3X3

ĀRPUS LATVIJAS 1981–2011

PASAULES MĒROGA KUSTĪBA
VISU PAAUDŽU LATVIEŠIEM

3×3 ĀRPUS LATVIJAS 1981–2011

PASAULES MĒROGA KUSTĪBA
VISU PAAUDŽU LATVIEŠIEM

Izdevuma sastādītāja un redaktore Rasma ZVEJNIECE
Makets Dita PENCE, datorsalikums Jānis SUPE,
vāka dizains un sagatavošana izdošanai Gundega KALENDRA

Informācijas koordinatori Līga Ruperte, Biruta Abula,
Maija Laiviņa, Juris Ruņģis, Arnis Siksna, Anita Andersone,
Aija Mazsīle-Lagzdiņa, nometņu/saietu vadītāji

PASAULES
BRĪVO
LATVIEŠU
APVIENĪBA

Grāmata izdota ar PBLA KF un Maksima Strunska
finansiālu atbalstu

Rīga 2013

KO DZIEDĀŠU, KO RUNĀŠU,
SVEŠU ZEMI STAIGĀDAMA?
DZIEDĀŠ' PATI SAVU DZIESMU
RUNĀŠ' SAVU VALODIŅU.

3X3: ATMIŅAS, IZJŪTAS, VĒRTĒJUMI 7

8 **TRĪSREIZTRĪS**
Līga Ruperte

9 **SVEICIENS 3X3 TRĪSDESMITGADĒ!**
Jānis Kukainis

10 **NO DIVREIZDIVI LĪDZ TRĪSREIZTRĪS PASAULES KOKAM**
Vaira Vīķe-Freiberga

12 **3X3: LATVISKĀ RUPJMAIZE: BŪTISKI**
Valters Nollendorfs

14 **BŪT DAĻAI NO ĶĒDES, KAS IET NO PAAUDZES UZ PAAUDZI**
Lilita Spure

14 **LATVISKO STABILITĀTI TRIMDAS LATVIEŠI ATNESUŠI ARĪ UZ LATVIJAS 3X3**
Inese Krūmiņa

PASAULES KUSTĪBA BEZ FORMĀLAS ORGANIZĀCIJAS 17

18 **3X3 VADLĪNIJAS**

19 **3X3 PADOMES**

19 **3X3 KOPĪGIE PASĀKUMI**

3X3 NOMETNES / SAIETI 21

21 **ASV GAREZERS 1981–2011**

85 **ASV RIETUMKRASTS 1982–1988**

99 **ASV KATSKIĻI 1983–2011**

169 **AUSTRĀLIJA 1983–2011**

237 **ANGLIJA, ALMĒLIJA (latviešu valodā) 1983–2003**

263 **ANGLIJA, STRAUMĒNI (angļu valodā) 1987–2011**

277 **ZVIEDRIJA 1985–1991**

285 **FRANCIJA (ABRENE) 1988–1992**

299 **KANĀDA 2002–2003**

306 **Kopsavilkums: dalībnieku skaits un vadītāji**

309 **3X3 SAIETS ARĪ ĪRIJĀ**

ATZINĪBA 310

Dr. Līga Ruperte – 2010. gada PBLA balvas laureāte

PĒCVĀRDS 311

3X3: ATMIŅAS IZJŪTAS VĒRTĒJUMI

"3x3 ir daudzu pārliecinātu, sajūsminātu, darbīgu ļaužu panākums. Kā tautas dziesmā:

Tec brālīti, tec māsiņa,
Palīdziet vez'mu vilkt.
Ko viens pats nevarēja,
To pulkā padarīja.

Man elpa aizraujas no pateicības un mīlestības, domājot par tiem simtiem, ja ne tūkstošiem, kas algu (naudu) negaidīdami, ir ar prieku un lielu atdevi strādājuši dienām un naktīm, lai mums būtu šis unikālais fenomens – 3x3. Grūti ticēt, ka tas viss iesākās, ka šī ideja spēja cilvēkus pārliecināt – jā, būs labi, jādara, pie tam jādara nevis šā tā, bet cik labi iespējams! Es nekur citur kaut ko tādu neesmu redzējusi, ne dzirdējusi."

Līga Ruperte 2012. gada februārī

TRĪSREIZTRĪS

Līga Ruperte, PBLA Izglītības padomes priekšsēdes vietniece, 3x3 globālā koordinatore

Domāju, ka Trīsreiztrīs (3x3) radās un veiksmīgi turpinājās tāpēc, ka tas bija vajadzīgs, tā bija īstā lieta, īstajā laikā. Mums tiešām palaimējās!

Trimdas latviešu izglītības sistēmā bija pamatskolas ziemas nedēļu nogalēs, vasaras vidusskolas, 2x2 nometnes jaunatnei. Bet bija skaidrs, ka arvien nepieciešamāks kļūst atbalsts vecākiem, jo tieši ģimene ir vieta, kur gūstam pamatu savai latviskajai identitātei un valodai – jeb arī negūstam. Bija arī skaidrs, ka latviešu ģimenēm ir nepieciešama vide, kur visas paaudzes var aktīvi pavadīt kopā laiku, mācoties no dažādu nozaru ekspertiem un viens no otra, kur var iegūt atbalstu un idejas no citiem, kam ir līdzīgas vērtības, līdzīgi mērķi, līdzīgas intereses un arī līdzīgas problēmas.

1980. gadā es veicu pētījumu par to, kas piesaista vai atraida tautiešus no latviešu sabiedrības. Man bija pārliecība, ka latvietība ir vērtība, un aktīva piederība latviešu sabiedrībai ir privilēģija, jo tai ir spēja dot saviem locekļiem saites ar ilgstošu, stabilu un paredzamu grupu, kuru kopā tur kopīgas saknes un vērtības. Pētījuma rezultāti rādīja, ka latvieši latvietību un latviešu kultūru novērtē visai augstu, bet bieži ne labprāt piedalās organizētajās aktivitātēs. Taču neviena grupa vai sabiedrība nevar pastāvēt bez organizācijām jeb institūcijām, jo bez tām nevar rasties kolektīva, paredzama pieredze, kas ir nepieciešama, lai grupas locekļiem būtu "mēs" sajūta. Tātad, lai mēs varētu pastāvēt kā latviešu sabiedrība, mums bija jārod kopīga mācīšanās, lietas, ko mēs visi zinām un esam izjutuši un darījuši, cilvēki, ko mēs pazīstam un kas pazīst mūs. 3x3 veidojot, pamatā bija pētījumā gūtās atziņas par to, kas latviešu sabiedrības locekļiem būtu interesants, pievilcīgs, saistošs, noderīgs un vērtīgs. Skaidri bija mērķi:

- Latvisko zināšanu paplašināšana
- Latviskās kopības sajūtas veicināšana
- Latvisko ģimeņu stiprināšana
- Latvisko draudzību sekmēšana.

Skaidrs arī bija, ka daudzko 3x3 varēja mācīties no 2x2. Taču pamatā 3x3 sākās kā eksperiments bez mazākās domas, ka tas varētu kļūt par sekmīgu kustību daudzās zemēs, kur mīt latvieši. Ka 3x3 varētu rīkot arī Latvijā, 1981. gadā bija fantastisks sapnis…

Trīsreiztrīs ir nometne/saiets visu paaudžu latviešiem, tur var piedalīties gan individuāli, gan divu un trīs paaudžu ģimeņu vienībās. Tas ir domāts latviskai dzīvei latviskā vidē, lai palīdzētu latvietim iepazīt pašam sevi, savu ģimeni, jaunus un vecus draugus pavisam neikdienišķos apstākļos. Tas ir domāts, lai mācītos,

Līga un Arnolds Ruperti Zaļenieku 3x3 Latvijā 2008. gadā

kādi ir latvieši un latvietība mūsu dienās, kas tos dara atšķirīgus no citām etniskajām grupām. Tas ir domāts, lai vismaz vienu nedēļu gadā dzīvotu tīri latviski, darot to, kas sirdij dod prieku.

3x3 nosaukums radās vairāku iemeslu dēļ. Tas ne tikai norādīja, ka šis ir nākošais solis ārzemju latviskās izglītības sistēmā, sekojot 2x2, bet arī sasaucās ar citām 3x3 pamatidejām – trim paaudzēm un trim pārstāvjiem ģimenē – mātēm, tēviem un bērniem.

Trīsreiztrīs simbols ir Dieva zīme, dziesma (ārzemēs) "Ko dziedāšu, ko runāšu, svešu zemi staigādama? Dziedāš' pati savu dziesmu, runāš' savu valodiņu." Nometņu garums ir viena nedēļa un to programmās ietilpst vēsture, politika, folklora, reliģija/ētika, māksla – literatūra, mūzika, drāma, glezniecība, latviešu valoda, latviskā audzināšana ģimenē un skolā, latviskā identitāte, ģimenes un sabiedriskās problēmas, tradīcijas – svētki, latviskā virtuve, latviskā māja, rotkalšana, aušana un rokdarbi, keramika, kokgriešana, ādas apdare, koklēšana, dziedāšana, teātris, tautas dejas un rotaļas un piemērotas nodarbības visu vecumu bērniem. Bez atsevišķo interešu grupu jeb ieviržu nodarbībām notiek kopīgi referāti un vakara programmas – dziedāšana, rotaļas un danči, pasaku stāstīšana un mīklu minēšana, ugunskuri, dzejas vakari, zolītes turnīri, paneļdiskusijas par dažādiem tematiem u.c. Ieviržu vadītāji, lektori un daiļamatu meistari ir pazīstami latviešu kultūras, sabiedriskie un politiskie darbinieki. Visi, ieskaitot nometņu vadītājus un organizētājus, strādā bez finansiālas atlīdzības, viņu atalgojums ir gandarījums par padarīto.

Trīsreiztrīs globāli rosina, koordinē un atbalsta PBLA Izglītības padome, bet atsevišķās valstīs nometnes rīko 3x3 padomes, kuras pastāv ASV, Austrālijā, Īrijā un Latvijā.

Pirmā 3x3 nometne notika Garezerā, ASV, 1981. gadā. 1980.-tajos gados nometnes izveidojās arī ASV Rietumu krastā, Katskiļos, Austrālijā, Anglijā, Zviedrijā un Francijā. 2000.-to gadu sākumā notika divas nometnes Kanādā. Tagad vairs nedarbojas nometnes ASV Rietumu krastā, Zviedrijā, Francijā, Kanādā un nometne latviešu valodā

Anglijā, toties tur turpina darboties nometne angļu valodā, lai arī tie, kuru latviešu valodas zināšanas ir ierobežotas, var iepazīties ar latviešu kultūru un justies latviešu sabiedrībai piederīgi.

Tagad katru gadu notiek divas nometnes ASV – Garezerā un Katskiļos, viena Austrālijā, viena Anglijā un divas Latvijā. Sākot ar 2012. gadu, tām piebiedrojusies nometne/saiets Īrijā. Kopš 1981. gada ir notikušas 194 nometnes ar tuvu pie 29000 dalībniekiem (līdz 2012. gada sākumam).

Lai gan katrai nometnei ir sava seja un savas īpatnības, visām tām ir vairāk kopīgā nekā atšķirīgā. Kopīgi ir mērķi, pieeja, pamata idejas un darbības vadlīnijas. Nometņu programmas un lektori atbilst dalībnieku interesēm un prasībām, gaisotne ir neformāla un draudzīga, visi viens otru uzrunā uz "Tu". Ievērojama daļa no nometņu programmas ir diskusijas, liels ieguvums ir mijiedarbība, uzskatu dažādības iepazīšana, mācīšanās citam no cita un citam par citu, kopējā dzīvošana un darbošanās gan nopietnos, gan jautros brīžos. Kā dalībniekiem, tā lektoriem ir ieguvums prātam un sirdij. Varbūt visspilgtākās atšķirības ir tās, ka Latvijas nometnēs ir ievērojami lielāks dalībnieku un nodarbību skaits un zemāks dalībnieku caurmēra vecums nekā ārzemju nometnēs, izņemot Angliju, kur piedalās proporcionāli daudz bērnu un uzsvars ir uz bērnu programmām.

Nav pētījumu par to, ko tieši trimdas sabiedrībai ir devušas 3x3 nometnes. Bez šaubām piedalīšanās nometnēs ir palīdzējusi latviešu valodas apguvē un lietošanā, tāpat kā tā ir devusi citur neiegūstamu izdevību iepazīties ar latviešu kultūru un politiku un ar izciliem latviešiem un viņu specialitātēm. Nometnes ir paplašinājušas zināšanas un darījušas latvietību tuvāku, svarīgāku un nozīmīgāku, devušas latvietībai lielāku lomu, ne tikai dalībniekiem nometnē esot, bet arī ikdienas dzīvē. Daudzi, kas nometnēs mācījušies kalt rotas, mīcīt mālus un veidot bļodas un vāzes, aust krāšņas prievītes, cept rupjmaizi un pīrāgus, pīt vainagus un darināt puzurus, tagad dod savas zināšanas tālāk. Zināšanas, kuras citādi pamazām izzustu. Varbūt vēl svarīgāks ieguvums ir apziņa, ka, neskatoties uz to, ka dzīvot divas dzīves – mītnes zemes un latviešu – prasa pūles, līdzekļus un lielu apņēmību, latvietība ir vērtība, kas neaprakstāmi bagātina mūsu dzīves. Apzināties, kas mēs esam, kādas ir mūsu kultūras vērtības, kādi ir bijuši mūsu tautas likteņi, pazīt savu piederības grupu – tas dod lepnumu, pašapziņu un vēlmi palīdzēt latviešu tautai izdzīvot, nesamazināt jau tā niecīgo latviešu skaitu, aizejot no savas tautas. Nereti 3x3 ir bijis tilts starp Latvijas un ārzemju latviešiem – piedalīšanās Trīsreiztrīs vienalga kurā zemē palīdz kļūt par daļu no kopīgās saimes. Tas palīdz ārzemju latviešiem veidot un saglabāt savu latvisko identitāti un Latvijas latviešiem – savu latvietību novērtēt.

Ir ļoti svarīgi apzināties, ka 3x3 sekmes nav viena jeb dažu cilvēku nopelns, jo katra darbs, idejas, talanti, enerģija un piedalīšanās ir bijuši nepieciešami un vērtīgi. Katrs ir no sevis devis un proporcionāli devumam ieguvis gandarījumu, prieku un lepnumu par sasniegto. Mans vislielākais paldies visiem, kas sākumā uzticējās šim pasākumam, un visiem, kas šais 30 gados ir palīdzējuši 3x3 tapt, augt un veidoties. Bez mana vīra Arnolda Ruperta atbalsta un palīdzības 3x3 nebūtu. Mūsu visu pateicība tiem, kas palīdzēja veidot šo grāmatu – redaktorei Rasmai Zvejniecei, visiem informācijas devējiem un vācējiem, tehniskajiem darbiniekiem un finansiālajiem atbalstītājiem. Paldies visiem, kas piekrita uzrakstīt ievadvārdus. Trīsreiztrīs kustība un šī grāmata – liecība par mūsu kopējo darbu – ir mūsu visu nopelns!

Varbūt visvairāk mani priecē tas, ka 3x3, kas ir kļuvis par tradīciju latviešu kultūras un izglītības dzīvē, nav iesērējis. Tas spēj iesaistīt jauno paaudzi – mūsdienu nometņu un ieviržu vadītāji, lektori un citi darbinieki nereti savas Trīsreiztrīs gaitas uzsāka ½x½ (bērnu programmās). 3x3 kustība ir dzīva, tā aug un zeļ, var notikt izmaiņas, taču oriģinālie mērķi, formāts, filozofija un pamata principi ir tie paši. Mans vēlējums visiem dalībniekiem un darbiniekiem ir tas pats, kuru izvirzījām kā Trīsareiztrīs devīzi 1981. gadā – "Mūžu dzīvo, mūžu mācies!"

SVEICIENS 3X3 TRĪSDESMITGADĒ!

Jānis Kukainis, PBLA valdes priekšsēdis

3x3 kustība dažādos laika posmos ir bijusi arī manas un manu ģimenes locekļu dzīves nozīmīga sastāvdaļa. Man ar ģimeni bija iespēja piedalīties pašā pirmajā 3x3 nometnē 1981. gadā Garezerā. Toreiz manai meitai bija 8 gadi, abiem dēliem attiecīgi – 6 un 4 gadi. Aizvadītajos 30 gados esmu piedalījies vairākās 3x3 nometnēs Latvijā un Garezerā, galvenokārt kā ierindas dalībnieks, bet trīs reizes esmu arī piedalījies 3x3 nometnēs kā lektors prof. Jāņa Peniķa vadītajā politikas ievirzē. Ar Jāni man bija viegli sastrādāt, jo labi iepazināmies, kad pagājušā gadsimta septiņdesmitajos gados Jānis bija Latviešu fonda priekšsēdis un es – tā paša fonda kasieris un biedrzinis.

Beidzamajos trijos gados esmu piedalījies Garezera 3x3 nometnē kopā ar sievu Aiju, meitu un mazbērniem (no ASV dzīvojošiem mazdēliem vienam ir 6, otram 4 gadi, mazmeitai – 2 pilni mūža gadi). Mums ir vēl divi mazdēli, bet tie pašlaik dzīvo Francijā un būs 3x3

dalībnieki nākotnē. Vēlos uzsvērt, ka Garezera 3x3 nometni jau vairākus gadus priekšzīmīgi vada Maija Zaeska.

Kad mūsu bērni auga, ģimenes valoda bija latviešu. Bērni piedalījās skautos, gaidās un vasaras nometnēs. Visi viņi beidza Detroitas latviešu skolu un Garezera Vasaras vidusskolu. Labprāt viņi arī piedalījās 3x3 nometnēs, jo tur bija īpaši interesantas ievirzes un vakara nodarbības, turklāt tā bija laba iespēja satikt draugus. Domāju, ka, pašiem nemanot, viņi uzzināja daudz par mūsu tautas gara mantām, latviešu kultūru un valodu. Droši varu apgalvot, ka iepriekš rakstītais attiecas arī uz mani.

Šobrīd meitas bērniem ģimenē apstākļi ir mainījušies. Meita ir precējusies ar ļoti pretimnākošu amerikāni, kas atbalsta visu latvisko. Tomēr ģimenē tiek lietotas divas valodas. Kad sāka dzimt bērni, meita "uzdeva" darbu, lai bērnus audzinātu latviski. Līdz tam brīdim, kad vecākais dēls sāka iet skolā, bērni runāja tikai latviski, bet tagad jau angliski un latviski. Protams, uzdevums ģimenē tagad ir noturēt latviešu valodu. No pieredzes varu teikt, ka bērni pat neapzinās, kādā valodā viņi runā, viņi tikai vēlas sazināties – tas viss. Ar mani un manu sievu viņi runā latviski, jo citādi mēs nereaģējam. Savstarpēji viņi sazinās jau abās valodās.

3x3 kustība, mūsu vasaras nometnes un latviešu skolas ir ļoti svarīgas, turklāt bērniem un jauniešiem arī interesantas un saistošas, mūsu mazbērni ar nepacietību gaida visu ziemu, lai tajās varētu piedalīties. Mums – vecākiem un vecvecākiem – tas ir arī sava veida ierocis, lai noturētu un saglabātu ģimenē latviešu valodu: "Ja nerunāsi latviski, nevarēsi piedalīties, jo tur runā tikai latviski".

Diemžēl šobrīd nākas piedzīvot, ka pieaug to vecāku skaits, kas piesaka bērnus vasaras nometnēm un skolām, apgalvojot, ka bērns runā latviski, kas vēlāk, kā izrādās, nav tiesa. Šie vecāki nav ieguldījuši latviešu valodas

Jānis un Aija Kukaiņi ar meitu Gintu McNally un mazbērniem Ronaldu, Matīsu un Ināru Garezera nometnē 2011. gadā. Jānis, Aija un Ginta ar brāļiem bija klāt arī pirmajā 3x3 nometnē 1981. gadā

uzturēšanas lielo darbu savās ģimenēs, bet tagad cer, ka viņu bērns vienā vai divās nedēļās iemācīsies valodu. Kas šādā situācijā patiesībā notiek? Visi runā angliski, un audzinātājam/skolotājam vairs nav nozīmes aizrādīt: "Runājiet latviski". Cietēji ir latviski runājošie bērni un visa mūsu tauta, jo bez latviešu valodas nebūs pašas tautas. 3x3 kustības uzdevums ir nosargāt mūsu tautas dzīvo kodolu ārzemēs.

Mums svarīgs katrs Latvijas atbalstītājs. Tamdēļ nākotnes izaicinājums 3x3 kustībai un citiem mūsu latviskās izglītības pasākumiem būs – kā šos tikai mītnes zemes valodu zinošos, bet latviski nerunājošos bērnus iesaistīt mūsu tautas atbalstītājos. Te ir runa par resursiem.

Nobeidzot – paldies 3x3 idejas autorei Dr. Līgai Rupertei par lielo darbu! No paša pieredzes varu teikt, ka par maz atzinības un pateicības vārdu ir saņēmis Līgas vīrs Dr. Arnolds Ruperts, kas īpaši sākuma gados veica lielu daļu nepieciešamā administratīvā darba, lai 3x3 kustība ieraudzītu dienas gaismu.

Apsveicu 3x3 trīsdesmit gadu jubilejā!

NO DIVREIZDIVI LĪDZ TRĪSREIZTRĪS PASAULES KOKAM

Vaira Vīķe-Freiberga, 2x2 vadītāja, lektore, padomes locekle un priekšsēdētāja (1965–1985), 3x3 lektore un ieviržu vadītāja ASV, Austrālijā un Latvijā

Trīsdesmit gadi ir pietiekami ilgs laiks, lai zīle izaugtu par ozolu, bet daudzām labām idejām un labiem pasākumiem tas var būt par daudz ilgs laiks, lai to pārdzīvotu.

Ar Trīstreiztrīs nometņu kustību ir bijis kā ar auglīgā zemē iesētu ozola sēklu, kas, gadiem ejot, ne tikvien izdīgst un aug, bet arī zeļ, zaļo un pieņemas spēkā. Trīsdesmit gadu laikā Trīstreiztrīs nometnes ir augušas, pārveidojušās un pilnveidojušās nemitīgā radošā mijiedarbē starp to organizētājiem, vadītājiem, pasniedzējiem un dalībniekiem. Nekad divas no tām nav bijušas pilnīgi

Vaira Vīķe-Freiberga ar 3x3 jauno paaudzi 2009. gada Austrālijas saietā Vombarū

vienādas, bet, lai cik atšķirīgas tās arī nebūtu dažādās vietās un laikos, tās vienmēr ir bijušas atpazīstamas –

kā katra laba firmas marka – ar savu unikālo gaisotni un garu. Tās ir izaugušas par īstu Pasaules koku, ar saknēm latviskā gara pasaulē un ar zariem, kas izpletušies pāri visiem kontinentiem.

Man bija tā vēsturiskā izdevība būt klāt tieši tai brīdī, kad pirmoreiz izšķīlās iecere un koncepcija par Divreizdivi jauniešu nometnēm līdzīgiem pasākumiem, kas atšķirtos no tām trīs galvenos aspektos. Pirmais un galvenais bija tas, ka tās būtu nometnes ne tikai vienai, šauri definētai jauniešu paaudzei (no 17 vai 18 līdz aptuveni 25 gadu vecumam), bet gan visu vecumu paaudzēm. Otrā būtu tāda, ka tur varētu piedalīties latviskas ģimenes kā vienības, ar visiem bērniem un pat vecvecākiem, uz īpaši labvēlīgiem noteikumiem. Beidzot – trešais jauninājums būtu tāds, ka šādās nometnē piedāvāto programmu klāsts būtu krietni paplašināts, lai katrai vecuma grupai būtu tajās kaut kas viņiem atbilstošs un interesants ko darīt. Paturot programmas sastāvdaļas ar intelektuālu saturu un lekcijām (par vēsturi, politiku, folkloru, latviešu valodu), daudz lielāks uzsvars tiktu likts uz praktiskām nodarbībām. Kā pilnīgs jauninājums tad drīz vien izveidojās bezgala populārās "latvisko ģimeņu ievirzes", kuras vadīja stingrs kodols – pieredzējušas psiholoģes ar Līgu Ruperti, Solveigu Miezīti un Māru Tupesi priekšgalā, kamdēļ nebija pārsteigums, ka tās izvērtās arī par tādām kā vārdā gan nenosauktām, bet tomēr – par grupas terapijas sesijām.

Divreizdivi jaunatnes nometņu pamata mērķis bija latviešu izcelsmes jauniešiem sniegt savam vecumam atbilstošas latviskās zināšanas, tādas, kas ietu tālāk par latviešu sestdienas skolu un vasaras vidusskolu programmām. Lai šīs zināšanas netiktu uztvertas kā apgrūtinājums, visa Divreizdivi nometņu vide tika veidota tā, lai tajās būtu arī daudz jautrības, kustības un pašdarbības. Tikpat svarīga kā zināšanu iedēstīšana bija latviskās piederības sajūtas un patriotisku jūtu atmodināšana, kā arī draudzīgas vides veidošana, kurā katrs dalībnieks varētu justies tik labi, ka vēlētos ar latvisko pasauli palikt kontaktā.

Jau no paša sākuma bija skaidrs – un tās bija vadlīnijas, kas konkrēti bija dzimušas Līgas Rupertes pārliecībā – ka veselām ģimenēm domātās nometnēs akcenti paliktu tie paši, tikai apgriezti otrādi: pirmais būtu, lai visai ģimenei tur būtu ko darīt, otrais – lai visiem būtu patīkami, interesanti un jautri, un tikai trešajā plānā tad paliktu jaunu māku vai zināšanu iegūšana. Pats galvenais pamata mērķis šīm nometnēm būtu latviskās piederības sajūtas veicināšana un stiprināšana, kam Līgas un viņas domu biedru prātos kā nerakstīts likums nāca vēl cits – varbūt vārdos pat neformulēts princips. Tā bija doma par stipru, emocionāli līdzsvarotu un morāli atbildīgu latvisko ģimeņu veidošanu, kas radītu drošus pamatus latviešu tautas izdzīvošanai un attīstībai.

Nav grūti šajās nostādnēs saskatīt tālas atbalsis no tās patriotiskās latviskās audzināšanas, ko trimdā aizgājušās paaudzes bija paņēmušas līdz no brīvās Latvijas pēdējiem neatkarības gadiem. Precīzāk sakot – šī paveida nometņu dziļākās saknes sniedzās skautisma kustībā, no kuras nāca doma par noslēgtu, izolētu vietu, kurā pēc iespējas tuvāk pie dabas lielāka vai mazāka grupa jauniešu dzīvotu kopā vismaz veselu nedēļu, paši savā unikālā vidē, pilnīgi atšķirti no pārējās pasaules – gluži kā tādā latviskuma siltumnīcā. Tur tad notiktu nodarbības dienas garumā, tādas, kas audzina cilvēka raksturu, norūda atbildības sajūtu, atmodina patriotiskas jūtas un veido mūžgaras draudzības dalībnieku starpā. Pavisam konkrēti – Divreizdivi nometņu sākotnējo koncepciju izveidoja maza grupiņa bijušo skautu un roveru vadītāji no Vācijas bēgļu nometnēm, kas bija guvuši patvērumu Kanādā un Amerikas Savienotajās Valstīs, ar Bruni Rubesu priekšgalā un viņa sievu Birutu kā nenogurstošu atbalstītāju, partneri un kustības vārda devēju. Taču drīz vien kustība ieguva pati savu vaigu un plašu līdzgaitnieku un līdzdarbinieku loku, kas gadu gaitā katru no šīm nometnēm padarīja par tās dalībniekiem pilnīgi jaunu un neatkārtojamu piedzīvojumu.

Savu tiešo garīgo pēctecību ar Divreizdivi nometnēm jau apliecina Trīsreiztrīs vārds vien, kam piemīt dubulta nozīme. Vispirms jau to saturam bija jāiet tālāk par jauniešiem tēmētu latviskuma divreizdivi, respektīvi, elementārām pamatzināšanām, bet jāpakāpjas briedušu pieaugušo zināšanu līmenī. Bet vairāk par visu – un tas kļuva par šo nometņu dziļāko jēgu un arī panākuma galveno atslēgu – tās bija nometnes, kur draudzīgi līdzdarbojās visas trīs paaudzes, gluži kā tam būtu jānotiek veselīgā sabiedrībā vispār. Gluži kā to priekšgājējās, arī šais nometnēs bija lemts valdīt izteikti demokrātiskam garam, kas uzsvēra vienlīdzību un līdzvērtību visu nometnes iemītnieku starpā.

Tas, kas ir pilnīgi unikāls Trīsreiztrīs kustībai, ir tās fantastiski ātrā un plašā izaugsme, pieaugošā un neatslābstošā popularitāte un neiedomājami lielais dalībnieku skaits, kas katru gadu, gadu no gada ir turpinājis tajās pulcēties, pie tam burtiski visās pasaules malās, izņemot Āziju un Antarktīdu. Kustības centrā no sākta gala, bez pārtraukumiem, ir palikusi Līga Ruperte ar savu vīru Arnoldu kā neaizvietojamu balstu, kopā ar veselu komandu uzticīgu kadru, kas gadu desmitiem ilgi ir turpinājuši darboties šīs idejas vārdā. Sākotnējais entuziastu kodols spēja izaudzināt sev lielu skaitu tikpat kompetentu un talantīgu līdzgaitnieku un ar laiku – sevis atvietotāju.

Daudziem gatavošanās un darbošanās Trīsreiztrīs nometnēs ir kļuvusi par neatņemamu dzīves sastāvdaļu, bez kuras tie nemaz nevarētu dzīvot. Tā tas mēdz notikt

ar brīvprātīgiem darbiem, kas nes gan gandarījumu par padarīto, bet vēl vairāk – prieku par darbošanos kopā ar radniecīgām dvēselēm un tuviem domubiedriem. Lielākie entuziasti ir nometnēm veltījuši ne tikvien savu laiku, kompetences un spēkus, bet dažs labs arī prāvus naudas līdzekļus, lai palīdzētu kustības uzturēšanai. Materiālais atbalsts attiecas arī uz visiem ārzemju latviešiem kā dalībniekiem, kas no pašiem pirmsākumiem ar paaugstinātu savas dalības maksu palīdzēja ģimenēm no Latvijas tajās piedalīties. Kad Latvija kļuva brīva, aktīvistu kodols bija gatavs kustību veiksmīgi pārstādīt pašas Latvijas zemē, kur tā ir dzinusi dziļas saknes un turpina zelt un zaļot.

Trīsreiztrīs ideja un ideoloģija nepārprotami ir ārzemju latviešu – kādreizējo trimdinieku – gara bērns un roku veidojums. Tamdēļ ir labi, ka šīs kustības vēsture visās latviešu trimdas zemēs ir savos galvenos vilcienos apgūta un dokumentēta. Visi, kas pie šī projekta ir pielikuši savu roku, var justies gandarīti par labi paveiktu svētīgu darbu, jo Trīsreiztrīs kustība ir pelnījusi savu vietu latviešu tautas vēsturē. Sekmīgi pārgājusi uz atbrīvoto Latviju, tā, protams, tur turpināja attīstīties un pielāgoties vietējo dalībnieku vēlmēm un mentalitātei, bet kalpoja arī kā nozīmīgs tilts, kas palīdzēja tautas sašķeltām daļām saaugt kopā vienotā latviskā apziņā. Trīsreiztrīs nometņu vēsture pašā Latvijā – tas nu ir nākotnes darbs, kas vēl gaida uz savu darītāju.

3X3: LATVISKĀ RUPJMAIZE: BŪTISKI

Valters Nollendorfs, 3x3 ieviržu vadītājs, referents, dalībnieks

Ir būts. Ir būts vairākkārt. Vismaz 3x3 reižu ir būts 3x3 nometnēs. Ir darīts. Ir vadīts. Ir nīkts. Ja būtu laiks, varētu daudzajās kastēs atrast papīrus, lai visu rekonstruētu. Tagad nu atliek spilgtākais, kas palicis atmiņā. Varbūt labi arī tā, jo nezin kas notiktu, ja atmiņas maisam gals būtu vaļā.

Līga Ruperte apgalvo, ka es esot bijis klāt pirmajā 3x3 Garezerā 1981. gadā. Jātic būs, lai gan pašam atmiņa visai miglaina un droši vien sajukusi ar vēlākiem 3x3. Laikam jau biju, jo uz Garezeru vasarā no Viskonsinas braukt braucu labprāt, it sevišķi tāpēc, ka turpat kaimiņos "Atbalsīs" pa vasaru saimniekoja mans draugs, kolēģis un Madisonas kaimiņš Valdis Zeps.

Garezera vasaras programmai 3x3 bija lielisks papildinājums laikā, kad trimda jau bija iegājusi savā trešajā paaudzē. Līgas Rupertes ideja rīkot latvisku nometni trim paaudzēm bija vienkārša, bet ģeniāla: stiprināt latvisko lielģimeni trimdā. Jo tikai latviskā lielģimene varēja nodrošināt trimdas sabiedrības turpināšanos pāri paaudžu robežām. Bet vēl vairāk – tā bija ideja stiprināt latvisko saimi, latvisko novadu. Tas bija, padomāsim, gandrīz 40 gadus pēc došanās trimdā, 30 gadus pēc ierašanās Amerikā. 1981. gadā tie, kas četrdesmitajos gados bija devušies trimdā ar saviem bērniem, nu jau bija vecvecāki, viņu bērni – vecāki, savukārt viņu bērni vismaz jaunieši, kas sāka paši jau audzināt bērnus. Uzsvars bija uz vārdu "latvisks" un uz trimdas latviskuma saglabāšanas pēctecību.

Šī pēctecības saglabāšana līdz Latvijā atgriešanās dienai trimdas mentalitātē bija dziļi iesakņojusies jau pašos sākumos. Tā izteikta dokumentā, ko apstiprināja Latviešu Centrālā Padome Vācijā 1947. gadā, sākoties lielajai izceļošanai no bēgļu nometnēm uz tālākajām zemēm. Tajā minēts: "... man jāsaglabā latviskā gara skaidrība, ziedošanās tikums un morālais spēks – nevien

Valters Nollendorfs Garezera nometnē 2010. gadā

sev pašam, bet arī tiem, kas uzticēti manā ziņā. Arī svešniecībā es nedrīkstu apslāpēt savu asiņu balsi, kas mudina mani uzturēt un vairot tautas dzīvo spēku." Cēla ideoloģija, cēli vārdi, bet realitāte nebija pielūdzama. Laiks darīja savu, lielā izklaide – savu. Trimdas tauta tik tiešām bija visās pasaules malās, un nebija viegli, kā dokumentā minēts, turēties pretī kārdinājumiem aizmirst savu tautu un zemi, bet "izlietot katru iespēju būt kopā ar savējiem." Astoņdesmito gadu sākumā vēl neviens nevarēja iedomāties, ka pēc desmit gadiem Latvija būs atkal brīva. Latviskā gara skaidrība ar katru nākošo paaudzi kļuva mazliet neskaidrāka, kārdinājumi – lielāki. Bērni un mazbērni dzima, bet viņus uzturēt pie latvietības bija ar katru gadu grūtāk. Dot iespēju latviešu lielģimenēm uz nedēļu pulcēties un dalīties kopīgā nometnē bija viena iespēja stiprināt ne tikai ģimeniskās, bet tai pašā laikā arī sabiedriskās saites.

Ja nemaldos, pirmās 3x3 nometnes notika Amerikas Latviešu Apvienības paspārnē, jo Līga Ruperte bija ALAs Kultūras biroja vadītāja, bet varu maldīties. Katrā ziņā no pirmās nometnes Garezerā 3x3 kustība tagad ir kļuvusi globāla. Tāpēc tagad 3x3 atrašanās zem Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības (PBLA) jumta ir loģiska. Bet lai kāda 3x3 nometnēm ir oficiālā paspārne un atbalsts, ir

jāatkārto un jāatkārto: par visu svarīga ir pareizā ideja un vēl svarīgāki cilvēki, kuri šo ideju ir gatavi īstenot, īsteno un kuri neļauj tai apsīkt. To var salīdzināt ar labas, sātīgas rupjmaizes cepējiem, kas zina pareizās sastāvdaļas, kas pareizi iejauc, izmīca, pareizi izraudzē, izveido kukuli, iezīmē krustu, pareizi izkurina krāsni, maizīti pareizi izcep, izdala saimei, rūpīgi saglabā ieraugu un nesavtīgi dalās ar kaimiņiem. Un tā gadu pēc gada. Daloties, no mājas uz māju, no novada uz novadu. Un tālāk, pār visu pasauli.

Ja Līga Ruperte, neba jau bez sava Arnolda atbalsta un palīdzības, nebūtu izcepusi pirmo kukuli, ko garšotāji atzina par labu esam un bija gatavi paši ņemt no ieraug un turpināt, nekas labs nebūtu sanācis. Tā bija labās saimnieces un saimnieka vajadzīgā maize pareizajā laikā. Bet, izrādās – tā der arī trīsdesmit gadus vēlāk un arī tad, kad tas vairs it kā nebūtu nepieciešams trimdas sūtības piepildīšanai. Taču kaut kas šajā trimdas sūtībā nebija saistīts vienīgi ar trimdas būtību, bet ar latviskajām vērtībām un vajadzību pēc Līgas izceptās maizes kā tādas. Jo tā bija un ir laba maize. Sātīga. Arī Latvijā. Un arī Latvijā radās cepēji un cepējas. Ieraugs gāja no rokas rokā un cepās laba maize.

Man liekas, ka nemaldos – te ir kaut kas principam līdzīgs tā sauktajā sabiedriskajā darbā. Ir vajadzīgi cilvēki, kas to sāk un neatlaidīgi turpina. Latvijā par tādiem kļuva Krūmiņu pāris – Inese ar Jāni. Bet vajadzīga arī pēctecība, un tā izauga, rodoties un veidojoties arvienu jauniem nometņu vadītājiem. Tas ir 3x3 noturības noslēpums un nākotnes apsolījums.

Kā jau labai maizei, arī 3x3 nometnēm ir raksturīga noturība. Visās, gan ārzemēs, gan Latvijā, it kaut kas tradicionāli nemainīgs. Ja esi 3x3 nometnē, tu zini, ka esi 3x3 nometnē un nekur citur. Būs garšas nianses, būs pārsteigumi, bet 3x3 maize paliks maize. Būs lielģimenes, būs paaudzes, būs gan pazīstami, gan agrāk nesatikti ļaudis, būs visiem darbi un darbiņi – gan rokām, gan prātam, gan priekam. Un nakts nīkšana – obligāti. Bet tomēr ar visu noturību – nekas neatkārtojas. Katrs cepums ir savādāks. Pieminēšu tikai dažus 3x3, kas man pašam pa šiem gadiem likušies sevišķi.

Nekad neaizmirsīšu 3x3 Garezerā 1991. gada augustā, kad organizēju ievirzi "Mīti mītojas mītos." Tas bija jau Atmodas laiks. Bija atbraukusi Māra Zālīte ar dēlu. Bija rakstniece Gundega Repše. No ASV austrumkrasta Beverīnas vasaras vidusskolas Dagnijas Staško vadībā atbrauca grupa Latvijas skolotāju, to vidū daži Augstākās padomes deputāti. Pirmajā rītā, tas bija 19. augusts, uz ēdamzāli ejot, pretī nāca Zigis Miezītis: "Maskavā pučs!" Zigis, lielais jokotājs, nejokoja vis. Tā bija dramatiska nopietnība, un nākošās divas dienas viss 3x3 strādāja satraukti ar aizturētu elpu, cenšoties uztvert radio, TV, kas bija sevišķi grūti. Uzzinājuši, ka nometnē ir Latvijas latvieši, no tuvējās Kalamazū brauca žurnālisti. "Tagad mēs pa īstam saprotam, kā jutāties jūs toreiz," mūsu Latvijas ciemiņi teica, un ātri bruka visas aizspriedumu un aizdomu sienas. Tikpat pēkšņi viss bija galā, bet laikam nekad nav bijis tik pacilāti patriotisks un latviskas mīlestības pilns 3x3 nometnes noslēgums.

Atmiņā arī 3x3 Katskiļos 1992. gadā, pirmā un vienīgā reize šajā skaistajā un viesmīlīgajā vietā. Kopā ar Dagniju Staško organizējām nodarbības par folkloras tēmu mūsdienās.

Un jau nākošajā gadā neaizmirstamā 3x3 nometne Salā pie Jēkabpils, kur kopā ar lielisko novadpētnieci un rakstnieci Lūciju Ķuzāni organizējām literāro ievirzi. Neaizmirstams brauciens uz Neretu, kur apmeklējām gan Veltas Tomas "Šausmānus", gan arī Jāņa Jaunsudrabiņa "Riekstiņus", "Baltās grāmatas" Mūsmājas. Uz "Šausmāniem" bridām pļavā ar zāli auguma garumā, jo abi lielie ceļu zinātāji Lūcija Ķuzāne un Imants Ziedonis paši bija mazliet nomaldījušies. Mūsmājās katrs lasīja mazu gabaliņu no "Baltās grāmatas" un brīnījās, cik labi viss vēl turpat un tieši tā.

Pēc tam būts gan Apguldē, gan Ērgļos, gan Drabešos, gan Alsviķos, bet pavisam neaizmirstama ir mana līdz šim pēdējā 3x3 nometne atkal Garezerā 2010. gadā. Maijas Zaeskas valļīgi stingrajā virsvadībā centos tikpat valļīgi vadīt ievirzi "Okupētā vēsture, okupētā atmiņa." Likās, ka 29 gadus vēlāk viss ir gandrīz tāpat… Liels prieks satikties ar seniem draugiem un paziņām. Jānis Peniķis taisa politiku kā taisījis, un tāpat neko neiztaisa, bet interesanti gan; Gundega, liekas, strādā pie sava trīsdesmit reiz trīsdesmitā poda. Visi it kā vecāki, bet, acis mazliet piemiedzot, liekas gandrīz tikpat jauni. Klausās un debatē kā kādreiz. Žēl, trūkst Ziga Miezīša, lai cik ļoti viņš vēlreiz grib būt – lai nemiers viņa pīšļiem, jo mieru viņš nekad nevēlētos arī pie veļiem. Bet prieks arī redzēt jaunas, vēl nepazīstamas paaudzes, jaunas lielģimenes, draugu un paziņu bērnus un mazmazbērnus. Nākotne: tā jābūt un liekas – tā vēl ilgi būs. Būs ½x½, būs mazlācīši, rotu kalēji un koka griezēji un, un, un… Būs ilgas nakts nīkšana, kafijas poda dīkšana un odu sīkšana. Atzīšos, šoreiz nevienu nakti līdz galam nenonīku, tikai piedzejoju. To var lasīt Mairas Bundžas "3x3 Zvīņās". Lielisks nosaukums – 2010. gada tēma bija ūdeņi un dalībniekus sadalīja grupās ar zivju nosaukumiem, izņemot nēģus, kas neesot zivis. Tā es iepeldēju bušu barā un atkal dzejoju: "Butei būt ir – butiski". Neesmu Uldis Siliņš, bet pat mani 3x3 izaicina uz "butiskām" izpausmēm. Jā, lai neaizmirstas, Elgas Pones latviskās virtuves rupjmaize vēl arvien tikpat garšīga, cik 3x3 garīgā rupjmaize. Un Līga Ruperte vai visur klāt kā labais 3x3 gariņš. Visas noturīgas vērtības. Nu jau 30 gadu vērtības. Labs ieraugs.

Tā atskatoties, liekas, ka būs būts krietni vien vairāk nekā 3x3 reižu. Bet būtiski, ka būts. Ne kā butei butiski, bet ar garo "ū" – būtiski. Lai kur mēs būtu, būtiski būt latvietim, būtiski palikt latvietim, būtiski būt un palikt latvietim savā tautā. Ikvienā 3x3 nometnē latviskais un būtiskais ir dzīvs. Un būs.

BŪT DAĻAI NO ĶĒDES, KAS IET NO PAAUDZES UZ PAAUDZI

Lilita Spure, Garezera 3x3 rotkaļu meistare kopš 1985. gada

Nesen ļoti vecos krājumos atradu burtnīcu, kurā biju rakstījusi piezīmes Klīvlandes latviešu skolā, kad man bija 12 gadu. Burtnīcā atradu daudz ciparu, kas stāstīja par taukvielu procentiem Latvijas govīm un Latvijas laika eksporta bekonu un sviestu. Diemžēl no cipariem vairs maz ko atceros, bet šīs lapas apakšā bija atzīmēts uzdevums uz nākošo reizi – domraksts, kāpēc es nedrīkstu aizmirst Latviju.

Neatceros arī, ko toreiz sarakstīju, jo Latviju ar visu ģimeni bija jāatstāj, kad man vēl nebija pieci gadi. Tieši no laukiem Doles salā uz Rīgu un tālāk uz Vāciju un daudz un dažādām bēgļu nometnēm. Daži pamatskolas gadi, cik tie man tika, bija saraustīti ar biežām pārmaiņām. Ar trešo klasi sākot, visa izglītība bija angļu valodā, līdz tikām uz Klīvlandi un latviešu skolu, kur reizi nedēļā varējām nedaudz papildināties zināšanās par latviešiem un Latviju. Tas viss beidzās ar astoto klasi, jo latviešu skolā nebija, kas mācītu tālāk.

Mājās sarunājāmies latviski, un mani vecāki pirka latviešu grāmatas, cik vien bija iespējams, un lasāmviela bija pieejama. Der pieminēt, ka visos trimdas gados bija ko lasīt, jo vienmēr ir licies – kur Latvijas bēgļi uz pāris dienām apstājās, tur publicēja kādu grāmatu. Vēl tagad plauktos stāv mīļas grāmatas, publicētas jau 1945. gadā. Apbrīnojami! Daiļliteratūra netrūka, bet viss cits, ko mācījos skolās, bija angļu valodā, zinātniskas grāmatas nebija pieejamas un nopietnas latviskās izglītības pietrūka! Trimdas ļaudīm visiemīļotākās dāvanas bez šaubām bija latviskās grāmatas un latviskās rotas.

Manai paaudzei vēl nebija Garezera vai Beverīnas vasaras vidusskolas un lielai daļai 2x2 nāca par vēlu, jo bija jau iesaistīti nopietnos darbos. Kad 1980. gadā dzirdējām par nedēļu latviskai kultūrai – 3x3 priekšteci, tad ar vīru un piecus mēnešus veco dēlu pierakstījāmies

Lilita Spure kopā ar jaunajiem rotkaļu meistariem Astrīdi Otto un Andri Rūtiņu 2008. gada Garezera nometnē

bez kavēšanās. Vīrs un dēls piedalījās ģimenes seminārā, kamēr es nolēmu mācīties pie rotkaļiem, jo savā laikā Grencionu Kārlis mani bija iedrošinājis. Tā man bija liktenīga izšķiršanās, un manā dzīvē iesākās pavisam jauns virziens! Nometnē iepazinos ar Kļaviņu Juri, Oļģertu Kutceru, Aleksandri Alunānu, Pāriņu Sašu, Medņu Alfonu – visi viņi arī vēlāk bieži mācīja rotkalšanu citās nometnēs vai skolās.

Manā dzīvē lielākais ieguvums bija iepazīties ar Grencionu Kārli un Kļaviņu Juri. No abiem mācījos daudz vairāk kā rotkalšanas māku. Abi no sirds dziļumiem bija dedzīgi latvieši, priekšzīmīgi cilvēki, kuri cienīja latviskās vērtības – kā materiālās, tā garīgās. Abi labi pārzināja vēsturi un bieži zināja citēt dainas, lai kādu jēdzienu paskaidrotu. Abi savās mājās mācīja citiem bez atlīdzības jau sen pirms sākās jebkādas nometnes.

3x3 kustība auga un zēla, pateicoties tādiem kā Grencionam un Kļaviņam, un daudz līdzīgiem ļaudīm, kuri uzņēmās mācīt citās lietišķās mākslas ievirzēs, kā rokdarbos, aušanā, kokapstrādē, keramikā un ādas apstrādē. Dažiem šiem parauglatviešiem jau seko trešā paaudze, kuri paši sāka mācīties 3x3 nometnēs un kas tagad jau māca tālāk.

Man ir bijis liels prieks un gandarījums būt daļai no šīs ķēdes, kas iet no paaudzes uz paaudzi.

LATVISKO STABILITĀTI TRIMDAS LATVIEŠI ATNESUŠI ARĪ UZ LATVIJAS 3X3

Inese Krūmiņa, Latvijas 3x3 priekšsēde

Par to tālo laiku, kad Garezerā pirmo reizi sapulcējās latviešu ģimenes, lai piedzīvotu 3x3 nometni, kad nometnes izplatījās citās latviešu mītnes zemēs, kad parādījās pirmie iedīgļi, lai 3x3 varētu atceļot no trimdas uz Latviju, par Jāņa Gulbja ciemošanos Garezerā un par pašu pirmo 3x3 nometni Latvijā – Madlienā, Jāņa Gulbja un Līgas Rupertes vadībā, drīz varēs stāstīt pasakas vai teikas formātā. Jo laika attālums starp "toreiz" un "tagad"

Dāvis Stalts, Inese un Jānis Atis Krūmiņi pirms Ineses vadītās Baltās stundas – Daudzinājuma 2006. gada Austrālijas 3x3 saietā Sidnejā

mērāms nu jau vairāk nekā vienas paaudzes garumā. Bet, kā mēs zinām – pasakas un teikas parasti sākas ar viediem vārdiem "reiz bija".

Un reiz tiešām tā bija un notika – dzīvoja tauta, kuru karš bija izkaisījis plašajā pasaulē. Tie, kuri bija palikuši uz vietas, tika ar spēku pamazām vien virzīti nost no savām saknēm, lielās vienotās padomju tautas virzienā. Tie, kuri bija devušies trimdā un savas fiziskās saknes zaudējuši – pamazām būvēja savas latvietības saliņas te un tur, visapkārt plašajai pasaulei.

Trimdas latvieši visai ātri nonāca pie kāda ļoti svarīga secinājuma – latvietība, identitāte ir jākopj, lai tā pastāvētu, jāattīsta, lai to varētu nodot nākamajām paaudzēm. Un sevis apzināšanās, savu sakņu un savas esības apjausma vispirmām kārtām rodama ģimenē. Ko darīt, lai ģimenei palīdzētu kļūt gana stiprai, lai spētu savas jaunās atvases uzaudzināt par latviešiem? Uz šo jautājumu trimdas latvieši ir raduši lielisku atbildi – ģimeņu nometni 3x3. Vienu nedēļu gadā, kad domājam un runājam latviski. Vienu nedēļu, kurā aktualizējam jautājumu par savu identitāti, savu piederību. Vienu nedēļu, kurā mācāmies par latviešiem un latvietību. Vienu nedēļu, kurā uzbūvējam savu ideālo realitāti. Vienu nedēļu, kurā uzlādējam savas latviskās baterijas, kurā atrodam līdzīgi domājošos, kurā sevi izdziedam, izdejojam un citādi izpaužam.

Mani pašu, piedaloties pirmajā Latvijas 3x3, pārņēma dalītas jūtas. No vienas puses, emocionāli atrados "metru virs zemes", baudot to, ko varētu nosaukt par psiholoģiskā komforta sajūtu. No otras – mēs, Latvijas latvieši lielākoties bijām dzīvojuši pārāk droši, pārāk pašpārliecināti attiecībā uz to, kāda ir mūsu identitāte, tai skaitā mūsu nacionālā pašapziņa. Itkā tā būtu kaut kas pats par sevi saprotams, mums katram piemītošs no laika gala. Kāda kļūda! Mēs to neapzinīgi bijām pieļāvuši, pakļaujoties likumībām, kādas uzturēja PSRS.

Ar vēl jo lielāku cieņu un apbrīnu uzlūkoju savus tautiešus ASV, kad 1998. gadā kopā ar vīru bijām uzaicināti par lektoriem Garezera 3x3 – viņi veica šo kopšanas darbu mērķtiecīgi, ar smaidu un savas misijas apziņu, reizē būdami vienkārši, cilvēcīgi, labsirdīgi – cilvēki starp līdzvērtīgiem cilvēkiem, lai gan daudziem no viņiem bija gan dažādi zinātniskie grādi, gan karjeras panākumi. Dažus gadus vēlāk to pašu piedzīvojām arī Katskiļu 3x3 un Austrālijas 3x3. Protams, katrai nometnei ir "sava seja", taču galvenais vienojošais – mūsu identitātes kopšana – caurauž tās visas, lai kurā pasaules malā tas būtu.

Tieši šo latvisko stabilitāti – stipras saknes un stingru stāju – trimdas latvieši arī atnesuši līdz uz Latvijas 3x3 nometnēm. Lai gan dažu brīdi kādam varbūt ir licies, ka viņu latvietība ir tāda kā "iekonservēta", savā ziņā trimdinieki ir uzturējuši daudz tiešāku un precīzāku kultūras pārmantošanu no pirmās brīvvalsts.

3x3 arī Latvijā ir veiksmīgi ieaudzis. Nu jau vairāk kā 20 gadu arī Latvijas latvieši piekopj un turpina 3x3. Jo arī Latvijā latvietības saglabāšana un kopšana ir aktuāla. Sākumā šķita, ka tieši post-padomju periodā tas visvairāk nepieciešams, lai varētu atjēgties no dzīvošanas "lielajā padomju saimē" un nostāties uz savām kājām. Taču tikpat aktuāli tas ir arī pašlaik. Šodienas Latvija ir tik līdzīga Latvijai pēc Otrā Pasaules kara – tik daudzi ir devušies bēgļu gaitās, un tik daudzi atraduši mājas citur pasaulē. Kāds ir cilvēks, kurš dzīvo vienā valstī, tad otrā, kurš gatavs braukt turp, kur vieglāk? Viņš ir kā stāds podiņā, kurš viegli pārvedams un noliekams kurā katrā vietā, un tikpat viegli visiem vējiem lokāms. Pie stiprākas pūsmas tas var nogāzties ar visu podu, un, pat stāvot bezvējā, tam nepieciešama laistīšana – jo tā saknes nesniedz zemi un nespēj uzsūkt tās dzīvinošo valgmi. Var jau teikt – tāda ir šodiena, tāda ir globalizācija. Un nebūs melots.

Tikai paliek jautājums – kādēļ paaudzes pirms mums stādīja kokus dzimtajā zemē, ne podiņos? Kā vārdā? Mūsu visu nākotnes vārdā. Un mūsu visu nākotnes vārdā arī mums ir jāstāda koki, kas iesakņosies zemē, un jāaudzē bērni, kas, izgājuši caur kaut vai visiem Lielās Pasaules vilinājumiem, uz jautājumu "Kas jūs esat?" atbildēs ar vārdu "latvieši". Kā to izdarīt? Ja nepietiek ar tēva, mātes, vecātēva un vecāsmātes ziņu, atbrauciet uz 3x3 – tur radīsies padoms: dzīvot ar lepnumu un prieku par to, kas esam, kādi esam un kā esam, dalīties ar savējiem pieredzē un atklāsmēs, atrast domubiedrus un spēka avotus. Tik stiprs ir 3x3. Lai šis avots burbuļo vēl paaudžu paaudzēs, lai katrs no tā var pasmelties!

KO DZIEDĀŠU, KO RUNĀŠU

(3x3 dziesma)

Ko dziedāšu, ko runāšu,
Svešu zemi staigājot(i)?

Es dziedāšu savu dziesmu,
Runāš' savu valodiņ(u).

Daža laba lakstīgala
Groza savu valodiņ(u).

Es grozīju sav' dziesmiņu,
Negrozīju valodiņ(u).

Dziesma mana izdomāta,
Valodiņa Dieva dot(a).

MET, DIEVIŅI, ZELTA KRUSTU

(3x3 galda dziesma)

Met, Dieviņi, zelta krustu
Pār šo visu istabiņ'.

Lai paēda, kas neēdis,
Lai padzēra, kas nedzēr's.

ŠĶIRAMIESI MĒS, ĻAUTIŅI

(3x3 vakara dziesma)

Šķīramiesi mēs, ļautiņi,
Gana labi dzīvojuš(i).

Tu ar Dievu, es ar Dievu,
Mēs ar Dievu, labi ļaud(i)s.

Ar Dieviņu sanācāmi,
Ar Dieviņu šķiramies(i).

Ar Dieviņu lai palika
Šī dziesmotā istabiņ(a).

Ej, Laimiņa, tu pa priekšu,
Es tavāsi pēdiņās(i).

Nelaid mani to celiņu,
Kur aizgāja ļaunā dien(a).

PASAULES KUSTĪBA BEZ FORMĀLAS ORGANIZĀCIJAS

3x3 ir pasaules mēroga kustība, kurā iekļaujas nometnes visu vecumu latviešiem dažādās zemēs.
3x3 kustību koordinē PBLA Izglītības padome.

"Ir unikāli, ka tik plaša kustība, izkaisīta pa vairākām zemēm, var darboties kopā un dara to bez formālas organizācijas. 3x3 ir labas gribas, kopēju mērķu, savstarpējas uzticēšanās un vēlēšanās būt kopā pasākums."

Līga Ruperte 2012.gada februārī

3x3 vadlīnijas

Pieņemtas PBLA Izglītības padomē. Pilnveidotas un apstiprinātas Vadības loku nometnē Mazsalacā 2008. gada 26. jūlijā.

3X3 MĒRĶI IR:

– latvisko zināšanu paplašināšana
– latviskās kopības izjūtas veicināšana
– latvisko ģimeņu stiprināšana
– latvisko draudzību sekmēšana
– latviskas kultūrvides attīstīšana (Latvijā)

3X3 NOMETŅU PAMATĪPAŠĪBAS

1. 3x3 norises notiek latviešu valodā, izņemot nometnes vai ievirzes, kuras rīkotas latviski mazrunājošajiem.

2. Nodarbībās tiek uzsvērts latviskais.

3. 3x3 simbols ir Dieva zīme.

4. 3x3 dziesma ārzemēs ir "Ko dziedāšu, ko runāšu", Latvijā – "Mazs bij' tēva novadiņš".

5. Nometnes oficiālais nosaukums ir 3x3 ar precīzu gada un vietas norādi, piemēram, 3x3 2008 Garezerā.

6. Vadītāju un nometnes/saieta vietu izvēlas vismaz gadu pirms nometnes sākuma.

7. Programmai ir jābūt precizētai un apstiprinātai 3x3 padomes un/vai vadības lokā sešus mēnešus pirms nometnes sākuma.

8. Dalībnieku pieteikšanās laiks ir ne vēlāk kā sešas nedēļas pirms nometnes sākuma.

9. Ideāls dalībnieku skaits ir 75–250. Latvijas nometnēs ārpus šī skaita piedalīties norisēs tiek aicināti arī apkārtnes iedzīvotāji – tas ir nometnes pienesums vietējai kultūrvidei. Vietējos dalībniekus uzskaita atsevišķā sarakstā.

10. Dalībnieki var pieteikties individuāli vai divu un trīs paaudžu ģimeņu vienībās. Kodolģimenei ar 2+ bērniem tiek piemērota ģimenes dalības maksa. Ideālā gadījumā nometņu dalībnieki ir no visām vecuma grupām. Iespēju robežās ir jāveicina un jāatbalsta daudzbērnu ģimeņu un trīs paaudžu ģimeņu piedalīšanās.

11. Bērni, kuri ir jaunāki par 18 gadiem, nometnē var piedalīties tikai kopā ar vecākiem/vecvecākiem vai vecāku apstiprinātiem aizbildņiem.

12. Nometnē tiek veicināta dalībnieku savstarpēja iepazīšanās, vienmēr nēsājot vārda kartes, uzturot neformālu, draudzīgu atmosfēru, lietojot uzrunu "Tu", kā arī maltītēs un nodarbībās cenšoties sēdēt kopā ar iepriekš neiepazītiem cilvēkiem.

13. Pirms maltītēm dzied galda dziesmu vai skaita galda lūgšanu.

14. Pēc vakara nodarbībām dzied vakara dziesmu.

15. Pēc pēdējās maltītes pateicas virtuves personālam ar dziesmu "Te bij laba saiminiece."

16. Nometni atklājot, uzvelk Latvijas karogu un dzied "Dievs, svētī Latviju."

17. Nometni slēdzot, novelk karogu un dzied "Daugav' abas malas."

18. Nodarbības sāk un beidz precīzi noteiktajā laikā.

19. Vēlams izdot nometnes avīzi.

20. Nometnei beidzoties, dalībnieki saņem visu dalībnieku adrešu sarakstu.

21. Lai sasniegtu savus mērķus, 3x3 nometnei ir nepieciešams priekšzīmīgs organizācijas un administrācijas darbs.

22. Nometnes vadītājs ir atbildīgs par 3x3 norišu vietu vietējo līdzstrādnieku sagatavošanu kopīgajam darbam.

23. Nometnei ir nepieciešami ļoti labi kvalificēti lektori un meistari, kuri savu vielu var pasniegt visiem saprotamā un saistošā veidā, maksimāli veicinot mijiedarbību. Nometnes sagatavošanas gaitā vadītājs vienojas ar katru lektoru par ievirzes saturu.

24. Organizējot 3x3, jāizstrādā ieviržu apraksti un ar tiem jāiepazīstina iespējamie 3x3 dalībnieki.

25. Vēlams, lai vairums lektoru nometnē piedalītos visu laiku.

26. 3x3 programmas ir pēc iespējas daudzveidīgas, atbilstošas dažādu vecuma grupu vajadzībām un interesēm.

27. 3x3 programmās ietilpst dažādi nodarbību veidi:

– Kopreferāti visiem pieaugušajiem dalībniekiem;

– Ievirzes – teorētiskas un praktiskas ("roku" un "galvas"). Ievirzēm paredzētais laiks ir apmēram 2,5 stundas x 6 dienas. Dienas garumā notiek 2–3 ievirzes. Dalībnieku skaitu ievirzē nosaka ievirzes vadītājs;

– Bērnu programmas (½x½) veido atbilstošas vecumiem un interesēm;

– Vakara programmas – parasti divas ik vakaru, pirmā pēc iespējas piemērota arī bērniem;

– "Nīkšana" pēc programmas nodarbībām – dziedāšana, danči, zolītes turnīrs, sabiedriskā dzīve utt.

28. Ieviržu un citu nodarbību skaitu un garumu, tāpat kā nometnes dienas kārtību, nosaka nometnes vadītājs un vadības loks, vadoties no dalībnieku skaita, interesēm un nometnei pieejamajiem līdzekļiem.

29. 3x3 nometņu vadītāji un citi darbinieki nesaņem atalgojumu naudā, tikai dalības maksas atlaidi.

30. 3x3 atbalsta veselīgu dzīvesveidu.

31.* 3x3 galvenā atbildība ir pret to sabiedrības daļu, kura augsti vērtē latvietību un latviešu valodu. 3x3 ir spēka avots tām ģimenēm, kas ir audzinājušas bērnus latviskā vidē, ar latviešu valodu, un sagaida 3x3 nometnēs satikt līdzīgi domājošus cilvēkus. Mēs nedrīkstam un negribam zaudēt tos dalībniekus, kuri nometnēs nav ar mieru piedalīties, ja tur latviešu valoda netiek uzskatīta par prioritāti.

** Ierosināts ASV 3x3 padomes sēdē 2010. gada oktobrī Klīvlandē, apstiprināts Latvijas 3x3 padomes sēdē 2011. gada 26. jūnijā*

3x3 padomes

3x3 globāli rosina, koordinē un atbalsta PBLA Izglītības padome, bet atsevišķās valstīs nometnes rīko 3x3 padomes, kurās darbojas bijušie un nākamie nometņu/ saietu vadītāji. Līga Ruperte, 3x3 globālā koordinatore, ir locekle visās padomēs.

Pateicoties 3x3 padomju sistēmai un padomju priekšsēžiem, kas paši bijuši vairāku nometņu/ saietu vadītāji un uzņēmušies lielo kopvadības darbu, 3x3 tiek pārskatīta un saturēta kopā kā globāla kustība, ļaujot visiem justies kā daļai no kopīgas saimes, kam ir līdzīgas vērtības, līdzīgi mērķi un intereses. Apziņa, ka var sadarboties un uzticēties viens otram, ir saturējusi un stiprinājusi 3x3 kustību.

3x3 padomes priekšsēži Austrālijā

Juris Ruņģis 1981.–1990. gadā
Arnis Siksna 1991.–1997. gadā
Anita Andersone 1998.–2008. gadā
Irēne Ziedare kopš 2009. gada.

Padome dibināta 1981. gadā, tā jau organizēja pirmo Austrālijas nometni. Padomes sēdes notiek katru gadu saieta beigās.

3x3 padomes priekšsēdes ASV

Ingrīda Jansone 1999.–2000. gadā
Amanda Jātniece 2001.–2002. gadā
Ingrīda Jansone 2003.–2004. gadā
Ilze Kļaviņa 2005.–2006. gadā
Laila Medne kopš 2007. gada

Padome dibināta 1999. gadā. 2000.-to gadu sākumā, kad notika Kanādas nometnes, saucās Ziemeļamerikas 3x3 padome, tagad atgriezās pie ASV padomes nosaukuma. Padomes sēdes notiek reizi gadā, rudenī.

3x3 padomes priekšsēdes Īrijā

Ilze Ceiča 2011.–2012. gadā
Sandra Bondarevska kopš 2012. gada

Padome dibināta 2011. gada rudenī, lai organizētu pirmo nometni Īrijā.

3x3 padomes priekšsēži Latvijā

Jānis Gulbis 1990.–1998. gadā
Inese Krūmiņa kopš 1998. gada

Sēdes notiek vairākas reizes gadā.

3x3 kopīgie pasākumi

3x3 kustība, darbojoties bez formālas organizācijas, tomēr spēj vienot latviešus visā pasaulē ar kopīgiem mērķiem, idejām un darbošanās formu.

Divi plašākie visas 3x3 kustības kopīgie pasākumi bijuši 3x3 draugu salidojums 2006. gadā Rīgā un 3x3 Vadības loku nometne 2008. gadā Latvijā, Mazsalacā.

SATIEKAS 3X3 DALĪBNIEKI UN DRAUGI

No **Daigas Bitinieces** raksta ārzemju latviešu laikrakstiem

2006. gada 5. augustā Rīgas Latviešu biedrības namā pirmoreiz notika pasaules latviešu ģimeņu 3x3 nometņu dalībnieku un viņu draugu salidojums. Dalībnieku skaits bija ap 300–400, to starpā daudz jauniešu un ārzemju trīsreiztrīsnieku. Par 3x3 nozīmi savās dzīvēs pastāstīja Latvijas nometņu vadītāji, kuri gandrīz bez izņēmuma bija ieradušies salidojumā.

Par 3x3 kustību atzinīgus vārdus teica un salidojuma dalībniekus apsveica Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga, izglītības un zinātnes ministre Baiba Rivža, Kristīne Vāgnere no īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāta un citi.

Savā uzrunā Vaira Vīķe-Freiberga sacīja, ka priecājas pēc vairāku gadu pārtraukuma atkal būt trīsreiztrīsnieku vidū. 3x3 kustība esot apbrīnojama, jo tā zeļ un plaukst, attīstās un kļūst arvien kuplāka. Prezidente sirsnīgāko paldies sacīja Līgai Rupertei, kas šo ideju izauklēja, iznēsāja un īstenoja dzīvē, un viņas dzīvesbiedram. "Arnolds ir dabūjis tam visam dzīvot līdzi, būt par balstu, par pilāru, par kasieri, par organizētāju un ko vien visu citu ne. Kā jau mēs zinām, ir ļoti labi, ja visām stiprajām sievietēm aiz muguras stāv ļoti stiprs vīrs," teica prezidente, labus vārdus veltot arī Latvijas 3x3 padomes priekšsēdei Inesei Krūmiņai. Prezidente īpaši uzsvēra Krūmiņu izpratni par ģimeni, sakot, ka viņi ir daudz tālāk, viņi kā savu ģimeni redz visu tautu un rūpējas un interesējas par citām ģimenēm Latvijā. Prezidente uzsvēra, ka kustības veiksmes atslēga ir stipra ģimene, ko veido stipri cilvēki, un ka 3x3 dod iespēju uzdrīkstēties, noticēt sev un paveikt vairāk, nekā varbūt pats ir domājis spējam.

Visus dziedāt pratējus uz kora mēģinājumu jau ar sagatavotām notīm gaidīja trīsreiztrīsnieks diriģents Jānis Zirnis. Un pēc pāris stundām jau visi sadziedājās lieliskā koncertā. Uzstājās arī folkloras kopas "Vilki" un "Vilcenes" un dziedātāji no dažādu nometņu

3x3 Vadības loku nometnes kopbilde, 2008

pasākumiem, galvenokārt jaunieši. Dančus spēlēja Ilga Reizniece un Andris Davidons.

Izstādē bija izlikti gandrīz vai visu nometņu t-krekli, avīzes un fotogrāfijas, bet citā telpā visu dienu varēja skatīties nometnēs uzņemtās video filmas. Pirmo nometņu mazie tagad izauguši lieli, lielie – kļuvuši vecāki... Bija lieliski redzēt daudzos jauniešus, kuri pārliecinoši teica – mēs te esam un būsim! Varam justies droši, ka 3x3 rīkotāju netrūks vēl ilgi!

TRĪS REIZ TRĪS AR LIELO BURTU

Inese Krūmiņa, Vadības loku nometnes vadītāja

2008. gadā Latvijā notika divas kārtējās 3x3 nometnes, un vēl viena – īpaša nometne: visu zemju, visu laiku Vadības loku nometne, jeb darītāju nometne, kurā visi dalībnieki bija rūdīti 3x3-nieki – nometņu vadītāji, darba grupu locekļi un pieredzējuši lektori.

Vadības loku nometne bija īpaša nometne. Ne tikai tādēļ, ka tās dalībnieki visi bija pieredzējuši trīsreiztrīsnieki. Ne tikai tādēļ, ka šoreiz daudzi no cilvēkiem, kuri citās nometnēs arvien tikai strādājuši un strādājuši, šoreiz baudīja nometni dalībnieku statusā. Galvenokārt Vadības loku nometne bija īpaša tieši tādēļ, ka šeit darbojāmies darba grupās, kurās domājām, runājām, strukturējām un plānojām 3x3 tālāko izaugsmi un tik ļoti būtisko jaunās paaudzes iesaistīšanu ne tikai nometņu norisēs, bet arī to vadībā un rīkošanā.

Vadības loku nometnē bez jau pieņemtajiem pamatmērķiem – latvisku zināšanu paplašināšanas, kopības izjūtas veicināšanas, ģimeņu stiprināšanas un draudzību sekmēšanas (kā arī Latvijā – latviskas kultūrvides attīstīšanas) – strādājām arī pie savstarpējas visu zemju koordinācijas uzlabošanas, 3x3 panākumu un problēmu izvērtēšanas, dalījāmies pieredzē par vadītāja darba "virtuves pusi", pārrunājām esošās vadlīnijas, dažādus nometņu rīkošanas darba aspektus un radījām kopīgu 3x3 kustības nākotnes vīziju. Noslēguma dienā notika konference, kurā darba grupas piedāvāja savus izstrādātos lēmumus, ieteikumus un priekšlikumus turpmākai 3x3 attīstībai, kā arī tika pieņemtas un apstiprinātas labotās un pilnveidotās 3x3 vadlīnijas.

Vadības loku nometnē bijām kā tie ļaudis, par ko šī daina:

Lasītus ļautiņus
Kūmās ņēmu,
Kas var uguni
Saujā nest.

Un mēs visi, lasītie ļaudis, bagātinājāmies ar jaunām idejām un pieredzi, un guvām iedvesmu tālākam ražīgam darbam.

ASV GAREZERS 1981–2011

Informācija un fotogrāfijas:
Biruta Abula
Līga Ruperte
Maija Zaeska
Ingrīda Cāzere
Ligita Zandovska
Rita Petričeka
Austris Grasis
Dzidra Tropa
Nometņu programmas un avīzes

Izmantotas publikācijas:
“Laiks”
“Skola un Ģimene”
“Latvijas Jaunatne”
www.gramata21.lv

Garezera vārti

Nometnes vieta

Latviešu centrs Garezers (57732 Lone Tree Road, Three Rivers, MI 49093) atrodas ASV vidienē. Šo agrākās amerikāņu skautu nometnes teritoriju 1960.-tajos gados nopirka grupa latviešu draudžu un organizāciju un pakāpeniski izveidoja piemērotas telpas bērnu nometnei un vasaras vidusskolai. To, ka vieta bija lieliski piemērota arī 3x3, pierāda sekmīgās nometnes, kuras ir notikušas Garezerā ik gadu augustā, kopš 1981. gada.

No aicinājuma uz pirmo 3x3 nometni Garezerā

"Pavadīsim nedēļu kopā ar ģimeni latviskā vidē un satiksim latviešus no visām pasaules malām. Iepazīsimies ar Garezeru – latviešiem visā pasaulē pazīstamo mazo Latviju. Kļūsim par latviskās kultūras lietotājiem, ne tikai pasīviem skatītājiem. Šo vienu nedēļu gadā dzīvosim latviski!"

Nometņu vadītāji

LĪGA UN ARNOLDS RUPERTI

Līga Ruperte bija 3x3 iniciatore un šīs kustības uzsācēja ASV un arī 1990. gadā Latvijā.

Pirmo 3x3 nometni Garezerā 1981. gadā organizēja kopā ar vīru Arnoldu. Arī turpmākajā 3x3 darbā viņi vienmēr bijuši līdzās. 3x3 bija un ir svarīga daļa no Arnolda un Līgas dzīves: kopīgās intereses, kopīgais darbs un kopīgie izaicinājumi un panākumi bagātinājuši dzīvi un snieguši neatsveramu gandarījumu. 3x3 iegūtais Rupertiem nostiprinājis latvisko identitāti, pārliecību un vēlmi latviskās vērtības nodot tālāk savā ģimenē un latviešu sabiedrībā.

Ikdienas dzīvē Līga strādājusi par psihoterapeiti (doktora grāds psiholoģiskajā padomdošanā) un skolotāju (maģistra grāds pedagoģijā).

Latviešu sabiedrībā Līga strādājusi Garezera, Kursas un Beverīnas vasaras vidusskolās ASV un Annas Ziedares vasaras vidusskolā Austrālijā, kā arī 2x2 un citās jaunatnes nometnēs ASV un Venecuēlā. ALA Kultūras biroja (vēlāk Ārpusskolas izglītības biroja) vadītāja un PBLA Izglītības padomes priekšsēde. Kā ieviržu vadītāja vai lektore piedalījusies apmēram 60 3x3 nometnēs ASV, Austrālijā, Anglijā,

Zviedrijā, Francijā un Latvijā. Bez ģimeņu semināru vadīšanas visās Latvijas 3x3 nometnēs, kopš 1990. gada ik vasaru dažādās vietās Latvijā vada kursus par psihoterapijas metodēm un citiem psiholoģiskiem tematiem sociālajiem darbiniekiem, skolotājiem, psihologiem u.c. Līga darbojas 3x3 padomēs ASV, Latvijā, Austrālijā un Īrijā.

Arnolds Ruperts bijis zobārsts privātpraksē un pulkvedis ASV armijas rezervēs, vairāku profesionālu un militāru apvienību loceklis.

Latviešu sabiedrībā ilgus gadus bijis Grand Rapidas Latviešu evaņģēliski luteriskās draudzes priekšnieks un priekšnieka vietnieks, darbojies Grand Rapidas Latviešu biedrības valdē, Pensionāru biedrības valdē un ir biedrs daudzās citās organizācijās. Vairākus gadus bijis priekšnieka vietnieks Latviešu ārstu un zobārstu apvienībā. Taču visvairāk sabiedriskajam darbam veltītā laika Arnolds ir pavadījis kopā ar Līgu plānojot, organizējot un vadot 3x3 nometnes. Viņa darbs 3x3 tapšanā bijis neatsverams, un pirmo nometņu izveidošanās Garezerā un turpmākā 3x3 attīstība par globālu kustību nav iedomājama bez Arnolda idejām un praktiskā darba. Arnolds bijis vadītājs jeb līdzvadītājs četrās 3x3 nometnēs Garezerā, ilgus gadus strādājis par nometņu kasieri un administratoru. Piedalījies daudzās nometnēs Latvijā un ir Latvijas 3x3 padomē.

Līgai un Arnoldam ir dēls un trīs mazbērni, kuri ir beiguši astoņgadīgo latviešu nedēļas nogaļu pamatskolu. Mazmeita ar uzslavu beigusi Garezera Latviešu vasaras vidusskolu, 2012. gadā to pabeiguši arī mazdēli. Visi vairākas reizes bijuši Latvijā.

Līga Ruperte apbalvota ar Latvijas Zinātņu akadēmijas Goda doktora grādu Dr.Paed.H.c. 1992. gadā, PBLA KF Goda dioplomu 1993. gadā, Triju Zvaigžņu ordeņa Goda zīmi 1997. gadā un Triju Zvaigžņu ordeni 2000. gadā. 2010. gadā saņēmusi PBLA balvu par ieceri, ilggadīgo vadību un iejūtīgo līdzdalību, izveidojot un sekmējot 3x3 nometņu kustību.

SANDRA KRONĪTE-SĪPOLA

Dzimusi Klīvlandē, Ohaijo. Ieguvusi bakalaura grādu bioloģijā un psiholoģijā Vustera koledžā (*College of Wooster*) Ohaijo. Strādājusi par vidusskolas skolotāju un turpinājusi privātstudijas latviešu valodā un literatūrā pie mag. phil. Rasmas Sinātes.

Pirms 3x3 vairākas vasaras bijusi audzinātāja un koklēšanas skolotāja Garezera bērnu nometnē. Darbību 3x3 iesākusi kopā ar Līgu un Arnoldu Rupertiem pirmajā nometnē 1981. gadā Garezerā. Pirmajā gadā vadījusi ½x½ programmu, 1982. un 1983. gadā bijusi pusaudžu programmas koordinatore un vadītājas palīdze. Pati bijusi vadītāja divām nometnēm.

Latviešu sabiedrībā bijusi ALJA izglītības biroja vadītāja, pasniedzēja Detroitas latviešu skolā, darbojusies studenšu korporācijā "Spīdola" un Detroitas studenšu korporācijas kopā, kā latviešu pārstāve piedalījusies Mičiganas Baltiešu komitejā. Garezera Sagatavošanas skolas dibinātāja un ilggadēja vadītāja, tagad Garezera Vasaras vidusskolas direktore un piedalās arī GSS darbā.

Kopā ar vīru Uldi dzīvo Bostonā, Masačūsetsā. Viņu trīs meitas beigušas GVV un ir aktīvas latviešu pasākumos.

ANITA MEDNE

Dzimusi Latvijā, kopā ar ģimeni bēgļu gaitās izceļojusi uz Vāciju, vēlāk uz ASV. Iesaistījusies latviešu sabiedrības dzīvē. Bijusi Filadelfijas latviešu sestdienas skolas skolotāja un Filadelfijas Brīvo latvju biedrības valdes locekle. "Mums nākas dzīvot divās kultūrās. Dzīvojam reizē amerikāņu, reizē latviešu dzīvi. Pirmo – lai izdzīvotu, bet otrā ir svarīga sirdij," atzīst Anita.

Vadījusi Garezera 3x3 nometni 1990. gadā. Līdz tam piedalījusies visās Garezera nometnēs, sākusi darboties ar Mazlācīšiem, bet ar katru gadu pienākumi auguši. Piedalījusies arī pirmajā 3x3 nometnē Latvijā, Madlienā, un no Latvijas pārvedusi idejas un plašāku pieredzi savai nometnei, enerģiju un sirdsdegsmi latviskas dzīves veidošanā. Atzīst, ka nav viegli darboties sabiedriskajā darbā, no daudz kā nākas atsacīties personīgajā dzīvē, taču ir prieks un gandarījums, ja viss tomēr labi izdodas. Tā ir privilēģija satikties ar jauniem, spējīgiem cilvēkiem – pasaule atveras. Darbojoties vadības lokā, iespēja iegūt daudz plašāku skatu.

Piecu bērnu māmiņa. Uzskata, ka visu latviešu pienākums ir audzināt jaunus latviešus, lai tauta aug un neiznīkst: "Vienalga, cik celtņu mēs būvējam un cik sarīkojumu rīkojam, ja mums nebūs nākamās audzes, kas tur dzīvos un ies – tad tās celtnes ir nenozīmīgas."

IEVA JOHNSON

Līdz aiziešanai pensijā strādājusi par žēlsirdīgo māsu. Precējusies ar amerikāni, bet vienmēr saglabājusi sevī latvietību. Strādājusi Garezera Vasaras vidusskolas administrācijā un iesaistījusies 3x3 darbā. Vadījusi deviņas 3x3 nometnes Garezerā. Darījusi to meitas dēļ, jo redzējusi, kā 3x3 atver meitu latvietībai, kā meitene atplaukst. Darījusi to arī draugu dēļ, jo no 3x3

ieguvusi tik labus draugus, ar kuriem, tā teikt, var "caur uguni un ūdeni" iet.

Spēlējusi latviešu un igauņu tautas mūzikas ansambļos, prot izgatavot kokles.

Patīk būt 3x3 nometnēs joprojām, jo tā ir mīļa un sirdij tuva dzīves daļa. Patīk tajās dziedāt un "nīkt" pa īstam. Ilgus gadus strādājusi GVV administrācijā.

AMANDA JĀTNIECE

Dzimusi un augusi ASV. Divu bērnu māmiņa, otrais dzimis mēnesi pēc Amandas vadītās nometnes 2000. gadā.

Piedalījusies 3x3 kopš pirmās nometnes 1981. gadā, var teikt, uzaugusi kopā ar 3x3. Pirmajos gados gājusi uz bērnu nodarbībām, vēlāk aizrautīgi mācījusies kalt rotas. Ļoti iespaidojusi lielā dziedāšana 3x3 nometņu naktīs, kopā ar māsīcu gada laikā mācījušās dziesmas, lai tās zinātu nākošā gada nometnē. Vienu gadu vadījusi valodniecības ievirzi un trīs gadus vadījusi visu nometni Garezerā. Divus gadus bijusi ASV 3x3 padomes priekšsēde.

Mācījusies Mineapoles latviešu sestdienas skolā, Garezera Vasaras vidusskolā un Minsteres Latviešu ģimnāzijā. Ieguvusi bakalaura grādu lingvistikā Minesotas universitātē.

Studiju laikā Mineapolē sākusi dziedāt un spēlēt folkloras ansamblī "Teiksma". Aizrāvusies ar tautas mūziku tik ļoti, ka kopā ar māsīcu un draudzeni izveidojušas savu ansambli "Lini". Tagad dzied tautas mūzikas kopā "Savieši" Rīgā.

Kopš 2004. gada dzīvo Latvijā. Nodarbojas ar tulkošanu, rakstīšanu un folkloru.

RITA ŠULCA

Dzimusi ASV. 1971. gadā Bostonā ieguvusi bakalaura grādu filozofijā un reliģijā. Maģistra grāds organizāciju vadībā. Strādā katoļu sieviešu koledžas bibliotēkā.

Pirmo reizi 3x3 nometnē bijusi kā dalībniece 2002. gadā. "Nometnē jutos kā debesīs! Nožēloju, ka jaunībā nebiju Garezera Vasaras vidusskolā. Bet tagad, pieaugušai, man bija iespēja atjaunot savu latvietību. Nometne bija man kā latvietības šprice," saka Rita.

2002. gadā Rita studēja maģistrantūrā organizāciju vadību St. Paulā, Minesotā. Kad 3x3 nometne Garezerā meklēja vadītāju, pieteicās, jo tas likās piemērots uzdevums un atbilda studijām. Atzīst, ka bez palīgiem nebūtu to izdarījusi, jo 3x3 programma bijusi viņai vēl diezgan sveša.

MAIJA ZAESKA

Maija Zaeska, dzimusi Sproģe, bijusi skolotāja, trīsdesmit divus gadus mācījusi vācu valodu un vēsturi amerikāņu vidusskolā. Pensijā esot, reizēm aizvieto skolotājus savā bijušajā skolā un turpina darboties latviešu sabiedrībā, bet ikdienā kopā ar vīru darbojas lauksaimniecībā.

Vairākus gadus vadījusi Mineapoles Latviešu nama saimniecisko un kulturālo darbību. Piedalījusies gandrīz visās 3x3 nometnēs Garezerā, astoņas no tām vadījusi. "Man ļoti rūp un interesē uzturēt latvietību mūsu sabiedrībā. 3x3 nometnes dod iespēju dalībniekiem vienu reizi gadā pavadīt nedēļu latviskā vidē, iepazīties ar citiem līdzīgi domājošiem tautiešiem, vairot viņu zināšanas un iedziļināties latviskos tematos."

Maijas vīrs Džeroms ir amerikānis, viņi kopā nodzīvojuši vairāk par 50 gadiem. Bērni Amanda Jātniece un Vilis Zaeska auguši latviskā garā, beiguši Garezera Vasaras vidusskolu un Minsteres ģimnāziju un ir 3x3 dalībnieki un vadītāji.

ILZE KĻAVIŅA

Dzimusi ASV vidienē, uzaugusi Austrumkrastā. Studējusi ASV Rietumkrastā, ieguvusi grādu skatuves mākslā un režijā.

Dzied tautas mūzikas ansamblī "Teiksma". Režisore vairākām latviešu lugām, kā arī palīdzējusi Latvijas teātriem viesizrādēs Amerikā. Piedalījusies daudzās 3x3 nometnēs ASV, Francijā un Latvijā. Ilgus gadus bijusi Garezera 3x3 vadības lokā, vairākus gadus arī nometnes līdzvadītāja. Divus gadus bijusi ASV 3x3 padomes priekšsēde.

1981

Laiks: 16. – 23. augusts
Vadītāja: Līga Ruperte
Dalībnieku skaits: 160
No ASV un Kanādas
40 no tiem bērni un jaunieši

Nometnes grafiskā zīme: Oļģerts Kutcers

Darba grupa:
Līga Ruperte – *nometnes vadītāja*; Arnolds Ruperts – *administrators*; Zigurds Miezītis (Kanāda) – *tautas deju un vakara programmas*; Tupešu Jānis – *ārpusieviržu nodarbības*; Dagnija Staško (Kanāda) – *bibliotekāre*, *informācijas koordinatore*; Jānis Peniķis, Oļģerts Pavlovskis – *vēstures*, *sabiedrības*, *politikas referenti*

Ievirzes, to vadītāji un galvenie lektori:
- *Latviskais ikdienā, godos un sveštautiešiem* – Sarmīte Vilka (Kanāda), Elga Pone
- *Kora dziedāšana un latviešu mūzikas vēsture* – Andrejs Jansons
- *Latvisko ģimeņu seminārs* – Inta Rūtiņa-Adamoviča, Solveiga Miezīte (Kanāda), Ilga Zemzare, Līga Ruperte
- *Rotkalšana* – Juris Kļaviņš, Oļģerts Kutcers, Aleksis Alunāns, Aleksandrs Pariņš
- *Aušana stellēs* – Ausma Siliņa
- *Celu aušana* – Lilija Treimane (Kanāda)
- *Baltie darbi un citi rokdarbi* – Otīlija Mežule (Kanāda)
- *Kokgriešana* – Verners Rinkušs
- *Ādas apdare* – Edmunds Mednis
- *Keramika* – Gundega Peniķe
- *½x½* – Sandra Kronīte-Sīpola, Ieva Daukša, Andra Zommere, Māra Rihtere, Juris Dilevko

DALĪBNIEKU SPĒJĀM UN TALANTIEM NAV ROBEŽU

Nometnes dalībnieki ik dienas piedalījās vienā vai divās ievirzēs (daiļamatniecības un bērnu ievirzes ilga visu dienu), klausījās kopreferātus vai paneļdiskusijas un piedalījās kopējās vakara programmās. Diskutēja par politisko stāvokli Latvijā, trimdā, Eiropā un pasaulē, latviskās audzināšanas un izglītības jautājumiem, latviskajām gadskārtām, rotām un tautas tērpiem. Vakarēja, dziedāja un dancoja. Dziedāšanu un pārrunas pēc vakara programmām Tupešu Jānis iedēvēja par latvisko nīkšanu. Iepazīšanās vakars, pašu nometnes dalībnieku interesantie priekšnesumi ugunskura vakarā un sestdienas pēcpusdienā prieks par ievirzēs pagatavoto darbu izstādi. Šķita, ka dalībnieku spējām un talantiem nav robežu!

Nometnes vadītāja Līga Ruperte noslēguma sarīkojumā

1981. gada septembrī Līga Ruperte par nometni raksta: "Un tā pagāja šī skaistā, saulainā, labiem, interesantiem cilvēkiem un pasākumiem bagātā nedēļa. Likās, ka tikko tikai esam iedzīvojušies nometnes ritmā, kad nemanot bija pienācis atvadu vakars ar ozolzariem un pašu taisītajiem puzuriem pušķotajā Kronvalda zālē. Viss gāja labi, kamēr darbs dzina darbu intensīvajā nometnes programmā, kas pēdējā vakarā pēkšņi apstājās kā ātrvilciens, radot mazu chaosu mūsu jūtās un rūpīgajā organizācijā, bet ar nometnes administratora Arnolda Ruperta palīdzību galā visiem tika i diplomi, i pateicība, i dzeramais un ēdamais. Dienā bijām apbrīnojuši daiļamatu ievirzēs pagatavotos priekšmetus, vakarā priecājāmies par ½x½ ludziņu un rotkaļu brašo dziesmu ar Silmaču melodiju par rotkaļu dienām Garezerā un vēlējumu Trīsreiztrīs dalībniekus no malu malām pulcināt arī nākošgad."

"Trīsreiztrīs ir solis pareizā virzienā, kā meklēt atrisinājumu, kā dzīvot citā zemē un kultūrā un tomēr justies savai tautai un sabiedrībai piederīgs, un reizē izprast un atrast ceļu kontinuitātei, latviskās pasaules tālāk uzturēšanai atšķirtībā no dzimtās zemes, no savas tautas," raksīja Ojārs Celle "Ziemeļkalifornijas Apskatā".

Līga Ruperte atzīst, ka vislielākais ieguvums bija gandarījums, ka iecere izveidot jaunu, interesantu modeli nodarbībām latviskās izglītības papildināšanai, latvisko ģimeņu, latvisko draudzību un latviskās kopības sajūtas veicināšanai visām paaudzēm bija piepildījusies. Nebija pamata sākotnējām raizēm, vai šis eksperiments izdosies – pirmā 3x3 nometne ar uzviju piepildīja cerības! Sajūsma bija liela, likās, ka viss, ko varētu vēlēties, ir piepildījies, izņemot – ja 3x3 varētu sarīkot Latvijā. Toreiz tā likās traka fantāzija, kaut kas pilnīgi nereāls...

Kopbilde

Rotkaļu ievirzes dalībnieku darinājumi izstādē nometnes noslēgumā

½x½ nodarbības, trešā no kreisās vadītāja Sandra Kronīte-Sīpola, piektā Andra Zommere

Fotogrāfe Velta Namatēva un nometnes administrators Arnolds Ruperts

Latvisko ģimeņu semināra dalībnieki, trešā no kreisās Solveiga Miezīte, sestā – ievirzes vadītāja Inta Rūtiņa-Adamoviča

Rokdarbu ievirzes dalībnieces un vadītāja Otīlija Mežule

Celu aušana. Vidū vadītāja Lilija Treimane

Ļoti sirsnīgi, ļoti latviski, ļoti – citādi

"Kāds man pie beigām prasīja, vai to īsti varētu saukt par atvaļinājumu? Godīgi sakot (es paskatījos uz paša kaltām rotām, kā, bez šaubām, to darīja arī citi savās nozarēs) – tas nebija atvaļinājums vārda parastā nozīmē. Tā bija veselīga, rosības pilna pārmaiņa. Pārmaiņa, kas no savas puses deva daudz, ja ne vairāk kā atpūta. Pēc trīs bērnu nometnē pavadītām nedēļām biju nobažījies, vai bērniem patiks? Patika – un jauni draugi klāt. Tāpat kā mums. Ierakstiet jau tagad 1982. gada kalendāros nedēļu, kas sākas ar 15. augustu, un apsveriet – kur citur varēs nomest ikdienu un kā ģimene nodoties latvisko vērtību kopšanai, latvisko zinību apgūšanai?"

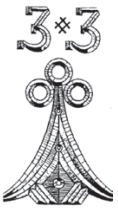
No Jura Mazuša raksta Montreālas Latviešu biedrības "Ziņotājā"

Līga Ruperte: aiz prieka lēkājām kā mazi bērni

"Neaizmirstams atmiņā palicis vakars pirmajā Trīsreiztrīs nometnē Garezerā. Lielā neziņā reģistrējām šīs nometnes 160 dalībniekus, baiļodamies par varbūtēju neapmierinātību ar ierādītajām telpām un uzturu. Bažījāmies, kā risināsies iepazīšanās vakaras, vai cilvēki braucienu nenožēlos. Viss tomēr gāja tik gludi, ka abi ar Arnoldu aiz prieka lēkājām kā mazi bērni."

No intervijas laikrakstā "Laiks"1989. gadā

1982

Laiks: 16. – 22. augusts
Vadītāja: Līga Ruperte
Dalībnieku skaits: 260

No ASV, Kanādas un Zviedrijas
64 no tiem bērni un jaunieši
Vislielākā vecuma grupa 35–55 gadi

Nometnes grafiskā zīme: Andris Rūtiņš

Darba grupa:

Līga Ruperte – *nometnes vadītāja*; Arnolds Ruperts – *administrators*; Sandors Abens – *vakara programmas*; Zigurds Miezītis (Kanāda) – *tautas dejas*; *vakara programmas*, Dagnija Staško (Kanāda) – *bibliotekāre*, *informācijas koordinatore*

Ievirzes, to vadītāji un galvenie lektori:

- *Latviešu literatūras seminārs* – Valters Nollendorfs
- *Latviešu mūzika* – Andrejs Jansons, Roberts Zuika
- *Sabiedriski politiskais seminārs* – Ilgvars Spilners
- *Rotkalšana* – Juris Kļaviņš, Aleksis Alunāns, Oļģerts Kutcers, Aleksandrs Pariņš
- *Ādas apdare* – Edmunds Mednis
- *Jostas, apaudi, celi* – Lilija Treimane (Kanāda)
- *Tautas tērpi un rokdarbi* – Otīlija Mežule (Kanāda)
- *Stellēs aušana* – Ausma Siliņa
- *Keramika* – Gundega Peniķe
- *Kokgriešana* – Verners Rinkušs
- *Kokļu gatavošana* – Kārlis Staško (Kanāda)
- *Latviskie rotājumi* – Sarmīte Vilka (Kanāda)
- *Prakstiska latviešu valodas uzlabošana* – Valdis Zeps
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Koklēšana* – Andrejs Jansons
- *Mazlācīši* – Daila Rence
- *Programma pusaudžiem* – Juris Dilevko
- *½x½ latviski runājošiem bērniem* – Sandra Kronīte-Sīpola, Ieva Daukša, Ilze Kļaviņa
- *½x½ latviski mazrunājošiem bērniem* – Inese Grava, Julieta Rumberga, Mirdza Paudrupe

Kopreferāti:

- Uldis Ģērmanis (Zviedrija). *Ko runāja sveši ļaudis, to tu līdzi nerunā*
- Rolfs Ekmanis. *Okupētās Latvijas proza kopš 70. gadu vidus*
- Edmunds Mednis. *Latvju rakstu elementi un kompozīcija*
- Voldemārs Gulēns. *Ģimene, kodoldraugi un tauta*
- Ilgvars Spilners un Jānis Peniķis. *Latvija šodien*

DOMĀ ARĪ PAR LATVISKI MAZRUNĀJOŠIEM BĒRNIEM

Salīdzinot ar 1981. gada nometni, dalībnieku skaits bija ievērojami lielāks, un ieviržu bija vairāk. Viskuplāk apmeklētās bija rotkalšana un sabiedriski politiskā ievirze.

Jaunums bija ievirze latviski mazrunājošiem bērniem, kuri no rīta mācījās valodu, bet pēcpusdienās kopā ar pārējiem bērniem gāja rotaļās, pastaigās un peldēties. Katru dienu vecāki vai vecvecāki satikās ar savu bērnu skolotājām, lai kopā ar psiholoģēm Solveigu Miezīti un Līgu Ruperti pārrunātu problēmas, kādas ir divtautību ģimenēm, ja tās vēlas saglabāt latvisko.

Divas vakara programmas bija veltītas dzejai – Jura Mazuša vadītais dzejas, kokļu mūzikas un Latvijas skatu diapozitīvu vakars "Pilsētas dzeja" un Valtera Nollendorfa vadītais patriotiskās dzejas un kokļu mūzikas vakars. Citos vakaros dalībnieki klausījās un skatījās mičošanu, ko vadīja Sandors Abens, tautiski dziedāja un dejoja Sandora Abena un Ziga Miezīša vadībā un piedalījās programmā pie ugunskura ar dažādiem izdomas un humora pilniem priekšnesumiem.

1981. gadā 3x3 Garezerā notika kā ALA Kultūras biroja projekts, taču 1982. gadā ALA nodibināja Ārpusskolas izglītības biroju (vadītāja Līga Ruperte), kura uzdevums bija gādāt par 3x3 nometnēm ASV. Nometnes noslēguma vakarā ALA priekšsēdis Jānis Riekstiņš novēlēja, lai Trīsreiztrīs nometnes kļūtu par tradīciju tāpat kā tas ir ar latviešu kultūras dienām, dziesmu svētkiem un dažādu organizāciju kongresiem.

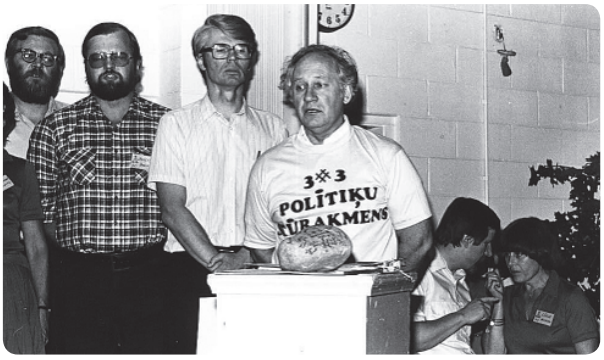
Laika gaitā viņa vēlējums piepildījās ne tikai ASV, bet arī citās zemēs, kur dzīvoja latvieši.

No aicinājuma uz nometni

"Dzīvosim kā latvieši, latviskajā vidē un latviešu ļaudīs. Iepazīsimies ar sevi, savu ģimeni, jauniem un veciem draugiem šais neikdienišķajos apstākļos. Kopīgi baudīsim latvisko pārdzīvojumu un mācīsimies viens no otra, kāda ir latvietība šodien."

Ugunskuru iekur Zigis Miezītis un Anita Felkere

Politikas ievirze, no labās vadītājs Ilgvars Spilners, Māris Mantenieks, Juris Mazutis

Keramikas ievirze, 2. rindā pirmā no labās vadītāja Gundega Peniķe

"Vecie bleķi" rotkaļi Oļģerts Kutcers, Juris Kļaviņš un Aleksandrs Pariņš iesvēta "jauno bleķi" Alfonu Medni

Noslēguma sarīkojumā Latviešu literatūras semināra vadītājs Valters Nollendorfs, blakus Līga un Arnolds Ruperti

Tautas dejas ezerā

Kopbilde

Kā piedalīšanās 1981. gada nometnē ietekmēja jūsu uzskatus un darbošanos?

Līga Ruperte to jautāja dalībniekiem, kas 3x3 nometnē bija jau otro vasaru

Viena no atbildēm: "Grūti vārdos izteikt. Tas ir sevišķs iekšējs pārdzīvojums un saviļņojums. Vēlēšanās atgriezties mājās, atmodināt un saviļņot "ierūsējušos". Iesaku ikvienam kaut reizi apmeklēt 3x3, jo uzskatu, ka tur iegūtais un piedzīvotais būtu liels pozitīvisms, kas vienotu atkal no jauna mūs visus ārpus Latvijas esošos latviešus."

1983

Laiks: 14. – 21. augusts
Vadītāja: Līga Ruperte
Dalībnieku skaits: 224

No ASV, Kanādas, Vācijas, Austrālijas, Izraēlas
56 no tiem bērni un jaunieši

Nometnes devīze: Mūžu dzīvo, mūžu mācies
Nometnes grafiskā zīme: Andris Rūtiņš

Darba grupa:
Līga Ruperte – *nometnes vadītāja*; Arnolds Ruperts – *administrators*; Sandra Kronīte-Sīpola – *vadītājas palīdze*; Sandors Abens – *vakara programmas*; Zigurds Miezītis (Kanāda) – *tautas dejas un vakara programmas*; Dagnija Staško (Kanāda) – *bibliotekāre*, *iekšējās informācijas koordinatore*

Svecīšu dievkalpojums: mācītājs Māris Ķirsons (Kanāda)

Ievirzes, to vadītāji un galvenie lektori:

- *Latviskā audzināšana divkultūru vidē* – Solveiga Miezīte (Kanāda), Inta Rūtiņa-Adamoviča, Līga Ruperte
- *Latviešu literatūras seminārs* – Valters Nollendorfs
- *Lai Tev nezustu Latvija, lai Tu nepazustu Latvijai* – Ilgvars Spilners, Biruta Abula, Juris Dreifelds (Kanāda), Jānis Peniķis, Mārtiņš Zandbergs, Māris Graudiņš u.c.
- *Kā man svešumā dzīvot latviski* – Uldis Bluķis, Paliepu Jānis (Kanāda), Solveiga Miezīte (Kanāda), Līga Ruperte
- *Koklēšana* – Aivars Staško (Kanāda)
- *Latvju sētas amatniecība – pirts būve* – Kārlis Zobs
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone, Elza Sproģe
- *Ādas apdare* – Edmunds Mednis
- *Jostas, apaudi, celi* – Lilija Treimane (Kanāda), Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Keramika* – Gundega Peniķe, Velga Jansone (Kanāda)
- *Rotkalšana* – Oļģerts Kutcers, Kārlis Grencions, Aleksandrs Pariņš, Alfons Mednis
- *Kokgriešana* – Verners Rinkušs
- *Stellēs aušana* – Ausma Siliņa
- *Tautas tērpi un rokdarbi* – Otīlija Mežule (Kanāda)
- *Mazlācīši* – Anita Medne
- *½x½ latviski runājošiem bērniem* – Zenta Apīne
- *½x½ latviski mazrunājošiem bērniem* – Julieta Rumberga, Baiba Glassforde
- *Programma pusaudžiem* – Sandra Kronīte-Sīpola, Austris Grasis (Vācija), Juris Upatnieks, Gita Zandberga, Valters Nollendorfs

Kopreferāti:

- Otīlija Mežule. *Vīriešu tautas tērpi. Etnogrāfiskie muzeji*
- Sandra Kronīte-Sīpola. *Tautas dziesmu ietekme latviešu dzīvē un literatūrā*
- Austris Grasis. *Latviešu ortogrāfijas kari*
- Aivars Ruņģis. *Preses loma latviešu sabiedrībā jeb izkliedētās trimdinieku saimes sociālo saišu uzturēšana un periodiskie izdevumi*
- Valters Nollendorfs. *Literārais sarīkojums "Dzejā viju Latviju"*

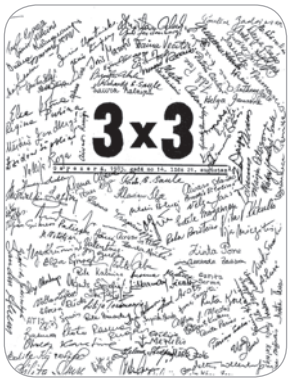
3x3 preses sākums

Periodiskiem izdevumiem svarīga loma pieaugušo latviskajā izglītībā jeb ārpusskolas izglītības darbā. Tie darbojas kā motivācijas un kā visas nepieciešamās informācijas aģenti. 3x3 avīze, kas iecerēts kā piemiņas izdevums, centīsies pastāstīt par 3x3 ideju un darbu, par 1983. gada nometni Garezerā. Tā vēlas uzsvērt, ka blakus klātienes mācībām ir neklātienes studijas. Tā vēlas rosināt pieaugušo latviskās izglītības teorētisko pamatu izdomāšanu un formulēšanu."

No pirmās 3x3 avīzes – rakstu krājuma ievadraksta

Nometnes avīze – rakstu krājums "3x3". Redaktori Aivars Ruņģis, Julieta Rumberga

"3x3" 1983. Garezera dalībnieku paraksti nometnes avīzē

SĀK JUSTIES KĀ DAĻA NO KAUT KĀ LIELĀKA

1983. gada nometnē bija viesi gan no Vācijas, gan Austrālijas. Ne daudzi, bet tomēr bija, un tas palīdzēja izjust, ka 3x3 sāk paplašināties ārpus Garezera robežām. Pie tam 1983. gadā notika pirmās 3x3 nometnes Austrālijā un ASV Katskiļos un otrā nometne ASV Rietumkrastā. 3x3 kustības aizsācēja Līga Ruperte atzina: "Mēs sākām justies kā daļa no kaut kā lielāka, un tā bija lieliska sajūta."

Atšķirībā no 1982. gada, sabiedriski politiskajā ievirzē, kura bija skaitliski lielākā, pārspējot pat rotkaļus, pamatdoma bija nevis trimdas organizācijas un sabiedriskās dzīves struktūra, bet gan saites ar Latviju. Ievirzē runāja par apciemojumiem tur un par apstākļiem okupētajā Latvijā.

Jauna bija ievirze "Kā man svešumā dzīvot latviski". Tajā pārrunāja trimdas latviešu īpašības, viņu attieksmi pret latvietību un svešās vides un kultūras ietekmi. Jauna bija arī ievirze "Latvju sētas amatniecība", kurā pēc A. Vintera meta un 9. gadsimteņa ēkas parauga tika uzbūvēta pavisam laba pirts. Tai gan bija vairāk teorētiska un dekoratīva nekā praktiska nozīme, jo vienīgā atvēlētā vieta šī unikālā projekta rezultātam bija meža vidus, kur tuvumā nebija nekādu ūdeņu. Bet pati pirts bija bez vainas!

Ieviržu vadītāji

Pirts būvēšanas ievirzes darba rezultāts

Austris Grasis

Līga un Arnolds Ruperti noslēguma sarīkojumā

Aušanas ievirzē top jostas un prievītes

Pirmo reizi bija nometnes avīze, kas tika izveidota kā piemiņas izdevums. Redaktors Aivars Ruņģis uzsvēra: "Nedrīkstam aizmirst, ka pat visvājākā drukas krāsa ir tomēr stiprāka par vislabāko atmiņu."

Vakara programmās bija Sandras Kronītes-Sīpolas vadītās iepazīšanās rotaļas un spēles, ziņģes ar Mārtiņu Zandbergu, dziesmu vakars ar Austri Grasi, Ziga Miezīša vadītais Ugunskura vakars un noslēguma sarīkojums, ko vadīja Sandors Abens un Zigis Miezītis. Vakaru pēdējā daļā bija nīkšana ar dziedāšanu, šahu, nometnes ziņām televīzijā, 1982. gada Garezera 3x3 video. Populāra karstajā laikā bija arī vēlā peldēšanās ezerā.

Noslēguma sarīkojumā Līga Ruperte paziņoja, ka 1984. gadā 3x3 Garezerā vadīs Sandra Kronīte-Sīpola. Lai būtu jaunas asinis, lai 3x3 darbā iesaistītos jauni darbinieki. Pirmās trīs nometnes bija pārsniegušas visas cerības un 3x3 kustība bija uz pareizā ceļa. "Viss gājis uz priekšu pāri visām manām cerībām," atzina Līga.

Kā būtu, ja nebūtu tā, kā ir

"*Viena māsa Rīgā dzied,/ Otra dzied Valmierā;/ Abām balsis atskanēja/ Uz tām prūšu robežām./ Šodien māsas dzied jau tālu aiz Cēsu un Valmieras robežām, viņu balsis skan pāri prūšu robežām, tās sasaucas no Eiropas, pāri Amerikas kontinentam līdz pat Austrālijai. Bet lai māsas trimdā turpinātu dziedāt to pašu seno mātes dziesmu, nepietiek tikai ar modernās elektronikas brīnumiem, kur mēs varam cits citu dzirdēt un redzēt pāri lieliem attālumiem skaņu un video lentēs. Ir nepieciešama personīga saskare, tāpat ir arī vajadzīga dzīvošana latviskā vidē, šī "iemērkšanās" latviskajā pasaulē, kaut vai uz dažām dienām izolētiem no nelatviskas vides. 3x3 dod iespēju visai ģimenei piedalīties šādā latviskā dzīvošanā, un atsaucība šai idejai norāda, ka tā uzmineja kādu dziļi glabātu vēlēšanos kaut vienu nedēļu redzēt un izjust – kā būtu, ja nebūtu tā, kā ir.*"

Ausma Medne, LAAJ Kultūras daļas vadītāja

Kopbilde

Dzejolis, veltīts nometnei un tās vadītājiem

Juris Mazutis

Šo reizi izreizini
pareizi – ne mini!

Ko mēs, klaidonīgākie,
svēti reizrēķinājām?
Uz nākotni? Vai –
mājām?

Ko tu, iedomīgais ākst,
te dari? Vai tā lāpi
savu latvisko?
Vai sāp?

Ko tu dziedi, dziedi tā
tas vecas? Vai vēl dzenas
domas tur? Paģiras
senas?

Ko tu atvasītes velc
uz visu? Vai tā ceri
viņas iepotēt?
Ko ķēri?

Ko tu, prieka pilnais bērn,
te rodi? – Tālu braukt...
sevi latvieti
lai sauktu!

Katrs savu reizrēķinu
priekus tos, tas rūpes – jo
tikai esam mēs,
tik mēs – par to...

Tad rēķini!
Un zini!

vienu – nevienu reiz
pa divi dzīs
trešo reiz – pareizi:
trīs reiz trīs!

½x½ uzvedums noslēguma sarīkojumā

Mazlācīši spēlējas

1984

Laiks: 19.–26. augusts
Vadītāja: Sandra Kronīte-Sīpola
Dalībnieku skaits: 107
No ASV, Kanādas
Starp dalībniekiem 16 bērni un jaunieši
Nometnes grafiskā zīme: Andris Rūtiņš

Daudzinājums: Latviskā dzīves ziņa, vada Tupešu Jānis

Darba grupa:
Sandra Kronīte-Sīpola – *nometnes vadītāja*, Līga Ruperte – *nometnes vadītājas palīdze*, Arnolds Ruperts – *administrators*, Biruta Abula – *ALA Kultūras biroja vadītāja*

Ievirzes, to vadītāji un galvenie lektori:
- *Latviskā virtuve* – Dace Cera
- *Ķīmiskie latvieši* – Māris Ķirsons (Kanāda), Līga Ruperte
- *Dzīvā latvietība* – Sarmīte Vilka (Kanāda)
- *Kokgriešana* – Verners Rinkušs
- *Pazīsti Latgali* – Zigfrīds Zadvinskis, Tadeušs Puisāns, Leonīds Latkovskis
- *Latviskā dzīves ziņa/folklora* – Tupešu Jānis, Valdis Zeps, Lalita Muižniece
- *Video latviešiem* – Rihards Spuris, Ojārs Upatnieks, Arvis Negrasis
- *Rotkalšana* – Aleksandrs Pariņš, Alfons Mednis
- *Keramika* – Ruta Puliņa
- *Tautas tērpi un rokdarbi* – Otīlija Mežule (Kanāda), Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Jostas, apaudi, celi* – Lilija Treimane (Kanāda)
- *½x½* – Ēriks Kronītis, Vanda Dauksta

Kopreferāti:
- Tadeušs Puisāns. *Kā vīzēs pelnīja laķenes*
- Otīlija Mežule. *Tautas tērpi un jaunas meitas pūrs*
- Aleksis un Irēna Alunāni. *Dzintars un dzintara rotas*
- Tupešu Jānis. *Seno padomu gudrība*
- Biruta Abula. *Sanāksme – diskusija par ALA Kultūras biroja darbu*

3X3 NOMETŅU VIDEO SĀKUMS

Nedēļas dienas bija saulainas un patīkamas. Dalībnieki piedalījās vienā vai divās ievirzēs, klausījās kopreferātu pēc vakariņām un pēc tam piedalījās īpašā vakara programmā.

Bija ievirzes, kas 3x3 nometnē bija pirmo reizi: "Video latviešiem", "Pazīsti Latgali" un "Ķīmiskie latvieši".

Video ievirzes dalībnieki katru dienu sagatavoja pārskatu par dienas svarīgākajiem notikumiem un par darbu gaitu katrā ievirzē. Dalībniekiem bija liels prieks televīzijā redzēt un dzirdēt par īpašiem nometnes notikumiem. Ievirzes vadītājs Rihards Spuris sacīja: "Ja ir skaņu lentes, tad varētu būt arī skatu lentes, tādu nosaukumu gribētos dot video lentēm. Latviešu sabiedrībā tām būs liela nākotne, jo esam izkaisīti pa visu pasauli. Aparatūra kļūst lētāka, var iemūžināt lielus sarīkojumus. Ko darīt, lai skatu lentes iet tautās? Atslēga ir interese."

Ievirzē "Ķīmiskie latvieši" pārrunāja alkohola lietošanas paradumus, pāriešanu no "normālas" uz "nenormālu" lietošanu un "dainisko" alkohola lietošanu. Māris Ķirsons stāstīja: "Viens no desmit latviešiem slimo ar alkoholismu vai ir atkarīgs no narkotiskām vielām. Katrs no šiem cilvēkiem iespaido vēl citus, līdz ar to slimība kaitē visai sabiedrībai. Nelaimīgā kārtā ar alkohola lietošanu saistās visi mūsu latviskie svētki un notikumi: Jāņi, iesvētības, kāzas, sporta sacensības utt."

Kokgriešanas ievirzē strādāja četri dalībnieki. Ansis Grants, kurš bija ieradies no Argentīnas, koka dēlītī izgrieza 3x3 emblēmu ar dzintara iestrādājumiem. Keramikas ievirzes dalībnieces mēģināja atdarināt dažas senas latviskas formas, lietojot sarkano mālu, ko lietoja arī Latvijā. Latviskās virtuves ievirzē mācījās cept saldskābo maizi, torti, pīrādziņus, vēja gredzenus, pildītas pankūkas un citus gardumus. Viņu uzdevums bija klāt galdu pēdējam cienastam sestdienas vakarā.

Latviskās dzīves ziņas ievirze bija lielākā ievirze ar 20 dalībniekiem. Laiks bija sadalīts mērķtiecīgi: sākumā stāstīja Tupešu Jānis, tad runāja vieslektors vai rādīja video, bet pēdējā stunda bija veltīta mājas darbiem – katram bija jāiemācās daina, sakāmvārds un paruna. Dalībnieki gatavojās Krišjāņa Barona gadam.

Svecīšu dievkalpojums notika brīvdabas baznīcā. Bērnu pagatavotie lukturi skaisti mirgoja uz altāra. Bērni arī paši uzrakstīja savas lūgšanas, tās skaitīja un dziedāja Rutas Puliņas un vadītājas Sandras kokļu pavadījumā. Pēdējā dziesma pie degošajām svecītēm bija "Pūt, vējiņi", kas skanēja kā sveiciens dzimtenei.

Latviskās virtuves dalībnieki G. Vilciņa, V. Zemesarāja, I. Dāboliņa, H. Jansone, R. Miezīte, V. Kubuliņa, M. Celmiņa, A. Celmiņš, vadītāja Dace Cera

Dalībnieku atsauksmes par nometni bija pozitīvas: bija patikusi ticības iecietība, Latgales īpatnību iepazīšana un nometnes ļoti sirsnīgā, pozitīvā gaisotne. Bija ieteikums citu gadu sarunāt nīkšanas vadītājus, kā arī gādāt par regulāru dziedāšanu pēc vakaru nodarbībām.

Noslēguma vakaram katra ievirze bija sagatavojusi priekšnesumu. Skanēja dziesmas, dejoja tautas dejas un ap cienasta galdu pulcējās 3x3 saime. Kāds dalībnieks, kuram šī bija pirmā 3x3 nometne, atzina: "Es nekad nevarēju iedomāties, ka vienā nedēļā cilvēki tā var sakust draudzībā!"

1985

Laiks: 11.– 18. augusts
Vadītāji: Līga un Arnolds Ruperti
Dalībnieku skaits: 200
No ASV, Kanādas, Vācijas, Anglijas, Austrālijas
Nometnes devīze:
Mūžu dzīvo, mūžu mācies
Nometnes grafiskā zīme: Andris Rūtiņš

Darba grupa:
Arnolds un Līga Ruperti – *nometnes vadītāji*,
Sandra Kronīte-Sīpola – *vadītāju palīdze*, Sandors Abens – *vakara programmas*

Ievirzes, to vadītāji un galvenie lektori:
• *Krišjāņa Barona zīmē* – Valters Nollendorfs, Gvīdo Augusts, Arturs Baumanis, Aija Beldava, Inta Gāle-Karpentere, Imants Freibergs (Kanāda), Vaira Vīķe-Freiberga (Kanāda), Austris Grasis (Vācija), Kristīne Konrāde, Andrejs Jansons, Jāzeps Lelis, Lalita Muižniece, Andrejs Plakāns, Bitīte Vinklere, Valdis Zeps
• *Kur beidzas kultūra, kur sākas politika?* – Jānis Peniķis, Andrejs Plakāns u.c.
• *Latviešu literatūras seminārs* – Valters Nollendorfs, Valija Ruņģe, Jāzeps Lelis, Lalita Muižniece, Aivars Ruņģis, Valdis Krāslavietis, Sniedze Ruņģe, Astrīda Stānke

- *Mūža godi* – Sarmīte Vilka (Kanāda)
- *Latviskā ģimene divkultūru vidē* – Ilga Zemzare, Biruta Abula
- *Ķīmiskie latvieši* – Māris Ķirsons (Kanāda), Līga Ruperte, Māra Erkmane
- *Video latviešiem* – Rihards Spuris, Ojārs Upatnieks, Arvis Negrasis
- *Viesību galds* – Dace Cera
- *Ādas apdare* – Edmunds Mednis
- *Jostu aušana* – Vija Vurstnere
- *Keramika* – Gundega Peniķe
- *Kokgriešana* – Verners Rinkušs
- *Rotkalšana* – Juris Kļaviņš, Aleksandrs Pariņš, Alfons Mednis, Lilita Spure, Indulis Preiss
- *Tautas tērpi un rokdarbi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Mazlācīši* – Sarma Pūtele, Ieva Johnson
- *½x½* – Sandra Kronīte-Sīpola
- *Programma pusaudžiem* – Ēriks Kronītis, Sarmīte Vilka (Kanāda), Dace Cera

Kopreferāti:

- Gvīdo Augusts. *Latviešu sieviete – nacionālo un etnogrāfisko simbolu glabātāja un kopēja latviešu tēlotāja mākslā*
- Ilga Zemzare. *Domu un jūtu izpausme ģimenes locekļu attiecībās*
- Valdis Muižnieks. *Jāņa Riekstiņa Latviešu studiju centrs Rietummičiganas Universitātē*
- Austris Grasis. *Tautas tērpi un to valkāšanas tradīcijas*
- Valters Nollendorfs. *Pa pāram, pa pāram pa to salmu gubenīti: drusku nerātnas pārdomas ar piemēriem par puišu un meitu savstarpējām attiecībām latviešu tautas tradīcijās*

Nometnes vadītāji Arnolds un Līga Ruperti un palīdze Sandra Kronīte-Sīpola

"Krišjāņa Barona zīmē" dalībnieki, priekšā ievirzes koordinators Valters Nollendorfs

NOMETNE KRIŠJĀŅA BARONA ZĪMĒ

Krišjāņa Barona 150. dzimšanas gadā 3x3 Garezerā pulcināja lielāku skaitu trimdas ievērojamāko tautas dziesmu un folkloras zinātnieku. Šī bija vienreizēja izdevība tik koncentrētā veidā iepazīties ar to ievērojamo darbu, kas trimdā veikts folkloras pētīšanas laukā, un tiem, kas šo darbu darījuši. Dalībnieki guva ieskatu jaunākajos atzinumos par Barona laikmetu un dzīvi, par tautas dziesmu tematiku, metriku un struktūru, par datoru lietošanu tautas dziesmu pētniecībā, par latviešu folkloru un tās izpausmēm mūzikā, tēlotāja mākslā un literatūrā. Šis izcilais simpozijs piesaistīja ap 70 dalībnieku.

Māris Ķirsons kopā ar Māru Erkmani un Līgu Ruperti vadīja ievirzi "Ķīmiskie latvieši", kurā dalībnieki runāja par alkoholisma un narkotisko vielu atkarībām, to rašanos, sekām un grūto ceļu uz atbrīvošanos, kurš jāiziet kā pašam atkarīgajam, tā arī viņa ģimenei. Par nometni mācītājs Ķirsons sacīja: "Raksturīgi, ka šeit apgrozās nevis viena paaudze, bet ļaudis no visām: gan jauni, gan veci. Tas pierāda, ka visi esam viens otram vajadzīgi un nozīmīgi. Otrkārt, 3x3 ir gandrīz vienīgais pasākums, kur dienas gaitā iespējams piedalīties vairākās nodarbībās: no rīta var kalt rotas, bet vakarā, ja patīk, var muzicēt. 3x3 spēj apmierināt ikvienam dažādas intereses. Rezultātā dalībnieki aizbrauc mājās ar atjaunotu enerģiju, katra paaudze to guvusi savā veidā, bet visi no viena avota. Slavējama ir vadības drosme iztirzāt arī jautājumus, kas bieži vien ir sāpīgi mūsu sabiedrībai."

Vakara programmās bija Daudzinājums un Svecīšu dievkalpojums. Māris Ķirsons rādīja diapozitīvus un stāstīja par Baltiešu tribunālu un Brīvības kuģa braucienu, Sarma Pūtele iepazīstināja ar latvisko gadskārtu dainām. Bija vakars Krišjāņa Barona piemiņai, ko vadīja Valters Nollendorfs, ugunskurs, un, protams, daiļamatnieku darbu skate un noslēguma vakars.

Kopbilde

Dalībnieki pusdieno Garezera ēdamzālē

Noslēguma sarīkojumā

Ādas apdare. Ievirzes vadītājs Edmunds Mednis (pa labi)

Top viesību galds. Trešā no kreisās ievirzes vadītāja Dace Cera

1986

Laiks: 17. – 24. augusts
Vadītājs: Arnolds Ruperts
Dalībnieku skaits: 300
No ASV, Kanādas, Vācijas, Zviedrijas, Austrālijas, Meksikas
Gandrīz puse dalībnieku piedalās pirmo reizi
24 dalībnieki piedalās 5. vai 6. reizi
Nometnes devīze: Mūžu dzīvo, mūžu mācies
Nometnes grafiskā zīme: Andris Rūtiņš

Darba grupa:
Arnolds Ruperts – *nometnes vadītājs*, Līga Ruperte – *administratore*, Anita Felkere – *nometnes vadītāja palīdze*, Zigurds Miezītis (Kanāda) – *vakara programmas*, *tautas dejas un rotaļas*

Dievturu daudzinājums: Juris Kļaviņš
Svecīšu dievkalpojums: Māris Ķirsons

Ievirzes, to vadītāji un galvenie lektori:
- *Politika. Sprīdītis plašajā pasaulē* – Oļģerts Pavlovskis, Agnis Balodis (Zviedrija), Ojārs Kalniņš, Astra Pavlovska, Visvaldis Klīve, Leonīds Siliņš, Mārtiņš Hildebrants, Mārtiņš Latsons
- *Celsim latviešu žurnālistiku* – Ingrīda Cāzere, Ojārs Celle, Auseklis Zaļinskis, Kārlis Streips, Ilgvars Spilners
- *Latviešu folklora* – Austris Grasis (Vācija)
- *Darba grupa skolotājiem* – Solveiga Miezīte (Kanāda), Lalita Muižniece, Gundega Mišele, Julieta Rumberga, Līga Streipa, Līga Ruperte, Valdis Zeps
- *Iepazīšanās ar latviešu grāmatu un latviešu rakstniekiem* – Biruta Abula, Ivars Lindbergs, Olafs Stumbrs, Rita Gāle, Māra Gulēna (Kanāda)
- *Ķīmiskie latvieši* – Māris Ķirsons (Kanāda), Līga Ruperte
- *Latvieša morāle* – Visvaldis Klīve
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Pārrunas par mūzikas dzīvi Latvijā, Meksikā un citur plašajā pasaulē* – Rasma Lielmane (Meksika)
- *Rokasgrāmata sabiedriskiem darbiniekiem* – Uldis Bluķis, Ojārs Celle, Līga Streipa, Maira Bundža
- *Šahs* – Ilmārs Erkmanis
- *Ādas apdare* – Edmunds Mednis
- *Aušana un tautas tērpi* – Liena Kaugara, Mirdza Štrausa
- *Keramika* – Zane Rožkalne
- *Kokgriešana* – Verners Rinkušs
- *Jostu aušana* – Vija Vurstnere
- *Rokdarbi. Tautas tērpi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Rotkalšana* – Alfons Mednis, Juris Kļaviņš, Lilita Spure, Indulis Preiss
- *Mazlācīši* – Sarma Pūtele, Laura Erkmane
- *½x½* – Ēriks Kronītis, Sandra Kronīte-Sīpola
- *Programma pusaudžiem* – Sarmīte Vilka (Kanāda)

REKORDLIELĀ NOMETNE AR SPĒCĪGU POLITISKO APAKŠTONI

1986. gada 3x3 Garezerā izcēlās ar lielo dalībnieku skaitu. 300 latviešu vēl nekad nebija nevienā 3x3 sabraukuši! Nometnes reģistrācija sākās piecos pēc pusdienas, bet agrā pēcpusdienā vēl tikai sāka posties prom Garezera Vasaras vidusskolas skolēni, kuriem izlaidums beidzās ap pusdienas laiku. Kādu brīdi automašīnu un cilvēku burzma bija neaprakstāma. Bet līdz vakaram visi bija pie vietas un varēja omulīgi iepazīties ar lektoriem un viens ar otru iepazīšanās vakarā.

Bija vairākas jaunas ievirzes. Rasma Lielmane savā ievirzē stāstīja par mūzikas dzīvi Latvijā, par vijolēm un vijolniekiem. Viņa arī pierādīja sevi kā izcilu anekdošu stāstītāju un veiksmīgu konkurenti līdzšinējam čempionam Jurim Kļaviņam, tikai vienmēr pietrūka laika sacensību turpināt, līdz vienam vai otram joku pietrūktu un noskaidrotu vinnētāju.

Visvaldis Klīve ievirzē "Latviešu morāle" iztirzāja atšķirības starp "tradicionālo morāli", kas izveidojās reliģiskās domāšanas ietvaros, un "jauno morāli", ko

Trimda Dimd
3X3 nometnes laikraksts
Gaŗezera 3X3 pulcina pāri par 270 dalībniekiem

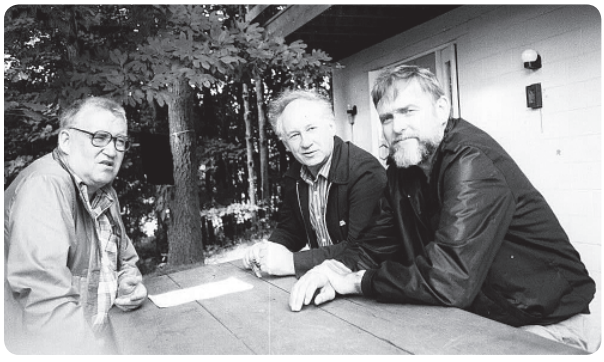
Nometnes avīze – rakstu krājums "Trimda Dimd"

ietekmēja sabiedriskās un sociālās zinātnes.

Ievirzi "Sabiedrisko darbinieku rokasgrāmata" vadīja Uldis Bluķis. Dažādu latviskās dzīves sabiedrisko un kulturālo darbu veicēji jau iepriekš iesūtīja rakstus ar idejām, piemēriem un aprakstiem par to, kas labs un vērtīgs sabiedriskajā darbā kaut kur izdarīts. Darba grupa pārrunāja un izvēlējās rakstus, kuri varētu visvairāk palīdzēt sabiedrisko darbu darītājiem nākotnē. Nometnē izveidoto rokasgrāmatu vēlāk izdeva.

Kopbilde

Trīs gudrie apspriežas. No kreisās Olafs Stumbrs, Ilgvars Spilners un Ivars Lindbergs

Arnolda Ruperta uzruna, karogu paceļot

Darba grupa skolotājiem Solveigas Miezītes vadībā pārrunāja mācību metodes un materiālu sagatavošanu latviešu valodas mācīšanai nepratējiem pamatskolas līmenī.

Visvairāk dalībnieku bija Politikas ievirzē, kurai vadītāja Oļģerta Pavlovska dotais nosaukums bija "Sprīdītis plašajā pasaulē". Ievirzē iztirzāja latviešu darbību Latvijā un brīvajā pasaulē, apskatīja padomju un vācu okupāciju un analizēja notikumus, kas mūs ietekmē. Pārrunāja politiskās akcijas brīvajā pasaulē un to iespējamo ietekmi uz Latvijas politisko iekārtu, saimniecību, sabiedrību pēc neatkarības atgūšanas. Politiskais apakštonis nometnē bija spēcīgs. Radās ideja, ka nometnei jākļūst par dalībnieci Latvijas Brīvības Fondā. Īsā laikā vajadzīgos 500 dolārus savāca un vēl palika prāva summa, ar ko atbastīt PBLA darbu Vīnes konferencē rudenī.

Žurnālistikas ievirzē analizēja trimdas lielākos laikrakstus un sprieda, ko varētu darīt, lai latviešu žurnālistiku paceltu profesionālā līmenī. Notika arī praktiskas apmācības reportieriem, redaktoriem un recenzentiem un nometnes avīzes – rakstu krājuma "Trimda Dimd" veidošana. Viens no ievirzes projektiem bija nometnes dalībnieku aptauja par trimdas latviešu laikrakstiem un paneļdiskusija par lielākā trimdas latviešu laikraksta "Laiks" triumfiem un trūkumiem.

Vakaros dalībnieki baudīja Rasmas Lielmanes koncertu, priecājās par Mirdzas Štrausas noorganizēto tautas tērpu skati, augstu novērtēja Rakstnieku vakaru Birutas Abulas izkārtojumā ar vairāku iecienītu rakstnieku, literatūras ievirzes lektoru, piedalīšanos. Vairākus vakarus bija dziesmas, dejas un rotaļas Ziga Miezīša, Austra Graša un Sarmas Pūteles vadībā.

Žurnālistikas ievirzē. No labās: vadītāja Ingrīda Cāzere, lektori Kārlis Streips, Ojārs Celle, Auseklis Zaļinskis, Ilgvars Spilners

Uzvedums pie ugunskura. No labās Līga Ruperte, Anita Felkere, Arnolds Ruperts

Nometnes vadītājs Arnolds Ruperts pateicas Garezera administratoram Harijam Šamilam

Rasmas Lielmanes sumināšana dzimšanas dienā noslēguma vakarā

Ar smaidu: ***Miezītis mazliet nogrēko dziesmu un deju vakarā***

"Ja skatāmies uz lietu pavisam zinātniski, varam teikt, ka pirmdienas vakara dziesmu un deju programmā 3x3 mērķi ir īstenoti par 75 procentiem. Ziga Miezīša un Andra Rubeņa vadībā notika sekojošais.

Vispirms, nodarbības veicināja latvisko kopību. Piemēram, 8 g.v. Uldis Balodis, rotaļās iedams, izdancoja ar dalībniecēm no 4 līdz 80 gadu vecumam.

Otrkārt, lai sekmētu latviskās draudzības, Miezītis pāroja, dalīja, mainīja dejotājus un malā sēdētājus, lai katram būtu iespēja satikties ar pēc iespējas daudz citiem dejotājiem.

Treškārt, latvisko zināšanu papildināšanai trīs ģitāristu pavadījumā dalībnieki dziedāja tautas dziesmas un ziņģes, sasēdināti zāles stūrī romantiskā pustumsā.

Bet Miezītis arī izdarīja grēku. Rotaļu "Kas dārzā" vadot, viņš kādai novēlēja šogad vīru neatrast; tas iet pretim 3x3 ceturtajam mērķim, kas ir latvisko ģimeņu stiprināšana."

No nometnes avīzes "Trimda Dimd"

1987

Laiks: 16. – 23. augusts
Vadītāja: Sandra Kronīte-Sīpola
Dalībnieku skaits: 275
No tiem 31 mazlācītis un 22 ½x½ programmā
Nometnes grafiskā zīme: Andris Rūtiņš

Nometnes avīzes redaktors Auseklis Zaļenskis

Darba grupa:
Sandra Kronīte-Sīpola – *nometnes vadītāja*, Anita Felkere, Līga un Arnolds Ruperti – *administrācija*, Dzidra Tropa – *nometnes fotogrāfe*

Ievirzes, to vadītāji un galvenie lektori:

- *Kronvaldu Atis un tautas atmoda vai kā latviešu tauta tapa un top* – Valters Nollendorfs, Arturs Baumanis, Andrejs Plakāns, Paulis Lazda, Jānis Peniķis, Valdis Zeps

Kopbilde

- *Latviskā dzīves ziņa. Folklora* – Tupešu Jānis
- *Latviešu valoda: ieskats tās vēsturē, uzbūvē un mācīšanas metodēs* – Jāzeps Lelis, Valdis Zeps, Lalita Muižniece
- *Latviešu glezniecība* – Eleonora Šturma, Arnolds Sildegs
- *Veselīga bēna augšana ticībā Dievam* – mācītāja Lauma Zušēvica, Olafs Brūvers, Māris Ķirsons (Kanāda), M. Grendze
- *Mūsu nacionālpolitiskā nākotne* – Ojārs Kalniņš, Viktors Strunskis, Vilis Vārsbergs, Guntis Siliņš, Ruta Siliņa, Zinta Aruma, Marģers Pinnis
- *Keramika* – Gundega Peniķe
- *Kokgriešana un kokļu darināšana* – Verners Rinkušs, Pēteris Ozoliņš
- *Ādas apdare* – Edmunds Mednis
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone, Elza Sproģe
- *Rotkalšana* – Alfons Mednis, Juris Kļaviņš, Lilita Spure, Indulis Preiss, Kārlis Grencions
- *Aušana un tautas tērpi* – Liena Kaugara
- *Jostu aušana* – Vija Vurstnere
- *Tautas tērpi un rokdarbi* – Zinta Enzeliņa
- *Dziedāšana* – Pērkonu Auseklis
- *Tautas dejas* – Sandra Kļaviņa-Pruzinska
- *Mazlācīši* – Andra Zommere, Maira Albertiņa, Laila Hildebrante, Gaida Kļaviņa, Gundega Ozoliņa, Laila Smithena, Rita Petrovska
- *½x½* – Ēriks Kronītis, Korina Felkere

Kopreferāti:

- Eleonora Šturma. *Īss pārskats latviešu gleznie cības pagātnē un tagadnē*
- Dr. Jāzeps Lelis. *Angļu un latviešu valodas sakari*
- Ojārs Kalniņš. *Trimdas baiļu psihoze*
- Viktors Strunskis. *Latvijas apmeklētāju izglītošana*
- Valters Nollendorfs. *Kronvaldu Atim veltīts vakars*

SUMINĀTI VISI DALĪBNIEKI

Dienas gaitas šinī vasarā iesākās ar vingrošanas pusstundu. Kā ierasts, daiļamatnieki, ½x½, mazlācīši un pusaudži darbojās visu dienu, bet pārējie dalībnieki varēja izvēlēties atšķirīgas ievirzes rīta un pēcpusdienas posmos. Pēc pēcpusdienas ievirzēm sekoja dziedāšana un tautas dejas. Pēc vakariņām bija vakara programmas, dziesmu kari, rotaļu vakars, Daudzinājums, Svecīšu dievkalpojums, ugunskurs un daiļamatnieku darbu skate.

Ņemot vērā iepriekšējā gada ieteikumus, vakara programmas laiks bija izmainīts ar kopreferātu laiku, lai Mazlācīši un ½x½ arī varētu piedalīties vakara nodarbībās. Šinī nometnē bija arī "brīvā" trešdienas pēcpusdiena, kad nenotika oficiālās ievirzes, bet gan vairākas video izrādes, piemēram, "Jēkaba Graubiņa 100. dzimšanas dienas atceres sarīkojums", "1986. gada Dzejas dienas Rīgā", "Krišjānis Barons", "Lielvārdes josta", "Līvu dziesma" un citas par trimdas māksliniekiem un Krišjāņa Barona gada sarīkojumiem Latvijā. Dalībnieki bija uzaicināti arī iepazīties ar Latviešu studiju centru Kalamazu.

Ugunskuru šajā vasarā iekūra Valters Nollendorfs un ievirzu dalībnieki bija izdomājuši asprātīgus

priekšnesumus. Kļaviņu Juris dalībniekus iepriecināja ar savu vareno diapozitīvu izrādi par latviešu rotām. Līdz pusnaktij visi ar lielu interesi klausījās un augsti novērtēja iemīļotā meistara zināšanas. Citu vakaru notika diskusijas par Brīvības kuģa politisko nozīmi.

Latviešu valodas ievirzē mācījās par latviešu valodas vēsturi, fonoloģiju un ortogrāfiju, rakstu valodas veidošanos, dialektiem, kā arī gramatikas un latviešu valodas mācīšanu tiem, kas to neprot vai prot mazliet. Glezniecības ievirzē ieskatījās latviešu gleznieccības sākumā un brīvvalsts laikā, pēc 2. pasaules kara un arī svešumā, vairāk pievēršoties ASV Austrumpiekrastes māksliniekiem.

Ojāra Kalniņa vadībā Politikas ievirzes dalībnieki iztirzāja, kas trimdas latviešiem jādara šodien, lai nodrošinātu vēl sekmīgāku nacionālpolitisko darbību nākotnē, kāda ir organizāciju, baznīcas un ģimeņu loma tajā, kā var ietekmēt ASV, Kanādas un Eiropas iekšpolitiku un ārpolitiku. Ievirzes lektori iedvesmoja dalībniekus ar aicinājumu "Nebūsim tikai skatītāji cīņā par Latvijas brīvību – būsim dalībnieki!"

Pieminot Kronvaldu Ata 150. dzimšanas dienu, ievirze Valtera Nollendorfa vadībā pārrunāja lielās sabiedriskās, saimnieciskās, politiskās un kultūras pārmaiņas Krievijas Baltijas provinces un Vitebskas guberņas Baltijas daļā 19. gadsimta otrajā pusē. Veidojoties modernajai latviešu tautai, radās arī problēmas, ar kurām tautai jāsadzīvo vēl šodien.

Latviskās dzīves ziņas ievirzē Tupešu Jānis stāstīja par dainām, tikumiem, latviešu mitoloģiju, godiem un gadskārtām, seno dainu valodu, folkloras attīstības posmiem. Dalībnieki daudz dziedāja, klausījās autentisku folkloristu skaņu ierakstus. Bērnu audzināšanas ievirzē mācītājas Laumas Zušēvicas vadībā pārrunāja ticības nozīmi bērnu psiholoģiskās attīstības procesā.

Noslēgumā nometnes vadītāja sumināja ne tikai ieviržu vadītājus un lektorus, bet visus dalībniekus par viņu sirsnību un interesi. "Dalībnieku sajūsma dod vadītājiem un lektoriem vajadzīgo drosmi un spēku turpināt strādāt un veidot 3x3 nometnes nākotnē," sacīja Sandra.

1988

Laiks: 14. – 21. augusts
Vadītāja: Līga Ruperte
Dalībnieku skaits: 200
No ASV, Kanādas, Latvijas, Austrālijas, Vācijas
61 dalībnieks nometnē piedalās pirmo reizi
Nometnes devīze:
Mūžu dzīvo, mūžu mācies
Nometnes grafiskā zīme: Andris Rūtiņš

Darba grupa:
Līga Ruperte – *nometnes vadītāja*, Anita Medne – *vadītājas palīdze*, Arnolds Ruperts – *kasieris*, Ausma Linde – *administratore*

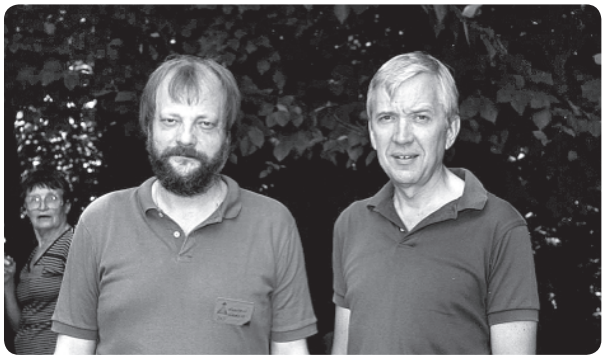
Daudzinājums: Lilita Spure
Svecīšu dievkalpojums: Māris Ķirsons

Ievirzes, to vadītāji un galvenie lektori:
- *Latviešu valodas izcelsme un būtība* – Austris Grasis (Vācija)
- *Baltiešu cīņa pēc brīvības tagadnē, pagātnē un nākotnē* – Māris Mantenieks, Jānis Peniķis, Pauls Goble
- *Dzīvā latvietība* – Pūteļu Sarma
- *Koklēšana* – Elga Pone
- *Latviskā dzīves ziņa* – Tupešu Jānis
- *Baznīca un tauta* – Māris Ķirsons (Kanāda), Vilis Vārsbergs, Māris Ludviks (Kanāda), Pauls Goble, Arnolds Lūsis, Jānis Kārkls, Ivars Galiņš
- *Jāņa Kalmītes un Augusta Annusa likteņi, dzīve un māksla* – Jānis Kalmīte, Anna Annusa-Hāgena
- *Praktisks latviešu valodas kurss* – Liene Ozola (Kanāda)
- *Latviskais mantojums skolai un ģimenei* – Rihards Spuris
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Keramika* – Gundega Peniķe
- *Kokgriešana* – Verners Rinkušs
- *Jostas, apaudi, celi* – Lilija Treimane (Kanāda)
- *Rotkalšana* – Alfons Mednis, Juris Kļaviņš, Lilita Spure
- *Mazlācīši* – Sandra Burvikova, Helēna Medne
- *½x½* – Ēriks Kronītis
- *Pusaudžu programma* – Ēriks Kronītis

Kopreferāti:
- Austris Grasis. *Tautas dziesmu struktūra*
- Arnis Siksna. *Rīgas arhitektūras attīstība*
- Pūteļu Sarma. *Caur dainu acīm – dabas skati diapozitīvos*
- Tupešu Jānis. *Dzeršanas netikums latviešu folklorā*
- Vilis Vārsbergs. *Tauta un baznīca šodienas Latvijā*

Kopbilde

Austris Grasis un Māris Ķirsons

Kafijas pauze pie Kronvalda zāles. No kreisās Aivars Staško, Astra Māliņa, Austris Grasis, Nora Balode, Sandors Abens, Vija Miezīte

Līga un Arnolds Ruperti priecājas, ka viss labi izdevies

Iepazīšanās vakarā. No kreisās Lilita Spure un vakara vadītājs Jānis Grants

3X3 DZĪVO LĪDZI PĀRMAIŅĀM LATVIJĀ

Šī bija astotā nometne Garezerā un 36. pasaulē. 3x3 kustībā bija piedalījušies ap 4500 dalībnieku, nometnes notika ASV – Garezerā, Rietumkrastā un Katskiļos, Austrālijā, Anglijā – Almēlijā un Straumēnos (angļu valodā), Zviedrijā un Abrenē, Francijā. Varētu teikt, ka 1980.-to gadu vidus un beigas bija ziedu laiki 3x3 kustībai ārzemēs.

1988. gada 3x3 nometnes Garezerā dalībnieku domās bija satraukums un prieks par grūti ticamajiem notikumiem Latvijā. Avīzes "Laiks" līdzstrādnieks Jānis Poņemeckis rakstīja: "Pēdējā laika notikumi Latvijā un brīvības rīta cerību gaidas caurvijās turpat visām 3x3 ieviržu nodarbībām. Kur un kad vien bija iespējams, rādīja pēdējā laikā Latvijā uzņemtas videolentes par

Keramika. No kreisās vadītāja Gundega Peniķe, Aleksandrs Mednis, Paulīne Zadvinska, Vija Ernstsone

Rotaļas. Centrā Zinta Siksna un Rolands Lappuķe

turienes jaunākajiem notikumiem un ieviržu vadītāji jaunākās ziņas ietilpināja savos pārskatos. Informācija par Latviju radīja dzīvu atsaucību, un daudzi dalībnieki skatījās to pašu videolenti vairākas reizes, tā uzsūkdami sevī pēdējā laika dramatisko notikumu attīstību dzimtenē. Laikam gan visi Gunāra Astras bēru videolentes skatītāji aizgāja asaru pilnām acīm. Drūmi pelēkās debesis, lielās ļaužu masas, ziedu kalni un solījumi turpināt cīnīties aizvadīja mūsu tautas varoni pēdējā gaitā. Dramatiski satrieca neaizmirstamais skats, kad Astras pavadītāji kapu aizbēra ar saujām, ne lāpstām. Noskatījies šo filmu, archibīskaps Arnolds Lūsis teica, ka mēs redzējām augšāmcelšanos, ne bēres."

Pirmo reizi Garezera 3x3 nometnē piedalījās trīs dalībnieki no Latvijas, kuri tobrīd viesojās pie radiem ASV. Nometnes dalībnieki saziedoja ap 1000 dolāru ceļa naudai uz ASV vienam Vides aizsardzības kluba pārstāvim, lai tas varētu apmeklēt latviešu centrus un iepazīstināt tautiešus ar kluba darbību un Latvijas ekoloģiskajām problēmām.

Visvairāk dalībnieku bija Austra Graša vadītajā ievirzē "Latviešu valodas būtība un izcelsme." Nākošās ievirzes dalībnieku skaita ziņā bija Māra Ķirsona un Viļa Vārsberga vadītā "Baznīca un tauta" un "Baltiešu cīņa par brīvību", ko vadīja Māris Mantenieks. Kā parasti, daudz dalībnieku bija Rotkalšanas ievirzē.

Intervijā laikrakstam "Laiks" Līga Ruperte saka: "Tā ir laba zīme, ka tik kupls skaits – 61 – ieradies pirmo reizi. Tas rāda, ka 3x3 ideja ir dzīva un dzīvotspējīga. Tā nenovecos, ne vienmēr vieniem un tiem pašiem cilvēkiem ierodoties nometnē. Šai idejai vienmēr ir vajadzīgi jauni sekotāji. 3x3 uzbūve visumā paliks nemainīta, bet meklēsim arī jaunus ceļus, dzīvosim līdz laika prasībām. Laiki ir mainījušies un nepārtraukti notiek kas jauns. 3x3 var palīdzēt rast atbildes jautājumiem, vai brauksim atpakaļ uz Latviju, vai sūtīsim tur savus bērnus. Daudziem grūti pieņemt pārmaiņas un atziņu, ka nākotnes Latvija arī ar visām pārmaiņām nekad nebūs tāda, kāda tā bija savā brīvvalsts laikā..."

Nometnes dalībnieki nosūta vēstuli Brīvās pasaules un Latvijas presei

"*Sveicinām! Sveicinām! Sveicinām!*

Visos pasaules nostūros, kur vien mīt latvieši, šodien stāsta, klausās un skatās notikumus Latvijā. Ar dziļu aizkustinājumu sekojām Latvijas karoga reabilitācijas svinībām Rīgā šī gada 16. jūlijā. Mēs dzīvojam jums līdz, sūtām jums sirsnīgus sveicienus un vēlam Dievpalīgu, lai latviešu tauta atkal būtu brīva un spēcīga."

1989

Laiks: 20. – 27. augusts
Vadītājs: Arnolds Ruperts
Dalībnieku skaits: 225

No ASV, Kanādas, Latvijas, Austrālijas, Meksikas
48 dalībnieki nometnē piedalās pirmo reizi
Jaunākajam dalībniekam Andim Kancānam 3 mēneši

Devīze: Mūžu dzīvo, mūžu mācies

Nometnes grafiskā zīme: Andris Rūtiņš

Darba grupa:
Arnolds Ruperts – *vadītājs*, Anita Medne – *vadītāja palīdze*, Ausma Linde – *darba grupu koordinatore*, Juris Ruņģis (Austrālija), Zigurds Miezītis (Kanāda) – *tautas dejas*

Ievirzes, to vadītāji un galvenie lektori:

- *Notikumi Latvijā un to ietekme uz mūsu dzīvi* – Valdis Pavlovskis, Baiba Pinne, Mārtiņš Āboliņš, Ojārs Beķeris, Edvīns Jēkabsons, Aivars Kļavis (Latvija), Jānis Gulbis (Latvija)
- *Literatūra* – Nora Kūla-Priedīte, Aivars Kļavis (Latvija), Valdis Zeps
- *Ar vijoli pa pasauli* – Rasma Lielmane (Meksika)
- *Koklēšana* – Elga Pone
- *Latviskā ģimene* – Solveiga Miezīte (Kanāda), Līga Ruperte, Jānis Grants
- *Folklora* – Vaira un Imants Freibergi (Kanāda), Valdis Muktupāvels (Latvija)
- *Latviskais mantojums skolai un ģimenei* – Rihards Spuris
- *Bībeliskie atrisinājumi dzīves mezgliem* – Lauma Zušēvica, Aina Pūliņa
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Rotkalšana* – Alfons Mednis, Juris Kļaviņš, Lilita Spure, Indulis Preiss
- *Rokdarbi. Tautas tērpi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Latvisko cimdu adīšana* – Olga Kauliņa
- *Keramika* – Zane Rožkalne
- *Mazlācīši* – Sandra Burvikova, Anna Gonsaleza, Gunta Pone
- *½x½* – Sandra Kronīte-Sīpola, Līga Gonsaleza, Valdis Muktupāvels (Latvija)
- *Programma pusaudžiem* – Ēriks Kronītis

KOPĀ AR LATVIJAS LATVIEŠIEM UN SĀKUMS LATVIJAS 3X3

1989. gada 3x3 nometne Garezerā bija sevišķi nozīmīga vairāku iemeslu dēļ.

Pirmo reizi nometnē piedalījās ap 20 Latvijas latviešu, un daudzi no viņiem darbojās kā lektori.

Nometnes laikā Jānis Gulbis (Latvija), Juris Ruņģis (Austrālija) un Līga Ruperte izplānoja 3x3 1990 Madlienā – pirmās Latvijas 3x3 nometnes – programmu un citus ar organizēšanu saistītus jautājumus.

Un vēl – otro reizi Garezera 3x3, bet pirmo kā ievirzes vadītāji piedalījās vēlākā Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga un Imants Freibergs.

Visvairāk dalībnieku bija Politikas ievirzē, jo interese par notikumiem Latvijā bija liela. Visi piedalījās ievirzes rīkotajā vakara programmā 23. augustā – dienā, kad pirms 50 gadiem parakstīja Molotova-Ribentropa paktu. Pēc Valda Pavlovska referāta turpinājās paneļdiskusija par Latvijas situāciju. To vadīja Valdis Pavlovskis un Baiba Pinne, bet pārējie paneļa dalībnieki bija no Latvijas atbraukušie tautieši. Kaut arī tikai domās un garā, 3x3 dalībnieki pievienojās garajai demonstrantu ķēdei no Tallinas cauri Rīgai līdz Kauņai.

Daudz dalībnieku bija arī Literatūras ievirzē, kurā vadītājai Norai Kūlai-Priedītei neatvietojams palīgs bija žurnāla "Avots" redaktors Aivars Kļavis no Latvijas. Ievirze bija sagatavojusi vakara programmu, kuras pirmajā daļā bija Aivara Kļava referāts "Latvijas literatūra kopš 1945. gada", bet otrajā daļā – uzvedums "Raganu vakars".

Daudz dalībnieku bija Folkloras ievirzē, kuras vadītājiem Vairai un Imantam Freibergiem lieliski saskanēja ar palīgu no Latvijas – Valdi Muktupāvelu. Valdis no Latvijas bija atvedis krietnu krājumu auseklīšu rotu, kuras vēlāk ar lepnumu valkāja nometnes dalībnieki.

Kā parasti no daiļamatu ievirzēm visvairāk dalībnieku piesaistīja rotkalšana. Keramikas ievirzē nedaudzajās dienās izgatavoti 150 dažādi darbi, saplīsušos neskaitot. Ne gados, bet padarīto darbu daudzuma ziņā pārākais bija Saša Mednis ar pāri par 20 izstrādājumiem.

Nometnes avīze "Tarkšķis". Redaktore Ausma Linde

Notika Rasmas Lielmanes koncerts, kas bija vienreizīgs ne tikai mākslinieciskā snieguma dēļ, bet arī tāpēc, ka klavieru pavadījumu pirmo reizi Rasmas mākslinieces karjerā izpildīja viņas no Latvijas atbraukušais brālis Jānis Lielmanis.

Vienu dienu bija ieplānota brīvā dienas puse. Praksē šī diena iznāca gandrīz visaizņemtākā. Vairāki Latvijas lektori vēlējās nometnes dalībniekiem sniegt kādu referātu. Ņina Masiļūne stāstīja par ēdienu gatavošanu, Persijs Bergs rādīja diapozitīvus no Latvijas novadiem un folkloras ansambļa "Rasa" vadītājs Valdis Muktupāvels iepazīstināja ar baltu kultūru un tautām.

Intervijā "Laikam" žurnāla "Skola un Ģimene" redaktors Jānis Gulbis saka, ka viņš Garezeru nebija iedomājies tik plašu. Viņam patika latviešu lielā vienkāršība, aicinot saukties uz "tu", patika smaidi un uzmanība, kas veltīti iebraucējiem. Arī pārējo Latvijas viesu atsauksmes par nometnē redzēto, dzirdēto un piedzīvoto bija pozitīvas. Vairāki likās pārsteigti par vietējo dalībnieku labo latviešu valodu.

Kopbilde

Darbinieku sēde. No kreisās Juris Kļaviņš, Jānis Gulbis, Anita Medne, Alfons Mednis, Valdis Pavlovskis, priekšā nometnes vadītājs Arnolds Ruperts

Noslēguma sarīkojumā Līga Ruperte saņem dāvanu – Garezerā atrastu kucīti, kuru nokrusta par Madlienu

Rasma Lielmane un Valdis Muktupāvels noslēguma sarīkojumā

1990. gada 3x3 Madlienā plānotāji Jānis Gulbis, Līga Ruperte, Juris Ruņģis

Nometnes vadītājs Arnolds Ruperts

Folkloras ievirzes vadītāja Vaira Vīķe-Freiberga

Sirdī visi bijām latvieši

"*Pēc gariem 45 atšķirtības gadiem mēs mēģinājām viens otru atrast un saprast. Ar prieku redzējām, ka, lai gan varbūt šur tur pavīdēja kādas atšķirības, sirdī visi bijām latvieši ar vienu kopēju mērķi: brīvu, neatkarīgu Latviju. Te nebija sabraukuši svešinieki, bet ilgus gadus neredzējušies draugi – mūsu asins brāļi un māsas. Nedēļu ilgā sanāksme nojauca kontinentu un zemju robežas: bija tikai viena zeme, viena tauta, runāja vienu valodu.*"

No Jāņa Poņemecka raksta laikrakstā "Laiks"

Mums atkal vienam pie otra jāpierod

"*3x3 ir īstā vieta, kur var tuvāk iepazīties ar dzimtenes tautiešiem. Apbrīnoju viņu izturību un cīņas turpināšanu. Mēs esam atsvešinājušies no Latvijas latviešiem, it sevišķi valodas ziņā. Viņiem daudz internacionālu vārdu, progresīvu vārdu. Mūsu dzīves veids ir savādāks, jo dzīvojam brīvībā, bet viņi nomāktībā. Mēs un viņi esam mainījušies, bet mums jāsatiekas biežāk un atkal vienam pie otra jāpierod.*"

Nometnes dalībniece Mārīte Ozere, kuru kā pirmo ārzemnieci 1963. gadā ievēlēja par ASV skaistuma karalieni

1990

Laiks: 19. – 26. augusts
Vadītāja: Anita Medne
Vadītājas palīgi: Ieva Johnson, Zigurds Miezītis (Kanāda)
Dalībnieku skaits: 208
Starp dalībniekiem 8 tautieši no Latvijas
Nometnes grafiskā zīme: Andris Rūtiņš

Ievirzes, to vadītāji un lektori:

- *Politika* – Uldis Bluķis, Andrejs Cīrulis (Latvija), Rasma Kārkliņa, Oļģerts Pavlovskis
- *Praktiskā latviešu valoda* – Elisa 0Freimane
- *Reliģiskās perspektīvas laikam un pār laikam* – prāvests Vilis Vārsbergs
- *Latviskā ģimene* – Līga Ruperte, Liene Dindone, Jānis Grants, Ilga Reizniece (Latvija), Andra Zommere
- *Koklēšana* – Elga Pone
- *Prese – politiskās domas veidotāja* – Ilgvars Spilners, Andrejs Cīrulis (Latvija), Pēteris Bankovskis (Latvija), Mārtiņš Štauvers, Auseklis Zaļinskis
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Rotkalšana* – Alfons Mednis, Juris Kļaviņš, Lilita Spure
- *Rokdarbi – tautas tērpi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda), Lilija Treimane (Kanāda)
- *Latvisku cimdu un zeķu adīšana* – Liene Kaugara
- *Keramika* – Gundega Peniķe
- *Vitrāža* – Zane Rožkalne
- *Volejbols* – Ēriks Kore
- *Mazlācīši* – Sandra Burvikova, Luanna Staka, Anna Gonsaleza, Gunta Pone
- *½x½* – Līga Gonsaleza, Helēna Medne, Korīna Medne

POLITISKAJĀ PANEĻDISKUSIJĀ IESAISTĀS JAUNIEŠI NO LATVIJAS

Desmito reizi 3x3 idejas sekotāji pulcējās Garezerā, lai nedēļu izrautos no svešās zemes vides un dzīvotu latviskā garā. Visās desmit Garezera nometnēs bija piedalījušies Līga un Arnolds Ruperti un četri no Medņu ģimenes.

Zinot, ka Latvijā šajā gadā pirmo reizi notiek 3x3 nometne, tauta pulcējas dziesmu svētkiem un citiem plašākiem sarīkojumiem, bija šaubas, vai Garezera 3x3 jubilejas nometne piesaistīs pietiekami daudz dalībnieku. Taču šaubām nebija pamata – dalībnieku bija daudz.

No Latvijas uzaicinātie lektori darbojās vairākās ievirzēs atbilstoši savām specialitātēm. Mākslas vēsturnieks, "Latvijas Jaunatnes" žurnālists Pēteris Bankovskis runāja par žurnālistiku, politiku un vēsturi. Andrejs Cīrulis stāstīja par LTF liberālā centra politiku un presi kā politiskās domas veidotāju. Folkloriste Ilga

Anita Medne izsūta vēstules un brošūras par 3x3 nometni. Foto no Anitas mājām janvārī

Vakara pasākums

Iepazīšanās vakarā. No kreisās Arnis Siksna, Anita Medne, Līga un Arnolds Ruperti

Aleksandrs Mednis paceļ nometnes karogu

Vadības loka sapulce

Vakara dziesma

Rokdarbu ievirzes dalībnieces. Pirmā no labās vadītāja Lilija Treimane, trešā – Zinta Enzeliņa

Ievirzes "Latviskā ģimene" dalībnieki. Centrā ievirzes vadītāja Līga Ruperte un Pauls Berkolds

Reizniece māca mūziku skolā, spēlē vijoli, darbojas ar bērniem, un to viņa darīja arī Garezerā. Piedalīties paneļdiskusijā par Latvijas situāciju bija aicināti seši Latvijas viesi – bez Andreja Cīruļa, Pētera Bankovska un Ilgas Reiznieces bija vēl trīs jaunieši: Jurita Strazda, Agris Ginters un Rendijs Rubīns.

Novārtā nebija atstāti arī Garezera tradicionālie referenti. Politikas ievirzē Uldis Bluķis pārrunāja, kā izskatās ceļš uz Latvijas neatkarību Latvijas, trimdas, baltiešu, PSRS un Austrumeiropas perspektīvā. Žurnālistikas ievirzi vadīja "Laika" redaktors Ilgvars Spilners, iepazīstinot dalībniekus ar latviešu mēģinājumiem saistīt pasaules preses uzmanību, preses lomu trimdas dzīvē un atmodas laika Latvijā. Līga Ruperte ievirzē par latvisko ģimeni virzīja pārrunas par dažādām audzināšanas metodēm ģimenē un pirmsskolā un kā tās ietekmē tautas vērtību nodošanu bērniem.

Pirmo reizi nometnes ietvaros pievērsās volejbola spēles apmācīšanai un pirmo reizi bija Vitrāžas ievirze. Neizpalika tautas dejas un dziedāšana. Nīcējiem speciāla ievirzes vadītāja nebija, tā notika kā parasti pašierosmē.

Elga Pone ierāda kokles spēli

Vitrāžas ievirzes dalībnieki kopā ar vadītāju Zani Rožkalni

Likteņi latviešus nav izšķīruši

"Ēdot Latvijas ciemiņa Andreja Cīruļa atvesto rupjmaizes riku noslēguma sarīkojumā, bija jādomā par savādajiem likteņiem, kas mūsu tautu ir šķīruši, bet nav izšķīruši. Bija jādomā arī par tiem trim latviešu jauniešiem, kas Vēja kalnā, nometni slēdzot, novilka Latvijas karogu: Agris un Rendijs izstaigājuši krievu armijas karavīra gaitas, bet Korīna dienējusi ASV armijas rindās Japānā. Garezerā, 3x3 nometnē mēs visi bijām kopā, bijām nešķirami."

No Jāņa Poņemecka publikācijas laikrakstā "Laiks"

1991

Laiks: 18. – 25. augusts
Vadītāja: Ieva Johnson
Dalībnieku skaits: 231
Nometnes grafiskā zīme: Andris Rūtiņš

Darba grupa:
Inta Gāle-Karpentere,
Zigurds Miezītis (Kanāda)

Ievirzes, to vadītāji un lektori:

- *Koklēšana* – Elga Pone
- *Literatūra* – Valters Nollendorfs, Gundega Repše (Latvija), Māra Zālīte, Valija Ruņģe, Valdis Zeps, Baņuta Rubesa
- *Politika* – Jānis Peniķis
- *Reliģija* – Lauma Zušēvica
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Folklora* – Austris Grasis (Vācija)
- *Latviešu bērns* – Dace Koplande
- *Mūzika* – Vizma Maksiņa
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Keramika* – Gundega Peniķe
- *Kokgriešana* – Marģers Caune
- *Rotkalšana* – Lilita Spure, Juris Kļaviņš, Alfons Mednis, Jānis Mikāns (Latvija), Indulis Preiss
- *½x½* – Sandra Kronīte-Sīpola
- *Mazlācīši* – Sandra Burvikova

NOMETNE LATVIJAS VĒSTURISKO PĀRMAIŅU ZĪMĒ

Agrāk nometnē iztirzāja jautājumus un situācijas, kas kādreiz varbūt varētu rasties Latvijā. Šogad diskusijas notika daudz reālākā perspektīvā, plānojot uz izvērtējot rīcību tuvākajā nākotnē brīvā zemē. Realitātes sajūtu vairoja lielais dalībnieku skaits no Latvijas – 21 dalībnieks. Politikas ievirzē Jānis Peniķis rosināja diskusiju par triju paaudžu politisko Latviju – neatkarīgo Latviju 1918.–1940. gadā, okupēto Latviju un trimdu 1940.–1986. gadā un tābrīža aktualitāti – neatkarības atjaunošanas centieniem. Viņam palīdzēja Latvijas Augstākās Padomes deputāts Aleksandrs Kiršteins, Kārlis Streips un Konstantīns Sventeckis.

Literatūras ievirzē runāja par mītu tēliem latviešu kultūrā un sabiedrībā. Kāpēc Jāņa Turbada "Ķēves dēls Kurbads" un Baņutas Rubesas "Varoņdarbi" satrauca trimdas sabiedrību? Kāpēc Māras Zālītes rokopera "Lāčplēsis" izraisīja debates Latvijā? Kāpēc Antiņam nekad nav zelta zirga? Kāpēc savus karavīrus palaikam dēvējam par lāčplēšiem? Kāds viņiem sakars ar Laimdotu un Spīdolu? Un ko dara Saulcerīte? Ievirzē piedalījās vairāki no trimdas mītu veidotājiem, pārveidotājiem un

Kopbilde

diskusiju izsaucējiem. Mitopoētiskajā uzvedumā "Mīti mītojas mītos" zem kupliem ozola zariem Garezera Vēja kalnā dalībnieki dzīvoja līdzi Lāčplēša gaitām vairāku autoru skatījumā, sākot ar Pumpura tautas varoni līdz pāramerikanizētajam Lāčplēsim "Varoņdarbos".

Kaut arī Garezera 3x3 ritēja ierastajā ritmā, tā bija citāda. Tā noritēja Latvijas trauksmaino vēsturisko pārmaiņu zīmē. Dienas gaitās ejot un vakara sarunās – visur bija jūtama satraukuma ēna par to, kas tobrīd notika Latvijā. Augusta pučā izšķīrās Latvijas neatkarības liktenis. Dalībnieki, stāvot rindā ēdamzālē, pirmdienas rītā viens otram sacīja "Maskavā ripo tanki!", un ļaudis no Latvijas, it sevišķi tie, kas aktīvi valdības darbā, satraucās par to, kā tiks atpakaļ uz Latviju un kas viņus tur sagaidīs.

Trauksmainā nedēļa Garezerā

"*Vienreizējie notikumi padomju impērijā augustā aizrāva 3x3 nometnes gaisotni Garezerā pavisam citā, neplānotā gultnē. Notikumiem mainoties stundu no stundas, mainījās nometņotāju bažas un satraukums ar prieku un cerībām. Kad pienāca ziņas par sazvērnieku izrīcībām Latvijā, bija sajūta, ka gadu desmitiem nīstie tautas apspiedēju tanki pieripos pie mūsu mazās Latvijas – Garezera – vārtiem. (..) 3x3 nedēļā atzīmēja Hitlera-Staļina līguma gadadienu. Garezers ar ugunskuru pievienojās savu tautas brāļu dzimtenē organizētajam liesmojošam ceļam no Viļņas līdz Tallinai. Dziedāja tautasdziesmas un vienojās kopējā apņēmībā ne vairs tikai sapņot par brīvu dzimteni, bet strādāt jau šodien noteiktam mērķim. Ir pienācis laiks aktīvam darbam.*"

No Jāņa Poņemecka raksta laikrakstā "Laiks"

1992

Laiks: 16.–23. augusts
Vadītāja: Ieva Johnson
Dalībnieku skaits: 188
Tēma: Kas mūs vieno, kas mūs šķir
Nometnes grafiskā zīme: Andris Rūtiņš

Darba grupa:
Vadītājas palīgi – Inta Gāle-Karpentere, Zigurds Miezītis (Kanāda), Laima Grāmatiņa

Ievirzes, to vadītāji un lektori:

- *Politika* – Astra Pavlovska
- *Cilvēku arhīvs/ Mutvārdu vēsture* – Aija Beldava
- *Socioloģija: Latvieši ārzemēs un tauta dzimtenē: kas mūs vieno? kas mūs dala?* – Jāzeps Motivāns, Inta Gāle-Karpentere, Ilmārs Mežs (Latvija), Solveiga Miezīte (Kanāda), Līga Ruperte
- *Folklora* – Austris Grasis (Vācija), Iveta Tāle (Latvija), Ilmārs Mežs (Latvija)
- *Tautastērpi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Jostu un celaiņu aušana bez stellēm* – Lilija Treimane
- *Keramika* – Gundega Peniķe
- *Kokgriešana* – Marģers Caune
- *Rotkalšana* – Lilita Spure, Juris Kļaviņš, Alfons Mednis, Daumants Tomsons
- *Mazlācīši* – Ilze Bērziņa, Agita Granta

Kopbilde

LATVIJAS NEATKARĪBA MAZINA 3X3 DALĪBNIEKU SKAITU GAREZERĀ

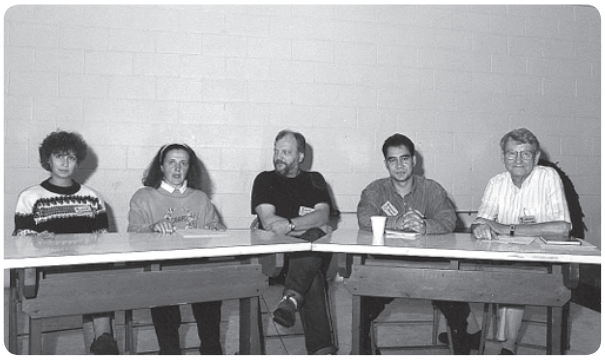
Nometnes laiks sakrita ar Latvijas neatkarības atjaunošanas pirmo jubileju. Daudzi bijušie 3x3 dalībnieki to svinēja Latvijā un 3x3 Garezerā dalībnieku skaits bija strauji mazinājies. Dažas izsludinātās ievirzes nācās atsaukt dalībnieku trūkuma dēļ.

Vislielākā piekrišana bija Socioloģijas un Politikas ievirzēm. Socioloģijas ievirzi vadīja Viskonsīnas Universitātes profesors Jāzeps Motivāns. Vairāki referenti dalījās savos pētījumos un novērojumos. Profesors Motivāns stāstīja par sabiedrības šķirām Rietumos un Latvijā. Ilmārs Mežs, ģeogrāfijas students no Latvijas, kas tobrīd turpināja izglītību Rietummičiganas Universitātē, runāja par demogrāfisko stāvokli Latvijā. Inta Gāle-Karpentere, Indianas Universitātes Folkloras institūta direktora vietniece, stāstīja par savu pētījumu, kurā apskata trimdinieku stāstus un pēta, kā radās trimdas ideoloģija. Līga Ruperte, nupat atgriezusies no 3x3 nometnēm Kurzemē un Latgalē, dalījās savos novērojumos par Latvijas sabiedrisko situāciju, īpaši attiecībā uz ģimenes dzīvi, skolām un sieviešu tiesībām. Soveiga Miezīte analizēja Latvijas iedzīvotāju psiholoģiskās un fiziskās veselības slikto stāvokli.

Politikas ievirzē dalībnieki iepazinās ar Latvijas iekšējo politisko situāciju, pārrunāja galvenās problēmas, piemēram, pilsonības jautājumu un ekonomisko stāvokli.

Ievirzi par Cilvēkarhīva darbu vadīja Aija Beldava, viņai palīdzēja Ligita Zandovska, radio žurnāliste no Rīgas. Par saviem mācekļiem priecājās Rotkalšanas ievirzes vadītāja Lilija Spure: "Šausmīgi daudz strādā! Visi grib daudz izdarīt." Ievirzei bija jauna kārtība: vadītāja to katru rītu sāka ar lekciju par latvisko rotu vēsturi un rotkalšanas mākslu.

Bija paredzēts, ka nometnē piedalīsies filmu režisors Juris Podnieks no Latvijas. Taču viņš jūnijā bija traģiski gājis bojā. Notika viņam veltīts piemiņas vakars.

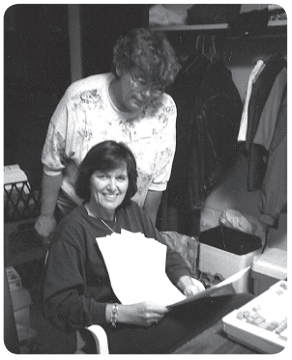
Paneļdiskusijā: pirmā no kreisās Ligita Zandovska, centrā Austris Grasis

Ievirze par Cilvēkarhīva darbu

Dievturu dievkalpojumu vada Juris Kļaviņš (pirmais no kreisās)

Nometnes vadītāja Ieva Johnson un viņas palīdze Inta Gāle-Karpentere

Ligita Zandovska Jura Podnieka piemiņas vakarā stāsta par 1991. gada barikādēm, puču un Latvijas neatkarības pasludināšanu

1993

Laiks: 15. – 22. augusts
Vadītāja: Ieva Johnson
Dalībnieku skaits: 120

No ASV 97, Kanādas 18, Latvijas 5
9 dalībnieki nometnē pirmo reizi
Vecākajam dalībniekam 88 gadi,
jaunākajam 1,5
Populārākie vārdi vīriešiem – Zigis, Andris,
sievietēm – Līga, Ilze, Ieva

Nometnes grafiskā zīme: Andris Rūtiņš

Darba grupa:
Inta Gāle-Karpentere, Zigurds Miezītis (Kanāda),
Arnolds Ruperts

Avīze: "3x3 Ziņas", redaktors R. Ārums

Ievirzes, to vadītāji un lektori:

- *Latviešu politika Latvijā un ārzemēs* – Mārtiņš Zvaners
- *Garīgā dzīve Latvijā – trīs paaudžu skatījums* – Dāvis Kaņeps
- *Koklēšana* – Dace Veinberga
- *Tautastērpi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Valoda kā sabiedrības spogulis* – Austris Grasis
- *Latviešu folklora un folkloras vākšana* – Guntis Šmidhens
- *Prese, TV un Latvija* – Andris Strautmanis, Zigmunds Skujiņš (Latvija)
- *Keramika* – Gundega Peniķe
- *Kokgriešana* – Marģers Caune
- *Rotkalšana* – Lilita Spure, Juris Kļaviņš, Alfons Mednis, Jānis Mikāns, Andris Rūtiņš
- *Teniss* – Arvīds Štrāls
- *½x½* – Elga Pone, Daiga Rūtiņa
- *Mazlācīši* – Ilze Bērziņa, Agita Granta

Kopbilde

Garezera 3x3 rotkaļi. Aizmugurē Andris Rūtiņš, vidū no kreisās Juris Kļaviņš, Lilita Spure, Alfons Mednis, Jānis Mikāns, priekšā Daumants Tomsons

Jānis Mikāns stāsta un rāda attēlus par senajām rotām

VADLĪNIJAS TRIMDAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJU DARBĪBAI NĀKOTNĒ

Trīspadmito reizi svešas zemes staigātāji dziedāja paši savas dziesmas, runāja savu valodiņu Garezerā. 3x3 ideja, pārstaigājusi visus pasaules kontinentus, beidzot atradusi mājvietu arī dzimtenē – Latvijā. Bet atgriezties vietā, kur 3x3 ideja dzimusi un augusi, vēl joprojām daudziem simtiem visu paaudžu latviešu nozīmē daudz vairāk nekā tikai jauki pavadīta nedēļa savējo vidū.

Dalībnieku skaita ziņā arī šajā gadā populārākā bija Politikas ievirze. Par to nav jābrīnās, jo ievirzes lektori bija Latvijas vēstnieks ANO Aivars Baumanis un Saeimas deputāts Māris Graudiņš, ievirzi vadīja ALA Informācijas biroja lietvedis Mārtiņš Zvaners. Dzīvās pārrunās un caur bagātīgu infomāciju dalībnieki varēja iepazīties ar pašreizējo politisko situāciju Latvijā, ar trimdas organizāciju uzbūvi un pārveidošanos nākotnē. Kā atzīmē laikraksts „Laiks", interesanti bijuši Latvijas rakstnieka Zigmunda Skujiņa atzinumi, piemēram, ka ārzemju latviešiem nevajadzētu organizētā veidā jaukties Latvijas partiju strīdos.

Otra lielākā ievirze bija rotkaļiem – 25 dalībnieki. Visu nedēļu dalībnieki kala un vīlēja, iepazinās ar metāla

un dzintara apstrādāšanas tehniku un darba rīkiem, formas un rakstu elementiem un to ievietošanu metālā.

Trešā populārākā bija Preses ievirze. Dalībnieki ne tikai iepazinās ar preses un televīzijas situāciju Latvijā, bet rūpējās par Garezera "3x3 Ziņu" izdošanu. Šo izdevumu varēja iegādāties ne tikai par ASV dolāriem, bet arī par 65 santīmiem, pie reizes reklamējot sevi kā dārgāko latviešu avīzi pasaulē.

Arnolds Ruperts noslēguma dienā atzina: "Esmu piedalījies daudzās 3x3 nometnēs gan ārzemēs, gan Latvijā, bet Garezers man šķiet vismīļākais – te ir Trīsreiztrīs šūpulis."

LATVIEŠU ORGANIZĀCIJAS RIETUMOS SAVU LOMU NAV ZAUDĒJUŠAS

No Latvijas vēstnieka ANO Aivara Baumaņa sarunas ar laikraksta "Laiks" līdzstrādnieku Jāni Poņemecki

J.P.: Kādi ir jūsu iespaidi par šo latviešu centru?

A.B.: Par Garezeru es agrāk biju ļoti daudz dzirdējis un lasījis. Garezeru biju iztēlojies kā tādu īpašu vietu, kad atbraucu šeit, sapratu ātri vien, ka esmu nokļuvis pasaulē man visdārgākā vietā, jo te ir tāda kā mazā Latvija. Arī pēc dabas Garezers līdzinās Latvijai un šeit cilvēki ir ļoti vienoti. Es domāju, ka Garezera loma ir bijusi milzīga.

J.P.: Tas, ko jūs 3x3 nometnē redzējāt, jums zināmu ieskatu tomēr deva. Kā ir veicies?

A.B.: Ļoti interesantas bija diskusijas "Kurp eji, Latvija", kurās piedalījās arī rakstnieks Zigmunds Skujiņš no Latvijas un Saeimas deputāts Māris Graudiņš no ASV. Jautājumi, kas tika man un maniem diskusiju biedriem uzstādīti, liecina, ka cilvēki šeit interesējas par to, kas notiek pasaulē un kā lietas Latvijā iet uz priekšu. Bez tam vienu rītu Politikas ievirzē diskutējām par Latvijas lomu Apvienotās Nācijās un pasaulē caur šo organizāciju. Publikas atsaucība bija lieliska. Sanākuši daudz cilvēku. Var jau pulcēties un mierīgi noklausīties, bet šī jautājumu un atbilžu daļa ilga divarpus stundas. Es to uzskatu par ļoti nozīmīgu faktu.

J.P.: 3x3 dalībnieku lielākā daļa ir ASV dzīvojošie latvieši. Vai esiet novērojuši kādas lielākas atšķirības starp ārzemēs un Latvijā dzīvojošiem latviešiem?

A.B.: Latvieši šeit ir tādi paši kā Latvijā: ir dažādi cilvēki, ir ļoti gaiši cilvēki, ir mazliet skaudīgi cilvēki, ir cilvēki, kuri domā ļoti vienā virzienā, kuriem nav īstas izpratnes par šodienu. Salīdzinājumā ar Latvijas latviešiem, jāsaka, ka šeit interese par Latviju ir kāpināta. Tas varbūt izskaidrojams ar to, ka cilvēki domās ir Latvijā un tomēr dzīvo šeit. Tagad Latvija ir brīva un ir pienācis izšķiršanās brīdis, vai atgriezties Latvijā, vai palikt šeit. Latvijā politiskā aktivitāte ir tāda viļņveidīga – brīžiem kāpj un reizēm ir apātiska tā, ka neviens vairs negrib par politiku runāt. Šeit interese ir pastāvīgi augsta. [..]

J.P.: Līdz ar Latvijas brīvības atgūšanu mūsu aktivitāte ārzemēs zināmā mērā tomēr samazinājusies. Mūsu galvenais mērķis bija palīdzēt atgūt Latvijas brīvību. Mērķis nu tā kā būtu sasniegts un nav vairs tik daudz ko censties. Bet vai tas būtu pareizi?

A.B.: Tā ir dabiska lieta, ka pēc kāda liela mērķa sasniegšanas aktivitāte sarūk, bet tai tomēr nevajadzētu ļaut noplakt līdz nullei. Es uzskatu, ka gan Amerikas Latviešu apvienība, gan Pasaules brīvo latviešu apvienība un citas latviešu organizācijas Rietumu pasaulē savu lomu nav zaudējušas, jo Latvijā šīs problēmas ar lielo austrumu kaimiņu būs ilgi vēl. Latvijai ir neiespējami izvēlēties kaimiņu un, kā jūs ziniet, Krievijas attiecības ar Latviju lielā mērā ir atkarīgas no Amerikas valdības attiecībām ar Krieviju. Tās abas ir lielvalstis, un, kā vēsture to rāda, lielvalstis parasti ir upurējušas mazās valstis savtīgu interešu dēļ. Es uzskatu, ka ASV palīdzēs Baltijai tik tālu, cik tālu šī palīdzība nesabojā attiecības ar Krieviju. Bet ir lietas, kas ir principiālas, kur Amerikas valdība var parādīt savu mugurkaulu. Viena no tām ir Krievijas armijas izvešana. Šeit jūs kā vēlētāji saviem tautas pārstāvjiem variet rakstīt, ka tas ir pretrunā ASV politikai. Latviešu organizācijas Rietumos jau devušas savu ieguldījumu Latvijas brīvības atgūšanai, jo bez šīs ārkārtīgi aktīvās darbības mūsu brīvība būtu nākusi lēnāk un sāpīgāk. [..]

J.P. Sarunu noslēdzot, atgriezīsmies vēl pie Garezera, kas galu galā ir daļa no Latvijas. Kas jums te paticis vislabāk un kas atstājis vissliktāko iespaidu?

A.B.: Vislabāk patīk tas, ka latvieši ir jau vairākus gadu desmitus atraduši un kopuši tādu vietu, kur tiešām var justies kā Latvijā, nebūdami Latvijā. Tas ir ļoti svarīgi latvietības saglabāšanai un latviskā gara uzturēšanai. Mani ļoti pārsteidz, ka te nevajag durvis slēgt, ka te visi jūtas absolūti droši. Tā ir kolosāla sajūta, ka esi starp savējiem. Pārējais ir kaut kādi sīkumi: ezerā ir dūņas un odi vakaros kož. Citādi varu teikt tikai to labāko.

1994

Laiks: 14. – 21. augusts
Vadītāja: Ieva Johnson
Dalībnieku skaits: 152
40 no tiem jaunāki par 21 gadu
Jaunākajam dalībniekam 10 mēneši,
vecākajam 89 gadi
Trīs paaudžu ģimenes – 6

Nometnes grafiskā zīme: Andris Rūtiņš

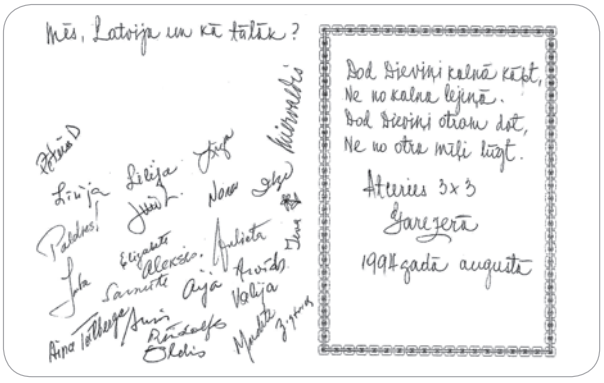
Darba grupa:
Ilze Kļaviņa, Zigurds Miezītis (Kanāda),
Arnolds Ruperts

Ievirzes, to vadītāji un lektori:
- *Šodien Latvijā* – Mārtiņš Zvaners
- *Mēs, Latvija un kā tālāk* – Valters Nollendorfs, Līga Ruperte, Valdis Krāslavietis, Māris Ķirsons (Kanāda)
- *Folklora* – Helmī Stalte (Latvija)
- *Latviešu ģimene Latvijā un pasaulē* – Inta Rūtiņa, Ilze Veitnere, Sarmīte Voitkāne, Māris Ķirsons (Kanāda), Līga Ruperte, Helmī Stalte (Latvija)
- *Valoda kā sabiedrības spogulis* – Austris Grasis
- *Keramika* – Gundega Peniķe
- *Kokgriešana* – Marģers Caune
- *Rotkalšana* – Lilita Spure, Juris Kļaviņš, Alfons Mednis, Andris Rūtiņš, Daumants Tomsons
- *Vitrāža* – Zane Rožkalne
- *Tautastērpi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *½x½* – Elga Pone
- *Mazlācīši* – Ilze Bērziņa, Agita Granta, Daiga Rūtiņa

SAGLABĀT VISU NOZĪMĒ ZAUDĒT VISU. JĀMAINĀS

Šajā gadā tradicionālās Politikas un Literatūras ievirzes bija apvienotas vienā, kas saucās "Mēs, Latvija un kā tālāk". Ievirzes vadītājs Valters Nollendorfs aicināja dalībniekus atcerēties un pārdomāt trimdas gadus, ieskatīties pašreizējās problēmās Latvijā un dzirdēt, kā to visu uztvēruši un savos darbos parādījuši trimdas dzejnieki un rakstnieki. Kembridžas universitāte Anglijā izdevusi Jura Dreifelda "Grāmatu par Latviju". Viņa specialitātes ir politiskā zinātne un demogrāfija un viņš ievirzē dziļāk analizēja latviešu tautas īpatnības un ieceļotāju problēmas. Jānis Peniķis, politiķis un vēsturnieks, palīdzēja skatu vērst nākotnē, balstoties uz pagātnes pieredzi. Mācītājs Māris Ķirsons un Līga Ruperte risināja jautājumu par latviešu organizāciju turpmāko darbu svešumā. Pamatdoma – saglabāt visu nozīmē zaudēt visu. Organizāciju darbība jāpārveido, lai spētu sekmīgi darboties tālāk.

Mārtiņa Zvanera vadītā ievirze "Šodien Latvijā" bija kā turpinājums iespriekšējai. Lektors Ilmārs Mežs runāja par Latvijas nākotni un latviešu tautas izdzīvošanu, pieskaroties arī pilsonības likumam. Helmī Stalte, folkloras kopas "Skandenieki" vadītāja no Latvijas, un Zigis Miezītis vadīja pārrunas "Vai kultūra pārdzīvos neatkarību". Valters Nollendorfs lasīja lekciju "Ko mēs darām Latvijas izglītības labā", īpašu uzmanību pievēršot latviešu vēstures apgūšanai un Latvijas okupācijas muzejam. Rūsiņš Albertiņš aicināja katru, kam iespējams, ziedot Okupācijas muzeja izveidošanai vienas dienas algu. Visu iemīļotas bija Helmī un Julgī Staltes, kas

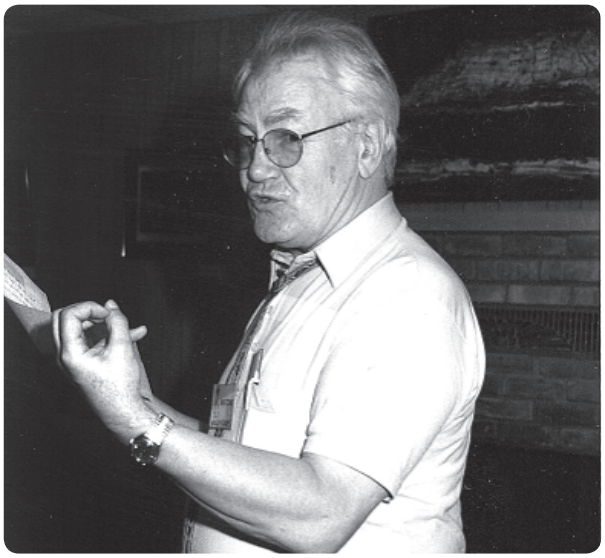
Ievirzes "*Mēs, Latvija un kā tālāk?*" dalībnieku atmiņu kartīte

vadīja Folkloras ievirzi un stāstīja par līvu valodu un "Skandenieku" mērķtiecīgo darbošanos folklorā.

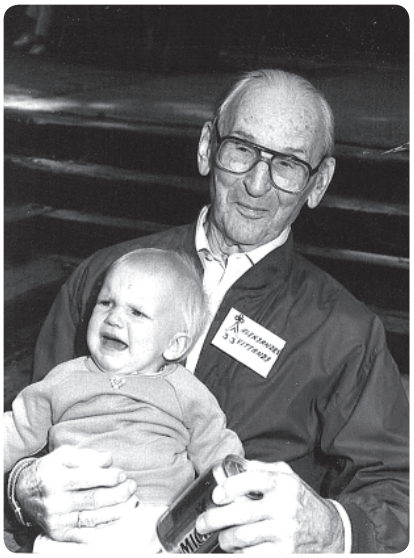
Kā katru gadu čakli savās ievirzēs strādāja rotkaļi, stikla mākslinieki, keramiķi, kokgriezēji, tautas tērpu gatavotāji. Šo ieviržu vadītāji saka, ka vienā nedēļā par meistaru netiksi, bet daudzi dalībnieki atskārst, ka var būt veiksmīgi kādā no šīm daiļamatniecības nozarēm, un meklē izdevību apgūt šīs mākslas pilnīgāk.

Nāc, kad vēlies, ej, kad gribi

"Kad dienas nodarbības beigušās, izskanējusi vakara dziesma, liela daļa dodas uz nīkšanu. Vienam rokā kokle, citam ģitāra, citam vijole vai bundziņas, bet citi tāpat – paši vien. Tāpat kā Sprunguļmuižas gadatirgū – nāc, kad vēlies, ej, kad gribi. Gadu no gada vai vakaru no vakara nīkšanā ir dažādība. Dažs vakars paiet dziesmām skanot bez

Valtera Nollendorfa ievirzes vadīšana bija meistarīgi izstrādāts sniegums

Jaunākais un vecākais dalībnieks: 10 mēnešus vecā Annele Muižniece un 87 gadus vecais Aleksandrs Vittands

pārtraukuma. Reti kāds skatās dziesmu grāmatā, tas jau arī daudz nelīdzētu, jo romantiskajā svecīšu gaismā dziesmai vārdus būtu grūti sameklēt. Citreiz dzied mūzikas instrumentu pavadībā. Cits vakars aiziet dejojot, it sevišķi tas tā bija šogad, kad mūsu vidū bija Helmī Stalte. Bet ja Austris Grasis ir klāt, tad netrūkst somu dūdu."

No Jura Valaiņa rakstītā nometnes avīzē

Par burdona daudzbalsību dziedāšanā

"Burdonu daudzbalsībā saucēji, locītāji un vilcēji veic savas lomas, kas atspoguļo mūsu tautas senseno politisko struktūru: saucējs – gudrais, viedais, kas īstajā laikā un vietā zina pareizos vārdus un darbus; locītāji – tautas daļa, kas atbalsta saucēja vārdus un darbus; vilcēji – tā tautas daļa, kas veido stingru, nemainīgu pamatu. Pamācība šim dziedāšanas veidam ir šāda: stāvi uz savas zemes ar abām kājām un ar pilnu muti dziedi tā, lai dzird "pār deviņi novadiņi" un lai atsaucas! Tautas balss – tā ir Latvijas brīvības balss."

Jānis Zeltiņš par Helmī un Julgī Staltu mācīto Folkloras ievirzē

1995

Laiks: 13. – 20. augusts
Vadītāja: Ieva Johnson
Dalībnieku skaits: 150

No piecpadsmit Amerikas pavalstīm 135, Kanādas 10, Latvijas 3, Vācijas 2
Vecākajam dalībniekam 90 gadi

Nometnes grafiskā zīme:
Andris Rūtiņš

Darba grupa:
Ilze Kļaviņa, Zigurds Miezītis (Kanāda), Arnolds Ruperts

Avīze: „3x3 Dimd"

Ievirzes, to vadītāji un lektori:

- *Folklora, identitāte un mēs* – Dace Veinberga
- *Šodien Latvijā* – Jānis Peniķis
- *Keramika* – Gundega Peniķe
- *Kokgriešana* – Marģers Caune
- *Rotkalšana* – Lilita Spure, Juris Kļaviņš, Alfons Mednis, Andris Rūtiņš, Daumants Tomsons
- *Vitrāža* – Zane Rožkalne
- *Tautastērpi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Dziesma manis izdomāta, valodiņa Dieva dota* – Austris Grasis
- *Ko stāsta senatne* – Guntis Zemītis (Latvija)
- *½x½* – Elga Pone, Ilze Kļaviņa
- *Mazlācīši* – Ingūne Irbe, Agita Granta

MEKLĒ ATBILDI, KĀ TURPMĀK VEIDOT ATTIECĪBAS AR LATVIJU

Piecpadsmitā 3x3 nometne Garezerā bija sulas, svīšanas un sutas nometne. Neaicināts nometnē bija ieradies karsts un sutīgs laiks, kas pieturējās visu nedēļu. Nometnes vadības "sulas patruļas" busiņš nemitīgi braukāja no vienas nodarbību vietas uz otru, lai remdinātu dalībnieku slāpes.

3x3 nometnē izveidojusies zināma sistēma. Dienas lielāko daļu dalībnieki pavada ieviržu nodarbībās. Katru vakaru notiek kopreferāti vai nodarbības visiem nometnes dalībniekiem kopīgi. Nometņotāji pulcējas kopējai dziedāšanai, rotaļām un pasaku stāstīšanai. Ja šāda programma kādam vēl šķiet par īsu, pēc kopīgi nodziedātās vakara dziesmas iespējams nodoties nīkšanai, kas nozīmē sadraudzēties, dziedāt, parunāties, jokoties, smieties. Īsto dalībnieku skaitu šai nodarbībai nekad neesot izdevies noskaidrot.

Skaidrība gan bija par pārējām ievirzēm. Lielāko dalībnieku skaitu – 35 – piesaistīja Politikas ievirze, ko vadīja Indiānas universitātes politisko zinību profesors Jānis Peniķis. Nedaudz mazāks skaits – 24 – bija izvēlējies Latvijas viesa arheologa Gunta Zemīša vadībā iedziļināties jeb varbūt pareizāk būtu teikt – ierakties Latvijas arheoloģijā līdz pat seniem laikiem. Dalībnieku skaita ziņā trešā vietā ierindojās rotkaļi.

Vienā no nometnes vakariem dalībnieki pulcējās pie ugunskura, lai rādītu ievirzēs sagatavotus priekšnesumus. Iespaidīgs bija rotkaļu priekšnesums, kam pamatā bija Kļaviņu Jura stāstītā pasaka. Pārējos vakarus aizpildīja teiktās un dziedātās latviešu dainas "Es karā aiziedams" Austra Graša vadībā, Gunta Zemīša referāts ar diapozitīvu demonstrējumiem "Latvija dzelzs laikmetā, garīgā un lietišķā kultūra", kā arī folkloras grupas uzvedums. Par plašāko un visvairāk apmeklēto vakara sarīkojumu izvērtās Jāņa Peniķa vadītā paneļdiskusija "Latvija un mēs", ko apmeklēja arī viesi no tuvākās apkārtnes. Diskusijā piedalījās Lalita un Valdis Muižnieki no Latviešu studiju centra, politisko zinību profesors Broka Universitātē Kanādā Juris Dreifelds un Austris Grasis. Atbilde tika meklēta diviem jautājumiem: vai latviešiem trimdā turpināt darīt to pašu, ko līdz šim, bet ja vajadzīgs, ko darīt savādāk? Un kā turpmāk veidot mūsu attiecības ar Latviju?

Jāņa Peniķa vadītā paneļdiskusija "Latvija un mēs" bija kulminācija visu nedēļu risinātajām diskusijām Politikas ievirzē

Atvadu vakarā Ieva Johnson Guntim Zemītim dāvināja Kokgriešanas ievirzē izgatavotu pamatīgu 3x3 nometnes atslēgu vešanai līdz uz mājām Latvijā.

1996

Laiks: 18. – 25. augusts
Vadītāja: Ieva Johnson
Dalībnieku skaits: 140
Nometnes grafiskā zīme: Andris Rūtiņš

Darba grupa:
Ize Kļaviņa, Inta Gāle-Karpentere, Zigurds Miezītis (Kanāda), Arnolds Ruperts

Ievirzes, to vadītāji un lektori:

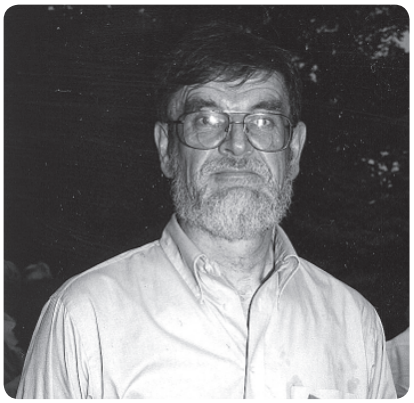
- *Politikas un saimniecības mijiedarbība Latvijā* – Pēteris Bolšaitis, Nikolajs Balabkins, Jānis Zviņģelis
- *Literatūra* – Vitauts Jaunarājs
- *Folklora: ko dziesma stāsta par mums* – Ilze Akerberga, Alberts Legzdiņš, Daiga Rūtiņa, Elga Pone
- *Keramika* – Zane Rožkalne
- *Kokgriešana* – Marģers Caune
- *Rotkalšana* – Lilita Spure, Juris Kļaviņš, Alfons Mednis, Andris Rūtiņš, Daumants Tomsons
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Skolu programmas izstrādāšana* – Rita Drone
- *Vēsture: ko stāsta tauta par savu vēsturi – dzīve okupētajā Latvijā* – Māra un Paulis Lazdas
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *½x½* un *Mazlācīši*

SĀK IZSTRĀDĀT VIENOTU LATVIEŠU VALODAS MĀCĪBU PROGRAMMU

Jau ilgāku laiku latviešu skolās bija izjusta vajadzība izveidot vienotu latviešu valodas mācību programmu bērniem, kam latviešu valoda jāmācās kā svešvaloda. Gandrīz visās latviešu papildskolās tāda veida apmācības jau gadiem bija notikušas, bet trūka vienotu, izglītības nozaru veidotu vadlīniju un kopējas programmas. Garezera 3x3 nometnes ietvaros notika pirmā ASV un Kanādas skolas darbinieku ievirze, kurā mēģināja noskaidrot uzdevumu un veidot vadlīnijas šāda veida mācībām. Darbs turpinājās 1997. gada vasarā atkal 3x3 Garezerā, kur tapa programmas "Sarunāsimies" pirmais uzmetums.

Literatūras ievirzes tēma bija "Saules ēnā – pastaiga pa zināmām latviešu vārda pasaules takām", tajā pārrunāja latviešu nostāju un uzskatus attiecībā uz balto/labo un tumšo/ļauno, analizējot piemērus no folkloras, dzejas, literatūras un periodikas.

Folkloras ievirzes dalībnieki tika aicināti izprast, kā Latvijas vēsturi atspoguļo dziesmas – tautasdziesmas, ziņģes, kora dziesmas un populārās dziesmas. Pārrunas risinājās par apstākļiem, kas iespaido ko, kur, kā un kāpēc latvieši dzied.

Parasti vēsture tiek skatīta no politiskā un ekonomiskā viedokļa. Šajā nometnē Dr. Paulis un Māra Lazdas Vēstures ievirzē to apskatīja no cilvēku mutvārdu vēstures atstāstījumiem. Ievirzē pārrunāja Latvijas okupācijas muzeja darbību un to, kā veidojas mutvārdu vēstures vākšanas ekspedīcijas Latvijā. Viskonsijas universitātes profesors Paulis Lazda bija Latvijas 50 okupācijas gadu muzeja idejas un koncepcijas autors 1993. gadā.

Arī nometnes vakari bija veltīti iespējām mācīties – tie bija kopreferāti un paneļdiskusijas, rotaļas, pasakas, dziesmu karš, dziedāšana, ugunskurs un citas interesantas izdarības.

1997

3x3 Gaŗezerā

Laiks: 10.–18. augusts
Vadītāja: Ieva Johnson
Dalībnieku skaits: 149

No Kanādas 15, Vācijas 2, Latvijas 2
34 no dalībniekiem bērni, jaunāki par 13 gadiem
Jaunākā dalībniece 1,5 gadus vecā Māra Freiberga,
vecākais pārkāpis 90 gadu slieksni

Nometnes grafiskā zīme: Andris Rūtiņš

Darba grupa:
Ilze Kļaviņa, Zigurds Miezītis (Kanāda), Arnolds Ruperts

Ievirzes, to vadītāji un lektori:

- *Politika: Mūsu trimdas loma tautas dzīvē* – Rihards Spuris, Andrejs Olte, Jānis Peniķis
- *Ievads valodniecībā: Ko runā, kā runā* – Amanda Jātniece
- *Literatūra: Dzeja un proza* – Vigo Burģis
- *Pedagoģija: Latviešu skolu nākotne* – Rita Drone, Aija Mazsīle-Lagzdiņa (Kanāda)
- *Dzīves stāsti: vēsture mutvārdos* – Biruta Abula, Ruta Eihenfelde
- *Folklora: par Dieviem un cilvēkiem* – Austris Grasis, Daumants Kalniņš
- *Keramika* – Gundega Peniķe
- *Kokgriešana* – Marģers Caune
- *Rotkalšana* – Lilita Spure, Daumants Kalniņš (Latvija), Juris Kļaviņš, Alfons Mednis, Andris Rūtiņš, Daumants Tomsons
- *Vitrāža* – Zane Rožkalne
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Kokle un citi senie instrumenti* – Zinta Pone
- *½x½* – Elga Pone
- *Mazlācīši* – Ingune Irbe, Gunta Bērda

SIMTĀS 3X3 SAEIMA GAREZERĀ

1997. gadā Garezerā notika 3x3 simtā nometne. Ar 100. nometnes godu Garezeram gan jādalās ar Katskiļiem, kur 3x3 notika tajā pašā nedēļā. Gadu tecējumā 3x3 latvisko pašapziņu, savastarpējo cieņu un mīlestību bija stiprinājusi ap 12 000 latviešiem. "Tas parāda 3x3 unikālo stiprumu un pievilcību. Ja 15 gadus atpakaļ īsti neapzinājāmies iemeslus lielajai interesei par 3x3 programmu, tad tagad, gatavojoties uz simto kopā sanākšanu, redzam, cik nepieciešama šī tikšanās, lai justos saistīti un tai pašā laikā atraisīti," "Laikā" rakstīja Biruta Abula, atzīstot, ka nevar iedomāties nevienu latviskās kultūras pasākumu, kas kā visgaišākā ugunsdzirkstele tik spilgti būtu iededzies tik daudzu latviešu sirdīs.

Nometnes pirmajās trijās dienās dalībnieki bija nodziedājuši 106 dziesmas, bet cik pa visu nedēļu – netika saskaitīts. Ugunskura vakarā bija sagatavoti uzvedumi, kas humoristiski raksturoja ieviržu dalībnieku nometnē veikto. Aplausus un smieklus izraisīja modes skate, kur vienīgā modele bija nometnes vadītāja Ieva Johnson, rādot nometnes apstākļiem piemērotu tērpu – lietusmēteli, kas stipri vien atgādināja plastmasas maisu. Ļoti atsaucīga publika bija "Dzīvesstāstu intervijai tūkstošās 3x3 nometnes laikā" Alīdes Forstmanes un Arnolda Līgotņa izpildījumā.

Pirmo reizi bija ievirze "Dzīves stāsti: vēsture mutvārdos", kurā mācījās dzīvesstāstu vākšanu, apskatīja mutvārdu vēstures projektus Latvijā un Amerikā, pārrunāja dzīvesstāstu vērtību un to izmantošanu vēstures plašākā skatījumā. Dzīvesstāstu vākšanā Latvijā lieto citādu pieeju nekā ārzemēs, kaut mērķis būtībā tas pats – dokumentēt iespējami daudzus un dažādus dzīvesstāstus, tā parādot latviešu tautas pieredzi un pārdzīvojumu katra individuālā cilvēka skatījumā un vērtējumā, nemēģinot stāstītāja domu un atmiņu gaitu virzīt vai iespaidot. Dzīvesstāstus ASV vāc ar ALA atbalstu. Intervijas ierakstu izgatavo trīs ekspemplāros – vienu nosūta Latvijas Nacionālās mutvārdu vēstures krātuvei, otrs paliek ziņu devējam, bet trešo uzglabā ASV Imigrācijas dokumentu centrā. Intervijas var sniegt jebkurš latvietis, ne tikai latviešu sabiedrībā pazīstamas personas. Ar dzīvesstāstu vākšanas projektu vienā no vakara sarīkojumiem bija iespējams iepazīties visiem 3x3 dalībniekiem. Ievirzes vadītāju stāstīto papildināja Guntis Švītiņš no Latvijas, kurš strādā Valsts arhīvā.

Nometnes vadības loks: Ilze Kļaviņa, Arnolds Ruperts, Ieva Johnson, Zigis Miezītis

Politikas ievirzē dalībnieki tika pielīdzināti Latvijas Saeimai ar visiem tās pienākumiem un uzdevumiem. Nosaukums bija "Simtās Garezera Trīsreiztrīs Saeima", par tās priekšsēdi no diviem kandidātiem ievēlēja Alīdi Forstmani un tikpat demokrātiskā veidā par sekretāri izraudzīja Liliju Lazdiņu. Nolēma, ka ar šīs "Saeimas" atzinumiem kādreiz mēģinās iepazīstināt īsto Saeimu Latvijā. "Diemžēl Garezera Saeimai trūka likumdošanas un izpildvaras spēka – ja tāds būtu, varbūt šis tas Latvijā varētu izskatīties savādāk nekā pašlaik," rakstīja "Laiks". Par īpaši nozīmīgu Garezera Saeimas darbā izvirzījās jautājums par okupācijas ļaunāko mantojumu, ko varētu raksturot kā "padomju dzīves uzskatu", kas negatīvi iespaidojis Latvijas latviešu domāšanu, radot lielu atšķirību ar trimdas latviešiem. Nākamais Saeimas solis bija noskaidrot un lemt, kas būtu darāms, lai palīdzētu no šī padomju dzīves uzskata atbrīvoties, pie tam nevienu latvieti dzimtenē par šādiem uzskatiem nevainojot un "uz karātavām nevedot". Nekādu brīnumatrisinājumu tomēr nepanāca, galveno vērību problēmas risinājumā pievēršot izglītības un latviskās piederības atbalstīšanai un veicināšanai. Trīsreiztrīs Saeima nonāca tādās pašās laika trūkuma sprukās kā dažkārt deputāti Rīgā. Ievirzes vadītājs Rihards Spuris tika pilnvarots visas apskatītās tēzes izstrādāt galīgā veidā un darīt tās visiem zināmas.

No 1. līdz 100. nometnei

3x3 dalībnieki, kas piedalījās gan pirmajā, gan simtajā 3x3 nometnē: Līga Ruperte, Ilze Kļaviņa, Daina Bolšteina, Zinta Pone, Sarma Pone, Ingrīda Ermane, Elga Pone, Ligita Matisone, Andris Rūtiņš, Ausma Linde, Lilija Freimane, Zigis Miezītis, Zane Rožkalne, Gundega Peniķe, Raits Aistars, Ausma Pirktiņa, Alfons Mednis

1998

Laiks: 9. – 16. augusts
Vadītāja: Ieva Johnson
Dalībnieku skaits: 145
No ASV 134, Vācijas 1, Latvijas 5, Kanādas 5
Bērni, jaunāki par 13 gadiem – 33

Nometnes grafiskā zīme: Andris Rūtiņš

Darba grupa:
Ilze Kļaviņa, Zigurds Miezītis (Kanāda), Arnolds Ruperts
Daudzinājums: Uguns
Inese un Jānis Krūmiņi

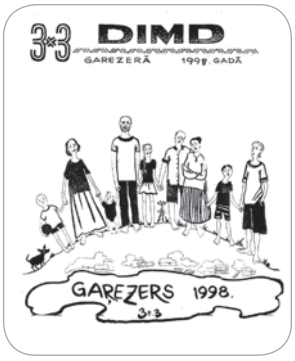
Ievirzes, to vadītāji un lektori:
- *Politika: Latvija un latvieši* – Zigfrīds Zadvinskis, Ojārs Celle, Guntis Liepiņš (Kanāda), Jānis Peniķis
- *Folklora: ko stāsta senie senči* – Inese Krūmiņa (Latvija), Daumants Kalniņš (Latvija)
- *Dzīves stāsti: vēsture mutvārdos* – Biruta Abula, Inta Gāle-Karpentere
- *Valoda: kā runāt, ko runāt* – Austris Grasis, Ingrīda Cāzere
- *Keramika* – Gundega Peniķe
- *Kokgriešana* – Marģers Caune
- *Rotkalšana* – Lilita Spure, Daumants Kalniņš (Latvija), Juris Kļaviņš, Alfons Mednis, Andris Rūtiņš, Daumants Tomsons
- *Vitrāža* – Zane Rožkalne
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Tautas deja* – Guna un Iveta Asones
- *Latviskā virtuve* – Amanda Jātniece
- *Kokle un stabule* – Ilze Kļaviņa, Amanda Jātniece, Ieva Johnson
- *Viesību galds* – Dace Cera
- *Ādas apdare* – Edmunds Mednis
- *Jostu aušana* – Vija Vurstnere
- *Keramika* – Gundega Peniķe
- *Kokgriešana* – Verners Rinkušs
- *½x½* – Elga Pone
- *Mazlācīši* – Gunta Bērda, Daiga Rūtiņa, Vija Treiberga

DIVDESMITPIECREIZ KĀPĒC PALDIES

Lielākais dalībnieku skaits bija Austra Graša un Ingrīdas Cāzeres vadītajā Valodas ievirzē, kurā pārrunāja pārmaiņas latviešu valodā, mācījās jaunvārdus un izteikties tehniskā valodā. Trimdas sabiedrībā bija daudz tādu, kuri tikai bērnībā dzīvoja Latvijā vai nekad tur nebija dzīvojuši, un nezināja, piemēram, kā saukt dažādas auto detaļas latviski. Ingrīda sagatavoja tehniskās terminoloģijas lapas, kas nometnē bija ļoti populāras.

Otra populārākā ievirze – Politika, kurā dalībnieki runāja par sveštautiešu problēmām Latvijā, vēlēšanām, kara noziedznieku tiesām un citiem jautājumiem, kas skar latviešus Latvijā un ārzemēs.

Tautas dejas ievirzē dalībnieki mācījās saprast deju elementus un aprakstus. Tad vecmeistara Ziga Miezīša vadībā sākās deju mācīšana bērniem: bērni mācījās dejot, bet kursanti vēroja, kā pavisam maziem un mazliet vecākiem bērniem īsā laikā panākt rezultātu. Nākamajā rītā dejošana turpinājās un nemanot "Tūdaliņ, tāgadiņ" mazajiem un "Sīkais dancis" lielākajiem saplūda kopā. Zigis patiešām bija vienreizējs deju skolotājs! Bez dejošanas ievirzē bija arī Ineses un Jāņa Krūmiņu referāts par senajiem tērpiem. Dalībnieki noskatījās filmas par tautas deju vākšanu un "Dandariem".

Nometnes avīze "3x3 Dimd"

Nometnes noslēgumā vadītāja Ieva Johnson avīzītē rakstīja: "Paldies jums visiem par piedalīšanos, draudzību, darbību, rosību, izturību, sirsnību, centību, iznesību, dedzību, cerību, dalību, palīdzību, omulību, aušību, daudzbalsību, devību, tīrību, īpatnību, godību, iecietību, gudrību, kaislību, piederību, uzmanību, smalkjūtību un mīlestību!"

Kopbilde

Ar smaidu: Burta T stāsts no Valodas ievirzes

"Tūkstots tālumnieku tiksies 3x3! Trimdinieki, tadžiki, turki, tatāri taisīsies turpu! Tiekoties tievi tarkšķīgi tulki tiem trakoti tulkos! Tie tupēs un turēsies, tie trallinās, tērzēs. Tos trenēs tautsaimniecībā, tehnoloģijā, teātrī, tekstilrūpnīcā, taburetes taisīšanā: tematu tematā. Teorētiski tie taps tautiski tēvzemes teicēji. Tie tērzēs terminoloģistiem, ticīgiem teologiem, tipiskiem tirgotājiem. Toties tūļainos tūristus tīšuprāt trieksim tīties; tenkotājus tenterētājus tāpat. Triumfēs tālredzīgie 3x3 tautas taurētāji."

No nometnes avīzes

Politikas ievirzes dalībnieki (no kreisās) Guntis Liepiņš, Jānis Peniķis, Ojārs Celle, Aivars Ruņģis un vadītājs Zigfrīds Zadvinskis

1999

3×3

GAŖEZERĀ

Laiks: 8. – 15. augusts
Vadītāja: Ieva Johnson
Dalībnieku skaits: 118

No ASV, Kanādas, Vācijas, Latvijas
Jaunākajam dalībniekam Jānim Jātniekam 2 gadi, vecākajam Aleksandram Vittandam no Grandrapidām 92

Darba grupa:
Ilze Kļaviņa, Zigurds Miezītis (Kanāda), Arnolds Ruperts

Ievirzes, to vadītāji un lektori:

- *Politika: kā Latvija atgriežas pasaules politikā* – Uldis Bluķis, Jānis Peniķis, Rita Putiņa-Petere, Pēteris Viņķelis (Latvija), Roberts Zīle (Latvija)
- *Literatūra: Rīga dzejā* – Vigo Burģis, Ivars Lindbergs
- *Valoda: kā runāt, ko runāt – valoda kā sabiedrības spogulis* – Austris Grasis, Ingrīda Cāzere
- *Folklora: latviešu folklora mītu spogulī* – Janīna Kursīte (Latvija)
- *Keramika* – Gundega Peniķe
- *Kokgriešana* – Marģers Caune

- *Rotkalšana* – Lilita Spure, Juris Kļaviņš, Alfons Mednis, Astrīde Otto, Andris Rūtiņš, Daumants Tomsons
- *Vitrāža* – Zane un Lauris Rožkalni
- *Jostas, prievītes un rokdarbi iesācējiem* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Kokle un stabule* – Ilze Kļaviņa, Amanda Jātniece, Ieva Johnson
- *Tautas balss dziedāšana* – Amanda Jātniece
- *½x½* – Elga un Sarma Pones
- *Mazlācīši* – Gunta Bērda

POLITIKA, FOLKLORA UN ATPŪTA

3x3 nav skola, kurā pavadīt nedēļu tikai intensīvās mācībās. Ilze Kļaviņa "Laikam" saka, ka nometne domāta arī atpūtai, atvaļinājumam kopā ar ģimeni. Ik rītu var sākt ar vingrošanu Vēja kalnā, programmā daudz vietas ierādīts dziedāšanai un rotaļām. Izturīgākie vēlos vakarus pavada "nīkstot", kur bez dziesmām neiztikt.

Pirmajā vietā dalībnieku skaita ziņā arī šajā nometnē noturējās politiķi. Politikas ievirzē uzzināja ne tikai par jaunākiem notikumiem Latvijā, bet mācījās izvērtēt ziņu un notikumu sakarību, lai spētu izprast politiķu dažkārt līkumotos ceļus un daudzsološās runas. Ievirzes lektori Īpašu uzdevumu ministrs sadarbībai ar starptautiskām finanšu institūcijām Roberts Zīle, Latvijas vēstniecības Vašingtonā padomnieks Pēteris Viņķelis, politologi Rita Putiņa-Petere un Jānis Peniķis diskutēja, kā atjaunotā Latvijas valsts atsāka piedalīties pasaules politikā, kādi bijuši panākumi, personāla problēmas, pieredzes un ārpolitiskās vides izpratnes trūkums. Roberts Zīle ne tikai piedalījās 3x3, bet arī apciemoja tuvējos latviešu centrus.

Ar 25 dalībniekiem otrajā vietā bija Folkloras ievirze, ko vadīja Janīna Kursīte. Ievirzē dažkārt piedalījās arī tādi, kas sākotnēji bija pieteikušies citur – tik interesants bija vadītājas stāstījums par latviešu folkloras mītiem. Vakara referātā Janīna Kursīte iejūtīgi stāstīja par mājām un atzina, ka svešumā Garezers ir kļuvis par vietu, kas līdzinās mājām, mājas sajūta te esot neizsmeļama.

Vakaros bija referāti, diskusijas par politiku, citvakar Austra Graša lekcija "Kurp jās tēva trešais dēls?". Tradicionāli Ugunskura vakarā dūšīgu dziedāšanu vadīja Zigis Miezītis. Bet pirms vakariņām skanēja tautas balss Amandas Jātnieces vadībā, dziedātāju pulks turējās īsti stabili – 25 balsis. Dalībnieki noskatījās filmu "Mūžības skartie", interviju ar Latvijas vēstnieku ASV Ojāru Kalniņu, kā arī videolentē uzņemto Latvijas valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas inaugurācijas ceremoniju.

2000

Laiks: 13. – 20. augusts
Vadītāja: Amanda Jātniece
Dalībnieki: 115
Lielākā daļa no ASV vidienes
Nometnes grafiskā zīme:
Amanda Jātniece
Tematiskais vakars: Ezeri

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika* – Franks Gordons (Izraēla), Paulis Lazda
- *Ģimeņu seminārs* – Solveiga Miezīte (Kanāda)
- *Tālu jāja karavīri – latviešu militārā vēsture* – Jānis Trapāns
- *Latviešu dzīves ziņa un latvju dainas* – Paulīne Zalāne
- *Kokgriešana* – Marģers Caune
- *Podniecība* – Gundega Peniķe
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Grozu pīšana* – Olga Baltmane (ASV/Latvija)
- *Māksla* – Linda Treija (ASV/Latvija)
- *Rotkalšana* – Lilita Spure
- *Mazlācīši* – Gunta Bērda, Ilze Kļaviņa
- *½x½* – Elga Pone, Guntis Dombrovskis

JAUNUMS: PRAKTISKĀ MĀKSLA UN MILITĀRĀ VĒSTURE

Garezera 3x3 nometnēs ir liels skaits "atkārtoto" dalībnieku, kas jau vairākas reizes ir piedalījušies ne tikai 3x3 nometnēs, bet tieši Garezerā. Līdz ar to jau nometnes pirmajā vakarā izjūt draudzīgu, ģimenisku garu.

Šajā gadā pirmo reizi piedāvāja grozu pīšanas, praktiskās mākslas un latviešu militārās vēstures ievirzes. Mākslas ievirzē dalībnieki izmēģināja kompozīciju un vairākas tehnikas – grafiku, gleznošanu ar dažādām krāsām, skulptūru. Latviešu militārās vēstures ievirzē lekcijās un pārrunās iztirzāja Latvijas bruņoto spēku uzbūvi, apmācības, modernizāciju, kauju taktiku no 20. gadsimta sākuma līdz šodienai.

Stundu pirms vakariņām bija tautas balss nodarbības,

Baltmaņu ģimene pie nometnes reģistrācijas galda

Nometnes pirmajā rītā visi pulcējas pie karoga

Vadības loks: pirmajā rindā Arnolds Ruperts un Zigis Miezītis; otrajā rindā no kreisās Ieva Johnson, Amanda Jātniece un Ilze Kļaviņa

Visas paaudzes iet kopīgās rotaļās

kurās folkloras kopas "Teiksma" dalībnieces mācīja retāk dzirdētas tautas dziesmas.

Vakara programma par ezeru tēmu notika turpat Garā ezera krastā. Stāstījumus par lidojošiem ezeriem, avotiem un Āraišu ezerā atrastajām senās dzīves liecībām papildināja dziesmas, ticējumi un pasakas par ezeriem.

Vakara ugunskurs notika "Klētniekos", kas ir ielejā aiz 3x3 nometnes centrālās ēkas "Saulgriežiem". "Saulgriežos" dalībnieki pulcējas ik vakaru, lai pārrunātu dienas notikumus un ievirzes, dziedātu, muzicētu, stāstītu jokus, spēlētu kārtis un vienkārši "nīktu".

Amanda Jātniece par latvietības pienākumu

"Latvietība mums, trimdiniekiem, deva personīgu identitāti. Ar savu latvietību varējām izcelties lielajā amerikāņu jūrā. Tā ir patīkama sajūta: draugu pulkā izcelties ar kaut ko īpašu, neparastu un interesantu.

Bet jāatzīstas, ka mani ir turējusi pie latvietības arī zināma pienākuma sajūta (un es viņai labprātīgi ļāvos). Trimdā mums to ieaudzināja. Nezinu, cik apzināti tas tika darīts, toties daudzos mūsos tā sajūta ir ļoti dziļi ieprogrammēta. Apmēram tā: okupācijas gados latvieši Latvijā nevarēja tik brīvi piekopt savu latvietību, bet mums bija tā brīvība, un tāpēc mums bija pienākums to izmantot. Mūsu vecāki un vecvecāki bija spiesti bēgt no savām mājām; daudzi no viņiem mira svešumā vai ir par veciem, lai tagad atgrieztos Latvijā un uzsāktu jaunu dzīvi; bet mana paaudze vēl ir jauna un enerģijas pilna, un mēs varam (tātad mums ir pienākums!) piepildīt mūsu vecāku un vecvecāku sapni un tādā veidā pilnveidot apli. Protams, ne visi trimdinieku bērni to tā izjūt ... bet daži gan.

Saistīta doma (lai gan vienā ziņā tieši pretēja) ir bēgšana no tā paša pienākuma. Tiem, kas paliek Amerikā, kļūst grūtāks un grūtāks uzdevums uzturēt latviešu sabiedrību tur. Sabiedrība kļūst mazāka, angļu iespaids lielāks. Dažiem aktīviem ārzemju latviešiem spiediens un pienākums uzturēt latviešu sabiedrību kļūst par lielu. Tieši tas spēlē lielu lomu izvēlē pārcelties uz Latviju – Latvijā cilvēkam nav vairs jācenšas, lai būtu latvietis. Pietiek ar to, ka tu dzīvo Latvijā, lai skaitītos pilnvērtīgs latvietis. Latvijā latvietis var beidzot dzīvot mierīgu dzīvi (bez pārmetumiem sev, ka nepiedalās absolūti katrā pasākumā vai ka nav piedalījies pie rīkošanas, bet vienkārši atnācis kā viesis), neuztraukties par to, vai viņš dara pietiekami, lai uzturētu latviešu sabiedrību. Viņš vienkārši var būt latvietis bez tik ārkārtīgi lielas piepūles."

Saīsināti no portāla *www.gramata21.lv*

Kopbilde

Pašiem mazākajiem nometnē bija rotaļas, dziesmas, pasakas un kārtīga spēlēšanās

Ilze ar bērniem dzied dziesmu pie ugunskura

2001

Laiks: 12.–19. augusts
Vadītāja: Amanda Jātniece
Dalībnieku skaits: 112
Lielākā daļa no ASV vidienes
Nometnes grafiskā zīme:
Amanda Jātniece

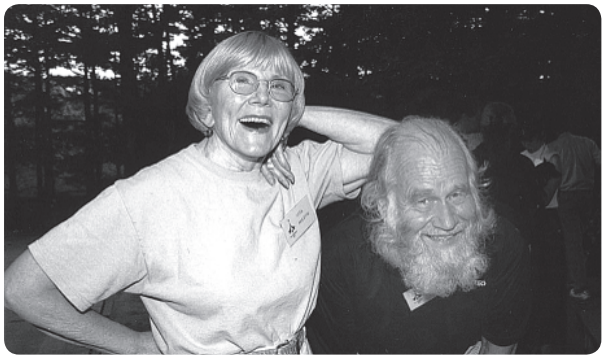
Tematiskais vakars: Rīga

Ievirzes, to vadītāji:

- *Literatūra* – Ivars Lindbergs, Nora Kūla-Priedīte, Lalita Muižniece
- *Folklora* – Andris Kapusts un Aīda Rancāne (Latvija)
- *Kādu vēsturi mācīsim?* – Guntis Liepiņš (Kanāda), Andrievs Ezergailis, Uldis Neiburgs (Latvija)
- *Klūgu pīšana* – Olga Baltmane (ASV/Latvija)
- *Kokgriešana* – Uģis Lāma (Kanāda)
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Podniecība* – Gundega Peniķe
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Rotkalšana* – Lilita Spure
- *Stikla apdare* – Zane un Lauris Rožkalni
- *Mazlācīši* – Gunta Bērda
- *½x½* – Baiba Bredovska (Kanāda)

Kopbilde

Spēles pirmajā vakarā. Vija un Guntis iepazīstas!

Vadības loks: Zigis Miezītis, Amanda Jātniece, Ieva Johnson un Ilze Kļaviņa

RĪGAS 800 GADU JUBILEJAS ZĪMĒ

Šajā gadā visi latvieši bija "aizrāvušies" ar Rīgas 800 gadu jubileju, tas neizpalika arī 3x3 nometnē Garezerā. Kronvalda zāles kamīntelpā lasīja dzejoļus un dziedāja dziesmas par Rīgu. Arī Literatūras ievirzē apskatīja Rīgai veltītus darbus, ieskaitot Rīgas raganas un to attēlojumu latviešu dramaturģijā.

Dziedāšanas nodarbības pirms vakariņām vadīja Andris Kapusts un Aīda Rancāne no folkloras kopas "Grodi" Rīgā, īpašu vērību veltījot tautas balss skaņveides apguvei. Andris un Aīda vadīja arī Folkloras ievirzi, kurā ar video un skaņu materiālu piemēriem apskatīja latviešu folkloras kustības vēsturiskos un mūsdienu aspektus, pārrunāja raksturīgākos paņēmienus un stilus mūsdienu tradicionālās mūzikas aranžējumos. Ievirzē runāja arī par gadskārtu svētkiem un maskām, par Latgales folkloras ieražām, dzīves veidu, dzīves ziņu un dziesmu tipiem.

Litas Sīmanes profesionālās masāžas deva nometnei spa gaisotni un iespēju atbrīvoties no ikdienas saprindzinājumiem. Lita ir profesionāla masiere Čikāgā.

Klūgu pīšanas ievirzes dalībnieki gatavo saulītes

Nīkšanā Andris Kapusts un Aīda Rancāne stāsta par koklēm un to spēlēšanu

Mazajā "Saulgriežu" virtuvē mācās cept un vārīt latvisku ēdienus; vadītāja Elga priekšautā

Bērni veido mākslas darbus no mežā salasītajiem ziediem, lapām un skujām

2002

Laiks: 11. – 18. augusts
Vadītāja: Amanda Jātniece
Dalībnieki: 110
Lielākā daļa no ASV vidienes
Nometnes grafiskā zīme:
Amanda Jātniece

Tematiskais vakars: Mežs

Ievirzes, to vadītāji:

- *Latvijas nākotne* – Uldis Bluķis, Jānis Peniķis, Aivars Tabūns (Latvija)
- *Literatūra* – Māra Zālīte (Latvija)
- *Folklora. Dzīvā latvietība* – Dace Veinberga, Atis Zakatistovs (Kanāda), Māra Mellēna (Latvija)
- *Latvijas daba* – Māra Švarca, Ilva Cimdiņa (Latvija)
- *Kokgriešana* – Uģis Lāma (Kanāda)
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Podniecība* – Gundega Peniķe
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Rotkalšana* – Lilita Spure
- *Stikla apdare* – Zane un Lauris Rožkalni
- *Mazlācīši* – Gunta Bērda
- *½x½* – Pauls Bērzkalns

LATVIJAS DABAI VELTĪTA NOMETNE

Ar dziesmotu vakaru pie Valda Klētnieka piemiņas vietas mežā aiz "Saulgriežiem" daudzināja mežu. Latvijas dabai veltīta bija arī atsevišķa ievirze, kuras vadītājas Māra Švarca un Ilva Cimdiņa strādājušas Pasaules dabas fonda Latvijas pārstāvniecībā.

Dziedāšanas nodarbības pirms vakariņām vadīja Māra Mellēna un viņas meita Lauma. Māra darbojas Latvijas Universitātes etniskās kultūras centrā, vada folkloras kopu Jūrmalā un organizē bērnu un jauniešu folkloras festivālu "Pulkā eimu, pulkā teku", bet Lauma spēlē vijoli un nodarbojas ar tautas mūziku. Māra bija arī

Kopbilde

Ieviržu vadītāji. Pirmajā rindā no kreisās Māra Zālīte, Zinta Enzeliņa, Gundega Peniķe, Pauls Bērzkalns, Māra Mellēna, Solveiga Miezīte, Benita Jātniece un Amanda Jātniece. Otrajā rindā no kreisās Uģis Lāma, Elga Pone, Gunta Bērda, Lilita Spure, Uldis Bluķis un Atis Zakatistovs. Trešajā rindā no kreisās Daumants Tomsons, Astrīde Otto un Dace Veinberga

Ilva Cimdiņa, Maija Zaeska, Ilze Ķuzule, Ilze Švarca, Māra Švarca, Māra Zālīte, Elga Pone

viena no lektorēm Folkloras ievirzē, kurā tika meklētas atbildes uz jautājumu, kas no folkloras mums noder šodien? Dalībnieki pārrunāja, pētīja un dziedāja par tēmām, kas stāsta par latvieša attieksmi pret cilvēkiem, dabu, pasauli un visumu.

Īpaši saliedēta bija 5–6-gadnieku grupiņa, kas ļoti priecājās par izbraukumiem ar laivu un citām aktīvām nodarbībām.

Trīs Māras – ieviržu vadītājas – Māra Zālīte, Māra Švarca un Māra Mellēna

Nometnes pirmajā rītā visi pulcējas pie karoga

Paneļdiskusijā par Latvijas nākotni piedalās Jānis Peniķis, Juris Dreifelds, Aivars Tabūns, Māra Zālīte. Vada sabiedriskais darbinieks un bijušais Latvijas diplomāts Uldis Bluķis no Ņujorkas (pirmais no labās)

Māra Mellēna, Ilze Kļaviņa, Amanda Jātniece

Rotkalšanas ievirzē vadītāja Lilita Spure dod padomu Tomasam Jātniekam

½x½ apciemo Gundegu Peniķi keramikas darbnīcā. Bērni iepazinās arī ar citām pieaugušo ievirzēm

Pēdējā vakara joki. Atis Zakatistovs, Pauls Bērzkalns un Pēteris Zārds

2003

Laiks: 10. – 17. augusts
Vadītāja: Rita Šulca
Dalībnieki: 106
No ASV, Kanādas, Latvijas
Nometnes grafiskā zīme:
Amanda Jātniece

Ievirzes, to vadītāji:

- *Politika* – Jānis Priedkalns (Austrālija/Latvija), Jānis Peniķis
- *Folkora* – Anna, Kristīne un Edgars Kārkļi (Latvija)
- *Vara un valoda* – Austris Grasis (Vācija/Latvija)
- *Mūzika* – Rasma Lielmane (ASV/Latvija)

- *Kokgriešana* – Uģis Lāma (Kanāda)
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Podniecība* – Gundega Peniķe
- *Rotkalšana* – Astrīde Otto, Benita Jātniece
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Blakus ievirze angļu valodā*
- *Mazlācīši* – Gunta Bērda
- *½x½* – Kristīna Sīmane
- *Tautas dziesmu dziedāšana* – Anna, Kristīne un Edgars Kārkļi (Latvija)

Dalībnieki klausās paziņojumus Kronvalda zāles pagalmā

Valodas ievirzē runāja par padomju varas valodu politiku un tās sekām mūsdienu latviešu valodā. Vadītājs Austris Grasis otrā rindā vidū

ĪSĀ IEVIRZE ANGĻU VALODĀ PIEPRECĒTAJIEM CITTAUTIEŠIEM

Nometne bija ļoti muzikāla. Folkloras ievirzi vadīja Latvijā pazīstamā Līvānu folkloras ansambļa "Ceiruleits" vadītāja Anna Kārkle. Viņas bērni – padsmitgadnieki Kristīne un Edgars – abi spēlē vairākus mūzikas instrumentus un paši ir mācījuši folkloru dažādās vasaras nometnēs un kursos. Viņi bija labi palīgi Folkloras ievirzē.

Mūzikas ievirzi "Ar vijoli pa pasauli" vadīja pasaulslavenā vijolniece, Meksikas Nacionālās konservatorijas profesore Rasma Lielmane.

Viena vakara programma bija veltīta tautas mūzikai. Citā vakarā vijoļu koncertu sniedza Rasma Lielmane kopā ar savas ievirzes dalībnieku Pēteri Briedi, kurš ir vijolnieks amerikāņu orķestrī.

Un, protams, vakara nīkšanas dziedāšanu pavadīja vairāki muzikanti.

Tika izmēģināta jauna ievirze – angļu valodā. Nometnes mērķis ir pavadīt nedēļu latviskā vidē, bet neizbēgami pa retam ir arī kādi pieprecēti cittautieši, kas atbrauc līdzi uz nometni. Viņi piedalās amatnieku ievirzēs, bet vēlētos uzzināt arī vairāk par Latviju un latviešu kultūru. Angļu valodas ievirze satikās tikai stundu vai divas dienā, katru dienu kāds lektors no citām ievirzēm pastāstīja par savas ievirzes vai zināšanu tematiem angļu valodā. Tā nebija domāta bērniem, tikai pieaugušajiem. Bija tikai pāris dalībnieku, bet vērts šādu ievirzi atkal piedāvāt.

Divi vijolnieki – Pēteris Briedis un Rasma Lielmane – pēc koncerta

Kārkļu ģimene vadīja Folkloras ievirzi un tautas dziesmu dziedāšanas stundu pirms vakariņām

Bērni uz skatuves – uzvedums pēdējā vakarā. Vadītāja Daiga Rūtiņa

Mazlācīšus nometnē gaidīja rotaļas, dziesmas, peldēšanās, krāsošana un jautra spēlēšanās

2004

Laiks: 15. – 22. augusts
Vadītāja: Rita Šulca
Dalībnieki: 106
Nometnes grafiskā zīme:
Amanda Jātniece, Rita Šulca

Darba grupa:
Ilze Kļaviņa, Maija Zaeska, Astrīde Otto, Amanda Jātniece

Ievirzes, to vadītāji:
- *Veselības aprūpe Latvijā* – Dr. Jānis Dimants, Dr. Ivars Vaskis (Latvija)
- *Garīgums un ētika* – Lauma Zušēvica
- *Folklora* – Ilga Leimane (Latvija)
- *Trimdas vēsture* – Guntis Liepiņš (Kanāda)
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Podniecība* – Gundega Peniķe
- *Rokdarbi* – Ināra Poriete
- *Praktiskā māksla* – Linda Treija (ASV/ Latvija)
- *Rotkalšana* – Astrīde Otto, Lilita Spure, Andris Rūtiņš
- *Blakus ievirze angļu valodā* – Roberts Franklins
- *Mazlācīši* – Gunta Bērda
- *½x½* – Kristīna Sīmane
- *Tautas dziesmu dziedāšana* – Ilga Leimane (Latvija)

NOMETNE TRIMDAS 60. GADĀ

Šajā gadā apritēja 60 gadi kopš 1944. gada, kad latvieši devās trimdā. Trimdas vēstures ievirzes dalībnieki apskatīja trimdas vēstures dokumentāciju un dalījās savos piedzīvojumos. Guntis Liepiņš no Toronto, kas vadīja šo ievirzi, pēc profesijas inženieris, aizraujas ar vēsturi un sabiedriskiem darbiem. Piedalījies Vispasaules Jaunatnes kongresos, 2x2 un 3x3 Austrālijā, Kanādā un ASV, vienmēr, arī padomju okupācijas laikā, uzturējis sakarus ar Latviju, apgāda "Ceļinieks" vadītājs.

Blakus ievirzi angļu valodā pieprecētajiem cittautiešiem, kas neprot latviešu valodu, šajā gadā vadīja amerikāņu mācītājs Roberts Franklins, kurš vairāk kā 40 gadus ir precējies ar latvieti Edīti un apguvis latviešu valodu. Viņiem ir trīs pieauguši latviski runājoši bērni. Viņš savu ievirzi nosauca "Kā dzīvot kopā ar latvieti, lai abiem ir labi".

Ievirzē "Garīgums un ētika" dalībnieki pārrunāja, ka "viena kurpe visiem neder" – par ticības attīstību dažādu

Nometnes vadība un ieviržu vadītāji

raksturu cilvēkos. Prāveste Lauma Zušēvica palīdzēja ievirzes dalībniekiem atklāt sava rakstura īpašības jaunā un interesantā veidā.

Bet Kurzemes Suitu sievu vadītāja Ilga Leimane Folkloras ievirzē mācīja senās kāzu tradīcijas, mičošanu un apdziedāšanu. Viņa vadīja arī tautas dziesmu dziedāšanu pirms vakariņām.

Nometnes vadītāja ar palīdzēm. Pirmajā rindā Rita Šulca un Amanda Jātniece, otrajā rindā Astrīde Otto, Ilze Kļaviņa un Maija Zaeska

Pie ugunskura. Mīkla – uzmini, kas viņi ir? Atbilde: Jātnieku ģimene!

2005

Laiks: 14. – 21. augusts
Vadītājas: Maija Zaeska, Ilze Kļaviņa
Dalībnieki: 125
Nometnes grafiskā zīme:
Amanda Jātniece, Rita Šulca

Daudzinājums:
Ūdens: Ūdens māte man vaicāja

Ievirzes, to vadītāji:

- *Politika* – Jānis Peniķis, Andris Tomašūns (Latvija)
- *Folklora. Ziemeļkurzeme* – Zigrīda Brāle (Latvija)
- *Latvijas vēstures leģendas un mīti* – Andris Tomašūns (Latvija)
- *Literatūra un dzīves stāsti* – Julieta Rumberga
- *Kokgriešana* – Uģis Lāma (Kanāda)
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Podniecība* – Gundega Peniķe
- *Rotkalšana* – Astrīde Otto, Lilita Spure, Laura Šmidhene
- *Stikla apdare* – Zane un Lauris Rožkalni
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Ziedu un zaļumu kārtošana* – Ģertrūde Tomašūna (Latvija)
- *Praktiskā māksla* – Linda Treija (ASV/Latvija)
- *Mazlācīši* – Gunta Bērda, Laila Švalbe (ASV/Latvija)
- *½x½* – Āva Bērziņa
- *Tautas dziesmu dziedāšana* – Zigrīda Brāle (Latvija)

Ciemiņi no Latvijas – Andris un Ģertrūde Tomašūni un Zigrīda Brāle

PRIEKS PAR ĢIMENI NO LATVIJAS

2005. gada nometni gatavoja trīs vadītājas. Taču Rita Šulca pēdējā brīdī nevarēja tikt, un Ilze un Maija vadīja nometni divatā.

Nometnē piedalījās Tomašūnu ģimene no Latvijas, Jelgavas. "Bijām priecīgi, ka vesela ģimene no Latvijas varēja piedalīties – Andris un Ģertrūde Tomašūni ar abiem dēliem. Bērni no Latvijas veicina nometnes bērniem lietot un paplašināt latviešu valodu," saka nometnes vadītājas. Vēstures skolotājs un mācību grāmatu autors Andris Tomašūns vadīja ievirzi "Latvijas vēstures leģendas un mīti", ieskatoties Latvijas vēsturē, lai ieraudzītu atšķirības starp to, kā pagātnes notikumi ir aprakstīti dokumentos un kā tos izprot mūsdienu cilvēki. Andris arī palīdzēja profesoram Jānim Peniķim Politikas ievirzē, kurā apsprieda, kas noticis Latvijā un ap Latviju, kopš tā kļuvusi par ES un NATO dalībvalsti, un citu labo un vēl labojamo Latvijas politikā. Savukārt Ģertrūde piedāvāja Latvijas 3x3 nometnēs tradicionālu, bet Garezerā nebijušu ievirzi – ziedu un zaļumu kārtošanu.

Vēl viena lektore no Latvijas bija folkloras kopas "Talsi" vadītāja, senās latviskās Kurzemes sētas gide Zigrīda Brāle. Viņa Folkloras ievirzē iepazīstināja ar tāmnieku izloksnēm, ieskaitot ventiņu, Latvijas svētvietām, latvju rakstiem, ūdens un citiem rituāliem.

Kopbilde

Uguns rituālu vada Zigrīda Brāle

Pēc ezeru daudzinājuma visi iet rotaļās pie Garā ezera

Mākslas ievirzē

Četras māmiņas ar mazuļiem – Rita Pelēce, Daina Jauntirāne, Larisa Ozola, Larisa Kaļiņa

2006

Laiks: 13. – 20. augusts
Nometnes vadītājas: Ilze Kļaviņa, Maija Zaeska
Dalībnieki: 100
Nometnes grafiskā zīme: Juris Kļaviņš

Daudzinājums:
Rakstnieku Aivara un Valijas Ruņģu godināšana

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika* – Jānis Peniķis, Lauma Vlasova (Krievija/ Latvija)
- *Literatūra* – Maija Meirāne-Šlesere
- *Latvijas okupācijas vēsture* – Valters Nollendorfs (Latvija)
- *Folklora* – Amanda Jātniece (ASV/Latvija)
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa
- *Podniecība* – Gundega Peniķe
- *Rotkalšana* – Astrīde Otto, Lilita Spure
- *Stikla apdare* – Olga Griķe (Kanāda)
- *Kokgriešana* – Uģis Lāma (Kanāda)
- *Mazlācīši* – Māra un Rasa Zeltiņas
- *½x½* – Āva Bērziņa
- *Tautas dziesmu dziedāšana* – Amanda Jātniece (ASV/Latvija)

Nometnes kopbilde pie Kalpaka zāles

Nometnes vadītājas Maija Zaeska un Ilze Kļaviņa

LITERĀRA NOMETNE AR IZŅĒMUMU

Garezera nometnē visas vakara un citas programmas aizpilda paši 3x3 lektori un dalībnieki. Šoreiz bija izņēmums, jo bija pieņemts piedāvājums no mākslinieces Sniedzes Ruņģes rīkot vakaru, godinot viņas vecākus – rakstniekus un sabiedriskos darbiniekus Aivaru un Valiju Ruņģus, kurus labi pazina Maija Meirāne un Valters Nollendorfs. Daudzinājums notika Garezera Klinklāva mākslas galerijā un bija ļoti aizkustinošs.

Citu vakaru Klinklāva galerijā bija programma "Par grāmatām, svecēm un dzeju", tajā piedalījās rakstnieki Maija Meirāne, Valters Nollendorfs, Lalita Muižniece, Astrīda Stānke, kā arī Vidvuds un Āris Beldavi.

Literatūras ievirzē, ko vadīja grafiķe un dzejniece Maija Meirāne-Šlesere, iztirzāja dažus jaunākos vērojumus Latvijas prozā un analizēja trimdas dzeju: Valdas Dreimanes, Valdemāra Avena, Gunāra Siliņa, Sarmas Muižnieces un citu autoru darbus.

Savukārt tematiskais vakars "Zīlīte, žubīte" bija gandrīz vai daudzinājums par Latvijas putniem: ar dziesmām, sakāmvārdiem, teikām un mīklām.

Jānis Peniķis ar Politikas ievirzes dalībniekiem

Sākot ar 2006. gadu, mainījās nometnes grafiskā zīme. Jaunā zīme tapa no Amandas Jātnieces izgatavotā sudraba Dieva zīmes kareklīša, kam rakstu zīmēja Juris Kļaviņš. Ilze Kļaviņa šo kareklīša zīmējumu digitalizēja. Tā nu iznāca vairāki meistari jaunajai 3x3 zīmei.

Rotkaļu kopbilde

Rotaļas iepazīšanās vakarā

Nīkšana

Bērni podnieku darbnīcā

2007

Laiks: 5. – 12. augusts
Vadītājas: Maija Zaeska, Ilze Kļaviņa
Dalībnieki: 127
Nometnes grafiskā zīme: Juris Kļaviņš

Tematiskais vakars: Kumeliņi, kumeliņi: par zirgiem latviešu folklorā, dainās, dziesmās

Ievirzes, to vadītāji:

- *Politika* – Kārlis Streips (Latvija), Juris Plēsums
- *Māksla Latvijā* – Linda Treija (Latvija/ ASV)
- *Folklora* – Anete Karlsone (Latvija)
- *Mutvārdu vēsture* – Biruta Abula
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Māksla-pašdarbība* – Linda Treija (Latvija/ ASV)
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Podniecība / keramika* – Gundega Peniķe, Māris Karlsons (Latvija)
- *Rotkalšana* – Astrīde Otto, Lilita Spure, Andris Rūtiņš
- *Kokgriešana* – Uģis Lāma (Kanāda)
- *Mazlācīši* – Māra Zeltiņa, Baiba Rudzīte (ASV/ Latvija)
- *½x½* – Laila Švalbe (ASV/ Latvija)
- *Tautas balss dziedāšana* – Anete Karlsone (Latvija), Amanda Jātniece (Latvija/ ASV)

PROBLĒMA: BĒRNI NERUNĀ LATVISKI

Politikas ievirze bija sadalīta divās daļās. Žurnālists no Latvijas Kārlis Streips vadīja ievirzi un vakara programmu pirmdienā, bet pārējo nedēļu agronoms un zemnieks Juris Plēsums runāja par Latvijas lauksaimniecības politiku. Kas patiesībā ir latvieši – zemnieku tauta vai kalpu tauta – un kurp ejam? Kā Latviju iespaido Eiropas Savienības agrārpolitika? Jānis Peniķis un Jānis Kukainis papildināja ievirzes tematus.

No Latvijas uz nometni bija aicināta Karlsonu ģimene, kurā ir trīs bērni – četrus, astoņus un trīspadsmit gadus vecas meitas. Anete Karlsone, vēstures zinātniece, folkloriste un audēja, vadīja Folkloras ievirzi "Vēsture – tautas tērps – mode – latviskais" un palīdzēja Amandai

Trīs tenori. No kreisās Ivars Antens, Zigfrīds Zadvinskis, Juris Valainis

Kopbilde

Nometnes vadītājas Maija Zaeska un Ilze Kļaviņa

Podnieku darbi Amatnieku izstādē pēdējā vakarā. No kreisās Pēteris un Alda Aveni, Līga Gonsaleza, Gundega Peniķe

Jātniecei vadīt tautas dziesmu dziedāšanu (viņas abas Rīgā dzied ansamblī "Savieši"). Māris Karlsons, podnieks no Madonas apkārtnes, palīdzēja Keramikas ievirzē lieliem un maziem izgatavot svilpauniekus.

Liels ieguvums bērnu nodarbībām bija trīs Karlsonu meitas, kuras veicināja bērnu latviešu valodas lietošanu. Garezera 3x3 nometņu problēma ir bērniem pieturēties pie latviešu valodas, jo mazie vai nu nav apguvuši latviešu valodu, vai nemaz nemana, kādā valodā sarunājas. Tikko viens sāk runāt angliski, visi sarunā pāriet uz angļisko. Bet vecāki vēlas, lai nometnēs pieturētos pie piedāvātā – pavadīt nedēļu latviskā vidē latviešu valodā. Problēma, kā nenoraidīt un nometnē iesaistīt latviski nerunājošos bērnus, Garezera nometņu vadītājiem jārisina jau daudzus gadus.

Izdevās sarīkot tautas mūzikas koncertu kā vienu vakara programmu. Starp dalībniekiem bija vairāki, kas dzied vai spēlē folkloras ansambļos ASV un Latvijā.

Ilze Kļaviņa pa Garezera ceļiem izvizina lielus un mazus. Šoreiz Annu Karlsoni

Dzied "Teiksmas" dalībnieces Laila Švalbe, Ilze Kļaviņa, Elga Pone, Zinta Pone, Amanda Jātniece

Dzied Rūtiņu ģimene no "Sudrabavota". No kreisās Daiga, Zinta, Ilga, Guntis, Andris

Uzvedumā "Kumeliņi, kumeliņi" Andris pārdod labu zirgu

Līgavas ģērbšana – uzvedums pie ugunskura

2008

Laiks: 10. – 17. augusts
Vadītāja: Maija Zaeska
Dalībnieki: 125
Tematiskais vakars:
Dieva dēli, saules meitas
Nometnes grafiskā zīme: Juris Kļaviņš

Darba grupa:
Ieva Johnson, Astra Māliņa, Līga Gonsaleza, Elga Pone, Amanda Jātniece, Daiga Rūtiņa

Ievirzes, to vadītāji:

- *Politika* – Jānis Peniķis
- *Folklora. Dainu valoda* – Janīna Kursīte (Latvija)
- *Dzīves stāstu pierakstīšana* – Biruta Abula
- *Etno-astronomija* – Kalvis Cers
- *Pieredze Latvijā* – Liene Dindone, Jānis Grants
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Klūgu pīšana* – Olga Baltmane (ASV/ Latvija)
- *Podniecība/keramika* – Gundega Peniķe
- *Rotkalšana* – Astrīde Otto, Lilita Spure, Andris Rūtiņš
- *Kokgriešana* – Uģis Lāma (Kanāda)
- *Mazlāciši* – Māra Zeltiņa, Daira Ruta Morusa
- ½x½ – Zane Leščinska (Latvija)
- *Tautas balss dziedāšana* – Amanda Jātniece (ASV/ Latvija), Māris Mičerevskis (Latvija)

Treju Upju Apkārtraksts

3x3 attīstās

ATGRIEŽOTIES

Nometnes avīze "Treju upju apkārtraksts". Redaktori Kārlis Rokpelnis (Latvija), Dace Veinberga (Kanāda)

Tautas dziesmu dziedātājas Dzidra Tropa, Elga Pone, Amanda Jātniece, Ilga Rubene

Par aizsargzīmēm dzied Daiga Rūtiņa, Amanda Jātniece, Andris Rūtiņš, Elga Pone, Zinta Rūtiņa

Janīna Kursīte vakara programmā

Spēlē pašu muzikanti

PĒC ILGIEM GADIEM IZNĀK NOMETNES AVĪZE

Jauna ievirze bija Etno-astronomija. Kalvis Cers, dedzīgs vaļas prieka astronoms, bet maizes darbā polimēru inženieris, brīvprātīgi palīdz Čikāgas Adlera planetārijā. Viņš 3x3 ievirzē iepazīstināja ar debesu spīdekļiem mūsdienu un mūsu senču izpratnē.

Arī ievirze "Pieredze Latvijā" nebija bijusi. Par savu pieredzi un novērojumiem Latvijā stāstīja veterinārārste Liene Dindone un viņas vīrs psiholoģijas doktors Jānis Grants. Abi māca augstskolās un ir konsultanti Latvijā. Līga ir arī līdzīpašniece veterinārklīnikai Rīgā.

Pārsteigums bija neparedzēti lielais dalībnieku skaits Rokdarbu ievirzē. Parasti ir 3–5, šogad 11.

Pēc ilgiem gadiem bija nometnes avīze, kas saucās "Treju upju apkārtraksts" (Garezera tuvākā pilsēta saucas *Three Rivers* – latviski Trejupes). To sarakstīja un sakopoja Dace Veinberga no Kanādas un Kārlis Rokpelnis no Latvijas. Prieks bija par Kārļa sajūsmu un enerģiju. Rokpeļņu ģimene ir viena no aktīvākajām Latvijas 3x3 saimē. Kārlis, studēdamas ASV, nevarēja neizmantot iespēju vienreiz dzīvē izbaudīt arī 3x3 Amerikā. Kopā ar citiem jaunākiem dalībniekiem viņš sarīkoja jautru danču vakaru visai nometnei, kā arī vairākus mazākus danču vakarus pa nīkšanas laiku. Nometnē piedalījās daudzi spēlmaņi, un mūzikas netrūka.

Tematiskais vakars saucās "Dieva dēli, saules meitas". Par Dieva dēliem un saules meitām runāja arī divās ievirzēs – Folklorā un Etno-astronomijā. Tautas dziesmās sastopam Mēnesi, Ausekli, Dieva dēlus, Saules meitas, audēju, vērpēju, vilku un citus. Etno-astronomijas ievirzē dalībnieki mācījās tos atrast latviskajās debesīs.

Par nometni

Mīļums kā lauku ciematā Latvijā

"Visvairāk jau laikam atmiņā iespiežas Garezera atmosfēra, kas, atgriežoties pēc deviņiem gadiem, varbūt neatnāk uzreiz atpakaļ, taču, kad tā atkal ir sajusta, tad šī Garezera gaisotne liekas ļoti labi pazīstama un patīkama. Šo sajūtu nav viegli aprakstīt. Varbūt to var salīdzināt ar kādu lauku ciematu Latvijā, kur visi viens otru vairāk vai mazāk pazīst, satiekot uz ceļa, viens otru sveicina un, ja kādam kas atgadās, tad visi cenšas viens otram palīdzēt. Tā piemēram mani, kad gadījās nedaudz apslimt, ārstēt bija gatavi gandrīz visi nometnes dalībnieki. Šī Garezera īpašā sajūta laikam ir tas galvenais, kā dēļ ir vērts šeit atgriezties pēc deviņiem gadiem, un droši vien tieši tās dēļ daudzi šeit atgriežas katru gadu."

No Māra Mičerevska raksta nometnes avīzē

Zane Leščinska un Kārlis Rokpelnis dančos

Divi velk, divi stumj... Daiga Rūtiņa ar mazlācīšiem

Nīkšana uz "Saulgriežu" lieveņa

Klūgu pīšana. Sandra Breņķe un Olga Baltmane

2009

Laiks: 9. – 16. augusts
Vadītāja: Maija Zaeska
Palīdze Amanda Jātniece
Dalībnieki: 155

28 bērni līdz 10 gadu vecumam
Viskuplākā dzimta ar 10 dalībniekiem – Ķezberu dzimta (Dace Ķezbere, Mārīte Plūme, Māra Jauntirāne, Ilona Gallas, Talia Gallas, Daina Jauntirāne, Matt Vogel, Zinta Vogel, Indra Vogel)

Nometnes grafiskā zīme: Juris Kļaviņš

Ievirzes, to vadītāji:

- *Politika* – Dainis Mjartāns (Latvija), Jānis Peniķis
- *Literatūra* – Sarma Muižniece-Liepiņa, Biruta Abula
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Folklora* – Guntis Pakalns (Latvija)
- *Valoda* – Austris Grasis (Latvija)
- *Mākslas pašdarbība* – Linda Treija (ASV/Latvija)
- *Stikla apdare. Vitrāža* – Zane un Lauris Rožkalni
- *Podniecība* – Gundega Peniķe
- *Rotkalšana* – Astrīde Otto, Lilita Spure, Andris Rūtiņš
- *Kokgriešana* – Uģis Lāma (Kanāda)
- *Mazlācīši* – Māra Zeltiņa, Daira Ruta Morusa, Rasa Zeltiņa, Inga Auziņa
- *Tautas balss dziedāšana* – Amanda Jātniece (ASV/ Latvija), Zinta Pone
- *Rotaļas visām paaudzēm* – Daiga Rūtiņa
- *½x½* – Laila Švalbe

MEKLĒ ATBILDI, KAS NOTIEK LATVIJĀ

Pēdējos gados nometņu dalībnieku skaits Garezerā svārstījies no 100 līdz 125, bet šajā gadā bija 155! Priecīgs pārsteigums bija kuplais bērnu pulks. Iepriecināja arī tas, ka nometnē bija labs skaits "jaunlatviešu" gan ar bērniem, gan bez. Jādomā, kā popularizēt 3x3, lai veicinātu vēl plašāku jauniebraucēju piedalīšanos – tas bagātina visus.

Visiem patika no Katskiļu 3x3 iegūtā ideja – sadalījums "ciltīs", kas veicināja iepazīšanos un mijiedarbību. Vakara programmas veidoja Folkloras ievirze, Politikas ievirze un Valodas ievirze. Pirms vakara programmām notika rotaļas un pasaku stāstīšana bērniem, vēl pirms tam – tautas dziesmu dziedāšana Amandas Jātnieces vadībā.

Folkloras ievirzi vadīja Guntis Pakalns, pasaku un stāstu pētnieks un stāstītājs no LU Folkloras krātuves Rīgā. Programmu bagātināja arī citi viesi no Latvijas – Dainis Mjartāns, kurš vadīja Politikas ievirzi, Austris Grasis – Valodas ievirzi un Ieva Freinberga, LTV folkloras programmas "Klēts" vadītāja, kura piedalījās vakara programmā.

Daudz piekritēju bija "roku" ievirzēm. Rotkalšanā Vecais un Jaunais Bleķis ap sevi pulcēja daudz mācekļu, kas, braucot mājās, priecājās par jaunajiem gredzeniem, saktiņām, vareno burbuļu saktu, rokassprādzēm, kakla rotām un zvārguļiem. Podnieku prasmes ierādīja Gundega Peniķe, kura jau 30+ gadus nodarbojas ar keramiku. Mākslas ievirzē dalībnieki izteica sevi dažādās tehnikās – glezniecībā, grafikā, kolāžā. Rokdarbu ievirzē bija tapusi izrakstīta Krustpils tautas tērpa aube un caurās vīles tehnikā darinātas Ventspils tautas tērpa sieviešu krekla sastāvdaļas. Vitrāžisti izgatavoja ne tikai daudzkrāsainos auseklīšus, bet arī rotas lietas un pat sīkus auskariņus. Dažādi bija kokgriezēju darbi – izgrebta pūcīte, karote, papīra naži, svečturis, uz dēlīša pamata izgriezta kaķenīte, gailis, latviskiem rakstiem rotāta koka lādīte un pat kokā izgriezta un nogludināta latviskā saulīte.

Kas skumdināja? Tas, ka 19 gadus pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas tautiešiem trimdā jājautā: kas notiek Latvijā? Par to diskutēja Politikas ievirzē. Secinājums, ka galvenā Latvijas politikas problēma nav naudas trūkums, bet gan Latvijas trūkums. Vienīgā Latvijas ideja bija nosargāt neatkarību, iestājoties ES un NATO. Taču tā faktiski bija ideja no kaut kā aizbēgt, nevis kaut ko sasniegt. Ideja ir īstenota. Vai šobrīd ir dzīva pozitīva Latvijas ideja?

Par to, kas notiek Latvijā, runāja arī Valodas ievirzē. Austris Grasis rosināja pārrunas par latviešu valodas stāvokli Latvijā, Valsts valodas komisijas darbu, valodas politiku, jaunvārdu pieņemšanu, krievu un angļu valodas ietekmi uz latviešu valodu. 3x3 dalībnieki parakstīja aicinājumu sasaukt zinātnisku konferenci par latviešu valodu.

3x3 GAREZERĀ

125 dalībnieki

Sasidām sevu latviešu sirdi

Nometnes avīze "3x3 Garezerā". Redaktori Dainis Mjartāns un Māra Pelēce, korektūra Ieva Freinberga (Latvija)

Valodas ievirzes sagatavotais aicinājums sasaukt konferenci par latviešu valodu

Latvijas Valsts prezidentam Valdim Zatleram
Latvijas izglītības ministrei Tatjanai Koķei
Latvijas Valsts valodas komisijas priekšsēdim Andrejam Veisbergam
PBLA priekšsēdim Mārtiņam Sausiņam

AICINĀJUMS

Padomju okupācijas laikā Latvijā latviešu valoda visās tās izpausmēs ir bijusi pakļauta smagai ideoloģiskai ietekmei un pārkrievošanas mēģinājumiem. Tas nav palicis bez sekām mūsdienu latviešu valodā.

Savukārt trimdas latviešu valoda lielā mērā ir sastingusi pozīcijās, kādās tā bija, Latviju atstājot 1944. gadā. Bez tam tā ir bijusi pakļauta dažādiem mītņu zemju valodu iespaidiem. Globalizācijas iespaidā šodien angļu valoda lielā mērā ietekmē latviešu valodu.

Tikai plašs sabiedrisks dialogs varētu šo situāciju labot. Lai varētu spriest par latviešu valodas vajadzībām nākotnē, nepieciešama ir atklāta un zinātniski objektīva pagātnes analīze.

Tāpēc 3x3 Garezerā dalībnieki aicina attiecīgās Latvijas iestādes un trimdas organizācijas nekavējoši sasaukt zinātnisku konferenci, kurā apskatītu un analizētu notikušos procesus gan latviešu valodas gramatikā, frazeoloģijā, sintaksē, leksikā, semantikā un pareizrakstībā.

Šādas konferences mērķis nebūtu meklēt, uzrādīt un nosodīt kāda vainu un rīcību politisko apstākļu iespaidā, bet gan izraisīt plaši sabiedrisku dialogu, kas novestu pie pašreizējā sastinguma pārvarēšanas un mums visiem mīļās latviešu valodas vakadzībām atbilstošu lēmumu pieņemšanas.

Garezerā, 2009. gada 15. augustā

Parakstījuši 85 trimdas un Latvijas latvieši

Nīkšana "Saulgriežos"

Rasma Trapāne, Astrīda Jansone, Guntis Liepiņš un Līga Ruperte

Latvijas viesi Guntis Pakalns, Ieva Freinberga un Austris Grasis

Dzied Elga Pone, Jūlija Pone, Amanda Jātniece un Zinta Pone

Anita Millere un Zinta Rūtiņa kaļ rotas

Zigis Miezītis glezno Lindas Treijas vadītajā mākslas nodarbībā

Mēs esam kā putna divi spārni

"Pārlidojis pāri vai puspasaulei, nonāku vietā, kur visi runā latviski! Daži gan ar nelielu akcentu, meklējot piemirstos vārdus. Ja jautā, no kurienes, tad vietu vārdi ir pa visu pasauli izkaisīti: Čikāga, Kalamazū, Mineāpole, Toronto... Bet katrs zina savas izcelsmes un dzimtas māju vietas Latvijā! Dziesmas, ko kopīgi dziedam vakaros, ir tās pašas, kas Latvijā. Un intereses tās pašas, kas 3x3 nometnēs Latvijā.

Garezers nav tikai konkrēti īpašumi un mājas, kas uzceltas šajā vietā. Šo vietu veido notikumi, kas šeit bijuši, gara pasaule, kas šeit ilgi, rūpīgi un nesavtīgi uzbūvēta, liekot kopā latviešu spēkus, līdzekļus un pārliecību. (..) Šī ir vieta, kur var atgriezties, justies kā mājās un apsildīt savu latvieša sirdi.

Trimdas latvieši, jūs esat ļoti vajadzīgi Latvijas pastāvēšanai. Kā "drošības saliņa", ja nu ar Latviju atkal notiek kas grūti labojams. Kā cilvēki ar zināšanām un pieredzēm, kas ļauj paskatīties no malas un labāk saredzēt to, kas notiek Latvijā. Kā tautieši ar stingru latvisko stāju lietās, kur apzināti vai neapzināti esam mazliet padevušies. Mēs esam kā putna divi spārni – un putns var lidot tikai tad, ja abi spārni ir stipri."

No Latviešu folkloras krātuves pētnieka Gunta Pakalna raksta nometnes avīzē

2010

Laiks: 8. – 14. augusts
Vadītāja: Maija Zaeska
Palīdze Amanda Jātniece
Dalībnieki: 178
37 bērni līdz 12 gadu vecumam
Dalībnieki no četrām zemēm – Anglijas 3, Kanādas 19, Latvijas 6 un 13 ASV štatiem

Nometnes grafiskā zīme: Juris Kļaviņš

Jūras daudzinājums: Zenta Mennika

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika: kas notiek Latvijā?* – Jānis Peniķis, Ivars Ījabs (Latvija)
- *Teātris* – Astrīda Jansone (Latvija)
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Podniecība* – Gundega Peniķe
- *Folklora* – Zenta Mennika (Latvija)
- *Okupētā vēsture, okupētā atmiņa: kā atbrīvosim Latvijas vēstures stāstu?* – Valters Nollendorfs (Latvija)
- *Mākslas pašdarbība* – Linda Treija
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Stikla apdare un vitrāža* – Zane un Lauris Rožkalni
- *Rotkalšana* – Astrīde Otto, Lilita Spure, Andris Rūtiņš
- *Kokgriešana* – Ieva Johnson, Astra Māliņa
- *Mazlācīši* – Daira Ruta Morusa, Māra Zeltiņa, Inga Auziņa, Ieva Zemīte
- *½x½* – Laila Švalbe
- *Dziedāšana* – Zenta Mennika un Amanda Jātniece (ASV / Latvija)
- *Rotaļas visām paaudzēm* – Daiga Rūtiņa

DAUDZINA JŪRU UN SPRIEŽ PAR SAEIMAS VĒLĒŠANĀM

Nometne bija par jūras tēmu. Dalībnieki jau pirmajā vakarā sadalījās desmit grupās, katra saņemot savu zivs nosaukumu. Nedēļas laikā bija jāizpēta sava zivs un Ugunskura uzvedumam jāsagatavo uzvedums, kurā tā pieminēta. Izdomas un jautrības bija daudz.

Jūras tēma bija arī Folkloras ievirzē, ko vadīja Zenta Mennika no piejūras pilsētiņas Salacgrīvas Latvijā. Viņa mācīja Vidzemes jūrmalas vietējo izloksni, piekrastes cilvēku paražas, ticējumus, rituālus, iepazīstināja ar zvejnieku dzīvi stāstos, dziesmās un rotaļās. Zentai līdzi bija zivju ēdienu receptes, un ievirzes dalībnieki mācījās pat tīklus lāpīt. Zenta bija neaizstājams cilvēks arī vakara dziedāšanā un nīkšanā.

Politikas ievirzē, ko vadīja politikas zinātnes profesors no Indiānas Universitātes Jānis Peniķis un Latvijas Universitātes politikas nodaļas docents Ivars Ījabs, aktuālākais temats bija gaidāmās Saeimas vēlēšanas oktobrī. Ievirzes vadītāji arī vadīja vienu no vakara programmām visai nometnei, aicinot uz diskusiju par politisko situāciju Latvijā.

Valters Nollendorfs ir literatūrzinātnieks, kas kļuvis par atmiņu kultūras vēstures pētnieku un pēdējos desmit gadus veltījis Okupācijas muzejam Rīgā. Viņa vadītajā ievirzē runāja par to, ka Latvijas okupācija it kā ir beigusies, bet diskusijas par mūsu vēsturi liecina, ka cīņa nebūt vēl nav galā. Ievirzē centās izprast un skaidrot okupācijas sekas Latvijas valsts vēsturiskajā pašizpratnē, tautas vēsturiskās apziņas veidošanā un atmiņas saglabāšanā. Valters aicināja dalībniekus atcerēties kādu mirkli, kad tie apzinājušies Latvijas okupāciju. Katram bija savs vienreizējais stāsts.

GAREZERA ZVĪŅAS

Nometnes avīze "Garezera zvīņas". Redaktore Maira Bundža; foto – Sams Knochs, Dzidra Tropa, Valters Nollendorfs, Maija Zaeska; zīmējumi – Linda Treija; korektūra – Elga Pone, Amanda Jātniece

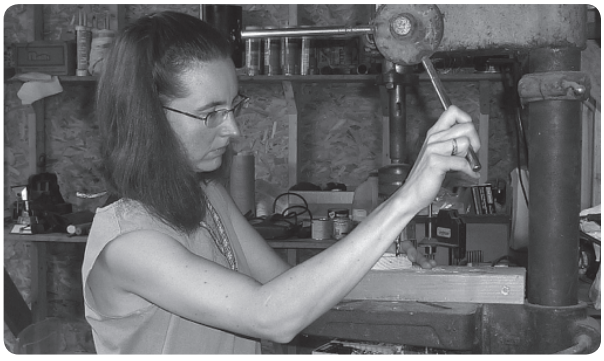
Rokdarbu un Rotkaļu ievirzēs daži dalībnieki darbojās pirmo reizi un centās noaust savu pirmo prievīti vai izkalt pirmo gredzentiņu, bet daži pie saviem rokdarbu projektiem strādā jau gadiem. Māra Goba jau četrus gadus darina seno latgaļu tērpu: pie rotkaļiem viņa uzkala kakla rotu un gredzentiņus, kas verami villainē, rokdarbos iemācījās aust villaini un to noauda uz Toronto latviešu centra stellēm, šogad viņa vēra gredzentiņus villainē. Vilnis Strēlnieks uzsāka līdzīgu projektu savai sievai. Anna Lapiņa-Sparling jau vairākus gadus gatavo Nīcas lelli. Pēteris Pipasts Stikla apdares ievirzē vairākus gadus strādājis pie lielas vitrāžas durvīm.

Ugunskura uzvedums, tēma – *zivis*

Dace Saule kaļ rotas

Ingrīda Erdmane kokgriešanas darbnīcā

No dalībnieku atsauksmēm

"Es gribētu piedalīties visās ievirzēs, lai neko nepalaistu garām."
"Man patīk dzirdēt latviešu valodu no rīta līdz vakaram."
"Es braucu, lai kārtīgi izdziedātos."
"Patīk satikt latviešus no malu malām."
"Man patika, ka piedalās gan jaunāku, gan vecāku paaudžu pārstāvji."
"Vēlos iemācīties ko jaunu."
"Lektori un ieviržu vadītāji ir tik zinīgi, sirsnīgi un pacietīgi!"

Kristīne Putne auž prievīti Rokdarbu ievirzē

2011

Laiks: 7. – 14. augusts
Vadītāja: Maija Zaeska
Palīdze Amanda Jātniece
Dalībnieki: 174

No tiem no Latvijas 8, no Kanādas 14
½x½ – 20, Mazlācīšos – 16 bērni

Nometnes grafiskā zīme: Juris Kļaviņš

Ievirzes, to vadītāji:

- *Politika* – Jānis Peniķis, Pauls Raudseps (Latvija)
- *Aspazijas ietekme literatūrā un Latvijas brīvības veidošanā* – Astrīda Stānke
- *Grāmatu darināšana un iesiešana* – Ilizane Grīnberga (Latvija)
- *Latviskā virtuve* – Elga Pone
- *Podniecība* – Gundega Peniķe
- *Folklora* – Līga Reitere (Latvija)
- *Mūzika* – Pauls Berkolds
- *Puzuri un citi rotājumi* – Rita Āpše (Kanāda)
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa (Kanāda)
- *Stikla apdare un vitrāža* – Zane Rožkalne, *palīdze* – Laima Rožkalne
- *Rotkalšana* – Lilita Spure, Andris Rūtiņš, palīdze Zinta Rūtiņa
- *Kokgriešana* – Ieva Johnson, palīgs Marģers Caune
- *Mazlācīši* – Daira Ruta Morusa, Māra Zeltiņa, Inga Auziņa, Ieva Zemīte, Zinta Lucāne, Krista Cickovska, Rebeka Baumgarte
- *½x½* – Laila Švalbe, Sarma Ozmena, palīgi Ance Ozola, Iluta Meirēna, Guntis Rūtiņš
- *Dziedāšana* – Amanda Jātniece
- *Rotaļas visām paaudzēm* – Daiga Rūtiņa

GAREZERA MEŽI PILNI LATVISKIEM 3X3 KOKIEM

Šī Garezerā bija svētku nometne – bija pagājuši 30 gadi kopš pirmā 3x3 nometne tikās tepat Garezerā. Daudzi no tiem, kas toreiz bija nometnē kā bērni, tagad te bija kopā ar saviem bērniem.

Nometnes tēma bija koki. 3x3 godina paaudžu sadarbību, un koka līdzību var izmantot arī tautai. Tai, tāpat kā kokam, ir trīs daļas, trīs paaudzes, visas vienlīdz svarīgas un skaistas: vecākā paaudze – mūsu saknes, vēsture, identitāte, vidējā paaudze – stumbrs, pamats, spēks, darba un darītāju paaudze, jaunākā paaudze – lapiņas, mūsu nākotne. Jau pie reģistrācijas dalībniekus sadalīja grupās, un iepazīšanās vakarā katrai grupai bija jāattēlo savu koku, bet Ugunskura vakaram jāsagatavo priekšnesumu, izmantojot sava koka tēmu.

Bija divas jaunas ievirzes. Grāmatu darināšanu un iesiešanu mācīja Ilizane Grīnberga. Viņa Latvijā strādā vairākās mākslas skolās un vada Grāmatsējumu un ādas dizaina asociāciju, kurā pulcējas šī retā amata profesionāļi. Pirmoreiz bija arī Puzuru darināšanas ievirze, ko vadīja torontiete Rita Āpše. Viņa mācīja, kā gandrīz no nekā izveidot ko skaistu. Puzuriem noderēja gan salmi, gan diegu gali, spalvas un krāsaini papīriņi.

Politikas ievirze otro gadu pēc kārtas nodarbojās ar Saeimas vēlēšanām, šoreiz – 11. Saeimas. Pārrunas, ko vadīja Pauls Raudseps un ilggadīgais "enkurs" Jānis Peniķis, bija spraigas un informējošas.

Folkloras ievirzi un vakaru vadīja ventiņu zāļu sieva

GAREZERA SKAIDAS

3X3 ZIŅAS #1
2011. GADA 9. AUGUSTĀ

Nometnes avīze "Garezera skaidas". Redaktore Maira Bundža, palīgs Sams Knochs, "galvas" zīmējums – Amanda Jātniece, korektūra – Maija Zaeska, Elga Pone

Līga Reitere. Jau dažas stundas pēc nolaišanās Amerikā viņa staigājusi basām kājām pa Garezera rasu, klejojusi pa mežiem un tikai vēlāk uzzinājusi, ka te Trejupēs jāuzmanās no trejlapes indīgās efejas. Līga bija aicināta iepazīstināt ar tāmnieku izloksni, stāstīt ventiņu stāstus un mācīt, kā ārstniecības augi lietojami tautas medicīnā. Viņa zināšanās dāsni dalījās ievirzē, vakara programmā, nīkšanā un jebkurā sarunā. Sen nebija tādas smieklu šalkas dzirdētas kā folkloras vakarā!

Literatūras ievirzi tulkotāja un literatūrzinātniece Astrīda Stānke bija veidojusi par Aspaziju. Mūziķis, Kalifornijas Mūzikas un mākslas institūta vokālās katedras

Kopbilde

Puzuru darinātājas Daina Jauntirāne, Zanda Zilaote un Dana Šaltane

Četras auklītes – Ieva Zemīte, Krista Cickovska, Zinta Lucāne un Rebeka Baumgarte – ar visjaunākajiem Mazlācīšiem

vadītājs Pauls Berkolds bija aicināts Mūzikas ievirzē apskatīt vairāk klasisko latviešu mūziku.

"Roku ievirzēs" daži dalībnieki izvēlas illgadīgus projektus. Kāda rokdarbniece jau vairākus gadus šuj tautas tērpa kreklu, bet cita jau sešus gadus gatavo sev Bērzaunes pakalniešu villaini ar tūkstošiem riņķīšiem, ko šogad ieauda villainē. Taču arī vienas nometnes laikā var daudz izdarīt – tā Kokgriešanas ievirzē kāds izgatavoja sev jaunas vella bungas, bet kāda meita – pūra lādi. Un kamēr rokas darbojas, ir laiks sarunām – par visu, ko runā citās ievirzēs – politiku, folkloru, literatūru, valodu, ģimeni.

Pauls Berkolds un Ilizane Grīnberga

Latviskus ēdienus gatavo “Saulgriežu” virtuvītē

Kokgriezēju darbnīcā

Pēdējā dziesma “Ceļa māte” pirms braukšanas mājās, lai visiem laimīgs ceļš

Garezera muzikanti atvadu vakarā

Ieviržu un nodarbību vadītāji un palīgi. Kreisā pusē priekšā Krista Cickovska; 1.rindā no kreisās Ieva Zemīte, Lilita Spure, Zinta Rūtiņa, Andris Rūtiņš, Rebeka Baumgarte, Zinta Lucāne, Sarma Pone Osmen, Rita Āpše, Inga Auziņa, Laila Švalbe, Ance Ozola, Līga Reitere; 2. rindā Pauls Berkolds, Gundega Peniķe, Jānis Peniķis, Maija Zaeska, Astrīda Stānke, Ilizane Grīnberga, Marģers Caune; 3. rindā Maira Bundža, Daiga Rūtiņa, Amanda Jātniece, Pauls Raudseps, Elga Pone, Zinta Enzeliņa, Māra Zeltiņa, Laima Rožkalne, Zane Rožkalne, Daira Morusa, Ieva Johnson

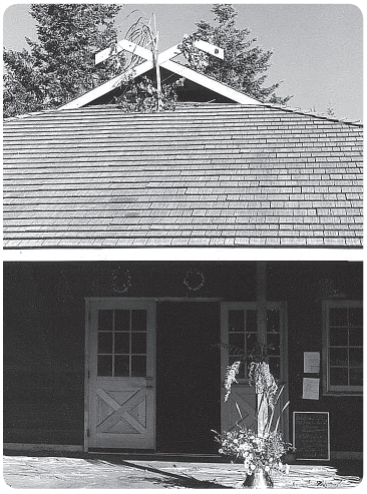
ASV RIETUMKRASTS 1982–1988

Informācija un fotogrāfijas:
Māra Celle
Rita un Juris Petričeki
Biruta Zommere
Nometņu programmas un avīzes

Izmantotas publikācijas:
“Laiks”
“Ziemeļkalifornijas Apskats”

Pie Rietumkrasta Latviešu izglītības centra paceļ 3x3 nometnes karogu

Ieeja Rietumkrasta Latviešu izglītības centrā Šeltonā

Armstronga ezers pie Izglītības centra

3X3 LAIKS BIJA PIENĀCIS

3x3 nometne Rietumkrastā sākās no idejas, kas daudz straujāk un spēcīgāk izauga vidienē, Garezerā. Rietumkrastā latviešu mazāka skaita un izkliedētības dēļ visi projekti un pasākumi nāk lēnāk un grūtāk. Bet, kad tie nāk, tad ar entuziasmu un apņēmību. 3x3 idejas laiks bija sen jau pienācis.

Jau astoņus gadus vecāki, atveduši uz latviešu nometnēm bērnus, bija pašplūsmā kavējuši laiku un dibinājuši sev spontānas nodarbības, mācot viens otram aust un šūt, izveidojot sporta komandas, lasot dzejoļus, apmainoties receptēm un vēlos vakaros, klusi un pabailīgi, lai netraucētu bērnus, vēruši vaļā dziesmu pūru. Bet nu, kā 1982. gadā raksta pirmās 3x3 nometnes avīzes redaktore Māra Celle: "beidzot esam atraduši atrisinājumu".

Nometnes vieta

Pirmās divas nometnes notika Santa Krūzas kalnos, Feltonā, Ziemeļkalifornijā. Sākot ar 1985. gadu, 3x3 pajumti atrada Latviešu izglītības centrā.

1982. gadā latvieši Amerikas Rietumkrastā iegādājās 200 akru (apmēram 80 hektāri) zemes gabalu meža vidū pie Šeltonas pilsētiņas, lai celtu latviešu skolu un vietu, kur latviešiem sabraukt Jāņos. Vieta ļoti skaista – Olimpijas kalni, Huda kanāls, vienīgie mūža meži ārpus tropiem, makšķernieku paradīze – laši, jūrā ejošas foreles 6–20 mārciņu svarā un vēži. Tas viss sākās, kad latviešu jauniešu skola "Kursa" zaudēja skolas telpas. Bet skolas gars, kas jau bija ieaudzis kuršos, deva spēku un apņēmību uzcelt savai skolai jaunas telpas. Pateicoties Rietumkrasta tautiešu finansiālai palīdzībai un kuršu cītīgam darbam, tapa Latviešu izglītības centrs "Kursa", kur katrs latvietis var justies kā mājās. Te notikuši ALJA kongresi, Rietumkrasta latviešu dziesmu dienas. Centrā katru vasaru notiek Kursas vasaras vidusskola, bērnu nometne "Mežotne" un Jāņi.

Rietumkrasta Latviešu izglītības centrs bija arī ideāla vieta 3x3 nometnei. Visas ēkas ir pamatīgi būvētas, guļamtelpās ērtas koka divstāvu gultas. Sanāksmēm piemērota baļķu māja ar lielu kamīna telpu, citā telpā bibliotēka, tālāk klašu telpas, ko izmantoja nodarbībām. Ezera malā ir ugunskura vieta. Ievirzes notika arī Dziesmu dienu estrādes tuvumā, kur zaļo košs, trekns āboliņš. Mežā abpus ezeram ir daudz taku, viena no tām ved gar Meža parku, kur aug no Latvijas atvestas priedes, bērzi, ievas. 1988. gada 3x3 nometnes laikā tiem piebiedrojās Aijas Švānas no dzimtenes atvestā mežrozīte.

Nometņu vadītāji

IVARS MIČULS

Pirmais 3x3 nometņu vadītājs Rietumkrastā 1982. un 1983. gadā.

Kad nevienam nebija īstas ticības, ka Rietumkrastā izdosies noorganizēt 3x3, Ivars zvanījās, runājās, organizēja, plānoja, uzmundrināja, un viņa optimisms, vismaz ārēji, nekad nesvārstījās: nometne būs, un būs laba! Nometnes avīzes redaktore vaicājusi Ivaram, kāpēc uzņēmās rīkot 3x3, un viņa seja pārvērtusies mazliet viltīgā, bet platā smaidā: "Tāpēc, ka es esmu traks!" "Ivars ir fantasts, tāds pats kā daudzi citi, kas mīl latviešu tautu no visas sirds un uzskata par savu pienākumu sargāt un turēt dzīvu mūsu tautas mantojumu mūsos pašos un mūsu bērnos. Ivars nekad nevaimanā; viņš var būt pikts, bet ne īsti dusmīgs; asprātīgs, bet ne sarkastisks; dulls, bet ne dumjš; ātrs, un droši vien kādreiz arī pārgalvīgs. Ivara entuziasms ir lipīgs, viņa optimisms apbrīnojams, darbīgums – nenobremzējams, nodošanās latviskumam – priekšzīmīga. Ar viņu sastrādāties bija tiešām prieks!" tā Ivaru raksturo Māra Celle.

Ivars pelnīja maizi kā ķīmijas inženieris, bet viņa sirdslieta vienmēr bijusi latvietība un tās veicināšana sabiedrībā, kur un kā vien iespējams. Dienvidkalifornijas latviešu biedrības priekšnieks kopš 1999. gada. ALA biedrs, Amerikas baltiešu Brīvības līgas pārstāvis.

Sieva Nora Rietumkrasta 3x3 nometnē vadīja Latviskās ģimenes un audzināšanas ievirzi. Losandželosas Latviešu skolas pārzine, darbojas Dienvidkalifornijas latviešu biedrības valdē. Ģimenē divas meitas – Daila un Benita.

DACE GARUTA

Rietumkrasta 3x3 nometnes vadītāja 1985. un 1986. gadā. Oregonas latviešu biedrības priekšsēde, skolotāja latviešu jaunatnes vasaras skolā "Kursa".

Būdama nometnes vadītāja, viņa paspēja arī vadīt Latviskās virtuves ievirzi, sagatavot Jāņu vakara uzvedumu un pati tajā piedalīties, un viņai vēl atlika laiks klausīties Teātra ievirzi. "Dace ir te, ir tur, un Dace ir it visur. Neskatoties uz visiem uztraukumiem un dažu kritiķu piezīmēm, Dace nezaudē galvu, viņa paliek *vēsa*, jo viņa zina, ko dara" – tā Daci raksturo viena no ieviržu vadītājām Izabella Osīte.

RITA PETRIČEKA

Rietumkrasta 3x3 nometnes vadītāja 1987. un 1988. gadā.

Ķīmiķe, strādājusi pētniecības darbu laboratorijās Bruklinā, Bostonā un Paloalto. Bijusi Latvijas Farmakoloģijas biedrības Goda biedre.

Studējot Bruklinas koledžā, iestājusies korporācijā "Daugaviete", aktīvi piedalījusies Ņujorkas, Bostonas, Ziemeļkalifornijas un Amerikas Ziemeļrietumu grupu dzīvē, pildījusi dažādus amatus, ieskaitot globālās seniores amatu.

Pirmajās 3x3 nometnēs Rietumkrastā vadījusi Latviskās virtuves jeb tautiskā vēdera ievirzi, kuras devīze: šā vai tā – ceļš uz tautu dēla sirdi virzās caur viņa vēderu! Uzņemoties rīkot 1987. gada nometni, nolēmusi: tā kā iepriekšējā nometnē dalībnieku bija ļoti maz, ja nepieteiksies vismaz 25, nometni atsauks. Pieteicās 26, nometne bija un kopējais dalībnieku skaits sanāca vēl lielāks. Rīkojot 1988. gada nometni, nodomājusi vēl lielāku mērķi: vajag vismaz 50 dalībnieku. Līdz noteiktajam laikam pieteicās par dažiem mazāk, taču nolēmusi nometni neatsaukt un vēlāk novērtējusi, ka labi darījusi. "Domāju, ka esmu daudz guvusi no visām 3x3 nometnēm – gan tām, kurās biju kā dalībniece, gan tām, kuras vadīju pati. Galvenais guvums ir emocionāls, taču nometnēs arī daudz mācījos un jutu, ka kaut ko labu esmu darījusi latviešu tautas labā. To darīja arī visi citi, ar kuriem satikos un iepazinos."

Abi ar vīru 2008. gadā atgriezās uz dzīvi Latvijā, Siguldā. 2007. gadā Rita un Juris Petričeki saņēma pirmo Latvijas lepnuma balvu par mecenātismu vīra dzimtajā pusē Pededzē.

Mirusi 2010. gadā. Viņas piemiņai vīrs nodibinājis Ritas (Saulītes) Petričekas stipendiju, ko var saņemt Pededzes, Alūksnes, Rēzeknes vai Tukuma novada jaunieši, kas studē ķīmiju.

1982

Laiks un vieta: 14. – 22. augusts
Santa Krūzas kalnos, Feltonā, Ziemeļkalifornijā
Vadītājs: Ivars Mičuls
Dalībnieki: 50
Nometnes grafiskā zīme: Gvīdo Augusts

Administrācija:
Nora Mičule, Indulis Tupesis, Edvīns Adītājs, Juris Petričeks, Dace Taube
Vakara programmu vadītāja Guna Simone

Svecīšu dievkalpojums: mācītājs Eduards Putniņš

Ievirzes, to vadītāji:
- *Latviskā ģimene un audzināšana* – Nora Mičule
- *Teātris* – Izabella Osīte
- *Latviešu ikdienas valoda* – Māra Trapāne
- *Latviskā virtuve* – Rita Petričeka
- *Tautiskā māksla un latviskie simboli* – Gvīdo Augusts, palīdze Elza Reinberga
- *Folklora un tikumi* – Jānis Tupesis
- *Latviešu politiskie pienākumi un uzdevumi* – Andris Trapāns
- *Literatūra* – Ieva Bluķe
- *Kora dziedāšana* – Daira Cilne

Referāti:
Ojārs Celle, Inguna G., Juris Petričeks, Ilga Grava, Alfrēds Raisters, Māris Ubāns, Gunārs Grieze

TRĪSREIZTRĪS PIRMREIZĪBA RIETUMU KRASTĀ

"Ik rītiņus saule lēca / Sarkanā kociņā." To viņa itin burtiski darīja arī 15. augustā, uzlēkdama Santa Krūzas kalnāja sarkankoku meža galotnēs, kad sākās pirmā Rietumkrasta 3x3 nometne. Vadītājs Ivars Mičuls atklāšanas uzrunai sekojošā referātā par pašcieņu citēja trimdas sabiedrībā labi zināmās grāmatas "Iet latvieši caur gadu simteņiem..." autoru Aivaru Ruņģi, atzīmēdams, ka "tautība katram cilvēkam ir ļoti svarīga, jo tā pieder pie tām viņa dzīves vērtībām, ko neviens nevar atņemt, kas viņam iet līdz tad, kad viss cits ir atņemts". 3x3 veido iekšējo stiprumu, pašcieņu un vīziju par labāku Latvijas nākotni, – sacīja nometnes vadītājs.

Nebija varbūt sagadīšanās, ka šī veidošana sākās ar dziesmoto ievirzi Dairas Cilnes vadībā. Stundu vēlāk jau ievirzes sazarojās. Sākās nometnes darbdiena, nepametot novārtā arī laicīgo miesu jeb vēdera tiesu.

Deviņās dažādās ievirzēs "lej tikpat kā ar karoti iekšā". Dalībnieki atzinīgi vērtēja visus lektorus un ieviržu vadītājus. Īpašu apbrīnu iemantoja 29 gadus vecā baltu filoloģe Māra Trapāne, kuras priekšlasījumi katru dienu bija izdomas, asprātības un vērtīgu ideju pilni. Latviskās virtuves jeb tautiskā vēdera ievirzes saimnieces Ritas Petričekas vadībā cepa un vārīja, un vēlajās vakara stundās tautiskajās nīkšanās cienāja visus ar saviem ražojumiem: saldskābmaizi, auksto gaļu, zirņu pikām, skābiem kāpostiem, Jāņu sieru, pīrāgiem, kvasu, dzeltenmaizi, Aleksandra kūkām. Teātra ievirze noslēguma vakarā uzstājās ar četriem lugu fragmentiem, priekšnesumu publika uzņēma atsaucīgi un dabūja kārtīgi izsmieties. Tupešu Jānis Folkloras ievirzē un speciālā vakara programmā par latviskiem godiem atklāja nedzirdētus faktus un, protams, neizbēgamas bija debates par kristietību un folkloru, par vērtībām dainās un Bībelē. Nometnes avīzē rakstīts, ka Mākslas ievirzes vadītājs Gvīdo Augusts "ar savu dinamisko personību un pārliecinoši neizsmeļamo zinību vāceli ātri vien iekārdināja klausītājus." Literatūras ievirzē mazāk runāja par prozu un dzeju, vairāk par literatūras psiholoģisko "sakni" dainās, mītu un leģendu nozīmi personīgā dzīvē un tautas vēsturē. Latviskās ģimenes ievirzē bija pieteikušās mātes kopā ar saviem mazajiem bērniņiem. Politikas ievirzē Andris Trapāns deva pārskatu par pretošanās kustības attīstību Latvijā kopš 1945. gada. Bet katru dienu vislielākais pulks pulcējās uz dziedāšanu, un šo grupu jau varēja saukt par respektējamu minikori.

Nometnes avīze "Rietumkrasta 3x3 avīze". Redaktore Māra Celle, izveidots ap 30 reportieru tīkls no dalībniekiem

Kopbilde. Pirmajā rindā no kreisās: Jānis Tupesis, Nora Mičule, Māra Trapāne ar dēlu, Andris Trapāns, Daira Cilne, Ivars Mičuls, Ieva Bluķe, Guna Simone

Latviskās virtuves ievirzē. No labās: Rasma Auguste, Maruta Ratermane, ievirzes vadītāja Rita Petričeka, Lauma Simone

Arī šajā gadā bērni bija pulcējušies uz savu nometni, bet viņiem piebiedrojušies trīsreiztrīsnieki. Bija bažas, vai abas grupas netraucēs viena otrai, vai neradīsies konflikti. Bet bija otrādi: abas puses viena otru papildināja. Bērni visriņķī dzirdēja latviešu valodu, dziesmas, mūziku, redzēja pieaugušos nopietnā darbā un noraudzījās viņu asprātībās. Jaunieši, kas vadīja bērnu grupas, nāca pie trīsreiztrīsniekiem pēc padoma, kā nometnes avīzei vienu vai otru vārdu rakstīt latviski, aizņemties kādu mantu vai drēbes gabalu uzvedumam. Arī pieaugušie nejutās izolēti savā paaudzē. "No visiem viedokļiem skatoties, bērnu un 3x3 nometnes apvienošana šogad ir izvērtusies par visu problēmu laimīgu atrisinājumu," secināts nometnes avīzē.

No nometnes avīzes – par Dziesmu karu

"(..) Otrais temats – ūdeņi. Nu bija visas slūžas vaļā. Bija dziesmas par jūru, upēm, ezeriem, strautiem. Nāca ziņģes, korāļi, tulkojumi, Ziemsvētku, skautu un gaidu dziesmas. Katrā pusē daži drudžaini pierakstīja jau nodziedāto dziesmu nosaukumus, gan paredzētās rezerves. Izveidojās stratēģija: šī jādzied tūliņ, jo viņi arī to drīz iedomāsies, šo pataupīsim uz beigām, to viņi varbūt nezinās. Trīs precētu pāru puses, laimīgā vai nelaimīgā kārtā, katra bija savā grupā, varbūt tie reizēm varēja lasīt viens otra domas, caur telepātiju nočiept otras puses paredzēto dziesmu. Precētie pāri meta naidīgus skatus, uzsauca viens otram ne pārāk draudzīgi. Dairas uzdevums kļuva arvien grūtāks. Daži dziedātāji svilpa un rībināja grīdu. Daži lēca kājās, vicināja rokām un grasījās mesties otrai pusei virsū (aizbāzt mutes?). Daira turpināja tiesāt taisnīgi, un asins izliešana nenotika. Ūdens jēdziens ir ļoti plašs, kaut vai ūdens pats: "Jauns ar jaunu sagulēja, ūdens cauri netecēja..." Nu parādījās dziesmas par asariņām – tās taču arī ir ūdens! Otra puse protestēja: tad jau varēs dziedāt arī par asintiņu, par vīnu un alu! Asariņas Daira pieņēma; asintiņu, vīnu, alu ne. Kādreiz bija jādzied astoņi panti, lai tiktu līdz ūdentiņam. Nu jau bija pāri par 60 dziesmu. Cīņas spars un neatlaidība pieņēmās. (..) Gods kam gods, Daira visus kaut kā nomierināja, pasludināja karu par neizšķirtu un ierosināja visiem kopā nodziedāt laikam vēl vienīgo ūdeņu dziesmu, kuru neviens nebija līdz šim iedomājies: "Daugav's malā stalts kā niedra..."

3x3 atmiņu pēcpusdiena

3. oktobrī ap pussimts latviešu pulcējās Jura un Ritas Petričeku mājas dārzā Menlo Parkā pirmās Rietumkrasta 3x3 nometnes dalībnieku un vadītāju organizētā sarīkojumā "Atmiņas par 3x3". Mērķis bija popularizēt 3x3 nometnes ideju, kā arī iegūt līdzekļus nākamgada nometnes rīkošanai.

Zem kuplas priedes zariem, kuros dekorācijai bija sakārtas tautiskas prievītes un jostas, pēcpusdienas galvenā organizētāja Mārīte Grandovska iededza sveci. "Pēc seniem ticējumiem, lai ierosinātu latvisko garu, ir vajadzīgas trīs lietas: uguns, dziesma un alus," viņa teica. Noskaņu deva meitenes koklētājas Māras Hincenbergas vadībā. Sekoja kopēji dziedātas dziesmas, Gvīdo Augusta uzruna "Kā es metu gaismas staru trimdas tumsā", Māras Celles sacerētā kupleja "Kas tā tāda Trīsreiztrīs", mīklu minēšana, dziesmu karš, dramatisks uzvedums Izabellas Osītes vadībā. Kopējai dainu skandēšanai Ievas Bluķes vadībā vajadzēja izraisīt un iedarbināt kādu mistisku, tautas kolektīvā apziņā slēptu enerģiju. Pirmā lieta, ko skandēšana iedarbināja, bija kaimiņa zāles pļāvējs, kas, pēc pirmā pārsteiguma, sagādāja tikai jautrību – ja arī kaimiņš, sava mazā zemes pleķīša vietā būtu nolēmis nopļaut kaut vai divas pļaviņas, latviešiem dainu nepietrūktu...

No "Ziemeļkalifornijas Apskata"

1983

Laiks un vieta: 13. – 21. augusts
Santa Krūzas kalnos, Feltonā, Ziemeļkalifornijā

Vadītājs: Ivars Mičuls
Programmas vadītāja Izabella Osīte

Dalībnieki: 60
Jaunākais dalībnieks Jānis Tupesis (jun) – 11 gadi; vecākie – pāri par 70, bet lielākā daļa vidējās paaudzes

Nometnes grafiskā zīme: Gvīdo Augusts

Administrācija:
Administrators Edvīns Adītājs, *finanšu pārzinis* Indulis Tupesis, *informācijas daļas vadītāja* Māra Celle, *vakara programmu vadītāja* Guna Simone, *bibliotekāre* Baiba Strada

Dievkalpojums: brīvdabas baznīcā kopā ar bērnu nometni; mācītājs Eduards Putniņš

Ievirzes, to vadītāji:
- *Rotu kalšana* – Juris Kļaviņš
- *Literatūra* – Sarma Muižniece
- *Latviešu valoda* – Ināra Reine
- *Tautiskā virtuve* – Dace Garuta
- *Teātris* – Ilze Tauriņa-Barona (Barron)
- *Folklora* – Ieva Bluķe, palīgi Tupešu Jānis un Inguna G.
- *Politika* – Oļģerts Pavlovskis, Ojārs Celle, Valdis Pavlovskis

Referāti:
- Oļģerts Pavlovskis. *Latviešu politiskā situācija*
- Alfrēds Raisters. *Mūsu mērķi un to īstenošana*
- Mācītājs Eduards Putniņš. *Latviešu ārējais izskats*
- Juris Kļaviņš. *Latviešu rotas*
- Tupešu Jānis. *Latvisko tradīciju pielietošana modernā ikdienā*
- Dr. Kārlis Ullis. *Veselības kopšanas metodes un sekas*
- Dainis Mjartāns. *Populārā mūzika Latvijā šodien*

SAPULCĒJUŠIES DZIEDĀTĀJI, KALĒJI UN ĀRPRĀTĪGI RAKSTĪTĀJI

Arī šajā gadā Rietumkrasta 3x3 notika vienā laikā un vietā ar gadskārtējo Kalifornijas bērnu nometni. Sadarbība bija laba, apvienojot vairākas vakara programmas un nodarbības.

Viens no vakariem bija leģionāru vakars, to vadīja DV Ziemeļkalifornijas priekšsēdis Gunārs Grieze, pēc tam visi kopīgi dziedāja leģionāru dziesmas. Bija tautas deju vakars, kabarē vakars, masku balle, tautiskās virtuves ievirzes mielasts, sporta nodarbības, vingrošana, ugunskurs, atvadu balle. Ivars Mičuls vadīja paneļdiskusiju par 3x3 tagadni un nākotni.

Nometnes avīze "Rietumkrasta 3x3 avīze". Redaktores Sarma Muižniece un Māra Celle

Kopbilde

Daļa no nometnes vadības: no kreisās Sarma Muižniece, Daira Cilne, Māra Celle, Ivars Mičuls, Ināra Reine, Kļaviņu Juris, Ilze Tauriņa-Barona, Izabella Osīte

Ar smaidu: cīnās nometnes avīzes redaktore Māra Celle un nometnes vadītājs Ivars Mičuls

Daira Cilne vadīja nometnes kori un turpināja iepriekšējā gadā sākto dziesmu kara tradīciju. Dziesmu zināšanā sacentās Noras Mičules un Ritas Petričekas komandas.

Spoža personība nometnē bija teātra ievirzes vadītāja Ilze Tauriņa-Barona. Savu aktrises karjeru sākusi Vācijā, turpinājusi Čikāgā un Losandželosā – gan latviešu, gan amerikāņu sabiedrībā. Viena no Ilzes pirmajām lielajām lomām bija filma "Berlīnes mūris". Sekoja daudzas citas dažādas lomas. Reti ir gadījumi, kad šāda vispusīga mākslinieces ziedo laiku un pieredzi mazai teātrinieku grupiņai mūža meža kalnos. Bet Ilze to darīja labprāt un viņas vadībā Teātra ievirze sagatavoja teātra uzvedumu.

Ne viens vien kuriozs un pārpratums radās no tā, ka nometnē piedalījās divi vienādi vīri – PBLA priekšsēdis Oļģerts Pavlovskis un viņa dvīņubrālis, bijušais jūras kājinieks, vēlāk sabiedriskais un politiskais darbinieks Valdis Pavlovskis. Abiem vienādi veidotas bārdas, cauraustas sudraba pavedieniem, vienāds smaids, vienāda izturēšanās. Izšķir nu, kurš ir kurš! Abi kopā ar Ojāru Celli vadīja Politikas ievirzi, kas bija viskuplāk apmeklētā.

Otra populārākā bija Rotkalšanas ievirze. Lai pajautātu meistaram padomu, jaunajiem rotkaļiem bija pat jāgaida rindā. Kļaviņu Juris sacīja, ka viņam liekas, ka latvieši ir ne tikai dziedātāju tauta, bet arī kalēju tauta.

Bet avīzes redaktore Māra Celle konstatēja, ka latvieši ir arī pilnīgi "ārprātīgi" rakstītāji, jo avīzei iesniegto materiālu kaudze bijusi "bezdibenīga", taču viss iesniegtais ļoti interesants, savdabīgs, sirsnīgs un patiess. Apbrīnojama ideju, ieteikumu, pārdomu dažādība un bagātība.

Lai segtu nometnes izdevumus, tika rīkota izloze. Lozes izplatīja iepriekš, bet izloze notika nometnes sestdienas vakarā. Pārdotas bija vairāk nekā 2000 lozes. Organizētāji teica paldies visiem, kas palīdzēja lozes izplatīt, jo īpaši Birutai Zommerei Portlandē un Vijai Pelēnai Vankuverā, kas katra pārdeva pāri par 200 lozēm, kā arī Haraldam Drevam, kas viens pats nopirka 37 lozes un dāvināja tās vasaras nometnes bērniem.

Jautrie priekšnesumi

Raudāja no prieka un no skumjām

"Nometnē valdīja ārkārtīgi sirsnīgs, draudzīgs, pacilājošs gars. Daži, kas bija plānojuši palikt tikai pāris dienas, pārdomāja un palika visu nedēļu. Kaut katru dienu bija atvēlētas vairākas brīvas stundas, nodarbību un uzdevumu saradās tik daudz, ka retais varēja elpu atvilkt. Ļoti populāra bija tā saucamā nīkšana – dziedāšana un pārrunas nakts stundās, kur radās jaunas dziesmas un dzejoļi, sprēgāja joki un asprātības. Atsevišķo ieviržu dalībnieki ar saviem vadītājiem līdz nedēļas beigām jutās kā mazas, intīmas ģimenes, viens otru apveltīja dāvanām un raudāja no prieka par jaunajām draudzībām un no skumjām par drīzo šķiršanos."

No Māras Celles raksta laikrakstā "Laiks"

Latviešu valodas ievirze:

2 x 12 padomi, kā uzlabot latviešu valodas spējas

LASI! 1. Lasi! 2. Lasi! 3. Lasi arvien vairāk! 4. Lasi vienalga ko! 5. Lasi par visu ko! 6. Lasi patīkamu vielu! 7. Lasi vielu, kas tev pašam patīk! 8. Lasi un lasīto pārrunā! 9. Lasi dažas lietas ar lielu uzmanību! 10. Lasi pavirši visu pārējo! 11. Nedomā par lasīšanu! 12. Tikai LASI!

RAKSTI! 1. Raksti! 2. Raksti! 3. Raksti arvien vairāk! 4. Raksti vienalga ko! 5. Raksti par visu ko! 6. Raksti patīkamu vielu! 7. Raksti vielu, kas tev pašam patīk! 8. Raksti un rakstīto pārrunā! 9. Raksti dažas lietas ar lielu uzmanību! 10. Raksti pavirši visu pārējo! 11. Nedomā par rakstīšanu! 12. Tikai RAKSTI!

1985

Laiks un vieta: 22. jūnijs – 2. jūlijs
Rietumkrasta Latviešu izglītības centrs "Kursa" Šeltonā, Vašingtona štatā
Vadītāja: Dace Garuta
Palīdze Biruta Zommere
Dalībnieki: 23
Nometnes grafiskā zīme: Gvīdo Augusts

Ievirzes, to vadītāji:

- *Literatūra* – Lidija Balode
- *Rotkalšana* – Lilita Spure
- *Latviskā virtuve* – Dace Garuta
- *Folklora* – Brigita Ritmane-Ose
- *Latviešu valoda kā otra valoda* – Daira Stumbra
- *Latviskais mantojums* – Inguna G.
- *Rokdarbi* – Skaidrīte Āboliņa
- *Latviešu valoda* – Ināra Reine
- *Drāma* – Inese Bruniņa

LATVIEŠU LĪGOTĀJI IERODAS PAT AR LIDMAŠĪNU

3x3 saimei Jāņos piebiedrojās līgotāji kuplākā skaitā nekā agrākos gados: viesi no Kalifornijas, Oregonas, Britu Kolumbijas, Mičiganas un citām tālākām valstīm, kas

Kopbilde. 1. rindā pirmā no labās nometnes vadītāja Dace Garuta, 3. rindā pirmā no labās Biruta Zommere

pēc Jāņu pieturas turpināja ceļu uz Vankuveras dziesmu svētkiem. Tuvējā lidlaukā nolaidās pat lidmašīna ar kādu latviešu līgotāju grupu.

Jāņu sarīkojumu virkni ievadīja Rietumkrasta Latviešu izglītības centra peldbaseina pamatakmens "kristības". Pēc tam apmeklētāju pārpildītajā jaunajā Baļķu ēkā atklāja mākslinieka Valda Kupra portretu izstādi. Vakarā aptuveni 300 līgotājus gaidīja bagātīgas vakariņas ar cūkas cepešiem, skābiem kāpostiem, krāsnī ceptiem kartupeļiem. Garo galdu pildīja apkārtnes labāko toršu cepēju meistardarbi.

Jāņu uzvedums. No kreisās Valdis Kupris, Inese Andersone, Dace Garuta, Nora Mičule, Lilita Spure, Atis Spure un Biruta Zommere

Līgošanu ievadīja 3x3 dalībnieku dziesmotais uzvedums "Lai sanāca Jāņubērni", ko sastādīja Dace Garuta, bet vadīja Inese Bruniņa. Muzikālo daļu sagatavoja Brigita Ritmane-Ose un Andis Garuts. Uzvedumā piedalījās Skaidrīte Āboliņa, Lidija Balode, Inese Bruniņa, Haralds Dreva, Inguna G., Dace Garuta, Dainis Garuts, Marks Mattsons, Lilija Petrevica, Lilija Raisjāne, Brigita Ritmane-Ose, Ruta Sebris, Roberts Sebris, Varis Sērmūkss, Lilita Spure, Gundega Valiana, Biruta Zommere. Uz skatuves kāpa arī viesi Valdis Garuts, Valdis Kupris, Nora un Ivars Mičuļi, Andra Ose. Uzvedums pārauga varenā koplīgošanā. Sietlieši aplīgoja portlandiešus un otrādi. Akordeonista Edmunda Rekēvica jautrās plēšas sauca dejās, līdz pat rīta saule bija uzlēkusi.

Atis margrietiņās

Kur foreles ezerā latviskus burbuļus met un koki vējā šalc latviskā šalkoņā

"Kad vasaras saule mums pretim smaida, nav nekas neparasts izrauties no ikdienas rūpēm un doties uz kādu vietu, kur saule spīd gaišāk, kur ļaudis smaida laipnāk, kur pat ziedi pļavmalā sveicienus māj. Jūs šaubāties, ka tāda vieta pastāv? Nu tik tiešām, tāda vieta ir. Tā ir mūsu mazā latviešu sala svešās tautas jūrā. Tā ir 3x3 nometne mūsu pašu īpašumā – Rietumkrasta izglītības centrā, Šeltonā. Šeit, kur foreles ezerā latviskus burbuļus met un koki vējā šalc latviskā šalkoņā, mēs visi jūs tik ļoti gaidām. Brauciet pie mums un pavadiet desmit dienas latviskā vidē. To, ko 3x3 jums dos, to jūs velti citur meklēsiet. Noklausīsimies referātus par dažādiem tematiem, piemēram, folkloru, reliģiju, raidījumiem par Latviju, mākslu utt. Ņemsim aktīvu līdzdalību ieviržu nodarbībās un dziedāsim Jāņu dziesmas tik diženi, ka tās atskanēs Vankuverā."

No vadītājas Daces Garutas aicinājuma uz nometni

1986

Laiks un vieta: 19. – 28. jūnijs
Rietumkrasta Latviešu izglītības centrs "Kursa" Šeltonā, Vašingtona štatā
Vadītāja: Dace Garuta
Palīdze Biruta Zommere
Dalībnieki: 32
Viesi no Austrālijas, Kanādas, Latvijas, Igaunijas
Nometnes grafiskā zīme:
Gvīdo Augusts

Svecīšu dievkalpojums: prāvests Roberts Āboliņš

Ievirzes, to vadītāji:
- *Literatūra* – Lidija Balode
- *Politika* – Māris Mantenieks
- *Latviskais mantojums* – Inguna G.
- *Latviešu valoda* – Ināra Reine
- *Latviskā virtuve* – Dace Garuta
- *Latviskais mantojums* – Inguna G.
- *Latviešu valoda kā otrā valoda* – Biruta Zommere, Ināra Reine
- *Rotkalšana* – Juris Kļaviņš
- *Drāma* – Ilze Tauriņa-Barona
- *Podniecība* – Biruta Zommere, Lidija Balode

Referāti:
- Rolands Lappuķe. *Trimdas kultūras nākotne*
- Indra Mihailovska. *Radioaktīvie nokrišņi Latvijā pēc Černobiļas avārijas*
- Juris Zemītis. *Teātris Austrālijā*
- Zigurds Ritmanis. *Atmiņas par Latvijas laika aktieriem un teātri*
- Dr. Gundars Ķeniņš-Kings. *Ekonomiskā stāvokļa maiņas Latvijā*

DISIDENTU STĀSTI, DEMONSTRĀCIJA UN VĒSTULES POLITISKAJIEM CIETUMNIEKIEM

Atklājot nometni, vadītāja Dace Garuta citēja Krišjāni Valdemāru, kurš teicis, ka katram tautas bērnam būs tanī vietā, kur liktenis to stādījis, strādāt pilnā spēkā tautas labklāšanai, bez kādas atmaksas un goda paģērēšanas, citādi latviešu tauta uz priekšu netiks. "Tāpat šais dienās mums ir jāstrādā pilnā spēkā tautas "labklāšanā" un sevis stiprināšanā, tā, lai mūsu spēki nepagurtu, un mēs neiekristu asimilācijas putrā. Lai 3x3 stiprina mūsu latviskās dvēseles un, iedami mājās, lai mēs būtu gatavi uz jaunu cīņu sevis un savas tautas labā."

Nometnē viesojās 45 baltiešu protesta proklamācijas parakstītājs lietuvietis Vladas Šakalis. Stāstījums, kā VDK viņu vajāja par to, ka pieprasījis Baltijas valstu atbrīvošanu, viņa dēku stāsts par ieslodzījumā pavadītiem 15 gadiem un atmiņas par briesmu pilno ceļu pāri robežai no PSRS uz Somiju, tālāk Zviedriju, izpelnījās klausītāju uzmanību un atzinību. Alfrēds Stinkuls stāstīja, kā viņš ne bez grūtībām no Padomijas nelegāli izkļuvis pavisam nesen. Pēc viņa ieteikuma 3x3 dalībnieki rakstīja vēstules politiskajiem un sirdsapziņas dēļ apcietinātajiem latviešiem un viņu piederīgajiem. Vēstuļu skaits pārsniedza 40. Politikas ievirzes viesis bija arī igauņu mācītājs Hendriks Laurs. Pēc Pētera Elferta iniciatīvas nometnes dalībnieki kopā ar vietējiem latviešu jauniešiem piedalījās demonstrācijā Olimpijā. Ap roku apsieta melna lentīte un vietējo jauniešu sagatavotie plakāti simbolizēja baltiešu un citu tautu apspiešanu. Demonstrācijā piedalījās arī vietējie vjetnamieši, poļi un afgāņi.

Bija arī citi kopēji pasākumi: Jāņa Agara gleznu izstāde, Mārtiņa Rubeņa vadītās tautas dejas un rotaļas, Lidijas Balodes stāstījums par ziediem. Arī šajā gadā sarīkoja Jāņu svinēšanu ar priekšnesumiem un vakariņām plašākai latviešu sabiedrībai. Programmu sastādīja Dace Garuta, režisore Izabella Osīte, muzikālās daļas vadītājs Andis Garuts. Jāņu vakarā bija ap 200 līgotāju.

Nometnes avize "Rietumkrasta 3x3 avīze". Redakcijas kolēģija: Ināra Reine, Rolands Lappuķe, Inguna G.

Vēlējums 3x3 dalībniekiem

"Sūtu sirsnīgus sveicienus un novēlu Rietumkrasta 3x3 nometnei labas sekmes. Programmā lasu, ka jūsu izvēlē nodotas veselas deviņas ievirzes. Lai arī kurās jūs pierakstītos, kopsaucējs visās ir viens un tas pats: uz 3x3 mēs braucam, lai iegūtu vairāk zināšanu par savu tautu un kultūru, iepazītos ar dažādām daiļamatniecības technikām, bet galvenais iemesls tomēr visiem ir viens – lai dziļāk izjustu savu piederību latviešu tautai, dziļāk iedzītu savas saknes šajā tik bagātajā un auglīgajā augsnē. Ļoti ceru, ka jums tas izdosies, un jūs no 3x3 aizbrauksiet bagātāki un latviskāki nekā atbraucāt."

Ar sirsnīgiem sveicieniem Māra Trapāne, ALA Izglītības biroja vadītāja

Nometnes avīze par Latviskās virtuves jeb tautiskā vēdera ievirzi

"Kamēr citās ievirzēs runātāji šķēpus lauž, virtuves ievirzē klusās, darbīgās ķēkšas mīca mīklu, kapā saknes, vāra un cep. Šķiet, ka panākumi ir pieņemami, jo garšotāju pulks nepacietīgi gaida jaunākos ražojumus, lai ar tiem apmierinātu savus tautiskos vēderus."

1987

Laiks un vieta: 16. – 25. jūnijs
Rietumkrasta Latviešu izglītības centrs "Kursa" Šeltonā, Vašingtona štatā

Vadītāja: Rita Petričeka

Dalībnieki: 54

Vecākajai dalībniecei 89 gadi, jaunākajai – Madarai 3 mēneši

Nometnes grafiskā zīme: Gvīdo Augusts

Administrācija:
Vadītājas vietniece Biruta Zommere, *vadītājas palīdze* Dzidra Upāne, *finanšu pārzinis* Juris Petričeks, *vakara programmu koordinatore* Guna Simone

Avīze: "Rietumkrasta 3x3 avīze", redaktore Māra Celle

Dievkalpojums: prāvests Roberts Āboliņš

Ievirzes, to vadītāji:
- *Folklora* – Dagnija Staško
- *Podniecība* – Biruta Zommere
- *Rotkalšana* – Marks Bluķis
- *Literatūra* – Olafs Stumbrs
- *Politika* – Valdis Pavlovskis, Alfrēds Stinkuls
- *Latviskā virtuve* – Mirdza Sarkanbārde
- *Latviešu mantojums (angļu valodā)* – Gvīdo Augusts

Referāti:
- Gvīdo Augusts. *Latviešu māksla un simboli*
- Inguna G. *Kronvaldu Atis*
- Valdemārs Švāns. *Latvijas aviācija*
- Dr. Gundars Ķeniņš-Kings. *AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies)*
- Skaidrīte Āboliņa. *Tautas tērpi*
- Alfrēds Stinkuls. *Šodienas Lietuva*
- Zigurds Ritmanis. *Teātris Latvijas brīvvalsts laikā*
- Dr. Patriša Hamila. *Bērnu rotaļu nozīme viņu etniskās pieredzes attīstībā (angļu valodā)*

IEVIRZES UN NODARBĪBAS ARĪ ANGĻU VALODĀ

Septiņas ievirzes, bērnu nodarbības, koplekcijas un vakara sarīkojumi deva vispusīgu un interesantu programmu un veicināja draudzības.

Politikas ievirzi vadīja divi pilnīgi pretēju dzīves gaitu un atšķirīgas personīgās pieredzes vadītāji – Valdis Pavlovskis no Losandželosas un Alfrēds Stinkuls, kas nesen izceļojis no Latvijas uz Stokholmu. Alfrēds rīkoja vēstuļu rakstīšanu sirdsapziņas cietumniekiem Gunāram Astram, Ģedertam Melngailim un Žanim Skudram. Nometnes dalībnieki izsūtīja ap 120 pastkartīšu.

Pirmo reizi bija ievirze angļu valodā "Latviskais mantojums" (Latvian Heritage), ko vadīja mākslinieks Gvīdo Augusts un kas bija mēģinājums cittautiešiem un pārasimilētiem latviešiem pavērt taku uz latviešu gara kultūras pasauli. Arī bērnu nodarbības bija gan latviešu, gan angļu valodā.

Rotkalšanas ievirzes dalībnieki izkala izcili skaistas rotas – sudraba rokas sprādzes, auskarus ar piekariņiem un apstrādātu dzintaru, zelta saulītes un apbrīnojamu kapara Alsungas jostas sprādzi ar izkalumiem un dzintariem. Ievirzes vadītājs Marks Bluķis pats slīpēja vienu par otru skaistāku dzintarus, kurus viņa māte nesen atvedusi no Latvijas. Labi, ka viņam bija izveicīga palīdze Karena Retslefa, jo ievirzē dalībnieku skaits ik dienas pieauga.

Arī Podniecības ievirze piesaistīja arvien jaunus dalībniekus, un beigās pat visu Literāro ievirzi, radot literāri-podniecisko ievirzi. Dzeju skandēja virpas ritmā, un tā radās pīlītes, vāzītes, bļodiņas, tautu meitas un velniņi, kā arī ievirzes vadītājas Birutas Zommeres pašas veidotā lielā vāze. Pēdējā vakara izsolē visaugstāko cenu 13 dolārus "izsita" daudzbalsaina pīlīte. Imants Švāns par

Nometnes vadītāja Rita Petričeka uzrunā dalībniekus

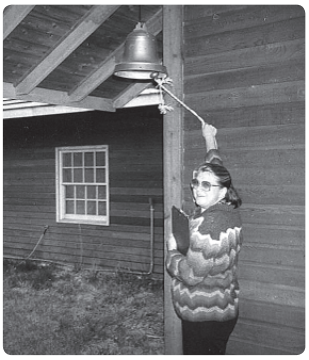
100 dolāriem ieguva Maijas Ikstrumas latviskās krāsās izrakstīto jaku, kas tapa turpat nometnē. Izsolē iegūtie līdzekļi bija par labu Rietumkrasta Izglītības centram.

Visu nometnes laiku bija skatāma Gvīdo Augusta gleznu un grafiku un Alfrēda Stinkula fotogrāfiju izstāde. Alfrēds arī stāstīja par folkloras kustību Latvijā, rādot uzņēmumus no dažādām folkloras grupām. Viena bija brīvā diena, kurā dalībnieki skatījās video lentas. Tās sākās no rīta un beidzās pēc pusnakts. Nometnē atzīmēja Kronvaldu Ata un Zigfrīda Meierovica simtgades. Vakara programmās bija spoku vakars, ugunskurs ar dziesmām un rotaļām, dziesmu karš, masku balle, dzejas vakars, talantu un beztalantu vakars.

Līgo vakarā Folkloras ievirze un Latviskās virtuves ievirze sagatavoja līgošanu seno tradīciju garā, sākot ar istabas uzpošanu, vārtu un pagalma pušķošanu, siera un alus gatavošanu, galdu klāšanu, Jāņu bērnu sagaidīšanu, līgošanu, māju un lauku aplīgošanu. Netrūka darvas muciņas, Jāņu tēva un Jāņu mātes, ozola un puķu vainagu un Jāņuzāļu.

Pusdienu rinda

Nometnes vadītāja aicina dalībniekus uz ēdamzāli

Sarīkojums kamīnzālē. Pirmajā rindā no labās Ilze Tauriņa-Barona, Rita Petričeka, Māra Celle, 2. rindā pirmais no labās Ojārs Celle

Rita Petričeka un Emīls Elstiņš teātra uzvedumā

Masku balle – ķekatas

Nometnes karoga nolaišana

1988

Laiks un vieta:
22. augusts – 1. septembris
Rietumkrasta Latviešu izglītības centrs "Kursa" Šeltonā, Vašingtona štatā
Vadītāja: Rita Petričeka
Nometnes grafiskā zīme:
Gvīdo Augusts

Administrācija:
Vadītājas vietniece Biruta Zommere, *vadītājas palīdze* Dzidra Upāne, *finanšu pārzinis* Juris Petričeks

Avīze: "Rietumkrasta 3x3 avīze", redaktore Māra Celle

Dievkalpojums: prāvests Roberts Āboliņš

Ievirzes, to vadītāji

- *Podniecība* – Biruta Zommere
- *Folklora* – Māra Renolde
- *Fotogrāfija* – Emīls Elstiņš
- *Latviešu mantojums (angliski)* – Gvīdo Augusts
- *Žurnālistika* – Ojārs Celle
- *Literatūra* – Ilze Raudsepa
- *Aušana* – Maija Ikstruma
- *Rotkalšana* – Marks Bluķis
- *Teātris* – Ilze Tauriņa-Barona
- *Latviskā virtuve* – Mirdza Sarkanbārde, palīdzes Valda Ķeniņa un Daira Faltena
- *Būvniecība* – Uldis Nollendorfs
- *Latviešu valoda* – Elisa Freimane
- *Bērnu nodarbības* – Sarmīte Skerita (latviski), Gundega Valiana, Aija Rāmena (angliski)

Referāti:

- Austris Ķirsis. *Latvijas flote*
- Gvīdo Augusts. *Roma kā latviešu kultūras katalizators*
- Daina Dagnija. *Glezniecība*
- Pola Barnete. *Piedzīvojumi latviešu tautas vidū*
- Dr. Ansis Blāķis. *Latviešu skaits Amerikā*
- Dr. Gundars Ķeniņš-Kings. *Kontrasti dzīves apstākļos Baltijas valstīs pirms un pēc Otrā pasaules kara*
- Gvīdo Augusts. *Latviešu mutvārdu tradīcijas ziņģēs un jokos*

LATVIEŠI PRETĪ 21. GADU SIMTENIM

Kaut Politikas ievirze nenotika dalībnieku trūkuma dēļ, nometnē daudz uzmanības veltīja pārmaiņām okupētajā Latvijā, kas notika neticamā ātrumā. Dalībnieki nosūtīja rezolūciju PBLA vadībai, aicinot atklāti deklarēt atbalstu latviešu nacionālajiem centieniem Latvijā, paplašināt apjomā un intensitātē informācijas darbu, lai par notikumiem Latvijā tūliņ uzzinātu pasaules prese un valstsvīri, un rūpēties, lai šīm aktivitātēm netrūktu ne līdzekļu, ne kvalificētu darbinieku. Ojārs Celle bija noorganizējis astoņu lekciju sēriju "Latvieši pretī 21. gadu simtenim", lektori bija Dr. Ansis Blāķis, profesori Jānis Peniķis un Gundars Ķeniņš-Kings, Mārtiņš Štauvers un citi.

Rudens tuvums pamudināja uz Mārtiņu svinēšanu, šo vakaru sagatavoja Folkloras ievirze. Telpas bija dekorētas ar tuvējā apkārtnē saplūktām niedrām un puķēm, pie griestiem skaisti puzuri. Sanāca budēļi, kurus ar dziesmu sagaidīja saimniece Rita Petričeka, bija gādāts par Mārtiņgaiļa cepeti, grūdeni, kāpostiem, kvasu un alu.

Paneļdiskusiju par tēmu "Latviešu jauniešu iepazīšanās iespējas precību nolūkos" vadīja Dr. Jānis Zemjānis. Panelī piedalījās Anna Renolde, Ilze Raudsepa, Ansis Blāķis un Biruta Zommere, bet iekarsušās debatēs daudzi padomi un novērojumi nāca arī no publikas.

Dzejas, sveču un vīna vakarā Literatūras ievirzes dalībnieki lasīja dzejoļus, ko sarakstījuši šodienas Latvijas dzejnieki, un arī savus iemīļotāko dzejnieku darbus. Sietliete Laimdota Rūse ieguva apbrīnu, no galvas noskaitot lielu daļu no "Gadatirgus Sprunguļmuižā".

Pēdējā vakarā notika Talantu un beztalantu vakars, kurā atklājās liela priekšnesumu dažādība un izdoma. Bērni attēloja tautasdziesmas, Jānis Zemjānis spēlēja vijoli, S. Rimkeite flautu, Podniecības ievirzes dalībnieces izveidoja orķestri, pūšot māla pīlītes, audējas rādīja, kā nevajag aust, bet Fotogrāfijas ievirzes dalībnieki – kā nevajag uzņemt grupu uzņēmumus. Savukārt Teātra ievirze noslēguma vakaram sagatavoja skatus no Blaumaņa lugām. Jautrību raisīja Māras Celles sacerētais farss "Miss 3x3" – 10 konkursa dalībniecēm "peldkostīmus" bija zīmējis Gvīdo Augusts, piecas finālistes sacentās atjautībā un asprātībā. Karalienes kroni ieguva Izabella Osīte.

Noderīgas bija praktisko darbu ievirzes fotografēšanā, podniecībā, latviskajā virtuvē, aušanā un rotkalšanā, diemžēl Būvniecības ievirzē neizdevās uzbūvēt iecerēto malkas šķūni. Žurnālisti sagatavoja trīs sienas avīzes izdevumus un vienu lielo avīzi, ko nodrukāja tuvējā pilsētiņā. Savdabīgu gaisotni nometnei deva Dainas Dagnijas gleznu izstāde. Viena viņas glezna tika izsolīta izsolē, bet vienu māksliniece dāvināja galvenajai "Kursas" saimniecei Mirdzai Sarkanbārdei.

Rietumkrasta 3x3 dalībnieku vidū pirmo reizi bija divas ģimenes, kurās bija pārstāvētas visas trīs paaudzes. "Liekas, beidzot mērķis bija sasniegts: latviešu ģimenes atradušas ceļu pareizā laikā uz šo skaisto, brīnišķīgo vietu, ko paši esam pirkuši un izveidojuši," sacīja nometnes vadītāja Rita Petričeka. Diemžēl šī izrādījās pēdējā 3x3 nometne Rietumkrastā. Nevarēja atrast nometnes vadītāju, un nākamās nometnes plānošana nesākās.

Kopbilde

Tautas deju sarīkojums brīvdabas estrādē

Nometnes atklāšanā, no kreisās Erasmus Djura, nezināma, Imants Švāns, Aija Švāna, Valdemārs Švāns, Guna Simone

Juris Petričeks vada nodarbības kamīnzālē

ASV KATSKIĻI 1983–2011

Informācija un fotogrāfijas:
Maija Laiviņa
Taina Laiviņa
Ingrīda Jansone
Laila Medne
Ingrīda Cāzere
Nometņu programmas un avīzes

Izmantotas publikācijas:
“Laiks”

Skats no ēdamzāles verandas uz kalnu

Katskiļu ezeriņš un Ezermāja

Skats uz ēdamzāli un karogu laukumu

KATSKIĻU 3X3 NOSLĒPUMS

"Mani jau labu laiku tirdījis jautājums: kas ir tas noslēpums, kas liek 3x3 dalībniekiem gadu pēc gada atkal atgriezties. Vai tie ir Katskiļu skaistie kalni un svaigais gaiss? Vai arī pavēle – uzmanību karogiem! Vai galda lūgšana, kas liek sajust Dieva tuvumu, skaisti klātais galds un jauniešu pulks virtuves un nometnes darbos? Varbūt tās ir ievirzes, kas mūsu domas rosina un zināšanas modina? Varbūt šķēršļu gājiens, kalnā kāpiens, dziedāšana? Varbūt draudzības sajūta – visi esam uz Tu, kā brāļi un māsas. Tomēr šie notikumi vai aktivitātes atsevišķi liekas tikai sīkumi, kas nevarētu iedvesmot domu atgriezties nākošgad.

Tad man gara acīm parādās liels kamols, salikts no visiem šiem sīkumiem. Un man ataust gaisma! Ne jau atsevišķi sīkumi veido šo noslēpumu, bet gan to kopums. Noslēpums, kas liek mums piedalīties 3x3 Katskiļu nometnē!" – tā raksta Alberts Caune no Kanādas.

Ņujorkas draudzes Katskiļu īpašuma vārti

Nometnes vieta

ASV Ņujorkas pavalsts vidienē paceļas Katskiļu kalnu grēda. Te Ņujorkas latviešu ev. luteriskās draudzes īpašumā 28 gadus notikusi Katskiļu 3x3 nometne. Daba šeit bagāta ar skuju koku mežiem, pļavām, ezeriņu un strautiņu. Augusta otrajā nedēļā laiks parasti vēl jauks, saulains, silts, bet ne karsts, un tikai vakaros vēss. Draudzes īpašums izbūvēts bērnu nometnes vajadzībām – 9 mītnes, ēdamzāle, virtuve. Tai tieši priekšā pļava, kur iekārtots karogu laukums – tur dienā plīvo ASV un Latvijas karogi. Aiz mītnēm liela zāle ar augstiem griestiem, kamīnu un skatuvi. Tas ir Ņujorkas draudzes īpašums 50 gadus, daudziem pazīstama un mīļa vieta. Šo skaisto vietu 3x3 Katskiļos no draudzes īrē savai nometnes nedēļai.

Mītnes tiek izmantotas daiļamatnieku izstādei, aušanas, balto darbu, rotkalšanas, koku darbu, vitrāžas ievirzēm. Koklētāji parasti mācās Ezera mājā, virtuves ievirze notiek Atpūtas namā, Politika, Literatūra un Folklora – sarīkojumu zālē. Trīsreiztrīsnieki apmetas turpat iekārtotajās ēkās – Atpūtas namā ar ērtām istabām, Viesu un Dārza mājā un Ezermājā, no kurienes skats uz nelielo ezeriņu. Bērniem peldēšanās un laivu braucieni ir daļa no nometnes jaukuma.

Pāris minūšu attālumā kalns – kokiem apaudzis, tas saista skatu un pacilā sirdi. Kalna nogāzē iekārtota brīvdabas baznīca. To 3x3-nometnieki iemīļējuši pastaigām un dievkalpojumiem. Daudzinājumi notiek pie ezera, pļavās un mežiņā.

Nometnei kaimiņos atrodas Kara invalīdu apvienības īpašums "Rota". Ja kādu gadu dalībnieku daudz, tur var atrast naktsmājas. Mazliet tālāk Rotas Brāļu kapi. Tos apmeklē garākā pastaigā, dažkārt tur tiek noturēts piemiņas brīdis, jo daudziem tur atdusas piederīgie.

Skaistā daba ir viens no iemesliem, kāpēc trīsreiztrīsnieki šeit jūtas labi. Meži, pļavas un svaigais kalnu gaiss dod atspirdzinājumu miesai un uzmundrinājumu dvēselei.

Nometnes vadība

Vadība pirmajā Katskiļu nometnē: Māra Buka, Ilze Bula, Ingrīda Mieme, Nora Aivara, Aira Bunga

Katskiļu nometnes 15 gadu svētkus kopā ar nometniekiem svinēja pirmo nometņu vadītājas Māra Buka, Ingrīda Mieme, Maija Laiviņa, Nora Aivara, Taina Laiviņa un Aira Bunga

Kā savu bagātību, kā vislielāko brīnumu un labestību Katskiļu 3x3 nometnes redz savas nometņu vadītājas, ilggadīgos administratorus un ieviržu vadītājus. Tie ir labi ļaudis, kas bijuši ar mieru, dažkārt gadu pēc gada mērojot garus ceļus, nedēļu sava laika un savas zināšanas un palīdzīgu roku dot 3x3 nometnes dalībniekiem. Vairāki no tiem jau aizgājuši mūžībā – Mirdza Strausa, Oļģerts Kutcers, Astrīda Silgaile, Zenta Ramane, Mirdza Štrauhmane un citi. Visu Katskiļu 3x3 darbinieku vārdi un brīvprātīgi bez algas ziedotais laiks Katskiļu vēstures lappusēs būtu jāpiemin 10–15 un vairākkārt. Visi palikuši nometņotāju atmiņās un sirdīs.

3x3 nometnes vadītājas ne tikai plāno un vada nometni, bet vienmēr pieliek savu roku un padomu, kur rodas vajadzība. Māra Buka bieži redzama ar kādu "stariņu" klēpī vai virtuvē ēdienu dalot, Ingrīda Mieme vadījusi Vitrāžas ievirzi, Taina Laiviņa pazīstama kā virtuves mākslas speciāliste un fotogrāfe, Ingrīda Jansone ir biroja cilvēks pie budžeta un naudas darbiem, mācījusi grozu pīšanu un atmiņu žurnālu veidošanu, Laila Medne ir sevišķi iemīļota Stariņu un ½x½ vadītāja, Maija Laiviņa bijusi nometnes avīzes redaktore, Nora Aivara, Aira Bunga un Aina Berķe vairākus gadus bijušas nometnes administrācijā.

Sevišķi jāpiemin pirmo nometņu vadītājas Ingrīda Mieme, Māra Buka, Ingrīda Jansone, kas vadījusi nometni 7 gadus, un Taina Laiviņa, kas arī vadījusi 7 nometnes.

MĀRA BUKA

"Esmu vadījusi Katskiļu 3x3 nometni septiņus gadus. Arī citās reizēs esmu palīdzējusi administrācijā un pielikusi savu roku, kur vien vajadzēja. 1983. gadā, uzsākot pirmo 3x3 Katskiļos, abas ar Ingrīdu Miemi šaubījāmies, baidījāmies un nezinājām, kā ies. Pēc tam vadīšana un organizēšana kļuva arvien vieglāka un to varēju darīt ar prieku.

Kaut arī reti, bet bija laiks piedalīties kādās ievirzēs. No 3x3 nometnēm esmu ieguvusi ļoti daudz. Ir jauki pavadīt nedēļu latviskā vidē, satikt iepriekšējo gadu dalībniekus un draugus un iepazīties ar jauniem. Dalībnieku atgriešanās no gada uz gadu, sirsnība un draudzība ir labākais atalgojums par darbu plānojot un vadot 3x3 nometnes."

Māras stiprums ir ģimene un draugu pulks. Abas meitas Aija un Astrīda bijušas 3x3 dalībnieces. Aija devusi pat četrus 3x3 zīmes metus. Māra nekad nesaka – nē!

INGRĪDA MIEME

"Visu mūžu esmu bijusi nodarbināta ar nometnēm. Pēc Vācijas bēgļu nometnēm kā bērns apmeklēju Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes bērnu nometni Katskiļos. Pieaugusi nometnes vadīju pati, arī divas bērnu nometnes Latvijā. Viens no lielākiem gandarījumiem, ka Māra Buka un es 1983. gada vasarā uzdrošinājāmies iesākt 3x3 nometni Katskiļos.

Nezinājām, vai izdosies, un bijām ar mieru uzņemties finansiālo atbildību, ja neizdotos. Izdevās! 3x3 nometnēs pavadītās dienas ir atstājušas labas atmiņas, devušas daudz jaunu draugu un dziļāku izpratni par mani pašu un latvietību."

Ingrīdas jaunība, ģimenes veidošanās un ražīgie darba gadi saistījušies ar Ņujorkas draudzes Katskiļu īpašumu. Viņa bijusi bērnu nometņu dalībniece un vadītāja, kam liels nopelns jaunās paaudzes latviskajā audzināšanā. Ņujorkas draudzes bērnu vasaras nometnes ideju un formātu Ingrīda pārveda uz Latviju. Vairāk nekā 20 gadus ar viņas palīdzību katru vasaru Latvijā divās vietās notiek bērnu vasaras nometnes, kas domātas pilsētas bērniem vasaras atpūtai, draudzībai un morālai audzināšanai.

AIRA BUNGA

"Darbistabā pie sienas man ir vecas piemiņas no agrajiem Katskiļu 3x3 – tā pagātne. Ingrīdas aicinājums, pilns ar sajūsmu un enerģiju, piedalīties atkal – tā tagadne. Kā var nebraukt un neķerties pie latviska darba – tā nākotne."

Aira augusi latviskā ģimenē, arī viņas dēls un meita izaudzināti latviskā garā. Vairākus gadus darbojusies Ņudžersijas latviešus skolā, gaidās un Ņujorkas draudzes vasaras nometnē. Pārcēlusies uz dzīvi Latvijā. Katskiļos. Sapratu, ka tā ir viena no foršākajām vietām pasaulē. Man bija laiks kalt rotas, vitrāžā veidot latviskus rakstus un meitai labi klājās Stariņos. Esmu vadījusi Virtuves ievirzi un ½x½. 1999. gadā pirmo reizi vadīju 3x3 Katskiļos. Esmu pateicīga dalībniekiem, kuri katru gadu atgriežas 3x3."

Vairākus gadus Ingrīda kā dalībniece baudīja nometnes ievirzes, nīkšanu, sadraudzību un lēnām tika "ievilkta" vadības darbos. Pirmais solis bija vadīt Virtuves ievirzi, tad Ingrīda uzņēmās ½x½ vadību. Dažus gadus vēlāk Ingrīda vadīja nometni, kurā piedalījas rekordliels skaits dalībnieku. Ingrīdas pašas bērni Ieva, Anna, Kārlis un Sarma vienmēr piedalījušies 3x3 nometnēs un Anna jau sper pirmos soļus nometnes vadības loka darbos.

MAIJA LAIVIŅA

"Katskiļi man ir nepieciešami kā maize, ūdens vai gaiss. Esmu "inficējusies" ar 3x3 bacili. Ienācu 3x3 pulkā ar labām latviskām zināšanām, stipru ģimeni, latviskām draudzībām. 28 gadus 3x3 saimē nometņojot, viss ir vairojies desmitkārt. Latviskā kopības izjūta nekur nav tik stipra kā Katskiļu 3x3! Šo vērtību iegūst 3x3 nometņotāji. Bet nometnes vadība, administrācija un ieviržu vadītāji iegūst vēl ko vairāk. Maizes darbs, ikdienas rūpes mājās un ģimenē, sadzīve ar vecākiem un bērnu audzināšana ir devēja daļa. Dievs, daba un darbs ir manas dzīves stūrakmeņi. Uz tiem būvēju savu ģimeni, darbu latviešu skolā, Latviešu gaidu kustībā, korī, rokdarbnieču pulciņā un savā Ņujorkas latviešu draudzē. Dots devējam atdodas! Esmu kļuvusi bagāta!"

NORA AIVARA

Nora vadījusi Katskiļu 3x3 divus gadus, pirms tam darbojusies nometnes administrācijā. Nometnes vadīšana nav viena cilvēka darbs, vadības darbā iesaistās daudzi. Norai kā skolotājai latviešu skolā, gaidu vadītājai un latviskas ģimenes mātei ir lielas spējas organizēt un vadīt. No viņas 3x3 daudz ieguvusi.

INGRĪDA JANSONE

"Manas 3x3 gaitas sākās 1988. gadā. Vecākajai meitai bija 2 gadi, un es ikdienu pavadīju mājās ar viņu. Draudzene pierunāja apmeklēt 3x3

LAILA MEDNE

"Nekad nebūt 3x3 dalībniekam, bet piedalīties 3x3 nometnē. Kā tas var būt? Mani aicināja pieskatīt mazos Stariņus, un esmu palikusi 3x3 vadības lokā, izpildot vairākas lomas. Esmu sapratusi, cik tas svarīgi, ka vecākās un jaunākās paaudzes pavada laiku kopā. Mēs mācāmies viens no otra. Nedēļa Katskiļos ir citādāka nekā nedēļa bērnu vai senču nometnē – ģimenes te sabrauc no malu malām. Nometnē mēs esam viena liela ģimene – mātes, tēvi, bērni un vecvecāki. Tas ir 3x3 "āķis.""

Laila ir saistoša personība. Viņa "pievelk" ar smaidu, laipnību un palīdzīgo roku. Ap viņu "līp" bērni gan latviešu skolā, gan vasaras nometnē, gan Garezera mazo bērnu grupā. Vīrs Uģis Nīgals viņu atbalsta domās un darbos (viņš devis vienu Katskiļu 3x3 zīmes metu), bērni Imanta un

Didzis audzināti latviski, bijuši un būs latvisko tradīciju turpinātāji. Laila ir ASV 3x3 padomes priekšsēde.

TAINA LAIVIŅA

"Es ticu 3x3 kā latvietības spēka avotam. Nevaru iedomāties vasaru bez tās. Esmu strādājusi administrācijā, virtuvē, avīzes redakcijā, septiņus gadus esmu bijusi nometnes vadītāja un pāris reizes pat paspējusi piedalīties kā dalībniece. Katru gadu nevaru sagaidīt brīdi, kad satikšu jaunus un vecus draugus, baudīšu kalnu svaigo gaisu. 3x3 Katskiļos uzkrāju draudzības, kas sirdi silda visu ziemu."

Taina ir otrās paaudzes trīsreiztrīsniece. Mamma viņu atveda uz nometni, un viņa te iederējās no pirmās dienas. Ikdienas darbā Taina ir datoru speciāliste, kas spēj labi organizēt un piesaistīt palīgus. 3x3 nometnē veiksmīga un izpalīdzīga kā nometni vadot, tā vadības lokā, citiem palīdzot.

AINA BERĶE

"Kāds paziņa man ieteica apmeklēt Katskiļu 3x3, to arī darīju, bet tikai nedēļas nogalē. Nākamajā gadā jau biju pusi nedēļas un pēc tam visu nedēļu. Labāku un lētāku atvaļinājumu ir grūti atrast. Kādā sarunā ar vadību ieminējos (noteikti saules karstuma pārņemta), ka esmu ar mieru piepalīdzēt pēc vajadzības un – te es esmu. Starp "jaunām un trakām" esmu cienījamākos gados. Tas man ir jauns piedzīvojums jo, darbojoties latviešu sabiedriskā vidē, parasti esmu viena no jaunākajām. Dzīve ir interesanta!!!"

Aina dzimusi Vācijā. ASV iebraukusi 1950. gadā, Filadelfijā. Tur apmeklējusi latviešu skolu, pēc tam Kanādas neklātienes kursus. Desmit gadus strādājusi par skolotāju. Vidusskolas un augstskolas laikā strādājusi Amerikas Latviešu Palīdzības Fondā, tur bijusi varena izdevība lietot latviešu valodu uzņēmuma darbā. Jaunatnes pulciņa priekšsēde, divus gadus ALJA valdes locekle un kongresa Filadelfijā atbildīgā rīkotāja, ALJA apkārtraksta izdevēja. Filadelfijas Brīvo Latviešu Biedrības valdes locekle, darbojas ALMA valdē.

HELĒNA VĪKSNIŅA

Latvietība vienmēr bijusi liela daļa no Helēnas dzīves. Absolvējusi Garezera vidusskolu, tad studējusi Rietummičiganas iniversitātē un dzīvojusi Latviešu studiju centrā. Lielu iespaidu atstājuši vecmāmiņas Irēnes Karules un vectēva Konstantīna Karuļa dzīves darbi. Kopā ar māsām dzied folkloras kopā "Sudrabavots".

Dzīvē visu dara ar smaidu un prieku. Laimīga, pozitīva, smaidīga, saulītes iemiesojums, smieklu balons – ar šādiem vārdiem raksturo Helēnu, kaut dzīvē bijuši arī ļoti grūti brīži. Strādājusi Miera korpusā, bet pēdējos divpadsmit gadus – Amerikas Optometrijas akadēmijā. Bez sava ikdienas darba reizi mēnesī raida radio programmu "*Sophie's Parlor*", kas ir vecākā sieviešu mūzikas radio programma, kuras iespaidā veidojās sieviešu mūzikas žanrs un pirmā neatkarīgā sieviešu mūzikas kompānija "*Olivia Records*".

DARBINIEKI NOMETNES ADMINISTRĀCIJĀ

Astrīda Silgaile, Aira Bunga, Ilze Bula, Dagnija Staško, Auseklis Zaķis, Mirdza Štrauhmane, Maija Medne, Ilze Bērziņa, Ingrīda Jansone, Dagnija Purmale, Inta Runde, Laila Medne, Inese Rācene, Aina Berķe, Alvis Eikstrēms un citi. Šie ļaudis, tāpat kā nometnes vadība un ieviržu vadītāji, nesaņem algu, ziedojot savu laiku un darbu 3x3 kustībai. Un ne tikai vienu nedēļu kādu vasaru, bet atkal un atkal – gadu pēc gada.

NOMETNES ZĪMES MĀKSLINIEKI

Anda Pirvica, Aija Buka-Schmidt, Dzintra Lejiņa, Uģis Nīgals, Zīle Dzenīte, Aivars Zandbergs

SAIMNIECES

Nometnes vietu un visas telpas 3x3 īrē no Ņujorkas ev. lut. draudzes, arī ēdināšanu saņem no draudzes. Saimniekiem, saimniecēm, virtuves palīgiem un saimniekpuišiem draudze maksā algu. No šiem darbiniekiem nometnieki saņem ne tikai ēdienu trīs reizes dienā un naktsazaidu pēc vakara nodarbībām, bet īstu latvisku sirsnību, smaidus un izpalīdzību. Krista Liepiņa, Ilze Bula, Inta Grunde un viņu daudzās palīdzes arī ir nometnes stiprums un prieks.

Saimnieces Inta Grunde un Ilze Bula ar palīdzēm un palīgiem, 2008. gads

Tradīcijas un noteikumi

Māra Buka, Aira Bunga, Astrīda Silgaile un Maija Laiviņa nometnes birojā, 1991. gads

Domas, vārdi un darbi veltīti Latvijai. Pēc dievkalpojuma svecītes tiek saliktas uz plosta ezerā un tuvojas Latvijas karogam, 1991. gads

Nometnieki rītu sāk ar skatu uz kalnu un mācītāja Jura Saivara vadīto rīta meditāciju

Arī lācēns jūtas brīvi kā Katskiļu 3x3 dalībnieks

• Nometnē mēs viens otru uzrunājam ar Tu! Ja nezini kāda nometņotāja vārdu, lūdzu pieej pie tā un iepazīsties. Nometnē vairosim draudzības. Jā, tas attiecas arī uz jaunākiem nometniekiem Stariņiem un ½x½ un nometnes čaklajiem darbiniekiem.

• Nometnē paceļam Latvijas karogu katru rītu pirms brokastīm pulksten 8.00 un to nolaižam tūlīt pēc vakariņām. Lūdzam tajā brīdī pārtraukt sarunas un pievērst skatu karogam.

• Nometnē pirms ēdienreizēm kopīgi dziedam vai sakām lūgšanu: pirms brokastīm "Mūsu dienišķo maizi dodi mums šodien", pirms pusdienām "Svētī, Kungs, šīs dāvanas, ko no augšienes mums dodi, svētī mūsu lūgšanas, mūs uz pateicību modini; kad mēs ēdam, kad mēs dzeram, lai uz Tevi acis veram", pirms vakariņām "Met, Dieviņ, zelta krustu pār šo visu istabiņu; lai paēda, kas nav ēdis, lai padzēra, kas nav dzēris."

• Savas automašīnas atstājam auto novietnē ārpus nometnes vietas. Pa nometnes ceļiem iesim kājām. Lūdzam riteņotājus ievērot, ka gājējiem ir priekšroka!

• Katskiļu nometnes teritorijā dažu gadu klejo lāči. Lāči cilvēkus neaiztiek, tie meklē kautko ēdamu. Lāči prot atvērt automašīnas durvis, ja tās nav aizslēgtas!

Augšā, lejā, veikli vingrojam! ar Brigitu Vīksniņu-Andersoni

SVECĪŠU DIEVKALPOJUMS

Dievkalpojums notiek kalnā – brīvdabas baznīcā. Jaunākie nometnieki palīdz rotāt no akmeņiem celto altāri, aiz kura spīd baltais bērza krusts. Mācītāja vadīti, visi dodas kalnā klusā gājienā. Jaunieši dievkalpojumā izdala grāmatas un muzicē. Altārī deg svecīte. No tās mācītājs aizdedz savu un ar to dod gaismu tālāk. Vispirms to saņem pirmajās rindās sēdošie, tad no svecītes uz svecīti gaisma iedegas visiem. Dalībnieki klausās mācītāja sprediķi un dzied korāļus. Dievkalpojumam beidzoties, ir jau tumsa, dievlūdzēji no kalna nokāpj, nesot katrs savu svecīti. Vēl degošas tās visi novieto vienviet – kādreiz karogu laukumā, kādreiz pie zvanu torņa, kādreiz pie ezera vai plostā. Otrā ezera krastā parādās apgaismots Latvijas karogs. Ar svecītēm un dziesmām Katskiļu nometnes dalībnieki sūta sveicienus Latvijai. Kādreiz svecītes saliek uz zemes izveidotā krusta formā, dalībnieki stāv ap tām un dzied "Pūt, vējiņi" un klusas bāru un karavīru dziesmas, līdz izdziest beidzamā svecīte.

DAUDZINĀJUMS

Daudzināt nozīmē teikt, slavēt, tas ir – pieminēt, cildināt, godāt. Daudzinājums ir svinīgs brīdis. Lai izjustu un pārdzīvotu šo brīdi, daudzinājumā ir jāpiedalās. Noskatīšanās no malas atstās tikai tukšumu dvēselē. Ar dziesmām, labām domām un vārdiem rada labo spēku iedarbību. Daudzinājumā dalībnieki aicina Dievu savā vidū – ar viņa gudro padomu un svētību.

Katskiļu daudzinājumu dvēsele ir Laila Medne. Viņa tiem piesaista viesus – runātājus, muzicētājus un tradīciju zinātājus. Daudzreiz tie bijuši viesi no Latvijas. Dievs, daba un debesu spīdekļi ir bijuši daudzinājumu temati.

RĪTA MEDITĀCIJA

Paēduši brokastis, dalībnieki nesteidzas doties nometnes darbu gaitās. Dienas ievads ir meditācija. Vēsajos rītos sapulcējas sarīkojumu zālē pie kamīna, bet parasti meditē ar skatu uz kalniem. Kāds korālis, vārdi pārdomām un īsa lūgšana dod ievadu dienai 3x3 nometnē.

VINGROŠANA

Pēdējos gados Katskiļu 3x3 katru rītu vingro! Brigitas Vīksniņas vadībā kā dalībnieki, tā lektori liecas un lokās, pietupstas un paceļas, ver skatu uz augšu un smaida! Tad ar raitāku soli un to pašu smaidu dodas pie rotkalšanas, keramikas, vitrāžas, aušanas un koku darbiem. Pēc vingrošanas labāks noskaņojums ir arī nopietnajās politikas, literatūras, folkloras un cilvēkarhīva ievirzēs.

UGUNSKURI

Katskiļu nometnes vakara programmās Ugunskura vakari ir sevišķi nozīmīgi. Jau iepazīšanās vakarā visi sadalās pa grupām, dažreiz sauktām par ciltīm. Šīm grupām nometnes laikā jāsatiekas, jāizdomā un jāiestudē kāds ugunskura priekšnesums. Taču daudziem nākas uzstāties divos priekšnesumos, jo nometnē ir iespēja piedalīties divās ievirzēs.

Bērni palīdz saimniecei Intai Grundei gatavot frikadeles pusdienu zupai, 2008. gads

Stariņi un ½x½ dzied R. Skultes vadībā

LABESTĪBA VISIEM

Katskiļu nometnē sabrauc arī latvieši ar dzīvesdraugiem, bērniem un mazbērniem, kuri latviski nerunā. Tie labprāt mācās latviskos rokdarbus, iet latviešu rotaļās, dzied un klausās latviskās dziesmas. Bērniem ½x½ ir iespēja darboties atsevišķi, piedalīties sporta spēlēs, dejot tautasdejas, iet latviskās rotaļās un būt pie Latvijas karoga pacelšanas rītos.

Par to savas domas un jūtas stāsta Anda Sūna-Kuka (*Cook*): "Mūsu ģimenītei šī bija pirmā reize Katskiļos. Vienmēr, ejot latviešu vidē, jutāmies kā "grēkāži", jo ne mana otrā puse, ne atvasītes latviski nerunā. Kad nometnes vadītājai minēju bažas par šo neveiklību, viņa atbildēja, ka nometnē mums nebūs grūtību, jo ir vairākas ģimenes ar latviski nerunājošiem piederīgiem. Tā arī bija. Dārza mājā, kur mitinājāmies, ikvienā istabā bija kāds, kurš latviski nerunāja. Arī citur vīri – amerikāņi ganīja mazuļus, lai viņu latviešu sievas varētu piedalīties interesantajās ievirzēs. Un nevienam nelika valkāt "kauna mici". Šad tad pārmijām domas arī ar citām ģimenēm par iemeslu, kādēļ mēs ar saviem latviski nerunājošiem piederīgajiem esam šeit. Bērni un mazbērni mūs latviski saprot tikai mazlietiņ. Bet mēs gribam vīriem rādīt un bērnos iedēstīt latviskās vērtības un apzinību, ka viņi pieder latviešu tautai, kuru lepni varam celt pasaulē. Mājās braucot, ieklausījos savas septiņgadīgās mazmeitiņas dungošanā. Viņa bija iemācījusies melodiju skaistai latviskai rotaļai "Es bij' viens bagāts vīrs…".

Valodas neprašana nekavēja Greiliju, Džaimsu, Louizi, Mariju, Larriju, Alexsu, Kristu, Ēriku, Emīliju, Ariannu un Līviju piedalīties dabas ievirzes gājienos un vitrāžas ievirzē veidot sev skaistas glezniņas.

BĒRNI UN JAUNIEŠI KATSKIĻU 3X3

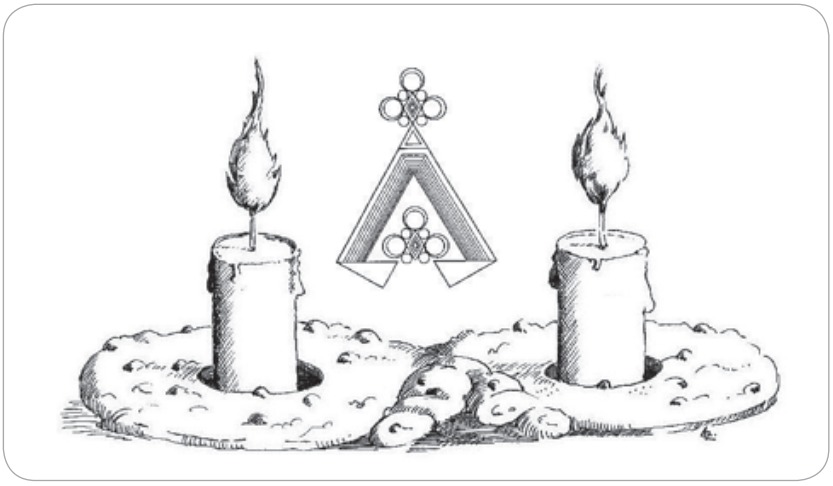
3x3 nometnē Katskiļos sabrauc dalībnieki no daudzām ASV un Kanādas vietām. Te var piedalīties visa ģimene. Nometne domāta kā jauniem, tā veciem. Te piedalās ģimenes ar bērniem, kā arī tādi, kas vēl tikai domā ģimenes dibināt un vēlas zināt, kā latviska ģimene var turēties latviska mūsdienu apstākļos.

Bērnus no 3 līdz 5 gadiem Katskiļos sauc par *Stariņiem*, no 6 līdz 11 gadiem par ½x½. Viņi darbojas dziedot, rotaļājoties, veidojot rokdarbiņus un ejot ekskursijās Katskiļu mežos un pļavās. Stariņus un ½x½ vadījušas Maija Baumane, Ilze Rupnere, Maija Vīksniņa, Mārīte Krūze, Maira Kaniņa, Anda Pirvica, Ingrīda Mieme, Ilze Bērziņa, Marta Blumberga, Ingrīda Jansone, Silvija Mežgaile, Laila Medne un daudzi citi un palīgi – jaunieši.

Jauniešus (16 gadi un vecāki) nometnes dalībnieku pulkā redz reti. Šajā vecumā jāsāk veidot pašiem sava nākotne. Dažkārt jāpelna nauda studijām, bieži jāmeklē darbs, kurā var iegūt pieredzi un apstiprinājumu interesei un spējām strādāt izvēlētajā profesijā. Turklāt augstskolās studiju gads sākas jau augusta beigās.

Taču pulka jauniešu ir bijuši strādnieki. Nometnes darbos gan virtuvē pie trauku mazgāšanas un ēdiena izsniegšanas, gan saimnieku palīgu grupā ir salīgti jaunieši. Stariņu un ½x½ vadītāju palīgi un vismazāko bērnu uzraudzītāji arī ir jaunieši. Pēc savu pienākumu izpildīšanas viņi labprāt piedalās nometnes notikumos – vakara programmās dzied un dejo, uzstājas pie ugunskura, muzicē dievkalpojumos un daudzinājumos, piedalās šķēršļu gājienā.

Stariņi savu laiku pavada rotaļājoties, dziedot, ejot pastaigās un klausoties pasakas. Jaunaudzei, kam naži vēl par asiem, āmuri par smagiem, audumi un izvilkumi par sarežģītiem, dienas rit mežā, lasot čiekurus, kociņus, gludus oļus, lapas un sūnas, lai sirsnīgu vadītāju gādībā mazās rociņas tos sakārtotu brīnumainos mākslas darbos.

Katskiļu nometnei jubileja. Daudz baltu dieniņu! Aivara Zandberga zīmējums

½x½ dodas aktīvākās nodarbībās. Rīta pusē arī viņiem ir rokdarbu nodarbības – ieskaitot pat virtuves mākslu, pēcpusdienā peldēšanās, ekskursijas, sporta spēles un šķēršļu gājieni, vakaros viņi dzied, iet rotaļās, danco, skatās video – dažreiz kopā ar lielajiem, dažreiz savā nodabā. Esot kopā ar citiem sava vecuma bērniem, viņi, tāpat kā pieaugušie, sadraudzējas, saprotas un viens no otra mācās.

NĪKŠANA

Nediriģēts, visdažādākos toņos pūsts, rūkts, burbuļots un izsvilpts jo varens koncerts – nīkšana. Pēc vakara programmas, saimnieču sarūpētā naktsazaida un jautrām pārrunām, neorganizēta un neievirzīta, notiek dziedāšana. Tikai dažiem līdzpaņemtas dziesmu grāmatiņas, citi dzied no galvas. Vienmēr liels paldies tiem, kuri "nīkst" pie klavierēm vai ar akordeonu pavadīdami "nīcējus" – Andrejam, Aivaram, Raimondam, Jānim un citiem.

KATSKIĻU 3X3 ATBALSTĪTĀJI

ALA, ALA Kultūras fonds, Latviešu Palīdzības fonds, Daugavas Vanagi ASV, ĪUMSIL un daudzi Katskiļu 3x3 labvēļi. Paldies viņiem par to!

Ko iegūstam Katskiļu 3x3?

"Iebraucot 3x3 nometnē, jūtu, ka ikdiena paliek aiz kalniem, iebraucu kā citā pasaulē. Te mani gaida svaigs gaiss, saule, ezers, pļava, mežs un miers. Te mēs kā liela ģimene šo nedēļu mācāmies, smeļam spēkus rītdienai, atrodam jaunas draudzības. Priecājamies par visu, ko Dievs ir radījis un devis. Pārbraukšu mājās ar uzpildītu "latvisko bateriju" līdz nākošai vasarai," tā saka Dz. Ziedone.

Cilvēki, kas Amerikā un Kanādā dzīvo un strādā, labi zina, ka darba dienās labi ja stundu var izbrīvēt – skrejam visi kā vāveres ritenī. Ikdienā domājam un runājam angliski. Labi, ka ir tādi Katskiļi, kur tas skrējiens pierimstas! Labi, ka te varam latviski runāt, latviski domāt, latviski dziedāt! Dzīvojot ārpus Latvijas, augot un audzinot bērnus un mazbērnus ikdienas amerikāniskā vidē, mums ir liela nepieciešamība:

- veicināt mūsu pašu latviskās kopības sajūtu,
- stiprināt mūsu latviskās ģimenes,
- paplašināt mūsu un mūsu bērnu latviskās zināšanas,
- sekmēt latviskās draudzības!

3x3 to dod!

Aprakstu sagatavoja Maija Laiviņa

1983

Laiks: 21. – 28. augusts
Vadītājas: Ingrīda Mieme un Māra Buka
Dalībnieki: 160

No ASV un Kanādas. Divas ģimenes ar 4 bērniem, abas no Nudžersijas

Nometnes grafiskā zīme: Anda Pirvica
Tēma: Pirmais gads: latviskais pārdzīvojums

Dievkalpojums: prāvests Alberts Ozols

Administrācija:
Ilze Bula – *reģistrācija*, Nora Aivara – *vakara programmu vadītāja*, Aira Bunga – *ieviržu pārzine*, Lilija Tomasa – *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde un tirdziņš*

Ievirzes, to vadītāji un lektori:
- *Politika. Cik ilgi, kā un kāpēc?* – Jānis Mateuss (Kanāda), Ilgvars Spilners, Uldis Grava, Oļģerts Pavlovskis, Ivars Bērziņš, Ints Rupners, Alfrēds Puķīte, Jānis Aperāns, Knuts Ozols
- *Literatūra. Latviešu dzeja pēdējos 10 gados* – Astra Grīnvalde, lektori Juris Kronbergs (Zviedrija), Valda Dreimane, Rita Gāle, Baiba Bičole, Jānis Krēsliņš, Gunārs Saliņš
- *Valoda. Latviešu valoda šodienas grūtībās* – Nora Valtere, Dzidra Rodiņa
- *Folklora. Latviskā dzīvošana godos, ikdienā un rotājumos* – Maija Medne
- *Reliģija. Kristīgais un latviskais manā ģimenē* – prāvests Alberts Ozols, mācītājs Juris Cālītis (Kanāda), Egils Grīslis, Visvaldis Klīve, Rihards Zariņš, Lauma Zušēvica
- *Tautas tērpu darināšana* – Mirdza Strausa
- *Latviskie ēdieni* – Lidija Bālēna, Verena Freija
- *Baltie darbi* – Hedviga Bierne, Elvīra Bula
- *Celu audumi* – Mirdza Strausa, Biruta Kalve
- *Kokgriešana* – Fricis Būmanis
- *Vitrāža* – Ingrīda Mieme
- *Cimdu adīšana* – Lidija Bālēna
- *Jostu aušana* – Emma Slaktere
- *Puzuri* – Erna Rošāne
- *Galdniecība* – Alfrēds Braunfelds
- *Latviska dzīvošana* – Maija Medne, Nora Kūla, Līga Aldiņa
- *Žurnālistika* – Leons Rumaks
- *Stariņi* un ½x½ – Maija Baumane, Jānis Mateuss
- *Nometnes koris un koklēšana* – Andrejs Jansons

BĒRNU DĒĻ 3X3 RĪKOS ARĪ TURPMĀK

Nometni atklājot, vadītāja Ingrīda Mieme atzina, ka pārsniegtas visas rīkotāju cerības, jo ar tik dzīvu atsaucību viņi nebija rēķinājušies.

Raiti ritēja dienas nometnē. Politikas, Latviskās dzīvošanas, Literatūras, Reliģijas ievirzes saistīja galvenokārt vecāko paaudzi. Daudz bija daiļamatu meistaru mācekļu – baltos darbus, jostu un prievīšu aušanu, puzuru pīšanu un tautas tērpu darināšanu apguva labs pulks nometnieku. Latviskās virtuves noslēpumi visos laikos pievilkuši abu dzimumu pārstāvjus. Šai ievirzē labi jutās arī divpadsmitgadīgais Ēriks Pavlovskis. "Es par politiku neinteresējos," viņš sacīja, "gribu būt pavārs!"

Bija referāti, diskusiju vakari, literāri un muzikāli sniegumi. Atvadu vakarā uzstājās Montrealas popansamblis "Mērnieku laiki" un nometnieku pašu koris un koklētāji.

Nometnes viesi bija 3x3 kustības aizsācēji Līga un Arnolds Ruperti. Līga aizdedza nometnes noslēguma ugunskuru. Bija skaidrs, ka šī uguns tik drīz neapdzisīs. Šo ugunskuru sargās tie, kam latviskā vide kļuvusi par dzīves nepieciešamību. Pagalēm sprēgājot, nometnes dalībnieki lepojās ar savu izcelsmi: vidzemnieki, kurzemnieki, latgalieši! To klusām klausījās bērnu un jauniešu pulciņš, kas nav dzimuši Latvijā. Tie cēlās kājās un sauca: "Jūs esat šis, jūs esat tas, mēs neesam ne šis, ne tas". Tā nav. Viņi ir mūsu nākotne, jaunie, svešā zemē dzimušie latvieši. Viņu dēļ rīkosim 3x3! Tāda bija apņemšanās, beidzoties pirmajai 3x3 nometnei Katskiļos.

"Amerikas Balss" žurnālists Baumanis intervē Ingrīdu Miemi, Māru Buku un Airu Bungu

Kopbilde

½x½ jaunieši un *Stariņu* bērni

Daiļamatnieku darbu izstādē. Izstādes iekārtoja Biruta Kalve, Lilija Tomasa, Emma Slaktere un Fricis Būmanis

Erna Rošāne māca veidot salmu dekorējumus

1984

Laiks: 21. – 28. augusts
Vadītāja: Māra Buka
Dalībnieki: 170
Nometnes grafiskā zīme: Aija Buka
Tēma: Meklēsim latvisku spēku!

Dievkalpojums: prāvests Alberts Ozols

Administrācija:
Ilze Bula – *reģistrācija*, Maija Laiviņa – *vakara programmu vadītāja*, Aira Bunga – *ieviržu pārzine*, Māra Ziediņa, I. Mīlenbaha, Lilija Tomasa un Biruta Kalve – *Daiļamatnieku darbu izstāde un tirdziņš*

Ievirzes, to vadītāji un lektori:
- *Politika. Pašu spēkiem nākotnē* – Staņislavs Duļevskis, Uldis Grava, Aristids Lambergs, Jānis Kārkliņš, Ilgvars Spilners, Ivars Galiņš
- *Literatūra. Krišjāņa Barona 149. dzimšanas diena* – Ilze Raudsepa, Baņuta Rubesa, Baiba Bičole, Baiba Kaugare, Jānis Krēsliņš, Valda Melngaile, Gunārs Saliņš, Bitīte Vinklere
- *Īskurss laviešu mūzikā* – Andrejs Jansons
- *Latviskais praksē un teorijā. Dinozaurs ar prievīti vai Jumis tautas tīrumā* – Līga Ruperte, Dagnija Staško (Kanāda), Valda Melngaile, Maija Medne, Ilgvars Spilners, Māris Ķirsons (Kanāda), Juris Mazutis (Kanāda)
- *Reliģija. Baznīca, tauta un ģimene* – prāvesti Alberts Ozols un Arturs M. Voitkus (Kanāda), mācītāji Vilis Vārsbergs un Māris Ķirsons (Kanāda)
- *Kā fotografēt?* – Bruno Rozītis
- *Tautas tērpu novadu atšķirības un īpatnības* – Mirdza Strausa
- *Baltie darbi* – Hedviga Bierne
- *Aušana stellēs* – Lidija Bālēna
- *Celu un jostu aušana* – Emma Slaktere
- *Vitrāža* – Ingrīda Mieme
- *Ādas apdare* – Edmunds Mednis
- *Virtuve. Uz kārā zoba* – Ināra Stota
- *Kokgriešana un virpošana* – Fricis Būmanis, Herberts Krasts
- *Nometnes koris un koklēšana* – Andrejs Jansons, Aivars Staško (Kanāda)
- *Stariņi* un ½x½ – Maija Baumane, Ilze Rupnere, Ingrīda Mieme

KATSKIĻOS SAVS 3X3 KORIS

Otro Katskiļu 3x3 vadīja jau iestrādājusies komanda: Māra Buka, Ilze Bula, Aira Bunga, Maija Laiviņa.

Nometnes pirmajā dienā koncertēja ansamblis "Melodija" no Pensilvānijas. Programmā tautas dziesmas un estrādes mūzika, kas labi iederējās 3x3 nometnes garā.

Pēdējā dienā svinēja atvadīšanos ar dineju un balli 3x3 garā, pieminot Krišjāņa Barona 149. dzimšanas dienu. Pasākumu kuplināja 3x3 koris un jaunie koklētāji, Andreja Jansona un Aivara Staško apmācīti un vadīti.

Nometnes saime karogu pacelšanas brīdī

Ar labām galvām, rokām un latviskām sirdīm

"Nebūdams savā dzīves pēcpusdienā pretinieks ne jaunām gudrībām, ne jauniem draugiem, nopietni apsvēru astoņu latviešu sieviešu rīkoto 3x3 nometni. Divas Māras, divas Maijas, divas Ilzes, Ingrīda un Aira solīja mani un citus tautiešus nedēļu virzīt, rādīt un vadīt no rīta līdz vakaram. Esam Katskiļu kalnu paspārnē, tā ap pļaujas laiku, rosāmies latviskā domāšanā un darīšanā. Talcinieku – ieviržu vadītāju – barā pazinu gan vīrus, gan sievas ar labām galvām, rokām un latviskām sirdīm. Bijām divas paaudzes Sīpoliņi Katskiļu 3x3 nometnē."

L. Sīpoliņš par nometni

Diriģentu Andreja Jansona un Aivara Staško apmācītais koris koncertā

Rokdarbu ieviržu dalībnieces klausās Zelmas Lapiņas lekciju

Gunta Ģiga ar Mārīti, Anda Pirvica un Krista Liepiņa pie stellēm

1985

Laiks: 18. – 25. augusts
Vadītāja: Māra Buka
Dalībnieki: 184

No Ņujorkas, Ņudžersijas, Viskonsīnas, Floridas, Vašingtonas, Pensilvānijas, Mičiganas pavalstīm, kā arī no Kanādas pilsētām Toronto, Otavas, Montrealas un Hamiltonas
28 bērni līdz 12 gadu vecumam
Vecākajam dalībniekam 88 gadi, jaunākajam 2

Nometnes grafiskā zīme: Aija Buka
Tēma: Ģimene

Dievkalpojums: prāvests Alberts Ozols

Administrācija:
Aira Bunga, *reģistrācija* – Ilze Bula, *programmu vadītāja* – Dagnija Staško (Kanāda), *ieviržu pārzine* Gunta Cimbule, *Austrumu piekrastes lietišķās mākslas darbu izstāde* – Lilija Tomasa un Biruta Kalve

Ievirzes, to vadītāji un lektori:
- *Politika. Baltiešu sadarbība* – Māris Mantenieks, Marģers Pinnis, Kārlis Zamurs, Juta Ritsoo
- *Literatūra. Drāma latviešu literatūrā* – Ilze Embrekte, Nora Valtere, Izolde Zīverte-Preisa
- *Latviešu valodas fonētika* – Austris Grasis (Vācija)
- *Folklora. No senā pūra šodienai* – Mirdza Strausa, Jānis Krēsliņš, Markus Delvers
- *Reliģija. Latviešu ģimene – tautas garīgā spēka avots* – prāvests Alberts Ozols, mācītājs Rihards Zariņš, socioloģe Kornēlija Zariņa (Kanāda), Dr. Ilzes Kalniņas referāts (videolentē)
- *Vitrāža* – Ingrīda Mieme
- *Baltie darbi* – Hedviga Bierne
- *Kokgriešana* – Fricis Būmanis, Herberts Krasts
- *Aušana stellēs* – Lidija Bālēna
- *Celi un jostas* – Emma Slaktere
- *Virtuve. Cepsim ar raugu* – Brigita Klausa, Zenta Vanaga
- *Ādas apdare* – Edmunds Mednis
- *Kā fotografēt* – Bruno Rozītis
- *Sakņu pinumi* – Ausma Siliņa
- *½x½* un *Stariņi* – Maija Baumane, Maira Kaniņa, Dauma Grava
- *Koris* – Jānis Beloglazovs

KLAUSĀS, DARBOJAS UN DZIED LĪDZ RĪTA PUSEI

Nometni atklāja Māra Buka, svētvārdus teica mācītājs Alberts Ozols. Iepazīšanās vakaru vadīja Dagnija Staško. Visu nedēļu nometnieki klausījās, debatēja, šuva, auda, kala, stikloja, mielojās un dziedāja – līdz rīta pusei.

Daiļamatnieku darbu skati iekārtoja Lilija Tomasa. Tajā savus darbus izstādīja nometnes rokdarbu meistari, tos varēja arī iegādāties.

Kopbilde

Vadības loks un ieviržu vadītāji

Montrealas ansamblis "Mērnieku laiki" Jāņa Mateusa vadībā

Aušanas ievirze

½x½ un *Stariņi* ar vadītājām Ilzi Rupneri un Maiju Baumani

Bonnas universitātes profesors baltu valodu lektors Austris Grasis ne tikai referēja par fonētikas un latviešu valodas izrunas jautājumiem, bet arī rādīja slīdītes no tautastērpu izstādes Rīgas dziesmu svētkos. Austrim tuva ir dziedāšana tautas balsīs, ko viņš mācīja interesentu pulciņam.

Ņujorkas teātra ansamblis Māra Irbes vadībā rādīja fragmentus no savas nākamās teātra izrādes. Bet atvadu vakarā uzstājās Montrealas ansamblis "Mērnieku laiki".

1986

Laiks: 16. – 23. augusts
Vadītāja: Māra Buka
Dalībnieki: 160
Nometnes grafiskā zīme: Aija Buka
Tēma: Mans novads

Dievkalpojums: prāvests Alberts Ozols un mācītājs Laris Saliņš

Administrācija:
Maira Kaniņa, Ilze Bērziņa, *ieviržu pārzine* Gunta Cimbule, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde* – Lilija Tomasa un Biruta Kalve

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika* – Māris Ozols, Māra Soikāne-Trapāne
- *Teātris* – Anda Uršteina-Juberte
- *Latviešu māksla* – Eleonora Šturma
- *Datori* – Juris Mazutis (Kanāda)
- *Mans novads* – Maija Laiviņa, Zigrīda Gaujeniece, Aina Poilova
- *Reliģija. Kristīgā ētika* – Alberts Ozols
- *Rotkalšana* – Oļģerts Kutcers
- *Baltie darbi* – Hedviga Bierne
- *Aušana stellēs* – Ausma Siliņa
- *Celu un jostu aušana* – Emma Slaktere
- *Vitrāža* – Ingrīda Mieme
- *Sakņu pinumi* – Ausma Siliņa
- *Latviskā virtuve. Uz kārā zoba* – Lidija Bālēna
- *Kokgriešana un virpošana* – Fricis Būmanis un Herberts Krasts
- *½x½* un *Stariņi* – Maija Baumane, Ilze Rupnere
- *Koklēšana un koris* – Andrejs Jansons, Aivars Staško (Kanāda)

Kuplais ieviržu vadītāju pulks

Ilggadējais Katskiļu nometnes Reliģijas ievirzes un dievkalpojumu vadītājs prāvests Alberts Ozols

Teātra ievirzes dalībnieki ar Andu Uršteinu-Juberti

Nometnes vadītājas un palīdzes

LATVISKĀ UN KRISTĪGĀ AUDZINĀŠANA

Kopš pirmās 3x3 Garezerā ikviena nometne cenšas dot 3x3 dalībniekiem kautko no nometnes sācēju vēlējuma: papildināt zināšanas, veicināt kopību, stiprināt ģimenes un sekmēt draudzības.

Viegli zināt, kā papildināt zināšanas – tās dod nometņu "gara ievirzes". Kopības sajūtu un draudzības veido paši 3x3 nometnieki, viens ar otru iepazīdamies. Stiprināt ģimenes cenšas, uzņemot 3x3 pulkā vecākus, bērnus un vecmāmiņas un vectētiņus. Lielākā daļa no ģimenēm Katskiļu 3x3 nometnēs ir augušas un veidojušās kristīgā un latviskā garā. Bērni Ņujorkas draudzes vasaras nometnē saņem latvisku un kristīgu audzināšanu. Katskiļu 3x3 nometnē diena iesākas ar lūgšanu pie ēdienreizēm, mācītāju vadītu rīta meditāciju un svecīšu dievkalpojumu kādā vakarā nometnes skaistajā brīvdabas baznīcā. Nometnes vadītāji ir pateicīgi par Ņujorkas draudzes mācītāju atbalstu un garīgo devumu 3x3 ģimeņu stiprināšanā.

Ņujorkas draudzes mācītājs, draudzes Katskiļu īpašuma un bērnu nometnes gaitu sācējs un uzturētājs, nemitīgais ticības sargs un draugs, prāvests Alberts Ozols ilgus gadus bija 3x3 Reliģijas ievirzes vadītājs, meditāciju iedvesmotājs un svecīšu dievkalpojumu tradīcijas sācējs. "Kristīgais un latviskais manā ģimenē", "Baznīca, tauta un ģimene", "Latviska un ticīga ģimene – latviskā spēka avots" – tie ir daži no tematiem, kurus prāvests Alberts Ozols apcerēja Reliģijas ievirzē. Astoņus gadus viņš uzturēja Katskiļu 3x3 ģimenes kristīgo gaisotni. Ievadījis to stingrā un pozitīvā virzienā, viņš paļāvās, ka tā turpināsies.

Kopbilde

1987

Laiks: 9. – 16. augusts
Vadītāja: Maija Laiviņa
Dalībnieki: 180
Nometnes grafiskā zīme: Aija Buka
Tēma: Ko dziedāšu, ko runāšu?

Dievkalpojums: mācītājs Māris Ķirsons

Administrācija:
Reģistrācija – Aira Bunga, *administratore* Maira Kaniņa, *ieviržu pārzine* Gunta Cimbule, *vakara programmu pārzinis* Auseklis Zaķis (Kanāda), *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde* – Lilija Tomasa

Ievirzes, to vadītāji:
- *Sabiedriski politiskā* – Alfrēds Braunfelds
- *Literatūra. Brīvās Latvijas dzeja un dzejnieki* – Anita Dzirne
- *Folklora* – Dagnija Staško (Kanāda)
- *Latviešu valoda* – Dzidra Rodiņa
- *Reliģija. Es ticu, palīdzi manai neticībai* – mācītājs Māris Ķirsons (Kanāda)
- *Tautas tērpu darināšana* – Mirdza Strausa
- *Rotkalšana* – Oļģerts Kutcers
- *Jostu aušana* – Emma Slaktere
- *Baltie darbi* – Hedviga Bierne
- *Aušana stellēs* – Ausma Siliņa
- *Kokgriešana un virpošana* – Herberts Krasts, Fricis Būmanis
- *Vitrāža* – Ingrīda Mieme
- *Fotografēšana* – Pēteris Krūmiņš
- *Viesību galds* – Lidija Bālēna, Ingrīda Mieme
- *½x½* un *Stariņi* – Ilze Rupnere, Maija Baumane
- *Koklēšana un koris* – Aivars Staško (Kanāda)

"PIRMAIS PUTNS" NO LATVIJAS

Katskiļu Trīsreiztrīs nometnē valda latvisks gars. Par Latviju nometnieki domā un runā Politikas, Literatūras, Folkloras un Valodas ievirzēs. Rokdarbu ievirzēs mācās latviskos rokdarbus. Latviski dzied un latviski lūdz Dievu.

Tomēr vēl nebija tieša saskare ar Latviju un Latvijā dzīvojošajiem latviešiem. Šovasar uz Katskiļu 3x3 atlidoja "pirmais putns" – profesors, latviešu valodas un folkloras zinātnieks Konstantīns Karulis. Viņa pirmie soļi nometnē bija mazliet atturīgi, nedroši. Bet nometnieki plaši atvēra savas sirdis un rokas. Jutās priecīgi un pagodināti, viņu satiekot! Neaizmirsīs viņa referātu par tautasdziesmām un sirsnīgās sarunas divatā un pulciņos.

Ieviržu vadītāji un darbinieki

Vadības loks: Hedviga Bierne, Māra Buka, Ingrīda Mieme, Dagnija Staško, Maija Laiviņa

Lilija Tomasa grezni iekārtotajā daiļamatnieku darbu izstādē

Senmantu krātuves aizsācēja

Ilgus gadus Ņujorkā, Daugavas Vanagu namā, tagad Ņudžersijā "Priedainē" atrodas Senmantu krātuve. Tajā savākti senākos laikos darināti tautas lietišķās mākslas darbi. Lilija Tomasa ir senmantu krātuves ierosinātāja un ilgus gadus tās vadītāja. Krātuve sākās no viena cimdu pāra, tagad tajā vairāk kā 3000 priekšmetu. Ar viņas gribasspēku, sirdsdegsmi un latvisko neatlaidību krātuve ceļ godā latviešu daiļamatnieku amatu un darbus.

Tāpat ilgus gadus Lilija un viņas iekārtotās rokdarbu skates bijušas Katskiļu 3x3 greznums un lepnums. Tur izstādīti gan 3x3 rokdarbu meistaru darbi, gan pēdējā dienā arī nometnes laikā tapušie ieviržu dalībnieku darbi. Lilijai ir bagātas zināšanas par tautastērpiem, to darināšanu un valkāšanu. Tās viņa neskopojas sniegt citiem. Lilijas vēlējums ir turpināt mācīt latviskos rokdarbus jauniešiem. "Nepadosimies! Turēsimies! Turpināsim mācīties un mācīt mīlēt mūsu tautas valodu un rokdarbu mākslu, jo tās ir mūsu "latvisko sakņu" barība. Bez tām mēs savārīsimies ar citām tautām kopā vienā bezgaršīgā putrā," saka Lilija Tomasa.

Aušana bez stellēm

Kopbilde

Stariņi un ½x½ bērni ar Maiju Baumani, Ilzi Rupneri un palīdzēm

Dalībnieki, nometnei beidzoties, lokā ap karogiem

1988

Laiks: 21. – 28. augusts
Vadītāja: Maija Laiviņa
Dalībnieki: 225
Nometnes grafiskā zīme:
Aija Buka-Schmidt
Tēma: Vēsture un folklora daiļradē

Dievkalpojums: prāvests Alberts Ozols
Svecīšu dievkalpojums: A. Reine

Administrācija:
Reģistrācija – Astrīda Silgaile, *administratore*
Mirdza Štrauhmane, *vakara programmu pārzine*
Ingrīda Mieme, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde* – Lilija Tomasa

Ievirzes, to vadītāji:
- *Radio žurnālistika un raidījumi uz Latviju* – Irēne Karule
- *Reliģija* – prāvests Alberts Ozols
- *Politika. Gorbačova ietekme uz stāvokli Latvijā* – Juris Vīksniņš
- *Literatūra. Vēstures un folkloras motīvi literatūrā* – Nora Kūla-Priedīte
- *Rīga latviešu daiļradē un šodienā* – Dagnija Staško (Kanāda)
- *Rotkalšana* – Oļģerts Kutcers, Aleksandrs Pariņš
- *Vitrāža* – Zenta Ramane
- *Baltie darbi* – Hedviga Bierne
- *Jostu aušana* – Emma Slaktere
- *Aušana stellēs* – Lidija Bālēna
- *Kokgriešana* – Herberts Krasts, Fricis Būmanis
- *Cimdu un zeķu adīšana* – Lidija Bālēna
- *Fotografēšana* – Pēteris Krūmiņš
- *Šis un tas dekorēšanā* – Ligita Matisone
- *½x½* un *Stariņi* – Maija Baumane, Maija Vīksniņa, Māra Buka, Maira Kaniņa
- *Koklēšana un koris* – Andrejs Jansons

Andrejs Jansons ar Koklēšanas ievirzes dalībniekiem

3X3 KORA UN KOKLES MĀCĪBAS STŪRAKMENS

Trīszvaigžņu ordeni Andrejam Jansonam piešķīra 1996. gadā par nopelniem Latvijas labā. Tāpat viņam pienākas Katskiļu 3x3 ordeņi, pateicības raksti un suminājumi – kad tādi tiks izveidoti. Andrejs lielu laiku sava ražīgā darba veltījis kokles popularizēšanai. Viņa sastādītā grāmata "Koklēšana" divos sējumos latviešu sabiedrībā ir lietota vairāk kā 30 gadus. Bet grūti iemācīties spēlēt kokli no grāmatas. Andrejs 3x3 nometnēs veicinājis kokles spēli, viņš bijis 3x3 kora un kokles mācības stūrakmens. Kokli spēlēt iemācījušies bērni un jaunieši, kas turpina mācīties un spēlēt, ja vecāki šo interesi veicina. Pateicoties Andrejam, senā latviskā instrumenta – kokles – spēles māksla nepazudīs.

Tāpat kā latviskā kordziedāšanas tradīcija. 3x3 dalībniekiem vienmēr bijis dziesmots gars. Dzied rītos pie karoga, pusdienas laikā galda lūgšanu, dzied dievkalpojumos un naksnīgajās nīkšanas reizēs. Tas viss latviešiem veicas itin labi. Bet, lai dziedātu "uz balsīm", vajadzīgs diriģents, kas pats mīl dziesmu un mūziku. Kas aizrauj arī ar vārdiem: "Soprāni, smaidiet! Basi, sulīgāk! Kā diženi ozoliņi, nevis kā sīki kadiķīši!"

Katskiļu 3x3 atvadu vakarā koris un koklētāji vienmēr rāda, ko nedēļas laikā mācījušies. Prieks bijis mācīties, prieks dziedāt un prieks klausīties!

Rotkaļu mācekle Maija Neimane

Daiļamatnieku darbu izstāde

Kopbilde

Baltie darbi

Astrīda Silgaile nometnes birojā

1989

Laiks: 20. – 27. augusts
Vadītāja: Maija Laiviņa
Dalībnieki: 170
Nometnes grafiskā zīme:
Aija Buka-Schmidt
Tēma: Tautas tiesības

Dievkalpojums: prāvests Alberts Ozols

Administrācija:
Aira Bunga, *reģistrācija* Astrīda Silgaile, *ieviržu pārzine* Taina Laiviņa, *vakara programmu pārzinis* Auseklis Zaķis (Kanāda), *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde* – Lilija Tomasa

Avīze: "Spogulis", redaktore Dagnija Staško (Kanāda)

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika. Pārkārtošanās dzimtenē un trimdā* – Māris Ķirsons (Kanāda)
- *Māksla. Latviešu mākslinieki un viņu darbi* – Eleonora Šturma
- *Latviešu prese. Kā prese palīdzēja cīņā par tautas tiesībām* – Laimonis Zandbergs
- *Reliģija* – Alberts Ozols
- *Veselīgs dzīvesveids* – Aiva Drukovska
- *Rotkalšana* – Oļģerts Kutcers, Aleksandrs Pariņš
- *Vitrāža* – Zenta Ramane
- *Baltie darbi* – Hedviga Bierne
- *Jostu aušana* – Emma Slaktere
- *Aušana stellēs* – Lidija Bālēna, Kaira Liepiņa
- *Cimdu un zeķu adīšana* – Lidija Bālēna
- *Gobelēni* – Aija Kusiņa-Auģe
- *Kokgriešana* – Herberts Krasts, Fricis Būmanis
- *½x½ un Stariņi* – Ruta Rāviņa, Roberts Laiviņš, Kārlis Alversons

Referāti:
- Arnolds Šturms. *Jaunākais latviešu mūzikā*
- T. Kamša-Šperla. *Zālītes un nezālītes*
- Rita Petersa. *Jaunākais politikā*
- Atis Pelčers. *Latviskās precību paražas*

Kopbilde

Vadība un ieviržu vadītāji

½x½ un Stariņi ar vadītāju Rutu Rāviņu un palīgiem Kārli Alversonu un Robertu Laiviņu

23. AUGUSTĀ NOLIEK VAINAGU KATSKIĻU BRĀĻU KAPOS

"Latvijas neatkarības atgūšana – vai jau tuvu? Katrā Katskiļu 3x3 nometnē par to domājam un runājam. Par Latvijas brīvību iedegamies. Daži no mums ir ciemojušies Latvijā. Pa retam pie mums ir ciemiņi no Latvijas. Ik dienas gaidām ziņas. Nepacietīgi. Ar ilgošanos!" tās ir Katskiļu nometnieku izjūtas 1989. gadā.

Lielākā bija Politikas ievirze ar 37 dalībniekiem. Tajā apskatīja pārkārtošanos Latvijā un trimdā gan no saimnieciskā, gan politiskā viedokļa. Dalībnieki uzmanīgi sekoja notikumiem Latvijā un ar vainaga nolikšanu Katskiļu Brāļu kapos un sadošanos rokās domās vienojās ar demonstrāciju Latvijā, Lietuvā un Igaunijā 23. augustā. Aizkustinošs bija politiskais panelis, kurā seši nometnes dalībnieki dalījās savās atmiņās par Baigo gadu.

Visi 3x3 dalībnieki un sevišķi kora dziesmu mīļotāji bija sajūsmināti par 3x3 kori, kura vadību, nometnei sākoties, uzņēmās diriģente Ina Ekarde no Latvijas. Koris bija atvadu vakara "nagla".

Šajā vakarā un arī daudzajās sarunās ar dalībniekiem no Latvijas tiešām piepildījās 3x3 mērķis – stiprināt latviskās kopības sajūtu.

Kanādas latvieši Katskiļu saimē

Katskiļu 3x3 nometnes vadības lokā un dalībnieku rindās arvien parādās cilvēki, kuriem mājas adresē ierakstīta valsts – Kanāda. Mazušu, Jordānu, Staško, Zaķu, Beloglazovu, Sīpoliņu ģimenes un vēl citi bijuši draudzīgajā Katskiļu lokā.

Aivars Staško daudzus gadus mācījis kori un koklētājus, muzicējis vakara nīkšanās. Dagnija Staško vadījusi latviskās ievirzes un veidojusi nometnes avīzi. Katskiļos nometņojuši un ievirzes vadījuši arī Imants Freibergs un Vaira Vīķe-Freiberga, Mārtiņš Štauvers, mācītāji Fricis Kristbergs un Māris Ķirsons. Kopā nometņojot, ir sadraudzējušies un jūtas kā viena saime.

1990

Laiks: 12. – 19. augusts
Vadītāja: Aira Bunga
Dalībnieki: 205
Vecākajam dalībniekam 88 gadi, jaunākajam 9 mēneši
Nometnes grafiskā zīme:
Aija Buka-Schmidt
Tēma: Latviešu tautas likteņgaitas

Dievkalpojums: prāvests Alberts Ozols

Administrācija:
Mirdza Štrauhmane, *reģistrācija* Astrīda Silgaile, *ieviržu pārzine* Māra Pavāre, *vakara programmu pārzine* Aiva Drukovska, *koordinatore* Māra Buka, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde* – Lilija Tomasa

Ievirzes, to vadītāji un lektori:
• *Politika. Ceļš uz Latvijas neatkarību* – Uldis Klauss; lektori Ivars Bērziņš, Laimonis Embrekts, Uldis Grava, Valdis Liepiņš (Kanāda), Ilgvars Spilners
• *Mutvārdu vēsture – cilvēkarhīvs* – Aija Beldava, Māra Zirnīte (Latvija), Guntis Šmidhens
• *Teātris. Skatuves mākslinieki laikmetu griežos* – Andra Lagzdiņa-Zvārgule, Ņina Melbārde-Lagzdiņa, Pēteris Liepiņš (Latvija)
• *Latviešu mūzika* – Dace Aperāne
• *Reliģija. Tagadnes ētiskās problēmas Bībeles skatījumā* – prāvests Alberts Ozols
• *Rotkalšana* – Oļģerts Kutcers, Aleksandrs Pariņš, Maija Neimane, Jānis Bunga
• *Vitrāža* – Zenta Ramane
• *Baltie darbi* – Hedviga Bierne
• *Jostu aušana* – Anda Spalviņa
• *Aušana stellēs* – Kaira Liepiņa
• *Kokgriešana* – Herberts Krasts, Fricis Būmanis
• *Cimdu un zeķu adīšana* – Lidija Bālēna, Līga Gūtmane
• *Senās lauku sētas ēdieni* – Lidija Bālēna, Ingrīda Mieme
• *½x½* un *Stariņi* – Mārīte Krūze, Anda Pirvica, Ingrīda Mieme
• *Koris* – Dace Aperāne

"JĒRĀDIŅA" NO LATVIJAS

Dalībnieki sabraukuši no Kanādas, Vācijas un ASV visām malām – Kalifornijas, Aijovas, Delveras, Konektikutas, Ilinojas, Marilandes, Vašingtonas, Ņujorkas un Ņudžersijas. Daudz pazīstamu seju. Divas ģimenes piedalās jau astoto gadu, daudziem šī ir sestā, septītā nometne. Taču gandrīz puse nometņo pirmo gadu. Tiem sevišķi tiek vēlēts labs laiks un uzkrāt nometnes latviskumu un draudzību.

Pirms nometne sākas, vadītāja pienākums ir organizēt, salīgt ieviržu vadītājus un nokārtot dalībnieku apmešanos un ēdināšanu. Nometnes laikā vadītājai vajadzētu būt vieglākām dienām. Taču Airai Bungai pirmajās dienās vēl bija jāatrisina daudz sīku problēmu, arī daudz jāsmaida, jau pazīstamos un vēl iepazīstamos draugus satiekot. Darbā palīdzēja Māra Buka. Viņa un Ingrīda Mieme bija pirmo Katskiļu 3x3 nometņu vadītājas, tāpēc vadības darbu labi zina. Ingrīdas pārziņā jauniešu un bērnu programmas, virtuves palīdzes un strādniekpuiši, bez tam viņa palīdzēja Lidijai Bālēnai Seno lauku sētas ēdienu ievirzē.

Pirmoreiz 3x3 programmā notika ievirze, kas saucās "Mutvārdu vēsture – cilvēkarhīvs", ko vadīja folkloriste Aija Beldava no Indianas universitātes, folklorists Guntis

Nometnes avīze "Spogulis". Redaktore Maija Laiviņa

Ieviržu vadītāji

Kopbilde

Aira Bunga ar rīta ziņojumiem pie karogiem

Koncertā nodziedājis Daces Aperānes vadītais koris

Kur mans deguns? *Stariņi* dziedāšanas nodarbībā

Šmidhens un LKF vecākā eksperte, Cilvēkarhīva vadītāja Māra Zirnīte.

Atvadu vakarā koncertēja nometnes koris Daces Aperānes vadībā. Latvijas Dziesmu svētkos dziedātā "Saule, Pērkons, Daugava" Daces vienkāršotajā aranžējumā guva tādu piekrišanu, ka bija vairākkārt jāatkārto.

No Latvijas atbraukušais aktieris Pēteris Liepiņš rādīja viena aktiera teātra izrādi "Jērādiņa", kas patika kā lielajiem, tā mazajiem. Ievērojama bija Katskiļu 3x3 dalībnieku atsaucība, saziedojot pāri par 1000 dolāriem Eco-Latvija programmai Latvijas vides aizsardzības darbam.

1991

Laiks: 25. augusts – 1. septembris
Vadītāja: Māra Buka
Dalībnieki: 192
Starp tiem 8 tautieši no Latvijas
Nometnes grafiskā zīme:
Aija Buka-Schmidt
Tēma: Latvija šodien

Dievkalpojums: mācītājs Laris Saliņš

Administrācija:
Reģistrācija Astrīda Silgaile, *programmu pārzine* Maija Medne, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde* – Lilija Tomasa

Avīze: "Spogulis", *redaktors* Vilnis Baumanis, *redaktora palīdze* Maija Laiviņa

Ievirzes, to vadītāji un lektori:
- *Politika. Latvijas šodienas realitāte, nākotnes potenciāls* – Baiba un Marģers Piņņi, Aleksandrs Kiršteins (Latvija), Inese Birzniece (Latvija)
- *Literatūra* – Laima Kalniņa, Maija Meirāne, Nora Kūla, Irēne Karule
- *Māksla. Annusu ģimenes radošās mākslas tehnikas* – Anna Annusa-Hāgena
- *Reliģija. Kristus tēls* – mācītāji Laris Saliņš, Fricis Kristbergs (Kanāda)

- *Rotkalšana* – Oļģerts Kutcers, Aleksandrs Pariņš, Maija Neimane
- *Vitrāža* – Zenta Ramane un Ingrīda Mieme
- *Baltie darbi* – Hedviga Bierne
- *Jostas un celaines* – Anda Spalviņa
- *Aušana stellēs* – Kaira Liepiņa
- *Cimdu un zeķu adīšana* – Lidija Bālēna
- *Gobelēni* – Aija Kusiņa-Auģe
- *Kokgriešana* – Valdis Spalviņš
- *Virtuve. Cepsim kūkas un tortes* – Ligita Matisone
- ½x½ un *Stariņi* – Maija Baumane ar palīgiem

Pie karoga, nometni atklājot

Aleksandra Kiršteina lekcija Politikas ievirzes dalībniekiem

Rotkaļi – "bleķi un bleķīši" – pie darbnīcas. Otrā rindā Jānis Bunga, Oļģerts Kutcers, Maija Neimane, Daumants Tomsons un Aleksandrs Pariņš

LATVIJAS ATDZIMŠANAS NOTIKUMU ACULIECINIEKU STĀSTI

1991. gads katram latvietim paliks atmiņā ar Latvijas brīvības atjaunošanas pasludināšanu. Katskiļu nometnē bija divi Latvijas atdzimšanas notikumu dalībnieki. Aleksandrs Kiršteins bijis LTF cīnītāju rindās, Inese Birzniece, trimdā ASV dzimusi un augusi, dzīvo Latvijā un Atmodas notikumos bijusi aktīva līdzdalībniece. Ne tikai Politikas ievirzes dalībnieki, bet arī citi ar aizturētu elpu sekoja viņu stāstītajam.

Noskaņojums bija pacilāts, visiem smaids sejā. Atvadu vakarā svinēja Latvijas brīvības atjaunošanas svētkus – ar glāzi vīna un svētku torti.

Nometnes laikā Vilnis Baumanis iestudēja paša sarakstīto īslugu "Kaliforniete" un sestdienas vakarā to visi redzēja uz nometnes skatuves.

Literatūras ievirze

Nometnieki svin Latvijas neatkarības atjaunošanas svētkus

Zvaigžņu tēja

Anna Annusa-Hāgena nometnei veltīja šīs rindas:

"Es izvāru zvaigžņu tēju,
saldinu to ar guldzošiem strauta burbuļiem.
Kad dzeru to,
es izjūtu Dieva spēku un draudzības garu
3x3 nometnē!"

1992

Laiks: 23. – 30. augusts
Vadītāja: Māra Buka
Dalībnieki: 181
Nometnes grafiskā zīme: Aija Buka-Schmidt
Tēma: Dzeja un tautas ticējumi

Dievkalpojums: mācītājs Laris Saliņš

Administrācija:
Aira Bunga, Astrīda Silgaile, *ieviržu pārzine* Ligita Matisone, *vakara programmas* Ilgonis Zariņš, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde* – Lilija Tomasa

Avīze: *redaktore* Ilze Cimmermane

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika. Sastrādāsimies!* – Jānis Šķiņķis
- *Literatūra. No tautas mutes – dzejnieka ausī* – Valters Nollendorfs
- *Folklora/dainu pētīšana. Buršana toreiz un tagad* – Imants Freibergs un Vaira Vīķe-Freiberga (Kanāda)
- *Reliģija. Kāpēc jācieš? Ījabs, Kristus un mēs* – mācītājs Laris Saliņš
- *Rotkalšana* – Oļģerts Kutcers, Aleksandrs Pariņš, Maija Neimane
- *Vitrāža* – Zenta Ramane
- *Baltie darbi* – Zelma Lapiņa
- *Jostas un celaines* – Anda Spalviņa
- *Aušana stellēs* – Kaira Liepiņa
- *Cimdu un zeķu adīšana* – Lidija Bālēna
- *Kokgriešana* – Valdis Spalviņš
- *Virtuve. Pirmā uzkoda* – Ilze Bula
- *Cepsim kūkas un tortes* – Ligita Matisone
- *½x½* un *Stariņi* – Ilze Rupnere, Maija Baumane, Ilze Bērziņa
- *Koris* – Marta Blumberga

KATRA TAKA AICINA UZ VĒRTĪGU IZPRATNI

Kalnu ieskautā Ņujorkas evaņģēliski luteriskās draudzes Katskiļu nometnes vieta ir kā dabas radīts patvērums, kur atdzīvināt radošu enerģiju latviskā garā. Jautrās čalas un atkalredzēšanās sveicieni liecināja, ka sabraukuši iepriekšējo gadu dalībnieki. Sīkās atvasītes, vai nu vecāku vai vecvecāku atvestas, skraidelēja meklējot iepriekšējā gada draugus, lai salīdzinātu, kurš pastiepies garāks.

Nometnes vadītāja bija rūpējusies par bagātīgu ieviržu klāstu. Dalībniekiem ir dažādas vēlēšanās, ko iegūt no šīs tik īsās nedēļas. Katra taka aicināja uz kādu vērtīgu izpratni.

Rītos pēc brokastīm mācītājs Laris Saliņš noturēja meditācijas brīdi. Mācītāja vadītais svecīšu vakars pie ezera stiprināja ticību Viņa Varenībai.

Dienās, kas sekoja, tautiskuma burvestības lakats apņēma visus dalībniekus. Rosījās sidrabkalēji, gan vairāk zāģēgot kā kaļot, sekojot Oļģerta Kutcera un Saša Pariņa rūpīgiem norādījumiem ievērot seno latviešu metāla rotājumu raksturības. Vitrāžas mākslinieki vairoja stikla apdares mākslu, Zentas Ramanes pamācību vadīti.

Mācītājs Laris Saliņš vada rīta meditāciju

Kuplā Literatūras ievirze sarunu starpbrīdī ar Valteru Nollendorfu

½x½ un Stariņi ar vadītājām un jaunajiem palīgiem

Greznie ēdieni no Pirmās uzkodas ievirzes

Iedvesma mūsu atšķirīgajai ikdienai

"Ikdiena staigā savā gaitā. Tā velk mūs līdzi, taču ir balss, kas atgādina, ka mūsu ikdiena atšķiras no daudzu mūsu līdzgājēju ikdienas ar dzinēju tieksmi un spriegumu. Tas ir mūsu latviskums, kas aicina atlicināt laiku senām tradīcijām un godībām, kad ikdienas pelēcīgums top krāšņs. Esam saglabājuši daudz no bērnības, vecākiem un vecvecākiem, bet dažkārt meklējam iespēju gūt svaigāku nokrāsu un dziļāku izpratni latviskajām zinībām. Tad dodamies uz 3x3 nometni, kur ar pilnām riekšavām tveram iedvesmu."

No Andas Sūnas-Kukas (*Cook*) raksta laikrakstā "Laiks"

1993

3 × 3
•KATSKIĻOS•

Laiks: 22. – 29. augusts
Vadītāja: Nora Aivara
Dalībnieki: 180
Nometnes grafiskā zīme: Dzintra Lejiņa
Tēma: Katskiļu 3x3 10 gadi

Dievkalpojums: mācītājs Laris Saliņš

Administrācija:
Aira Bunga, Astrīda Silgaile, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde* – Lilija Tomasa

Ievirzes, to vadītāji un lektori:
- *Politika. Latvija šodien: jauna valdība – jauns virziens?* – Anita Bataraga, Inta Šķiņķe, Vaira Paegle, Ints Rupners, Ivars un Sandra Slokenbergi, mācītāja Sarma Eglīte
- *Pedagoģija* – Baiba Kļaviņa, Dace Koplande
- *Literatūra. Dalītais grāmatplaukts* – Rita Gāle, Zigmunds Skujiņš (Latvija), Indra Gubiņa, Maija Meirāne, Valda Dreimane
- *Reliģija* – mācītāji Laris Saliņš un Sarma Eglīte, Rihards Zariņš, Jānis Krēsliņš
- *Vesels gars. Kā dzīvot labāku dzīvi šajā sarežģītajā pasaulē* – Kristīne Putene
- *Rotkalšana* – Oļģerts Kutcers, Aleksandrs Pariņš
- *Vitrāža* – Mārtiņš Putenis
- *Jostas un celaines* – Anda Spalviņa
- *Aušana stellēs* – Kaira Liepiņa
- *Cimdu un zeķu adīšana* – Lidija Bālēna
- *Kokgriešana* – Agnis Siliņš
- *Virtuve. Kad maize un sāls, tad vaigs nav bāls!* – Ligita Matisone
- *½x½* un *Stariņi* – Maija Baumane, Ilze Rupnere, Ilze Bērziņa
- *Koris* – Marta Blumberga

Pļava pilna ar pusdienotājiem

Saule spīd un visiem priecīgs prāts

PUSDIENAS PĻAVIŅĀ

Ņujorkas draudzes saimnieces baro labi. Brokastīs, pusdienās un vakariņās sniedz daudz un gardus ēdienus. Bet ēst brīvā dabā – iziet no ēdamzāles pļaviņā un baudīt uz uguns liesmām gatavotu ēdienu ir pavisam cita lieta. Saimniece Krista Liepiņa un viņas jaunās palīdzes nometnei šo prieku sniedza trešdienā, kad pusdienas tika gatavotas un pasniegtas pļavā. Uz āra pavarda ceptas desiņas un "hamburgeri", kartupeļu un svaigie salāti, padzerties limonāde vai saldais alus no mucas. Vecākiem nometniekiem pļavā iznesti galdi un soli, citi sēž zālītē mazākās grupiņās, visapkārt rit jautras sarunas. Ikdienā mainās sarunu biedri pie galdiem, te brīvā dabā atrodas vēl citi. Nav jābaidās, ja kādam bērnam izlīst sulas glāze vai nokrīt kāda kartupeļu skaidiņa. Spīd saule, šai brīdī nekur nav jāsteidzas, nometnieki bauda Katskiļu dabu un brīnišķo skatu uz kalnu.

Arī nometnes vadītāja var ko mācīties. Nora Rotkalšanas ievirzē

1994

3 × 3 •KATSKIĻOS•

Laiks: 21. – 28. augusts
Vadītāja: Nora Aivara
Dalībnieki: 185
Nometnes grafiskā zīme: Dzintra Lejiņa
Tēma: Tauta senatnē
Dievkalpojums: mācītājs Laris Saliņš

Administrācija:
Astrīda Silgaile, *ieviržu pārzine* Taina Laiviņa, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde* – Lilija Tomasa

Avīze: "Dienas Lapa", *redaktors* Roberts Laiviņš

Ievirzes, to vadītāji un lektori:

- *Literatūra. Kā kultūra veidojās* – Anita Liepiņa (Kanāda)
- *Politika. Latvija šodien* – Baiba un Marģers Pinnes, Pēteris Sliede (Latvija), Ivars un Sandra Slokenbergi
- *Folklora* – Helmī un Julgī Staltes (Latvija)
- *Reliģija. Brīvība – no kā? kam?* – mācītāji Laris Saliņš, Sarma Eglīte
- *Rotkalšana* – Oļģerts Kutcers, Aleksandrs Pariņš
- *Vitrāža* – Mārtiņš Putenis, Ilze Sērmoliņa
- *Jostas un celaines* – Anda Spalviņa
- *Aušana stellēs* – Kaira Liepiņa
- *Kokgriešana* – Agnis Siliņš
- *Virtuve. Svinēsim latviskus svētkus!* – Ingrīda Jansone
- ½x½ un *Stariņi* – Ieva Gulbe, Marta Blumberga, Ilze Bērziņa

"Skandinieku" vadītāja Helmī Stalte

Mācītājs Laris Saliņš un Reliģijas ievirzes dalībnieki

Ieviržu vadītāji un nometnes vadības loks

LATVIJAS LĪBIETES IEKARO NOMETNIEKU SIRDIS

Nodarbības un lekcijas notika kā parasts – gan nopietni, gan jautri. Tomēr šogad citādi – ciemos bija Latvijā slavenās "Skandinieku" folkloras kopas vadītāja Helmī Stalte un viņas meita Julgī. "Skandinieki" kopj un tālāk dod no senčiem mantoto kultūru – folkloru. Bet Helmī zināšanu pūrā ir vēl vairāk – viņa ir lībiete, ļoti senās cilts pēctece. No viņas nometnieki dzirdēja par šo tautu, par tās dziesmām, ticējumiem un īpatno etnogrāfiju – tautas tērpiem, rotām, darbiem un darba rīkiem. Lībiešu tiešo pēcteču Latvijā ir maz, bet viņu apņemšanās uzturēt savu valodu, vēsturi un ticējumus ir cieša, šī tauta nezudīs.

Helmī meita Julgī vienmēr laipna un smaidīga. Viņā ieskatījās vairāki jaunie nometnieki, bet tiem nebija cerība iegūt Julgī sirdi. Tā noteikti piederēs kādam Latvijas lībietim. Te nometnē esam tikai ārzemju latvieši – nācās secināt šejieniešiem.

Draugs, padomdevējs un palīgs

Mācītāju Lari Saliņu Katskiļu 3x3 uzskata kā savas ģimenes locekli, draugu, padomdevēju un palīgu. Laris 3x3 nometnēs ne tikai vada Reliģijas ievirzi un uzaicina tai interesantus un sirsnīgus lektorus, bet jau daudzus gadus vada arī rīta meditācijas brīžus un visiem tik mīļos svecīšu dievkalpojumus.

Laris Saliņš par sevi stāsta: "Uzaugu Ņudžersijā, "Elles ķēķa" paspārnē. Esmu Gunāra un Jautrītes dēls, Noras vīrs, Andreja un Alīdas tēvs. Kad vēl biju pusaudža gados, vārds Dievs izraisīja manī "gaismas pārdzīvojumu". Krīzes posmā Kristus vārdi bija dziedinoši. Varbūt tādēļ kļuvu par mācītāju. Nozīmīgs ceļojums man bija pirmais Latvijas apciemojums 1982. gadā, kad satiku Atdzimšanas un atjaunošanās kustības dibinātājus. Biju Latvijas pārmaiņu un atmodas sākuma liecinieks. Brīvos brīžos lasu, īpaši zinātnisko fantastiku, meditēju, vingroju, kādreiz dzejoju. Pēdējos gados mana lielākā aizraušanās bijusi riteņošana."

1995

Laiks: 20. – 27. augusts
Vadītāja: Taina Laiviņa
Dalībnieki: 174
Nometnes grafiskā zīme:
Aija Buka-Schmidt
Tēma: Arheoloģija

Dievkalpojums: mācītājs Laris Saliņš, studente Maija Killere

Administrācija:
Astrīda Silgaile, G. Ancāns, Ilze Bērziņa, Māra Buka, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde* – Lilija Tomasa

Avīze: "Dienišķā Lapa", *redaktors* Roberts Laiviņš

Ievirzes, to vadītāji un lektori:
- *Arheoloģija* – Guntis Zemītis (Latvija)
- *Politika. Latvija šodien* – Guntis Liepiņš (Kanāda), Georgs un Anita Andrejevi (Kanāda/Latvija), Valdis Liepiņš (Kanāda), Visvaldis Dzenis
- *Literatūra. Agrā trimdas literatūra* – Maija Meirāne-Šlesere, Nora Kūla-Priedīte, Rita Gāle, Baiba Bičole
- *Reliģija. Ko meklējam, ko atrodam?* – Laris Saliņš, Maija Killere
- *Rotkalšana* – Oļģerts Kutcers, Aleksandrs Pariņš
- *Latviešu jostas un celaines* – Anda Spalviņa
- *Aušana stellēs* – Kaira Liepiņa
- *Vitrāža* – Ilze Sērmoliņa, Mārtiņš Putenis, Juris Millers
- *Kokgriešana* – Agnis Siliņš
- *Virtuves ievirze* – Zigrīda Gaujeniece, Ingrīda Mieme, Ilze Bula
- *½x½* un *Stariņi* – Ingrīda Jansone, Laila Medne, Elga Hovela, Ieva Gulbe
- *Koris* – Aivars Staško (Kanāda)

Kopreferāti:
- Austris Grasis (Vācija). *Valoda*
- Renāte Krūmale. *Folklora*
- Līga Gēmute. *Darbs latviešu skolās*

Nometnes vadītājas un ieviržu vadītāji

Kopbilde

INTERESĒ, KĀ VEIDOJAS LATVIJAS VALSTS

Ārste Anita Andrejeva un Latvijas vēstnieks Kanādā Georgs Andrejevs bijuši Latvijas atmodas laika notikumu līdzdalībnieki. Katskiļu 3x3 nometnes dalībniekiem par šo laiku vēl arvien dzīva interese. Bet vēl vairāk interesēja, kas Latvijā notiek tagad, kā veidojas Latvijas valsts. Politikas ievirzē pārrunu temats bija Latvija šodien. Sarunas bija tik saistošas, ka turpinājās pie pusdienu galda, atpūtas brīžos un vēl vēlu vakaros. Anitas Andrejevas stāstījums par ārstniecību un veselības kopšanu, Gunta un Valda Liepiņu uzskati par Latvijas valdības darbošanos, Visvalža Dzeņa piedzīvojumi, mēģinot iesākt savu uzņēmumu Latvijā – viss tika kāri uzklausīts.

Arheoloģijas ievirzi vadīja Dr. hist. Guntis Zemītis, Latvijas Vēstures muzeja Arheoloģijas nodaļas vadītājs. Viņš deva pamatīgu ieskatu šajā profesijā – kāds ir arheologu darbs, ko var uzzināt par senajiem laikiem. Guntis stāstīja par paša pieredzi arheoloģiskajos izrakumos un par atradumiem Latvijā padomju laikā un šodien. Lekcijas bija bagātīgi ilustrētas, sākot ar atradumiem no akmens, bronzas un dzelzs laikmeta. Lektors rādīja pilskalnu un kapu lauku attēlus un tur atrastās rotas, darba rīkus, ieročus un citas lietas. Ievirzes dalībnieki bija sajūsmināti par Gunta stāstīto un vēlējās sekmēt šo darbu.

Politikas ievirzē par notikumiem Latvijā stāsta Georgs Andrejevs

Bērni arheoloģijas darbos ar Gunti Zemīti un Ingrīdu Jansoni meklē apslēptos dārgumus

1996

Laiks: 18. – 25. augusts
Vadītāja: Taina Laiviņa
Dalībnieki: 152
Nometnes grafiskā zīme:
Aija Buka-Schmidt
Tēma: Tautastērpi

Dievkalpojums: mācītāji Laris Saliņš un Māris Ķirsons (Kanāda)

Administrācija:
Maija Laiviņa, A. Mežgaile, Ilze Bērziņa, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde* – Lilija Tomasa

Avīze: "3X3 Ziņas", redaktori Taina Laiviņa, Ričards Hāgens

Ievirzes, to vadītāji un lektori:
- *Tautastērpu seminārs* – Liena Kaugara
- *Rotkalšana* – Oļģerts Kutcers, Aleksandrs Pariņš, Velta Hāka-Karlsone
- *Politika. Mēs un viņi: vakar, šodien, rīt un vienmēr* – Māris Ķirsons (Kanāda), Voldemārs Gulēns (Kanāda), Brigita un Jānis Eihmaņi, Georgs Andrejevs (Latvija/Kanāda)
- *Māksla. Latviešu glezniecības veidošanās* – Eleonora Šturma
- *Reliģija* – mācītājs Laris Saliņš
- *Latviešu jostas* – Lidija Bālēna
- *Aušana stellēs* – Kaira Liepiņa
- *Vitrāža* – Ilze Sērmoliņa
- *Kokgriešana* – Miķelis Lēnbergs
- *½x½* un *Stariņi* – Ingrīda Jansone, Laila Medne
- *Koris un koklēšana* – Aivars Staško (Kanāda)

Kopreferāti:
- Helmi Rožanovska, Daila Tupuriņa, Rita Gāle-Uibo, Indra Gubiņa. *Dzeja un proza*
- Georgs Andrejevs. *Latvijas brīvības atjaunošanas 5 gadi*
- Arnolds Šturms. *Latviešu tautasdziesmas*
- Lilita Berga un Uģis Nīgals. *Latviešu mantojuma asociācijas projekts*

Nometnes vadība un ieviržu vadītāji

Kokļu mūzikas maestro Aivars Staško ar mācekļēm

Tautastērpu parādes dalībnieki skatuves gaismās

TAUTASTĒRPU PARĀDĒ 40 MODEĻI!

No rīta līdz vēlam vakaram nometnē skanēja dziesmas un mūzika. Rīta meditācijās pārdomas papildināja stabules skaņas, pēcpusdienās no ezera puses skanēja klavieres, kokles un jauniešu balsis, vēlu vakaros "nīcēju" dziesmas, atvadu vakarā kora koncerts un jaunie koklētāji! Par šo mūzikas bagātību paldies Aivaram Staško!

21. augustā nometnieki pieminēja 5 gadu atceri kopš Latvijas brīvības atjaunošanas proklamācijas. Tā laika notikumu aculiecinieks, tagad Latvijas vēstnieks Kanādā Georgs Andrejevs aizkustinošā runā dalījās atmiņās par šo Latvijai nozīmīgo laiku.

Katskiļu trīsreiztrīsniekiem arvien bijusi dzīva interese par daiļamatniecību. Visspilgtāk tā redzama latviešu tautastērpos. Semināru par tautastērpiem vadīja Liena Kaugara. Raitā stāstījumā, rādot slīdītes, viņa iepazīstināja ar tautastērpu vēsturi un tērpu attīstību. Viņas un Maijas Baumanes izkārtojumā notika tautastērpu parāde. Piedalījās 40 tautastērpos ģērbušies modeļi – nometnes dalībnieki. Brunči, blūzes, villaines, svārki, bikses, cepures krāsainām lentēm – visu izcēla gaismas un smaidi. Tautastērpā ģērbies, ikkatrs stāv staltāk, sper lepnāku soli. Lepni un priecīgi bija bērni un jaunieši, arī tie, kuriem vēl ir tikai vēlēšanās mācīties latviski un būt starp latviešiem. Skatē bija redzami tērpi: arheoloģiskais, zīda, Abrenes, Krustpils,

Tautastērpu parādi ievada Aleksandrs Pariņš un Līga Gēmute

Piebalgas, Lielvārdes, Ziemeļvidzemes, Vijciema, Mazsalacas, Vildogas, Valmieras, Vidzemes, Gulbenes, Kosas, Zemgales, Ziemeļkurzemes – Talsu, Kuldīgas, Alsungas, Dienvidkurzemes, Pērkones, Nīcas, Bārtas, Rucavas un laikmetīgie.

Rotaļu vakaru sagatavoja Laila un Maija Mednes. Ugunskura vakara tēma bija "Kāda būs 3x3 nometne pēc 50 gadiem?".

1997

•Katskilos•

Laiks: 10. – 17. augusts
Vadītāja: Taina Laiviņa
Dalībnieki: 149
Nometnes grafiskā zīme:
Aija Buka-Schmidt
Tēma: 3x3 15 gados

Dievkalpojums: mācītājs Laris Saliņš

Administrācija:
Astrīda Silgaile, Ingrīda Jansone, Māra Buka,
Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde – tirdziņš –
Lilija Tomasa

Avīze: "3X3 Ziņas" un "Spogulis", redaktore Maija Laiviņa

Ievirzes, to vadītāji un lektori:

- *Politika. Latvieši šodien* – Pēteris Bolšaitis, Vaira Paegle, Juris Vīksniņš, Rita Petersa, Edgars Bondars (Latvija)
- *Folklora. Tautas gara mantas – tilts uz mūsu pagātni vai arī tilts uz mūsu nākotni?* – Vitauts Jaunarājs, Ingrīda Jansone
- *Literatūra. Latvietis pilsētā* – Nora Kūla-Priedīte, Rita Gāle, Rasma Birzgale
- *Reliģija. Kā lūdzam Dievu?* – mācītāji Laris Saliņš un Indra Skuja
- *Rotkalšana* – Oļģerts Kutcers, Aleksandrs Pariņš, Brigita Vīksniņa-Andersone
- *Latviešu jostas* – Anda Spalviņa
- *Aušana stellēs* – Kaira Liepiņa
- *Vitrāža* – Ilze Sērmoliņa, Juris Millers
- *Kokgriešana* – Miķelis Lēnbergs, Valdis Spalviņš
- *Mutvārdu vēsture* – Maija Hinkle
- *½x½* un *Stariņi* – Laila Medne, Elga Hovela, Silvija Mežgaile, Kristīna Foldāte
- *Koklēšana un koris* – Aivars Staško (Kanāda)

3X3 = 15

3x3 Katskiļos notika jau 15. gadu, pasaulē jau 100 reizes, un atbilde uz neizteikto jautājumu 3x3=15 un 100 un ???, nebūs nulle, viens vai divi. Trīreiztrīs Katskiļos līdz šim piedalījušies 2172 dalībnieki no visām paaudzēm, 3x3 augusi un veidojusies, un tās dalībnieki un darbinieki var atskatīties uz raibiem un interesantiem notikumiem, priecāties par piedzīvoto un nometnes gaitās iegūto un cerēt, ka arī nākošos 15 un vairāk gados būs dalībnieki, kam interese un vajadzība pēc nometnes latviskā gara.

Politikas ievirzē bija vēsturisks apskats par austrumu (krievu) un rietumu (vācu, amerikāņu) iespaidu uz Latviju un latviešu tautu, analizēts, kā šie iespaidi ietekmē sabiedrisko un saimniecisko perspektīvu Latvijā, Latvijas iespējamo iestāšanos ES un NATO un attiecības ar Krieviju nākotnē. Ievirzes lektori bija Latvijas vēstniecības Vašingtonā pirmais sekretārs Edgars Bondars, PBLA priekšsēde Vaira Paegle un profesori Juris Vīksniņš un Rita Petersa.

Mutvārdu vēsture ir liecības, cilvēku dzīvesstāsti, ciltskoki un personīgo dokumentu liecības. Šo ievirzi vairākus gadus vada Maija Hinkle. Dalībnieki mācījās un vingrinājās mutvārdu vēstures vākšanā: intervēja, ieskaņoja sarunas lentā un mācījās tās pārrakstīt vēstures dokumentos.

Rotaļu un dziesmu vakaru sagatavoja Maija un Laila Mednes. Tradicionālajā Ugunskura vakarā, ko vadīja Ingrīda Jansone, ieviržu dalībnieki asprātīgi rādīja savu interpretāciju par tematu "3x3=15 un 100 un ???". Šajā vakarā kopā bija visas sešas iepriekšējo Katskiļu 3x3 nometņu vadītājas. Atvadu vakarā skanēja Bostonas Piektvakara pudura dzejas un stāsti, Valdas Dreimanes "Kurzeme".

Kokgriešanas darbnīcā mācekļi ar meistariem Miķeli Lēnbergu un Valdi Spalviņu

Katskiļu rotkaļi mīļā bariņā bez āmuriem, vīlēm un zāģīšiem

Vēsturniece Maija Hinkle sarunā ar Austri Grasi

Birojā strādāja Ingrīda Jansone, Astrīda Silgaile, vadības darbā – Taina Laiviņa un nometnes avīzes redaktore Maija Laiviņa

Vienmēr iemīlējusies

Maijas Hinkles darba lauks bijis mutvārdu vēsture, dzīvesstāsti trimdā, muzejs un pētniecības centrs "Latvieši pasaulē". Tā mērķi: pētīt, saglabāt, un parādīt no Latvijas izceļojušo (izvesto, izbēgušo) latviešu vēsturi, kultūras dzīves devumu pēdējo 200 gadu laikā un būvēt tiltus starp Latvijas latviešiem un latviešiem ārpus Latvijas. Maija par sevi stāsta tā: "Armēņiem ir skaista teika par trīs zelta āboliem, kas nokrīt no debesīm. Pirmais ābols tiek dots stāstu teicējam, stāstītājam, otrs – klausītājam, bet trešais – tam, kas ieraksta stāstu savā sirdī un to atceras. Es vēlētos vēl vienu ābolu – tiem, kas stāstu pieraksta un nodod tālāk pasaulei, jo tad arī man un visiem maniem daudziem kolēģiem būtu gabaliņš no zelta ābola. Mēs uzklausām cilvēku dzīvesstāstus un pieredzi, ierakstām tos kasetēs un dodam tālāk. Man šis darbs milzīgi patīk, jo cilvēku ceļi un domas ir neizsmeļami interesanti un vienreizēji. Vienīgā problēma ir tā, ka es gandrīz visos manis intervētajos cilvēkos mazliet iemīlos. Tādēļ jūs mani pazīsit, jo staigāju pa nometni ar kasešu atskaņotāju plecā un laimīgu, mazliet aizsapņojušos smaidiņu sejā."

1998

•Katskilos•

Laiks: 23. – 30. augusts
Vadītāja: Taina Laiviņa
Dalībnieki: 100
Nometnes grafiskā zīme:
Aija Buka-Schmidt
Tēma: Dots pret dotu

Dievkalpojums: mācītājs Laris Saliņš

Administrācija:
Astrīda Silgaile, Maija Laiviņa, Māra Buka, Ingrīda B. Jansone, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde* – Lilija Tomasa

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika. 7. Saeimas vēlēšanas* – Ints Rupners
- *Mutvārdu vēsture. Dzīvesstāsti trimdā* – Maija Hinkle
- *Latviešu prese* – Mārtiņš Štauvers (Kanāda)
- *Literatūra. Telpa un tauta dzejā un dziesmā* – Roberts Laiviņš
- *Reliģija. Dieva tēls Vecajā un Jaunajā derībā* – mācītāji Laris Saliņš un Kristīna Sūna
- *Rotkalšana* – Oļģerts Kutcers, Aleksandrs Pariņš, Brigita Vīksniņa, Daumants Kalniņš (Latvija)
- *Latviešu jostas* – Anda Spalviņa
- *Aušana stellēs* – Kaira Liepiņa
- *Koka apdare* – Valdis Spalviņš
- *½x½* un *Stariņi* – Anita Krečko-Stale, Laila Liepiņa

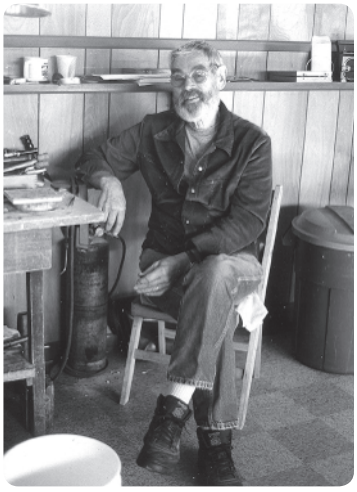
ROTKALŠANA AR LIELO BURTU

Rotkalšanas darbnīcā neviens neslinko! Saša Pariņš gan dažreiz pamāca mācekļus: "Tikai ar prātu un pīpēšanu," bet, lai tiktu pie rotas sešu dienu laikā, ir jāstrādā. Mācekļu rokās (ar meistaru palīdzību) top gredzeni, rokassprādzes, saktiņas un piekariņi. Rotkalšanas ievirzē top latviskas rotas – gan seno latviešu rotu atdarinājumi, gan vienkāršākas un modernākas rotas. Kamēr rokas strādā, ausis klausās meistaru stāstus.

Oļģerts Kutcers bija stiprs vīrs. Sajutis aicinājumu būt Katskiļu 3x3 pulkā, viņš 1986. gadā ar saviem darba rīkiem, spējām un izpalīdzīgo garu iesāka Katskiļos

Kopbilde

Rotkaļu meistars Saša Pariņš darbnīcā

"Vecais bleķis" Oļģerts Kutcers ar mācekļiem

Rotkalšanas ievirzi. Oļģerta goda prāts un atbildības sajūta divpadsmit gadus bagtātināja Katskiļu nometni. Viņa zināšanu pūrs bija pārpilns rotu darināšanas, latvisko rakstu un latvisko rotu meistaru gudrību. Oļģerta apmācīti, izauga jauni spējīgi rotkaļi. Viņš tos uzņēma rotkaļu saimē, dodams tiem "palamas" – "Vecais bleķis", "Topošā bleķene" un "Mazais bleķītis". Oļģerts Kutcers aizgāja mūžībā 2006. gadā Latvijā. 3x3 viņa pietrūkst.

Aleksandrs Pariņš jeb Saša par sevi saka: "Par mani nav daudz ko stāstīt, jeb tik daudz, ka nav vērts iesākt plātīt muti. Mans mūžs bijis raibs kā dzeņa vēders, ar tik daudz epizodēm, lai ikvienu pastāstītu, vajadzētu pārāk daudz laika.." Sašam rotkalšana ir maizes darbs. 3x3 nometnēs viņš deva no sevis to labāko. Arī viņu godina par "Veco bleķi". Viņš vienmēr bija Daudzinājumu dalībnieks un dažus arī vadīja. Kaut 3x3 ik gadus visiem ieviržu vadītājiem saka paldies, Sašam par viņa Rotkaļu ievirzes 20 gadu vadīšanu pienākas vēl sevišķi liels paldies.

Katskiļu 3x3 saime pateicas visiem Rotkalšanas ievirzes meistariem – Oļģertam Kutceram, Aleksandram Pariņam, Maijai Neimanei, Jurim Kļaviņam, Mairai Dižgalvei, Daumantam Tomsonam, Alfonam Mednim, Andrim Rūtiņam, Miķelim Auģim un jo sevišķi meistaram no Latvijas – Daumantam Kalniņam.

Mana latvietības sala

"Dots pret dotu – ar to nav domāta latviešu tautas paruna, nav domāts ar to raksturot strīdus vai maiņtirdzniecību. Gribu izteikt, kā es jūtos par to ieguvumu no gada gadā, ko man dod Trīsreiztrīs nometne. Man tā ir latvietības sala. Plašāka par ģimeni, ilgstošāka par ik kuru mākslas vai kultūras sarīkojumu, pat tādu, kam seko saviesīga dzīve. Es, nometnes dalībnieks, baudu to zināšanu pūru, ko ieviržu vadītāji ar saviem lektoriem ir rūpīgi sagatavojuši, strādājot pat veselu gadu. Man ir izvēle doto saņemt tajā laukā, kas man visvairāk interesē. Ievirzēs notiek arī domu izmaiņa starp dalībniekiem un lektoriem. To var dēvēt par patiesu sadarbību. Nometnē rodas jaunas pazīšanās un draudzības. Vienreizēja prettēze Raiņa "gads pēc gada vientulīgāks kļūsi". Kas tad ir dalībnieka – ņēmēja un lektora – devēja sadarbība? Tā ir entuziastiska, zinīga došana un ņemšana!"

No Staņislava Duļevska raksta nometnes avīzē

Literatūras ievirzes dalībnieki ar vadītāju Robertu Laiviņu

Ilgu gadu aušanas meistare Kaira Liepiņa ar mācekli Annu Jansoni

1999

Laiks: 15. – 22. augusts
Vadītāja: Ingrīda B. Jansone
Dalībnieki: 280

No Ņujorkas, Konektikutas, Delaveras, Pensilvānijas, Virdžīnijas, Merilandes, Masačusetas, Ņuhampšīras, Floridas un Džordžijas pavalstīm, no Kanādas un Latvijas
Starp dalībniekiem 74 bērni vecumā līdz 15 gadiem
Vairāk nekā 60 dalībnieki nometnē pirmo reizi

Nometnes grafiskā zīme: Uģis Nīgals
Tēma: Tradicionālie svētki

Dievkalpojums: mācītājs Laris Saliņš, prāveste Lauma Zušēvica un mācītāja Kristīna Sūna

Administrācija:
Juris Millers – *administrators*, *ieviržu pārzinis*, Dagnija Purmale un Zīle Dzenīte – *birojā*, Laila Medne – *vakara programmu vadītāja*, Ēriks Mikelšteins – *saimnieks*, Inese Rācene un Dace Bekšteina – *bērnu programmu vadītājas*, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde – tirdziņš* – Lilija Tomasa

Ievirzes, to vadītāji un lektori:
- *Politika. Latvija ceļas demokrātijā* – Einārs Sēmanis, Rita Petersa, Ojārs Kalniņš (Latvija)
- *Folklora* – Janīna Kursīte (Latvija)
- *Literatūra. Sievietes literatūrā* – Inese Račevska, Agate Nesaule
- *Reliģija. Ticība, ģimene, identitāte* – mācītājs Laris Saliņš, prāveste Lauma Zušēvica
- *Zīmēšana* – Inese Jansone
- *Rotkalšana* - Aleksandrs Pariņš, Velta Hāka, Brigita Vīksniņa-Andersone, Maija Neimane
- *Vitrāža* – Ilze Sērmoliņa, Mārtiņš Putenis, Harijs Zikmanis
- *Jostas un prievītes* – Anda Spalviņa
- *Aušana stellēs* – Kaira Liepiņa
- *Koka apdare* – Valdis Spalviņš
- *Latviskā virtuve* – Inta Grunde
- *Koris un koklēšana* – Andrejs Jansons
- *Spēles* – Mārtiņš Rācenis
- *Pastaigas* – Māra Silgaile

NODZISA ABRENES SVECĪTES

Nometne atšķīrās no iepriekšējām, jo tika piedāvātas "starpievirzes" – saīsinātas pusdienlaiku ievirzes, kas dod iespēju dalībniekiem uzklausīt lektorus, kurus citādi nebūtu dzirdējuši. Programma bija bagātīga un daudzpusīga ar iespēju mācīties latviskus rokdabus – aušanu stellēs, jostas un prievītes, kokgriešanu, rotkalšanu. Visas ievirzes bija labi apmeklētas – vismaz 40 dalībnieku katrā.

Ciemiņš no Latvijas bija Janīna Kursīte, kura vadīja Folkloras ievirzi. Tai bija liela piekrišana.

Svecīšu dievkalpojums prāvestes Laumas Zušēvicas, mācītāja Lara Saliņa un mācītājas Kristīnas Sūnas vadībā bija īpaši iedvesmojošs. Gar ceļu atpakaļ uz nometni bija izliktas baltas svecītes. Nonākot nometnē, dalībnieki tās salika pie ēdamzāles izveidotajā Latvijas kartes kontūrā. Ilgu laiku stāvēja aplī ap to, dziedot tautasdziesmas. Kādā brīdī uzpūta vējš. "Neticējām savām acīm – nodzisa tās svecītes, kuras bija novietotas Abrenes apriņķī... Pārsteigti un satraukti uzņēmām nākošo patriotisko dziesmu un dziedājām, līdz izdzisa pēdējā svecīte," stāstīja aculiecinieki.

Vakaru programmās bija Andreja Jansona referāts "Kas ir latviska mūzika", Janīnas Kursītes vadīts folkloras vakars, politikas panelis, ugunskurs un rakstnieces Agates Nesaules referāts par viņas grāmatu „Sieviete dzintarā". Sestdienas vakarā uzstājās Bostonas ansamblis „Dzelme" Līgas Kriķes vadībā un Andreja Jansona vadītais nometnes koris un koklētāji.

Atmodinātā sāpe, papildinātais prieks

"Latvisko ģimeņu (paaudžu) kopība, kuras lokā silti iekļauti arī vienīnieki, daļējas ģimenes, arī pa cittautietim. 3x3 īpašā gaisotne – un ja tā vēl tik lieliska kā šovasar Katskiļos! – nevar atstāt vienaldzīgus par skeptiskākos. Ne velti 3x3 nometņu "māte" Dr. Līga Ruperte ir profesionāla psiholoģe!

Šovasar Katskiļos bija rekordskaits dalībnieku – 280 (!); 23 pieteikušās ģimenes dabūja palikt vienīgi uz "papīra", jo pietrūka vietas. Tautas atmoda ārpus Latvijas? Latviskuma renesanse? Te būtu darbs pētniekiem sociologiem, psihologiem. Ja pēdējos gados latviešu sanākšanās ārpus Latvijas drūmi var uzdzīt jaunākās paaudzes trūkums, tad te tās bija papilnam, bērnus ieskaitot. (..) Vadības lokā – tikai jaunākā paaudze; "pie stūres" spara pilnā un izdarīgā, spējīgā Ingrīda Jansone. To, ka viņa šajā amatā pirmo reizi, gan nevarēja manīt! Latviskajā ev.luteriskās draudzes darbinieku Ivanovu ģimenē uzaugusi, pati nu trīs bērnu māte (dzīvesbiedrs ārsts Dr. Uldis Jansons), ar sirdsdegsmi turēja savu latvisko pārliecību, dodama to arī citiem. (..)

Nometnē tika apliecināts ne vairs uz latviskuma ilūziju drebelīgajām kājelēm balstītais spēks, bet Latvijas un latviešu esamība – tur un te. Tika atmodināta sāpe un papildināts prieks."

No Baibas Bičoles raksta laikrakstā "Laiks"

2000

Laiks: 13. – 20. augusts
Vadītāja: Ingrīda B. Jansone
Dalībnieki: 261

No ASV: Ņujorkas, Ņudžersijas, Delaveras, Merilandes, Masačusetas, Rodailendas, Illinojas, Floridas un Pensilvānijas ASV pavalstīm, no Kanādas, Vācijas, Latvijas
Vairāk nekā 60 bērni
Divas ģimenes bija piedalījušās visās 18 Katskiļu 3x3 nometnēs!

Nometnes grafiskā zīme: Uģis Nīgals

Svecīšu dievkalpojums: mācītājs Laris Saliņš

Administrācija:
Laila Medne – *vakara programmu vadītāja*, Juris Millers – *ieviržu pārzinis*, Dagnija Purmale – *administrācija*, Ēriks Mikelšteins – *saimnieks*, Dace Bekšteina, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde – tirdziņš* – Lilija Tomasa

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika. Integrācija Latvijā un Eiropā: konflikti un risinājumi* – Pēteris Bolšaitis, Pēteris Viņķelis, Ilmārs Mežs (Latvija)
- *Mūzika. Mūsdienu latviešu komponistu darbi un jaunākie notikumi mūzikas dzīvē* – Dace Aperāne, Selga Mence (Latvija)
- *Literatūra. Gundegas Repšes darbi* – Inese Račevska
- *Reliģija. Ticība un terapija* – mācītājs Laris Saliņš, Solveiga Miezīte (Kanāda)
- *Mutvārdu vēsture* – Maija Hinkle
- *Valoda* – Austris Grasis (Vācija)
- *Rotkalšana* – Aleksandrs Pariņš, Juris Kļaviņš, Brigita Vīksniņa, Velta Hāka-Karlsone
- *Jostas un prievītes* – Anda Spalviņa
- *Aušana stellēs* – Kaira Liepiņa
- *Vitrāža* – Ilze Sērmoliņa, Harijs Zikmanis
- *Kokgriešana* – Valdis Spalviņš
- *Spēles* – Mārtiņš Rācenis
- *Pastaigas Katskiļu kalnos* – Māra Silgaile
- *Stariņi* – Silvija Mežgaile
- *½x½* – Inese Rācene un Aija Abene
- *Koris un koklēšana* – Andrejs Jansons
- *Sieviešu ansamblis* – Dace Aperāne un Selga Mence (Latvija)

Nometnes avīze "Dienas Lapa". Redaktors Miķelis Svilāns (Kanāda), Ričards Hāgens

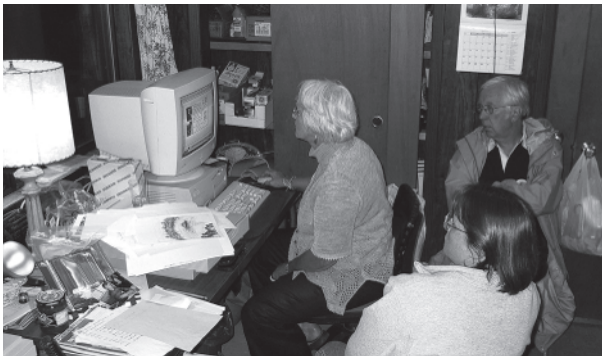
Nometnes vadība un ieviržu vadītāji

Austris un Ingrīda. Kurš kuru?

Čikāgas trīnīši

Redakcija saliek "Dienas Lapu"

Stariņi

"ELLES ĶĒĶIS" KATSKIĻOS

Nometni vadīja iepriekšējā gada vadības loks, un vadības loka bērni kuplināja nometnes bērnu pulciņu. Piedalījās četri Ingrīdas bērni, divi Lailas bērni, Dagnijas meita, Ērika dēls un meita, Daces bērns un Svilānu ģimenes pieci bērni. "Priecājamies, ka 3x3 joprojām piesaista jaunus dalībniekus un uzrunā trimdā dzimušos meklēt savu latvietību. Ceram, ka šeit nometnē ieviržu vadītāji iedvesmo jauniešus mācīties par latviskām rotām, audumiem, cimdiem, izšuvumiem, koka darbiem, ēdieniem un latviešu valodu," sacīja nometnes vadītāja. Zīle Dzenīte uzzīmēja nometnes zīmi, kas bija uz T-krekliem. Zīles zīmēts bija arī nometnes karogs.

Raiti darbojās rokdarbu ievirzes, rotkalšanā bija pat 26 mācekļi!

Vakara programmas bija bagātīgas, dažas ierastas, dažas jaunas. Ievērojams bija Ineses Račevskas vadītais literatūras vakars "Elles ķēķis". Sarīkojuma zāle mirdzēja svecīšu gaismā, Markus Svilāns spēlēja klavieru improvizācijas. Uz skatuves Ulda Stepes darināta brīnumaina dekorācija – Ņujorkas debesskrāpju silueti zilā naktī. Dzejniece Rita Gāle stāstīja par "Elles ķēķa" – savdabīgi modernistiski noskaņotu latviešu rakstnieku grupas – sākumgadiem 20. gadsimta 50. gadu vidū Ņujorkā. Literatūras ievirzes dalībnieki lasīja "elles ķēķinieku" dzeju, Inese Račevska stāstīja par tikšanos ar filmas "Elles ķēķis" filmētājiem no Latvijas.

Nometnes atvadu vakars bija pārsteigumu pilns. Koris uzstājās ar Bruno Skultes rapsodiju "Ganiņš biju", koklētāji koklēja un sieviešu ansamblis dziedāja 11 dziesmas, trīs kopā ar jauniešiem. Noslēgumā uz skatuves uznāca "Čikāgas piecīši", un viņu "virsaitis" Alberts Legzdiņš ļoti trāpīgi raksturoja šo nometni: "Te jau tieši tāpat kā kādreiz "dīpīšu" laikos – visi dzīvo barakās un pēc ēdiena stāv garās rindās! Mums, stāvot rindā, bija laiks iepazīties un izpļāpāties ar pārējiem dalībniekiem."

Rīta meditācija

Lielās dziedātājas Selga Mence un Dace Aperāne

Mācītāju kvartets

Nometnes avīze: dzirdēts, redzēts, novērots

Ēdamzālē tēvs saka trīsgadīgai meitiņai, kura negrib ēst brokastis: "Nevar tikai skriet priecāties nometnē... kādreiz jāēd arī."

Valodas ievirzē dalībnieks saka: "Ja mēs no darbības vārda "cept" veidojam "cepeti", kāpēc no "vāra" neveido "vārekli?""

Sieviešu ansamblis gatavojas kopīgam koncertam ar bērniem. Diriģente šķirsta notis un saka: "Sāksim no tās vietas, kur bērni nāk laukā."

No noslēguma koncerta programmas

Bruno Skulte
GANIŅŠ BIJU
Rapsodija par latviešu tautas ganu dziesmām

Ilze Kancāne, soprāns
Laila Medne, mecosoprāns
Austris Grasis, tenors
Anna Aperāne, flauta
Dainis Romāns, klarnete
Zinta Pone, akordeons
Izanda Svilāne, Karmena Svilāne, Miķelis Svilāns, kokles
Biruta Sūrmane, Ilze Valdmane, sitamie instrumenti
3x3 koris – Andrejs Jansons, diriģents

2001

Laiks: 12. – 19. augusts
Vadītāja: Ingrīda B. Jansone
Dalībnieki: 239
Nometnes grafiskā zīme: Uģis Nīgals
Tēma: Latgale

Dievkalpojums: mācītāji Laris Saliņš un Anita Vārsberga-Pāža

Daudzinājums: Baltais vakars, vada Aleksandrs Pariņš

Administrācija:
Inese Račevska – *ieviržu vadītāja*, Laila Medne – *vakara programmu vadītāja*, Inta Grunde – *administrācija*, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde – tirdziņš* – Lilija Tomasa

Ievirzes, to vadītāji:
- *Latgales valoda un literatūra* – Anna Stafecka (Latvija)
- *Politika. Latvija globalizācijas laikmetā* – Jānis Priedkalns, Andris Pelšs
- *Folklora. Latviešu tradicionālā mūzika* – Anda Beitāne (Latvija)
- *Reliģija. Vecs vīns jaunos traukos* – mācītāji Laris Saliņš, Anita Vārsberga-Pāža, Māris Ķirsons (Kanāda)
- *Latviešu dzīvesstāsti* – Maija Hinkle, Augusts Milts (Latvija), Inta Gāle-Karpentere
- *Rotkalšana* – Brigita Vīksniņa, Maira Dižgalve
- *Jostas un prievītes* – Anda Spalviņa
- *Aušana stellēs* – Kaira Liepiņa
- *Vitrāža* – Ilze Sērmoliņa, Harijs Zikmanis
- *Kokgriešana* – Valdis Spalviņš
- *Keramika* – Pēteris Ušpelis (Latvija), Uldis Stepe
- *Zīmēšana* – Aina Romāne
- *Spēles* – Mārtiņš Rācenis
- *Koris un koklēšana* – Andrejs Jansons
- *Stariņi* – Rasma Plato
- *½x½* – Zīle Dzenīte

KATSKIĻI PĀRVĒRŠAS LATGALĒ

Par nometnes tēmas atrašanu vadītāja Ingrīda stāsta: "Vadu nometni trešo reizi. Meklēju ideju, kā šī nometne varētu ašķirties no iepriekšējām. Aizbraucu uz Katskiļiem un staigāju pa kalniem, baudot Dieva doto valstību. Iedomājos, ka būtu jauki vairāk uzzināt par Latviju, tās novadiem. Mana mamma ir no Latgales, Ludzas apriņķa. Zinu, ka tur bagāta un interesanta folklora. Nolēmu, ka ir laiks mācīties par Latgali, tās valodu, kultūru un folkloru – tā radās nometnes tēma LATGALE."

Lai veicinātu Latgales tēmu, nometnes ceļus un ēkas sauca Latgales vietu vārdos, piemēram, ezeru nosauca par Lubānu. No Latvijas bija aicināti četri vieslektori no Latgales – Pēteris Ušpelis, Anda Beitāne, Augusts Milts un Anna Stafecka.

Folkloriste Anda Beitāne aicināja gan jaunus, gan vecus piedalīties folkloras anamblī, kas ik dienas nometnes centrā mācījās un dziedāja Latgales dziesmas. Aizkustinošs bija Alekandra Pariņa vadītais daudzinājums – Baltais vakars. Uz to visi dalībnieki bija aicināti ierasties baltos tērpos – kā Latgalē. Zālē dega simtiem baltas svecītes.

Nometnieku gājiens pēc svecīšu dievkalojuma nonāca pie ezeriņa, kur bija izgatavots plosts ar 3x3 zīmi. Dalībnieki uzlika svecītes uz plosta un, vēja lēni virzīts,

Nometnes avīze "Dienas Lapa". Redaktors Miķelis Svilāns (Kanāda)

Jaunā paaudze pie nometnes karoga

Kopbilde

Puķītes. Bērnu teātris

Rīgas 800-gadē – Rīgas makets

Aušana stellēs

tas aizpeldēja līdz ezera vidum. Otrā krastā gaismās parādījās Latvijas karogs un plosts tam lēnām tuvojās. Dievkalpojuma dalībnieki, ezermalā stāvot, vēl ilgi dziedāja tautasdziesmas.

Atvadu dienas programmu sgatavoja viesi no Latgales. Mākslinieks Uldis Stepe bija uzgleznojis lielu Pētera Ušpeļa svečturi, glezna bija piestiprināta virs skatuves, atgādinot visiem, cik skaista un bagāta ir Latgale. Latgales pēcpusdiena noslēdzās ar folkloras ansambļa priekšnesumiem. Negaidot Anda Beitāne paņēma savu vijoli un aicināja visus viņai sekot. Keramikas ievirzes dalībnieki Pētera Ušpeļa vadībā bija pirmie aiz Andas gājienā uz keramikas cepli. Tas bija iekārtots pie ezera. Vijole spēlēja, folkloras ansamblis dziedāja un nometnieki ar prieku baudīja īstu keramikas cepļa atvēršanu.

Vakarā 3x3 koris Andreja Jansona vadībā dziedāja latgaliešu tautasdziesmas. Denveras ansamblis "Jūrmalnieki" sniedza koncertu un spēlēja deju un rotaļu mūziku līdz pat svētdienas saules lēktam.

Maijas un Aijas

Baltais vakars

Podu svētceļojums

Nometnes vadītāja Ingrīda iekur keramikas cepli pie ezera

Podu meistars Pēteris Ušpelis un viņa mācekļi

Arī vadītāja Ingrīda paguva "pamīcīt mālu" Pētera Ušpeļa darbnīcā

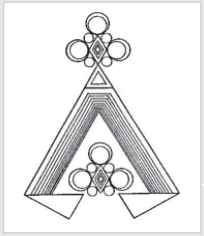

Tilts uz 3x3 nākotni

Plašā Folkloras ievirze

2002

Laiks: 11. – 18. augusts
Vadītāja: Ingrīda B. Jansone
Dalībnieki: 200
Nometnes grafiskā zīme: Uģis Nīgals
Tēma: Kurzeme

Svecīšu dievkalpojums: mācītājs Māris Ķirsons

Daudzinājums: Jūra; vada Laila Medne

Administrācija:
Inta Grunde, Ilze Bula, Izanda Svilāne, *vakara programmu vadītāja* Laila Medne, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde – tirdziņš* – Lilija Tomasa

Ievirzes, to vadītāji un lektori:
• *Politika. Skats no Latvijas uz Strasbūru* – Māris Ķirsons (Kanāda), Georgs Andrejevs (Kanāda/ Latvija), Ojārs un Vija Rubeņi (Latvija), Latvijas vēstnieks Kanādā Jānis Lūsis
• *Kurzemes daba un folklora* – Alanda Pūliņa
• *Māksla. Kurzemes mākslinieki* – Eleonora Šturma
• *Literatūra. Gundegas Repšes darbi* – Inese Račevska
• *Reliģija. Garīgais un fiziskais es* – mācītājs Laris Saliņš, Pēteris Gaibišelis
• *Dzīvesstāsti Katskiļos* – Maija Hinkle
• *Valoda* – Austris Grasis (Latvija)
• *Rotkalšana* – Aleksandrs Pariņš, Maira Dižgalve, Alfons Mednis
• *Dzintara apdare* – Solveiga Vārna (Latvija)
• *Jostas un prievītes* – Anda Spalviņa
• *Aušana stellēs* – Kaira Liepiņa
• *Vitrāža* – Ilze Sērmoliņa, Harijs Zikmanis
• *Kokgriešana* – Valdis Spalviņš
• *Koris un koklēšana* – Andrejs Jansons
• *Spēles* – Mārtiņš Rācenis
• *Pastaigas* – Māra Silgaile
• *½x½* un *Stariņi* – Zīle Dzenīte, Inita Trumekalne, Rasma Plato

VISUR TIKAI DZINTARS VIEN

Šī gada tēma Kurzeme. Domājot par Kurzemi, nāk prātā jūra un dzintars. Lai palīdzētu iedzīvoties Kurzemes tēmā, tika pieminēta kā jūra, tā dzintars. Jau pirms nometnes dalībniekiem nosūtīja vēstules, aicinot ņemt līdzi dzintara rotas un ikdienā nometnē tās valkāt. Solveiga Vārna no Latvijas bija aicināta vadīt Dzintara apdares ievirzi. Tajā dalībnieki mācījās gatavot paši sev dzintara rotas vai dekorācijas. Mākslinieks Uģis Nīgals bija izgatavojis nometnes "ceļu stabus" ar norādēm "Augšgali", "it nekur", "Kolka", "Liepāja", "Šur tur", "Tukums", "Zemgaļi". Nometņotāji sacentās, minot rucaviešu vārdu mīklas.

Iepazīšanās vakaru vadīja Laila Medne. Bija Astrīdas Jansones iestudēts uzvedums. Ludziņā mūsdienu problēmas, Amerikas latviešu pensionāriem pārceļoties uz Latviju, bet ģimenēm no Latvijas – uz Ameriku.

Mācītājs Māris Ķirsons vadīja svecīšu dievkalpojumu Rotas Brāļu kapos. Nometnes vadība katram baznīcēnam deva divus puķu pušķus, jo mācītājs bija licis vienu pušķi kapsētā nolikt pie kāda tuvinieka urnas vietas, bet otru kādam, kuru nepazīst.

Nometnes avīze "Dienas Lapa". Redaktors Miķelis Svilāns (Kanāda)

Sludinājums – aicinājums uz 3x3 nometni. Autors Uģis Nīgals

Daudzinājumu jūrai vadīja Laila Medne. Aleksandrs Pariņš stāstīja, kā radies dzintars, nometnieki lasīja jūras teiksmas, Agra Vāgnere stāstīja stāstus par jūru. Lilija Tomasa lasīja referātu par dzintaru. Izstādē varēja apbrīnot nometnieku atnestās dzintara rotas.

Noslēguma vakarā – Andreja Jansona kora un koklētāju koncerts.

Nometnes atklāšana

Koris

Rāmīšu gatavošana

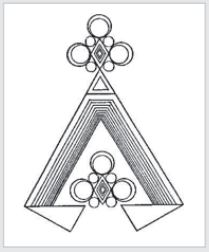

Veikals

Top gardi speķa pīrādziņi

2003

Laiks: 17. – 24. augusts
Vadītājas: Māra Buka un Ingrīda Mieme
Dalībnieki: 135
Nometnes grafiskā zīme:
Aija Buka-Schmidt
Tēma: Sprīdītim 100 gadu

Svecīšu dievkalpojums:
mācītājs Laris Saliņš

Administrācija:
Inta Grunde, Ilze Bula, Laila Medne, Andra Zvārgule, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde* – Dagnija Staško (Kanāda)

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika. Latvija šodien* – Uldis Klauss, Dace Matule (Latvija)
- *Folklora. Latviskā dzīvesziņa* – Anna Kārkle (Latvija)
- *Reliģija. Ieaudzināsim kristietībā* – mācītājs Laris Saliņš, Vera Volgemūte-Rozīte (Vācija)
- *Valoda. Vara un valoda* – Austris Grasis (Vācija)
- *Dzīvesstāsti Katskiļos* – Maija Hinkle
- *Latviešu valoda nepratējiem* – Inta Grunde
- *Rotkalšana* – Aleksandrs Pariņš, Maira Dižgalve, Brigita Vīksniņa
- *Aušana stellēs* – Kaira Liepiņa
- *Jostas un prievītes* – Anda Spalviņa
- *Kokgriešana* – Valdis Spalviņš
- *Vitrāža* – Ilze Sērmoliņa, Harijs Zikmanis
- *Keramika* – Uldis Stepe
- *Zīmēšana* – Aivars Zandbergs
- *Skaista un veselīga māja* – Ligita Matisone, Ingrīda Mieme, Vija Zuntaka-Bērziņa
- *Tautas balss ansamblis* – Anna, Kristīne un Edgars Kārkļi (Latvija)
- *½x½* un *Stariņi* – Mārīte Krūze un Zīle Dzenīte

PAŠIEM SAVS SPRĪDĪTIS

Folkloras vakaru vadīja Anna Kārkle, folkloras kopas "Ceiruleits" vadītāja no Latvijas, muzicēja viņas bērni Kristīne ar vijoli un ģīgu un Edgars ar akordeonu un dūdām, Sandors Abens – bungas un Austris Grasis – klarnete. Dancoja visi!! Varēja iedomāties, kā skan Kārkļu ģimenes folkloras ansamblis "Ceiruleits", kurā muzicē un dzied vairāk nekā 30 dziedātāji. Ansamblis pārstāvējis Latviju Japānā, Brazīlijā un citās valstīs. Anna iepazīstināja ar seniem un īpatniem tautas mūzikas instrumentiem. Dūdas, klapītes, vargans, base, cimbole, sietiņš, bega, eglīte – nu kļuva zināms, kā tie skan. To aicināti, nometnieki dziedāja un dancoja.

Atvadu vakarā uzvedumu "Sprīdītis" iestudēja un vadīja Andra Lagzdiņa-Zvārgule. "Sprīdītis!!!! Šai nometnē dzīvojām Annas Brigaderes Sprīdīša garā. Andra bija izveidojusi uzvedumu no Brigaderes lugas fragmentiem, kurus papildināja lentā ieskaņoti Latvijā iznākušās filmas "Sprīdītis" skaņu ieraksti. Nedēļas laikā viņa ar aktieriem – nometnes dalībniekiem – panāca gandrīz neiespējamo – brīnišķīgu uzvedumu. Sprīdītis – 9 gadus vecais Paulis Svilāns – kļuva visiem par mīluli. Imanta Nīgale un Kaira Kristberga kopā ar citiem aktieriem, teicēju un mūziķiem Kristīni un Edgaru Kārkļiem mūs ieveda Brigaderes pasaku pasaulē. Paldies Andrai!" sacīja nometnes vadītāja.

3 x 3 Dienas Lapa

16:38PM 2003.g.20.augustā

Nometnes jaunākais dalībnieks, Lāčītis Pļeckiņa, piedalās virtuves ievirzē

Nometne avīze "3x3 Dienas Lapa". Redaktores Maija un Taina Laiviņas. Aivara Zandberga un Tomasa Svilāna ilustrācijas

Piepilda nometni ar prieku un mūziku

"Mūzikas starpievirze tiešām deva tieši to, kas bija 3x3 pieteikšanās anketā sludināts. Jau pirmajā reizē iepazinos ar mūzikas instrumentiem: kokli, akordeonu, vijoli un bungām. Un viss tas notika visiem kopā dziedot, muzicējot un dejojot! Anna, Kristīne un Edgars tiešām piepildīja mūsu nometni ar prieku un mūziku."

No nometnes avīzes "Dienas Lapa"

Nometnes atklāšana

Ievirzes "Skaista un veselīga māja" dalībnieces ar vadītāju Viju Zuntaku-Bērziņu

"Sprīdīša" uzveduma režisore Andra Lagzdiņa-Zvārgule

Nometnes jaunā paaudze

Jumis atgriežas Katskiļos

1963. gadā, gatavojoties lielajai roveru un lielgaidu nometnei, skauti un roveri uzbūvēja Katskiļu nometnei vārtus un uzlika tiem Jumi. Tagadējais 3x3 mākslas un kokapstrādes skolotājs Aivars Zandbergs arī piedalījās šo vārtu būvēšanā.

Vēlākos gados vārtus pārbūvēja, bet Jumi tajos vairs neatgrieza. Aivars ieradās 3x3 nometnē pēc 40 gadiem, kopš bija būvējis oriģinālos vārtus, un redzēja, ka tajos trūkst Jumja zīmes. Tūlīt ķērās pie darba, izgatavoja Jumi un novietoja to uz vārtiem.

Latviešu valodu mācoties – dalībnieki ar skolotāju Intu Grundi

2004

Laiks: 15. – 22. augusts
Vadītāja: Ingrīda B. Jansone
Dalībnieki: 197
Nometnes grafiskā zīme: Zīle Dzenīte
Tēma: Vidzeme

Dievkalpojums: mācītājs Laris Saliņš

Daudzinājums: Krustceļi
Laila Medne, Inese un Jānis Krūmiņi (Latvija)

Administrācija:
Laila Medne, Rasma Plato, Uldis Stepe, Silvija Mežgaile, Inese Rācene, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde* – Lilija Tomasa

Ievirzes, to vadītāji un lektori:

- *Politika. Latvijas nākotne Eiropas Savienībā* – Uldis Bluķis, Pēteris Elferts (Latvija)
- *Folklora* – Inese un Jānis Krūmiņi (Latvija)
- *Reliģija* – mācītāji Ilze Kuplēna-Juarte (*Ewart*) (Kanāda) un Laris Saliņš
- *Vidzemes senvēsture* – Guntis Zemītis (Latvija)
- *Dzīvesstāsti Katskiļos* – Maija Hinkle
- *Rotkalšana* – Aleksandrs Pariņš, Maira Dižgalve
- *Ādas apstrāde* – Līga Sarkane (Latvija)
- *Aušana stellēs* – Aija Kusiņa, Kaira Liepiņa
- *Vitrāža* – Ilze Sērmoliņa, Harijs Zikmanis
- *Kokļu darināšana* – Jānis Krūmiņš (Latvija)
- *Koris un koklēšana* – Andrejs Jansons
- *½x1½* un *Stariņi* – Sarma Svilāne
- *Tautasdejas* – Vilnis Birnbaums

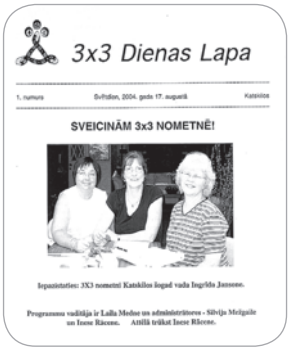
SVIN SENLATVIEŠU KĀZAS

Viesi no Latvijas – Inese un Jānis Krūmiņi – kuplināja nometni ar stāstiem par vīru folkloras kopu "Vilki" un sievu kopu "Vilcenes", kā arī par Latvijas 3x3 nometnēm. Inese vadīja Folkloras ievirzi, bet Jānis mācīja gatavot kokles. Nometnes beigās tās skanēja!

Mācītāja Ilze Kuplēna-Juarte (*Ewart*) vadīja Reliģijas ievirzi. Viņa laukumā pie Atpūtas nama zemē iezīmēja labirintu. Ne jau ar augstām sienām, bet tāpat zālē iezīmētu ceļu. Un sacīja: "Labirints... Kādreiz visvecākajās lietās var atrast ko jaunu, svaigu. Ceļš – tāds, kas ved līku loču, bet vienmēr nonāk pašā centrā, šeit – pie spēcīga akmens. Tomēr tas nav ceļa mērķis, bet palīglīdzeklis, lai no turienes atgrieztos ierastā ikdienā. Ejot pa labirintu senā, iecienītā svētceļojuma gaitā, uz brīdi liekas – viss apstājas. Cita nekā vairs nav, kā vien pēdu pieskāriens pie zemes un miers kā mīlestības pilns glāsts. Akmens – stiprā pils, pret ko atsperties. Spēks, svētā spēks, kas tevi pavada izejot. Cita nekā nav kā tu, debesis un zeme. Tepat vien blakus dīķim vari iet šo ceļu, atšķirties uz mirkli no acīmredzamā un piedzīvot nelielu brīnumu." Arī daudzinājuma tēma bija Ceļš. Tas notika nometnes ceļu krustceļā. Savos senajos tērpos ģērbušies, Inese un Jānis Krūmiņi vadīja gājienu un kopā ar Lailu Medni daudzinājumu.

Uzstājās ansamblis "Trīs Tenori" no Latvijas. Miervaldis Jenčs, Guntars Ruņģis un Nauris Puntulis Jura Kulakova pavadījumā dziedāja dziesmas no sava jaunā diska "Mīlas lidojums". Nav izstāstāms nometnieku prieks un sajūsma! To pauda skaļie aplausi, ziedi un asaras dažu klausītāju acīs pēc skaistākās dziesmas "Saulīt' vēlu vakarā".

Atvadu dienā Andreja Jansona vadībā skanēja kora un koklētāju koncerts. Bet vakarā nometnē svinēja kāzas! Visi piedalījās uzvedumā "Senlatviešu kāzas" Maijas Laiviņas režijā ar Viļņa Birnbauma tautasdeju iestudējumu. Mūziku gādāja Jānis Students un Andrejs Jansons. 3x3 dalībnieki, kas vien varēja, ieradās uz vakariņām tautastērpos, viens greznāks par otru. Jauno pāri tēloja Anna Jansone un Alekss Rācenis. Maija

Nometnes avīze "3x3 Dienas Lapa". Redaktori Miķelis Svilāns un Maija Laiviņa

Sludinājums – aicinājums uz 3x3 nometni. Autors Uģis Nīgals

ar saimniekpuišu palīdzību bija dekorējusi sarīkojumu zāli ar puzuriem, vainagiem, svečturiem un balti klātiem galdiem. Inese un Jānis Krūmiņi kā vedējtēvs un vedējmāte zālē ieveda jauno pāri. Nometnieki izdzīvoja vedību tradīcijas, dziesmas un dejas.

Būt latvietim ir patīkami un aizrautīgi

"Uz 3x3 nometni Katskiļos dalībnieki brauc meklēt un izjust latvisku kopību un, manuprāt, tas papilnam izdevās.(..) Visu, ko kopā piedzīvojām, vēl ilgi atcerēsimies, jo pēc nometnes esam kļuvuši labāki un vairāk pārliecināti latvieši. Ikviens nometnes dalībnieks varēja paplašināt savu apvārsni ne tikai lekcijās un nodarbībās, bet ik brīdi izjūtot, ka būt latvietim ir patīkami un aizrautīgi."

No Maijas Laiviņas raksta laikrakstā "Laiks"

Kopbilde. Kā top kopbilde? – jautā nometnes avīze. Pāris koka kāpņu, 1 balts visdzinējratu automobīlis, 2 ruļļi filmas, 4 fotoaparāti un divas tautas dziesmas

Nometnes vadītāja Ingrīda Jansone savā birojā

3x3 noslēgumā, nolaižot nometnes karogu, visi dzied "Daugav's abas malas"

Ingrīda Jansone un Laila Medne

Jānis Krūmiņš ar skolnieci Ievu, kam rokās meistardarbs – kokle

Noslēguma vakarā senlatviešu vedību tradīcijas

2005

Laiks: 14. – 21. augusts
Vadītājas: Ingrīda B. Jansone un Laila Medne
Dalībnieki: 189
Nometnes grafiskā zīme: Zīle Dzenīte
Tēma: Zemgale

Dievkalpojums: mācītājs Laris Saliņš
Daudzinājums: Debess sēta

Administrācija:
Aina Berķe un Aira Bunga, Miķelis Svilāns – *vakara programmu vadītājs*, Alberts Plostiņš – *saimnieks*, *Austrumu piekrastes daiļamatnieku darbu izstāde* – Antra Lelkeša

Ievirzes, to vadītāji:
- *Ar Zemgales acīm* – Zinta Aistare
- *Politika. Demogrāfiskais drauds* – Franks Gordons (Izraēla)
- *Latviešu valoda* – Sarma Kļaviņa (Latvija)
- *Meditācija un reliģija* – mācītājs Laris Saliņš
- *Pilates vingrojumi* – Edvīns Pūris
- *Trimdas vēsture dzīvesstāstos* – Maija Hinkle
- *Astronomija* – Imants Platais
- *Latviešu valoda kā svešvaloda* – Inta Grunde
- *Rotkalšana* – Aleksandrs Pariņš, Maira Dižgalve
- *Vitrāža* – Anda Sīpoliņa
- *Jostas un prievītes* – Anda Spalviņa
- *Latviskā virtuve* – Taina Laiviņa
- *Keramika* – Uldis Stepe
- *Dzīve fotogrāfijās* – Ingrīda B. Jansone
- *½x½* un *Stariņi* – Zenta Heijsa, Dagnija Spuntele-Lapiņa
- *Koris un koklēšana* – Andrejs Jansons
- *Tautasdejas* – Maira Kaniņa (Kanāda)

JAUNUMS – 1X1 PROGRAMMA

Turpinot iepriekšējo gadu "ceļojumus" pa Latviju, šīgada tēma ZEMGALE bija nākošais loģiskais solis. Nometnes vadībā kā nometnes avīzes redaktore un Latviskās virtuves ievirzes vadītāja atgriezās Taina Laiviņa un Aira Bunga kā nometnes biroja "karaliene".

Vadītājas secināja, ka daži jaunieši izauguši no ½x½ programmas, bet vēl nav gatavi pastāvīgi piedalīties ievirzēs, tāpēc mēģināja izveidot 1x1 programmu, lai viņi organizētā veidā varētu piedalīties pieaugušo ievirzēs.

"Esmu piekritusi vadīt Literatūras ievirzi par Zemgales autoriem un Zemgales stāstiem. Dalīsimies atmiņās, pie mums būs Annele un Jānis. Mūs aicinās uz Straumēniem Edvarts Virza. Astrīda Ivaska mūsos modinās vēlēšanos nekad neaizmirst, ka valoda ir viss. Viņu grāmatās atradīsim paši sevi – kādi mēs reiz esam bijuši, kādiem mums jābūt, kādi mēs vēl varam cerēt būt," tā savu ievirzi pieteica Zinta Aistare.

Latviešu valodas ievirzi vadīt bija aicināta Latvijas Universitātes profesore Sarma Kļaviņa. Jauna ievirze bija Astronomija – zvaigžņu pētīšana, kuru pasniedza Imants Platais. Viņš vakaros uzstādīja teleskopus, un caur tiem varēja vērot zvaigznes un planētas. Zvaigznāji – tumsā spīd zaļganas gaismiņas. Tās, liekas, ir Lielā lāča zvaigznāja formā. Tur vēl viena un vēl. Pilna pļava ar zvaigznājiem! Tie taču paši dalībnieki savos nometnes krekliņos, uz kuriem zvaigžņu raksti, kas tumsā spīd. Cik labi tas saderas ar Astronomijas ievirzē Imanta stāstīto un rādīto. Lai gan dienas gaismā zvaigznes nespīd, krekliņi ir skaisti un visiem patīk.

Interesants bija vakars, kurā Džeina Kanighema, "Mana koka gadu gredzeni" autore, stāstīja par savu grāmatu. Tas ir viņas dzīves stāsts par meitenes likteni, mazai aizbēgot no Latvijas, viņas gaitām "dīpīšu" nometnē un dzīvi, nonākot Amerikā.

Atvadu vakarā svinēja Jāņus Zemgalē. Nometnes "mājas", kurās katrā savs Jāņu tēvs un Jāņu māte, apstaigāja citu māju iemītnieki un apdziedāja viens otru, beidzot sanākot nometnes centrā. Tur viesus sagaidīja nometnes Jāņu māte un tēvs – Ingrīda un Uldis Jansoni –

3x3 Lapa

SVEICINĀTI 3x3 2005 DALĪBNIEKI!

Nometnes avīze "3x3 Lapa". Redaktore Taina Laiviņa

Sludinājums – aicinājums uz nometni. Autors Uģis Nīgals

un aicināja pie ugunskura. Dalībniekiem par prieku vadītāji tautastērpos dejoja „Eņģelīti". Skatītāji pieprasīja deju atkārtot! Stariņi un ½x½ dejoja vairākas dejas, ko viņiem bija iemācījusi Maira Kaniņa. Pēc uzveduma, pie liela ugunskura dziedot un sarunājoties, visi baudīja Jāņu vakaru.

Paziņojums nometnes avīzē: OZOLI!

Ak, jūs gribat zināt, kas tad būtu Jāņi bez ozolu vainagiem? Bet nometnes īpašumā ir tikai daži ozoli. Ko nu? Neplēsīsim, negriezīsim tiem dārgos zariņus! Nometnes vadība centīsies importēt ozolu zarus, lai iznāktu pietiekoši visiem. Citus gadus, ja pēdējam vakaram Čikāgas Piecīšus varēja sarunāt, ja Jūrmalniekus no Denveras atlidināt, tad nebūs grūtības Jāņu bērniem ozola zarus sagādāt.

Dzied nometnes koris

Koklētāju priekšnesums

Nometnes izstādes un tirdziņa iekārtotāja un vadītāja Antra Lelkeša

Dzidra Šmite Jāņu vakaram par godu bija uzrakstījusi dzejoli:

"Šodien, dienā pēdējā, Jāņus svinam augustā.
Katskiļos ir piecas sētas, katrai sava Jāņu māte.
Jāņu tēvi smaidiem vaigā pagalmos tur grozās, staigā.
Lej līdz malām pilnus kausus, lai dzer Jāņu bērni sausus.
Gordons Franks no Izraēlas, vainags galvā, staigā cēli.
Jāņu tēvs viņš "Ezerniekos", ķimeņsieru nēsā siekos.
No sētas sētā paši ejam, dziedam, iedzeram un dejam.
Rītu taču mājā brauksim, ardievas šiem priekiem sauksim!"

Gatavošanās Līgo vakaram – top vainagi no Amerikas jāņuzālēm

Tautu meitu līdzināšanās

Latviskie danči

Nometnes jaunā paaudze saposusies Līgo vakaram

Līgo dziesmas

Līgotājus sagaida Jāņu māte un Jāņu tēvs – Ingrīda un Uldis Jansoni

2006

Laiks: 13. – 20. augusts
Vadītājas: Ingrīda B. Jansone un Laila Medne
Dalībnieki: 145
Nometnes grafiskā zīme: Zīle Dzenīte
Tēma: Dzeltens

Dievkalpojums: mācītājs Māris Ķirsons (Kanāda)
Daudzinājums: Teiksmainā saule

Administrācija:
Aina Berķe, Sanita Šūmane, *vakara programmu vadītājs* Vilnis Birnbaums, *saimnieks* – Uldis Stepe, *izstāde – tirdziņš* – Lilita Berga

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika. KNAB* – Māris Ķirsons (Kanāda)
- *Folklora. Latviskā dzīvesziņa* – Anna Kārkle (Latvija)
- *Latvijas māksla šodien* – Linda Treija
- *Demogrāfiskā situācija Latvijā* – Juris Draguns, Solveiga Miezīte (Kanāda)
- *Trimdas vēsture dzīvesstāstos* – Maija Hinkle, Ints Dzelzgalvis, Lilita Berga
- *Rotkalšana* – Maira Dižgalve, Andris Rūtiņš
- *Latviskā virtuve* – Taina Laiviņa
- *Vitrāža* – Ilze Sērmoliņa, Harijs Zikmanis
- *Metāla apstrāde* – Gints Grīnbergs
- *Digitālās fotogrāfijas* – Inga Ķirsone (Kanāda)
- *Koris un koklēšana* – Andrejs Jansons
- *½x½* un *Stariņi* – Daiga Rūtiņa

LEKTORI IZMANTO MODERNĀS TEHNOLOĢIJAS

Latvijas novadi bija "apbraukāti", bija laiks meklēt jaunu tēmu nometnei. Lasot kādu žurnālu, nometnes vadītājas izlasīja rakstu par krāsām un to nozīmi un nolēma par šīgada tēmu ņemt krāsu – DZELTENS. Nometni greznoja dzelteni aizkari, segas un dalībnieki dzeltenos krekliņos.

Dalībniekus sadalīja pa ciltīm, kurās viņi darbojās nometnes laikā. Iepazīšanās vakarā ciltis sacentās dziesmu karā un Ugunskura vakaram gatavoja priekšnesumus.

Politikas ievirzē, izmantojot moderno SKYPE sistēmu, ievirzes vadītājs sarunājās ar viesu lektoriem tālu citās zemēs. Jauna bija Metāla apstrādāšanas ievirze, kura kļuva ļoti populāra. Ievirzes vadītājs Gints Grīnbergs mācīja metināšanu un lodēšanu, veidojot interesantas skulptūras.

Literatūras vakars bija veltīts Olafa Stumbra dzejai, dalībnieki lasīja viņa dzeju un dzīves stāstu. Taina Laiviņa iestudēja savu lugu "Zaļā krūze", kurā tēloja nometnieki. Visi ar lielu sajūsmu to noskatījās atvadu vakarā. Uzstājās Andreja Jansons vadītais koris un koklētāji.

Nometnes avīze "Dienas Lapa". Redaktori Miķelis un Sarma Svilāni

Sludinājums – aicinājums uz nometni. Viss dzeltenā. Autors Uģis Nīgals

Nometnieku uzstāšanās noslēguma vakarā

Skats no nometnieku teātra uzveduma Tainas Laiviņas "Zaļās krūzes"

Aktieri saņem pelnītus aplausus

2007

Laiks: 19. – 26. augusts
Vadītāja: Aina Berķe
Dalībnieki: 145

Kuplākās ģimenes – trīs piecu cilvēku saimes
Populārākie vārdi nometnē: Maija – 6,
Anna – 4, Inta – 4

Nometnes grafiskā zīme: Zīle Dzenīte

Dievkalpojums: diakone Ieva Dzelzgalve
Daudzinājums: Labietis
Vada Laila Medne, Anete un Māris Karlsoni (Latvija)

Administrācija:
Alvis Eikstrēms, Ēriks Mikelšteins, Ingrīda B. Jansone,
izstāde – Lilita Berga

Ievirzes, to vadītāji:

- *Folklora. Tautas tērpu vēsture* – Anete Karlsone (Latvija)
- *Garīgā un fiziskā veselība* – Solveiga Miezīte (Kanāda), Brigita Vīksniņa
- *Trimdas vēsture dzīvesstāstos* – Maija Hinkle, Pēteris Dajevskis, Andrejs Jansons, Pēteris Galiņš
- *Rotkalšana* – Maira Dižgalve, Lilita Spure
- *Koka darbi* – Aivars Zandbergs
- *Celaines* – Anete Karlsone (Latvija)
- *Keramika. Svilpaunieki* – Māris Karlsons (Latvija)
- *Metāla apstrāde* – Gints Grīnbergs
- *Sveču liešana* – Sarma Stuberovska
- *Vitrāža* – Ilze Sērmoliņa
- ½x½ un *Stariņi* – Laila Medne, Andra Leimane
- *Koris un koklēšana* – Aivars Staško (Kanāda)
- *Rīta vingrošana* – Brigita Vīksniņa

Kopbilde

Ieviržu vadītāji

DIENAS LAPA

3 x 3 KATSKIĻOS 2007

Otrodien, 2007. gada 21. augustā

Nr 3

Putni zaros meklē dusu,
Mīļā saule projām steidz.
Puķes aizmieg klusu, klusu,
Diena savu gaitu beidz
Z. Dzelte

Šovakar svecīšu dievkalpojums ezermalā vai ēdamzālē
diakones Ievas Dzelzgalves vadībā

(Atkarīgi no laika apstākļiem)

Nometnes avīze "Dienas Lapa". Redaktores B. Ozola, Anda Sūna-Kuka

IZZINA TRIMDAS VĒSTURI UN FOLKLORU

Ievirzē "Trimdas vēsture dzīvesstāstos" Pēteris Dajevskis stāstīja un rādīja fotogrāfijas par latviešu teātri Vācijas nometnēs, Pēteris Galiņš par latviešu draudzēm kā latvietības cietokšņiem svešumā, Andrejs Jansons par latviešu mūzikas pasākumiem un aktivitātēm ārpus Latvijas. Ievirzes vadītāji visiem interesentiem demonstrēja latviešu trimdas organizāciju un kopienu datu bāzi.

Literatūras vakarā uzstājās dzejnieks Jānis Krēsliņš. Ērika Raistera piemiņas fonds rīkoja laureātes dzejnieces Maijas Meirānes godināšanu un pasniedza viņai Raistera fonda balvu.

Šķēršļu gājienu "Folkloras mātes" rīkoja Taina Laiviņa. Gājienā nometnes ciltis veica uzdevumus un atbildēja jautājumus par Zemesmāti, Jūrasmāti, Mežamāti un Vējamāti. Ugunskura vakaru ar cilšu uzdevumiem vadīja Aivars Zandbergs.

Atvadu vakarā Anetes Karlsones referāts par tautastērpu vēsturi un neaizmirstama tautas tērpu skate ar modelēm – nometnes dalībniecēm.

Sveču liešanas ievirzes dalībnieki

"Metālisti" un viņu darbi

Māris Karlsons iekārto keramikas cepli ugunskurā

Celaiņu audējas ar saviem darbiem

Daudzinājuma vadītāja Laila Medne

Ilggadējas vadības loka darbinieces

Ar mīlestību un pateicību 3x3 saime godināja ilggadējās Katskiļu 3x3 vadības loka darbinieces Ilzi Bulu un Intu Grundi.

Ilze par sevi stāsta: "Pirmajā 3x3 nometnē Katskiļos strādāju par biroja pārzini. Ar lielu sajūsmu un arī ar bailēm kopā ar Ingrīdu Miemi, Māru Buku, Noru Aivaru un Airu Bungu sākām šo vērtīgo pasākumu. Ka tas ir tiešām vērtīgs, liecina tas, ka vēl šovasar, pēc 27 gadiem 3x3 notiek! Esmu strādājusi birojā, vadījusi cepšanas un vārīšanas ievirzes. Nu esmu tikusi līdz lielajai virtuvei, kur tagad esmu saimniece. Esmu pateicīga, ka varu te pavadīt nedēļu kopā ar jaukiem, interesantiem cilvēkiem. Mēs Katskiļu 3x3 nometnē vienmēr ko jaunu iemācāmies!"

Inta Grunde Katskiļu 3x3 bijusi gan dalībniece, gan biroja darbiniece, gan jaunas ievirzes "Latviešu valoda cittautiešiem" (Emergency Latvian) vadītāja. Par sevi viņa stāsta: "Pirms pāris gadiem mani pierunāja vadīt virtuves ievirzi 3x3 nometnē. Man tik ļoti iepatikās nometnes gars un sadzīve, ka nākamajā gadā nācu kā dalībniece. Diemžēl man aužot diegi sapinās mezglos, rotas kaļot es sadauzīju pirkstu un lekcijās man nāca miegs. Kad mani aicināja strādāt birojā, tūlīt piekritu. Pēc trim gadiem esmu pārgājusi uz siltāku vietu – virtuvi."

Tautastērpu skatē modeļi - nometnes dalībnieki

2008

Laiks: 17. – 24. augusts
Vadītāja: Taina Laiviņa
Dalībnieki: 100
Nometnes grafiskā zīme: Aivars Zandbergs
Tēma: Daba

Svecīšu dievkalpojums: mācītājs Juris Saivars
Daudzinājums: Daba un Māra
Vada Imanta Nīgale un Laila Medne

Administrācija:
Ingrīda B. Jansone, Anda Sūna-Kuka (Cook), *saimnieks* – Aldis Sīpoliņš, *programmu vadītājas* – Anna Jansone, Imanta Nīgale, Alīda Saliņa, *izstāde – tirdziņš* – Lilita Berga

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika. Latvijas vēlēšanu likums* – Ints Rupners, Ints Dzelzgalvis
- *Folklora. Par senām tradīcijām un vārdiem* – Janīna Kursīte (Latvija)
- *Dabas vērošana, mācība un mīlestība* – Liene Lucāne, Pauls Pilmanis, Andra Leimane
- *Reliģija. Grāmata kā garīgās izaugsmes un tuvināšanās avots* – Inga Saivare
- *Stikla apdare* – Zane un Lauris Rožkalni
- *Rotkalšana* – Alfons Mednis, Miķelis Auģis
- *Grozu un ornamentu pīšana* – Ingrīda B. Jansone
- *Fotografēšana* – Taina Laiviņa
- *Kokgriešana* – Aivars Zandbergs
- *Koris un koklēšana* – Andrejs Jansons
- *½x½* un *Stariņi* – Andra Leimane un Laila Medne ar palīgiem
- *Rīta vingrošana* – Brigita Vīksniņa

VADĪBĀ IENĀK JAUNATNE

Latviešiem skaitlim trīs piemīt maģiskas īpašības. Nometni atklājot, vadītāja Taina Laiviņa vēlēja, lai šī gada trejdevītā Trīsreiztrīs nometne vada nometniekus sekot mudei "Dievs, daba, darbs", un vedināja uz rosīgu un bagātīgu nometnes nedēļu.

Katrs dalībnieks bija aicināts savu vārdos neizteikto mīlestību iedegt lukturītī un atnest savas dvēseles uguntiņu uz tiltiem – savai Latvijai. Katskiļu 3x3 dalībnieki katru gadu nometnē kādu brīdi savas domas, dziesmas un vārdus ir veltījuši, pieminot Latviju. No rīta Latvijas karogu paceļot, vakarā to nolaižot, daudzinājumā, dievkalpojumā, pie ugunskura, Politikas, Literatūras, Folkloras ievirzēs, ar šampanieti un svētku torti 1991. gadā, svinot Latvijas neatkarības pasludināšanu.

Šogad nometne pieminēja 90 gadus, kopš pirmās Latvijas brīvības pasludināšanas 1918. gada 18. novembrī. Tieši 90 dienas pirms tam – 22. augustā – iniciatori Latvijā aicināja tautu sanākt pie tiltiem un pulksten deviņos vakarā uz tiem katram iedegt gaismiņu lukturītī. Gaismas tiltos mirdzēs tā Latvija, kas mūsu dvēselēs. Gaisma ir kustība, atmoda, cerība un spēks. Tā rāda ceļu un ved uz nākotni. Nākotni, kas ir pašu izsapņota, izgaismota un plaukstās sasildīta. 22. augustā visā Latvijā iedegās Gaismas tilti! Katskiļu 3x3 dalībnieki priecājās pie ugunskura ezera krastā. Ugunskuru beidzot, tā vadītāja Alīda Saliņa aicināja skatīties uz ezeru. Pulkstens bija tieši deviņi. Brīnums un pārsteigums! Trīs tilti ezera otrā pusē pēkšņi parādījās gaismās! Uz gaismas tiltiem skatoties, pieminēja Latvijas brīvības brīnumu. Un vēl otrs brīnums – uguņošana. Virs ezera cēlās raķetes un ar troksni lija dzirksteļu lietus! Vēl un vēl! Baltas, zilas, sarkanas un zelta dzirksteles! Sveicieni latviešiem un Latvijai. Ierosinājums šim notikumam nāca no Tainas un Roberta Laiviņiem. Kā daudz kas šai nometnē, šis brīnums bija jauno saimniekpuišu un meiteņu izkārtots.

Dienas lapa

Atklājam trejdevīto Trīsreiztrīs nometni Katskiļos!

Karoga jautājums

Kāpēc?

Paldies par devīgumu!

$1,000 ALAs Kultūras fonds
$100 Maija Neimane
$100 Jānis Studento

Nometnes avīze "Dienas Lapa". Redakcija: Anda Sūna-Kuka (Cook), Roberts Laiviņš

Spilgtākie notikumi nometnē bija arī Rustija Džonsona lekcija par Katskiļu apkārtnes dzīvo dabu, kurā klausītāji "satika" dzīvu pūci, vanadzēnu, aligatoru un čūskas, un Alīdas Saliņas organizētais šķēršļu gājiens

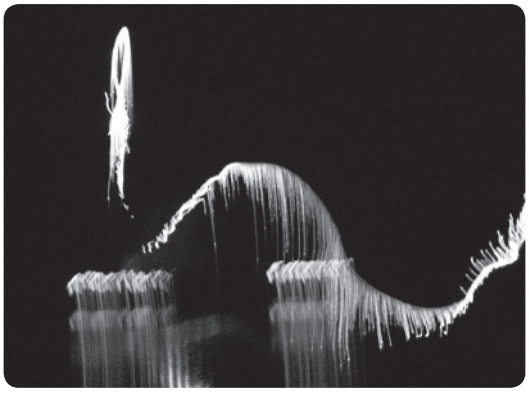
Kopbilde

Nometnes vadība un ieviržu vadītāji

pēc Katskiļu teikas par Ripvanvinklu motīvu. Atvadu vakarā bija skaists Andreja Jansona nometnes kora un koklētāju koncerts.

Šajā nometnē vadībā ienāca jaunā paaudze. Par interesanto un enerģisko iepazīšanos bija gādājušas jaunietes Anna Jansone un Imanta Nīgale. Viņu veidotas bija arī citas labi pārdomātas lietas, piemēram, dzejas vakars. Anna un Imanta bija piedalījušās 3x3 vadības nometnē Mazsalacā Latvijā un savu pieredzi izmantoja Katskiļos.

Pieminot Latvijas valsts dibināšanu pirms 90 gadiem, 22. augusta vakarā gaismās atmirdzēja trīs tilti

Rotkaļi savā darbnīcā ar meistariem Miķeli Auģi un Alfonu Medni

Rīta vingrošanas vadītāja Brigita Vīksniņa

Lilita Berga – laipnā nometnes rokdarbu izstādes un tirdziņa vadītāja

3x3 kā dāvana zem eglītes

"Nolaižam karogu, saslēdzoties lokā pēdējām ardievām. Taisni jābrīnās, kā varēja visu apgūt un nenogurt, bet Dievs, daba un darbs bija tā ceļa nūja, kas uzturēja un vadīja šīs 3x3 nometnes ātri ritošās dienas. Čaklums un rosība ir latviešu tikumi, bet tikumība ir ieaudzināta. Ieaudzināta ir arī uzticība mūsu dzimtenei. Kad svinam svētkus, uztversim tos vairāk kā kailu žestu un apņemsimies būt modri, vairojot mūsu tautas tradīcijas. Varbūt kā dāvanu kādam jaunam cilvēkam šogad zem eglītes mēs varētu paslēpt iemaksu 2009. gada 3x3 nometnei Katskiļos?"

No Andas Sūnas-Kukas (Cook) raksta laikrakstā "Laiks"

Svecīšu dievkalpojums pie ezera sākās vēl dienasgaismā. Lūgšanu vada mācītājs Juris Saivars

Vitrāžas ievirzes dalībnieki ar meistariem Zani un Lauri Rožkalniem

Grozu pīšanas nodarbības ar vadītāju Ingrīdu Jansoni

2009

Laiks: 16. – 23. augusts
Vadītāja: Taina Laiviņa
Dalībnieki: 112
No tiem bērni – 18
Nometnes grafiskā zīme:
Aivars Zandbergs
Tēma: Rudenāji – Apjumības

Svecīšu dievkalpojums: mācītāja Ilze Kuplēna-Juarte (*Ewart*)

Administrācija:
Taina Laiviņa, Ingrīda B. Jansone, Roberts Laiviņš, Laila Medne, *administrācijas palīgi* Ints Dzelzgalvis, Maija Laiviņa, Jānis Students, Laura Šķēla, Selga Vītola, *izstāde – tirdziņš* – Lilita Berga

Ievirzes, to vadītāji:
- *Literatūra* – Elisa Freimane, vieslektore Anita Bataraga
- *"Būdiņas" ievirze un rīta meditācija* – Ilze Kuplēna-Juarte
- *Latvija šodien* – Dainis Mjartāns
- *Trimdas vēsture dzīvesstāstos* – Maija Hinkle, vieslektori Kalvis Cers, Liāna Eglīte, Elisa Freimane, Andrejs Jansons, Luīze McManus, Solveiga un Zigis Miezīši
- *Alus darīšana* – Viesturs Zariņš, Andra Leimane
- *Kalnos kāpšana* – Pauls Pilmanis
- *Rotkalšana* – Alfons Mednis
- *Kokgriešana* – Aivars Zandbergs
- *Metālapstrāde* – Gints Grīnbergs
- *Akvareļu un akrila gleznošana* – Aivars Zandbergs
- *Koklēšana* – Andrejs Jansons
- *Koris* – Andrejs Jansons
- *Rīta vingrošana* – Brigita Vīksniņa
- *Stariņi* un ½x½ – Imanta un Krista Nīgales, Brita Stepe, Ieva Zariņa

Kopbilde Jumja zīmē. Centrā nometnes vadītāja Taina Laiviņa

ĶER JUMI UN SVIN APJUMĪBAS

Nometnes tēma bija APJUMĪBAS un tradicionālās dalībnieku ciltis šoreiz saucās Rudzi, Mieži, Kvieši, Griķi un Apīņi. Lielais notikums bija Apjumību svinēšana – gan šķēršļu gājienā dzenot Jumi, kā to mūsu senči darījuši, gan literārā un folkloras vakarā.

Alus ievirze Katskiļu 3x3 notika pirmo reizi. Viesturs Zariņš šādu ievirzi bija vadījis Latvijā un saņēmis labas atsauksmes. Katskiļos viņam palīdzēja Andra Leimane, kas pati jau gadiem brūvē alu. Andra cienāja ar "Saules meitas Dzintara alu" un, lai parādītu, kā vienkāršu alu padarīt interesantāku, piedāvāja "Dzintaru ar dzēlienu" (pipara šķēli) un "Dzintaru" ar bazīliju.

Jauna bija arī "Būdiņas" ievirze, kurā Sv. Andreja draudzes mācītāja no Toronto Ilze Kuplēna-Juarte vadīja sarunas par kanādiešu rakstnieka Viljama P. Janga grāmatu "Būda". Tā ilgāk par gadu bija "New York Times" bestselleru sarakstā, taču Ilze to aicināja vērtēt nevis kā literāru darbu, bet kā vielu pārrunām par veidu, kā izprast ticību.

Rotkaļos darbojās 6 cītīgi kalēji, kas veidoja Nameja aproci, placinātu gredzenu, Viestura gredzenu, Nameja piekariņu, auskarus un citas rotas. Bet metālapstrādes meistars Gints priecājās, ka šogad nebija pieprasījuma gatavot ieročus, bet vairāk skulptūras un pat alus kausu.

Ik rītu pieauga vingrotāju skaits Brigitas Vīksniņas vadītajā rīta vingrošanā. Brigita jau kādus 25 gadus piedalās 3x3 nometnēs, ilgus gadus mācīja rotkalšanu, tikai pēdējos gados atļāvusi izpausties savam sirdsamatam (viņa ir ķermeņa terapeite Merilandē) un māca 3x3 dalībniekiem mierīgi būt tagadnē ķermenī un stiepties. Nākamajā Katskiļu nometnē Brigita kopā ar Solveigu Miezīti domā atkārtot paplašinātu Labsajūtas ievirzi, kādu viņas 2006. gadā vadīja Katskiļos un 2008. gadā Malnavā, Latvijā.

Nometnes avīze "Dienas Lapa". Redaktore Maira Bundža

Apjumību svinēšana. Aivara Zandberga zīmējums "Dienas Lapā"

Dažādas nodarbības bija nometnes bērniem – Stariņiem un ½x½ , turklāt viņi katru dienu mācījās piecus jaunus vārdus latviski. Vienīgo Mazlācīti auklēja Laura Šķēla un Selga Vītola. Šī ir svarīga daļa no 3x3, lai nometnē varētu piedalīties visa ģimene, lai bērni būtu nodarbināti un lai vecāki spētu izbaudīt savas ievirzes.

Īpašie viesi bija Latvijas vēstnieks ASV Andrejs Pildegovičs, kurš vadīja pārrunas par grāmatu "VVF" (par eksprezidenti Vairu Vīķi-Freibergu), un "Trīs tenori" ar koncertprogrammu "Trīs jaunas māsas".

Nometnes vadība un ieviržu vadītāji

Jaunieši dančos

Aicinājums uz izstādi

Izstādē piedalās 16 meistari

Rotas lietas: Velta Karlsone, Ligita Samsone, Mārīte Zandberga-Burns, Olga Ziemiņa-Kurēns

Rokdarbi: Aina Priedīte, Taina Laiviņa, Maija Laiviņa

Mākslas darbi: Kika Nīgals

Kokgriešanas darbi: Agnis Siliņš

Metāla skulptūra: Gints Grīnbergs

Latgales keramika: šķīvji no 1998. gada Smithsonian Folkloras festivāla - atlikuši tikai 9 visā Amerikā! Ienākumi par labu ALA's Latviešu muzejam Rokvilē, Merilandē

Foto kartiņas: Dzintra Alversone, Lilita Berga, Aina Priedīte

T-krekli ar latviešu alus etiķetēm: Roberts Laiviņš, viņš arī rāda savu alus kausu kolekciju

Grāmatas no ALA's lasīšanas projekta un no Mežābeles, Maijas Hinkles izdevniecības. Maija dod dažas grāmatas par brīvu jeb pret ziedojumiem ārzemju latviešu muzeja projektam

Skaņu lentas: Maija Medne piedāvā daudz tradicionālās mūzikas CD

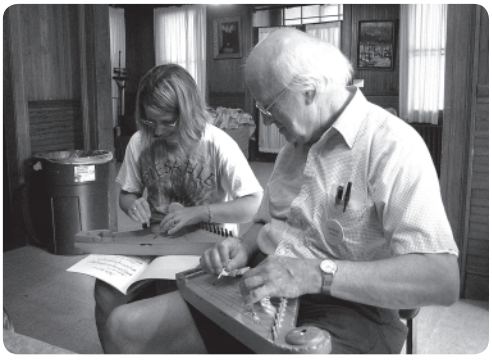
Ir arī daži darbi no tautiešiem, kas jau aizsaulē: Ausmas Siliņas audumi (Ausma daudz gadus mācīja aušanu un rokdarbus Katskiļu un Garezera nometnēs un auda brunčus tautas tērpiem trimdā) un Jāņa Paukšes koka inkrustācijas (Jānis daudzus gadus ziedoja šai mākslai un viņa atraitne tagad sūta viņa darbus pasaulē).

Ievirze “Trimdas vēsture dzīvesstāstos”, 1.rindā Zigis un Solveiga Miezīši, Maija Hinkle un Andrejs Jansons

3x3 koris, diriģē Andrejs Jansons

Andrejs Jansons māca kokļu spēli

Alus ievirzes vadītājs Viesturs Zariņš ar saviem mācekļiem

Šķēršļu gājienā, Jumi dzenot

Tēvs un dēls, abi vārdā Max, Metālpastrādes ievirzē izgatavoja suvenīru divriteņus

"Būdiņas" ievirzē Ilze Kuplēna-Juarte rosina runāt par veidiem, kā izprast ticību

2010

Laiks: 15. – 22. augusts
Vadītāja: Taina Laiviņa
Dalībnieki: 75
Nometnes grafiskā zīme:
Aivars Zandbergs
Tēma: Melns un Balts

Daudzinājums: Jūra

Administrācija:
Programmu vadītāja Andra Leimane, *finanses*, *reģistrācija* Ingrīda Jansone, *saimniecība* Roberts Laiviņš, *vakara programmas* Imanta Nīgale, *bērnu programmas* Inga Zariņa, *daiļamatnieku izstāde un tirdziņš* – Lilitas Bergas *izkārtojums*

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika* – Ints Dzelzglavis, Ivars Ījabs (Latvija)
- *Dabas pētīšana un kalnos kāpšana* – Pauls Pilmanis
- *Rotkalšana* – Alfons Mednis
- *Keramika* – Krista Nīgale
- *Trimdas vēsture dzīvesstāstos: jaunatnes aktivitātes, audzināšana* – Maija Hinkle
- *Folklora* – Zenta Mennika (Latvija)
- *Gleznošana* – Aivars Zandbergs
- *Stikla apdare* – Zane un Lauris Rožkalni
- *Veselīga dzīvošana* – Dace Gulbe
- *Dziedāšana* – Helēna Vīksniņa
- *Vingrošana* – Brigita Vīksniņa
- *Rīta meditācija* – Ieva Pušmucāne-Kineyko
- *Stariņi* un ½x½ – Inga Zariņa, Brita Stepe

BALTAIS UN MELNAIS

Melnā un Baltā tēma caurvija šo nometni Katskiļos. Bija baltais vakars ar jūras daudzinājumu un tradicionālais šķēršļu gājiens šoreiz saucās "Aizdzīsim pelēko!" Nometnes pēdējais vakars bija interesants ar melnbalto tēmu dekorācijās un tērpos.

Bet sākās nometne ļoti romantiski sveču gaismā, jo visā apkārtnē bija pārtraukta elektrības padeve. Kad elektrība parādījās, varēja cits citu tuvāk iepazīt. Iepazīšanās vakara vadītāja Imanta Nīgale lika visiem

MELNS un BALTS

Nometnes avīze "Melns un Balts". Redaktore Maira Bundža

sarindoties pēc dzīves vietas attāluma no Katskiļu nometnes. Izrādījās, ka vistuvāk dzīvo Sigrīda un Visvaldis Dzeņi, tepat pāri ceļam, un viņi bija arī visvecākie dalībnieki. Vistālāk dzīvo Zenta Mennika no Salacgrīvas Latvijā. Vistālāk Ziemeļamerikā bija ceļojuši Brita Stepe un Aldis Simsons no Kalifornijas.

Nometnes ikdiena bija rosīga, jau sākot no rīta meditācijas un vingrošanas, kurā pirmajā rītā piedalījās trešā daļa no visiem dalībniekiem, un to skaits ik dienu palielinājās.

Politikas ievirzes pamattēma, protams, bija Saeimas vēlēšanas rudenī. Ints Dzelzgalvis sniedza pārskatu par politisko stāvokli Latvijā, bet Ivars Ījabs skaidroja partiju sarakstu sistēmu, kas atšķiras no ASV vēlēšanām. Šis temats visiem tā interesēja, ka klausītāji ieradās pat no citām ievirzēm. 3x3 dalībnieki būs informēti vēlētāji!

Dzīvesstāstu ievirzē šoreiz trimdas vēsturi apzināja caur jaunatnes audzināšanu. Par skautiem stāstīja skautu vadītājs Jānis Šķiņķis, par gaidām – gaidu vadītāju kursu priekšniece Maija Laiviņa, par sportu – Jānis Ģika, par skolām – ALA izglītības nozares vadītāja Anita Bataraga. Vienu dienu veltīja pārrunām par muzeju un pētniecība centru "Latvieši Pasaulē" (LaPa).

Praktiskajās ievirzēs tapa skaisti darbi, dabas pētnieki devās pastaigās pa Katskiļu pļavām un nogāzēm, bet kalnā kāpēji šogad kāpa vēl spējāk nekā pagājušajā gadā un kopā ar jauniešu grupu apciemoja Elka parka torni. Aivars Zandbergs ne tikai mācīja gleznošanu, bet arī iepriecināja ar jaukām ilustrācijām avīzē un uzbūvēja Iedvesmas centru.

Folkloras ievirzes vadītāja Zenta Mennika nāk no Latvijas piejūras, tādēļ mācīja mācīties no jūras. Ja ir kāda bēda, iet jūrai padomu paprasīt, ja prieki – dalīties arī tajos ar jūru, visas nelaimes, nebūšanas peldoties nomazgāt nost.

Labiem cilvēkiem vienmēr ir vieta mūsu lokā

"3x3 vienmēr mainās. To pašu programmu atkārtot gadu pēc gada nav ne vēlams, ne iespējams. Nāk jauni dalībnieki, vajaga arī jaunu vadību. Mēs vienmēr meklējam cilvēkus, kam ir interese palīdzēt 3x3 plānot un novadīt. Ir nepieciešamas jaunas galvas, jaunas idejas, citi uzskati nākamajām nometnēm. Ne visi gribēs tūliņ ķerties pie vadības darbiem, bet arī mazu darbiņu ir daudz, labiem cilvēkiem vienmēr ir vieta mūsu lokā."

No Tainas Laiviņas intervijas laikrakstā "Laiks"

Kopbilde

Vadības loks

Saimnieks Roberts Laiviņš (no labās) ar palīgiem Austri Manguli un Ēriku Mežgaili

Rīta meditācija

Kalnā kāpēji uzkāpuši Vindema kalna virsotnē

Folkloras ievirze, vadītāja Zenta Mennika priekšā

Ledus lāču cilts

Politikas ievirze, vadītāji Ints Dzelzgalvis un Ivars Ījabs aizmugurē no labās

Veselīgas dzīvošanas ievirze Miera Miestā

2011

Laiks: 14. – 21. augusts
Vadītāja: Helēna Vīksniņa
Dalībnieki: 104
Nometnes grafiskā zīme: Aivars Zandbergs
Tēma: Nāci viens, nāciet visi!

Svecīšu dievkalpojums: Silvija Mežgaile
Daudzinājums: Koki

Administrācija:
Vakaru programmas – Laila Medne, *ieviržu vadītāja* – Andra Leimane, *bērnu programmas vadītāja* – Imanta Nīgale, *administrācija* – Ingrīda Jansone

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika – Vīzija Latvijai* - Ints Dzelzgalvis
- *Dzeja* – Rita Gāle
- *Trimdas vēsture dzīvesstāstos* – Maija Hinkle
- *Latvijas vēsture pastmarkās* – Juris Raudseps
- *Zāļu sievas pamācības* – Līga Reitere
- *Rotkalšana* – Alfons Mednis, Andris Rūtiņš
- *Keramika* – Aina Romāne
- *Meditācija* – Dace Gulbe
- *Kalnā kāpšana* – Pauls Pilmanis
- *Latviešu ēdieni ar modernu pieeju* – Dzintra Dzene
- *Metālapstrāde* – Gints Grīnbergs
- *Gleznošana* – Aivars Zandbergs
- *Rīta vingrošana* – Brigita Vīksniņa
- *Stariņi un ½x½*

JAUNUMIEM BAGĀTA NOMETNE

Tēma bija „Nāci viens, nāciet visi!" „Tēma balstās mūsu kopējos spēkos. Viens es varu darīt daudz, bet ar saviem brāļiem un māsām varu vēl vairāk," aicinājumā uz nometni rakstīja Helēna Vīksniņa. Iepazīšanās vakarā visus dalībniekus sadalīja piecās ciltīs, katra izvēlējās savu koku un kuplais 3x3 mežs sastāvēja no bērziem, eglēm, liepām, ozoliem un vītoliem.

Nometne bija jauninājumiem bagāta. Tā bija pirmā Helēnas Vīksniņas vadītā nometne, jauna bija Katskiļu 3x3 zīme, vairākas jaunas ievirzes un jauni ieviržu vadītāji. Lielas simpātijas ieguva viešņa no Latvijas – Zāļu sieva Līga Reitere. Viņa bija atvedusi bagātīgu pūru ar zināšanām, ar ko dalījās savā ievirzē, nīkšanas laikā un jebkurā sarunā. Līga runāja gan ventiņu mēlē, gan literārajā valodā (letiņu mēlē), lai viņu labāk saprastu.

Politikas ievirzē gatavojās 17. septembra Saeimas ārkārtas vēlēšanām un tajā iesaistīja visus nometnes dalībniekus. Katra cilts mēģināja pierunāt pārējos dalībniekus balsot par „savu" partiju, un sestdien balsošana arī notika.

Kā vienmēr, interesanta bija Maijas Hinkles vadītā ievirze „Trimdas vēsture dzīvesstāstos", tēma šoreiz bija par presi un rakstniecību. Biruta Abula stāstīja par savu gandrīz pabeigto grāmatu par latviešu lasītāju klubiem, kam bijusi liela nozīme grāmatu tirdzniecībā, lasīšanas veicināšanā un tautiešu tikšanos sekmēšanā. Ievirzes viesis bija arī Mārtiņš Štauvers, kas ilgus gadus izdeva „Montreālas Ziņotāju" un palīdzēja uzsākt „Ceļinieku" un „Jauno Gaitu". Juris Žagariņš stāstīja par latviešu informāciju internetā.

3x3 nometnēs katrs ir ne tikai ņēmējs, bet arī devējs,

KATSKIĻU ATSKAŅAS

Katskiļu 3x3 Avīze #3

Nometnes avīze "Katskiļu atskaņas". Redaktore Maira Bundža, redaktores palīdze Sniedze Ruņģe, fotogrāfe Leksy Roman, korektore Maija Medne

kā vien var. Elza Hess uzņēmās nometnes laikā mācīt latviešu valodu diviem dalībniekiem, kuru latviešu valodas zināšanas bija minimālas. Tas tika atzīts par noderīgu arī turpmākajām nometnēm. Tā kā šogad 3x3 nebija neviena mācītāja, meditāciju un svecīšu dievkalpojumu vadīt uzņēmās Silvija Mežgaile. Svecīšu dievkalpojumi ir spēcīga tradīcija Katskiļu nometnē un grūti iedomāties kādu nometni bez tā.

Zāļu sieva Līga grib dejot Ieviņas kāzās

„Kad vakara svinīgā daļa jau tuvojās beigām, mūsu zāļu sieva Līga, kam rokas nekad nestāv dīkā, bija nobeigusi puķu vainagu. Ne vienkāršu vainagu, bet dubultīgu ar ziedu rindu apakšā un augšā smilgu vietā balto miķelīti – lībju kāzu vainagu. Nu Līga gāja pāri aplim un apsedza Ieviņu ar savu balto villaini un uzlika galvā vainagu, sacīdama, ka gribot dejot viņas kāzās. Visi brīdi kā apstulba, bet tad apbrīnoja vainaga pinumu, vēl izdziedāja dziesmas un tad sparīgi devās rotaļās. Vēlāk noskaidroju, ka Līga to bija domājusi kā novēlējumu, lai tas piepildītos. Un izskatījās, ka tas bija nozīmīgs arī Ievai. Varu iedomāties, ka Ieva Līgu uzaicinātu uz savām kāzām, lai kad tās arī nenotiktu."

No nometnes avīzes

Nometnes administrācija: Laila Ganstert, Andra Leimane, Inga Bebre, Ingrīda Jansone, Helēna Vīksniņa, Laila Medne

Rīta vingrošana

Lielākais un mazākais lietussargs nometnē

Mākslas ievirzes vadītājs Aivars Zandbergs iedrošina mācekļus pavingrināt roku un acis

Līga un Ieviņa ar kāzu vainagu galvā

Meditācijas jeb „Kustēsimies" ievirzes kopīgais foto, vadītāja Dace Gulbe pirmā no labās

Četras ģimenes nometnē bija pārstāvētas no trim paaudzēm

Kuplais Zāļu sievas pamācību klausītāju pulks, Līga Reitere otrā no labās

Biruta Abula Trimdas vēstures ievirzē

Metālapstrādes ievirzē tapis ezis

AUSTRĀLIJA 1983–2011

Informācija un fotogrāfijas:
Juris Ruņģis
Arnis Siksna
Anita Andersone
Viktorija Mačēna
Sandra Dragūna
Ojārs Greste
Uldis Siliņš
Juris Zemītis
Gunārs Nāgels
Inita Āboliņa
Nometņu programmas, avīzes, atskaites
Austrālijas 3x3 Padomes sēžu materiāli

Izmantotas publikācijas:
„Austrālijas Latvietis"
www.laikraksts.com
„Brīvā Latvija"
„Vakara Ziņas"
U.Siliņš. „Ko nu, Andriev, dzērājam dzērāja valoda"

AUSTRĀLIJA IEVADA KATRU NĀKAMO 3X3 GADU

Austrālija katru gadu ievada visas 3x3 kustības darbības gadu, jo te nometnes notiek janvārī. 1998. gadā 3x3 Austrālijas padomes sēdē nolēma turpmāk gadskārtējo tikšanos saukt par 3x3 saietu, jo vārds „nometne" daudziem saistās ar dzīvošanu primitīvos apstākļos barakās vai teltīs.

Atšķirībā no Amerikas 3x3 nometnēm, Austrālijas saietu vieta katru gadu mainās. Katru gadu mainās arī saieta vadītāji, līdz ar to programmas ir ļoti dažādas.

Dalībnieku skaits Austrālijas 3x3 ir mazāks nekā Amerikas un Latvijas nometnēs, toties, kā paši uzsver, tas ļauj tikties un justies kā lielai ģimenei jeb saimei.

3x3 saieti vienmēr saņēmuši LAAJ atbalstu: dalības maksu ģimenēm par trešo un turpmākiem bērniem maksā apvienības Kultūras fonds.

Līga Ruperte, 3x3 kustības aizsācēja, 1989. gadā intervijā laikrakstam „Laiks" ir nosaukusi divas Austrālijas 3x3 īpašās vērtības: „...gribu pieminēt Austrālijas nometņu izdevumu „Tauriķis". Šī izdevuma redakcijas kolēģija nometniekus regulāri apgādājusi ar interesantu, tehniski labi sagatavotu lasāmvielu turpat nometnē visus šos gadus. Atzīmējama arī bērnu teātra darbība Austrālijas nometnēs, kur iestudētas lugas turpat uz vietas saraksta paši dalībnieki, pašiem arī rūpējoties par piemērotām dekorācijām."

Latvijas karogs plīvo Austrālijas eikalipta zaros

No aicinājuma uz pirmo 3x3 nometni Austrālijā

„Nometne domāta vairākām paaudzēm un tiek organizētas interesantas nodarbības mazākās interešu grupās, kā arī visiem kopā. Nāciet, brauciet, dzīvosim vienu nedēļu kopējā latviskā vidē!

Esam noturējuši dalības un uztura maksas cik zemas iespējams, prasot vienlīdzīgu maksu no visiem Austrālijas dalībniekiem. Principā ceram nometni financēt ar pašu dalībnieku naudu, bez kāda ārpusēja atbalsta.

Šo aicinājumu izsūtām visiem, kas atbildēja pirmo aptauju, izdalām LAAJ vicepriekšsēžiem un nozaru vadītājiem. Lūdzu izplatiet šo informāciju starp saviem radiem un draugiem. Jo vairāk būs dalībnieku, jo interesantāka būs nometne!"

Aicinājumu parakstīja
LAAJ Ārpusskolas izglītības
nozares vadītāja Anna Ziedare,
3x3 1983 Kanberā vadītājs Viesturs Karnups,
3x3 Austrālijas padomes priekšsēdis Juris Ruņģis

Daži apsvērumi, kurus esam lietojuši, veidojot programmu

1. 3x3 ir domāta visām paaudzēm, lai mācītos viena no otras un viena par otru.

2. 3x3 ievirzēm jādod zināšanu vai ierosmi tālākam darbam.

3. 3x3 ir pārdomām, pārrunām, informācijas un praktiskās zināšanas iegūšanai.

4. 3x3 ievirzēs jāparedz praktiskus darbus vai dalībnieku pārrunas.

5. 3x3 ieviržu vadītāji var noteikt maksimālo skaitu, kas var praktiski piedalīties viņu ievirzē.

6. ½x½ ir programma bērniem līdz 12 g.v., kuru vecāki piedalās 3x3 programmā. Bērnus bez vecākiem nepieņem.

7. 3x3 Austrālijā nav paredzētas atsevišķas nodarbības pusaudžiem un jauniešiem, jo to intereses aizpilda Aldingas Vasaras vidusskola un Jaunatnes kursi jauniešiem.

8. 3x3 Austrālijā sarunāšanās valoda ir tikai latviešu valoda. Praktiski tas nozīmē, ka pieaugušiem jāmāk pietiekami labi valoda, lai varētu nodarbībām sekot pēc savām vajadzībām, bet bērniem ir nepieciešami runāt latviski.

No pirmās Austrālijas 3x3 nometnes programmas

Nometņu/saietu vadītāji

VIESTURS PAULS KARNUPS

Pirmās Austrālijas 3x3 vadītājs Viesturs Pauls Karnups 1983. gadā bija Austrālijas valsts ierēdnis Imigrācijas departamentā. Darbojies Kanberas latviešu skolā un vadījis radio raidījumus latviešu valodā vietējā radio stacijā. LAAJ vicepriekšsēdis Kanberā.

„Jau 1982. gadā biju lasījis par 3x3 nometnēm ASV. Man šī ideja patika un es aizrakstīju uz ASV, prasot vairāk informāciju. Man atbildēja, ka Juris Ruņģis no Sidnejas arī ir interesējies par 3x3, lai sazinos ar viņu. To arī izdarīju, un kopīgi ar Juri nolēmām rīkot 3x3 nometni Kanberā, kur tajā laikā dzīvoju. Tā es kļuvu par pirmo 3x3 nometnes Austrālijā vadītāju."

Bija precējies ar Marutu, viņiem ir trīs bērni – Dainis, Roberts un Janīna. Maruta bija labs palīgs nometnes organizēšanā un nometnē vadīja ½x½. Galvenais guvums no šī darba bija unikālā iespēja stiprināt latvietību gan pašam, gan bērniem, dzīvojot latviskā vidē.

1990. gadā piedalījies pirmajā 3x3 nometnē Latvijā, Madlienā. 1991. gadā pārcēlies uz dzīvi Latvijā un 90.-tajos gados piedalījies un vadījis ievirzes vairākās 3x3 nometnēs Latvijā.

Bija 5. Saeimas deputāts. 2004. gadā ieguvis ekonomikas doktora grādu. Ekonomikas vēsturnieks, docents Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultātē.

ARTŪRS JĀNIS EGLĀJS

Dzimis 1931. gadā Rīgā. Latviju atstājis 1944. gadā. Vācijā bēgļu laiku pavadījis Mērbekas nometnē, angļu zonā. Austrālijā iebraucis 1950. gadā. 1952. gadā apprecējies ar valmierieti Birutu Dainu Upatnieci un „drīz vien mēs bijām svētīti ar divām meitiņām – Ingrīdu Māru un Dainu Elizabeti."

1968. gadā visa ģimene sākusi dziedāt Melburnas jauktajā korī „Rota" un piedalījusies Austrālijas latviešu 18. Kultūras dienās Sidnejā. Sākusies intensīva ģimenes iesaistīšanās latviešu sabiedriskajā dzīvē. Nākamajos 20 gados reti kura diena bijusi brīva no latviešu sabiedrības darbiem.

„Piedalīšanās 3x3 nometnē deva iespēju pavadīt laiku tīrā latviskā vidē un gūt jaunu spēku turpināt dzīvot svešā zemē kā Latvietim un strādāt eventuālai Latvijas brīvībai."

JURIS IVARS RUŅĢIS

Dzimis 1942. gadā Valmierā. Kopā ar ģimeni Austrālijā ieradies 1950. gadā. Skolojies Kanberā, ieguvis bakalaura un maģistra grādu fizikā Austrālijas Nacionālajā Universitātē, 1969. gadā doktora grādu fizikā Rietumaustrālijas universitātē Četrdesmit gadus strādājis Nacionālās mērīšanas laboratorijā Sidnejā. Kopš 2005. gada Starptautiskās elektrotehniskās komisijas un Augstspriegumu pārbaudes tehnikas komisijas priekšsēdis.

Mūža aicinājums – latviešu tautas dejas. Sācis dejot Kanberā, Skaidrītes Dariusas vadītajā „Sprigulītī", turpinājis Pertas „Pērkonītī". Kopš 1970. gada vada Sidnejas latviešu tautas deju kopu „Jautrais pāris". Horeografējis aptuveni 40 dejas. 1971. gadā dibinājis un līdz 1983. gadam rediģējis žurnālu „Pa dejas ceļu". No 1976. līdz 1993. gadam organizējis un vadījis ansambļa „Saules josta" 7 ārzemju turnejas un 3 turnejas Austrālijā.

Dziedājis Kanberas latviešu jauktajā korī un joprojām dzied Si nejas latviešu vīru korī. Spēlējis Pertas latviešu dramatiskajā kopā un Sidnejas latviešu teātrī.

Bijis Pertas latviešu biedrības valdes loceklis, LAAJ Kultūras fonda valdes priekšsēdis. Austrālijas latviešu Kultūras dienu vicepriekšsēdis un vadītājs, vadījis vairākus tautas deju lieluzvedumus.

Dibinājis un no 1981. līdz 1990. gadam vadījis 3x3 Austrālijā padomi. 1989. gadā LTF atbalsta grupas Sidnejā pirmais vadītājs. PBLA valdes loceklis un PBLA Kultūras fonda priekšsēža vietnieks 2000.-2002. gadā, valdes loceklis kopš 2008. gada. 2007.-2008. gadā LAAJ vicepriekšsēdis Jaundienvidvelsā un Sidnejas latviešu organizāciju apvienības priekšsēdis. No 2009. gada LAAJ prezidija priekšsēdis.

Saņēmis LAAJ atzinības rakstu un Spodra Klauverta piemiņas balvu. 2007. gadā apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni.

1965. gada apprecējies ar Vitu Kalmi. Ģimenē divi bērni – Dainis un Māra – un četras mazmeitas: Kaiva, Meta, Zīle un Lilita. Dainis ar sievu

Daci (dzimusi Miezīte) un trīs meitām kopš 2005. gada dzīvo Latvijā. Māra ar vīru Benu Goldšmitu un Lilitu dzīvo Sidnejā.

ANDRA KĪNA (DZIMUSI PĀRUPE)

Dzimusi 1952. gadā, Pertā, Austrālijā. Ieguvusi bakalaura grādu ar izcilību arhitektūrā Rietumaustrālijas universitātē un diplomu angļu valodā (kreatīvajā rakstībā) Kertinas tehniskajā universitātē. Strādā par vides mākslas konsultanti un raksta par tās attīstību.

2004. gadā izdevusi savu pirmo grāmatu angļu valodā „Nākot un ejot" (Coming and Going), kas ir autobiogrāfiska kolāža par viņas ģimenes četru sieviešu – mātes Guntas Pārupes, vecāsmātes Bertas Kļaviņas, meitas Maijas Kīnas un viņas pašas – dzīvēm.

Viņas garīgais skolotājs ir Endrjū Kohens (Andrew Cohen) un viņa pieder starptautiskajai izglītības un garīgajai organizācijai „Nākotnes izglītība" (EnlightenNext).

Ar vīru Imantu izaudzinājuši bērnus Nameju un Maiju, ir četri mazbērni Eva, Velta, Atis un Tija.

MIĶELIS REINIS DANCIS

Dzimis 1939. gadā Rīgā. Pamatskolu apmeklējis Latviešu skolā Vircburgā, Vācijā. Austrālijā iebraucis 1949. gadā, vidusskolu pabeidzis Adelaidē. Studējis ģeoloģiju Adelaides universitātē un rajona un pilsētu plānošanu Dienvidaustrālijas universitātē. Strādājis par plānotāju Dienvidaustrālijas valsts dienestā un vairākās pašvaldību domēs.

Dzīves aicinājums – sports. Spēlējis basketbolu pasaules meistarsacīkstēs 1962. gadā, 1964 un 1968. gada olimpiādēs bijis Austrālijas basketbola izlases dalībnieks, 1972. gadā Dienvidaustrālijas komandā spēlējis Amerikas tūrē. Adelaides Latviešu sporta kluba biedrs kopš 1951. gada, 30 gadus bijis treneris un administrators.

DV biedrs kopš 1960. gada, daudzus gadus darbojies Adelaides Latviešu skolas valdē, 10 gadus administrators Annas Ziedares Vasaras vidusskolā Dzintaros. Dzied vīru korī „Daugava". Kopš 1958. gada dažādos amatos korporācijā „Selonija", kuras biedri ir arī dēli.

Precējies, sieva Valeria, ģimenē divi dēli Reinis un Rūdis. Visi piedalījušies pirmajā 3x3 nometnē Kanberā un vairākās nākošajās nometnēs.

ANDREJS UPENIEKS

Dzimis 1951. gadā Sidnejā, Austrālijā. Skolojies Vinsorā, Zilo kalnu pakājē. Studējis medicīnu un specializējies tiesu medicīnā. Vada rehabilitācijas nodaļu Sidnejas lielākajā psihiatriskajā slimnīcā.

Apmeklējis Sidnejas latviešu biedrības sestdienas skolu, darbojies LJAA, spēlējis Sidnejas latviešu teātrī, dejojis tautas deju kopās „Rota" un „Jautrais pāris", kā arī „Saules jostas" ansamblī, piedalojies 9 ārzemju un Austrālijas turnejās, dziedājis vīru dubultkvartetā „Ziemeļbalss" un vēl arvien dzied Sidnejas latviešu vīru korī. Vicepriekšsēdis 1992. gada Sidnejas Kultūras dienās.

1974. gadā apprecējies ar Sani Āboliņu. Meita Sarma.

ARNIS UN MĀRA SIKSNAS

Arnis dzimis 1938. gadā Rīgā. Austrālijā kopš 1950. gada. Adelaides universitātē ieguvis bakalaura un maģistra grādu pilsētplānošanā. Strādājis par arhitektu Adelaidē un Eiropā. No 1968. gada Kanberā pilsētas centru plānotājs Nacionālajā galvaspilsētas attīstības komisijā, 1973.-1978. gadā galvenais plānotājs. Strādājis par vecāko lektoru pilsētplānošanā Kvīnslandes universitātē, 1990. gadā ieguvis doktora grādu.

Latvijas arhitektu biedrības vicepriekšsēdis Austrālijā kopš 1981. gada. Brisbanes latviešu biedrības priekšsēdis 1989.-1996.gadā, 3x3 Austrālijā padomes priekšsēdis 1991.-1997. gadā, LAAJ vicepriekšsēdis Kvīnslandē kopš 1995. gada. Studentu vienības „Atāls" loceklis.

Māra (dz. Freidenfelde) dzimusi 1940. gadā Rīgā. Austrālijā kopš 1950. gada. Adelaides universitātē ieguvusi bakalaura grādu ķīmijā un matemātikā un vidusskolas skolotāja grādu. Strādājusi Austrālijas Nacionālajā Universitātē Kanberā, bijusi pētniecības asistente un ieguvusi maģistra grādu neorganiskajā un fizikālajā ķīmijā. Ķīmijas un matemātikas pasniedzēja vidusskolā un tehniskajā koledžā, kursu vadītāja un pasniedzēja administratoriem un lektoriem Kvīnslandes universitātes kvalifikāciju attīstības centrā.

Kanberas latviešu skolas vadītāja 1975.-1981. gadā, Brisbanes

latviešu skolas vadītāja 1982.-1983. gadā.

Vairākus gadus vadījusi Brisbanes tautas deju kopu „Senatne", Brisbanes kora „Beverīna" valdes priekšsēde. Vadījusi Austrālijas latviešu 38. Kultūras dienu Tautas deju uzvedumu un 43. Kultūras dienu gada tirgu un izstādi. Kopš 2000. gada Kvīnslandes latviešu ev. lut. draudzes valdes vadītāja.

Abi piedalījušies trīs „Saules jostas" turnejās. Kopīgs darbs un dzīve ir arī 3x3. Māra vadījusi četras, Arnis septiņas 3x3 nometnes. Māra piedalījusies divdesmit 3x3 Austrālijā un septiņās Latvijā, Arnis divdesmit vienā 3x3 Austrālijā un sešās nometnēs Latvijā.

Arnim un Mārai ir meitas Zinta un Ilma un jau arī mazbērni.

ULDIS OZOLIŅŠ

Dzimis 1948. gadā Vācijā, uzaudzis Austrālijā.

Politologs, universitātes mācībspēks Austrālijā, mācījis arī Latvijas augstskolās. Kopā ar kolēģiem 1990.-tajos gados Latvijā izdevis „Socioloģijas un politoloģijas žurnālu". Starptautiskos zinātniskos žurnālos, grāmatās un arī internetā www.latviansonline.com publicējis rakstus par politiku Baltijas valstīs. Vadījis ikgadējo Austrālijas kompānijas „Austrālieši studē ārzemēs" (Australians Studying Abroad) pasākumu tūri „Kultūrvēsturiskas pilsētas Baltijas valstīs". Ilggadējs 3x3 dalībnieks.

Dzīves biedre Kaija Kučere, divi bērni Freja un Finns.

INTA UN JURIS SKĀBES

Inta un Juris ir pedagogi, strādājuši Dienvidaustrālijas izglītības sistēmā. Juris bijis skolas direktors un skolas direktora palīgs, mācījis mūziku un strādājis ar bērniem, kam ir grūtības mācībās. Savukārt Inta vadījusi apdāvināto bērnu mācību nozari un bijusi skolas direktora palīdze un apmācījusi skolotājus apdāvināto bērnu pedagoģijā. Tagad Juris un Inta vada lauku saimniecību.

Aktīvi darbojušies latviešu sabiedriskajā dzīvē. Adelaides Lutherāņu draudzes padomes locekļi, dziedājuši Adelaides jauktajā korī. Juris bijis Adelaides Latviešu skolas padomes priekšsēdis, Inta – skolotāja. Vairāk kā 50 gadus Juris ieņēmis dažādus amatus Pasaules skautu organizācijā, apbalvots ar Vispasaules Latviešu skautu Sudraba Liliju un iecelts par mūžu biedru Austrālijas skautu organizācijā.

Strādājis Austrālijas Kultūras dienu rīcības komitejā un vadījis Tautas deju lieluzvedumu. Desmit gadus vadījis tautas deju kopu „Auseklītis", kurā dejojusi arī Inta. Viņa darbojusies arī Adelaides Sporta klubā. Abi ir Akadēmiskās Studentu vienības „Atāls" dalībnieki, Juris bijis vienības vecākais un valdes loceklis.

Skābēm ir dvīņu bērni Vizma un Dainis un mazmeitas Daila un Zinta. Bērni runā latviski, abas mazmeitas apmeklē Latviešu sestdienas skolu. „Mēs abi bijām audzināti aktīvās latviešu ģimenēs, tādēļ mūsu galvenais dzinējs darboties latviešu sabiedrībā, arī 3x3 saimē, bija stiprināt mūsu saiti ar Latviju un uzturēt dzīvu latviešu valodu. Kad radās ģimene, šis mērķis kļuva vēl svarīgāks. Viens no veidiem, kā to panākt, bija darboties 3x3 saimē. Uzskatījām, ja kaut ko saņem, tad vajag arī dot, tādēļ uzņēmāmies 3x3 vadību. Bērni, tāpat arī mēs, 3x3 ieguva draugus, kas paliks uz mūžu."

Maruta Karnupa, Dzintra Briede un LAAJ prezidija priekšsēdis Vidvuds Koškins

DZINTRA BRIEDE

Dzimusi Latvijā. Austrālijā kopš 1949. gada. Jau kā bērns iesaistījusies latviešu sabiedrībā – sestdienas skolā un gaidās. Vēlāk dziedājusi jauktajā korī, spēlējusi teātri, mācījusi sestdienas skolā, dejojusi tautas dejas, bijusi gaidu vadītāja, iestājusies korporācijā „Daugaviete". Piedalījusies divās „Saules jostas" turnejās, vadījusi LTF atbalsta grupu Sidnejā. Piedalījusies vairākās 3x3 nometnēs, palīdzējusi rīkot 1992. gada Kultūras dienas Sidnejā.

Kopā ar vīru Kārli izaudzinājusi trīs bērnus. Tagad dzīvo Kanberā un izbauda laiku kopā ar astoņiem mazbērniem.

MARUTA KARNUPA (TAGAD TAURIŅA)

Dzimusi 1950. gadā Melburnā. Beigusi Koburgas pamatskolas koledžu, iegūstot diplomu pamatskolas izglītībā un diplomu angļu valodas mācīšanā. Strādājusi par skolotāju Austrālijas pamatskolās un Jaundienvidvelsas izglītības departamentā, Volongongas universitātes pamatskolas skolotāju kursa mentore 2004.-2007. gadā.

Strādājusi par latviešu valodas skolotāju Melburnas latviešu biedrības Daugavas skolā, Kanberas latviešu skolā, latviešu valodas un ģeogrāfijas skolotāju Sidnejas latviešu

biedrības sestdienas skolā. Melburnas Latviešu biedrības bērnudārza „Daina" dibinātāja 1978. gadā. Pirmās Izglītības konferences Latvijā pasniedzēja 1995. gadā.

Dažādos laikos no 1966. līdz 2000. gadam bijusi laikraksta „Austrālijas Latvietis" Jaunatnes nodaļas vadītāja, redaktore Kanberā un Sidnejā. Laikraksta „The Baltic Times" pārstāve Austrālijā 1992.-1994. gadā. LJAA pirmās valdes sekretāre 1968. gadā, LAAJ skolu nozares vadītāja 1971.-1973. gadā, 3x3 Austrālijā padomes locekle 1982.-2001. gadā.

Studenšu korporāciju kopas Sidnejā un studentu korporācijas „Zinta" seniore. Dalībniece Melburnas tautas deju kopās „Ritenītis" un „Daugavieši", Melburnas latviešu teātrī, Austrālijas latviešu Preses kopā un Sidnejas latviešu biedrībā. Svētā Jāņa draudzes locekle.

Uzaudzinājusi dēlus Daini Andreju un Robertu Jāni un meitu Janīnu Melisandu.

ANITA ANDERSONE (DZIMUSI APSĪTE)

Dzimusi 1956. gadā Melburnā. 1979. gadā ieguvusi humanitāro zinātņu un tieslietu grādus Monaša Universitātē. Strādājusi par juristi privātā praksē, bet nu jau 30 gadus ir Viktorijas pavalsts galvenā prokurora padomniece.

Sestdienās apmeklējusi latviešu pamatskolu un vidusskolu. Vasarās piedalījusie „Sprīdīšu" bērnu nometnē. Darbojusies koklētāju, dziedāšanas un tautas deju ansambļos. Kā jauniete iesaistījusies LJAA darbībā un vasarās strādājusi par audzinātāju Vasaras vidusskolā Aldingā. Piedalījusies Austrālijas tautas deju ansambļa „Saules josta" pasaules turnejās 1976. un 1979. gadā.

Pirmo reizi apciemojusi Latviju 23 gadu vecumā, pēc piedalīšanās PBLA rīkotajos Dziesmu svētkos Gotlandē 1979. gadā. Ja turpmākais dzīves virziens līdz tam nebija skaidrs, tad ar pirmo Latvijas apciemojumu ceļš bija iekalts ar skatu uz Latviju! LTF Austrālijas nodaļas līdzdibinātāja 1989. gadā un laikraksta „Atmoda" izplatītāja.

1993.-2004. gadā strādājusi par skolotāju Melburnas latviešu sestdienas skolā „Daugava" un no 2006. gada darbojusies skolas vecāku padomē. 2006.-2008. gadā pildījusi Kultūras daļas vadītājas amatu LAAJ prezidijā un Kultūras fondā. Rīkojusi bērnu svētkus Austrālijas latviešu 47. Kultūras dienu ietvaros 1999. gadā un bijusi rīcības komitejas priekšsēde Austrālijas latviešu 53. Kultūras dienām Melburnā 2010. gadā.

Piedalījusies aptuveni divdesmit Austrālijas 3x3 un trīs Latvijas 3x3 nometnēs. Austrālijas 3x3 padomes priekšsēde 1998. - 2008. gadā. Precējusies ar austrālieti Greimu (Grahamu) Andersonu, kurš iemācījies runāt latviski, lai veicinātu viņu bērnu latviešu valodas apgūšanu. Meitas Jāna un Lija abas runā latviski un iemīļojušas Latviju. Ģimene priecājas par katru izdevību apmeklēt Latviju un cer to paspēt arvien biežāk, it īpaši kopš Latvijā nodrošināts pašiem savs stūrītis.

RUTA OŠIŅA

Dzimusi Latvijā. 1944. gadā kopā ar ģimeni devusies bēgļu gaitās uz Vāciju, 1949. gadā ieceļojusi Austrālijā. Beigusi ģimnāziju, strādājusi Nacionālās bankas tūrisma nodaļā.

Dejojusi tautas dejas un dziedājusi korī. Kopš 1959. gada iesaistījusies Sidnejas Latviešu teātra darbā. Sākumā bijusi sufliere, bet atklājies, ka ir apveltīta ar brīnišķīgu aktrises talantu, un lomas bijušas daudz un dažādas. Kārtojusi teātra grāmatvedību un bijusi teātra valdē. Palīdzējusi organizēt deju kolektīva „Saules josta" aizjūras braucienus un Austrālijas latviešu kultūras dienas, bijusi Kultūras fonda valdē un darbojusies Sidnejas Latviešu biedrības grāmatnīcā. Piedalījusies daudzās 3x3 nometnēs.

Mirusi 2007. gadā.

IVARS APELIS

Dzimis 1933. gadā Latvijā. Kopā ar vecākiem devies bēgļu gaitās uz Vāciju, Vircburgā beidzis ģimnāziju. Vēlākos gados izceļojis uz Austrāliju, Melburnu, pēc tam pārcēlies uz Sidneju. Strādājis par grāmatvedi.

Kopš 1962. gada Sidnejas Latviešu teātra aktieris, tēlojis daudz atšķirīgu raksturu lomu. Saņēmis PBLA Atzinības rakstu par rosīgu darbu Sidnejas Latviešu teātrī.

Sieva Anita, aktrise un režisore. Apeļi bijuši vieni no aktīvākajiem trīsreiztrīsniekiem Austrālijā. Pirmos 15 gadus Ivars nebija izlaidis nevienu nometni, arī Anita bijusi gandrīz visās nometnēs, iestudējusi bērnu teātra izrādes.

ANDIS UN RUDĪTE BĒRZIŅI

Abi dzimuši 1952. gadā Adelaidē.

Andis 1977. gadā ieguvis bakalaura grādu Flindera universitātes Pedagoģijas fakultātē. Strādājis par fiziskās audzināšanas, bioloģijas un psiholoģijas skolotāju vairākās Dienvidaustrālijas vidusskolās. Rudīte (dzimusi Cabulis) 1974. gadā ieguvusi LLB grādu Adelaides universitātes Juridiskajā fakultātē. Strādājusi par advokāti privātā praksē. 1984.-1995. gadā bijusi Dienvidaustrālijas Garīgās veselības pārbaudes tribunāla (Mental Health Review Tribunal) priekšsēdētāja. 1994. gadā piešķirtas notāra tiesības, 2000. gadā nodibinājusi savu firmu.

Andis un Rudīte absolvējuši Adelaides latviešu pamatskolu, Rudīte arī vidusskolu. Abi darbojušies Adelaides latviešu sporta klubā, Andis bija kluba priekšnieks. Abi dejojuši tautas deju kopā „Auseklītis".

Andis strādājis par audzinātāju Austrālijas latviešu vasaras vidusskolā, bijis Adelaides latviešu pamatskolas pārzinis 1981.-1991. gadā un pēc tam skolas padomes priekšsēdis. LAAJ Izglītības nozares vadītājs 2003.-2005. gadā. Ilgus gadus darbojies Dienvidaustrālijas latviešu organizāciju apvienības sabiedrības balvas komitejā, bijis tās priekšsēdis. Kopš 2004. gada Adelaides latviešu kooperatīva direktors. Savukārt Rudīte darbojusies Jelgavas 3. Gaidu vienībā – bijusi gaida, lielgaida, vadītāja un vienības priekšniece. Austrālijas latviešu Kultūras dienu komitejas locekle 1996., 2001. un 2006. gadā. LAAJ Kultūras Fonda sekretāre 2003.-2005. gadā. Piedalījušies daudzās 3x3 nometnēs Austrālijā un paši bijuši vadītāji trīs saietos.

Ģimenē divas meitas Selga un Lija.

JĀNIS ČEČIŅŠ UN LINDA OZERE

Jānis dzimis 1950. gadā Rietumaustrālijā. 1978. gadā Makverijas (Macquarie) universitātē ieguvis bakalaura grādu zinātnē, specializējies bioloģijā un ķīmijā. Strādā vienā no Austrālijas lielākajām piena pārstrādes firmām, vada firmas vides aizsardzības nodaļu. Piedalījies vairākās Austrālijas standartizācijas asociācijas tehniskajās komitejās, Austrālijas piena vides aizsardzības komitejā, Austrālijas pārtikas padomes ilgtspējīgās attīstības komitejā u.c.

Beidzis Sidnejas latviešu pamatskolu un vidusskolu un matrikulācijas eksāmenu latviešu valodā pie Sidnejas universitātes. Varākus gadus strādājis par latviešu vidusskolas skolotāju, 60.-70.-tajos gados bijis vairāku Jaunatnes dienu un Jaunatnes kursu rīcības komiteju loceklis, dejojis tautas deju kopā „Rota". Vadījis LJAA valdi un organizējis Latvijas filmu izrādes Austrālijā. Četrpadsmit gadus vadījis latviešu radio programmas. Bijis LAAJ prezidija, Sidnejas latviešu biedrības valdes un četru Kultūras dienu rīcības komiteju loceklis.

Dibinājis tautas mūzikas ansambli „Kastietādi" un veicinājis līdzīgu ansambļu attīstību Austrālijā un latviešu danču vakaru rīkošanu Kultūras un Jaunatnes dienās. Vairākkārt piedalījies 3x3 kā dalībnieks, rīkotājs vai kādas programmas daļas pasniedzējs.

Linda dzimusi 1953. gadā Sidnejā. 1977. gadā beigusi Makverijas universitāti ar bakalaura diplomu izglītībā, pēc tam zinātnisko grādu personāla menedžmentā un karjeras izglītībā. Skolotāja, padomdevēja, pasniedzēja universitātē, astoņus gadus piederējis izglītības uzņēmums, kas piedāvāja studentiem mācīties prasmes kursus.

Mācījusies Sidnejas latviešu-biedrības pamatskolā un vidusskolā, nokārtojusi matrikulācijas eksāmenu latviešu valodā pie Sidnejas universitātes. Studenšu korporācijas „Spīdola" locekle. Bijusi pasniedzēja Sidnejas latviešu skolā un Jaundienvidvelsas augstskolas latviešu klasē. Dejojusi tautas dejas „Rotā" un „Jautrajā pāri", ar ko piedalījusies vairākos uzvedumos Kultūras dienās, Jaunatnes dienās un arī „Saules jostas" turnejā Amerikā un Eiropā 1979. gadā. 60.-70.-tajos gados piedalījusies vairākos Jauniešu kursos. Vairākkārt bijusi 3x3 pasniedzēja un nodarbību vadītāja.

Jānim un Lindai ir kopīga aizraušanās – teātris. Abi darbojas Sidnejas latviešu teātrī. Jānis bijis gan dekorators, gan skatuves darbinieks, bet galvenokārt aktieris – ar vairāk nekā 80 lomām. Pēdējā laikā pievērsies arī rakstīšanai un režijai. Linda nospēlējusi 45 lomas. Abi piedalījušies teātra Amerikas un Latvijas turnejās.

Jānis un Linda ir dzīvesbiedri.

IEVA ŠAULIS (DZIMUSI FREIDENFELDE)

Dzimusi 1940. gadā Rīgā. Latviju atstājusi 1944. gadā un pēc sešiem Vācijā pavadītiem gadiem sākusi dzīvi Austrālijā. Pabeigusi Skolotāju institūtu un ieguvusi Adelaides universitātes diplomu. Strādājusi par pamatskolas skolotāju.

Aktīva latviešu sabiedrībā – korī, tautas dejās, gaidās. Guntiņu vadītāja un skolotāja sestdienas skolā. 1963. gadā pēc apprecēšanās ar Arnoldu Šauli pārcēlusies uz dzīvi Tasmānijas salā Hobartā. Strādājusi par

pamatskolas skolotāju, direktora palīdzi un vietnieci.

Darbojas latviešu sabiedrībā – baznīcas valdē, korī, vada tautas deju grupu „Kamoliņš". Rīko regulārus dziedāšanas vakarus un saietus Tasmānijas latviešiem. Austrālijas latviešu 34. Kultūras dienu rīcības komitejā 1984. gadā. 1989.-2004. gadā Latviešu Biedrības Tasmanijā valdes priekšsēde un LAAJ vicepriekšsēde.

Ģimenē izauguši trīs bērni un trīs mazbērni.

ILZE UN VIKTORS ŠVARCI

Pedagoģes, Austrālijas Vasaras vidusskolas dibinātājas Annas Ziedares meita Ilze ir skolotāja. Interesējas par latviešu folkloru, tās pielietojumu praktiskajā dzīvē. Savukārt Viktoram svarīga dzīves daļa vienmēr bijis sports, tēdēļ viņš vadījis šo 3x3 ievirzi.

IRĒNE UN ANDRIS ZIEDARI

Pedagoģes, Austrālijas Vasaras vidusskolas dibinātājas Annas Ziedares dēls Andris Ziedars ir skolotājs. Kopā ar sievu Irēni viņi ir spēcīgs latvietības dzinējspēks Austrālijā.

Apprecējušies 1985. gadā, izaudzinājuši 5 bērnus. Abi darbojas Melburnas latviešu ev. luteriskās draudzes valdē, bijuši Nacionālās darba grupas dibinātāji Melburnā, kas 90.-tajos gados organizēja demonstrācijas, vēstuļu akcijas un palīdzības sūtījumus uz Latviju. Irēne bijusi Melburnas latviešu biedrības Daugavas skolas vecāku padomes priekšsēde un strādājusi Melburnas latviešu veco ļaužu ciemā. Daudzus gadus darbojusies DV Melburnas nodaļas valdē un vanadžu kopā, 12 gadus bijusi Austrālijas vanadžu vadītāja, 2009. gadā ievēlēta par Centrālās DV vanadžu priekšnieci.

Ziedari bijuši aktīvi 3x3 dalībnieki: vairākus gadus vadījuši ievirzes, bet trīs gadus bijuši saieta vadītāji. 2009. gadā Irēne ievēlēta par Austrālijas 3x3 padomes priekšsēdi.

MĀRIS BRUZGULIS

Dzimis 1955. gadā Austrālijā. Sestdienās apmeklējis latviešu pamatskolu un vidusskolu. Piedalījies tautas deju ansambī. Kā jaunietis iesaistījies LJAA darbībā. Sidnejas latviešu sestdienas skolas skolotājs un pamatskolas vadītājs. Darbojas Sidnejas Latviešu biedrības valdē.

VIKTORIJA MAČĒNA

Strādājusi par fotogrāfi un klavierspēles skolotāju. Aktīvi organizē pasākumus un koncertus latviešu sabiedrībā. Piedalās latviešu skolā, teātrī, kā mūzikas ansambļa dalībniece tautas deju uzvedumos, teātra izrādēs un citos sabiedriskos pasākumos. Darbojas Sidnejas Latviešu biedrības valdē.

„Jau pirmoreiz piedaloties 3x3 saietā Adelaidē 2000. gadā, izjutu siltumu, pozitīvo enerģiju un draudzību, ko izstaroja vadītāji, pasniedzēji un dalībnieki, strādājot latvietības labā. Man tas ļoti gāja pie sirds. Ar prieku iesaistījos saieta rīkošanā."

Vīrs Andrejs, bērni Toms, Kate, Anna un Ella.

2009. gada 3x3 vadītāji noslēguma vakarā: (no labās) 3x3 Austrālijā priekšsēde Anita Andersone, Sandra Dragūna, Linda un Andis Graudiņi, Anne Audette

SANDRA DRAGŪNA

Dzimusi Latvijā. Absolvējusi Liepājas Mūzikas vidusskolu un turpinājusi studijas Latvijas Mūzikas akadēmijā. Dziedājusi vairākos Latvijas pašdarbības un profesionālos koros, strādājusi par koncertmeistari pieaugušo un bērnu deju grupās, kā arī par pedagoģi, mācot klavierspēli un mūzikas teoriju.

Kopš 1993. gada dzīvo Sidnejā un aktīvi piedalās Sidnejas latviešu un austrāliešu sabiedrībā. Dzied Sidnejas Filharmonijas kamerkorī, vada Sidnejas Latviešu jauniešu kori. Kā koncertmeistare regulāri piedalās Sidnejas latviešu koru koncertos, teātra, deju un citos sarīkojumos.

Strādā birojā, kā arī vada mūzikas nodarbības Sidnejas Latviešu pamatskolā. Spēlē ērģeles un klavieres latviešu un austrāliešu baznīcās, arī austrāliešu skolā.

Ģimenē aug divi bērni – Kārlis un Aija. Paralēli austrāliešu skolai abi apmeklē arī Sidnejas latviešu pamatskolu un bērnu vasaras nometni „Tērvete".

Austrālijas 3x3 saietus Sandra ar bērniem apmeklē kopš 2004. gada. „3x3 mums ir devis unikālu iespēju šeit Austrālijā uz nedēļu pilnīgi atslēgties no ikdienas dzīves un justies kā Latvijā dzīvojot."

LINDA UN ANDIS GRAUDIŅI

Dzimuši Austrālijā, Linda Sidnejā, Andis Melburnā. Abu vecāku ģimenes iebraukušas Austrālijā pēc kara un viņi uzauguši starp latviešu un austrāliešu pasaulēm. Sestdienas rītos apmeklējuši latviešu pamatskolu, vēlāk dejojuši Sidnejas latviešu tautas deju grupā „Jautrais pāris", ar tautas deju ansambli „Saules josta" piedalījušies vairākās pasaules koncertturnejās.

Linda studējusi Farmācijas fakultātē Sidnejas universitātē, ir aktīva studentu korporācijas „Spīdola" locekle. Andis beidzis Jaundienvidvelsas Universitātes Medicīnas fakultāti un ir korporācijas „Latvia" loceklis. Linda bijusi farmaceite, tagad

strādā pētniecības darbu Sidnejas bērnu slimnīcā. Andis bija ārsts un toksikoloģijas speciālists vairākās slimnīcās Sidnejā, kā arī Bostonā, ASV, tagad ir speciālists neatliekamās palīdzības nodaļā, kā arī lektors Jaundienvidvelsas Universitātē.

Ģimenē aug trīs bērni Viktors, Oskars un Lelde. Paralēli austrāliešu skolai bērni apmeklē Sidnejas latviešu pamatskolu, 3x3, bērnu vasaras nometni „Tērvete" un Annas Ziedares Vasaras Vidusskolu Adelaidē. Oskars seko vecāku pēdās un dejo „Jautrajā pārī".

Andis spēlē basketbolu latviešu sporta kopā „Spars", kurā iesaistījusies visa ģimene. 3x3 saietos labprāt vada bērnu sporta nodarbības. Austrālijas 3x3 saietus Graudiņi apmeklējuši kopš 1989. gada, kad Viktoram bija tikai 6 mēneši. Viņiem patīk dejot, dziedāt, pavadīt nedēļu latviskā vidē kopā ar citām latviešu ģimenēm, jo ikdienā satikties iznāk reti.

ANNE AUDETTE

Dzimusi Austrālijā, Sidnejā, latviešu ģimenē. Bērnību pavadījusi Amerikā, iesaistījusies latviešu sabiedriskajā dzīvē. Atgriežoties Austrālijā, studējusi finansu un biznesa zinības Dienvidaustrālijas Universitātē. Strādā par finanšu direktori lielā kompānijā Sidnejā.

Ģimenē divas meitas un dēls. Vīrs ir austrālietis, ar bērniem runā angliski, taču labprāt atbalsta bērnu latvisko audzināšanu. Vecākā meita dejo Sidnejas latviešu tautas deju kopā „Jautrais pāris". Visa ģimene darbojas Austrālijas latviešu sporta kopā „Spars", Anne kopā ar vecāko meitu spēlē basketbolu „Spara" sieviešu komandā.

Ģimenei ir īpašums Rīgas Jūrmalā un viņi pavada laiku arī Latvijā. Kopā ar bērniem Anne apmeklējusi deviņus 3x3 saietus, no tiem divus Latvijā. „3x3 dod man iespēju pavadīt laiku kopā ar bērniem, runājot tikai latviski un, tā kā neviens ar viņiem 3x3 saietos angliski nerunā, līdz nedēļas beigām arī mani bērni sāk runāt latviski, par ko man ir īpašs gandarījums un prieks."

LILITA DAENKE

Dzimusi un augusi Austrālijā, bet sirdī vienmēr nesusi Latviju. Pazīstama un iecienīta sabiedrības darbiniece. Ilgus gadus darbojusies Annas Ziedares Vasaras vidusskolā kā skolniece, audzinātāja, darbiniece, skolotāja, kopš 2011. gada ir skolas vadītāja. Sirdslieta mūzika, spēlē klavieres, akordeonu, kokli un ērģeles un diriģē Adelaides Latviešu biedrības kori „Dziesmu Laiva". Aktīvi darbojusies Adelaides latviešu skolās, kuras apmeklēja viņas un vīra Pētera trīs bērni.

KANBERA 1983

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Birigai nometne, 40 km no Kanberas, Austrālijas galvaspilsētas teritorijā
Vadītājs: Viesturs Karnups

Dalībnieki: 88
No Sidnejas 40, Pertas 15, Kanberas 10, Adelaides 8, Melburnas 6, Brisbanes 4, Toronto 4, Bonnas 1
Jaunākā dalībniece 3 mēnešus vecā Maija Kīna no Pertas, vecākā – 70 gadus vecā Mirdza Muižniece no Sidnejas

Nometnes grafiskā zīme: Egīls Pārups

Avīze: „Birigai Bazūne", redaktors Jānis Dūšelis

Ievirzes, to vadītāji:
- *Jostu un prievīšu aušana* – Vita Eversone
- *Latviskas ģimenes audzināšana* – Vija Sieriņa, Solveiga Miezīte (Kanāda)
- *Latviešu valodas paplašināšana* – Austris Grasis (Vācija)
- *Latviskie ēdieni* – Lauma Ruņģe
- *Latviešu teātris* – Uldis Siliņš
- *Baltie darbi un tautas tērpi* – Mirdza Blūma
- *Ģimenes godi un svētki* – Skaidrīte Dariusa, Vita Ruņģe
- *Latviešu dzeja un proza* – Vita Kristovska
- *Koklēšana iesācējiem* – Elmārs Liepiņš
- *Lieldienu olu krāsošana* – Marta Juškevica
- *Ziemsvētku puzuri* – Māra Mūrniece, Aina Ozoliņa
- *½x½* – Maruta Karnupa, palīgi Valda Eversone, Lidija Medne, Arnis Siksna, Margita Jakovica

Kopreferāti:
- Emīls Dēliņš. *Latviskums Austrālijā*
- Jānis Čečiņš. *Latviešu pasakas*
- Ausma Medne. *Latviskais pasaules uzskats*
- Anita Liepiņa. *Kā latviešu literatūra iederas pasaules literatūrā*
- Gunārs Nāgels. *Trimdas jaunatnes analīze*
- Andra un Imants Kīni. *Latvijas brīvdabas muzejs Rīgā (demonstrē pašu uzņemtu filmu)*
- Māra Siksna. *Tautas tērpa rotu valkāšana*
- Solveiga Miezīte. *Ģimenes un sabiedrības ietekme latviskās izglītības attīstībā jauniešos*

KRITIKAS NEBIJA, VIENĪGAIS JAUTĀJUMS: KUR UN KAD BŪS NĀKAMĀ

Vietas izvēle pirmajai 3x3 Austrālijā notika nejauši. Tā bija kāda privātas biedrības nometne, kas bija brīva vajadzīgajā laikā. 1982. gada beigās Kanberā notika Austrālijas latviešu Kultūras dienas un ideja bija rīkot 3x3 nometni tūlīt pēc tām.

Bija viesi no Kanādas – Zigurds un Solveiga Miezīši un Guntis un Anita Liepiņi, un Austris Grasis no Vācijas.

Nometnes programma balstījās uz Austrālijas latviešu īpašām vajadzībām un iespējām. Galvenā „rozīnīte" bija nometnes avīze, kuru vadīja Jānis Dūšelis ar uzticīgu jauniešu grupu. Redakcija bija kā nometnes sirds, kas nekad neapstājās darboties. Avīzi izdeva katru rītu un to izdalīja pirms brokastīm. Te arī aizsākās tradīcija par ½x½ apakšnometni mazajiem bērniem, ko vadīja Maruta Karnupa ar palīgiem.

Priekšpusdienās un pēcpusdienās notika ieviržu nodarbības. Bet vakaros – spēles un rotaļas. Bija Budēļu vakars ar čigāniem, zirgiem un „garo sievu" un tam visam pa vidu vienmēr nenogurdināmais Zigurds Miezītis, Kanādas tautas deju kopas „Diždancis" vadītājs. Citam vakaram bērni Māras Siksnas vadībā bija sagatavojuši teātra izrādi par lielo rāceni, bet Anita un Ivars Apeļi, Uldis Siliņš, Austris Grasis, Māra Siksna, Guntis Liepiņš, Arvīds Purvis rādīja Sarkangalvīti pavisam vienreizējā izpildījumā.

Un tad vēlie vakaru forumi, kuros runāja par latviešu valodu, tās uzturēšanu, par latviešu sabiedrību, par to, kas jāzina, kad brauc uz okupēto Latviju. Guntis Liepiņš demonstrēja video lentas. „Runājām un debatējām par visām mums svarīgām lietām un tai pašā laikā dienu no dienas kļuvām labāki draugi," rakstīja nometnes dalībniece Gunta Pārupe.

Pēdējā nometnes rītā notika pārrunas par nometnes izdošanos. Kritikas nebija – visi vēlējās vienīgi zināt par nākamo Trīsreiztrīs: kur, kad, bet nometnei jābūt noteikti!

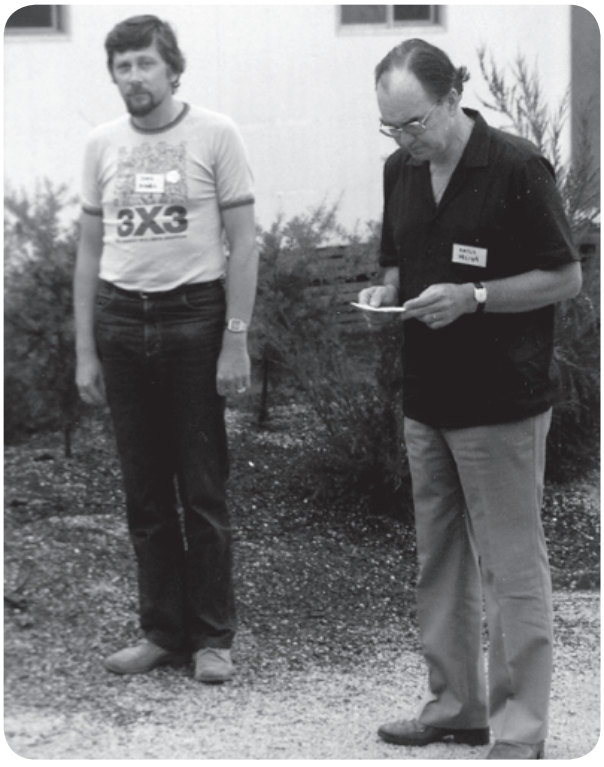
Vēstule no laimīgo salas

„...Visapkārt skanēja dziesmas, kokles. Viss vienmēr tikai latviešu valodā! Tajos brīžos jutos kā laimīgo salā, kad cits viss pasaulē ir tālu prom un nesvarīgs."

No Guntas Pārupes raksta „Austrālijas Latvietī"

Kopbilde

Diskusijā Ausma Medne, Uldis Ozoliņš, Guntis Liepiņš, Austris Grasis

Nometnes atklāšanā Juris Ruņģis un Emīls Dēliņš

Nometnes noslēgums

Referāts dabā

Dzied Austris Grasis

½x½ vadītāja Maruta Karnupa

Nometnes avīzes redaktors Jānis Dūšelis

MELBURNA 1984

Laiks un vieta: 8. – 14. janvāris
Mauntevelinas (*Mt Evelyn*) atpūtas centrs, Dundenongu kalnos, 40 km no Melburnas
Vadītājs: Artūrs Jānis Eglājs

Dalībnieki: 109
No Sidnejas 40, Melburnas 26, Pertas 10, Brisbanes 10, Kanberas 9, Adelaides 7, no ASV un Vācijas 7
60 no dalībniekiem bija piedalījušies pirmajā nometnē Kanberā

Nometnes grafiskā zīme: Astra Lāce

Ievirzes, to vadītāji:
- *Ģimenes godi un svētki* – Skaidrīte Dariusa
- *Aušana ar stellēm* – Lidija un Sergejs Beklešovi
- *Fotografēšana* – Ervīns Nāgels
- *Žurnālistika/avīze* – Uldis Siliņš, Jānis Dūšelis
- *Latviešu tautas dejas* – Maruta Šmita
- *Tautas tērpu darināšana* – Lidija un Sergejs Beklešovi
- *Sabiedrība un politika* – Ilgvars Spilners (ASV)
- *Latviešu literatūra* – Aleksandrs Zariņš
- *½x½* – Vita Ruņģe

Citas nodarbes:
- *Latviešu valoda* – Mirdza Muižniece
- *Tautas dziesmas, dejas un rotaļas* – Viktors Bendrups, Biruta Eglāja, Anita Apele
- *Mīklas, spēles* – Māra Siksna
- *Ugunskurs* – Jānis Dūšelis
- *Šķēršļu gājiens* – Viktors Bendrups

Kopreferāti:
- Andrejs Andersons. *Latvijas arhitektūra*
- Māris Graudiņš. *Diskusija par trimdas politiskās darbības jēgu*
- Ausma Medne. *Latviskās identitātes saglabāšana*
- Eduards Voitkuns. *Latvieši svešumā*
- Gunārs Nāgels. *Modernā zinātne un filozofija*
- Ilgvars Spilners. *Latvieši tur, latvieši te – mijiedarbes iespējas*

AVĪZE IEGŪST „TAURIĶA" VĀRDU

Nometnes avīze šajā vietā ieguva savu nosaukumu „Tauriķis", ko ir paturējusi nu jau vairāk kā 25 gadus. Redaktora Ulda Siliņa un redakcijas locekļu Aleksandra Zariņa, Marutas Šmitas, Andreja Upenieka, Jura Beņķa, Jāņa Dūšeļa, Anitas Apeles un Valdas Eversones radīts, „Tauriķis" bija gaidīts ik rītu pirms brokastīm un rakstīja un vērtēja visu nometnē notiekošo. Pēdējā „Tauriķa" numurā bija rezumējums Austrālijas otrajai 3x3 nometnei:

„Ņemot par mērauklu pirmo 3x3 nometni Kanberā, gribas sacīt, ka tur visi dalībnieki jutās kā liela ģimene. Un 55% no viņiem devās uz šo 3x3 nometni, lai vēlreiz piedzīvotu un izjustu latvisko kopības sajūtu. Mauntevelinā šī kopības sajūta bija mazāk izteikta. Kāpēc? Par daudz cilvēku? Noteikti. Mēs varētu nometnes dalībniekus salikt divās grupās: devējos un ņēmējos. Protams, ideālos apstākļos visi ņēmēji ir arī devēji. Pie mums tas tā nebija. Šī nometne nav domāta pasīviem vērotājiem. Mēs esam šeit, lai mācītos viens no otra. Tāpat šī nometne nav domāta ģimenēm ar bērniem, kas nerunā jeb negrib runāt latviski. Un šie bērni nenāk no jaukto laulību ģimenēm. Nometne izcēlās ar izciliem lektoriem – personībām. Vispār pozitīvais tālu pārsniedz negatīvos aspektus. Mēs, kas to vēlējāmies, bijām vienu nedēļu latviskā un stimulējošā vidē. Par cik mēs spēsim šo stimulu pārstrādāt savā privātā un sabiedriskajā dzīvē, katra dalībnieka ziņā. Lielisku pienesumu mums deva mūsu ārzemju viesi. Ar to mēs negribam sacīt, ka mūsu pašu referenti būtu mazāk vērtīgi. Bet atcerēsimies no bērnu dienām, ka ciema maize arvien gardāka."

Nometnes avīze „Tauriķis". Redaktors Uldis Siliņš.
Avīzes „galviņas" autors Džems Krīvs

Iedibina tradīciju sev par postu

„Es savu „karjeru" 3x3 kustībā uzsāku pašā pirmajā Austrālijas nometnē Kanberas pievārtē, kur es darbojos par teātra ievirzes vadītāju. Kad? Prasiet ko vieglāku! Kādus gadus pēc Kristus dzimšanas, katrā ziņā ilgu laiku atpakaļ. (..) Vēlākās Austrālijas nometnēs es biju avīzes „Tauriķis" redaktors un iedibināju tradīciju, ka avīzei jāiznāk katru dienu. Nu pilnīgs muļķadesa! Kamēr citi līksmojās, es sēdēju redakcijā un taisīju avīzi."

No Ulda Siliņa rakstu krājuma
„Ko nu, Andriev, dzērājam dzērāja valoda", 2008

Kopbilde

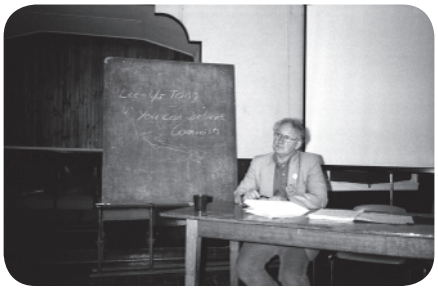
Aleksandrs Zariņš un Ilgvars Spilners

Polonēze

Nometnes atklāšana

Politikas ievirzi vada Ilgvars Spilners

TASMĀNIJA 1985

Laiks un vieta: 1. – 8. janvāris

Tasmānija, Lonsestona

Vadītājs: Juris Ruņģis

Dalībnieki: 42
31 pieaugušais un 11 bērni
No Sidnejas 23, Kanberas 6, Adelaides 4, Hobartas 3, Brisbanes 2, Ņūkāsles 1, no ārzemēm 3

Nometnes grafiskā zīme: Astra Lāce

Nomentes avīze: "Tauriķis", redaktors Uldis Siliņš

Ievirzes, to vadītāji:
- *Teātris* – Māris Ubāns (ASV)
- *Politika* – Jānis Ritenis

- *Rokdarbi*– Zelma Šaulis
- *Literatūra* – Aina Vāvere
- *Latviskā identitāte* – Līga Ruperte (ASV)
- *½x½* – Dzintra Briede

Citas nodarbes:

- *Bērnu teātris* – Anita Apele
- *Dziesmas un dejas* – Juris Ruņģis
- *Mīklas, spēles* – Māra Siksna
- *Krikumu ķeršana* – Juris Ruņģis

Kopreferāti:

- Māris Ubāns. *Teātris un latvietība*
- Aleksandrs Zariņš. *Par presi*
- Ausma Medne. *Krišjāņa Barona 150 gadi*
- Jānis Ritenis. *No vārdiem pie darbiem*
- Līga Ruperte. *Kas piesaista vai atraida tautiešus no latviešu sabiedrības*
- Arnis Siksna. *Rīgas arhitektūras īpatnējie elementi*
- Eduards Voitkuns. *Latvijas vēsture pastmarkās*

LĪGA RUPERTE RĀDA PRIEKŠZĪMI

Nometne labi izdevās, jo atkal bija izcili līdzstrādnieki no ārzemēm. Sevišķi daudz deva Līga Ruperte, jo viņa personificē 3x3 garu. Viņas vadītajai ievirzei par latvisko identitāti bija liela atsaucība, un Līga piedalījās visās citās nometnes nodarbībās, tā rādot citiem priekšzīmi. „Tā kā viņa var mūs salīdzināt ar citām 3x3 nometnēm, viņas padomi bija ļoti vērtīgi un zinu, ka tie turpināsies arī nākotnē," atzina nometnes vadītājs Juris Ruņģis. Liels ieguvums nometnei bija abi LAAJ prezidija priekšsēži: nometnes darbā piedalījās gan bijušais priekšsēdis Jānis Ritenis, gan jaunievēlētais Eduards Voitkuns.

Reizē nopietna, bet humora pilna bija diskusija „Kāpēc sievietes nav politiskas un vīrieši kulturāli?", kurā piedalījās Ausma Medne, Līga Ruperte, Juris Liepiņš un Uldis Siliņš.

Augstas kvalitātes profesionālu sava amata pieredzi deva teātra ievirzes vadītājs, režisors no ASV Māris Ubāns. Viņš vedināja domāt par teātri un latvietību, savu viedokli neuzspieda, bet neskopojās dalīties ar pieredzi un padomiem. Secinājums, analizējot nometni, bija, ka arī turpmāk jāmēģina piesaistīt vismaz vienu vadītāju no ārzemēm katru gadu un nometnes popularizēšanai jāpiesaista sabiedrībā pazīstami vadītāji.

Lielākā nodarbība ½x½ ievirzē bija teātra izrādes sagatavošana Anitas Apeles vadībā. Izrāde iepriecināja dalībniekus un skatītājus. Pirms vakariņām mazajiem nometnes dalībniekiem lasīja pasakas, un tas visiem ļoti patika.

Piekrišana gan no lieliem, gan maziem bija „krikumu ķeršanai", kas ir spēle ar drukātām kartiņām ar jautājumiem dažādās kategorijās. To var spēlēt komandās.

Juris Ruņģis un Līga Ruperte

Kopbilde

Izbraukumā

Ausma Medne un Līga Ruperte

½x½

Rotaļas

Arnis Siksna un Māris Ubāns

PERTA 1986

Laiks un vieta: 4. – 11. janvāris
Pointperona nometne, Indijas okeāna krastā, 40 km no Pertas

Vadītāja: Andra Kīna

Dalībnieki: 69
No Pertas 29, Sidnejas 20, Adelaides 11, Melburnas 4, no ārzemēm 5 dalībnieki – no Vācijas 3, Kanādas 2
36 dalībnieki nometnē piedalās pirmo reizi

Nometnes grafiskā zīme: Astra Lāce
Tēma: Kurzeme

3x3 komiteja
Vadītāji – Andra Kīna, Jūlijs Bernšteins, *finanšu kārtotāji* – Inta Ertnere, Jānis Pelšs, *saimniecības vadītājs* – Juris Pārups, *locekļi* – Olga Pelša, Maiguta Bernšteina, Voldemārs Ertners, Gunta Pārupe, Imants Kīns

Nometnes avīze „Tauriķis", redaktori Uldis Siliņš un Aleksandrs Zariņš
Redakcija: Jānis Dūšelis, Valdis Rakūns un Brigita Stroda

Ievirzes, to vadītāji:
- *Sabiedrība un politika* – Uldis Ozoliņš
- *Rokdarbi (tautiskās lelles)* – Helēna Logina
- *Video* – Gunārs Nāgels
- *Žurnālistika* – Aleksandrs Zariņš
- *Latviešu novadu tradīcijas (Kurzeme)* – Zenta Balode
- *Latviešu rotas* – Maiguta Bernšteina
- *½x½* – Olga Pelša

Citas nodarbes:
- *Latviešu valodas stundas* – Mirdza Muižniece un Austris Grasis (Vācija)
- *Dziesmas un dejas* – Juris Ruņģis
- *Mīklas, spēles* – Vita Ruņģe
- *Krikumu ķeršana* – Jānis Dūšelis
- *Dziesmu karš* – Jānis Pelšs

Kopreferāti:
Lidija Dombrovska-Larsena, Austris Grasis, Uldis Ozoliņš, Gunārs Nāgels, Zigfrīds Leita, Marks Opeskins

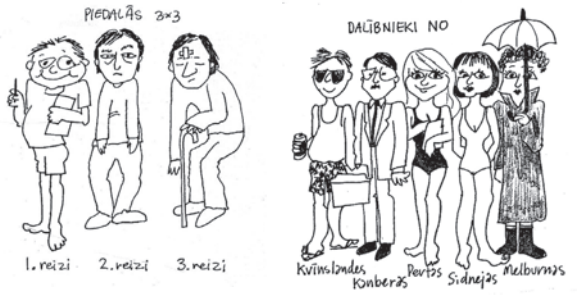
GRAŠA FENOMENS

Pirmo reizi nometnes programmai bija vienota tēma – Kurzeme. To izmantoja ievirzēs, telpu nosaukumos, vakara programmās, kas ļāva dziļāk iepazīt vienu no Latvijas novadiem, tā vēsturi, folkloru, tradīcijas. Ieviržu vadīšanā iesaistīja vietējos vadītājus. Vērtējums par to bija ļoti pozitīvs.

Kopējās nodarbības veicināja draudzību. Svarīga nozīme kopējām ēdienreizēm ar tradicionālo 3x3 galda dziesmu. Pasaku stāstīšana vakaros ieinteresēja visas paaudzes. Labi izdevies bija „Jūras vakars", kurā dalībnieki „izstaigāja" jūrmalu no Ainažiem līdz Liepājai. To darīja dziedot, ejot rotaļās un lasot dzejas. Ļoti populāra bija dziedāšana ar Austri Grasi, kaut arī tā notika atpūtas laikā. Ieteikums bija dziedāšanu citreiz organizēt kā atsevišķu ievirzi, bet ar piebildi – tikai kopā ar Austri Grasi!

Iznāca septiņi „Tauriķa" numuri. Pateicoties tā redaktoriem Uldim Siliņam un Aleksandram Zariņam, redakcijas darbiniekiem, tehnikas iespējām un žurnālistikas ievirzei, „Tauriķis" sasniedza vienreizēji augstu kvalitāti.

Iecienītas bija latviešu valodas stundas, kas notika katru dienu 2 grupās. Lektoriem Mirdzai Muižniecei un Austrim Grasim bija atšķirīga pieeja un tas padarīja valodas stundas interesantas.

Zīmējumi no vadītājas pārskata par nometni

½x½ nodarbībās Anitas Apeles vadībā iestudēja teātra izrādi „Tautiešam apsolīju". Bērni ne tikai spēlēja teātri, bet arī gatavoja tērpus un dekorācijas. Pārējā laikā viņi mācījās latviešu valodu, paplašinot vārdu krājumu par jūras tēmām, mācījās folkloru, spēlējot spēles, skaitot skaitāmos pantiņus un izpērkot ķīlas, kā arī mācījās latviskās paražas, gatavojot puzurus.

Nometne beidzās ar apmēram 1400 dolāru atlikumu. Sēdē, kurā piedalījās vietējā komiteja un klātesošie 3x3 padomes locekļi, nolēma naudu izlietot, nopērkot trīs „Dzintaru" pajas. „Dzintari" ir latviešu īpašums pie Adelaides, kur notiek Vasaras vidusskola. Daļu naudas atlikuma nodeva ceļa naudai ārzemju viesim – lektoram. Pertas 3x3 nometnes komiteja ieteica šo naudu izlietot Austra Graša ceļa naudai uz 3x3 Adelaidē 1987. gadā.

Kopbilde

Dziedāšana ar Austri Grasi

Pusreizpus spēlē teātri

Aleksandrs Zariņš, Namejs Kīns un Jānis Dūšelis

Muzikanti Austris un Uldis Graši un Juris Ruņģis

Andra Kīna un Māra Ruņģe

Austris Grasis

Mirdza Muižniece stāsta par latviešu zīmēm

ADELAIDE 1987

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Tatačilas (Tatachilla) luterāņu nometne Meklarenveilā (Mac Laren Vale), 40 km no Adelaides

Vadītājs: Miķelis Dancis

Dalībnieki: 96
No Sidnejas 33, Adelaides 31, Pertas 9, Melburnas 8, Brisbanes 3, Kanberas 2, Tasmānijas 2, no ārzemēm 8 dalībnieki: no ASV 3, Vācijas 2, Jaunzēlandes 2, Kanādas 1
36 dalībnieki nometnē piedalās pirmo reizi

Nometnes grafiskā zīme: Astra Lāce
Tēma: Vidzeme

Ievirzes, to vadītāji:
- *Vidzeme* – Ausma Medne, Margarieta Biezaite, Irēna Ozoliņa
- Folklora – Austris Grasis (Vācija), Margarieta Biezaite, Skaidrīte Dariusa
- *Literatūra* – Lūcija Bērziņa, Aina Vāvere, Olafs Stumbrs (ASV)
- *Politika* – Jānis Ritenis, Bruno Krūmiņš, Eduards Voitkuns
- *Teātris* – Ieva Kainā, Māris Ubāns (ASV)
- *Aušana* – Rute Zvaigzne, Sane Upeniece
- *Koka izrotāšana* – Jānis Caune
- *Avīze* – Aleksandrs Zariņš, Jānis Dūšelis, Lonija Kukura
- *Video* – Guntis Ziemelis
- *Skaitļotāji (datori)* – Gunārs Nāgels
- *Ādas darbi* – Centis Ābols
- *½x½* – Inta Skābe

Citas nodarbes:
- *Latviešu valodas stundas* – Mirdza Muižniece, Austris Grasis (Vācija), Margita Puķīte, Ilze Tomasa

Referāti:
- Aldis Putniņš. *Demogrāfija*
- Ēriks Biezaitis. *Mūzika*
- Oļģerts Strauts. *Dzintars*
- Arnis Siksna. *Rīga*
- Margarieta Biezaite. *Latvijas koki*
- Lonija Kukura. *Vidzeme*
- Jānis Priedkalns. *Politika*
- Jānis Kļaviņš. *Darba plāns Latvijas nākotnei*
- Andrejs Jansons. *Kas ir latviska mūzika*

POPULĀRĀKAS KĻŪST RUNĀJAMĀS IEVIRZES

Nometnes telpas Tatačilā bija iekārtotas senlaicīgā pārbūvētā vīna darītavā, ar plašu zālāju, kviešu lauku un vīna dārzu vidū, apkārtnei labi piederēja izraudzītā nometnes tēma – Vidzeme.

Nācās secināt, ka praktiskās ievirzes kļuvušas pastarītes ar mazu dalībnieku skaitu, jo lielāka interese bija par Politikas, Folkloras, Literatūras un Teātra ievirzēm. Bet visvairāk dalībnieku bija Vidzemes ievirzē. Jānis Dūšelis pat bija sakārtojis un pavairojis 100 lappušu lielformāta grāmatu ar plašiem vēstures un statistikas materiāliem par Vidzemi. Jaunums bija Video ievirze, kuras dalībnieki filmēja nometnes darbību un ik dienas to parādīja, kā arī saglabāja 3x3 arhīvam. Jauna bija arī Skaitļotāju ievirze, kurā meklēja atbildi uz jautājumu, ko latvisku var darīt ar „Makintošu"?

Bez ieviržu nodarbībām dziedāja Austra Graša vadītais koris, notika dziesmu karš, rotaļas, pasaku stāstīšana un mīklu minēšana, zolītes turnīrs, rīta vingrošana, sports un izbraukums uz okeāna pludmali. Bija arī Olafa Stumbra dzejoļu vakars.

Austrālijas latvieši pazīstami kā lieli teātra spēlētāji. Viens vakars bija atvēlēts Māras Siksnas iestudētajai Māras Zālītes poēmai „Pilna Māras istabiņa", aktieru saimē iesaistot arī aizjūras viesus Māri Ubānu, Olafu Stumbru, Austri Grasi un Zigi Miezīti. Bērnu teātrim režisore Anita Apele bija izvēlējusies V. Sauleskalna ludziņu „Zaķi sarga pīrāgu". Katram ½x½ dalībniekam bija loma. Nobeigumā atsevišķo istabu iemītnieki rādīja pašu sacerētus skečus. Bērni Intas Skābes vadībā bija arī iekārtojuši savu darbu izstādi.

Katru rītu iznāca nometnes laikraksts „Tauriķis". Lai uzzinātu nometnieku domas 3x3 nākotnē ejamam ceļam, notika paneļdiskusija „Trīsreiztrīs 2000. gadā".

Tauriķis

SVEICINĀTI VIDZEMĒ!

Nometnes avīze "Tauriķis". Redaktori Aleksandrs Zariņš un Jānis Dūšelis. Redakcija: zīmētāja Brigita Stroda, fotogrāfs Pēteris Strazds, spiestuves meistari Andrejs Upenieks un Valters Mednis, avīžu puika Namejs Kīns

Jāiet viens ceļš

„... Padomājiet par latviešu valodu. Tā kā dzīvs organisms attīstās, pārmainās. Atcerēsimies, ka arī tā ir latviešu valoda, kādā runā tauta Latvijā. Mums jāiet kopsolī, lai nebūtu valodas un kultūras, kas iet divus atšķirīgus, nekad nesavienojamus ceļus."

No LAAJ prezidija priekšsēža Eduarda Voitkuna uzrunas nometnes atklāšanā

Ielūgums uz nometni. Ilzes Nīts zīmējums

Kasieris Juris Skābe reģistrē dalībniekus

½x½ vadītāja Inta Skābe izstrādā ādas darbus

Miķelis Dancis nodod karogu nākošās nometnes vadītājam Andrejam Upeniekam

Bērni būvē lauku sētu

Pusreizpus

Nometnes galvenā ēka

Juris un Vita Ruņģi

SIDNEJA 1988

Laiks un vieta: 3. – 9. janvāris
Jaravudas (*Yarrawood)* konferenču centrs, 13 km no Ričmondas, Sidnejas ziemeļu pievārtē, Zilo kalnu pakājē

Vadītājs: Andrejs Upenieks

Dalībnieki: 106
No Sidnejas 58, Adelaides 17, Pertas 3, Melburnas 7, Brisbanes 5, Kanberas 3, no ārzemēm 3

Nometnes grafiskā zīme: Astra Lāce

Tēma: Māksla un Rīga

Nometnes avīze „Tauriķis", redaktori Aleksandrs Zariņš, Jānis Dūšelis

Ievirzes, to vadītāji:
- *Folklora/Māksla* – Gvīdo Augusts (ASV)
- *Rīga* – Ausma Medne, Arnis Siksna, Imants Ronis
- *Aušana* – Aina Līde
- *Politika* – Jānis Ritenis
- *Teātra ietērps* – Māris Ubāns (ASV)
- *Literatūra* – Lūcija Bērziņa
- *Keramika*– Lidija Medne
- *½x½* – Maruta Karnupa

Citas nodarbes:
- *Latviešu valodas stundas* – Mirdza Muižniece, Vita Kristovska, Ilze Tomasa
- *Dejas/ Rotaļas* – Juris Ruņģis
- *Mīklas* – Māra Siksna
- *Šķēršļu gājiens* – Juris Skābe
- *Bērnu teātris* – Anita Apele

Referāti:
Arnis Siksna, Gvīdo Augusts, Andra Kīna, Ausma Medne, Gunārs Nāgels

BĒRNI DARBOJAS TEĀTRĪ UN IESTUDĒ LUDZIŅU

Kā notiek 3x3? Pirmkārt tās ir ievirzes, kurās dalībnieki sadalās pēc savas izvēles. Katrai ievirzei nedēļā atvēlētas 10 stundas. Šajā gadā bija ko izvēlēties.

Mākslinieks Gvīdo Augusts vadīja Mākslas ievirzi, kurā runāja par folkloras un etnogrāfijas ietekmi latviešu daiļradē, par latvisko simboliku Zariņa, Zāles un Cīruļa darbos. Sarunas nebija tikai par latviešu mākslu un Rīgu, bet arī par Romu kā mūsu kultūras katalizatoru. Tā kā nometnes tēma bija Rīga, tai veltīta bija arī atsevišķa ievirze, kurā ar Latvijas galvaspilsētu iepazinās, izmantojot vēstures materiālus, ģeogrāfiskus datus, stāstus, teikas, tautasdziesmas, moderno dzeju un ziņģes. Literatūras ievirzes pamattēma bija urbānisti modernajā latviešu literatūrā – Aleksandrs Čaks un viņa sekotāji. Politikas ievirzē Jānis Ritenis rosināja diskusijas par latviešu tautu svešu varu jūgā.

Latviski praktiskajās ievirzēs dalībnieki mācījās aust ziedainās un rakstainās prievītes, jostiņas, grāmatu zīmes un galda sedziņas, izmantojot dažādas tehnikas, mācījās veidot traukus uz podnieka ripas un bez tās, kā arī veidot skulptūras.

Otra svarīga nometnes daļa ir referāti, kurus klausās visi dalībnieki. Viena stunda katru dienu bija veltīta latviešu valodai. Kopīgas nodarbības – dziedāšana, tautasdejas, rotaļas, pasakas, priekšnesumi, sports, pastaigas – tas pieaugušajiem un bērniem kopā. Bet kad mazie jau gulēja, vakara programmā bija dažādi priekšlasījumi un diskusijas.

Bērnu programmā ½x½ mazie nometnieki rīta cēlienā darbojās pa vecuma grupām, bet pēcpusdienās devās kopīgās pastaigās tuvākā apkārtnē, šķēršļu un pētniecības gājienos un sportoja. Bērni, kam īpaši interesē teātris, varēja intensīvi katru dienu četras stundas nodarboties šai laukā un Anitas Apeles vadībā iestudēt ludziņu, ko parādīja nometnes noslēgumā.

Uz daļēju laiku bija viesi no Latvijas, un nometnes dalībnieki ar lielu interesi skatījās ciemiņu video lentas par 1987. gada 14. jūnija, 23. augusta un 18. novembra notikumiem.

Pusreizpus teātris

Andrejs Upenieks un Juris Ruņģis nometnes atklāšanā

Mākslinieks Gvīdo Augusts ar saviem darbiem

Jautrība. Viesturs Karnups, Inta un Juris Skābes, Sane Upeniece un Jānis Dūšelis

Uzvedums „Brisbane aicina”

BRISBANE 1989

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Džeima Berna *(James Byrne)* konferenču centrs, 140 km uz rietumiem no Brisbanes

Vadītāji: Arnis un Māra Siksnas

Dalībnieki: 79
No Sidnejas 33, Brisbanes 19, Pertas 6, Adelaides 5, Melburnas 4, Hobartas 1, Kanberas 1, no ārzemēm: ASV 1, Zviedrijas 1, Latvijas 8. Starp dalībniekiem 12 bērni

Nometnes grafiskā zīme: Astra Lāce
Tēmas: Daugava; Latvietība pārmaiņu laikmetā

Svētdienas rīta svētbrīdis: Arnis un Māra Siksnas

Ievirzes, to vadītāji:
- *Latvietība pārmaiņu laikmetā* – Līga Ruperte (ASV)
- *Tekstildrukāšana* – Vija Spoģe-Erdmane

Citas nodarbes:
- *Latviešu valodas stundas* – Franciska Zvirbule, Vita Kristovska, Ilze Tomasa
- *Koklēšana* – Zigrīda Strazda
- *Dziedāšana* – Pēteris Kļaviņš (jun)
- *Vesels gars, vesela miesa* – Maija Tebēce
- *Datori* – Jānis Dūšelis
- *Pastaigas un sports* – Andrejs Upenieks
- *Bērnu teātra izrāde* – Ivars Apelis
- *½x½* – Dace Celinska

Referāti:
- *Līga Ruperte.* Latvietība un tās iegūšana
- *Uldis Ozoliņš.* Kad trimda vairs nav gluži trimda
- *Ausma Medne.* Latviešu cīņas panākumi un cerības
- *Mirdza Muižniece.* Daugava tautas dziesmās
- *Imants Ronis.* Lauksaimniecības stāvoklis Latvijā
- *Margarieta Biezaite.* Daugava – literatūrā, mākslā un mūzikā
- *Olga Pelša.* Daugava mūsdienu dzejā
- *Ramona Umblija.* Kultūras fonda mērķi un darbība
- *Zigmunds Skujiņš.* Rakstnieku un literatūras loma pārmaiņu laikmetā
- *Iļģi.* Folkloras grupu darbība

NO GAREZERA CAUR AUSTRĀLIJU UZ LATVIJU

Šis 3x3 saiets kļuva par īpaši svarīgu divu „pirmoreiz" dēļ: tas bija pirmais 3x3 Brisbanē, kurā tādēļ piedalījās prāvs skaits vietējo dalībnieku, un tas negaidīti kļuva arī par pirmo Austrālijas 3x3, kurā piedalījās viesi no Latvijas. Latvijas viesu – folkloras kopas „Iļģi" dalībnieku Ilgas Reiznieces, Irēnas Matisones, Zanes Šmites, Māra Muktupāvela, LKF priekšsēža vietnieces Ramonas Umblijas, rakstnieka Zigmunda Skujiņa, Ulda Dzenovska un Ludmilas Ruskules – piedalīšanās deva nometnei pacilātību un latvisku tuvību. Savukārt 3x3 idejas radītājas Līgas Rupertes aktīvā līdzdalība deva īpatnēju noskaņu un viņas ierosmē notika sarunas par 3x3 nometni Latvijā 1990. gadā. Vēlāk Līga Ruperte šo nometni sauks par neaizmirstamu, „kur kopā ar Latvijas lektoriem izplānojām un galvenos vilcienos sastādījām Latvijas nometnes programmu. Varētu teikt: no Garezera caur Austrāliju uz Latviju."

Nometnei bija divas tēmas. Viena – Daugava: Latvijas likteņupes loma vēsturē, ģeogrāfijā, folklorā, literatūrā un līdz ar to latviešu dzīves un pasaules uztverē. Otra tēma – latvietība pārmaiņu laikmetā. Tā saucās arī Līgas Rupertes vadītā ievirze, kas „pievilka" tik daudz dalībnieku, ka Daugavas ievirzi bija jāpasniedz referātu un vakara programmu veidā. Bija tikai divas ievirzes

TAURIĶIS

3X3 1989 BRISBANĒ 1. PIRMDIEN, 2. JANVĀRI

DAUDZINĀSIM KOPĀ

Nometnes avīze „Tauriķis". Redaktori Juris Ruņģis un Jānis Dūšelis, redakcijā Mirdza Muižniece

un dalībnieku sadalījums tajās bija neproporcionāls: Latvietība pārmaiņu laikmetā – 37, Tekstildrukāšana – 7.

Darbojās trīs Puduri jeb interešu grupas – „Vesels gars, vesela miesa", Dziedāšana un Koklēšana. Dziedāšanas pudura vadītāja trūkumu aizstāja pašdarbība. Neformāli un pašdarbībā notika arī galda teniss, pastaigas un tradicionālais zolītes turnīrs, kurā ceļojošo zolītes kausu izcīnīja nometnes vadītāja Māra Siksna. Rīta vingrošanu aizstāja „Iļģu" muzikālā nometnes modināšana. „Pavisam cita lieta no rīta mosties, ja ceļ dūdas nevis modinātāja pulkstenis," rakstīja „Tauriķis".

Pateicoties redakcijas darbinieku un 12 līdzstrādnieku gādībai, nometnes avīze iznāca septiņus

rītus savā parastajā bagātīgajā saturā un augstā tehniskā kvalitātē. Vakara vēlās stundas izmantoja video lentu skatīšanai – it sevišķi par nesenajiem notikumiem Latvijā. Nometnes gaita tik uzņemta videolentās un kopijas dāvinātas Latvijas viesiem.

½x½ Ivara Apeļa vadībā iestudēja lugu „Cūkgans un princese Lolīte". Pēcpusdienās bērnu nodarbes bija spēles, rokdarbi, zīmēšana – viss par Daugavas tēmu – un teātra dekorāciju un rekvizītu sagatavošana. Lugas izrāde noslēguma vakarā izdevās lieliski!

Pirmās tikšanās cerības piepildās

Pirmie Austrālijas 3x3 ciemiņi no Latvijas – folkloras grupa „Iļģi", LKF priekšsēdētāja pirmā vietniece Ramona Umblija un rakstnieks Zigmunds Skujiņš – piedalījās 38. Austrālijas latviešu Kultūras dienās Brisbanē un pēc tam pavadīja pirmās trīs dienas 3x3 saietā. Atvadoties trīsreiztrīsnieki sacīja: „Gaidījām viņus kā mīļus ciemiņus. Mums bija tik liels prieks par to, ko mēs ieguvām no viņiem visiem. Viņi tik ātri iesaistījās mūsu 3x3 dzīvē. Aizvadām viņus cerībā, ka tā draudzība, kopība, uzticība turpinās mūs saistīt un tuvināt!" Cerība īstenojās, jo tieši šajās tikšanās dienās Līga Ruperte, Juris Ruņģis un Ramona Umblija izveidoja pamatus pirmajai 3x3 Latvijā.

No nometnes avīzes "Tauriķis"

Nometnes vienvirziena gaitas uzpurināšana

„Iemetās jau arī pa mezglam. Andrejs Upenieks bija noorganizējis izbraukumu uz tuvējo Nacionālo parku. Neviens diemžēl nebija varējis paredzēt, ka miklajā meža nostūrī savairojušās neiedomājami lielā skaitā dēles, kas nelūgtos ciemiņus uzlūkoja par savu likumīgu laupījumu. Daces Celinskas ilustrācijas par asinskārajām dēlēm nākamajā dienā pildīja veselu „Tauriķa" lappusi, un dziedāšanas pudura dalībnieki pēdējam vakaram sacerēja dziesmu „Tik dēļ jums, daiļās dēles, dēļ jums!" Tieši pirms šīs uztraukumu pilnās pēcpusdienas dalībnieki bija jau sākuži bažīties, ka visā nometnes norisē nebūs nekādu kļūmju, ko nākamajos gados atcerēties..."

No publikācijas laikrakstā „Brīvā Latvija"

Nometnes vadītāji Māra un Arnis Siksnas

3x3 kustības „māmuļa" Līga Ruperte Austrālijas 3x3

„Iļģu" mūzikas pavadījumā dalībnieki iepazīstas ar 3x3 telpām un apkārtni. Ceļu rāda 3x3 Austrālijā padomes priekšsēdis Juris Ruņģis, 3x3 kustības vadītāja Līga Ruperte un 3x3 Brisbanē vadītājs Arnis Siksna

Ar dziesmu un deju atvadoties no Latvijas viesiem – labajā pusē folkloras grupa „Iļģi" un Zigmunds Skujiņš

MELBURNA 1990

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Mirtelforda (*Myrtleford)*, Viktorijas pavalstī, apmēram 250 km no Melburnas

Vadītājs: Uldis Ozoliņš

Dalībnieki: 95
No Sidnejas 38, Melburnas 31, Adelaides 12, Pertas 1, no Latvijas 11, ASV 1, Jaunzēlandes 1

Nometnes grafiskā zīme: Astra Lāce

Tēma: Latvijas rītdiena

Ievirzes, to vadītāji:

- *Latviskā audzināšana* – Vija Beinerte (Latvija)
- *Latvijas vide* – Viktors Brenners
- *Latvijas ekonomiskā un politiskā nākotne* – Māris Laķis un Gunārs Nāgels
- *½x½* – Ruta Bandera
- *Koklēšana* – ansamblis „Rāmava"*:* Inese Gusāre, Sandra Pļaviņa, Māra Vanaga (Latvija)

Citas nodarbes:

- *Datori* – Jānis Dūšelis
- *Dziedāšana* – Sandra Pļaviņa un Māra Vanaga (Latvija)
- *Aušana* – Inese Gusāre (Latvija) un Inese Laine
- *Sports* – Roberts Brenners un Māris Laķis
- *Ikdienas gramatika* – Antra Dārziņa (Latvija)
- *Dzeju analīze* – Francis Svilāns

Referāti:

- Viktors Brenners. *Vide Latvijā*
- Māris Laķis. *Latvijas iespaidi*
- Uldis Ozoliņš. *Latvijas rītdiena*
- Ojārs Greste. *Ģimenes vēstures pētīšana*

TALANTU VAKARĀ UZSTĀJAS VAI VISI NOMETNES DALĪBNIEKI

Iepriekšējā gadā 3x3 Austrālijā pirmo reizi bija piedalījušies dalībnieki no Latvijas. „Iļģi", atceroties jauko satikšanos, šai nometnei bija atsūtījuši dāvanu - rotaļu grāmatu. Šoreiz bija jau 11 Latvijas viesi. Ansamblis „Rāmava" vadīja Koklēšanas ievirzi, dalībnieces arī vadīja dziedāšanas un aušanas darbu grupas. Režisore Vija Beinerte lasīja referātu par multiplikācijas filmām Latvijā un vadīja ievirzi par latvisko audzināšanu. Tajā laikā Austrālijā viesojās arī koris „Daugaviņa", un kora dziedātājas Antra Dārziņa un Īrisa Puķe piedalījās 3x3 un vadīja bērnudārzu, kas Austrālijas 3x3 bija rīkots pirmo reizi. Antra arī pasniedza gramatikas stundas pieaugušajiem. Vakaru programmās Mirdza Muižniece un Francis Svilāns stāstīja par latviešu dainām, citā vakarā dalībnieki skatījās filmas no Latvijas. „Rāmava" sniedza kokļu koncertu, bet Talantu vakarā uzstājās vai visi nometnes dalībnieki. Vēlo vakaru zolīšu turnīrā uzvarēja Rasma Hausa (Hovecs).

No Ulda Ozoliņa uzrunas, nometni atklājot

„Attiecības ar Latviju ir strauji mainījušās. Mēs nedzīvojam vairs atdalīti no tautas dzimtenē, un arī mūsu ikdiena kaut cik kļūst latviskāka. 3x3 ir bijis savs nopelns latviskuma uzturēšanā tajos ilgajos gados, kad ceļš uz Latviju bija slēgts vai tikai pieejams ar grūtībām. Šodien 3x3 dod ideālu iespēju baudīt jaunas sazināšanās iespējas ar Latviju. Jau otru reizi Austrālijas 3x3 piedalās pasniedzēji un dalībnieki no Latvijas. Sveicinu visus, kas esat atbraukuši stiprināt savu latvietību."

Nometnes avīze „Tauriņkis". Redaktors Juris Ruņģis

Nometnes atklāšana

Kopbilde

Piknikā pie upītes

KANBERA 1991

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Grīnhilsas *(Greenhills)* konferenču centrs, 10 km no Kanberas, Marambidžī upes krastā

Vadītāji: Juris Ruņģis un Andrejs Upenieks

Dalībnieki: 74
No Austrālijas un Latvijas

Nometnes grafiskā zīme: Astra Lāce

Tēma: Latgale

Nometnes avīze „Tauriķis", redaktori Aleksandrs Zariņš un Juris Ruņģis. Tehniskais redaktors Jānis Dūšelis, Brigitas Strodas zīmējumi

Ievirzes, to vadītāji:

- *Latgale* – Valdis Muktupāvels (Latvija), Viesturs Karnups, Skaidrīte Dariusa, Olga Pelša
- *Tavas dainas, manas dainas* – Māra Siksna
- *Fotografēšana* – Dzintra Briede
- *Latvija šodien* – Ausma Medne, Imants Ronis, Inta Baltgalve (Latvija)
- *Literatūra* – Inta Baltgalve (Latvija), Aina Vāvere

- *Makšķerēšana* – Andrejs Upenieks
- *½x½* – Maruta Karnupa

Referāti:
- Jānis Ritenis. *Pārskats par pēdējiem notikumiem Latvijā*
- Inta Baltgalve. *Vides aizsardzība Latvijā*
- Ausma Medne. *Notikumu gaita Padomju Savienībā*
- Uldis Ozoliņš. *Latvijas ekonomiskais stāvoklis nākotnē*
- Valdis Muktupāvels. *Folkloras kustības sākums un veidošanās pēdējo 30 gadu laikā Latvijā*
- Aina Vāvere. *Dzīve divās valodās*

PASAKAS UN LATGAĻU FOLKLORA

Ja būtu laikus atrasts, tad nometnes tēma varēja būt Pīsādu, pīploku/ Pi lobu ļaužu/ Mož man pīlips/ Tīs lobumeņš/. Taču šī latgaļu tautasdziesma izskanēja tikai nometnes laikā, un tēma bija vienkārši – Latgale. Pie vārtiem greznojās Latgales novada ģerbonis un visas ēkas nesa Latgales pilsētu nosaukumus.

Latgalei veltītā ievirze arī bija populārākā, kam nedēļas otrajā pusē gan sāka konkurēt ievirze „Latvija šodien". Labi apmeklētas bija Dainu un Fotografēšanas ievirzes, taču dalībnieku trūkuma dēļ izpalika Politika un Rokdarbi. Ļoti populāra bērniem izvērtās Makšķerēšanas ievirze. Šī ievirze piesaistīja visas nometnes uzmanību, kad jaunie makšķernieki pamieloja visu nometni ar 14 prāva lieluma zivīm. Pirmo zivi izvilka Kaija Upeniece, bet lielāko (2,5 kg) – Roberts Karnups.

Latgalei veltītajā ievirzē dalībnieki pārrunāja latgaļu etnisko vēsturi, latgaļu vietu citu baltu vidū, valodu, literatūru. Viesis no Latvijas – etnogrāfs, mūziķis Valdis Muktupāvels – vadīja latgaļu folkloras nodarbības kopā ar Skaidrīti Dariusu un Olgu Pelšu. Valda devums nometnē bija vienreizīgs nevien vadot ievirzi, bet arī muzicējot, dziedot un piedaloties vispārējā sadzīvē.

Otrs viesis no Latvijas bija dzejniece un skolotāja Inta Baltgalve, nākamās 3x3 nometnes Latvijā Kaucmindē vadītāja. Viņa ievirzē „Latvija šodien" stāstīja par skolu sistēmu Latvijā, bet Lieteratūras ievirzē kopā ar Ainu Vāveri runāja par mājām latviešu rakstnieku iztēlē. Literāru darbu piemēri tika papildināti ar uzskates līdzekļiem no Latvijas, pieeja bija jauna un interesanta.

Ik dienu bija latviešu valodas stundas, sporta un vakara nodarbības. Braucot uz nometni, dalībnieki bija aicināti ņemt līdzi savu mīļāko pasaku un nolasīt to lieliem un maziem pasaku draugiem. Vakara dziedāšanā trīsreiztrīsnieki mēģināja dziedāt arī latgaliešu izloksnē. Bija arī zolītes turnīrs, kurā uzvarēja Arnis Kārkliņš, jogas stundas, vingrošana, latviešu videofilmu izrādes, ekskursija pa Marumbidžī upi.

½x½ vadīja Maruta Karnupa ar palīdzi Maiju Upenieci. Bija 14 bērni, no tiem četri jaunāki par 5 gadiem. Bija bērnu teātris, šoreiz Jāņa Grauda vadībā. Tas, kā vienmēr, iepriecināja skatītājus noslēguma vakarā.

Izcilā tehniskā kvalitātē iznāca „Tauriķis". Jānis Dūšelis bija sagādājis pietiekami daudz datortehnikas, lai salikšana ritētu raiti. Par redaktoru līdz 24.00 darbojās Aleksandrs Zariņš, bet pēc tam līdz avīzes nodrukāšanai Juris Ruņģis. Šis darba sadalījums darbojās labi.

Lielākās grūtības bija ceļa naudas sagādāšana Latvijas viesiem. Viņiem neizdevās atbraukt „par rubļiem", kā bija domāts, un arī atbalsts no ārzemju organizācijām bija mazāks nekā solīts, līdz ar to nometne beidzās ar 800 dolāru iztrūkumu.

Latvisko saišu stiprināšanas veids

„Latviešu valodu var papildināt latviešu sestdienas skolās un nometnēs, bet latviešu valodas zināšanu un latviešu kultūras pamatus tomēr iespējams iegūt tikai katram savā latviešu ģimenē. Ģimene stiprina latviešu radu, draugu un paziņu saites. Piedaloties Trīsreiztrīs nometnē, jūs esat izvēlējušies vēl kādu saišu striprināšanas veidu. Palīdzot sev un gūstot savu daļu nometnē, jūs palīdzat visai mūsu sabiedrībai."

No „Tauriķa" pēdējā numura ievadraksta

Valdis Muktupāvels nodarbībās

Nometnes karoga pacelšana

Kopbilde

Vadība un viesi: Andrejs Upenieks, Inta Baltgalve, Valdis Muktupāvels un Juris Ruņģis

ADELAIDE 1992

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Tatačilas luterāņu nometne, 40 km no Adelaides
Vadītāji: Inta un Juris Skābes
Dalībnieki: 86
Nometnes grafiskā zīme: Astra Lāce
Tēmas: Zemgale; Latvija šodien

Nometnes avīze „Tauriķis", redaktori Juris Ruņģis, Jānis Dūšelis

Ievirzes, to vadītāji:
- *Zemgale* – Silvija Silava (Latvija)
- *Dižie zemgalieši* – Irīna Ozoliņa, Hermīne Valtera
- *Latvija šodien* – Eduards Voitkuns, Imants Ronis, Romāns Reinfelds, Jānis Žugovs (Latvija)
- *Koklēšana* – Lilita Daenke-Šulcs
- *Fotografēšana* – Pēteris Strazds
- *Koka izrotāšana* – Jānis Caune
- *Latviskā virtuve* – Aelita Bērziņa
- *Keramika* – Jānis Žugovs (Latvija), Inta Skābe
- *Dziedāšana* – Silvija Silava (Latvija)
- *Aušana* – Anna Lielkāja
- *Kapara kalšana* – Herberts Šulcs
- *½x½* – Rudīte Bērziņa

Referāti:
- Silvija Silava. *Folkloras kustība Latvijā šodien*
- Dr. Andris Auliciems. *Ekoloģija*
- Dr. Jānis Priedkalns. *Politiskās darbības grupas vērtējums*
- Sarma Priedkalne. *Latviešu valoda trimdā*
- Margariete Biezaite. *Muzeji Austrālijā un Latvijā*
- Aldis Purniņš. *Lībiešu liktenis Latvijā*

REFERĀTI INTERESANTI, PRIEKŠLIKUMS TOS IESKAŅOT

Rīta ievirzēs apskatīja Latviju šodien, Zemgali un dižos zemgaliešus. Pirmajā ievirzē apsprieda pēdējos notikumus Latvijas garīgajā dzīvē, politikā, tautsaimniecībā, lauksaimniecībā, sportā, kā arī LTF darbību. Ievirzē par Zemgali apskatīja novada folkloru, vēsturi, ģeogrāfiju, tradīcijas un šodienu. Runājot par dižajiem zemgaliešiem, centrālā vieta bija Kārļa Ulmaņa dzīvei un vērtējumiem. Apskatīja latvietības izpausmes kontrastus: lauku mājas garu Virzas un Jaunsudrabiņa darbos, Aspazijas un Brigaderes idejas, Plūdoņa un Strēlertes valodu.

Pēcpusdienas ievirzēs dalībnieki ķērās pie roku jeb praktiskiem darbiem, visām ievirzēm bija liela piekrišana. Sporta nodarbības vadīja Andis Bērziņš.

½x½ piedalījās 16 bērni. Bērnudārzu vadīja Sandra Daņilēviča, kura nesen pārcēlusies no Latvijas dzīvot Austrālijā. Bērnu teātri vadīja Ieva Kainā. Vecāki ļoti aktīvi atbalstīja ½x½.

Viesi no Latvijas – komponiste, mūzikas zinātniece, dziedātāja, bērnu folkloras kopu vadītāja un bērnu raidījumu veidotāja Silvija Silava un keramiķis, mūziķis, nākamās Latvijas 3x3 Višķos vadītājs Jānis Žugovs –

ievirzes vadīja ar augstu pienākuma sajūtu un lielu prieku.

Arī „Tauriņa" redakcijā palīdzēja žurnāliste no Latvijas Iveta Kaizere, un tā bija liela veiksme. Avīze tika izdota 7 reizes, bija augstā tehniskā un satura kvalitātē.

Atsauksmes par nometni noslēgumā bija ļoti pozitīvas. Bija ierosinājums turpmāk ieskaņot referātus un arī teorētiskās ievirzes.

Par 3x3 nākotni

Nometnes laikā tika sasaukta Austrālijas 3x3 Padomes sēde. Pēc desmit 3x3 gadiem ir svarīgi pārdomāt nometnes nozīmi un nākotni. Arņa Siksnas vadībā paplašinātā 3x3 Padomes sēdē pārrunāja trīs jautājumus:

1. Kā neatkarīgās Latvijas attīstība iespaidos ārzemju latviešu sabiedrību?

2. Kādām jābūt 3x3 nometnēm Latvijā un kāda ir ārzemju latviešu loma tajās?

3. Kādām jābūt 3x3 nometnēm Austrālijā un kāda ir Latvijas latviešu loma tajās?

Neatkarīgās Latvijas attīstība nesīs lielas pārmaiņas arī trimdas dzīvē, kā indivīdiem, tā sabiedriskajai darbībai. Mums ir jāpārdomā mūsu jaunās attiecības un tas, kā mēs tālāk veidosim savu personisko dzīvi, jo tagad esam ekonomiskie, nevis politiskie bēgļi, un pēc laika mums būs grūti attaisnot savu „latvisko dzīvi" šeit, ja nolemjam nekad neatgriezties Latvijā. Vai pārcelsimies pilnīgi, daļēji vai nemaz? Kāda nozīme un kāds uzdevums tagad būs trimdas sabiedrībām? Vai tās paliks tikai kā „pensionāru interešu grupiņas", vai tām būtu jāsniedz atbalsts un jāveicina latviskās zināšanas un izglītība tiem, kuri, vienalga kādu iemeslu dēļ, izvēlas nepārcelties uz Latviju. Tomēr visa mūsu sabiedriskā darbība būtu jātēmē uz Latviju un jāsaista cieši ar dzīvi tur. Trimdas sabiedriskā darbība kļūs sarežģītāka.

No Austrālijas 3x3 Padomes sēdes materiāliem

Kopbilde

Eduards Voitkuns nometnes atklāšanā

Inta Skābe un Aleksandrs Zariņš

Silvija Silava

Skatās nometnes videofilmu. No kreisās: Dziedāšanas ievirzes vadītāja no Rīgas Silvija Silava, nometnes vadītāja Inta Skābe, Keramikas ievirzes vadītājs no Daugavpils Jānis Žugovs, Austrālijas 3x3 valdes locekle Vita Ruņģe, valdes priekšsēdētājs Juris Ruņģis un Andis Bērziņš

Nometnes noslēgumā Juris Ruņģis, Ausma Medne, Miķelis Dancis, Inta un Juris Skābes

SIDNEJA 1993

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Jaravudas *(Yarrawood)* konferenču centrs, 13 km no Ričmondas, Sidnejas ziemeļu pievārtē, Zilo kalnu pakājē un Latviešu centrā Sidnejā
Vadītājas: Dzintra Briede un Maruta Karnupa
Dalībnieki: 49
Nometnes grafiskā zīme: Astra Lāce
Tēma: Mūzika un māksla

NOMETNE CITĀDĀ FORMĀTĀ

1993. gadā 3x3 notika jaunā, līdz tam nepiedzīvotā formātā. Pieteicās pārāk maz dalībnieku, lai nometni rīkotu pēc iepriekšējā parauga, nebija arī ½x½ vadītāja, tāpēc vadītājas uzskatīja, ka nepieciešamas pārmaiņas. Jaunajā programmā bija paredzēti kopēji referāti un nodarbības bez atsevišķām ievirzēm. Dalībnieki varēja atbraukt arī uz pāris stundām vai tikai uz vienu dienu.

Pirmās četras dienas nometne notika paredzētajā vietā. Referāti bija no rītiem un pēcpusdienās, tos lasīja Dr. Solveiga Miezīte, Ausma Medne un ciemiņi no Latvijas – mākslas zinātnieks, Mākslas akadēmijas pasniedzējs Ojārs Spārītis un ansambļa „Marana" vadītājs komponists Valts Pūce. Ivars Kants stāstīja par saviem piedzīvojumiem, filmējot Latvijā.

Bija arī pārrunas, diskusijas un prāta vētras, kā arī darba grupas, kurās Marutas Karnupas vadībā gatavoja mācību līdzekļus Latvijas skolām, Ausma Medne un Juris Liepiņš mācīja sistematizēt un sakārtot dokumentus un vēstures liecības par notikumiem Latvijā.

Pēc pāris dienu pārtraukuma 3x3 turpinājās Sidnejā, Latviešu namā. Tur vairākus referātus lasīja Ojārs Spārītis, bet „Maranas" vadībā notika džemsesija, kas sākās no rīta un turpinājās līdz pēcpusdienai. Aicināti piedalīties bija visi, kas spēlē kādu instrumentu. „Marana" vadīja arī noslēguma saviesīgo vakaru ar priekšnesumiem, dziedāšanu un dancošanu.

Ar šīm pārmaiņām vadītājas bija centušās saglabāt 3x3 garu un dot iespēju dalībniekiem baudīt 3x3 gaisotni, kaut arī uz īsāku laiku. Referāti un saviesīgais vakars Latviešu namā deva iespēju visiem latviešiem Sidnejā tuvāk iepazīties ar Latvijas viesiem un viņu vērtīgiem sniegumiem.

Nometnes vadītājas Dzintra Briede un Maruta Karnupa un Arnis Siksna

Valts Pūce par „Maranu" un Austrāliju

„1986. gadā izveidoju grupu „Marana", ko uzskatu par ļoti būtisku punktu gan savā dzīvē, gan profesionālajā darbībā. "Marana" mani izveidoja. Pasakaini paveicās ar mūziķiem, kas tur bija. Tie ir cilvēki, kas savā jomā joprojām ir spicē. Diriģents Normunds Šnē, Valsts orķestra koncertmeistars Raimonds Ozols, soulmūzikas žanra augstākās pilotāžas speciālists Raimonds Macats un citi. Viņi man uzticējās, un kopā mēs varējām izdarīt feinas lietas. Ļoti intensīvi darbojāmies aptuveni piecus gadus un uztaisījām kādas četras programmas. Bija kolosāla publikas interese un atsaucība, tikām aicināti koncertēt Rietumos. Nokļuvām pat pilnīgi pasakainās vietās, piemēram, Austrālijā un Farēru salās. Uztaisījām arī muzikālu videofilmu. Ļoti saspringts, bagāts laiks tas bija. Pēc piecu gadu jubilejas vēl aizbraucām uz Austrāliju un tad nolēmām, ka metīsim mieru. (..) Ekonomiskā situācija bija baisa. Kurš tad neatceras, ka 90. gadu sākumā un vidū par mākslu neviens pat negribēja domāt. Katru rītu bija jāskatās, cik lielā mērā nauda ir pazaudējusi vērtību. Tas nebija laiks mākslai, tas bija laiks izdzīvošanai."

„Marana" – neparastā grupa no Latvijas

No intervijas laikrakstam „Vakara Ziņas" 2006. gadā

BRISBANE 1994

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Džeima Berna *(James Byrne)* konferenču centrs, 140 km uz rietumiem no Brisbanes

Vadītāji: Arnis un Māra Siksnas

Dalībnieki: 40
No Sidnejas 13, Brisbanes 12, Melburnas 9, Adelaides 3, Hobartas 1, no Latvijas 2

Nometnes grafiskā zīme: Astra Lāce

Svecīšu dievkalpojums: mācītājs Ivars Osis
Ikrīta svētbrīdis: mācītājs Ivars Osis

Ievirzes, to vadītāji:
- *Folklora* – Iveta Tāle (Latvija)
- *Sabiedrības nākotne* – Bruno Krūmiņš, Andris Auliciems, Ausma Medne, Arnis Siksna
- *Reliģija* – mācītājs Ivars Osis
- *Literatūra/ Ojāra Vācieša darbi* – Valdis Gertners
- *Kaligrāfija* – Ieva Šaulis
- *Roku darbi* – Aleksandra Medne
- *½x½* – Sandra Daņilēviča

Citas nodarbes:
- *Ķermeņa valoda* – Ojārs Greste
- *Latviešu valoda* – Mirdza Muižniece
- *Pastaigas* – Māra Siksna
- *Galda teniss* – Ieva Šaulis

Referāti un vakara programmas:
- Iveta Tāle (Latvija). *Gailis latviešu folklorā*
- Ausma Medne. *5. Saeima un valdības pirmais pusgads*
- Māra Siksna. *Kā stūrēt cauri pārmaiņu viļņiem?*
- Ivars Osis. *Latvijas reliģiskā atdzimšana*
- Uldis Ozoliņš. *Latvijas universitātes un zinātne*
- Sandra Kļaviņa. *Naudas politika un Latvijas ekonomiskā situācija*
- Māra Siksna. *Kāds esi Tu, kāds esmu es*

PIRMOREIZ RELIĢIJAS IEVIRZE

Lai gan dalībnieku skaita ziņā šī 3x3 nometne bija pati mazākā Austrālijā, tā notika ļoti sirsnīgā, ģimeniskā gaisotnē. Ļoti maz nometnē bija bērnu. Tas atspoguļo Brisbanes latviešu demogrāfiju – šeit vairs nedarbojās sestdienas skola, jo trūka latviski runājošu bērnu.

Pirmo reizi Austrālijas 3x3 bija Reliģijas ievirze, svētbrīdis pirms brokastīm un arī Svecīšu dievkalpojums.

Pēc Latvijas neatkarības iegūšanas radās jautājumi par latviešu sabiedrības nākotni un turpmāko organizāciju darbību. Ievirzes „Sabiedrības nākotne" dalībnieki izstrādāja vairākus ierosinājumus PBLA, LAAJ un vietējo latviešu organizāciju nākotnes darbībai un publicēja tos laikrakstā „Austrālijas Latvietis" un lielāko Austrālijas latviešu centru apkārtrakstos. Tas veicināja plašākas pārrunas par šo tēmu Austrālijas latviešu sabiedrībā.

Kopbilde

Nometnes avīze „Tauriķis". Redaktors Pēteris Kļaviņš (jun)

Kaligrāfijas ievirzes dalībnieku atsauksmes par 3x3 pavadīto nedēļu

Zolītes turnīra finālisti Pēteris Kļaviņš (jun), Ieva Šaulis, Arnis Siksna un ceļojošā kausa ieguvējs Ivars Apelis

MELBURNA 1995

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Sv. Paula Atklājumu centrs (St Paul's Discovery Centre), Filipsalā, 115 km uz austrumiem no Melburnas

Vadītāja: Anita Andersone

Dalībnieki: 99
No Melburnas 67, Sidnejas 12, Brisbanes 7, Adelaides 5, no Latvijas 7, Jaunzēlandes 1
Starp dalībniekiem 41 bērns

Nometnes grafiskā zīme: Astra Lāce

Ikrīta svētbrīdis: Māra un Arnis Siksnas

Ievirzes, to vadītāji:
- *Folklora* – Ilga Reizniece (Latvija)
- *Ārpus Latvijas latvietis 1995.gadā* – Valda Liepiņa
- *Tu un es, viņi un mēs* – Māra un Arnis Siksnas
- *Ar smadzeņu labo pusi* – Ojārs un Dagnija Grestes
- *Vitrāžas* – Anda Banikos

Citas nodarbes:
- *Latviešu valoda* – Ilze Švarca
- *Kā tuvāk iepazīt Dievu ikdienas dzīvē* – Māra un Arnis Siksnas
- *Aušana* – Anita Hermane
- *Tridekšņi/Rotkalšana* – Māris Purēns
- *Koklēšana* – Ilga Reizniece (Latvija)
- *Pastaigas un sports* – Viktors Švarcs
- *Bērnu teātris* – Ieva Kainā
- *½x½* – Anda Banikos

Referāti un vakara programmas:
- Gunārs Bērzzariņš. *Sports Latvijā*
- Sandra Kļaviņa. *Naudas politika un Latvijas ekonomiskā situācija*
- Valda Liepiņa. *Zemessargu darbība Latvijā*
- Ilga Reizniece. *Tradicionālā kultūra šodien*
- Gunārs Nāgels. *Latvietis Saudijā*
- Valda Liepiņa. *Mēs Holivudas skatienā*
- Aristīds Vīgners. *Dzīvo vesels!*

JUMIS SAVU UZDEVUMU IZPILDĪJA

Nometnes vieta tika izraudzīta skaistās dabas un jūras dēļ. Filipsalas dabas parkā var sastapt ķengurus, papagaiļus, koalas un daudzas putnu šķirnes. Bija nakts izbraukums skatīties pasaulslaveno pingvīnu parādi, kad vakaros, sākoties krēslas laikam, var redzēt, kā jūras viļņi krastā iznes mazos laumiņu pingvīnus, kuri gāzelēdamies iet uz kāpām meklēt savas alas. Dienā bija izbraukums ar divriteņiem un mašīnām uz netālo Čērčila (Churchill) salu, kur varēja apskatīt 19. gadsimtā būvētās lauku mājas un saimniecību.

No Latvijas bija uzaicināta Ilga Reizniece, lai sniegtu lekcijas par folkloru un iedzīvinātu senlatviešu danču un muzicēšanas tradīcijas. Pirmo reizi nometnē bija arī bērns no Latvijas – Ilgas 9 gadus vecais dēls Jumis Ločmelis, un tas bija ar nolūku veicināt bērnu latviešu valodas savstarpēju runāšanu. Iecerētais izdevās: Austrālijas bērni ļoti priecājās par draugu no Latvijas un kopējā sarunu valoda bija latviešu. Draudzības saites starp vairākiem bērniem no nometnes ir dzīvas vēl pēc astoņpadsmit gadiem, liecinot par šīs iniciatīvas vērtību latvietības uzturēšanā Austrālijā.

Tauriķis

Šodien

Redakcijas aicinājums

3x3

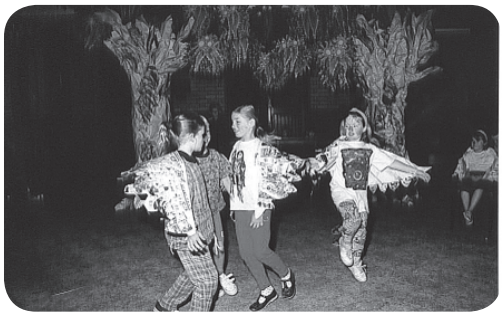
MELBURNĀ

Filipsala 1995.

Nometnes avīze „Tauriķis". Redaktors Pēteris Kļaviņš (sen)

Pirmo reizi piedalījās ļoti daudz bērnu: gandrīz puse no 99 dalībniekiem. Notika dzīvas pārrunas par vecāku atbildību, lai pildītu 3x3 prasību, ka bērniem jāspēj veselu nedēļu runāt tikai latviski. Bija arī īpašas balvas, lai veicinātu latviešu valodas lietošanu bērnu savstarpējās sarunās. Bērni nometnes noslēgumā rādīja Hermīnes Ķiplokas izrādi „Čībiņa, čabatiņa, pastaliņa un tupelīte".

Kopbilde

Bērnu teātra izrāde Ievas Kainā režijā

Nometnes vadītāja Anita Andersone

Ilga Reizniece un mazie stabulnieki

Riteņbraukšanas ekskursijā dodas gan jauni, gan veci!

Māris Purēns apmāca tridekšņu kalšanā

KANBERA 1996

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Grīnhilsas *(Greenhills)* konferenču centrs, 10 km uz rietumiem no Kanberas pilsētas centra

Vadītāji: Ruta Ošiņa un Ivars Apelis

Dalībnieki: 69
No Sidnejas 30, Melburnas 25, Brisbanes 7, Adelaides 4, Kanberas 3
Starp dalībniekiem 25 bērni

Nometnes grafiskā zīme: Astra Lāce

Ikrīta svētbrīdis: Māra un Arnis Siksnas

Ievirzes, to vadītāji:
- *Atjaunotās Latvijas Republikas pieci gadi* – Ausma Medne, Uldis Ozoliņš
- *Simbolisms dzīvē un skatuves mākslā* – Anita Apele
- *Latviskā virtuve* – Rita Nitecka

Citas nodarbes:
- *Latviešu valoda* – Mirdza Muižniece
- *Kā tuvāk pazīt Dievu* – Māra un Arnis Siksnas
- *Kā atvieglot slodzi ikdienā* – Linda Ozere
- *Bērnu teātra izrāde* – Jānis Grauds
- *½x½* – Māris Bruzgulis

Referāti un vakara programmas:
- Vidvuds Koškins. *6. Saeimas vēlēšanas un vēlēšanu sekas*
- Skaidrīte Dariusa. *Seno latviešu ticība*
- Mirdza Muižniece. *Dainu Dievs*
- Elvīra Latiša. *Suitu kāzas*
- Imants Ronis. *Vai mūsu vēsture ir pamatā latviešu tautas nevienotībai?*
- Anita Apele. *Svētais, apdullinošais, raupjais teātris*
- Sabiedrības nākotnes forums - pārrunas par PBLA uzstādītiem jautājumiem

TRĪSREIZ PIRMOREIZ

Pirmo reizi 3x3 nebija saistīta ar Austrālijas latviešu Kultūras dienām, jo 1995. gadā tās netika rīkotas. Kanbera tika izraudzīta par 3x3 vietu, lai tā būtu pieejama dalībniekiem no lielākajiem Austrālijas latviešu centriem.

Pirmo reizi kopš 1989. gada iztrūka dalībnieki no Latvijas. Bija paredzēta Helmī Staltes ievirze „Līvu tautas tradīcijas un ieskats līvu kultūrvēsturē", bet neparedzētu apstākļu dēļ viņa nevarēja atbraukt.

Pirmo reizi ½x½ ievirzi vadīja vīrietis – tēvs un skolotājs Māris Bruzgulis!

½x½ dalībniekiem un arī citiem

- *Mēs šeit runājam latviski*
- *Mēs klausām vadībai*
- *Mēs ievērojam norādījumus*
- *Mēs sargājamies no saules – uzvelkam kreklu, uzliekam cepuri, uzsmērējam saules krēmu*

½x½ vadītāja Māra Bruzguļa norādījumi nometnes avīzes pirmajā numurā

Tauriķis

3x3 1996 KANBERĀ – 1. – OTRDIENS, 2. JANVĀRĪ

3x3

Esiet sveicināti 3x3 Kanberā!

Nākamā stāsta saturs. Ka ir nedēļa laiku mums visiem labvēlīgs, un ka ieguvēm dāsnāk nav kopā pavadīti laiki.

Protams, latviešu valoda ir 3x3 pamats, un jaunu vārdu krājuma apgūšana ir viena no galvenajām ieguvēm un sagaidāmais. Vine pieaugušie, kas ir nevilšu bērnu vecāku pienākums ir palīdzēt bērniem pieturēties pie latviešu valodas 3x3 laikā.

Ir vairākas jaukas 3x3 tradīcijas, kuras pirkstpirm arī šogad – gaida dziesma, kur dzīvē pieņemtas katras dalībnieces lokā. Ir Tauriņa 6. lpp. un sarmotajiņa saimniekiene ar „Tu".

Nevaidam jums visiem jaukus laiciņus nedēļā!

Rata un Ivars

½ x ½ dalībniekiem

ar vai vēlāku

- Mēs šeit runājam latviski.
- Mēs klausām vadībai.
- Mēs ievērojam norādījumus.
- Mēs sargājamies no saules – uzvelkam kreklu, uzliekam cepuri, uzsmērējam saules krēmu.

Māris Bruzgulis

Redakcijas aicinājums

Gan vasaļa, kas gaidāmi, kas pēc-ekrēmi, gan tādi, kas nevarēja vasarā sakot rentējajam paldies. Tautas iļkumēs rita izdevums, kā tantiņā saņemu pie brokastīm.

Sūtejiet Tauriņā 1. numurā, 1988. g. 3. janvārī, tā laika redaktore neriekšu Aleksandrs Zvirbulis vasaļa dadi.

Tauriņa dzīve ir „dēļu, dēļu vidi zemē izpaudusi. Tā ir tikai nedēļas laikā, bet tomēr tik daudz. Rupeite no latvēšus kā paraugu vīkiem citiem nometnu izdevumiem.

Mēs nesaam atradīt jaunu pasauli, ne kalnus gāzuļi, bet tikai centīsīm atsāsnot vārdu krājumu. Mēs nesaam atrast jaunus draugus, bet iepazīt un cīņot par vecākiem nometnē.

Tam jābūt nometnes pulsa rādītājam, un to valodā varētu pateikt, ja tādā vāks ēkveno nometnotāja – prozaiņa, arī pavecīgsarunāti.

Ziņojiet par ievērotu numeru, ieteiktu sakaru, pastāstiet par jaunu ideju, radošu, kuras nav pieņemtas jūsu rīkotājā vietā.

Anonīmus ziņojumus neiesniedzēsim, bet publicēto materiālu var parakstīt ar segvārdu.

Kopš 1988. gada sarmotā mazā mājiņiņa Redaktors Zariņš kopjot izdod vēju vaļas labraksu.

Tauriņš ir tikai tāds, kādu to veidojat jūs. Ja nav ieteikuma, un mazāk tāds nav vārdā „nometne", tad Tauriņa vīdīsa nav mainījusies.

Lai padarītu pārskatāmāku darbu vaļējās, manuskriptā rakstāmi vai tikai vienas puses lokšņos puses ar divu rindu atstarpēm, ja tādā tā vēlas, vai manuskripta ieraksti tieši redakcijas rakstāmajā.

Materiālus, kas saņemsim pēc pīkst. 19.00, iespiedsim aizmāsīdajā Tauriņa numurā.

Redaktori

Nometnes avīze „Tauriķis". Redaktori Imants Ronis un Jānis Dūšelis

Bērnu teātra izrāde „Bacilius šausmīgais" Jāņa Grauda režijā

Andrejs Medenis ar sarkanu ābolu pateicas latviešu valodas skolotājai Mirdzai Muižniecei

Brīvdabas svētbrīža vieta

3x3 vietējais dalībnieks – savvaļas ķengurs

Kopbilde

ADELAIDE 1997

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Nunuāras *(Nunyara)* konferenču centrs, Belaira, Adelaides kalnos 10 km no pilsētas centra

Vadītāji: Andis un Rudīte Bērziņi

Dalībnieki: 85
No Melburnas 40, Sidnejas 11, Brisbanes 7, Hobartas 3, Adelaides 22, no Latvijas 2
Starp dalībniekiem 29 bērni

Nometnes grafiskā zīme: Astra Lāce

Ikrīta svētbrīdis: Māra un Arnis Siksnas

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika* – Uldis Ozoliņš
- *Svētku svinēšana* – Dzintra Maisaka un Māris Podnieks (Latvija)
- *Glezniecība* – Irīna Ozoliņa
- *Latviskā virtuve* – Aelita Bērziņa
- *Rokdarbi* – Rute Zvaigzne
- *Rotkalšana* – Māris Purēns
- *Vitrāža* – Irēne Ziedare
- *Veselīgai labsajūtai* – Linda Ozere
- *Daiļdedzināšana* – Jānis Caune

Citas nodarbes:
- *Latviešu valoda* – Ilze Tomasa
- *Dievs un es* – Māra un Arnis Siksnas
- *Koklēšana* – Pēteris Kļaviņš (jun)
- *Dziedāšana* – Aldis Sils
- *Pastaigas, sports un peldēšana* – Andis un Rudīte Bērziņi
- *Bērnu teātra izrāde „Ugunsgrēks"* – Ieva Kainā
- *½x½* – Rudīte Bērziņa

Referāti un vakara programmas:
- Jānis Priedkalns (Latvija). *Latvijas pagātne un nākotne*
- Māris Grīnblats (Latvija). *Latvijas politiskā iekārta un izglītība*
- Aivars Saulītis. *LAAJ un PBLA nākotne*
- Pēteris Plakidis (Latvija). *Latvijas mūzika*
- Zinta Ozoliņa. *Divvalodības kopšana un uzturēšana*
- Gunārs Bērzzariņš. *Latvijas sportisti Atlantā*
- Arnis Siksna. *Pilsētu plānošana Latvijā toreiz un tagad*
- Pēteris Kļaviņš (jun). *Latvieši un internets*

IZCILA MŪZIKA UN ĪPAŠĀ KAPELA

Nometnes dalībniekiem bija iespēja dzirdēt un iepazīt izcilus mūziķus no Latvijas – Pēteri Plakidi, Evitu Zālīti un Jāni Lauru – turklāt iepazīt ļoti tuvā un ģimeniskā 3x3 vidē.

Arī vieta, kur notika šī nometne, bija dziļi simboliska ģimeniskajām 3x3 vērtībām. Nunuāras konferenču centra kapelu projektējis Arnis Siksna, un 1964. gadā viņš šajā kapelā salaulājās ar Māru Freidenfeldi.

Bija arī tradicionālas un nemainīgas 3x3 nometņu vērtības – kopreferāti un kopīgās vakara programmas.

Tauriņš
3x3 1997 ADELAIDĒ - 1. - Ceturtdien, 2. janvāri

Nometnes avīze „Tauriņis". Redaktors Pēteris Kļaviņš (sen) un Jānis Dūšelis. ½x½ redaktore Ilze Švarca

No redakcijas ievadraksta „Tauriņa" pirmajā numurā

„Gan saka, ka „pastāvēs, kas pārvērtīsies". Tomēr „Tauriņis" visumā sekos iemītajām pēdām. Tas būs ilustrēts rīta izdevums, ko lasītāji saņems pie brokastīm.

Sidnejas „Tauriņa" 1. numurā 1988. gada 3. janvārī tā laika redaktors nelaiķis Aleksandrs Zariņš rakstīja šādi: „Tauriņa slava ir „tālu, tālu visā zemē izpaudusies" un 3x3 nometņu virspriesteriene Dr Līga Ruperte to ieteikusi kā paraugu visiem citiem nometņu izdevumiem. Mēs neesam atraduši jaunu pasauli, ne kalnus gāzuši, bet tikai centušies attaisnot vārdu LAIKRAKSTS, kura galvenais uzdevums ir informēt un ziņot par notikumiem nometnē. Tam jābūt nometnes pulsa rādītājam, un to vislabāk varēsim parādīt, ja talkā nāks ikviens nometņotājs – protams, arī pusreizpusnieks. Ziņojiet par ieviržu norisi, referātu saturu, pastāstiet jocīgus notikumus, sūdzības, iesniedziet dzejoļus, lasītāju vēstules. Anonīmus ziņojumus neiespiedīsim, bet publicēto materiālu var parakstīt ar segvārdu."

Kopš 1988. gada samērā maz ir mainījies. Redaktors Zariņš tagad izdod veļu valsts laikrakstu, tehnoloģijas attīstība atļauj vieglāk apstrādāt iesniegtos materiālus un modē vairs nav vārds „nometne", bet Tauriņa sūtība nav mainījusies..."

Čellists Jānis Laurs un komponists Pēteris Plakidis iepriecina klausītājus

„Tauriņa" redaktors Jānis Dūšelis saņem pateicības balvu no vadītājas Rudītes Bērziņas

Aldis Sils vada bērnu korīti svētdienas rīta dievkalpojumā kapelā

Koka daiļdedzināšanas ievirzes dalībnieki Sandra Kļaviņa, Elvīra Latiša, vadītājs Jānis Caune

MORPETA 1998

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Klouzbornas *(Closebourne)* konferenču centrs, Morpetā, 190 km uz ziemeļiem no Sidnejas

Vadītāji: Linda Ozere un Jānis Čečiņš

Dalībnieki: 81
No Sidnejas 32, Melburnas 30, Brisbanes 6, Adelaides 5, Hobartas 2, Darvinas 1, no Latvijas 4, ASV 1
Starp dalībniekiem 28 bērni

Saieta grafiskā zīme: Astra Lāce

Ikrīta svētbrīdis: Māra un Arnis Siksnas

Ievirzes, to vadītāji:

- *Sniegā rakstītais un rakstīšana Sibīrijas izsūtījumā* – Anda Līce (Latvija)
- *Balss un improvizācija* – Ruta Vītiņa un Indra Burkovska (Latvija)
- *Vitrāža* – Irēne Ziedare
- *Šis tas un itnekas par domāšanu* – Andris Kariks
- *Trīnes grēki noved Blaumani literārās tiesas priekšā* – Anita Apele
- *Akvareļu un „atrasto lietu" māksla* – Biruta Klarka

Citas nodarbes:

- *Latviešu valoda* – Kārlis Brēmanis, Anda Līce (Latvija) un Ilze Švarca
- *Dievs un es* – Māra un Arnis Siksnas
- *Jōčī (vingrošana un meditācija jogas un tai čī stilā)* – Linda Ozere
- *Sports* – Andis Bērziņš
- *Bērnu teātra izrāde „Laimes iela"* – Jānis Grauds
- *½x½* – Rasma Celinska

Referāti un vakara programmas:

- Aivars Saulītis. *PBLA darbs un nākotne ārzemēs un Latvijā*
- Anda Līce (Latvija). *Sniegā rakstītais un rakstīšana Sibīrijas izsūtījumā*
- Jānis Ritenis (Latvija). *Latvijas tauta ceļā uz demokrātiju un Eiropu*

- Anta Kārkliņa (Latvija). *Veselības stāvoklis Latvijā*
- Kārlis Brēmanis. *Vai pasaulē būs tikai 5 vai 6 valodas un latviešu valoda izzudīs?*
- Ausma Medne. *Latvijas galvenās problēmas ceļā uz demokrātisku valsti*
- Biruta Klarka. *Jānis Jaunsudrabiņš par Kurzemes paražām un īpatnējo valodu*
- Ruta Vītiņa un Indra Burkovska (Latvija). *Tikšanās Abavas krastos*

Taurkiķis

3x3 1998 SIDNEJĀ – 1. – Piektdien, 2. janvārī

Redakcijas atcināšanas

Esiet visi mūži sveicināti 16. Austrālijas 3x3

Saieta avīze „Taurkiķis". Redaktori Pēteris Kļaviņš (sen) un Jānis Dūšelis

KATRAM ĻAUTS DOT, CIK SPĒJ

Šoreiz iztrūka Folkloras ievirze, bet dominēja latviešu literatūra. Bija iespēja tuvāk iepazīt Latvijas dzejnieci Andu Līci un labāk izprast Sibīrijā izsūtīto dzīves.

Vairākas no iepriekš izsludinātajām programmām mainījās. Vadītāji atzina, ka, dzīvojot mainīgos laikos, izmaiņas skar arī 3x3. Saieta atklāšanā viņi teica paldies tiem, kas pēdējā mirklī stājās vietā, lai aizpildītu radušos robus, taču svarīgākais, ko uzsvēra Linda un Jānis: „3x3 nav tikai iepriekš sagatavota programma. Tās ir sešas dienas, pavadītas latviskā vidē, kur katram ļauts dot, cik vien spēj – un pretī saņemt daudzkārt vairāk. Dosim! Dosim lieli, dosim mazi! Dosim un kļūsim bagātāki savās latviskās zināšanās, latviskā piederībā un latviskā dzīves ziņā!"

Kopbilde

Bērni un pieaugušie uzmanīgi klausās Ilzes Švarcas atvadu vakara pasaku

Mākslas ievirzes dalībnieku darbi, veidoti no vietējiem augiem

Ieva Šaulis, Rudīte Bērziņa, Anda Līce un Vaira Dortiņa klausās referātu

TASMĀNIJA 1999

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Orana gidu nometne *(Orana Guide Camp)*, Rohes pludmalē, 17 kilometrus no Hobartas pilsētas

Vadītājas: Ieva Šaulis un Māra Siksna

Dalībnieki: 75
No Melburnas 21, Sidnejas 19, Hobartas 11, Adelaides 8, Brisbanes 6, Pertas 2, no Latvijas 4, Itālijas 4
Starp dalībniekiem 19 bērni

Saieta grafiskā zīme: Astra Lāce

Ikrīta svētbrīdis: Māra un Arnis Siksnas

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika Latvijā* – Uldis Ozoliņš
- *Raženu ļaužu septiņi ieradumi* – Māra Siksna
- *Karikatūru zīmēšana* – Bruno Pečats
- *Stikla krāsošana* – Līga Veska
- *Prievīšu aušana un pīšana* – Zelma Šaulis
- *Līvu tautas tradīcijas* – Helmī un Dainis Stalti (Latvija)
- *Improvizācija* – Iveta Brauna (Latvija)
- *Koka darbi* – Arnolds Šaulis
- *Ādas darbi un ziedu kārtojumi* – Ilona Jakobsone

Citas nodarbes:
- *Latviešu valoda* – Kārlis Brēmanis, Elvīra Latiša, Marika Gustovska (Latvija)
- *Dievs un mēs* – Arnis Siksna
- *Masāža* – Lidija Bikiņa
- *Kosmētika un krāsu saskaņošana* – Herta Sūna

- *Sports* – Andis Bērziņš un Viktors Švarcs
- *Spēles* – Ieva Šaulis
- *Foto izstāde no Latvijas* – Dagnija un Ojārs Grestes
- *Bērnu teātra izrāde „Sniegbaltīte un septiņi rūķīši"*– Iveta Brauna (Latvija)
- *½x½* – Rudīte Bērziņa un Anita Andersone

Referāti un vakara programmas:

- Helmī un Dainis Stalti (Latvija). *Par lībiešiem*
- Debija Kapele. *Kā labāk saprasties ar bērniem*
- Andrejs Bičevskis. *Vai latvieši ir vainojami ebreju genocīdā?*
- Rasa Feja (Fey). *Ļaužu aprūpe Austrālijā*
- Mirdza Muižniece. *Kā sākās Piena ceļš*
- Māra Siksna. *Aug gudras mātes: Latvijas ģimeņu atbalsta grupu asociācija*
- Anna Rasmane. *Par Rucavu*
- Vaira Dortiņa. *Ilze Šķipsna*
- Olga Pelša. *Gadskārtas lauku sētā*
- Iveta Brauna, Helmī un Dainis Stalti. *Latvijas viesu vakars*

KATRAM AUSTA GRĀMATZĪME

Šis bija otrais 3x3 saiets Tasmānijā un piesaistīja ieviržu vadītājus un dalībniekus no Hobartas. Tā kā 1998. gada beigās nenotika Austrālijas latviešu Kultūras dienas, par 3x3 vietu izraudzīja Tasmāniju, jo likās, ka tā varētu piesaistīt dalībniekus arī ar iespēju izbaudīt šejienes atrakcijas.

Pirmo reizi Austrālijas latvieši iepazinās ar līvu valodu, dziesmām un tradīcijām, un tas viss Helmī un Daiņa Staltu vadībā.

Vēl viens pirmo reizi: saieta vadītājas nebija no vienas pilsētas, bet sadarbojās vairāk kā 2000 kilometru attālumā. Māra un Ieva atzina, ka daudz palīdzējis tas, ka viņas ir dvīņu māsas un ka abu vīri viņas ļoti atbalstīja.

Visu dalībnieku vārdu nozīmītes rotāja grāmatzīmes ar uzrakstu „3x3 Tasmānijā", kuras bija audusi Zelma Šaulis. Ieviržu vadītāji un referenti saņēma skaistas māla krūzītes ar 3x3 emblēmu, kas arī bija īpaši darinātas šim saietam.

Dalīsimies un mācīsimies viens no otra

„Latvieši jau sen zin, ka dots devējam atdodas. 3x3 dod katram iespēju iegūt milzu bagātības, dāvājot citiem savu uzticību, draudzību un palīdzību. Katrs no jums zin un māk kaut ko tādu, ko cits nezin un nemāk. Dalīsimies un mācīsimies viens no otra ne tikai referātos un nodarbībās, bet arī pie ēdienu galda un jūrmalā. Palīdzēsim viens otram kopt un spodrināt latviešu valodu, dalīsimies ar savu pieredzi uz zināšanām latvisku ģimeņu audzināšanā, un pieliksim savu roku, kur un kad vien kas padarāms. Un galvenais – uzturēsim jautru prātu ar dziesmām, spēlēm, smiekliem un rotaļām."

No vadītāju uzrunas saieta dalībniekiem

Tauriņkis
3x3 1999 TASMANIJĀ
Esiet sveicināti 1999. gada 3x3 saietā Tasmanijā!
3X3

Saieta avīze „Tauriņkis". Redaktors Pēteris Kļaviņš (sen) un Ervīns Miezītis

Vadītājas Māra Siksna un Ieva Šaulis saņem zelta medaļas par padarīto darbu

Kopbilde

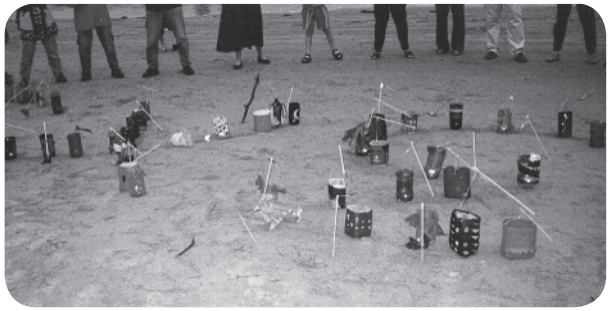
Rūķīšu namiņā notiek bērnu teātra izrāde „Sniegbaltīte un septiņi rūķīši" Ivetas Braunas režijā

Dainis un Helmī Stalti un Iveta Brauna priecē dalībniekus ar līvu dziesmām un latviešu dzeju

Latvijas dalībniece Marika Gustovska izdaiļo katras guļamistabas durvis

Vējainā jūrmalā, dziedot jūras dziesmas, dalībnieku darināto laternu gaismā

MELBURNA 2000

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Fols Krīkā, Viktorijā
Vadītāji: Ilze un Viktors Švarci, Irēne un Andris Ziedari
Dalībnieki: 137
No Latvijas 2
80 sievietes, 57 vīrieši

Saieta grafiskā zīme: Astra Lāce
Tēma: Tautiska, garīga, fiziska veselība

Ievirzes, to vadītāji:
- *Pilis Latvijā: vai pilis ir arī mājas?* – Zigurds Kapelis
- *Latviski rokdarbi* – Rasma Celma

- *Vitrāžas* – Irēne Ziedare
- *Masāža* – Alnis Druva
- *Aktīvais sports* – Viktors Švarcs
- *Latviešu folklora* – Ilga Reizniece
- *Latviskā virtuve* – Rita Nitecka
- *Dabas pastaigas* – Andris Ziedars
- *Latviski lāči/ Rokdarbi* – Ilze Švarca
- *Stresu novēršana* – Lia Kapele
- *Raženu ļaužu ieradumi* – Māra Siksna

Puduri:
- *Dzīve ar Dievu* – Aldis Elberts
- *Joga* – Jānis Čečiņš
- *Krāsu terapija* – Ruta Druva
- *Politiskā Latvija* – Uldis Ozoliņš
- *Iepazīsimies ar Vizmu Belševicu* – Anda Purena
- *Koklēšana* – Silvija Strode

Referāti:
- Laima Baumane. *Bērnu veselība Latvijā*
- Andis Grauduiņš. *Indīgie kodēji*
- Linda Grauduiņa. *Vecas sāpes, jaunas zāles*
- Arnis Gross. *Intertīkla ietekme uz mūsu dzīvi jaunajā tūkstošgadē*
- Alfs Leitmanis. *Psihiatriskā labklājība*
- Olga Pelša. *Raganu dedzināšana Latvijā*
- Beatrise un Andris Švolmaņi. *Modernā zobārstniecība*
- Aristīds Vīgners. *Dabīga veselība*

VESELĪBAI NEPIECIEŠAMA ARĪ IZKLAIDE UN ATPŪTA

Saietu atklāja PBLA priekšsēdis Andrejs Ozoliņš, sniedzot arī plašu ieskatu apvienības vēsturē un darbībā.

Saieta tēma bija veselība un tā tika apskatīta kā no teorētiskās, tā arī no praktiskās puses, neaizmirstot, ka veselībai nepieciešama arī izklaide un atpūta.

Notika vairākas paralēlprogrammas, dziedāšana, zolītes, novusa un šaha turnīri, lekcijas, ievirzes, puduri, rokdarbi, sporta nodarbības, rotaļas, pastaigas, intertīkla kafejnīca un daudz kas cits. Vakara propgrammās bija dziesmu karš, olimpiāde, Ugunskura vakars, gadskārtas lauku sētā.

Stundu katru dienu notika Literatūras seminārs, ko vadīja Kārlis Ābele. Viņš pats kādreiz rakstījis dzejoļus, izdoti divi krājumi – „Kvintets" un „Saule viena". Desmit gadus vadījis literatūras daļu Trevora Feneļa latviešu valodas universitātes kursa ietvaros.

Ķīniešu simbols nesatikšanai esot divas sievietes vienā virtuvē. Lai pierādītu, ka latviešiem tā nav, vajag tikai pavērot astoņas sievietes 3x3 virtuvē, kur viņas ar vislielāko saticību mācās cept. Tās vienā saskaņā kopīgi raudzēja, sijāja, mīcīja un cepa Ritas Niteckas zinīgā vadībā.

Zolītes turnīrs šajā gadā beidzās ar trīs dāmu un viena kunga sīvām cīņām, bet bez asins izliešanas. Uzvarēja Debija Kapele.

Arī saieta vadītāji paši vadīja ievirzes: Irēne Ziedare

TAURIĶIS

Svētdien, 2000. g. 2. janvāri - 1. -

Fols Krīka

Esiet sveicināti 10. Austrālijas 3x3 saietā Fols Krīkā

SVEICU 3x3 SAIMI FOLS KRĪKĀ

Saieta avīze „Tauriķis". Redaktors Gunārs Nāgels

piedāvāja iemācīties smalko vitrāžas mākslu un pagatavot skaistu piemiņas darbu. Irēne jau divas reizes vadījusi populāro vitrāžas ievirzi, pati apmeklējusi vairākus vitrāžas kursus un darinājusi dažāda formāta logus un lampas. Andris Ziedars vadīja pastaigas skaistajā apkārtnē.

Latviski lāči – tik interesanti saucās Ilzes Švarcas vadītā ievirze. Tajā apskatīja lāča tēlu latviešu folklorā un uzšuva mīkstu lācīti ar kustīgām ķepām. Čaklākie dalībnieki pagatavoja lācim arī tērpu, smeļot idejas no latviešu grāmatu grafikas.

Viktoram Švarcam sports allaž bijis svarīga dzīves sastāvdaļa, tādēļ viņš 3x3 organizēja aktīvo sportu. Katru dienu citāda veida fiziska izklaide – kanoe airēšana, augstās virvju trases un kalnu pārgājiens.

ADELAIDE 2001

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Nunuāras (Nunyara) konferenču centrs, Belaira, Adelaides kalnos 10 km no pilsētas centra

Vadītāji: Andis un Rudīte Bērziņi

Dalībnieki: 76
No Melburnas 31, Adelaides 18, Sidnejas 18, Brisbanes 2, Hobartas 2, no Latvijas 1, ASV 4
Starp dalībniekiem 27 bērni

Saieta grafiskā zīme: Astra Lāce

Tēma: Rīgas 800-gade

Ikrīta svētbrīdis: Māra un Arnis Siksnas

Ievirzes, to vadītāji:
- *Mūsdienu latviskā dzīves ziņa* – Līga Ruperte (ASV) un Māra Siksna
- *Latviskie rokdarbi* – Rasma Celma
- *Ādas darbi* – Ilona Jakobsone (Jacobson)
- *Folklora* – Artūrs Uškāns (Latvija)
- *Glezniecība* – Irīna Ozoliņa
- *Aktīvais sports* – Inta Rudaka
- *Joga* – Jānis Čečiņš
- *Latviskā virtuve* – Aelita Bērziņa
- *½x½* – Rudīte Bērziņa

Citas nodarbes:
- *Latviešu valoda* – Kārlis Brēmanis
- *Relaksācija un meditācija* – Linda Ozere
- *Koklēšana* – Aldis Sils
- *Zolītes apmācība* – Audris Šmits
- *Pastaigas, sports un peldēšana* – Andis un Rudīte Bērziņi

Referāti un vakara programmas:
- Līga Ruperte (ASV). *Mūsdienu latviskā dzīves ziņa*
- Artūrs Uškāns (Latvija). *Muzikālā folklora Latgalē mūsdienās*
- Aina Vāvere. *Vērmaņdārza sadzīves vēsture*
- Ilmārs Lūsis un Pēteris Jaunkalvis. *Latviešu Tirdzniecības kamera Austrālijā*
- Irēne Šmita. *Veselīga mugura*
- Gunārs Bērzzariņš. *Latvijas sportisti Sidnejas olimpiskajās spēlēs*
- Arnis Siksna. *Rīgas 800 gadi ēkās, ielās un laukumos*

RĪGAS 800-GADES SAIETS

Trešo reizi Austrālijas 3x3 piedalījās kustības „māmuļa" Līga Ruperte. Viņa gan vadīja ievirzi „Mūsdienu latviskā dzīves ziņa", gan par šo tematu lasīja kopreferātu visai nometnei.

Vienīgais viesis no Latvijas bija folkloras kopas „Laimas muzikanti" vadītājs Artūrs Uškāns. Viņš lasīja referātu par muzikālo folkloru Latgalē mūsdienās un vadīja arī Folkloras ievirzi, kurā dalībnieki pārrunāja ar folkloru saistītus tematus un skatīja folkloras ekspedīcijas materiālus.

Vadītāji Andis un Rudīte Bērziņi un 3x3 kustības vadītāja Līga Ruperte saieta atklāšanā

Tauriņkis
3x3 2001 ADELAIDE – 1. –
Lieli ceļi, mazi ceļi
Visi Kļavā satecēja ...

Saieta avīze „Tauriņkis". Redaktors Pēteris Kļaviņš (sen) un Inese Laine

3x3 saime pieņem visus

„Katrā 3x3 spēcīgi izpaužas kopības sajūta un draudzība, pat tad, kad daudz jaunu seju. Mēs kā saime laikam protam pieņemt visus, kuri griežas pie 3x3. Esam pārliecināti, ka tas turpināsies arī šinī nedēļā."

No vadītāju Anda un Rudītes uzrunas saieta atklāšanā

Rīgas 800 gadei veltītu Rīgas siluetu darināja un izrotāja 3x3 dalībnieki

Sidnejas 2000. gada Olimpisko spēļu palīgi īpatnējos tērpos uzjautrina dalībniekus

Rakstniece Aina Vāvere stāsta par viņas priekšteču Vērmaņu dzimtas veidoto Vērmaņdārzu

BRISBANE 2002

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Kvīnslandes universitātes internāts, 7 km no Brisbanes pilsētas centra

Vadītāji: Arnis un Māra Siksnas

Dalībnieki: 71
No Melburnas 23, Sidnejas 22, Brisbanes 18, Hobartas 3, Adelaides 1, no Latvijas 2, Kanādas 2
Starp dalībniekiem 20 bērni

Saieta grafiskā zīme: Astra Lāce
Tēma: Senlatviešu raksti

Ikrīta svētbrīdis: Māra un Arnis Siksnas
Svecīšu dievkalpojums: Māra un Arnis Siksnas

Ievirzes, to vadītāji:

- *Literatūra* – Valdis Gertners
- *Dzintara apdare* – Uldis Lāma
- *Kosmētika un krāsu saskaņošana* – Herta Sūna
- *Dziesmas un dančи* – Artūrs Uškāns (Latvija)
- *Latvietība un sabiedrība* – Solveiga Miezīte (Kanāda) un Māra Siksna
- *Skaisti stikli* – Irēne Ziedare
- *Tava veselība-tava atbildība – Maija Tebēce*
- *Vienreizēji apsveikumi* – Ilona Jakobsone (Jacobson) un Ieva Šaulis
- *½x½* – Daina Vanaga

Citas nodarbes:

- *Latviešu valoda* – Rasma Teikmane
- *Tikšanās ar Brisbanes latviešiem Latviešu namā*
- *Pastaigas, sports un peldēšana*
- *Bērnu teātra izrāde „Kaķīša dzirnaviņas"*– Daina Vanaga

Referāti un vakara programmas:

- Jānis Krūmiņš (Latvija). *3x3 attīstība Latvijā*
- Uldis Lāma. *Dzintara vēsture un iegūšana*
- Solveiga Miezīte (Kanāda). *Veselīgums un radošās spējas*
- Artūrs Uškāns (Latvija). *Tautas deju tradīcijas un klubi Latvijā*
- Laimdots Kalniņš. *Rīgas 700 gadu jubilejas svētki 1901. gadā*
- Haralds Norītis. *Māksla Latvijā*
- Anita Apele. *Jāņa Baloža lugu triloģija*
- Zigurds Miezītis (Kanāda). *Tautas deju jaunrade*

SEN NEREDZĒTA JAUTRĪBA BRISBANĒ

Šis bija Austrālijas Trīsreiztrīs 20. saiets. Starp dalībniekiem bija 10 tādi, kuri bija piedalījušies arī pirmajā Austrālijas 3x3 Kanberā, un 20 jauni dalībnieki, kuri pirmo reizi piedzīvoja 3x3.

Tā kā 2001. gada beigās nenotika Austrālijas latviešu Kultūras dienas, tad par 3x3 pilsētu izraudzīja Brisbani, jo likās, ka tā varētu piesaistīt dalībniekus, kuriem interesētu apskatīt arī Kvīnslandes tūristu atrakcijas. Vieta tika izraudzīta tuvu pilsētas centram, kas ļāva vecākās paaudzes brisbaniešiem piedalīties 3x3 programmā, bet nakti pārgulēt savās mājās. Vietējās latviešu sabiedrības iesaistīšanu veicināja arī tikšanās ar Brisbanes latviešiem Latviešu namā „Saule", kur tika pavadīta jauka pēcpusdiena, visām paaudzēm dziedot, dejojot un mielojoties Brisbanē sen neredzētā jautrībā.

Saieta vienojošā tēma bija senlatviešu raksti. Ar tiem bija apzīmētas telpas un tos izmantoja dažādās ievirzēs un spēlēs. Pēc vakariņām notika kopējas nodarbības pieaugušajiem un bērniem. Kad mazākie bija nolikti gulēt, pieaugušajiem bija sava vakara programma, kurā varēja klausīties, piemēram, Zigrīdas Frances jaunās lugas „Onkulis Augusts" lasījumus.

Ieviržu vadītāji un referenti saņēma saietam speciāli darinātas vitrāžas 3x3 emblēmas formā.

Tauriņkājs

3x3 2002 BRISBANĒ – 1. –

Ligas Rupertes apsveikums

Esiet mīļi sveicināti Austrālijas 20. 3x3 saietā!

Saieta avīze „Tauriņkājs". Redaktors Pēteris Kļaviņš (sen)

Palīdziet viens otram runāt latviski

„Austrālijas 3x3 saieti pasaulē jau ir pazīstami kā visdraudzīgākie, jo nedēļas laikā te ir iespējams iepazīties ar visiem dalībniekiem - turpināsim spodrināt šo slavu arī šogad! (..) Šī nedēļa ir latviskuma vitamīns – veselīgs, labs un noderīgs, ja to lieto visu laiku. Lūdzu palīdziet viens otram sarunas noturēt tikai latviešu valodā un mazināt apkārtnes angļu valodas ietekmi. Klausīsimies latviešu mūziku un video, dziedāsim un priecāsimies latviski, sportā lietosim latviskus mudinājumus un uzslavēsim bērnus, kas cenšas runāt latviski! Arī jaunākās ziņas varēsit lasīt „Tauriķī" latviski."

No vadītāju Arņa un Māras uzrunas avīzes 1.numurā

3x3 dalībnieki izdancina vietējos Brisbanes latviešus Latviešu namā

Latvijas ciemiņi Artūrs Uškāns un Jānis Krūmiņš

„Draugu būšana". Arnis Siksna pasniedz zolītes ceļojošo kausu Mārai Siksnai

Atvadu dziesma „Šķiramies mēs, ļautiņi"

SIDNEJA 2004

Laiks un vieta: 3. – 9. janvāris
Rietumsidnejas universitātes Hoksburijas daļa (*Hawkesbury Campus),* Ričmondas priekšpilsētas tuvumā, Sidnejā

Vadītājs: Māris Bruzgulis

Dalībnieki: 50
No Sidnejas 23, Melburnas 15, Brisbanes 2, Adelaides 6, citiem centriem 4
Starp dalībniekiem 13 bērni

Saieta grafiskā zīme: Astra Lāce

Ikrīta svētbrīdis: Māra un Arnis Siksnas

Ievirzes, to vadītāji:
- *Zīmēšana zem palmām un eikaliptiem* – Dagnija Greste
- *Pazīsti sevi un citus* – Māra Siksna
- *Lai kopā sanākam un padziedam* – Viktorija Mačēna
- *Veselīgā miesā mājo veselīgs gars* – Andis Bērziņš
- *Pasmiesimies – zīmēsim karikatūras* – Andrejs Mačēns
- *Sastādi savu mājas lapu* – Ojārs Greste
- *Stiklu burvība - vitrāžas māksla* – Irēne Ziedare
- *Reportāža* – Māris Bruzgulis

Citas nodarbes, vakara programmas:
- *Iepazīšanās* – Jānis Čečiņš
- *Ikrīta vingrošana* – Andis Bērziņš
- *Dziesmu karš* – Māra Siksna
- *Šķēršļu gājiens „Pūra lāde"* – Andis un Rudīte Bērziņi
- *Danču vakars* – Viktorija Mačēna
- *Kas, kas, ko? – Mini manu minamo!* – Anita un Ivars Apeļi
- *Viens, divi, trīs un tu esi brīvs* –

Greims (Grahams) Andersons un Rudīte Bērziņa
- *½x½* – Sandra Dragūna

Referāti:
- Mirdza Muižniece. *Baltu dievs* (lasīja Ivars Apelis)
- Prāvests Colvin Macpherson. *Islams un kristietība* (lasīja Anita Apele)
- Anita Apele*. Leldes Stumbres Kronis I un II*
- Andris Kariks. *Par mantrām*
- Elvīra Latiša. *Apceļo dzimteni*
- Ināra Graudiņa. *Kā niere taukos*
- Ilona Brūvere. *Prāta veselība*
- Anita Apele. *Aleksandris Laime un viņa zelta upe*

PIEMIN ILGGADĒJO „TAURIĶA" REDAKTORU

Iepriekšējā gadā pirmo un vienīgo reizi Austrālijas 3x3 vēsturē saiets nebija noticis. Tāpēc prieks par atkalredzēšanos bija divtik liels. Taču saiets sākās ar skumju vēsti. 3x3 Austrālijā padomes priekšsēde Anita Andersone, aklājot saietu, pieminēja ilggadējo Austrālijas 3x3 līdzstrādnieku un avīzes „Tauriķis" redaktoru Jāni Dūšeli, kurš decembrī bija aizgājis aizsaulē: „Viņš bija 3x3 Staburags! No pašiem sākumiem gatavoja „Tauriķi" un piedalījās reklāmas un redakcijas

Saieta avīze „Tauriķis"

darbos. Pat tajās reizēs, kad nevarēja pats būt klāt, viņš vienmēr bija atsaucīgs uz palīdzības lūgumiem. Viņš bija mums daudziem pazīstams ja ne personīgi, tad vismaz vārda pēc." Vienā no vakariem „Tauriņa" redakcijas telpā svecīšu gaismā pie glāzes vīna Jāņa Dūšeļa draugi pakavējās atmiņās par labo, strādīgo un pozitīvo cilvēku, kurš aizgāja mūžībā 55 gadu vecumā.

Neparasts notikums bija 3x3 tiesa, ko vadīja Greims (Grahams) Andersons, Viktorijas apgabaltiesas tiesnesis. Dalībnieki improvizētās tiesas telpās piedalījās tiesas procesā, kurā tiesāja kādu „noziedznieci". Analizējot notiekošo, bija vienreizēja iespēja pārrunāt ar Greimu, kā tiesnesis pieņem sabiedrībai dažreiz nesaprotamus lēmumus un sodus. 3x3 „tiesā" kā dalībnieki piedalījās Andrejs Mačēns, Anita Apele, Maira Turaida, Jānis Čečiņš, Māra Siksna, Linda Graudiņa, Aelita Bērziņa un Kalvis Jaunalksnis.

Bērniem bija atsevišķa programma: cepumu talka, galda spēles, koka izgreznošana, danči, sporta spēles, peldēšana. Atvadu vakarā viņi rādīja Māra Bruzguļa iestudēto pasaku „Princese stikla kalnā" un savas lomas izpildīja ar lielu prieku, saņemot skaļus publikas aplausus.

Sidnejas latviešu teātra aktieri Ojārs Greste, Ivars Apelis, Jānis Čečiņš, Anita Apele un Viktorija Mačēna nospēlēja Leldes Stumbres lugu „Kronis I". Atvadu vakarā debitēja 3x3 koris Viktorijas Mačēnas vadībā. Neizpalika tradicionālais zolītes turnīrs, kurā uzvarēja Ivars Apelis.

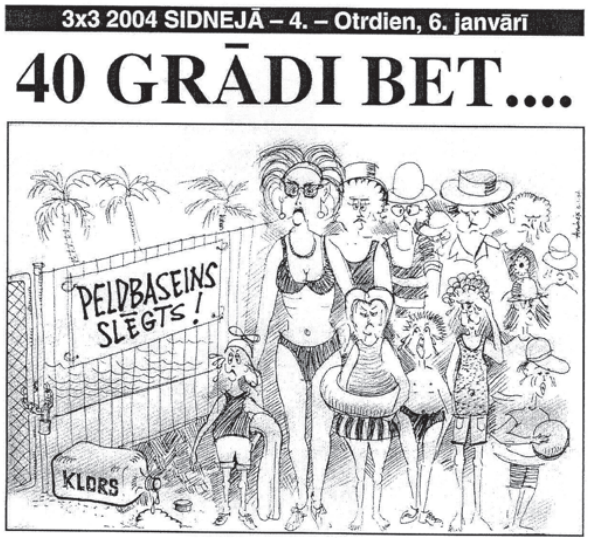
Kas tu esi? Iepazīšanās spēle

Dziesmu karš

Gleznošanas zem palmām un eikaliptiem

Ar smaidu: skandalozs trieciens 3x3 saietā

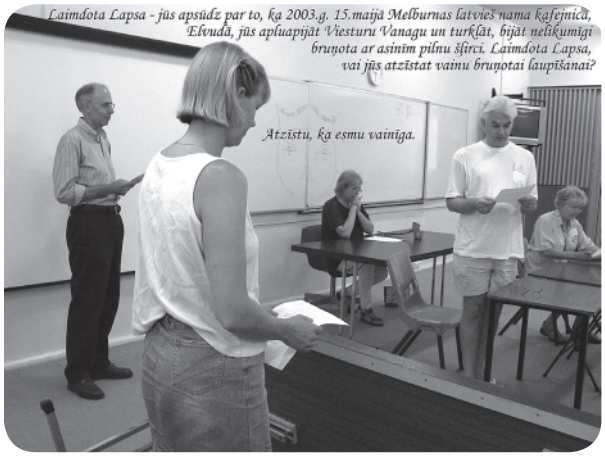

*„40 grādu karstumā dalībnieki pēc intensīvām nodarbībām beidzot baudīja pelnīto vakara peldi vietējā peldbaseinā. Pēkšņi atskanēja baseina direktora kliedziens: „Visi ārā! Tūlīt!" un vārti tika slēgti. Peldētāji apmulsa. Daiļā dāma (otrā no kreisās puses) izmisumā sauca: „Attaisiet *!**! Vārtus! Kur es tagad izrādīšu savu slaido līniju!"*

Karikatūras ievirzē zīmēja Latvijas Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas portretu

Kopbilde

Tiesas process bija nopietns un izzinošs pasākums

Bērni visiem dalībniekiem izgatavoja saules aizsargus, nokrāsoja tos varavīksnes krāsās un katram pielīmēja 3x3 simbolu

„Tauriņa" redakcijā. Pulkstens ir 02.30

Viktorīnas uzvarētājkomanda gavilē

Nometnes darba grupa

Kalnā pēc princeses. Bērnu teātra izrāde noslēguma vakarā

MELBURNA 2005

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Fols Krīkā, Bogongas kalnu apkārtnē
Vadītāji: Andris un Irēne Ziedari
Dalībnieki: 99
Saieta grafiskā zīme: Astra Lāce
Tēma: Garīgā atpūta un veselība

Ievirzes, to vadītāji:

- *Prāta veselība* – Ilona Brūvere
- *Muzicēšana* – Viktorija Mačēna
- *Zīmēšana zem eikaliptiem* – Dagnija Greste
- *Latvijas senā vēsture* – Agris Liepiņš (Latvija)
- *Sports* – Arnis Gross
- *Tava veselība* – Maija Tebēce
- *Rokdarbi* – Aija Grosa
- *Pastaigas* – Andris Ziedars

Citas nodarbes:

- *Politika* - Uldis Ozoliņš
- *Dieva baudīšana* – mācītājs Aldis Elberts
- *Mūsu bērni Austrālijā* – Daina Grosa
- *Meditācija* – Linda Ozere
- *Zolīte* – Ivars Apelis
- *Iepazīšanās vakars* – Anita Andersone
- *Dziesmu karš* – Rudīte Bērziņa
- *Danču vakars* – Kastietādi
- *Kvizs* – Anita un Greims (Grahams) Andersoni
- *Raibais rumbuls – Jānis Čečiņš*
- *Ugunskura/ atvadu vakars* – Ivars Apelis

Referāti un vakara programmas:

- Agris un Ināra Liepiņi (Latvija). *Žurnālistika Latvijā*
- Jēkabs Ziedars. *Frankfurtes skola un latviešu kultūra*
- Anda Purena. *Celsim Gaismas pili*
- Linda Ozere. *... atceries, jel atceries*
- Andris un Beatrise Švolmaņi. *Zobārstniecība*
- Zigurds Kapelis. *Latvijas pilis*
- Jēkabs Ziedars. *Dzimstība*

VĒRTĪGI REFERĀTI UN BRIESMĪGAS PASACIŅAS

Ciemiņi no Latvijas bija mākslinieki Ināra un Agris Liepiņi un viņu meita Virgīnija, vidusskolniece. Agris bija atvedis savu grāmatu „Kopoti raksti", kurā interesantas, humora pilnas karikatūras, grāmatu ilustrācijas, komiksi, arī senlatvijas iedzīvotāju tērpi un senlatviešu pils Lielvārdē rekonstrukcijas. Agris ir laikraksta „Dienas bizness" mākslinieks, Ināra maketētāja izdevniecībā „Mediju grupa TOPS". Viņi stāstīja par Latvijas žurnālistiku un izdevniecībām.

Saieta avīze „Tauriķis". Redakcija: Pēteris Kļaviņš, Baiba Ziedare, Jānis Siliņš

Anita Apele Valodas pārrunās stāstīja par dialektiem, minēja daudz viedokļu un piemēru. Noderīgs bija Lindas Ozeres referāts par atmiņu un tās trenēšanu. Bija video par Sibīrijas latviešiem. Tradicionālajā zolītes turnīrā ceļojošo kausu izcīnīja Anita Apele.

Bērnu programma bija tikpat plaša. Rīts sākās ar vingrošanu Anitas Elvertes vadībā un lūgšanu, ko vadīja mācītājs Aldis Elberts. Tad rīta referāti, kopīgas tautas dejas, sportošana un istabas spēles. Vakara programma bija kopīga ar vecākiem, tad vakara pasaciņa un, ja vēl miegs nenāca, varēja skatīties bērnu video.

Par vakara pasaciņas stāstītāju Jāni Čečiņu „Tauriķis" sākumā smēja: „Tā kā viņš ir sen jau iemidzinājis pieaugušos, tad ar bērniem nebūs problēmas!", bet pēc tam rakstīja: „Nu re, galīgi nepareiza kritika par Jāni Čečiņu pirmdienas Tauriķī – viņš neiemidzināja nevienu, drīzāk visi bērni baidīsies aizvērt acis, lai nepienāk miegā niknais Mr Zobgalis ar savu bārdu vai Mrs Zobgalis ar stikla aci!"

Agris un Ināra Liepiņi stāsta par žurnālu dizainu Latvijā

Karikatūrista Agra Liepiņa zīmējums „Tauriķī"

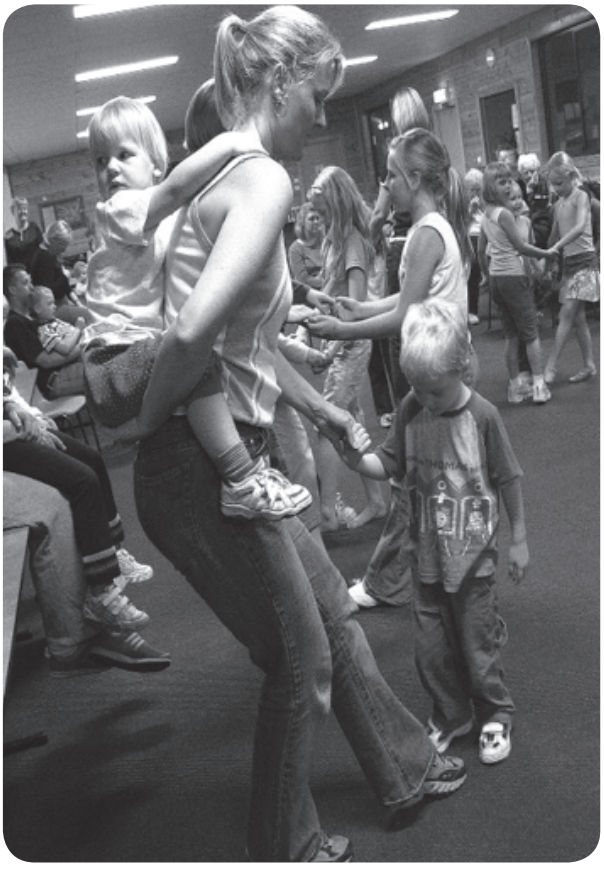
Latviski runāt mudina vīrs, bet uzdrošina bērns

Irēnes ģimene dzīvoja Austrālijas laukos un netraucēti mājās runāja latviski. Viņas bērnības atmiņas saistījās ar Daugavas Vanagiem, šaušanas sacensībām un karavīru stāstiem. Bērnībā viņa domāja, ka visi latvieši ir Vanagi.

Irēne neatceras, kad viņas ikdienas sarunu valoda kļuva angļu valoda. Bet, kad satika Andri, viņa attapās, ka viņas latviešu valoda vairs nebija tik laba, kāda bija bijusi bērnībā. Ar saviem vienaudžiem viņa varēja sazināties latviešu valodā, kad tas bija nepieciešams, bet citādi varēja iztikt bez latviešu valodas, bet tomēr sevi apzināties kā latvieti. Kad viņai piedzima pirmā meitiņa Velta, Irēne pamazām uzdrošinājās ar bērnu runāt biežāk latviski, jo zīdainis nekritizēja viņas latviešu valodu, nelaboja gramatiku un neprasīja pareizās ģenitīva galotnes. Arī bērnudārzā Irēne jutās drošāk, jo tur vairākām māmiņām latviešu valodas prasme bija tādā pašā līmenī kā viņai.

Irēne atzīst, ka uzturēt latvietību ir grūts darbs, pie tā abiem vecākiem daudz jāstrādā. Viņa ir pateicīga savam vīram, jo Andris bija tas, kas viņu arvien mudināja savā starpā runāt latviski. Viņa ir ļoti lepna, ka ir latviete, un cer, ka arī viņas bērni reiz jutīsies tikpat lepni, ka viņi ir latvieši.

No saieta vadītājas Irēnes Ziedares stāstītā „Tauriķī"

Dančі

Kopbilde

Ansamblis

Zolītes uzvarētāja Anita Apele

Ojārs un Dagnija Grestes, Maija Tebēce un Viktorija Mačēna

Danču muzikanti

Zigurds Kapelis referē par Vecrīgu

Vakara dziesma

Anita Andersone nodod karogu nākamā saieta organizētājiem

SIDNEJA 2006

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Glengarija *(Glengarry),* Sidnejas rajonā, Jaundienvidvelsā

Vadītāja: Viktorija Mačēna

Palīgi: Jānis Čečiņš,
Dagnija un Ojārs Grestes, Ivars Apelis

Dalībnieki: 94
No Latvijas 9

Saieta grafiskā zīme: Astra Lāce

Tēma: Daba, darbs, dvēsele

Daudzinājums – **Baltā stunda:** Inese Krūmiņa

Ievirzes, to vadītāji:
- *Folklora* – Jānis un Inese Krūmiņi (Latvija)
- *Latviskā virtuve* – Vaira Zemīte
- *Līvu kultūrvēsture* – Dāvis Stalts (Latvija)
- *Koka darbi un pinumi* – Jānis Krūmiņš (Latvija)
- *Senās tekstīlijas* – Inese Krūmiņa (Latvija)
- *Muzicēšana* – "Vilkači" *(Latvija)*
- *Video* – Biruta Zemīte

Puduri un citas nodarbes:
- *Zīmēšana* – Ilgvars Zāraks (Latvija)
- *Latvietība* – Daina Grosa
- *Novuss* – Ivars Apelis
- *"Tauriņa" gatavošana* – Pēteris Kļaviņš
- *Zolīte* – Ivars Apelis
- *½x½ bērnu programma* – Anita Andersone
- *¼x¼ bērnudārzs* – Anne Audette

TREJĀDAS IEDVESMAS SAIETS

Organizatori bija priecīgi pārsteigti saieta vietai atrast tik plašu, zaļu īpašumu Sidnejas rajonā, netālu no pilsētas centra un blakus eikaliptu mežiem. „Mūs šī apkārtne uzrunāja ... kad ieraudzījām arī dažus ozolus, kļavas un zaļās pļavas, redzējām, ka ir pareizā noskaņa mūsu „latviešu" nometnei," atceras vadītāja. Pirms saieta tika sarīkota „Pavasara jautrība" – sarīkojums ar nodomu aktualizēt 3x3 vārdu Sidnejas latviešu sabiedrībā. Publicitāte palīdzēja. Uz saietu ieradās 94 pilna laika dalībnieki un vēl 30, kuri piebiedrojās uz dažām dienām.

Vadmotīvs bija „Daba, darbs, dvēsele". Iedvesma šim motīvam bijusi trejāda. Pirmkārt, saieta vietas skaistā daba. Otrkārt, referāti, ievirzes, puduri un nodarbības veltīti radošam darbam. Treškārt, latviešu dvēseles stiprināšana, kam palīdzēja viesi no Latvijas – 3x3

Latvijā vadītāji Inese un Jānis Atis Krūmiņi un folkloras kopas „Vilkači" jaunieši.

Jauns piedzīvojums bija Baltā stunda – Ineses Krūmiņas vadītais daudzinājums pie ugunskura. Austrālijas ļoti karstajās vasarās ir aizliegts kurināt ārā ugunskuru, kur nu vēl mežiem blakus! Laikam Dieviņš palīdzēja, jo tanī dienā nolija lietiņš un iecerētais ugunskurs tika atļauts.

„Vilkaču" puiši Dāvis Stalts, Ingus un Kārlis Krūmiņi, Ilgvars Zāraks, Edgars Kārklis un Gatis Valters gādāja par lustīgu muzicēšanu un dančiem. Viņi arī vadīja jautru rotaļu stundu katru rītu un piedalījās citās bērnu nodarbībās, kā arī vadīja muzicēšanas ievirzi pieaugušajiem. Dāvis lasīja referātu par līvu valodu un vēsturi, Ilgvars vadīja zīmēšanas puduru, Kārlis piedalījās teātrī. Nometnē iegriezās vēl viens viesis no Latvijas – īpašu uzdevumu ministrs sabiedrības integrācijas lietās Ainars Latkovskis, viņa klātbūtne veidoja interesantas pārrunas Politikas pudurā.

Dalībnieki varēja pavadīt jautru rītu latviskās virtuves ievirzē, citi iedziļinājās folklorā vai sportoja. Pēc tam klausījās par valodu – gan līvu, gan latviešu, muzicēja kopā ar „Vilkačiem", apguva koka darbus un pinumus pie Jāņa Ata vai aušanu pie Ineses, dabas filmēšanu pie Birutas Zemītes. Bija izbraukums uz skaisto Bobbinhedu.

Vienā vakarā visiem kopā bija jautrs dziesmu karš ar Edgara Kārkļa un Gata Valtera muzikālo palīdzību. Citos vakaros notika šķēršļu gājiens, danči, viktorīna. Pirms mazie gāja gulēt, viņi noklausījās pasaciņu. Pieaugušie

Tauriņkis

3x3 2006 GLIEMEŽIJĀ – 1. – Pirmdien, 2. janvārī

Apsveicu sidnejiešus!

Austrālijā 3x3 notiek 23. reizi. Kopš dibināšanas 1981. gada Gaismā, ASV, 3x3 kustība pamazi attaisnoj nolūpu vārtu ari Anglijā, Kanādā un Latvijā. Mums, Austrālijas latviešiem, bieżam vienkāršaji nosūtīti no dzimtenes, ir kāju ļoti jāpaceļ lai uzbrīvētu tālu gan ziņu, gan pasaules notiesgā, savulaik. Sadarbība un labdabība latvieši gaumē tēv pasaulē tiek ir vienu no 3x3 pamatakcentiem. Šo pamatakcentu 3x3 ir varējis piedāvāt mūsu sabiedrībai lai sveicinu tāļu sabiedrotos. Viktorija Mačēna ar savu ļoti enerģisko meiteņu komandu ir līdzdalībnieku un sadarbības sniedzējiem! Viņi ne vien savstarpēji ir lieliski sadarbojušies, lai izveidotu šo 3x3, bet arī cieši sastrādājušies ar Sidnejas Jaunatnes dienu rīkotājiem, lai abiem pasākumiem būtu Latvijas viesu bagātināta programma. Viktorijas un visas līdzsvarotākajam un nesvētie vēsumu dalībniekiem Sagāju uz dzīvi, Andrita Ģelža pilna 3x3!

Anita Andersone
3x3 Austrālijā padomes priekšsēde

Esat mīļi sveicināti 23. Austrālijas 3x3 svētā!

Mūs sveicam tie dalībnieki kuri ir nebijuši tālu ceļu uz dzimteni un citām Austrālijas malām. Arī mums vajmaā par mūsu vārdiņi dalībnieku skaitu. Visu sākumēru kā visiem nav bijis tik viegls sāji sākumā. Vakar ar šeit izbūtu daudz no mums piedzīvojām tāda karstuma gandrīz kā sekas! Ārmāmies kā cepeši kūmas !

Es jums sēvu pirmīšī kā vadītāja - bet to sauca tomēr ir bijis šeit darbs, par kā pievērtība ne tikai es, bet daudz ir sajūsmas pilni un dedzīgi sāksējoši. Ārzemju padāni Dagnijā Grevēs, Ojāram Grevēm, Beate Čeligam un Ivonai Apelei, kā arī Anno Andrēni, kam atlada šo sauru vietu. Paldies Annei Andersonei par sniegtajā gadā nozīmīgo bērnu dārzā, kā arī Anitai Andersonei, kam sniegtajā vadā bērnu nogāzienā.

Sveicinu mūsu Latvijas viesus – Jāni Ati un Ineni Krūmiņus – kuri mums mācīs un iedzīvotāju vēsu nodēju. Arī sveicinu folkloras kopu Vilkaču - Dāvi, Gati, Ingus, Edgaru, Kārli un Ilgvaru. Pavēl pasaulē Vakaru sadarbības bērnuos un jaunajiem kā arī kosmos ievakar. Lūdz ceramēnus valsmāts mums sadarbība ugunskurs un sadraudzības ar vijiem pūtes vijs dzidrs ar Ādāmā un Mārtiņu. Paldies

Saieta avīze „Tauriņkis". Redaktors Pēteris Kļaviņš

vēlā vakara programmā skatījās teātra uzvedumu – Leldes Stumbres lugu „Pāris nepāris". Režiju vadīja Sidnejas Latviešu teātra režisore Anita Apele, piedalījās viņas teātra aktieri un arī Kārlis Krūmiņš no Latvijas.

3x3 Austrālijā padomes priekšsēde Anita Andersone „Tauriķī" rakstīja: „Viktorija Mačēna ar savu ļoti enerģisko triecēju komandu ir līdzdalības un sadarbības iemiesojums! Viņi ne vien savstarpēji ir lieliski sadarbojušies, lai izveidotu šo 3x3, bet arī cieši sastrādājušies ar Sidnejas Jaunatnes dienu rīkotājiem, lai abiem pasākumiem būtu Latvijas viesu bagātināta programma."

Ar smaidu: vai ķenguri neapēdīs līvus?

„Vilkačiem" stāstīts, ka ķenguri ēd „leaves". Dāvis Stalts un Ilgvars Zāraks esot bažījušies, vai braukt uz Austrālijas 3x3, jo ķenguri apēdīšot arī „līvus". Labi gan, ka viņi tomēr nolēma nebaidīties no ķenguriem ... „Vilkaču" piedalīšanās Sidnejas 3x3 deva vienreizēju enerģiju, spēku un daudzpusību!

No saieta avīzes

Kopbilde

Vadītāja ar palīgiem

Iepazīšanās gājiens pa saieta vietu un telpām

"Vilkaču" koncerts

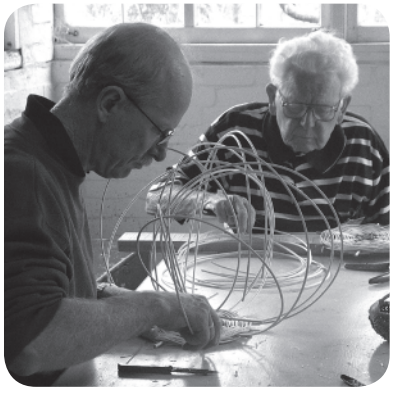
Redakcijai kādreiz ļoti veicas

Bērnu priekšnesums

Senās tekstīlijas

Tēvs un dēls pin grozus

Ineses Krūmiņas sveicieni saieta vadītājai Viktorijai Mačēnai

Bērnu draugi Ingus un Kārlis Krūmiņi

ADELAIDE 2007

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Nunjāras *(Nunyarra)* konferenču centrs, Adelaidē
Vadītāji: Andis un Rudīte Bērziņi
Dalībnieki: 71
No Adelaides 22, Melburnas 32, Sidnejas 14, no Latvijas 3
No tiem 24 bērni
Saieta grafiskā zīme: Astra Lāce

Ievirzes, to vadītāji:
- *Folklora* – Inta Uškāne (Latvija)
- *Politika* – Jānis Priedkalns (Latvija)
- *Latviešu mūzika* – Jānis Laurs
- *Vitrāža* – Irēne Ziedare
- *„Lobs reits, Nunjāra!"* – Edgars un Ojārs Grestes
- *Zīmēšana/gleznošana* – Dagnija Greste
- *Aktīvais sports* – dalībnieki
- *½x½* – Rudīte Bērziņa

Puduri:
- *Grāmatu stūris* – Anda Purena
- *Relaksācija/meditācija* – Linda Ozere
- *Tauriķis* – Dagnija Greste
- *Dziedāšana* – Viktorija Mačēna

Referāti:
- Artūrs Kroplijs (Arthur Cropley). *Lāčplēsis (tulkojums angļu valodā)*
- Valdis Tomanis. *Latvijas goda konsula darbība*
- Andris Dārziņš. *Traģēdija Baltijas jūrā (vācu kuģa „Wilhelm Gustloff" nogremdēšana 1945. gada janvārī)*
- Imants Kronītis. *Lielgabali*
- Edgars Greste. *Filma „Atgriešanās Latvijā"*
- Jānis Priedkalns. *Par vēlēšanām Latvijā*
- Dace Koplande (ASV). *PBLA Izglītības nozares darbība*

Vakara programmas:
- *Iepazīšanās vakars* – Andis un Rudīte Bērziņi
- *Danči* – Inta un Matīss Uškāni (Latvija)
- *Viktorīna* – Andrejs Mačēns
- *Dziesmu karš* – Viktorija Mačēna
- *Šķēršļu gājiens* – Linda Graudiņa
- *Vīnu vērtēšana* – Linda Vulfa
- *Intervijas ar latviski runājošiem austrāliešiem* – Anita Andersone
- *Krustvārdu mīklas* – Rudīte Bērziņa
- *Zolītes turnīrs* – Ivars Apelis
- *Atvadu vakars* – Andis un Rudīte Bērziņi

PIEŅEM LĒMUMU: BĒRNIEM JĀRUNĀ LATVISKI

Inta Uškāne, folkloriste un režisore no Latgales, bija uzaicināta vadīt Folkloras ievirzi un iedzīvināt latgaliešu tradīcijas un dziesmas. Viņa iestudēja arī bērnu teātra uzvedumu „Vecīša cimdiņš", bet pēc 3x3 Annas Ziedares Vasaras vidusskolā iestudēja lugu jauniešiem. Intas vīrs Artūrs Uškāns mācīja folkloru un dziedāšanu Vasaras vidusskolā, bet vienu vakaru viesojās 3x3, lai spēlētu dančus. Uškānu piecpadsmitgadīgais dēls Matīss aktīvi iesaistījās saietā, palīdzot bērnu programmā un „Tauriķa" redakcijā.

Jaunums bija rīta raidījums „Lobs reits, Nanjāra!", ko veidoja Edgars un Ojārs Grestes. Tas bija dzīvs, asprātīgs, reizē informatīvs video stāsts par saieta notikumiem. Pieteicēji bija Latgales „viesi" Jezups (Edgars Greste) un Madaļonka (Inta Uškāne). Raidījuma rādīšana brokastu laikā nodrošināja, ka pat vislielākās miegamices uz galda dziesmu ieradās laikā!

Latvijas viesi, kas piedalījās Kultūras dienās decembra beigās, bija aicināti apmeklēt arī 3x3. Kora „Balsis" un pianistes Guntas Sproģes viesošanās radīja īpašu svētku un pacilātības sajūtu. 3x3 saieta dalībnieks,

Tauriņiķis
RĪTA REFERĀTS
Kas ir labs vins ?
Politika, dzimtība, valoda ...
Priecīgu vārda dienu
Digmāriem, Juliāniem, Rotām un Zigmāriem
novēl visa 3x3 saime!

Saieta avīze „Tauriķis". Redaktori Dagnija Greste un Pēteris Kļaviņš (sen)

pasaulslavenais Adelaides čellists Jānis Laurs kopā ar Guntu Sproģi iepazīstināja klausītājus ar latviešu klasiķu miniatūrām.

Jānis Čečiņš izveidoja vakara uzvedumu „Kabarē de Rīga", ko vēlāk ar labiem panākumiem izrādīja vairākās Austrālijas pilsētās. Par šo uzvedumu viņš saņēma LAAJ atzinības rakstu.

Interesants bija izbraukums uz Viktora ostu, kas atrodas 80 kilometrus uz dienvidiem no Adelaides, okeāna piekrastē. Šodien tas ir populārs kūrorts, bet 19. gadsimtenī bija roņu un vaļu medīšanas vieta, kā arī aktīvs kuģniecības centrs. Ar senlaicīgu zirga vilktu tramvaju var pārbraukt 600 metrus garo tiltu uz Granīta

salu, kur var laimēties redzēt, kā jūrā rotaļājas lielie dienvidu vaļi.

Bērniem pa dienu bija atsevišķa programma: folklora, dziedāšana, pasakas, rotaļas, pasaku tēlu veidošana, teātra iestudēšana, peldēšana, sporta spēles, raksti un bildes „Tauriņim". Diemžēl atkal nācās runāt par latviešu valodu 3x3 saietos. Liela daļa bērnu nerunāja un daži pat nesaprata latviski, tas darīja gandrīz neiespējamu latviešu valodas lietošanu bērnu nodarbībās. 3x3 padome gadskārtējā sēdē pieņēma lēmumu, ka vecākiem un bērnu aizbildņiem ir atbildība nodrošināt, lai, piedaloties 3x3, bērniem būtu pietiekoši laba valoda, lai varētu sekot programmai, un bērniem 3x3 laikā jācenšas runāt latviski.

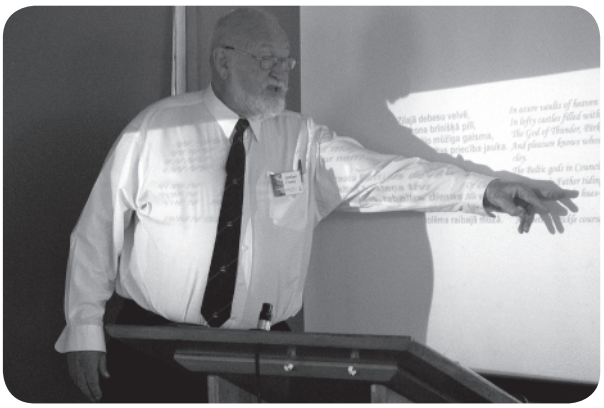
Austrālis, kurš iztulkoja „Lāčplēsi"

„Mēs iepazīsimies ar cilvēku, kam nav latviska izcelsme, kurš dzimis, varētu teikt, gandrīz Austrālijas tuksnesī, bet kurš ir iepazinies ar latviešu valodu pēdējos astoņos gados, iedziļinājies latviešu valodā un kultūrā, kļuvis par mācību spēku Latvijas Universitātē un pat tulkojis mūsu „Lāčplēsi" angļu valodā. Tas ir profesors Artūrs Kroplijs (Arthur Cropley). Šāds brīnums mums atgādina, ka Latvija nav maza, izolēta tauta un ka ir citi, kuri interesējas par mums un ņem mūs vērā, un ka mums ir citiem ko sniegt."

No ievadraksta „Tauriķī"

3x3 2007 Adelaidē vadītāji Andis un Rudīte Bērziņi un Anita Andersone (vidū)

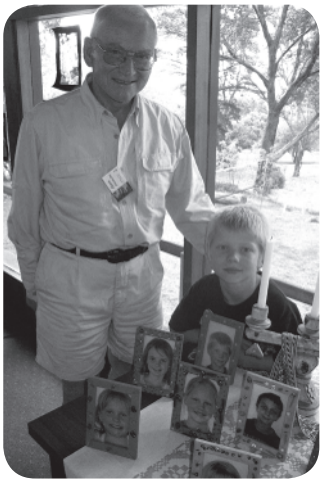
Profesors Artūrs Kroplijs lasa referātu par savu „Lāčplēša" tulkojumu

Kopbilde

Jezups un Madaļonka - Edgars Greste un Inta Uškāne

Profesors Priedkalns ar mazdēlu

Kas neriskē, tas nedzer šampanieti! – var sacīt 3x3 zolītes čempione Dace Dārziņa. Finālā bija astoņi spēlmaņi. Dace uzsāka spēlēt kā „viesuļvētra" ar vairākām sekmīgām partijām, un pārējiem atlika mēģināt panākt viņu. Dace pareizā momentā apdomāti riskēja, un pārējie finālisti nespēja ierobežot viņas straujo spēli. Dace uzvarēja un parādīja, ka tas, kurš riskē, dzer šampanieti un iegūst slavas laurus!

Esi kaķis!

Noslēguma vakarā. Andrejs Mačēns ģitāra, Viktorija Mačēna akordeons

No kreisās: Ojārs Greste, Latvijas viesi Inta, Matīss un Artūrs Uškāni, Dagnija Greste

MELBURNA 2008

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Hovmana kalnu grēdas Alpu centrs, Austrālijas sniega kalnos 356 km uz ziemeļaustrumiem no Melburnas

Vadītāja: Anita Andersone

Dalībnieki: 100
No Melburnas 42, Adelaides 10, Sidnejas 40, Brisbanes 2, no Latvijas 6
No tiem 30 bērni

Saieta grafiskā zīme: Astra Lāce

Tēma: Svinēsim Jāņus!

Ikrīta svētbrīdis: Māra un Arnis Siksnas

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politikas plenērs* – Anna Žīgure (Latvija), Uldis Ozoliņš
- *Folklora/ Līgo* – Ilga Reizniece (Latvija)
- *Līgo virtuve* – Irēne Ziedare
- *Pie dabas krūts* – Andris Ziedars
- *XIV Dziesmu svētku dziesmas* – Marija Perejma
- *Grāmatu pulciņš* – Anna Žīgure (Latvija)
- *3x3 prese* – Dīvs Reiznieks (Latvija)
- *Alutiņi, vecais brāli* – Tālis Putniņš
- *„Jāņu nakts" – teatrāls uzvedums, kam pamatā Angusa Granta luga* – Ilona Brūvere
- *½x½* – Bite un Andris Švolmaņi

Vakara programmas un citas nodarbes:
- *Bērnu sveiciens Latvijai!* – Andrejs un Kārla Jaudzemi
- *Koncerts „Pēcpusdienas melodijas"* – Vēsma un Kaija Upenieces, Daina Bogdanoviča
- *Iepazīšanās vakars* – Jāna Andersone, Ingus Purens un Klāra Brūvere
- *Šķēršļu gājiens „Kurš veiklāks?"* – Linda Graudiņa
- *Viktorīna „Kurš gudrāks?"* – Andrejs Mačēns
- *Dziesmu karš „Sit, Jānīti, vara bungas!"* – Viktorija Mačēna
- *Ikvakara dančі* – Ilga Reizniece (Latvija)
- *Zolītes turnīrs* – Ivars Apelis
- *Filma par Baltijas valstīm* – Maikls Peilins (Michael Palin)
- *Jāņu vakars/ noslēguma vakars* – Ilga Reizniece (Latvija) un Jolanta Lārmane

Referāti:
- Anita Apele. *Vārdene*
- Dīvs Reiznieks (Latvija). *Kā notikumi Latvijā tiek atspoguļoti Latvijas medijos*
- Anna Žīgure (Latvija). *„Viņi" – par savu topošo grāmatu*

3X3 ZELTA VĒRTĪBA – JAUNIEŠI

3x3 saieti Austrālijā notiek vasaras saulgriežu laikā, bet Jāņus atzīmē Austrālijas ziemas vidū. Tad kāpēc neizmantot šo vasaras vidus nedēļu latviešu saimē un nenosvinēt Jāņus! No Latvijas bija aicināta folkloriste Ilga Reizniece un visa nedēļa pagāja, paplašinot zināšanas par Jāņu tradīcijām. Pateicoties Ilgas lielajam darbam, bija neaizmirstami Līgo svētki.

Rakstniece Anna Žīgure 2006. gadā Austrālijā bija uzstājusies Valsts dibināšanas atceres svētkos, iepazinusies ar daudziem tautiešiem, tos intervējot savai topošajai grāmatai par bēgļu gaitām. Anna Austrālijā bija populāra un tādēļ gaidīta 3x3 kopā ar savu deviņus gadus veco mazdēlu Akselu Janci. Kā vienmēr, kopš 1995. gada, kad pirmo reizi uz 3x3 tika aicināts bērns no Latvijas, lai kontaktu un draudzību ceļā sarunas bērniem veidotos latviski, arī šoreiz bija tāds nolūks. Aksels bija ļoti drošs un draudzīgs, un pēc 3x3 vēl turpināja veidot draudzības un austrāliešu bērniem „iepotēt" latviešu valodu „Tērvetes" bērnu vasaras nometnē.

Žurnālists Dīvs Reiznieks strādāja „Tauriņa" redakcijā un iepazīstināja ar Latvijas medijiem. Viņa plašā pieredze, enerģiskā darbība un draudzīgā attieksme bija īpaši vērtīga, jo saietā piedalījās vairāki

Tauriņš
3x3 2008 Foto Krāsā — 3. — Piektdien, 4. janvārī
Latvijas demokrātijas un ilgošanas tradīcija apguve sīkumiem
Kas ir šis cilvēks?

Saieta avīze „Tauriņš". Redaktors Pēteris Kļaviņš (sen)

jaunieši, kuriem bija iespēja no Dīva mācīties un ar viņu sadraudzēties.

Austrālijas 3x3 parasti iztrūkst jaunās paaudzes, jo ar 14 gadu vecumu jaunieši aiziet no 3x3 ģimenes klēpja uz Vasaras vidusskolu, kas notiek paralēli 3x3 datumiem, un pēc tās absolvēšanas un pāris gadu nostrādāšanas par vidusskolas audzinātājiem aiziet citus ceļus. Šajā 3x3 bija piesaistīti 12 brīnišķīgi jauni latvieši: Jāna Andersone, Daina Bogdanoviča, Klāra Brūvere, Edgars Greste, Voldis Kains, Ella Mačēna, Toms Mačēns, Ingus Purens, Tālis Putniņš, Kaija Upeniece, Vēsma Upeniece un Rita Vīksniņa. Viņu klātbūtne deva

svaigumu un enerģiju, jaunā audze ar prieku piedalījās programmas vadīšanā. Anita Andersone izteica cerību, ka turpmākie vadītāji sapratīs un lolos šo zelta vērtību Austrālijas 3x3 nākotnes ilgmūžībai.

Bērniem no 4 līdz 14 gadu vecumam bija atsevišķa programma: folklora, dziedāšana, pasakas, rotaļas, tautisku leļļu gatavošana, sports, teātra uzvedums „Saulītes svētki" Jolantas Lārmanes iestudējumā, bērnu sporta Olimpiāde, istabas spēles, raksti un bildes „Tauriķim".

Kopbilde

Ceļš uz nometni

Viktorīnas vadītājs Profesors Visgudrākais (Andrejs Mačēns) kopā ar uzvarētājiem

Alus darīšanas ievirze

Bērni cep pīrāgus

Izbraukums Alpos

Vijolnieces

Ilga Reizniece piespēlē vakara dziesmai

Anita Andersone un Anna Žīgure

Līgošana starp eikaliptiem

VOMBARŪ 2009

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Vombarū atpūtas centrs *(Wombaroo Adventure Centre)*, Jaundienvidvelsā, Sidnejas tuvumā

Vadītāji: Sandra Dragūna, Anne Audette, Linda un Andis Graudiņi

Dalībnieki: 110
Tai skaitā pilnu laiku 49 pieaugušie un 22 bērni
Nepilnu laiku 25 pieaugušie un 6 bērni, dienas apmeklētāji 8
No Latvijas 19, jaunākajam viesim Jurģim 4 mēneši

Saieta grafiskā zīme: Astra Lāce

Tēma: Ziemassvētku tradīcijas

Ikrīta svētbrīdis: Māra un Arnis Siksnas

Ievirzes, to vadītāji:

- *Folklora* – „Laiksnes" dalībnieces (Latvija)
- *Politika* – Uldis Ozoliņš, Vaira Vīķe-Freiberga (Latvija)
- *Krāsu pasaulē* – Vija Erdmane
- *Pie dabas krūts* – Andis Graudiņš

Puduri:

- *Latviskie rokdarbi* – Baiba Indrevica (Latvija)

- *Ziemsvētku rotājumi* – Baiba Indrevica (Latvija)
- *Stabules apmācība* – Dina Liepa (Latvija)
- *Zolītes apmācība* – Voldis Kains

Referāti:

- Vaira Vīķe-Freiberga (Latvija). *Latvijas un Eiropas Savienības nākotne*
- Imants Freibergs (Latvija). *Latviešu folkloras materiālu pieejamība un izmantošana internetā*
- Māra Kaziņa. *Grāmatniecība Latvijā no pirmsākumiem līdz 19.gs.beigām*
- Anita un Greims (Grahams) Andersoni. *Ceļojums uz Latviju un pāri Latvijai*
- Ināra Graudiņa. *Nākotnes nams un Okupācijas muzejs tagad un nākotnē*

Vakara lekcijas un stāstījumi:

- Arnis Gross (Latvija). *Vai jūsu veļas mašīna runā latviski?*
- Vineta Lagzdiņa. *Mūzikas terapija*
- Edgars Greste u.c. *Austrālijas jauniešu iespaidi Dziesmu svētkos Rīgā*
- Viktorija un Andrejs Mačēni. *Ieskats Austrālijas latviešu 52. Kultūras dienās*

ĪPAŠAIS VIESIS – MĪĻĀ PREZIDENTE VAIRA

Par saieta vietas meklējumiem vadītāja Sandra stāsta: „Sākumā saimnieki bija izbrīnīti, kāpēc tik ļoti interesējamies par nodarbību telpām. Kurš gan Austrālijā vasaras brīvdienās grib sēdēt iekšā!? Mēs jau arī neskatījāmies tikai uz telpām. Mūs vilināja mākslīgi veidots dīķis peldēšanai ar nelielu saliņu vidū. Austrālijā peldēties šādā vietā ir liels retums, parasti tuvumā ir baseini, okeāns un pludmales. Ieraudzījām arī zirgus un govis aplokos un, kā solīts, novakarē mūs apciemoja ķenguru ģimene, arī vombats savu alu bija iekārtojis atpūtas centra teritorijā. Nospriedām, ka šī vieta atgādina Latvijas lauku sētu nedaudz austrāliskā gaumē un būs laba 3x3 saietam."

Programma lielā mērā bija balstīta uz Latvijas viesu devumu. Īpaši mīļi un gaidīti bija Latvijas bijusī prezidente Vaira Vīķe-Freiberga un viņas dzīvesbiedrs Imants. „Viņu klātbūtne padarīja šo saietu īpašu. Iepazinām unikālu cilvēku – gudru un drosmīgu politiķi, folkloristi, latviešu cilvēku, kas patiesi mīl savu tautu, savu zemi un latviešu valodu. Tās būs atmiņas, ko ne tikai mēs, bet arī mūsu bērni kādreiz stāstīs saviem mazbērniem," rakstīja „Tauriķis". Mīļā prezidente Vaira, kā viņu te sauca, un Imants dāsni dalījās savās zināšanās, pieredzē politikas, folkloras un datorinformātikas laukā, sniedzot lekcijas, piedaloties Politikas ievirzē un folkloras vakarā un dzīvojot kopā ar visiem ļoti pieticīgos sadzīves apstākļos. Vaira atrada laiku katram, kas vēlējās ar viņu parunāties, vai tas būtu diskusiju laikā, vai ieturot kopā maltīti.

Latvijas folkloras grupa „Laiksne" muzicēja, vadīja ievirzes un interešu pudurus, kā arī darbojās bērnu programmā. Dalībnieki tuvāk iepazina tautas tērpus, retāk dzirdētus un spēlētus tautas instrumentus. Daudz dziedāja, muzicēja un dejoja. Iespējams, pirmo reizi dzirdēja tik lielu tautas mūzikas orķestri, kurā netrūka stabules, vijoles, kokles, akordeons, dažādi sitamie instrumenti un

Tauriķis
3x3 2009 Vombarū centrā
3x3
26. Austrālijas saieta saime
Vombarū centrā

Nometnes avīze „Tauriķis". Redaktors Pēteris Kļaviņš

neizsakāmi liels kopā muzicēšanas prieks.

Lielu darbu programmas veidošanā bija ielikuši arī pašmāju lektori un ieviržu vadītāji. Vija Erdmane pirmo reizi vadīja ievirzi „Krāsu pasaulē" un izpelnījās lielu dalībnieku atzinību. Neiztrūka Ulda Ozoliņa vadītā Politikas ievirze, kas ir vienmēr ļoti gaidīta Austrālijas 3x3 saietos.

Bērniem bija sava programma, kur līdzās latviskajām nodarbībām, rokdarbiem, dziedāšanai, rotaļām un teātrim, viņi arī sportoja, ieskaitot dažus ekstrēmos sporta veidus, ko vairums pieaugušo neuzdrošinājās pat mēģināt. Ejot peldēties, meitenēm radās doma izgatavot Latvijas karogu un novietot to uz salas. Tā nu trīsreiztrīsnieki pusnelegāli uz nedēļu Latvijai bija ieguvuši „jaunas zemes". Par salas nosaukumu tika sasaukts referendums, bet rezultāti tā arī palika nezināmi. Joku un jautrības, kā parasti 3x3 saietos, netrūka.

Austrālijas 3x3 padomes vadību pārņem Irēne Ziedare

Saieta laikā tika sasaukta Austrālijas 3x3 padomes sēde. Tā bija zīmīga ar to, ka no padomes priekšsēdes amata atkāpās Anita Andersone, kura vadīja padomi kopš 1998. gada. Par jauno priekšsēdi ievēlēja Irēni Ziedari, kura kopā ar dzīvesbiedru Andri bijuši divu 3x3 saietu rīkotāji. Dalībnieki vēlēja viņai daudz spēka un neizsīkstošas enerģijas jaunajā amatā. Bet Anitai zelta pulksteņa vietā pasniedza svaigi ceptu smaržīgu kliņģeri.

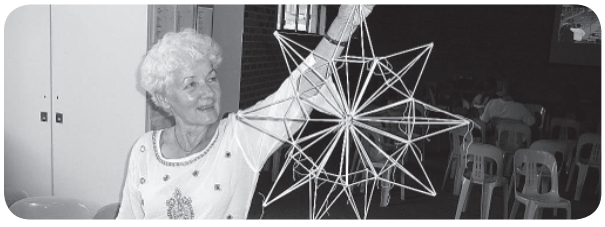
Vaira Vīķe-Freierga un Imants Freibergs ar saieta bērniem

Kopbilde

Vieta atrasta! Vadītāji (no labās) Sandra Dragūna, Anne Audette, Andis un Linda Graudiņi un viņu meita Lelde

Māra Siksna ar pašas gatavotu puzuru

Ķekatu apciemojums noslēguma vakarā

Folkloras ievirzē „Laiksnes" dalībnieces demonstrē tautas tērpus

Folkloras vakarā „Laiksne" muzicē kopā ar Vairu Vīķi-Freibergu

Bērni rokdarbu nodarbībā

Dalībnieki trīs paaudzēs – Grosu, Sieriņu un Mooru ģimeņu pārstāvji

Ekstrēmā sporta nodarbības

ADELAIDE 2010

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Nunjāras *(Nunyarra)* konferenču centrs, Adelaidē
Vadītāja: Lilita Daenke
Dalībnieki: 66
Saieta grafiskā zīme: Astra Lāce

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika* – Uldis Ozoliņš, Māris Graudiņš (Latvija)
- *Koris* – Marija Perejma
- *Aušana* – Vera Petrova
- *Folklora* – Iveta un Vidvuds Medeņi (Latvija)
- *Latviešu virtuve* – Irēne Ziedare
- *Pārgājieni un pastaigas* – Mārtiņš Reinfelds
- *Zīda apgleznošana* – Ilze Šēberga-Nāgela
- *Mana tēvu valodiņa* – Ilze Tomasa (Thomas)
- *½x½* – Iveta Leitase

Puduri:
- *Novuss* – Georgs Petrovs
- *Muzicēšana* – Aija Rozentāla (Latvija)
- *Tai-čī* – Pēteris Strazds
- *Zolītes apmācība* – Voldis Kains

NEDĒĻA GARĪGĀS LATVISKĀS VESELĪBAS ATGŪŠANAI

„Pasaulei ir daudz nopietnu rūpju – kari, teroristi, finanšu krīze un klimata apdraudēšana. Būsim pateicīgi, ka mums ir iespēja tik skaistā, mierīgā apkārtnē sanākt kopā, paplašināt mūsu latviskās zināšanas, veicināt latviskās kopības sajūtu, stiprināt mūsu latviskās ģimenes un sekmēt latviskās draudzības," 3x3 dalībniekus uzrunāja saieta vadītāja Lilita Daenke. Savukārt DLOA priekšsēdis Pēteris Strazds atgādināja,

ka vārds Nunjāra nāk no austrāliešu iedzimto bungalu valodas un nozīmē atgūt veselību. „Arī mēs šonedēļ atgūsim veselību, ne fizisko, bet garīgo latvisko veselību. Pavadīsim intensīvu nedēļu latviskā vidē, kur stiprināsim valodas un latviskās kultūras izpratni un latvisko identitāti," viņš sacīja.

Vērtīgu ieguldījumu 3x3 saieta satura bagātināšanā deva viesi no Latvijas. Politikas ievirzes vadītājs Māris Graudiņš ilgus gadus bijis jaunatnes darbinieks un lektors 2x2 un 3x3 nometnēs ASV, Kanādā, Austrālijā un Latvijā, 1993. gadā ievēlēts 5. Saeimā, tagad vada Eiropas Parlamenta informācijas biroju Rīgā. Savukārt Kārlis Rokpelnis, kurš kopā ar ģimeni vadīja 3x3 nometni Naukšēnos un tagad studē Ķīnā, stāstīja par saviem iespaidiem Pirmajos Viskrievijas Latviešu dziedāšanas svētkos Baškorestānā.

Latvijas Radio žurnālisti un folkloristi Iveta un Vidvuds Medeņi bija tikai nepilnu stundu ieradušies 3x3, kad viņus jau lika pie danču vadīšanas. Iveta arī referēja par latviešu svētkiem un mūža godiem. Medeņu ģimene vadīja vakara programmu „Bijis nebijis" ar senlatviešu mīklām un parunām. Komponists un kordiriģents Ēriks Eglītis ar savu jauniešu kori „Anima" piedalījās Austrālijas Latviešu jaunatnes dienās Adelaidē un palika arī 3x3 saietā. Viņa ziņā bija latviešu estrādes dziesmu vakars. Kaut vēl nenodrukātas dziesmu lapiņās, izdziedātas tika arī viņa paša komponētās dziesmas „Pilns mīlestības laiks" un „Uz jūru". Bet Muzicēšanas pudura vadītāja Aija Rozentāla, filmu tulkotāja un aktīva folkloriste Latvijā, mācīja ne tikai dziedāt, bet arī dažādus vingrinājumus balss un ķermeņa iesildīšanai. Pudurī nedziedāja parastās dziesmas, bet tās, ko dzied vecās lauku sievas Sibīrijā, mācījās, kā Dunikā vecas meitas „vecus pūrus cilā un vecus zobus klabina", bet Rucavā jaunas meitas „jaunus pūrus cilā un acis mirkšķina".

Pēcpusdienu pārgājienos Mārtiņš Reinfelds mācīja izprast Adelaides apkārtnes dabu. Visus sajūsmināja izbraukums uz Kingstonas parku Adelaides jūras līcī.

Koris Marijas Perejmas vadībā mācījās jaunāko latviešu kora dziesmu programmu, kam jāskan 2010. gada Austrālijas un Jaunzēlandes latviešu kultūras dienās Melburnā. Noslēgumā koris uzstājās ar koncertu. Daina Bogdanoviča spēlēja vijoles solo, dziesmas, ko koris dziedāja kopā ar bērniem, diriģēja Jolanta Lārmane. Pārsteigumu sagatavoja ½x½ dalībnieki – šķēršļu gājienu vecākajām paaudzēm. Sacensību tēma bija stāsts par Sprīdīša pārbaudījumiem, lai atrastu velna nolaupīto Lienīti. Vajadzēja pielietot gan prāta spējas, gan fizisko spēku un dzelzs nervus, un lielu pacietību. Godalgu nebija, bet nepārprotami uzvarētāji bija bērni un jaunieši.

Tauriķis

Lutaužnieku sporta spēles

Saieta avīze „Tauriķis". Redaktors Gunārs Nāgels

Mīlestība - dzinējspēks soļot pāri Latvijai

„Greims Andersons sniedza atstāstījumu par saviem staigājumiem pāri Latvijai – pirmais gājiens 2008. gadā bija no Austrumu robežas līdz Baltijas jūrai; otrs gājiens no dienvidu robežas līdz ziemeļu robežai pie Igaunijas. 2008. gada gājienā: attālums 750 km 24 dienās, tālākais attālums, ko mērojis vienā dienā – 55 km, īsākais – 16 km. 2009. gada gājienā: attālums 385 km 11 dienās, tālākais vienā dienā mērotais attālums – 50 km, īsākais – 26 km.

Kad Latvijas žurnālisti prasīja Greimam, kāpēc viņš izvēlējās tieši Latviju izsoļot, viņš atbildēja, ka tas ir aiz mīlestības pret sievu Anitu un cieņa viņas latviskai izcelsmei. Varētu teikt, ka Greima mīlestība pret savu sievu ir viņa dzinējspēks ne tikai gājienos pāri Latvijai, bet arī dzīves gaitās."

No apraksta „Tauriķī"

Piemiņa

Saieta vadītāja Lilita Daenke pēdējā „Tauriķa" numurā rakstīja: „Vēlos pieminēt divas personas, kuras trūka mūsu 3x3 vidē. Šinī pēdējā gadā mēs atvadījāmies no Dagnijas Grestes un Andas Purenas. Mēs viņas ļoti mīļi pieminam un izsakām viņu piederīgajiem līdzjūtību."

Saieta atklāšanā. Centrā vadītāja Lilita Daenke un DLOA priekšsēdis Pēteris Strazds

Kopbilde

Gunārs Nāgels stāsta par laikrakstu „Latvietis"

Talantu vakarā dzied bērni. Viktors Brenners ar ģitāru

Tai čī pudura paraugdemonstrējums

Latviskās virtuves ievirzē top speķa pīrādziņi. No kreisās Gunārs Nāgels, Roberts Brenners un Uldis Ozoliņš

Atvadu vakarā Lilita Daenke un nākamā saieta vadītāja Irēne Ziedare

Koris dzied kopā bērniem. Diriģente Jolanta Lārmane

Danču muzikanti

Noslēguma izstāde

FOLSKRĪKA 2011

Laiks un vieta: 2. – 8. janvāris
Howmans Gap nometne Viktorijas Alpos

Vadītāji: Irēne un Andris Ziedari

Dalībnieki: 72
Jaunākajai dalībniecei Anikai Moorei pusgadiņš, vecākajam – Aristīdam Vīgneram 81 gads

Saieta grafiskā zīme: Astra Lāce

Ikrīta svētbrīdis: mācītājs Dainis Markovskis

Ievirzes, to vadītāji:
- *Latvijas politika* – Uldis Ozoliņš
- *Garīgā labsajūta* – Ilona Brūvere
- *Sports pieaugušajiem* – Tālis Švarcs
- *Valoda* – Ilze Tomasa
- *Dziedāšana* – "Lauku muzikanti" (Latvija)
- *Dabas pastaigas* – Andris Ziedars
- *Zīda apgleznošana* – Ilze Nāgela
- *½x½* – Iveta Laine, Aleksandra Reisnere

Puduri:
- *Literatūra* – Anita Mellupe (Latvija)
- *Pastalas* – Viktors Brenners
- *Garīgas pārrunas* – Jānis Priedkalns
- *Zolīte* – Andris Ziedars

Referāti:
- Klāra Brūvere. *Vīriešu tēls latviešu filmās*
- Anita Mellupe. *Dokumentālā literatūra Latvijā*
- Astra Moora. *Šī sasodīti sarežģītā latviešu valoda*
- Inita Āboliņa. *Akordeons no vēstures līdz mūsdienām*
- Gunārs Nāgels. *Vai patiešām ir tā?*

VISU DARA NO SIRDS UN AR PRIEKU

Nebija vēl elpa atvilkta pēc Austrālijas latviešu 53. Kultūras dienām, kad jau 2. janvārī Viktorijas Alpos Folskrīkā tika atklāts 3x3 saiets, jau 28. reizi Austrālijā. Atklāšana, tāpat kā ik rīts nākamajā nedēļā, sākās ar mācītāja Daiņa Markovska vadītu svētbrīdi. Viņš vēlēja, lai dalībnieki visu darītu no sirds un ar prieku, lai varētu jaunajā gadā paņemt savā ikdienā līdz to visu, ko būs atklājuši un iepzinuši šajās dienās. Paceļot Latvijas karogu, LAAJ priekšsēdis Juris Ruņģis pakavējās atmiņās par 3x3 sākumu. Pirmais 3x3 Austrālijā notika 1983. gadā Kanberas tuvumā, un prieks bija redzēt, ka starp šī 3x3 dalībniekiem bija pulciņš pirmā saieta (toreiz vēl nometnes) dalībnieku – Ilze Tomasa, Miķelis Dancis, Vita un Juris Ruņģi.

Kā jau vairākus gadus ierasts, Uldis Ozoliņš vadīja

Tauriķis

3x3 2011 Folskrīkā — 1. — Svētdien, 2. janvārī

Vārds no vadības

Apsveikums

Saieta avīze „Tauriķis". Redaktori Ilze un Gunārs Nāgeli

Politikas ievirzi, kam arvien daudz klausītāju. Tāpat jau izveidojies ktietns pulciņš interesentu Ilzes Tomases vadītajai Valodas ievirzei. Zīda apgleznošanas ievirzē bija gan tādi, kas jau pagājušā 3x3 aizrautīgi iemēģināja roku šai darbā, gan tādi, kas sāka apgūt pašus pamatus,

pirmo reizi zīda apgleznošanā piedalījās arī vīrietis. Noderīgs bija Viktora Brennera vadītais Pastalu puduris. Noslēguma vakarā daži ar savām jaunajām pastalām kājās jau itin raiti leca polku!

Tālis Švarcs ar degsmi vadīja sporta nodarbības, viņa ievirze bija ļoti populāra, un ko tikai nedarīja drosmīgākie: pārvarēja kāpšanas šķēršļus lielos augstumos, nostaigājot pa apaļu baļķi 17 m augstumā un rāpojot 15 m augstumā pa virvju tīklu, un kur nu vēl klintī kāpšana, loku šaušana, bumbu spēles.

Viesi no Latvijas bija „Lauku muzikanti". Inita Āboliņa, Normunds Ķietis un Harijs Reisners ne tikai spēlēja koncertā un ballītē, bet arī vadīja Dziedāšanas ievirzi un ar „Aijā, žūžū" dziesmiņu iemidzināja mazos bērnus, Inita uzstājās ar referātu par akordeona vēsturi. Viņi atzina, ka darba pieticis, jo latvieši, kā jau visur pasaulē, ir nadzīgi uz dziedāšanu, dejošanu un kopā būšanu. Ievērojuši arī atšķirīgo: austrāļi izskatās it kā pozitīvi iekonservēti, nesabojāti ar negatīvismu par savas mītnes zemi Austrāliju. Varbūt viņiem šeit vairāk saules, tāpēc tāds pozitīvisms?

No Latvijas ceļu mērojušas bija žurnāliste Anita Mellupe un skolotāja Indra Kore, tikpat tālu ceļu arī Astra Moora no Amerikas. Anita savā referātā stāstīja par dokumentālo literatūru Latvijā, pastāstot, kā uzsākusi savu biznesu grāmatu izdevniecībā drīz pēc Latvijas neatkarības atgūšanas. Savukārt Astra stāstīja, kā rūpējas, lai koptu latviešu valodu, kā arī par savu redaktores darbu laikrakstā „Laiks" un „Dienvidkalifornijas Latviešu informācijas biļetenā". Anita un Astra bija aizrautīgas pasaku stāstītājas un arī tēlotājas vakaros mazajiem.

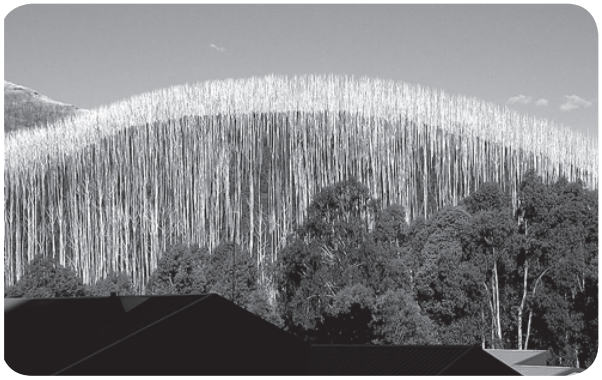
Pēc ciemošanās Austrālijā Anita Mellupe par 3x3 saietu un vadītājiem laikrakstā „Latvietis." rakstīja: „No Latgales puses nāk ne viens vien šejienes tautietis, arī Andra Ziedara dzimta. Andrim ir pieci bērni, tas šajos laikos ir diezgan neparasti, bet, trimdas sākumā Austrālijā nokļuva ļoti daudz tieši kuplo ģimeņu. Un tālab man visu laiku šķiet – visā trimdas kopienā iemiesojies īstens ģimeniskuma gars. 3x3 nometni Andris un viņa sieviņa Irēne vada kā lielu un pārtikušu ģimeni, kurā netrūkst nekā: maizes, rūpju citam par citu, saules glāstu."

3x3 zolītes čempioni

Austrālijas 3x3 saietos vienmēr nopietna vieta ierādīta zolītes spēlei. „Tauriķis" publicējis visu gadu uzvarētāju vārdus: 1986 – Juris Pārups, 1987 – Jānis Kains, 1988 – Arnis Kārkliņš, 1989 – Māra Siksna, 1990 – Rasma Hausa (Howes), 1991 – Arnis Kārkliņš, 1992 – Māra Siksna, 1993 – Arnis Siksna, 1994 – Ivars Apelis, 1995 – Rasma Hausa (Howes),1996 – Arnis Siksna, 1997 – Māris Podnieks, 1998 – Rasma Hausa (Howes), 1999 – Andris Kariks, 2000 – Debija Kapele, 2001 – Juris Ruņģis, 2002 – Māra Siksna, 2004 – Ivars Apelis, 2005 – Anita Apele, 2006 – Kārlis Krūmiņš, 2007 – Dace Dārziņa, 2008 – Arnis Siksna, 2009 – Kārlis Ātrens, 2010 – Andris Ziedars, 2011 – Vaira Ziedare.

Folskrīkas 3x3 saime

Skats no 3x3 saieta vietas uz kalniem. Baltie stumbri ir pēc ugunsgrēka apdegušie eikalipti. Baibas Haringtonas foto, publicēts laikrakstā "Latvietis"

Saieta vadītāji Irēne un Andris Ziedari atklāj 3x3 Folskrīkā

Vakaros tika iestudētas pat teātra izrādes. Karaļa lomā Kalvis Jaunalksnis, „Lauku muzikanti" pārtapuši galma muzikantos

Dziedāšanas ievirzes priekšnesums saieta noslēgumā

Viktors Brenners ar dēlu Mārtiņu. Viktors 80.-tajos gados spēlēja Melburnas latviešu rokrupā „Ļembasts"

Māras Mooras ģimene. Mazajai metiņai 6 mēneši, vīrs austrālis, vēl latviski nerunā

"Lauku muzikanti" vakara dančos

Izsmaržo Austrālijas dabu

ANGLIJA ALMĒLIJA (LATVIEŠU VALODĀ) 1983 – 2003

Informācija un fotogrāfijas:
Ilze Grickus
Dzintra Vīksne
Ilona Uskale
Aivars Sinka
Vintra Pūķe
LNPL sesijas ziņojumi

Izmantotas publikācijas:
„Brīvā Latvija"
„Latvijas Jaunatne"
www.gramata21.lv

BĒRNU NOMETNES PĀRVEIDO PAR 3X3 NOMETNĒM

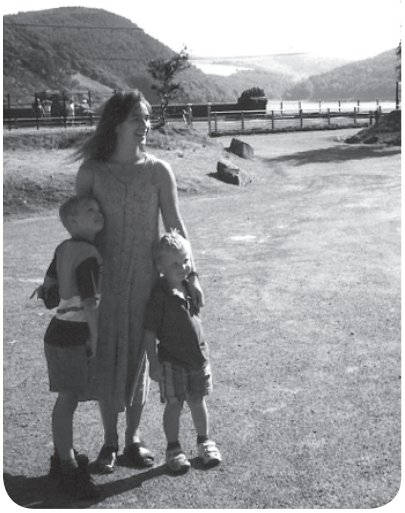
Pirmā 3x3 nometne Anglijā latviski runājošām ģimenēm notika 1983. gadā Latviešu mājā Almēlijā, Anglijas ziemeļrietumos, Herefordširā, pie pašas Velsas robežas.

Īpašumā, ko LNPL 1953. – 1988. gadā nomāja, bet 1988. gadā nopirka no Herefordas pašvaldības, bija iekārtota veco ļaužu mītne un atpūtas vietas tautiešiem, un jau kopš 1953. gada te bija organizētas bērnu vasaras nometnes.

Gadiem ejot, par bērnu sarunu valodu bija kļuvusi angļu valoda. 1982. gada rudenī Skolu un izglītības darbinieku sanāksmē nolēma sekot Amerikas paraugam un sākt jauna veida vasaras nometnes, iesaistot latviski runājošus pieaugušos – bērnu vecākus un vecvecākus.

Dienas kārtība nometnēs saglabājās līdzīga kā agrākajās bērnu nometnēs, bet programma paplašināta, iekļaujot referātus un nodarbības pieaugušajiem. Daļa vecāku un vecvecāku strādāja par skolotājiem un nodarbību vadītājiem. Kopš 1989. gada nometnē strādāja skolotāji no Latvijas.

Diemžēl LNPL iedzīvotāju trūkuma dēļ 1997. gadā bija spiesta Latviešu Almēliju pārdot. 1998. – 2003. gadā latviski runājošo 3x3 nometne pārcēlās uz DV fonda īpašumu „Straumēni", kurā kopš 1987. gada notika atsevišķas 3x3 nometnes angļu valodā jaukto laulību ģimenēm.

Almēlijas saimnieku Krievu dēli Ansis un Guntis ar savu auklīti

Gulbis Almēlijas dīķī. Laivā skolotāja no Latvijas Vintra Pūķe

Almēlijas simbols – lielais dzīvības koks, kura ēnā notika koncerti

Nometņu vadītāji

DZIDRA PURMALE

Trimdas un angļu izglītības iestāžu darbiniece. Ilgus gadus bijusi LNPL Izglītības nozares vadītāja, aktīva trimdas latviešu izglītības pasākumu, tai skaitā Eiropas Vasaras skolas, organizētāja un apcerētāja trimdas presē. Palīdzējusi atjaunot pieminekli „Gaismu sauca" savā dzimtajā pilsētā Alojā. Māca angļu sarunvalodu Anglijā jauniebraukušajiem latviešiem. Apbalvota ar Triju zvaigžņu ordeņa Goda zīmi.

LAIMA SPĪKMANE-BRAUNA (SPEAKMAN-BROWN)

Londonas Latviešu skolas vadītāja 1989. –1995. gadā un latviešu valodas skolotāja. Ilggadēja Eiropas Vasaras skolas vadītāja, rīkotāja, skolotāja. LNPL Izglītības nozares vadītāja un prezidija priekšsēde. Apvienotās Londonas latviešu ev. luteriskās un Miera baznīcas draudzes padomes locekle. Londonas latviešu deju kopas ilggadēja dejotāja, visus 35 kopas pastāvēšanas gadus ar īsiem pārtraukumiem bijusi pamatsastāvā un palīdzējusi izskolot daudzus latviešu dejotājus. Vaļasprieki bija arī kora dziedāšana un joga. Vīrs anglis, izaudzinājuši meitas Selgu un Kristīni. Mirusi 2011. gadā.

GUNTA KRŪMIŅA

Keramiķe. Latviešu valodas skolotāja Londonas Latviešu skolā 1984. – 1985. un 1990. –1991. gadā.

JĀNA JĒRUMA-GRĪNBERGA

Dzimusi Londonā, augusi latviešu ģimenē. Tēvs – komponists un diriģents Alberts Jērums, māte – Lauma, dzimusi Grigora, Kristus draudzes dibinātāja meita. Beigusi Londonas latviešu skolu un pati bijusi tajā latviešu valodas un ticības mācības skolotāja, vēlāk – Eiropas Vasaras skolas valdes priekšsēde. Studējusi bioķīmiju Londonas universitātē, pēc tam beigusi māsu skolu un strādājusi gan reanimācijā, gan ģimenes ārsta praksē. Spēlējusi baznīcā ērģeles. 1993. gadā iestājusies Oukhilas (Oak Hill) koledžas Pastorālās teoloģijas kursā. Pēc ordinācijas 1997. rudenī strādājusi Londonas latviešu ev.luteriskajā draudzē, vēlāk Lielbritānijas luterāņu baznīcas Sv. Annas un Agneses draudzē, reizē arī veicot prāvesta pienākumus. 2008. gadā ievēlēta par Lielbritānijas luterāņu baznīcas bīskapi, tā kļūstot par pirmo bīskapi sievieti Anglijas vēsturē. Anglikāņu – luterāņu biedrības moderatore un Lielbritānijas luterāņu padomes valdes locekle. Rīgas Kristus ev.luteriskās draudzes bīskape. Ģimenē vīrs Jānis un divas meitas – Laila un Anna, ciešas saites arī ar ģimeni Latvijā. Jāna, iespējams, ir vienīgā luterāņu bīskape, kas mīl skatīties angļu nacionālo sportu, kriketu un runā latviešu un svahili valodās.

ILONA USKALE

Dzimusi Flensburgas bēgļu nometnē Vācijā, kopš divu gadu vecuma dzīvojusi un izglītojusies Anglijā. Dziedājusi DV fonda Bradfordas nodaļas jauktajā korī, vadījusi tautas deju grupas „Saktiņa" un „Sakta". Kopā ar vīru – rotkali un deju grupas vadītāju Kārli Uskali izaudzinājuši 4 bērnus latviskā vidē. Skolotāja Bradfordas latviešu sestdienas skolā, no 15 gadu vecuma kā audzinātāja un vadītāja bieži piedalījusies Almēlijas vasaras kolonijās un 3x3 nometnēs. Piedalījusies daudzos ELJA kongresos un citos jauniešu pasākumos. Dziedājusi Ziemeļanglijas folkloras kopā „Dūdalnieki" un piedalījusies Baltica folkloras festivālos Latvijā. Kopš 1988. gada dzīvo Francijā un regulāri apmeklē Latviju, lai apciemotu bērnus un mazbērnus un piedalītos folkloras pasākumos kopā ar folkloras kopu „Skandinieki".

GUNDEGA MIERVALDE

Trīs dēlu māte. Strādājusi slimnīcā. Bijusi audzinātāja Almēlijas bērnu nometnē. „Esmu ļoti pateicīga vecākiem, ka man ir uzdāvināta latviešu valoda un kultūra. Esmu pateicīga Dievam, ka man ir finansiāli iespējams vest bērnus uz latviešu skolu Londonā, 3x3 nometnēm un vaļas brīžos, kaut gan tādu ir ļoti maz, uz Abreni. Esmu arī pateicīga saviem bērniem, kaut gan viņi runā lauztā latviešu valodā, par to, ka viņi ir daudz čaklāki nekā es biju viņu vecumā. Saku bērniem paldies, jo viņi ir paņēmuši manu sapni un līdz šim nes to līdz. Nav jau viegli, jo bieži tas sapnis paslēpjas aiz ikdienišķā mākoņa," Gundega rakstīja „Brīvajā Latvijā" 1989. gadā.

GUNDEGA MILLERE

Bijusi Londonas latviešu skolas skolotāja, mācījusi latviešu valodu un apkārtnes mācību. Rofantas Saimnieciskās sabiedrības valdes locekle. Fotogrāfijā kopā ar vīru.

DZINTRA VĪKSNE

Dzimusi Bankevics 1951. gadā Anglijā. Uzaugusi Korbijā, bet kopš studiju gadiem dzīvo Notingemā. Mikrobioloģe. Latviešu sabiedrībā bijusi aktīva ELJA un LNPL pasākumu atbalstītāja, ērģelniece Lielbritānijas Austrumanglijas draudzes Notingemas kopā. 25 gadus bijusi skolotāja Notingemas latviešu skolā, trīs no tiem par vadītāju. Dejojusi tautas deju kopā „Pērkonītis", piedalījusies jauniešu grupā „Caunu Cepure", dzied Straumēnu jauktajā korī. Piedalījusies divpadsmit 3x3 nometnēs Anglijā, vadītāja vienā un palīdze astoņās. Ģimenē divas meitas. „3x3 nometnes ir bijušas kā brīnišķīga atslēga manām meitām izjust, uzsūkt un iemīlēties latviešu garā un valodā. Kā viņām, tā man tas laiks ir devis dvēselei barību un ļoti tuvus draugus."

Laimons Grīnbergs ar māsu Dzintru 2003. gada nometnē

LAIMONS GRĪNBERGS

Beidzis Bradfordas latviešu sestdienas skolu. Pazīstams latviešu vokālo ansambļu dalībnieks un vadītājs Anglijā. Kopā ar brāļiem Jāni un Andri, brāļa sievu Jānu, Liliju Zobenu un viņas vīru un vēl diviem dziedātājiem nodibinājis vokālo kopu „Atbalss", ar

ko uzstājās latviešu pasākumos Eiropā, ASV un Kanādā, kā arī angļu festivālos. Kopā ar brāļiem dziedājis arī vīru dubultkvartetā „Ogre". Visi brāļi un arī māsa Dzintra dejojuši latviešu deju kopā „Sakta".

PĒTERIS PĒTERSONS

Dzimis Anglijā 1960. gadā. Ieguvis maģistra grādu biznesa vadībā Vestminsteras universitātē. Sieva Tiina un meita Heli. Strādājis par datorprogrammētāju, analītiķi un projektu vadītāju, 2002. gadā nodibinājis savu firmu „LatEst Ltd", kas nodarbojas ar franšīzes veikaliem. Londonas latviešu skolas absolvents un 10 gadus skolas administrators. Piedalījies Latviešu dziesmu svētkos Vācijā un Anglijā, angļu-latviešu rokgrupas „Arvīds un Mūrsitēji" basģitārists un „Londonas dejotāju" dalībnieks. Ilgus gadus ELJA Anglijas nodaļas biedrs un valdes loceklis, DVF Londonas nodaļas mūža biedrs. SIA „LWF viesnīca Radi & Draugi" valdes loceklis. Apvienotās Londonas latviešu un Miera draudzes īpašuma – Rofantas muižas – valdes loceklis.

Aivars Sinka ar meitām

AIVARS SINKA

Dzimis Redingā, Anglijā, 1960. gadā. Māte Milda bija žēlsirdīgā māsiņa, tēvs Juris Sinka – BBC redaktors, vēlāk Saeimas deputāts. Sieva Nikola un trīs meitas: Māra, Anna un Elīze. Par vislielāko panākumu uzskata to, ka iemācījis meitām latviešu valodu, kaut viņas uzaugušas Anglijā un viņu māte ir angliete. Beidzis skolu Redingā, kā arī Londonas latviešu svētdienas skolu, gadu mācījies Minsteres latviešu ģimnāzijā Vācijā. Studējis sabiedrisko administrāciju Notingemā, Anglijā. Strādājis par menedžeri vienā no Lielbritānijas lielākajām bankām, konsultācijas firmas „New Technology Enterprise" līdzdibinātājs, darbojies starptautiskajās konsultāciju firmās „Ernst&Young" un „Capgemini". Sabiedrisks darbinieks Lielbritānijas un Eiropas latviešu organizācijās ELJA un DVF. Studiju laikā Notingemā palīdzējis DVF nodaļas paspārnē dibināt un vadījis latviešu jauniešu grupu „Caunu Cepure", 14 gadus bijis skolotājs un 4 gadus Londonas latviešu skolas pārzinis. Vadījis bērnu vasaras nometnes Anglijā un Eiropas Vasaras Skolu Latvijā. 1991. gadā rīcības komitejas priekšsēdis 9. Vispasaules Latviešu Jaunatnes kongresam. Globālās DV organizācijas centrālās valdes loceklis, pārstāv Lielbritānijas DV un vada centrālās valdes informācijas nozari.

DZINTRA GRĪNBERGA-KELLET

Skolotāja. Darbojusies ELJA, bijusi valdes locekle. Deju kopas „Sakta", Bradfordas kora „Līgo" un ansambļa „Dūdalnieki" dalībniece. Ģimenē ar Paulu Kelletu izaugušas trīs meitas Paula, Lija un Maija. No 1989. līdz 2003. gadam tikpat kā katru vasaru piedalījušies 3x3 nometnē – pirmajos gados vienkārši kā dalībnieki, bet vēlāk Dzintra bijusi gan skolotāja, gan nometņu rīkotāja.

Nometņu vadītāji bijuši arī **Jānis ZAĶIS, Dace SONDORE, Mudīte TURCIŅA, Pēteris BUDE, Daina VĪTOLA**

1983

Laiks: 6. – 20. augusts
Dalībnieki: 70
Tai skaitā 31 pieaugušais, 39 bērni (līdz 15 gadiem)
Vadītāji: Laima Spīkmane-Brauna, Dzidra Purmale, Jānis Zaķis

ALMĒLIJAS 30. VASARĀ LATVIEŠU BĒRNI SABRAUC AR SAVIEM BĒRNIEM

Svētdienas, 7. augusta rīts Almēlijā sākās ar karoga pacelšanu pie skolas. Karogu bērnu vasaras nometnei uzdāvināja ELJA Anglijas nodaļas jaunieši Latviešu mājas Almēlijā 30 gadu svinībās. Dāvinātā karoga pacelšana šīs vasaras nometnes sākumā bija zīmīga divējādi. Trimdā dzimušie un augušie jaunieši, kas jau tikpat kā pieaugušo kārtā, pasniedza karogu saviem jaunākajiem brāļiem un māsām ar aicinājumu sekot viņu pēdās un augt par latviešiem. Otrkārt, karoga pacelšana mastā pie Almēlijas skolas mājas ievadīja jaunu posmu Anglijas latviešu dzīvē. Tas bija pirmais mēģinājums Amerikā sāktajai trīs paaudžu nometnei 3x3.

Atklāšana sākās ar Ilzes Kuplēnas vadīto svētbrīdi, kurā viņa runāja par šādas kopā nākšanas dziļāko jēgu: „Ja mēs, savu dzīvi veidojot, tās pamatos liksim kristietību un dzīvi vadīsim latviskā garā, mūsu mūžs būs krāšņs un svētīgs, mēs redzēsim pasauli, it kā stāvēdami augstākā vietā ar plašāku skatu."

Kamēr mastā uzvijās Indras Jefimovas un Rolanda

Blezūra roku vilktais jaunais karogs, visi vienojās Latvijas valsts himnā, kam sekoja Līvijas Uskales teiktā tautas dziesmu virkne. LNPL un LAK Izglītības daļas vārdā dalībniekus sveica Dzidra Purmale. Daugavas Vanadžu goda priekšniece Marija Ķeņģe savā uzrunā izteica prieku un gandarījumu, ka Latviešu mājās Almēlijā trīsdesmitajā vasarā pulcējušās jaunās ģimenes ar bērniem. Jauno ģimeņu vecāki paši pirms gadiem kā bērni brauca uz Almēlijas nometni. Lielā jauniešu līdzdalība 30 gadu svinībās un kuplais dalībnieku skaits pirmajā 3x3 stiprināja ticību nākotnei.

Priekšpusdienās visiem, arī vecākiem, bija mācību stundas – latviešu valoda un diskusiju grupas par aktuāliem jautājumiem un kopēja dziedāšana. Pēcpusdienās notika praktiskās nodarbības – zīmēšana, veidošana, rokdarbi, rotu kalšana, pīrāgu cepšana, kā arī sports, rotaļas un tautas dejas. Lieti noderēja DV Boltonas nodaļas priekšnieka Jāņa Zaķa dāvinātā volejbola bumba. Bērnu svētkos bērni rādīja Ausmas Ādamsones iestudēto ludziņu, sekoja kopēja bērnu un vecāku programma ar dziesmām, dejām un rotaļām.

Izglītības darbinieki iesaka turpināt 3x3

„Garākas pārrunas izraisīja Almēlijas bērnu un vecāku 3x3 nometnes organizēšana. Klātesošie vienprātīgi ieteica turpināt šo pasākumu, kurā piedalās visas paaudzes. Dalībnieki atzina, ka ļoti svarīgi, lai nometnē valdītu īsti latviska gaisotne, ko var panākt tikai, ja visi dalībnieki lieto latviešu valodu kā sarunās, tā nodarbībās. Tāda vide arī veido vislabvēlīgākos apstākļus valodu apgūt tiem, kas to tikko sākuši mācīties."

No Dzidras Purmales ziņojuma skolu un latviskās izglītības darbinieku sanāksmē Straumēnos

1984

Laiks: 11. – 25. augusts
Dalībnieki: 85
Tai skaitā 42 pieaugušie, 43 bērni
Vadītājas: Gunta Krūmiņa un Laima Spīkmane-Brauna

Svētbrīži: Ilze Kuplēna-Juarte

Skolotāji: Rita Jefimova, Ausma Ādamsone, Ārija Jefimova, Jāna Jēruma-Grīnberga, Agris Krūmiņš, Lilija Kuplēna, Gundega Miervalde, Dzidra Purmale, Aīda Rulle, Ilona Uskale, Kārlis Uskalis, Elīna Zaķe

Referāti:
- Lūcija Bērziņa (Austrālija). *Latviešu literatūra*
- Arvīds Bērziņš. *Arheoloģiskie izrakumi Lubāna ezerā*
- Līga Ruperte. *3x3 pasākumi Amerikā un Austrālijā un latviskais dzīves veids svešumā*
- Irīna Ozoliņa (Austrālija). *Humors latviešu literatūrā*
- Jānis Aprups. *Latviešu valodas tīrība*
- Dzintars Svenne. *Latvieši vēstures gaitā*

AIZJŪRAS CIEMIŅI NEIZPROT "DĪPĪŠU" ATMIŅAS

Nometnes atklāšanu ievadīja mācītājas Ilzes Kuplēnas-Juartes vadītais dievkalpojums. Svētrunā viņa iztirzāja Mateja evaņģēlija pantu dziļāko nozīmi, kur stāstīts par labo sēklu, kas aug kopā ar nezālēm. Dalībnieki ar lielu uzmanību sekoja pārdomām par nezāļu ravēšanu pašiem sevī. LNPL Izglītības nozares vadītāja Dzidra Purmale izteica prieku par kuplo dalībnieku skaitu un uzsvēra, kaut nometne notiek šķietami nomaļā Anglijas stūrī, tās darbībai seko visa Anglijas latviešu saime un arī 3x3 dalībnieki citās zemēs. Viņa apsveica aizjūras ciemiņus, kas iegriezušies Almēlijā, lai dalītos zināšanās un pieredzē ar Anglijas latviešu ģimenēm, un vēlēja nometnei tikpat sekmīgu darbu kā pagājušajā vasarā.

Priekšpusdienās notika mācības jaunai paaudzei un referāti ar debatēm pieaugušiem, kas turpinājās vakaros. Referātos bija aicināti piedalīties arī Almēlijas mājas iedzīvotāji, kā arī vecākie bērni. Pēcpusdienās praktiskajās nodarbībās mācījās kalt rotas (Kārļa Uskaļa grupā iesaistījās 40 dalībnieku), aust, šūt baltos darbus, adīt cimdus, nodarboties ar keramiku, gatavot kostīmus teātra izrādei, piedalīties teātra studijā, darboties ar datoriem vai mācīties koklēt. Bija laiks dziedāšanai, sportošanai, rotaļām, šķēršļu gājienam un tautas dejām. Viens vakars bija veltīts Vācijas nometņu „dīpīšu" laikiem, kas Anglijas latviešu atmiņās saglabājušies vēl itin dzīvi. Šāda kavēšanās „dīpīšu" nometņu atmiņās ciemiņiem no citiem kontinentiem likās neizprotama.

Jaunākie dalībnieki iestudēja Ausmas Ādamsones komisko ludziņu „Vecais kareivis". Noslēguma vakarā dialogi ritēja raiti un iespaidīgs izvērtās masu skats ar velna ierašanos daudzu mazo velniņu pavadībā. Smieklus izraisīja galveno lomu tēlotāji: vecais kareivis Dzintars Svenne, karalis Aleksandrs Tērmanis, princese Indra Jefimova ar galma dāmām Ingrīdu Tērmani un

Ingrīdu Liģeri. Ludziņai sekoja kora dziesmas bērnu un vecāku skanīgā dziedājumā Jānas Jērumas-Grīnbergas vadībā. Priekšnesumus nobeidza Rona Juarta (Ewart) komiskais stāstījums par savām latviešu valodas stundām Almēlijā.

Karogam lēni slīdot lejup, nometņotāji pēdējo reizi šajā vasarā kopīgi dziedāja „Noriet saule vakarā". Likās, ka visiem ir apņemšanās atkal tikties nākamajā gadā.

Ar smaidu: Tēvs vainīgs ...

„Atkal nokavējām vingrošanu. Tēvs vainīgs, aizgāja dušoties, pašiem bija jāģērbjas. Pēc brokastīm latviešu valodas stunda. Tēvs būtu varējis mūs izglābt no šīm mokām, ja būtu mums agrāk sācis mācīt latviešu valodu. Pēc pusdienām rotu kalšana. Tēvs taisa mātei saktu, es pats taisu gredzenu. Pēc vakariņām tēvs mūs pameta, lai spēlētu volejbumbu. Viņš to vairāk mīl nekā mūs. Atkal varžu ķeršana."

No 3x3 dalībnieku kopējās dienasgrāmatas

1985

Laiks: 10. – 24. augusts
Dalībnieki: 84
Tai skaitā 43 pieaugušie, 41 bērns
Vadītāja: Jāna Jēruma-Grīnberga
Darba grupa: *administrators* Andrejs Ozoliņš, *programmu sastādītāji* Gunta un Agris Krūmiņi

Interešu grupas:
- *Rotu kalšana* – Kārlis Uskalis
- *Koka grebšana* – Rūdis Arnītis
- *Aušana* – Šarlote Kažociņa
- *Šūšana, baltie darbi* – Elīna Zaķe
- *Šūšana bērniem* – Laima Spīkmane-Brauna
- *Glezniecība un zīmēšana* – Māra Sarkana un Biruta Jefimova
- *Praktiskās nodarbības mazākajiem bērniem* – Gunta Krūmiņa
- *Teātra māksla* – Ausma Ādamsone
- *Politiskās diskusijas* – Guntis Bērziņš

Skolotāji: Rita Jefimova, Ilona Uskale, Ārija Jefimova, Tamāra Grigule, Gundega Feldmane, Melānija Bugniusa
Pusaudžu nodarbības: Laima Bērziņa

3X3 IR DARBA NOMETNE

Pirmo reizi Almēlijā iznāca nometnes avīze „Piliens", kuras nosaukumu ietekmēja laika apstākļi, jo ik dienas lija. Avīze ir rakstu krājums, kurā ievietoti dalībnieku raksti un zīmējumi.

Bērni bija sadalīti četrās grupās: sētiņa – no 5 mēnešu līdz 2 gadu vecumam, 1. bērnudārzs – no 2 līdz 3 gadiem, 2. bērnudārzs – no 3,5 līdz 6 gadiem, jaunākā grupa – no 7 līdz 10 gadiem, vidējā grupa – no 11 līdz 13 gadiem un pusaudži no 14 līdz 15 gadu vecumam. Bērnu programmā bija latviešu valodas, vēstures un dziedāšanas stundas. Arī rotaļas, gatavošanās teātra izrādei un iespēja piedalīties praktiskajās interešu grupās.

Pieaugušie rīta cēlienā piedalījās latviešu valodas mācībās vai vēstures semināros, kurus vadīja Indulis Kažociņš. Viņš sniedza arī trīs vakara priekšlasījumus: „Demokrātiskā Latvija", „Autoritārā Latvija" un „Padomju Latvija". Nometnes laikā izveidotā dramatiskā kopa iestudēja un izrādīja Anšlava Eglīša lugu „Leo" un Latvijā neuzvesto Māras Zālītes „Tiesu". Bija dainu vakars, dzejas vakars un Beztalantu vakars, arī Baltijas Brīvības un miera kuģa vakars. Bet Agris Krūmiņš nometnes avīzē vaicā: kas gan būtu 3x3 bez humora vakaros? Bez Ritas un Ilonas humora? Un atbild: izcūkstējusi pagale. Humors bija. Bija smiekli. Skaidri. Dziļi.

Nometnes avīze „Piliens". Redaktors Andrejs Ozoliņš

„Šāda veida nometnes ir nepieciešamas, lai it sevišķi jaunās ģimenes vismaz reizi gadā kādas nedēļas pavadītu latviskā vidē, tādējādi pašiem vecākiem nostiprinot latvisko apziņu un pie reizes dodot iespēju viņu bērniem ieaugt latviešu sabiedrībā. 3x3 ir darba nometne. Tikai tie, kas tur ierodas ar apziņu ņemt pilnīgu dalību, iegūst visu to, ko nometne var dot," LNLP 1985. gada sesijas ziņojumā sacīja Andrejs Ozoliņš.

Almēlija ir mūsu otrā māja

„Jaunākais dēls domā, ka mēs esam bagāta ģimene, jo mums pieder divas mājas. Viena te pilsētā, otra Almēlijā. Par trīsgadnieka vārdiem jāpasmejas, bet – arī jāpadomā. Savā ziņā dziļa patiesība. Varbūt vēl dziļāka nekā dzeltenajām

ūdens puķēm pieaugušais Almēlijas ezers ... Daudzām latviešu ģimenēm Almēlija ir kā otra mājvieta. Te pulcējušies bērni vasaras kolonijās kopš piecdesmitajiem gadiem. To laiku bērni pieauguši, kļuvuši vecāki un nu kopā ar saviem bērniem vasarā pulcējas Almēlijā 3x3 nometnē.

Pēdējos gados mūsu mājā gandrīz nav bijusi tāda diena, kad Almēlija netiktu pieminēta. Līdz Ziemassvētkiem tiek pārrunāts, kā 3x3 nometnē bija. Pēc svētkiem sākas dienu skaitīšana līdz nākošajai nometnei. (..) Man ar to pietiek, jūtos gandarīta, kad dzirdu jaunāko atvasi savā nodabā dziedot „Seši mazi bundzenieki"."

No Gundegas Miervaldes vēstules nometnes vadītājai 1985. gada septembrī

1986

Laiks: 10. – 24. augusts
Dalībnieki: 99
Tai skaitā 56 pieaugušie, 43 bērni
Vadītāja: Ilona Uskale
Vadītājas palīdzes: Rita Jefimova, Gundega Miervalde
Tēma: Latviešu sieviete

Svecīšu dievkalpojums: Rons Juarts (Ewart)
„Rons Ewarts savā svecīšu dievkalpojumā mums pierādīja, cik daudz sveštautietis var mums dot, ja viņam sirds īstā vietā..."

Skolotāji: Ārija Jefimova, Biruta Jefimova, Dace Sondore, Tamāra Grigule, Zinta Uskale, Ilona Uskale, Gundega Millere, Laima Spīkmane-Brauna, Rita Jefimova, Gunta Krūmiņa, Melānija Bugniusa, Jāna Jēruma-Grīnberga, Alda Kārtere (Carter)

Interešu grupas:
- *Rotu kalšana* – Kārlis Uskalis
- *Koka grebšana* – Rūdis Arnītis
- *Etnogrāfija* – Ērika Vīlipsone
- *Baltie darbi* – Elīna Zaķe

Vakaru programmas:
- Jāna Jēruma-Grīnberga. *Latviešu valoda: medicīnas un anatomijas tests*
- Ērika Vīlipsone un Brunis Rullis. *Latviešu valodas sacensības*
- Ausma Ādamsone. *Teātra vakars*
- Ojārs Rozītis. *Folklora un rokmūzika Latvijā*
- Ojārs Rozītis. *Latviešu sieviete, latvietis un sekss*

Referāti:
- Ārija Jefimova. *Sieviešu kustība Anglijā*
- Ausma Ādamsone. *Latviešu sieviete Anšlava Eglīša darbos*
- Jāna Jēruma-Grīnberga. *Lūcija Garūta*
- Ojārs Rozītis. *Latvijas rakstnieki, prese un nacionālā pašapziņa*
- Dzidra Purmale. *Vasaras kursi Straumēnos; Aleksandrs Čaks*

ŠOGAD BIJA JAUKI, JO ...

... varējām tikties ar veciem draugiem un iegūt daudz jaunu draugu;

... varējām dedzīgi spēlēt voleju. Paldies Andrim Miervaldim ar palīgiem par voleja laukuma sakārtošanu;

... varējām jauni un veci dejot tautas dejas katru dienu pie akordeona mūzikas. Paldies Reinītim, Zaķu Jānim, Uskaļu Kārlim;

... varējām baudīt Ojāra Rozīša vispusību un humoru un pacilāt līdz šim neaizskarto tematu par seksu;

... varējām lieli un mazi iekļūt pasaku pasaulē, skatoties burvīgo leļļu teātri Ērikas Vīlipsones vadībā ar Ruļļu un Jefimovu ģimenes izpalīdzību;

... varējām izdziedāties kārtīgi un pat korīti nodibināt Jānas Jērumas-Grīnbergas uzraudzībā;

... varējām izbrēkties pie varena ugunskura, kuru sakārtoja Valdis Eksts. Paldies viņam un paldies mājai par „gardumiem";

... varējām skatīties ļoti interesantas latviešu video

Nometnes avīze „Piliens". Redaktors Mārcis Svenne

lentes par Minsteres dziesmu dienām, latviešu folkloru, Krišjāņa Barona dzīvi, Latvijas laukiem, tirgiem, māksliniekiem utt. Paldies Zariņa kungam par video aparātu, Bērziņu ģimenei un Bisenieka kungam par lentēm un Andrim Miervaldim, kurš mācēja pareizās pogas nospiest;

... varējām pārsmieties līdz asarām paši par sevi, kad atklājās pārsteidzošie talanti teātra vakarā Ausmas

Ādamsones apdāvinātajās rokās;

... varējām iejusties tikpat kā īstās senlatviešu kāzās, kuras izkārtoja Rita Jefimova. Piedzīvojām brūtes zagšanu, izpirkšanu, derības, kāzu mielastu, dejošanu, apdziedāšanu, mičošanu, guldināšanu un modināšanu. Ieturējām kopīgu kāzu mielastu, un tas radīja īsti svinīgu noskaņu. Paldies Imantam un Ingrīdai, ka varēja viņus „līdzināt" mūsu vidū.

No nometnes vadītājas Ilonas Uskales pārskata nometnes avīzē

Galvas sāpes sagādā latviski nerunājošie bērni

„Latviski nerunājoši bērni turpina sagādāt galvas sāpes. Diemžēl daudziem trūkst ne tikai valodas zināšanas vien, bet arī vispārīgas zināšanas par Latviju, latviešiem un latvietību. It sevišķi zēni bieži izrāda maz intereses, un tas savukārt rada disciplīnas problēmas. Līdzšinējā nometne nespēj šiem bērniem sniegt to, kas viņiem būtu vajadzīgs, tādēļ Jānis Zaķis un Inta Āriņa-Ivena nodomājuši nākamajā vasarā rīkot 3x3 nometni Straumēnos, kas būtu domāta tieši šādiem bērniem. Citādi iznāk tā, ka atkal tiem bērniem, kas prot latviski, jācieš. Daudzi no viņiem nāk no jauktām laulībām. Viņu vecāki ir pūlējušies viņiem iemācīt latviski, ved viņus uz 3x3, lai viņiem būtu izdevība sarunāties latviski ar citiem bērniem. Bet beigu beigās, kas tur iznāk? Viņi atkal dabū klausīties un sarunāties angliski, lai daži bērni kaut ko saprastu un nejustos atstumti. Tas nav pareizi un taisnīgi ne pret šiem latviski runājošiem bērniem, nedz viņu vecākiem. Tas nav arī taisnīgi pret latviski nerunājošiem bērniem, kuru vecāki nav gribējuši, varējuši vai uzskatījuši par nepieciešamu saviem bērniem iemācīt runāt latviski."

No nometnes avīzes apraksta par pārrunu vakaru

1987

Laiks: 16. – 29. augusts
Dalībnieki: 93
Tai skaitā 53 pieaugušie, 40 bērni
Vadītājas: Laima Spīkmane-Brauna, Gundega Millere, Gundega Miervalde

Skolotāji: Ivika Laeva (Laev), Daina Vītola, Rita Jefimova, Modris Bite, Ilze Kuplēna-Juarte (Ewart), Gundega Millere, Laima Spīkmane-Brauna, Tamāra Grigule, Aīda Rulle, Dace Sondore

Interešu grupas:
- *Podniecība* – Krišs Ligers
- *Rokdarbi* – Irma Ernstone
- *Baltie darbi* – Elīna Zaķe
- *Groziņu pīšana* – Rūdis Arnītis
- *Valoda pieaugušajiem* – Daina Vītola, Lūcija Bērziņa
- *Filmu studija* – Modris Bite
- *Teātra studija* – Ausma Ādamsone

Vakaru programmas:
- Ivika Laeva. *Rīga 19. gadsimtā*
- Solveiga Miezīte. *Latviskā audzināšana*
- Zigis Miezītis. *Tautas dejas*
- Lūcija Bērziņa. *Atšķirība starp literatūru Latvijā un ārpus Latvijas*
- Laima Bērziņa. *Lugas „Sniegotie kalni" lasīšana*
- Arvīds Bērziņš. *Latvijas pilskalni*
- Rita Jefimova. *Folkloras vakars*

ZIGIS BIJA ZVAIGZNE

„Ja kādam no bērniem jautātu, kas viņam vislabāk palicis atmiņā no šīgada 3x3 nometnes Almēlijā, droši vien visi kā viens atbildētu: Zigis! Un ne jau bērni vien, arī mātes, tēvi un vecmāmiņas vēl ilgi atcerēsies Zigi Miezīti no Kanādas, kas šovasar nometnes pirmajā nedēļā vadīja tautas dejas," raksta „Brīvā Latvija".

Pirmo reizi mazie zēni nebija jāmeklē pa krūmiem un ar varītēm jāved dejot tautas dejas. Viņi nāca paši bez lūgšanās un draudiem, un turpināja tikpat cītīgi dejot, lietojot Ziga skaņu lentu, arī otrajā nedēļā, kad Zigis pats jau bija prom. Zigis bija zvaigzne! Viņš vadīja arī tautiskos vakarus, kopīgos dančos iesaistot gan jaunus, gan vecus.

Savukārt Irēna Koluža un Gunārs Tamsons bija gādājuši, lai bērniem šoreiz nebūtu jāsēž un žēli jānoskatās,

Nometnes avīze „Paleciens". Redaktors Mārcis Svenne

kā lielie spēlē voleju. Bērni dabūja arī paši pārsist bumbu pāri tīklam un uzspēlēt futbolu.

Pieaugušie vingrināja smadzenes pārrunās par latvisko audzināšanu un latviešu trimdas rakstniekiem un dzejniekiem. Ja slodze kādam likās par lielu, Ilze

Kuplēna-Juarte iepazīstināja ar meditācijas kluso spēku.

Bija gādāts, lai arī rokas nestāvētu dīkā. Nometnes laikā radās lieli un mazi māla podi, apaļi un gareni kurvīši un smalki baltie darbi. Bērnu mīlulis bija Modris Bite, kas ar Ausmas Ādamsones un galvenais – bērnu – palīdzību veidoja videofilmu.

Šī bija klusa un mierīga nometne. Reizē ar tautiešiem Latvijā nometnieki atzīmēja Molotova-Ribentropa paktu ar klusuma brīdi tautas tērpos pie karoga.

Un šogad nelija lietus! Tāpēc nometnes avīze mainīja nosaukumu, vairs nebija „Piliens".

Redakcija rīkoja aptauju un pēc tās sadalīja titulus:

Visinteresantākais skolotājs – Modris Bite
Visinteresantākais lektors – Solveiga Miezīte
Visinteresantākā nodarbība – dejošana
Vismīļākā dziesma – Saule veda vedekliņu
Vismīļākā tautas deja vai rotaļa – Saules deja
Vissabiedriskākais – Zigis Miezītis
Visskaļākais – Zigis Miezītis
Visklusākais – Jasmīna Svemme

1988

Dalībnieki: 69
Tai skaitā 34 pieaugušie, 35 bērni
Vadītāja: Dace Sondore
Vadītājas palīgi: Bernds Sondors, Aīda Rulle, Gundega Miervalde

Dievkalpojums: mācītājs Paulis Kļaviņš

Interešu grupas:
- *Dziedāšana* – Lilija Zobens
- *Podniecība* – Krišs Ligers un Tamāra Grigule
- *Adīšana* – Birzgaļu ģimene
- *Pastalu gatavošana* – Krišs Ligers
- *Žurnālistika* – Austra Liepiņa
- *Rotaļas* – Ivika Laeva
- *Tautas dejas* – Laima Spīkmane-Brauna
- *Sports* – Irēna Koluža un Valdis Valeinis

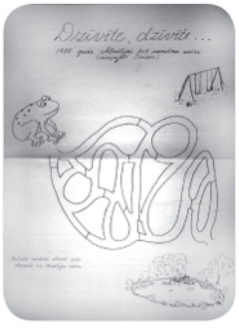
Vakaru programmas:
- *Pasaciņa bērniem* – Gundega Millere
- *Talantu un beztalantu vakars* – Gundega Miervalde
- *Muzikālo mīklu vakars*
- *Jāņu svinēšana*

Referāti:
- Paulis Kļaviņš. *Pašreizējais politiskais stāvoklis Latvijā un trimdā; Gaismas akcijas darbība; Kristietības un dievturības ietekme latviešu tautā šodien*
- Austra Liepiņa. *Prese un žurnālistika*
- Lilija Zobens. *Folkloras ieskaņojumi un etnogrāfiskie ansambļi Latvijā; Latviešu koru dziesmas attīstība; Jurjānu Andrejs un Emīls Melngailis*
- Jāna Jēruma-Grīnberga. *Anglijas latviešu dziesmu dienas; Helmers Pavasars*
- Raimonds Dāle. *Jāņu tradīcijas*
- Dace Sondore. *Tautas dziesmu metrika*
- Imants Laugalis. *Ieskats profesora Valdemāra Tones dzīvē un darbos*

TRAUKSMAINĀ NOMETNE ANGĻU MIERĀ

1988. gada smagumpunkts bija mācītāja Paula Kļaviņa pieci referāti par pašreizējo politisko stāvokli Latvijā un trimdā, par Gaismas akcijas darbību un par kristietību un dievturību un abu šo ticību ietekmi latviešu tautā šodien. Referātus papildināja videolentes, lielākoties no Latvijas televīzijas. „Varējām skatīties aktuālo programmu „Labvakar", kā arī mūsu ausīm pilnīgi neticamās runas Radošo savienību kopsanāksmē. Jutāmies lietas kursā – zinājām un sapratām daudz vairāk par pārmaiņām, kas pašreiz risinās Latvijā, „Brīvajā Latvijā" rakstīja Jāna Jēruma-Grīnberga.

Dalībnieki pārrunāja trimdas pašreizējo nostāju: vai būs spējīgi reaģēt pareizi un ātri diezgan straujajām pārmaiņām? Vai trimdā Anglijā ir diezgan cilvēku ar pareizām zināšanām, lai analizētu notikumus Latvijā? Vai

Nometnes avīze „Dzīvīte, dzīvīte". Apkopojuši Sondori

mācēs atšķirt reālas iespējas no aklas, pārāk optimistiskas cerības? Ko trimdas latvieši varētu darīt, lai pavirzītu lietas Latvijā ātrāk uz priekšu? Vai varēs palīdzēt neatkarības kustībai gan morāli, gan finansiāli? Necerēja divās nedēļās atrast risinājumu visām problēmām, bet,

„ja bija vispār gala slēdziens mūsu diskusijām ar Pauli Kļaviņu, tad varētu to izteikt šādi: sapratām, ka latviešu tauta pārdzīvo liktenīgus laikus, un pavīd pat maza brīvības liesmiņa. Tieši kāda mums katram būs loma šai laikā, nemākam vēl teikt, bet nav šaubu, ka nedrīkstam būt vienaldzīgi. Mums ir skaidri jānostājas taisnības dēļ vajāto pusē."

Vienā vēlā vakarā nometnieki pēc referāta ilgi sēdēja un runāja, bet šoreiz ne par politiku, bet par ticību. Kaut arī saka, ka ar draugiem nevajagot runāt par ticību, politiku vai naudu – tā varot izirt vistuvākās draudzības, Almēlijas 3x3 nekad nav vairījušies pārrunāt pat viskutelīgākos jautājumus. Te sadzīvo visi – labie, kreisie, zaļie un apolitiskie, luterticīgie, katoļi, dievturi un baptisti – visumā saticīgi, draudzīgi un mierīgi. „Kas mums šo mieru dod? Varbūt mūs apņem vecās Ņūporta mājas gadsimtos uzkrātais angļu miers, bet varbūt tā ir 3x3 īpatnā uzbūve? Kur vēl citur vienlīdzīgi sanāk kopā zīdainis ar vecmāmiņu? Viengadīgais ar astoņdesmitgadīgo?" rakstīja Jāna Jēruma-Grīnberga.

Nometnes vadītāja Dace Sondore noslēgumā teica paldies ziedotājiem, atbalstītājiem un palīgiem par nometni, „kas deva prieku un degsmi daudzām latviešu ģimenēm, lai nākamajā gadā turpinātu strādāt latvietības labā. Šīs nometnes nozīme nākotnei ir neatsverama zeltā."

Ar smaidu

Ievērojama jubileja. *Ievērojamu jubileju 3. augustā atzīmēja nometnes dalībniece Līnīte, kad viņa sasniedza pirmo dzimšanas dienu. Līnītes izcilākie panākumi līdz šim ir iešana bez pieturēšanās, mīlīgs smaids, laba ēstgriba un 7 zobi. Jubilāri goda dienā ar „Daudz baltu dieniņu" vēlējumu apsveica daudzbalsīgais nometnes koris.*

Kas atlīdzinās zaudējumus? *Lūdzu redakciju nekavējoties noskaidrot, kāpēc šovasar vienmēr līst lietus un gandrīz nemaz nespīd saule. Vai būtu iespējams pieprasīt kaut kam kaut kur zaudējumu atlīdzību par nelietotām jaunajām peldbiksēm? Nometņotājs skolas mājā."*

No nometnes avīzes „Dzīvīte, dzīvīte"

1989

Laiks: 12. – 26. augusts
Dalībnieki: 100
Tai skaitā 65 pieaugušie, 35 bērni
Vadītāja: Gunta Krūmiņa
Vadītājas palīdzes: Laima Spīkmane-Brauna, Jāna Jēruma-Grīnberga
Tēma: Tēvzeme runā

Dievkalpojums: prāvests Ringolds Mužiks

Referāti: Inga Jēruma (Latvija), Imants Vekmanis (Latvija), Pārsla Vekmane, Juris Podnieks, Dzidra Purmale, Agris Krūmiņš

Audzinātāji un nodarbību vadītāji: Ilze Birzgale, Modris Bite, Inta un Raimonds Dāles, Irma un K. Ernstoni, Tamāra Grigule, Andris Heisters, Ilze Hicka (Hicks), Gundega Miervalde, J. Liģers, Mudīte Turciņa, Elīna Zaķe

DISKUTĒ PAR DZELZS PRIEKŠKARA SEKĀM

Par nometnes motīvu bija izvēlēti Ilzes Kalnāres vārdi „Tēvzeme runā". Pēc 40 mēmajiem gadiem tas likās aktuāls sauklis notikumiem dzimtenē. Viesi no Latvijas – žurnāliste Inga Jēruma un aktieris Imants Vekmanis – vadīja politisko diskusiju par pārmaiņām Latvijā. Visus interesēja, kas būs tālāk. Būs? Nebūs? Ja būs – tad kad? Un kas ir ar tām ziepēm? Vai patiešām trūkst? Un kādi tie taloni izskatās? ... Visgrūtāk bija raksturot dzimtenes cilvēkus, izskaidrot, kas ar viņiem noticis. Citu vakaru politiskās diskusijas tēma par trimdas un dzimtenes sakariem. Vēl citā Inga Jēruma stāstīja par žurnālistiku Latvijā – par Atmodas ieskandinātājiem Īvānu un Snipu, par „Skolotāju Avīzi" ar baltu laukumu cenzūras aizliegtās žurnālistu sanāksmes Rezolūcijas vietā, par sarkastiski ironiski rotaļīgo toni, kādā runā Latvijas radio, par TV „grāvējiem" – „Panorāmu" un „Labvakar!". Diskutējot par bērnu audzināšanu Latvijā, bija grūti saprast, kā Latvijā varēja izaugt jaunieši, kas tikai tagad uzzina patiesību par savas zemes vēsturi. Inga un Imants skaidroja, ka dzīve aizvadītajos gados Latvijā nebūt nav bijusi tik viennozīmīgi skaidra kā pašlaik, jo tiekšanās pēc Latvijas neatkarības netika izvirzīta par mērķi sapņos un cerībās. Vajadzēja dzīvot tādu dzīvi, kāda tā bija, tāpēc arī daudzi samierinājās, ne mazums – pielāgojās. Trimdā mācīja vienu vēsturi, Latvijā – pavisam citu. Dzelzs priekškars nebija nolaists velti.

Vakaros notika literārās intervijas, kurās varēja labi iepazīt nometnes dalībniekus. Tas nometnē bija jauns un izdevies žanrs, mazliet atgādināja televīzijas raidījumu. Vienā vakarā notika „pārkārtošanās kvīzs" – viktorīna. Uzdevums bija latviskot Latvijas preses valodu, zināt, kādos datumos kādus svētkus svin Latvijā, atšifrēt

dažādus saīsinājumus („cietākais rieksts" izrādījās VĻKJS) un komandām vajadzēja uzrakstīt Helsingborgas Latviešu dziesmu svētku atreferējumu „Daugavas Vanagu" un „Cīņas" stilā. Beigās daudzi noņēma acenes un slaucīja smieklu asaras.

Sestdienas pēcpusdienā dalībnieki uzvilka tautastērpus. Ezermalā Ērikas Vīlipsones vadībā notika Māras svētki. Saspringtajā nedēļas ritmā pieaugušajiem un bērniem vēl atlika laiks, lai izšūtu divas sienas segas: vienu Abrenei Francijā, otru Almēlijai. Pateicība par to Ritai Jefimovai, Aīdai Rullei un Ērikai Vīlipsonei.

Arī padomju sieviete var būt latviete

„Iznāca minidiskusija par tematu „padomju" cilvēks, kā mēs ar Imantu laiku pa laikam sevi dēvējām. Mums pieklājīgi vaicāja, kādēļ mēs tā darot. Trimdiniekiem esot ļoti sāpīgi to dzirdēt. Un mēs abi taču neesot „padomju cilvēki", mēs esot latvieši. Paskaidroju, ka, neraugoties uz ironiju, ar kādu šos vārdus lietojam civilizētajā pasaulē, tie tomēr ir patiesi. (..) Nevar uzaugt un lielāko mūža daļu nodzīvot sistēmā, paliekot ārpus tās. Es esmu „padomju sieviete" ar visām no tā izrietošajām sekām, tāpat kā mana māsa Jāna ir Anglijas sieviete. Bet tas netraucē mums abām būt latvietēm un viņai, dzimušai londonietei, par savu dzimteni uzskatīt Latviju."

No Ingas Jērumas raksta „Latvijas Jaunatnē" 1990. gadā

Jāglābj situācija: vajadzīgi vīrieši!

„Mums ir nopietni jāvēršas pret vīriešu trūkumu nometnes audzinātāju sastāvā: stāvoklis ir kritisks un prasa uzupurēšanos no mums visām, lai situāciju glābtu. Varētu izlikties kā humoriņš? Jā, bet aiz tā slēpjas nopietnības grauds. Pagājušajā gadā 3x3 izvērtās par bērnu, mammu un vecmāmiņu nometni. Daļēji, protams, tas ir neizbēgami, jo 3x3 ģimenes pārsvarā ir konvencionālas: māte dzīvo mājās un audzina bērnus, kamēr tēvs strādā maizes darbu. Līdz ar to mātēm ir vieglāk pavadīt divi nedēļas prom no mājām ar bērniem. Tas ir tomēr ļoti žēl: pirmkārt, tēvi zaudē daudzus no 3x3 priekiem un arī no izglītības. Otrkārt, bērniem pastiprinās pārliecība, ka latviskās nodarbības un izglītība ir sieviešu būšana. Ja mums būtu tēvi, kas vadītu rotaļas, nešaubos, ka būtu vieglāk pierunāt lielākos zēnus piedalīties puslīdz brīvprātīgi. Nometnes gaisotne ir savādāka, ja ir vairāki vīriešu kārtas pārstāvji. Vai varētu aizmirst pienesumu, ko mums savā laikā ir devuši Kārlis Uskalis, Reinis Gabaliņš, Jānis Zaķis, Zigis Miezītis, Paulis Kļaviņš un Ādams Poikāns? Bez tam nometnes korim nav iespējams dziedāt četrbalsīgi, ja trūkst tenoru un basu."

No Jānas Jērumas-Grīnbergas raksta „Akūtas problēmas gatavojoties 1989. gada nometnei" laikrakstā „Brīvā Latvija"

1990

Laiks: 11. – 24. augusts
Dalībnieki: 96
Tai skaitā 49 pieaugušie, 47 bērni
Vadītāja: Gundega Miervalde
Vadītājas palīgi: Inta un Raimonds Dāles, Mudīte un Juris Turciņi
Tēma: Latviešu sēta

Dievkalpojums: mācītājs Juris Jurģis un Dace Sondore

Skolotāji: Ligita Krieva, Marta Dreifelde-Barkāne, Mudīte Turciņa, Inta Dāle, Tamāra Grigule, Rita Jefimova, Laima Spīkmane-Brauna, Jāna Jēruma-Grīnberga, Mārtiņš Brauns (Latvija)

Interešu grupas:
- *Podu veidošana/ T-kreklu krāsošana* – Gunta Krūmiņa
- *Ādas darbi* – Ilze Hicka
- *Šūšana* – Irma Ernstone un Ligita Krieva
- *Makšķerēšana* – Māris Miervaldis
- *Stabuļu un kokļu gatavošana* – Māris Muktupāvels (Latvija)
- *Adīšana* – Gita Birzgale
- *Koklēšana* – Valdis Muktupāvels (Latvija)
- *Celu aušana un diegu krāsošana*

Referāti:
- Raimonds Dāle. *Mārtiņi*
- Valdis Muktupāvels (Latvija). *Baltu tautu senie slāņi, folklora un etno kustība mūsdienās*

TALANTI AIZĒNO BEZTALANTUS

Šī bija interesanta nometne, pateicoties ciemiņiem no Latvijas: Ievai, Mārim un Valdim Muktupāveliem, Mārtiņam Braunam un Ingai Utenai, kas deva ieskatu mūzikā, folklorā, etnogrāfijā, baltu valodās, „Spietā", Sibīrijas latviešu dzīvē u.c.

Dienas kārtība bija līdzīga iepriekšējiem gadiem. Bērniem no rīta bija stundas, kuru virstēma šoreiz „Latviešu sēta". Mārtiņš Brauns ar jauniešiem iestudēja vairākas dziesmas Talantu un beztalantu vakaram. Bija dziedāšanas stunda Valda vai Mārtiņa vadībā,

interešu grupas, volejbols, peldēšanās, rotaļdeju stunda. Pieaugušajiem no rīta nodarbības Mārtiņa Brauna un Ingas Utenas vadībā, pēcpusdienā interešu grupas. Brīžiem Almēlija atgādināja bišu stropu ar nemitīgu darbošanos, sīkšanu un dūkšanu, reizēm pārvērtās par ražošanas uzņēmumu: vienā stūrī tapa cimdi un zeķes, otrā maki un grāmatzīmes, citur greba, auda, blakus vēl mīcīja mālus, mauca stabules. Nometnes izstādē varēja redzēt, cik daudz var īsā laikā saražot.

Bija tradicionālais teātra vakars un viktorīna, nometnes izvērtējums un balle ar brāļu Muktupāvelu koncertu, vienā dienā izbraukums Velsas kalnos. Par nometnes „naglu" izvērtās Talantu un beztalantu vakars, kurā šoreiz talanti aizēnoja beztalantus. Ovācijas izpelnījās ansambļa „Ķiploks" izpildītais Muktupāvelu aizkustinošais opuss „Almēlijā lija, lija, lija, lija, lija, lija, lija, lija, lija", lielu emocionālu pacēlumu sagādāja Māra Miervalža virtuozā mēslu bundžu vāku spēle.

Pēdējā vakarā svinēja Mārtiņus, ilgi sēdēja pie ugunskura un kavējās atmiņās par 3x3 notikumu vēsturi.

1991

Laiks: 3. – 17. augusts
Dalībnieki: 105
Tai skaitā 66 pieaugušie, 39 bērni
Vadītāja: Mudīte Turciņa

Tēma: Pasaku gads

Nometnes žurnāls: „Labrīt, putra!", redaktore Andra Neiburga (Latvija)

BĒRNI IZDOD ŽURNĀLU

Nometnes plānošana sākas jau tūlīt pēc iepriekšējās beigšanās. Sākas līdzekļu vākšana, referentu un programmu vadītāju aicināšana. Nometnes vadītāja Mudīte Turciņa „Brīvajā Latvijā" stāsta, ka pirms Ziemassvētkiem bijusi izdevība vadīt stendus Bradfordas Ziemsvētku tirdziņā, Līdsas latviešu skolas eglītes vakarā un Londonas Ziemsvētku tirdziņā, kur pārdeva pastkartes, eglītes dekorējumus, Almēlijas čiekurus, piparkūkas un citas mantas. Viņa pateicās visiem, kas atbalstīja šos pasākumus, lai 3x3 Almēlijā būtu ar plašu programmu.

Bērni bija sadalīti septiņās grupās, sākot ar silīti un beidzot ar 5. klasi. Bez Anglijas latviešu skolotājiem un audzinātājiem piedalījās 7 skolotāji no Latvijas, visi speciālisti savās nozarēs: mūzikā, literatūrā, glezniecībā, folklorā, fotogrāfijā un leļļu teātrī. Par augsto mācību līmeni liecināja bērnu darbu izstāde, kā arī nometnes žurnāls „Labrīt, putra!", ko rediģēja rakstniece Andra Neiburga no Latvijas.

Notika arī referāti pieaugušajiem. Tāpat kā citus gadus, bija interešu grupas, dziedāšana, dejošana, volejbols, Talantu un beztalantu vakars, diskusijas utt.

1993

Laiks: 7. – 15. augusts
Dalībnieki: 75
Tai skaitā 38 pieaugušie, 37 bērni
Bērni līdz 5 gadu vecumam – 12
Vadītāja: Jāna Jēruma-Grīnberga

PIRMĀ ANGLIJAS BĒRNU DZIESMU DIENA

Sakarā ar daudzo Anglijas latviešu viesošanos dzimtenē, 1992. gadā 3x3 nometne Almēlijā bija atcelta. Taču šīs vasaras nometne atkal apliecināja, ka 3x3 Anglijā ir nepieciešama un neatvietojama.

Nometni „uz papīra" jau drīz pēc Ziemassvētkiem izplānoja šīgada vadītāja Jāna Jēruma-Grīnberga. Viņas nenogurstošie palīgi rūpējās, lai visas labās ieceres īstenotos. Vecmāmuļām netrūka ērtas guļamvietas, kastē tīras smiltis mazuļiem un sausas malkas šķilas ugunskuram. Viņi arī rītos atmezgloja karoga saites, novērsa dažu strīdiņu pie šūpolēm un neļāva lapsenēm noslīcināties apelsīnu sulā „Brīžiem pat likās, ka šie pašaizliedzīgie ļautiņi spēja aizstumt lietus mākoņus, kas rāpās pāri Velsas kalniem," Marta Landmane rakstīja „Brīvajā Latvijā".

Nometnes ietvaros katrs varēja papildināt zināšanas, atrast piemērotas nodarbības: kalt rotas, aust, adīt, izšūt. Vakaros klausīties referātus, piedalīties pārrunās, izdziedāties, pierādīt savas fiziskās spējas sporta laukumā, bet garīgās – talantu vakarā. Ezers vilināja vientuļus sapņotājus, pacietīgus makšķerniekus un bērnus, kuri rūpējās par to, lai pīlēm nepietrūktu garozu.

Bērni, audzinātāju iedvesmoti un vadīti, spēja to, ko senči Anglijā vairs nespēj – 14. augustā sarīkoja 1. Anglijas bērnu dziesmu dienu! Bagātā, vispusīgā programma un saules piestarotais siltais sestdienas rīts

patīkami pārsteidza Almēlijas pastāvīgos iedzīvotājus, tālus ciemiņus un pašus nometnes dalībniekus. Kādi 200 cilvēki bija klāt.

Šī bija dziesmu diena „miniatūrā", kurā bija viss kā nākas: tautas tērpi, gājiens, plakāti, roku mājieni, smaidošas sejas. Goda priekšsēde Marija Ķeņģe teica sirsnīgu atklāšanas runu. Pēc solistu koncerta dziesmu spēle, kurā savas spējas pierādīja ikviens bērns, pašus mazākos ieskaitot. Tautas deju uzvedumam beidzoties, uz estrādes pulcējās koristi. Pieaugušo koris, sieviešu koris un bērnu koris nomainīja viens otru. Dzidrās balsis septiņās dienās bija saskaņojusi diriģente Lilija Zobens. Par svētku veiksmīgo norisi bija gādājusi rīcības komiteja, kuru vadīja padsmitgadnieks Matīss.

Nometnes noslēguma izstādē apmeklētāji ar interesi lasīja bērnu sacerējumus, apbrīnoja zīmējumus. Galda vidū varenā koka zarā gaumīgi sakārtoti rokdarbi, bet pītā grozā bērnudārznieku salasītie čiekuri, ozolzīles, putnu spalvas. Noslēguma vakarā spēji uznākušais pērkonnegaiss pa daļai iztraucēja ugunskura priekus. Tomēr, kā par brīnumu, lai arī cik spēcīgas straumes skaloja zemi, liesmas ugunskurā nenodzisa.

Kopbilde

Dziedāšanas mēģinājumu vada Lilija Zobens

Deju uzvedums

1994

Laiks: 11. – 21. augusts
Dalībnieki: 71
Tai skaitā 34 pieaugušie, 37 bērni
Vadītājs: Pēteris Bude
Vadītāja palīgi: Andra Bude, Gundega Millere, Aivars Sinka, Pēteris Pētersons

PLAŠA BĒRNU PROGRAMMA

Notika latviešu valodas un citas stundas, interešu grupas, dziedāšana un tautas dejas.

Bērnu svētkos bija izstādes, šķēršļu gājiens, ugunskurs. Plaša sporta programma: volejbols, tautas bumba, futbols, vecākiem bērniem arī jāšana ar zirgiem.

Vakara programmās – viktorīna, teātra vakars, Talantu un beztalantu vakars un noslēgums.

Kopbilde

Mazie tautas tērpos: Paula, Ansīte, Lija, Daniels, Rūdolfs, Māra, Anna, Laila, Aleksandrs, Zuzanna, Ilze, Laima, Heli

Sportošana

Bērnudārza nodarbībās Heli Pētersone, Maija Grīnberga, Ilze Vīksne, Roberts Zivtiņš, Māra Sinka, Laima Bryden

1995

Laiks: 10. – 20. augusts
Dalībnieki: 78
Tai skaitā 41 pieaugušais, 37 bērni
Vadītāja: Dzintra Vīksne
Vadītājas palīgi: Dzintra Grīnberga, Gundega Millere, Laimons Grīnbergs, Pēteris Pētersons, Aivars Sinka

Tēma: Rudens

Svētbrīdis: Jāna Jēruma-Grīnberga

Referāti:
- Ramona Petrika (Latvija). *Sieviešu tiesības Latvijā*
- Jāna Jēruma-Grīnberga. *Sieviete baznīcā 20. gadsimtā*
- Tālivaldis un Ieva Muzikanti (Latvija). *Baldones mākslas skola*
- Artis Gulbis (Latvija). *Skolu sistēma Latvijā un Jūrmalas alternatīvā skola*

NEŠĶIRAMAIS PĀRIS – PĪLE UN SUNS

Katru rītu mastā pacēla Latvijas karogu un vakarā to nolaida divi lielākie bērni un goda sardzē stāvēja divi mazākie. Pirmo un pēdējo reizi dziedāja „Dievs, svētī Latviju!", bet citos rītos „Daugav's abas malas" un vakaros „Noriet saule vakarā".

Lilija Zobens vadīja dziedāšanu, Laimons Grīnbergs un ciemiņš no Latvijas – Jūrmalas alternatīvās skolas skolotājs Artis Gulbis – rotaļas. Skolotāja no Latvijas Ramona Petrika bērniem mācīja latviešu valodu, bet Baldones mākslas skolas skolotāji Tālivaldis un Ieva Muzikanti vadīja mākslas interešu grupu. Svētdienas rītā pēc brokastīm notika sporta sacīkstes šķēršļu skrējienā Pētera Pētersona un palīgu pārziņā. Pēc tam sekoja bērnu svētki.

Pieaugušajiem bija referāti, diskusijas un arī interešu grupas. Nometnes laikā izveidojās savs koris Lilijas Zobens vadībā, kura uzstāšanos noslēgumā uzņēma ar skaļiem aplausiem.

Pēdējā dienā bija plaša darbu izstāde – gan bērnu,

gan pieaugušo gleznojumi, sveces, māla veidojumi, izšuvumi, tamborējumi, austas celaines un pīnītes, krāsoti krekliņi. Bija arī darbu loterija, ko ātri izpārdeva. Daudzos darbos galvenais temats bija pīle un suns, katrs bērns arī saņēma dāvanā Intas Āriņas-Ivenas zīmējumu „Pīle un suns". Tie bija nometnes galvenie varoņi. Suns pieder Almēlijas saimniekiem. Pīle viņu pirmo ieraudzījusi, ierodoties šajā pasaulē, un uzskatīja to par savu māti. Viņi bija nešķirams pāris. Nevienam nebija zināms, kas notiks, kad pīle sāks lidot.

Atvadu koncertā piedalījās bērni un audzinātāji, dziedot un dejojot lielā dzīvības koka paspārnē, kas veidoja dabisku skatuvi. Bija daudz klausītāju un skatītāju, netrūka aplausu. Pirms šķiršanās – vakariņas pie ugunskura.

Dziedāšana ar Arti Gulbi

Karogu uzvelk Laila Grīnberga un Kārlis Zivtiņš. Sardzē stāv Dzintra Vīksne ar savām meitām Lailu un Ilzi

Vīri pie darba! – karogam vajadzīgs jauns pamats

Bērni pirms noslēguma koncerta

1996

Laiks: 8. – 18. augusts

Dalībnieki: 69
Tai skaitā 37 pieaugušie, 32 bērni
Piedalās arī ģimenes no Latvijas

Vadītājas: Gundega Millere, Laima Spīkmane-Brauna

Vadītāju palīgi: *administrators* Pēteris Pētersons, *programmu vadītāji* Lilija Zobens, Aivars Sinka

Interešu grupu vadītāji: Irma Ernstone, Ilze Hicka (Hick), Inga Āriņa-Ivena, Inga Millere

Latviešu valoda: Vintra Pūķe (Latvija), Dzidra Purmale, Daina Vītola

Bērnudārzs: Elita Bomika (Bhowmick), Elīza Sinka

SAULAINAS DIENAS KOPĀ AR VECĀKIEM

Rīta cēlieni galvenokārt bija veltīti latviešu valodai, rotaļām un dziesmām, bet pēcpusdienas – interešu grupām, tautas dejām, uzveduma sagatavošanai un sportam. Lielākās un mazākās grupās bērni kopā ar pieaugušajiem runājoties un dziedot darināja rokdarbus.

Pēcpusdienās un vakaros pieaugušie klausījās referātus. Interesi raisīja Vintras Pūķes stāstījums par Rūdolfa Šteinera skolām un mācību principiem, ko viņa Anglijā studē jau divus gadus. Daina Vītola pastāstīja par savu pieredzi Latvijā. Lilija Zobens sniedza ieskatu Baltijas Mākslas festivāla programmā. Dzidra Purmale bija sagatavojusi stāstījumu par pieciem dažādiem literāriem tematiem.

Programmu papildināja svinīgs svētbrīdis svētdienas rītā, sporta spēles, šķēršļu gājiens, asprātīga olimpiāde, jāšana, izbraukums uz mazo dzīvnieku audzētavu. Viena no bērnu iemīļotākajām vakara programmām ir Talantu un beztalantu vakars, kas nepievīla arī šogad: zaķis Lutausis ar savu komandu, četri gulbīši, garšvielu meitenes un vēl citi izpelnījās nebeidzamus aplausus. Noslēguma vakaram Lilija Zobens bija sagatavojusi bērnu teātra uzvedumu – pasakas variantu par Sprīdīša došanos pasaulē meklēt interesantus piedzīvojumus.

Sacensībās startē Kurzemes komanda

Pusdienas ēdamzālē

1997

Laiks: 6. – 17. augusts
Dalībnieki: 91
Tai skaitā 52 pieaugušie, 39 bērni
Vadītājs: Laimons Grīnbergs
Vadītāja palīgi: *administrators* Pēteris Pētersons, *programmu vadītāji* Dzintra Grīnberga, Gundega Millere, Lilija Zobens, Aivars Sinka

Dievkalpojums: Jāna Jēruma-Grīnberga

Skolotāji: Ruta Zivtiņa, Dzintra Vīksne, Daina Vītola (Latvija), Dzintra Grīnberga, Maija Liepkalne (Latvija)

Interešu grupas:
- *Sveču liešana* – Ilze Hicka (Hick)
- *Šūšana* – Gundega Millere
- *Latviešu valoda* – Gundega Millere
- *Literatūras rīti* – Dzidra Purmale

PELĒKS SKUMJU MĀKONIS PĀR ALMĒLIJU

Ciemiņi no Latvijas ienesa 3x3 nodarbībās jaunas vēsmas no dzimtenes ar dziesmām, rotaļām, mūziku, gleznošanu un citām mākām. Piemēram, Maija Liepkalne mācīja draudzības pīnīšu siešanu un vingrošanu ar lentām, kas bija jaunums.

Interešu grupu nodarbībās atklājas jaunas zināšanas un atraisās talanti, kas pat pensijas gados var atvērt jaunu pasauli. Kā Zobena kungam, kas tikai pirms diviem gadiem pirmo reizi 3x3 nometnē paņēma rokās otu, tagad lepni iepriecināja ar savu gleznu izstādi.

Bērni vakaros skatījās multiplikācijas filmas un uzveda teātri ar modes skati. Bija ekskursija uz zirgu fermu un tradicionālais Talantu un beztalantu vakars. Pieaugušo vakara programmu krodziņā vadīja Aivars Sinka, tajā dažādas atjautīgas viktorīnas, jautājumi, uzdevumi, dziesmas, mūzika, alus un vīna baudīšana.

Svētdiena bija sporta diena. Dažādu veidu skriešana – zābakos, gan ar trijām, gan divām kājām, gan ar baloniem. Lielais notikums bērniem – šķēršļu gājiens,

meklējot Laimonu, ko rūķīši esot nozaguši. Visi šķēršļi pārvarēti, tikai nevar atrast, kur lācītis sēž ozolā. Beidzot, vairāk nekā pēc stundas sēdēšanas, atrada Laimonu lielajā Kalifornijas kokā. Ilgi vēl skanēja pārmetumi, ka tas nav ozols, bet Laimons jau arī nav lācītis, bet pret to neviens neprotestēja.

Pēdējā vakarā lielais Jāņu uzvedums. Viss meijās un jāņuzālēs, appušķotas visas ieejas. Līgošana sākās ezerpuses pagalmā. Jāņu dziesmas kā bērniem, tā pieaugušajiem bija iemācījusi Lilija Zobens un līgotāji devās aplīgot dārzus, laukus, ezeru, bites. Pēkšņi uzradās negaidīti Jāņubērni – septiņas Pestīšanas armijas meitenes no Latvijas, kas ieradušās kopā ar zviedrieti, kas labi prot latviski. Vēl tikpat daudz nerunīgu angļu puišu krieviski runājoša angļa vadībā, kurš bija pavisam pārsteigts, ka šeit runā tikai latviski. Līgotājus sagaidīja Jāņu tēvs un Jāņu māte ar miestiņu un īstu Jāņu sieru, ko tepat Almēlijā sasējusi Maija Avotiņa. Drīz pacēlās arī degoša muciņa kārts galā. Tomēr nebija īsti priecīgas nobeiguma noskaņas kā citus gadus. „Pelēks skumju mākonis ir plivinājies pāri šī gada 3x3, kaut saulīte pa zemi staigājusi, un tomēr visiem kaut kas spiež sirdi un vārdi uz lūpām „Pēdējo reizi." Ne tikai pēdējā 3x3 šeit, bet Almēlijas vispār mums vairs nebūs. Izlikta vasaras izpārdošanas plauktā," „Brīvajā Latvijā" skumji rakstīja Brunis Rullis.

Nometnes bērni

Pieaugušajiem literatūras rīts ar Dzidru Purmali

Paulīne Buchanan bērnus atvedusi ekskursijā uz tuvējo fermu

Nodarbības klasītē

Fermas prieki

Teātra vakars

Zaķīšu deja Talantu un beztalantu vakarā. Dejo Laimons Grīnbergs, Pēteris Pētersons un Pēteris Zivtiņš

Četri „kungi" dzied „Es jau neesmu tāds kā visi citi". Kungu lomās Talantu un beztlantu vakarā Daina Vītola, Gundega Millere, Dzintra Vīksne, Dzintra Grīnberga

Skatītāji Talantu un beztalantu vakarā

Pēdējo reizi nolaiž Almēlijas karogu. Pie karoga Andra Zobens-Īsta (East) un Kārlis Zivtiņš. Goda sardzē stāv Baiba Zivtiņa, Maija Grīnberga un Laila Vīksne

ALMĒLIJAS 3x3 STRAUMĒNOS (latviešu valodā)

Negrib šķirties no Almēlijas vārda

„Ilgus gadus 3x3 nometne noritēja Velsas kalnu pakājē Almēlijā, bet jau otro reizi tā notiek „Straumēnos". Runā, ka vajadzētu tagad mainīt nometnes nosaukumu, tiek minēti arī dažādi varianti, taču nolēmām to vēl atstāt tādu pašu – „Almēlijas 3x3 Straumēnos", jo negribam šķirties no vārda Almēlija. Paies zināms laiks, kamēr pieradīsim un noteikti atkal iemīlēsim jauno vietu. Latviešiem tas jau ir ļoti raksturīgi, ja kaut kas kļūst tuvs un mīļš, tad uz visiem laikiem, nevis īsu brīdi."

No Vintras Pūķes raksta „Brīvajā Latvijā" 1999. gada augustā

1998

Laiks: 12. – 22. augusts
Dalībnieki: 86
Tai skaitā 45 pieaugušie, 41 bērns
Vadītājs: Laimons Grīnbergs

Vadītāja palīgi: Pēteris Pētersons, Aivars Sinka, Ivars Kalns-Tīmans

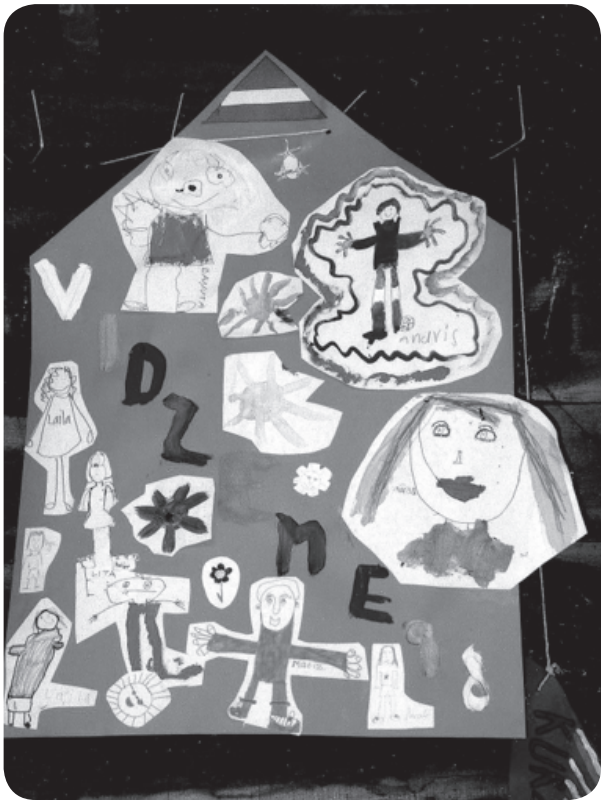
Kopbilde

Pie ugunskura

Kurzemes un Vidzemes komandu karogi šķēršļu gājienam

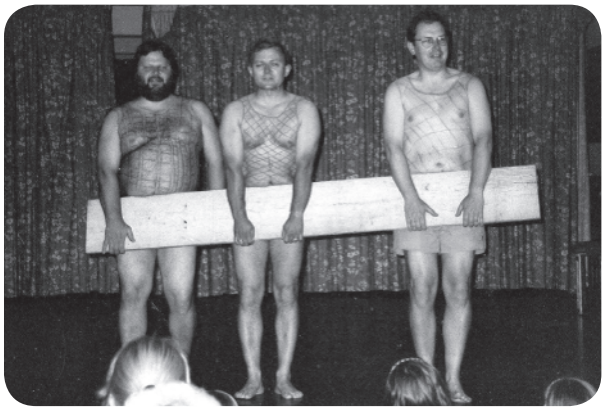

Šķēršļu gājienā

Svētbrīdīs

„Trīs rūķīši" Talantu un beztalantu vakarā

Pastaiga pirms brokastīm. Priekšā Laila, Laima, Ilze, Lija, Anna, Māra, Maija

Laima Bryden un Ilze Vīksne pie peldbaseina

Nodarbību klasē vada skolotāja Vintra Pūķe

1999

Laiks: 4. – 14. augusts
Dalībnieki: 90
Tai skaitā 49 pieaugušie, 41 bērns
Vadītāji: Pēteris Pētersons, Aivars Sinka, Laimons Grīnbergs
Tēma: Ziedi

NOMETNE PIEDZĪVO SAULES APTUMSUMU

No rītiem bērni mācījās par ziediem un augiem. Gāja laukā un pētīja, kā puķe aug. Lasīja un klausījās stāstus par ziediem, mācījās to nosaukumus. Pēcpusdienās dabas bagātību un krāšņumu mācījās izteikt ar mākslas starpniecību. Ļoti noderēja no Latvijas atbraukušo skolotāju padoms.

Bērni mācījās arī jaunas rotaļas, dejas, dziesmas. Vesela diena bija veltīta sportam, citā dienā visi devās izbraukumā uz Varikas pili. 8. augustā notika Bērnu svētki, kuros piedalījās ne tikai nometnes bērni, bet arī citi mazie latvieši.

Katru vakaru notika kāds pasākums. Bija dziesmu vakars, kurā dalībniekiem bija jāpiekāpjas vietējo ļaužu dziedāšanas pārākumam, bija Mēmais šovs. Pieaugušajiem bija arī vīna izgaršošanas vakars, kurā bija jācenšas pazīt īpašas vīnu garšas. Atkal nometniekiem bija jāpiekāpjas vietējo „Straumēnu" ļaužu priekšā. Vienu vakaru nometnē viesojās divi Sprīdīši ar savām svītām. Vecāki savus bērnus pat nepazina, tik lieliski tie spēlēja teātri uz skatuves. Neiztika bez tradicionālā Talantu un beztalantu vakara, kas sākās ar jau labi pazīstamo dziesmu „Jauka dzīve 3x3..."

Nometnes kulminācija, protams, bija noslēguma uzvedums. Šoreiz Zaķis Garausis devās uz Rīgu pirkt skābētu kāpostu sēklas. Ceļā viņš satika mazus bērniņus skaitām pirkstiņus, margrietiņu, kurai neklājas viegli, iegriezās veļas mazgātavā un ceļā sastapa dejotājus, dziedātājus un kokles spēlētājus. Beigu beigās Zaķis atrada savu sēklu veikalu un dabūja kāpostu sēklas.

Nometne piedzīvoja arī saules aptumsumu. Bija bailes no šīs dienas, bet viss noritēja labi.

Noslēguma pasākumu vada skolotāja no Latvijas Vintra Pūķe

Kopbilde. Aizmugurē centrā nometnes vadītājs Laimons Grīnbergs un Almēlijas saimniece Ligita Krieva. Kreisajā pusē stāv folkloriste no Latvijas Zane Šmite ar vīru

Noslēguma koncertā. Centrā Elizabete no Vācijas

2000

Laiks: 4 – 14. augusts
Dalībnieki: 60
Tai skaitā 24 bērni un 36 pieaugušie
Vadītāja: Daina Vītola

Skolotāji: Rasma Budiņa, Irēna Cērpa (Latvija), Vintra Pūķe (Latvija), Daina Vītola, Harijs Zemītis, Dzintra Grīnberga

Interešu grupas:
- *Koka izstrādājumi* – Harijs Zemītis (Latvija)
- *Aušana* – Rasma Budiņa
- *Ādas izstrādājumi* – Ilze Hicka

MAZ, BET DRAUDZĪGI

Nometne bija mazāka nekā pēdējos gados, bet ļoti saticīga. Bērnus sadalīja 3 grupiņās un bērnudārzā. Nometnē piedalījās skolotāji no Latvijas Irēna Cērpa, Vintra Pūķe un Harijs Zemītis.

Teātra vakars

Rotaļās

Noslēguma koncertā

Nometnē tapušo darbu izstāde

Talantu un beztalantu vakarā uzstājas „bērnudārznieki" Dzintra Grīnberga, Dzintra Vīksne, Daina Vītola

Karoga nolaišana

2001

Laiks: 25. jūlijs – 4. augusts
Dalībnieki: 49
Tai skaitā 24 pieaugušie, 25 bērni
Vadītāji: Pēteris Pētersons, Aivars Sinka, Dzintra Vīksne

KOPSAVILKUMS: NEVARĒJA BŪT LABĀK!

Nometnē bija mazāk dalībnieku nekā parasti, jo daudzi tajā laikā bija Latvijā. Bērni bija sadalīti trīs klasēs un bija trīs labi skolotāji no Latvijas: Paulīne Riemere mācīja tautas dejas, Harijs Zemītis podniecību, Rasma Budiņa aušanu.

Pārrunājot, kas nometnē paticis vislabāk, dalībnieki atzīmēja, ka patika sporta diena, peldēšana, nodarbības klasītēs, viktorīna un vīnu baudīšana. Patika arī dejošana, un vecākie zēni no Latvijas rādīja labu piemēru. Visiem patika aušana, un pieaugušie arī vēlas atsevišķas nodarbības. Tādēļ nākamgad uz nometni atkal aicinās Rasmu Budiņu.

Ko varētu uzlabot? Gandrīz vienīgais ieteikums bija, ka varbūt divus biskvītus pēc peldēšanas nevis vienu. Visi bija labi sastrādājušies un bija laba atmosfēra. Nometnes kopsavilkums bija īss: nevarēja būt labāk!

Tautas deju uzvedums

Izstādē darbi, kas tapuši nometnē

Talantu un beztalantu vakarā uzstājas skolotāji no Latvijas un Dzintra Vīksne un Paulīne Buchanan

Noslēguma koncertuzvedums

Paulīne Buchanan pasniedz Ilzei Vīksnei 3x3 dalībnieka piemiņas apliecinājumu. Aizmugurē stāv Aivars Sinka, priekšā Paulīnes meita Anna

2002

Laiks: 21. jūlijs – 7. augusts
Dalībnieki: 62
Tai skaitā 34 pieaugušie, 28 bērni
Vadītāja: Daina Vītola

Skolotāji: Dace Ciguze, Ģirts Ciguzis, Egons Dombrovskis (Latvija), Vintra Pūķe (Latvija), Sarmīte Rubule (Latvija), Daina Vītola. Skolotāju palīgi Līga Hicka un Paula Kelleta

RAGANU SKOLA NETĀLU NO STRAUMĒNIEM

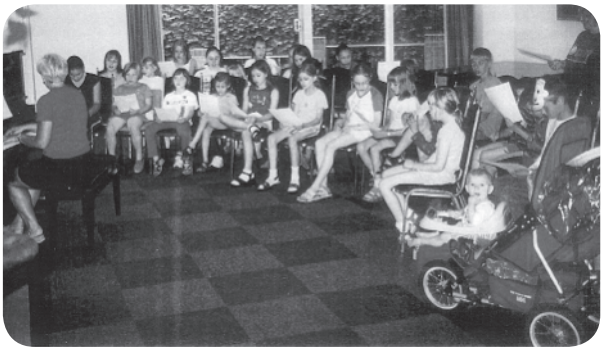
Temati, par ko bērniem vajadzēja padomāt jau pirms došanās uz nometni, bija „Putni", „Latviešiem nozīmīgākie datumi un svētki", „Jānis Širmanis" un sacerējums, kas sākas „Netālu no Straumēniem lielā vecā pilī pa naktīm mācījos raganu skolā..." Bija Dziesmu karš, Mēmā spēle, Ugunskura vakars, vīnu baudīšana ar Paulu Zivtiņu, Teātra vakars, viktorīna, Talantu un beztalantu vakars un citas programmas. Nometnē piedalījās jaunie aktieri no Latvijas Sarmīte Rubule un Egons Dombrovskis.

Bērni un skolotājas pēc noslēguma koncerta

Vecākā klasīte ar skolotāju Daci Ciguzi

Skolotāja Vintra Pūķe vada dziedāšanas stundu

Izbraukumā bērni mācās vītolu klūdziņu pīšanu

Bērni mācās, kā no koka zariem un citiem dabas materiāliem var uzbūvēt mājokli

Bērnu zīmējumi

Talantu un beztalantu vakarā uzstājas Lija, Dainis, Laila, Lia un Ilze

Talantu un beztalantu vakarā

Teatrāli muzikāls priekšnesums: no kreisās Pēteris Pētersons, Aivars Sinka, Vintra Pūķe, Sarmīte Rubule, Dzintra Grīnberga

Latviešu vīri pārtapuši par Havajas meitenēm

Vīnu degustācija

Noslēguma koncertā

2003

Laiks: 3. – 13. augusts
Dalībnieki: 45
Tai skaitā 22 pieaugušie, 23 bērni
Vadītāji: Laimons un Dzintra Grīnbergi

DZIEDĀŠANA ARĪ VECĀKIEM ĻAUDĪM

Laiks nometnes nedēļā bija labs, un tas sagādāja vislielāko prieku. Nometnes izvērtējumā dalībnieki atzina, ka laba bija peldēšana, rīta stundas, vakara programma, rotaļas, tautas bumba, tautas dejas un šūšana. Pirmo reizi notika dziedāšana vecākiem ļaudīm, un bija pat koncerts.

ANGLIJA STRAUMĒNI (ANGĻU VALODĀ) 1987 – 2011

Informācija un fotogrāfijas:
Ilze Grickus
Vintra Pūķe
LNPL sesijas ziņojumi

Izmantotas publikācijas:
„Brīvā Latvija"
„Laiks"
„Kurzemes Vārds"

ATBALTSTA JAUNO ĢIMEŅU LATVIETĪBAS CENTIENUS

1987. gadā Anglijā, Daugavas Vanagu īpašumā „Straumēnos" notika pirmā 3x3 nometne jauktajām ģimenēm, kurās ne visi runā latviski. Sarunu valoda šajās nometnēs ir angļu, bet ir latviešu valodas stundas un programmā liels uzsvars ir uz dziesmām, rotaļām un citām nodarbībām, saistītām ar latviešu kultūru. Arī šajās nometnēs kopš 1989. gada strādā skolotāji no Latvijas.

PBLA Izglītības padomes priekšsēde Līga Ruperte 1987. gada jūlija apkārtrakstā rakstīja: „Nākotnes darbā vissvarīgākais uzdevums joprojām paliek dalībnieku skaita pavairošana visos mūsu izglītības pasākumos. No draudzēm iegūtā informācija rāda, ka lielajam vairumam jauno latviešu dzīves biedri ir nelatvieši. Tālab mums ir jāatrod veidi, kā latviešu sabiedrībā un izglītības sistēmā iesaistīt visus potenciālos sabiedrības locekļus, kā latviešus, tā viņu nelatviešu partnerus un īpaši šo jaukto laulību ģimeņu bērnus. Mums ir jābūt izprotošiem un iejūtīgiem, cenšoties iepazīties ar to, kas šīs ģimenes varētu saistīt pie latviešu sabiedrības, un mums ir jāveicina un jāatbalsta viņu centieni latvietības virzienā. Jo šobrīd mēs vairs nevaram atļauties zaudēt nevienu!"

Bet intervijā laikrakstā „Laiks" 1999. gadā Līga Ruperte par Straumēnu 3x3 sacījusi: „Nometni angļu valodā izveidoja tā sabiedrības daļa, kuras ģimenes locekļi latviski neprot. Mani ļoti aizkustināja šo cilvēku komentāri pēc pirmajām nometnēm. Viņi teica, ka esot bijuši daļa no latviešu sabiedrības tanī nozīmē, ka ieprecējušies latviešos jau varbūt 15 – 20 gadus, bet nometnē ar angļu valodu bijuši pirmoreiz vidē, kurā jutušies kā līdzvērtīgi sabiedrības locekļi. Es to neuzskatīju kā 3x3 pārveidošanos uz angļu valodu, bet gan Anglijas latviešu sabiedrības dzīvotspējas pazīmi. Maz tādu latviešu ģimeņu, kur nebūtu ieprecēta cittautieša. No ģimenes mēs viņus neaizraidām, bet no latviešu sabiedrības savā ziņā izslēdzam. Mums nav nekā tāda, kur viņi pilnvērtīgi varētu piedalīties."

Nometnes angļu valodā Anglijā izrādījušās dzīvotspējīgākas nekā latviskās Almēlijas 3x3. Tās beidza pastāvēt 2003. gadā, bet angliskās 3x3 Straumēnos turpinās.

NOMETŅU VADĪTĀJI

Jānis ZAĶIS, Roberts LAURS, Daina MOLOJA (MOLLOY), Ingrīda DANIELA (DANIEL), Ligita KRIEVA, Dace FIŠERE (FISSHER), Anna EKSTA, Grietiņa ALBĀTE, Rita HARISONA (HARISSON), Dace BIRZGALE-LIEĢE, Ingrīda DŽERIŅA, Monika HOLA (HALL), Ilze KADEĢE, Ināra HARISONA (HARISSON), Jo GRĪNBERGA

1987

Laiks: 12. – 19. augusts
Dalībnieki: 49
Tai skaitā 19 pieaugušie, 30 bērni
Vadītājs: Jānis Zaķis
Vadītāja palīgi: Inta Āriņa-Ivena, Rita Vanaga, Dace Zaķe-Fišere, Elīna Zaķe, Zane Zaķe, Aija Vormane

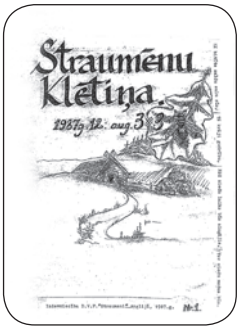
PIRMĀ NOMETNE IZDODAS TEICAMI

Šis bija pirmais tāda veida pasākums jauktajām ģimenēm Anglijā un izdevās teicami. Dalībnieki par to izteicās ļoti atzinīgi. Liela daļa nometnes darbības norisinājās angļu valodā, lai varētu piesaistīt visus dalībniekus.

Bērni kopā ar vecākiem un vecvecākiem cītīgi mācījās latviešu valodu, dziedāja, koklēja, sportoja, mācījās rotaļas un tautas dejas un strādāja rokdarbus.

Par Latvijas vēsturi un tagadnes problēmām runāja Andrejs Ozoliņš un Agris Krūmiņš.

Pēc dalībnieku vēlēšanās nolēma nākamajā gadā nometni rīkot divu nedēļu garumā.

Nometnes avīze „Straumēnu klētiņa"

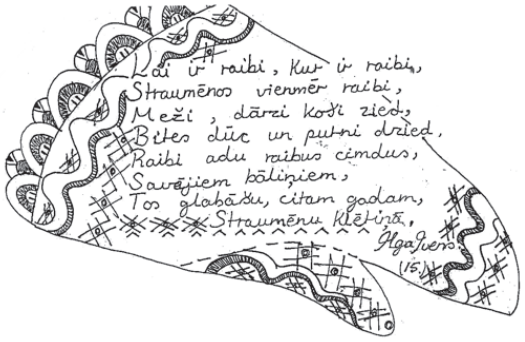
Latviešu sabiedrībai nevajag būt kā dzintara gabalā ieslēgtai mušai

„Liekas, ka esmu gaidījusi pilnus septiņpadsmit gadus, kopš ceļu krustoju ar latviešu kultūru, pirms esmu varējusi rakstīt šos vārdus. Beidzot man ir dota iespēja izteikt savas domas un jūtas, kuras līdz šim esmu varējusi izteikt tikai privāti vai šaurā draugu grupā.

Ar šīs vasaras 3x3 nometnes rīkotāju drosmi un skatu nākotnē tiks dzirdēta mana un, cerams, arī citu latviešu nerunātāju balss. Tas, ko veica šai nedēļā Straumēnos, ir līdz šim vienreizējs, jo tika atzīts un akceptēts, ka latviešu sabiedrības sastāvs ir mainījies kopš tās izveidošanās Rietumos tūlīt pēc Otrā pasaules kara. Tagad, kad jau sāk pieaugt bēgļu mazbērni, mums ir neatliekams pienākums runāt atklāti par mūsu bērnu kultūras mantojumu. Ir jāatzīst, ka liels daudzums bērnu nāk no ģimenēm, kuru izcelsme un saknes ir ne tikai latviešu kultūrā vien. Mums ir jārīkojas reālistiski un ar optimismu, lai šos bērnus iekļautu latviešu sabiedrībā, nevis no tās izslēgtu.

Šis darbs sākās šajā nedēļā, kad ļoti sirsnīgi un mīļi pieņēma tos bērnus un vecākus, kas nerunā latviski. Nodarbībās, kurās es spēju piedalīties, esmu mācījusies par Latvijas vēsturi un politiku, un mani ir ietekmējusi pasniedzēju sajūsma un drosme izteikt savus uzskatus. Kopā ar saviem bērniem esmu daudz izpriecājusies un daudzko iemācījusies valodas, dziedāšanas un tautas deju stundās. Ceru, ka nākotnē būs daudz iespēju turpināt šo līdzdalību, jo es ticu, ka sabiedrībai un kultūrai, kura vēlas būt dzīva, augt un gūt spēkus, ir jāskatās uz nākotni; tai ir jāattīstās un jāmainās, un tā nedrīkst saglabāties mūžībā kā muša, kas ieslēgta dzintara gabalā.

No Silvijas (Sylvie) Ekstas pārdomām, publicētām nometnes avīzē „Straumēnu klētiņa"

Ilgas Ivenas (15 gadi) dzejolis un zīmējums

Kas gaismu meklē, tam tā spīd pretī no katra mākoņa. Bērnu zīmējums nometnes avīzē

1988

Laiks: 7. – 21. augusts
Dalībnieki: 101
Tai skaitā 47 pieaugušie, 54 bērni
Vadītājs: Jānis Zaķis

NOMETNES DALĪBNIEKU SKAITS DUBULTOJIES

Straumēnu 3x3 nometnes sajūsma liesmoja šo otro vasaru arvien dzīvāk. Dalībnieku skaits bija dubultojies. Bērnu programmas virstēma bija Latvijas ģeogrāfija un vēsture. Šie temati atspoguļojās pat sporta nodarbībās, jo sacensību komandas sastāvēja no senlatviešu ciltīm lībiešiem, kuršiem, zemgaļiem un sēļiem.

Pieaugušo vakara programma bija angļu valodā. Andrejs Ozoliņš sniedza vēsturisku pārskatu par notikumiem Latvijā no 1914. līdz 1940. gadam, Dzidra Purmale – ieskatu latviešu literatūrā. Klausītāji lasīja tautas atmodas laika dzejnieku darbus angļu valodas tulkojumā. Inese Auziņa-Šmite (Smith) sniedza informāciju par savu darbu LNPL uzdevumā: Anglijas latviešu bibliotēku krājumu rādītāja sakopošanu. Vakaru programmu kuplināja Ilze Kadeģe-Sisona (Sisson) ar filmu un stāstījumu par latviešu Abreni Francijā. Maija Lenika un Silvija Ekstа vadīja diskusiju vakaru par imigrantu un viņu bērnu problēmām.

Nometni beidza, nolaižot karogu un dziedot Latvijas himnu. No Straumēnu estrādes uz uzveduma zāli gājienā devās kā lielie, tā mazie tautas tērpos ģērbušies nometnieki. Pēc jauka dalībnieku uzveduma notika arī ģimeņu balle.

Pirmo reizi jutu, ka neesmu krustā sitama

„Šī bija pirmā reize, kad es savas meitas iepazīstināju ar latviešu sabiedrību. Viņām ir 9 un 13 gadi, un viņas uzauga izolētā lauku mājā Hampšīrā un, par kaunu man, bez gandrīz neviena vārda latviski. Manām meitām tā bija pirmā iepazīšana latviešu kultūrā, kur viņas mācījās par latviešu ģeogrāfiju un vēsturi un latviešu valodas pamatus. Viņas arī iemācījās latviešu dziesmas, dejas un rotaļas. Spēlēja voleju un tenisu un gāja pastaigās, šķēršļu gājienā, disko un uz ugunskuru. Apzīmēja T-kreklus, auklēja bēbīšus, spēlējās ar maziem, attīstīja draudzības

un raudāja visu ceļu no Straumēniem līdz mājām. Meitas iepazinās ar latviešu kultūru un atrada to tik saistošu, ka viņas tagad aptver ar pavisam jaunu lepnumu un respektu savu latvisko mantojumu. Par to man ir neizsakāms prieks. (..)

Arī pati atradu daudz par ko priecāties. Es piedalījos visās izdarībās – vingroju, dziedāju korī, zīmēju, izlasīju atkal Pīkstīti, spēlēju voleju, klausījos referātus par latviešu valodu un vēsturi angļu valodā, runājos, dejoju un dziedāju līdz vēlam vakaram jaukā sabiedrībā abās valodās. (..) Kā sevišķi vērtīgs man likās tas, ka visi, kam ir kaut kāda saistība ar latviešu sabiedrību – vai ieprecējies, vai dzimis jauktā ģimenē – var justies ērti 3x3 nometnē Straumēnos. Te angļu un latviešu valodas iet roku rokā. Es pirmo reizi jutu, ka neesmu krustā sitama, ka mani bērni līdz šim nebija iemācījušies mūsu valodu, un ceru, ka nākošajā nometnē vēl vairāk nolems izmantot šo vienreizējo draudzīgo 3x3 vidi Straumēnos."

No Ilzes Kadeģes-Sisonas (Sisson) pārdomām par nometni

PAPLAŠINA 3X3 VALDES SASTĀVU

Nometnes ietvaros notika vecāku pilnsapulce, kurā pieņēma rezolūciju paplašināt valdes sastāvu no trim līdz piecām personām. Šī rezolūcija atspoguļo angliski runājošās 3x3 saimes nemitīgo pieaugumu. Jaunajā valdē darbosies Jānis Zaķis – vadītājs, Valdis Eksts – vadītāja vietnieks un kasieris, Juris Zariņš – sekretārs, Irēna Novadniece – bērnu programmas kārtotāja, Ingrīda Bite – vecāku programmas kārtotāja.

1989

Laiks: 12. – 19. augusts
Dalībnieki: 126
Tai skaitā 60 pieaugušie, 66 bērni
Vadītājs: Jānis Zaķis
Vadītāja palīgi: Valdis Eksts, Juris Zariņš
Tēma: Tautas dziesmas

Dievkalpojums: mācītājs Juris Jurģis

Audzinātāji un skolotāji: Ingrīda Bite, Valdis Eksts, Maija Lenika, Roberts Laurs, Ilze Kadeģe-Sisona (Sisson), Rita Vanaga, Aija Vormane (Warman), Irēna Novadniece, Bobs (Bobby) un Dace Fišeri (Fissher), Zane Zaķe

Referāti:
- Modris Bite. *Latviešu tautasdziesmu izcelsme un dokumentācija*
- Rasma Budiņa. *Tautas tērpu attīstība*
- Imants Lieģis. *Notikumi Latvijā pēc 1987. gada*
- Lilija Zobens. *Tautasdziesmu muzikālā attīstība*
- Andrejs Ozoliņš. *Notikumi Latvijā 1940.-1941. gadā*

STĀSTA ANGLISKI, SVIN LATVISKI

Pirmā ikrīta nodarbība bija latviešu valodas stunda. Pēc tam tautasdziesmu un tradīciju mācība. No lielā dainu pūra izlasīja to daļu, kas bērniem vieglāk saprotama un salīdzināma ar jau pazīstamām angļu tradīcijām. Bērni iepazinās ar latviešu gadskārtām un svētkiem, kurus nometnes nobeigumā savija brīnumainā uzvedumā – dziesmu spēlē. Par Meteņiem, Lieldienām, Ūsiņu, Jāņu dienu, Miķeļiem, Mārtiņiem un Ziemassvētkiem stāstīja angļu valodā, bet svinēja latviski ar ķekatām, šūpolēm, Jāņu zālēm, sieru, vārpām, pīrāgiem un cūkas šņukuru. Spēlēja muzikanti, dejoja lieli un mazi, dziedāja veci un jauni. Ar lielu mīlestību Dace un Bobs Fišeri mācīja spēlēt kokli un citus mūzikas instrumentus, izveidojot pat mazu orķestri.

Dienas pagāja nodarbībās – rokdarbos, zīmēšanā, T-kreklu krāsošanā un sportošanā. Vakara programmās pieaugušajiem – referāti un pārrunas. Bez iepazīšanās vakara, ko vadīja Aija Vormane un Zane Zaķe, bija video un ugunskura vakars. Ja palika kāda brīva stunda, to izlēca polkā vai griežot sudmaliņas. Noslēgumā – neaizmirstama zaļumballe ar meijām pušķotajās telpās.

Valdzinoša pārmaiņa bija Latvijas viešņas Zanes Guļānes čella koncerts Andra Heistera klavierpavadījumā. Nākamajā gadā straumēnieši grib aicināt arī kādu skolotāju ģimeni no Latvijas.

1990

Laiks: 29. jūlijs – 12. augusts
Dalībnieki: 92
Tai skaitā 40 pieaugušie, 52 bērni
Vadītājs: Roberts Laurs
Administrācija: Valdis Eksts, Daina Moloja
Tēma: Atmoda

Dievkalpojums: mācītājs Juris Jurģis

Referāti:
- Imants Lieģis. *Jaunākie notikumi Latvijā*
- Lilija Zobens. *Vilcēja dziesmas*
- Rasma Budiņa. *Tautiskie raksti*

Audzinātāji un nodarbību vadītāji: Ilze Kadeģe – *pieaugušo programma,* Linda Alferova – *bērnudārzs*, Dace Fišere – *kokles*, Bobs Fišers (Bobby Fissher) – *orķestris*, Maija Lenika – *apmācību programma*, Aija Otto – *rokdarbi*, Ēriks Otto – *sports*, Māris Pūle – *vēsture, tautas dejas*, Aelita Putniņa (Latvija) – *valoda*, Žanete Svjatska (Latvija) – *mūzika*

JAUNU SPARU NOMETNEI DOD LATVIJAS LATVIEŠI

Plašajā nodarbību programmā bija mācību stundas, tautas dejas un rotaļas, rokdarbi, peldēšana un sports, dziedāšana un citas nodarbības.

Nometnes dalībnieki skatījās Raiņa „Pūt, vējiņi!" izrādi Rīgas VEF teātra izpildījumā, klausījās „Sindi putnu dārza" kora koncertu un skatījās videofilmu par XX Vispārējiem latviešu dziesmu svētkiem Rīgā. Paši sarīkoja saviesīgu vakaru, deju un rotaļu vakaru, šķēršļu gājienu, mīklu un vārdu spēļu vakaru. Noslēgumam dalībnieki sagatavoja koncertu par notikumiem Latvijas vēsturē.

Nometnē piedalījās divas skolotājas no Latvijas, kas ļoti labi iedzīvojās un deva jaunu sparu nometnes darbam.

1991

Laiks: 27. jūlijs – 10. augusts
Dalībnieki: 100
Tai skaitā 35 pieaugušie, 65 bērni

Vadītājs: Roberts Laurs
Tēma: Latvija šodien
Skolotāji: 13, tai skaitā 2 no Latvijas

TRŪKST INFORMĀCIJAS UN GRĀMATU PAR LATVIJU

Aicinājumā uz nometni bija rakstīts: „Kas ir mūsu programmā? Tautas dejas un dziesmas; Sports un peldēšanās; Rokdarbi un interešu grupas; Apmācības un diskusijas; Prieki un asaras; Rotaļas un spēles; Koncerts un balle; Vingrošana un volejbumba; Ugunskurs un šķēršļu gājiens. Bērniem un pieaugušajiem. Latviski un angliski."

Izvēlētā temata „Latvija šodien" mācīšanu diemžēl kavēja informācijas un grāmatu trūkums.

1992

Laiks: 2. – 16. augusts
Dalībnieki: 67
Tai skaitā 23 pieaugušie, 44 bērni

Vadītāja: Daina Moloja

1993

Laiks: 8. – 15. augusts
Dalībnieki: 40
Tai skaitā 16 pieaugušie, 24 bērni

Vadītāja: Daina Moloja-Lazdiņa
Skolotāji: Ingrīda Daniela, Maggie Albāts, Rita Loida (Lloyd)

SPĒLĒTGRIBĒTĀJU TIK DAUDZ, KA PIETRŪKST KOKĻU

Šoreiz nometne bija tikai vienu nedēļu, un bērni nebija vecāki par 13 gadiem.

Dienas sākās ar peldēšanos vai vingrošanu. Pēc brokastīm bērni cītīgi mācījās. Galvenais bija latviešu valoda. Tā kā 10. augustā iekrita Labrenča diena, nodarbībās daudz izmantoja šo tematu.

Pēc parastajām stundām zīmēšanā, veidošanā, dziedāšanā un sportā Ingrīda Daniela nenogurusi mācīja kokles spēli. Apbrīnojami, ar kādu interesi un entuziasmu bērni to mācījās pat tad, kad citiem bija

brīvais laiks! Beigās jau spēlētāju bija vairāk nekā kokļu, un skolotājiem bija jāaizņemas un pat jānopērk instrumenti, lai visi tiktu pie spēlēšanas.

Vakaros Maggie Albāts organizēja dažādas sacensības. Sarežģīts bija šķēršļu gājiens, viena grupa pat palīdzēja otrai, lai tomēr tiktu galā. Bija arī ugunskurs ar dziesmām.

Noslēguma vakars sākās ar mācītāja Jurģa svētbrīdi, kurā viņš atcerējās savu bērnību un aicināja bērnus uz labo un gaišo. Zaļajā zālē bija sakopots viss nedēļas darbs: bērnu zīmējumi, rokdarbi un sporta krekli ar pašu zīmējumiem. Koncertā bērni dziedāja tautas dziesmas un rādīja uzvedumu „Kas tur kustējās?". Nakts tumsā dzirdami dažādi trokšņi, beidzot noskaidrojas vainīgais – kaķis! Skatītājiem patika arī mazās Emmas Loidas dzejolis par burkāniem un visus uzjautrināja vecāko bērnu stāstītie joki. Ar tautas dejām bija nelielas problēmas, jo trūka parastās akordeona spēles, taču talkā nāca Ingrīda Daniela ar savām koklēm. Visiem par lielu uzjautrinājumu arī paši skolotāji nodejoja saīsinātu „Brālīts māsas dancināja". Koncerts beidzās ar kokļu ansambļa izpildītām tautas dziesmām, un koklētāji saņēma ilgus skatītāju aplausus.

1994

Laiks: 31. jūlijs. – 7. augusts
Dalībnieki: 60
Tai skaitā 20 pieaugušie, 40 bērni

Vadītāja: Daina Moloja

1995

Laiks: 6. – 12. augusts
Dalībnieki: 83
Tai skaitā 32 pieaugušie, 51 bērns

Vadītāja: Ingrīda Daniela

NAUDU NOMETNEI VĀC ZIEMASSVĒTKU TIRDZIŅOS

Četras ģimenes 3x3 nometnē piedalījās pirmo reizi. Bija viesi no Latvijas – Muzikantu ģimene un Artis Gulbis.

Darbojās bērnudārzs, kur zīmēja un krāsoja tautu meitas un veidoja papīra putniņus. Interešu grupās mācīja ģeogrāfiju, vēsturi, latviešu valodu, dziesmu un dejas. Katra grupa gatavoja priekšnesumus noslēguma koncertam. Arī vecāki varēja piedalīties gleznošanas stundās brīvā dabā.

3x3 Straumēnos bija izveidojies par nozīmīgāko saietu jaukto laulību ģimenēm, kur ir iespēja apzināt latviešu valodu un kultūru. Ingrīda Daniela „Brīvajā Latvijā" rakstīja: „Varam šo darbu jaunatnes audzināšanā turpināt tikai, ja mums ir līdzekļi. Pateicoties Daugavas Vanagu nodaļām, LNPL Izglītības nozarei, nometnes apmeklētājiem un rīcības komitejai, 1995. gada nometne bija ļoti sekmīga. Sirsnīgs paldies katram, kas ziedoja mantas un naudu 3x3 nometnes Ziemassvētku tirdziņu atbalstam Bradfordā un Straumēnos, kur ieņēmumi kopā bija 443,46 mārciņas."

1996

Laiks: 4. – 11. augusts
Dalībnieki: 56
Tai skaitā 22 pieaugušie, 34 bērni

Vadītāja: Ingrīda Daniela
Vadītājas palīgi: Anna Eksta, Dace Fišere, Ērika un Pēteris Kokles

1997

Laiks: 27. jūlijs – 2. augusts
Dalībnieki: 92
Tai skaitā 45 pieaugušie, 47 bērni

Vadītājas: Grietiņa Albāte, Ligita Krieva, Dace Fišere, Anna Eksta

1998

Laiks: 26. jūlijs – 1. augusts
Dalībnieki: 90
Tai skaitā 42 pieaugušie, 48 bērni
Vadītājas: Dace Fišere, Anna Eksta, Grietiņa Albāte, Rita Harisona
Skolotāji: Monika Hola, Vintra Pūķe (Latvija), Maija Lenika, Megana Dauksta, Ingrīda Daniela

Svētbrīdis: Jāna Jēruma-Grīnberga

Interešu nodarbības:
- *Sports* – Roberts Laurs
- *Daiļamatniecība* – Valda Vilīte (Latvija), Dace Birzgale-Lieģe
- *Peldēšana* – Kārlis Galdiņš, Reijs Silmans
- *Tautas dejas* – Rita Harisona
- *Dziedāšana* – Bobs Fišers
- *Orķestris* – Bobs Fišers, Ingrīda Daniela
- *Latviešu valoda* – Anna Triantisa

Referāti:
- Valdis Eksts. *LNPL darbība, tās sākums un nākotne*
- Ruta Parrisa. *Personisks skatījums par situāciju Latvijā šodien*

KRĀJ PUNKTUS PAR SASNIEGUMIEM KLASĒ, SPORTĀ UN IZPALĪDZĪBĀ

Nometni atklāja Maija Lenika, un Latvijas karogu uzvilka, dziedot „Daugav's abas malas" Boba Fišera pavadījumā. Pēc tam visi devās uz svētbrīdi Zaļajā zālē.

Pusducis padsmitgadnieku šoreiz pavadīja nedēļu kā palīgi skolotājiem un izdeva sienas avīzi. Pēc klašu nodarbībām visi darbojās daiļamatniecības klasē, strādājot ar mālu un papīru. Apbrīnojami, cik daudz bija ko redzēt noslēguma izstādē!

Sporta nodarbībās bērni izmantoja jaunos sporta rīkus sporta laukumā un peldbaseinā, kas bija sagādāti, pateicoties LNPL atbalstam.

Vakaru programmā: tautasdziesmu dziedāšana pie ugunskura, šķēršļu gājiens, referāti. Kad bērni jau gulēja, vecāki varēja izklaidēties pārrunās un spēlējot spēles līdz agrai rīta stundai.

Nometnes programmā bija iekļautas latviešu valodas stundas latviski nerunājošiem vecākiem, kas ar lielu gribu un sajūsmu satikās ik rītu un vakaru.

Skolotāja no Latvijas Vintra Pūķe moslēguma pasākumā vada rotaļas

Noslēguma koncertā katra klase parādīja savas jauniegūtās zināšanas latviešu valodā un citus sasniegumus. Nometnes orķestris uzstājās ar savu programmu un pavadīja arī bērnu dziedāšanu.

Bērni nedēļas sākumā bija sadalīti četrās grupās, kas nosauktas Latvijas novadu vārdos. Nedēļas laikā visi krāja punktus savai grupai par sasniegumiem klasē, sportā un izpalīdzībā. Noslēgumā visi saņēma balvas.

1999

Laiks: 25. jūlijs – 1. augusts
Dalībnieki: 76
Tai skaitā 30 pieaugušie, 46 bērni
Vadītājas: Grietiņa Albāte, Anna Eksta, Dace Fišere, Rita Harisona
Skolotāji: Trīs no Latvijas – Vintra Pūķe, Zane Šmite, Raitis Vulfs

Vadītāji un skolotāji: no labās Ināra Āboliņa, Vintra Pūķe, kora diriģents Ziedonis, nometnes vadītāja Anna Eksta

2000

Laiks: 25. jūlijs – 1. augusts
Dalībnieki: 78
Tai skaitā 33 pieaugušie, 45 bērni
Vadītājas: Grietiņa Albāte, Anna Eksta, Dace Fišere, Rita Harisona

Tēmas: Latviešu lauku sēta; Mārtiņi

Skolotāji: Trīs no Latvijas – Irēna Cērpa, Vintra Pūķe un Harijs Zemītis

2001

Laiks: 5. – 12. augusts
Dalībnieki: 68
Tai skaitā 25 pieaugušie, 43 bērni
Vadītāja: Dace Birzgale-Lieģe

Vadītājas palīgi: Rita Harisona, Dace Fišere, Anna Eksta
Tēmas: Rīga 800; Lieldienas; Kārļa Skalbes „Kaķīša dzirnavas"

VĀC ZIEDOJUMUS JUGLAS SANATORIJAS INTERNĀTSKOLAI

Bērni bija sadalīti piecās mācību grupās un darbojās arī bērnudārzs. No rītiem mācījās valodu, pēcpusdienās piedalījās sporta nodarbībās un interešu grupās, bet vakaros bija kopīga dziedāšana. Nedēļas laikā tika izmantotas visas trīs šīgada tēmas: Rīgas 800-gade, Lieldienas un Skalbes „Kaķīša dzirnavas". Pēdējā vakarā bija uguns-kurs, koncerts un izstāde.

Pieaugušajiem bija nodarbības mākslā un divas skolotājas mācīja latviešu valodu.

Juglas sanatorijas internātskola bija atsūtījusi rokdarbus, ko izlika izstādē pēdējā nometnes sestdienā, savāca arī ziedojumus, ko kopā ar Almēlijas nometnes ziedojumiem nosūtīja Juglas skolai.

2002

Laiks: 21. – 28. jūlijs
Dalībnieki: 75
Tai skaitā 31 pieaugušais, 44 bērni
Vadītāja: Dace Birzgale-Lieģe

Grupa dalībnieku noslēgumā. Centrā stāv nometnes vadītāja Dace Birzgale-Lieģe, pirmajā rindā centrā skolotāja Vintra Pūķe un aktrise Sarmīte Rubule no Latvijas

Vintra Pūķe, Rita Harisona un Ingrīda Džeriņa

Nometnes skolotāji

Noslēguma dančі, danču muzikants Bobs Fišers

2003

Laiks: 23. jūlijs – 3. augusts
Dalībnieki: 85
Tai skaitā 42 pieaugušie, 33 bērni

Vadītāja: Anna Eksta

2004

Laiks: 25. jūlijs – 1. augusts
Dalībnieki: 76
Tai skaitā 45 pieaugušie, 31 bērns

Vadītāja: Anna Eksta

GATAVO PUTNU BŪRĪŠUS UN DEJO KREICBURGAS POLKU

Visu nedēļu nometnes dalībniekus lutināja ne tikai Ligita un Juris un Straumēnu viesmīlīgā māja un tās apkārtne, bet arī saule sildīja, uzmundrināja un deva spēku un enerģiju.

Arī šoreiz rīta pusē notika mācību stundas, kurās dalībnieki centās tuvāk iepazīt Latvijas dabu, dzīvniekus un tautastērpus. Pēcpusdienās Monikas vadībā darināja būrīšus Latvijas nacionālajiem putniem – cielavām, puķu podiņus un daudzas citas ikdienas dzīvē noderīgas lietas.

Skolotāja Dace no Latvijas mācīja tautas dejas ne tikai bērniem, bet arī viņu māmiņām. Straujā Kreicburgas polka uzjautrināja gan lielus, gan mazus. Neiztika bez sporta nodarbībām, peldēšanas, šķēršļu gājiena, talantu šova, karnevāla un bingo spēles.

Kulminācija bija sestdienā, kad dienā notika koncerts „Latvijas gadalaiki" un vakarā visi griezās dejās, ko spēlēja Bobs ar Daci un savu grupu.

Skaistās Kreicburgas polkas dejotājas tautas tērpos

Kreicburgas polkas mēģinājums

2005

Laiks: 24. – 31. jūlijs
Dalībnieki: 61
Tai skaitā 28 pieaugušie, 33 bērni

Vadītājas: Dace Birzgale-Lieģe, Anna Eksta
Skolotāji: Rita, Ingrīda, Liāna, Megana un Kristīne no Latvijas
Tēmas: Sports Latvijā; Latvijas pilsētas; Mūzikas instrumenti

LATVIJAS KARTĒ ATZĪMĒ VECVECĀKU DZIMŠANAS VIETAS

Šī vasara bija kā jau divdesmit vasaras Straumēnos – jūlija beigās no malu malām sabrauca lieli un mazi, lai nedēļu pavadītu, kopā mācoties un atpūšoties. Kā jau divdesmitajā vasarā, atkalredzēšanās prieks bija jo lielāks. Pirmoreiz nometnē bija pat vesela ģimene no Latvijas.

Rīta programmā bija nodarbības klasēs, kurās skolotāji iepazīstināja bērnus un jauniešus ar Latvijas kultūras un vēstures vērtībām. Praktiskās nodarbības notika pēcpusdienās, kad visi dalībnieki palīdzēja sagatavot kolāžu – Latvijas karti. Tajā atzīmēja vietas Latvijā, kur dzimuši nometnes bērnu vecvecāki. Pēc tam visi sportoja un veidoja suvenīrus Ziemassvētku tirdziņam.

Daļa no šīs nedēļas dzīves, kā parasti, bija danči. Vakaros visi dziedāja kopā ar Bobu gan jau labi zināmas dziesmas, gan mācījās jaunas. Neiztika bez tradicionālā bingo vakara, sporta dienas, karnevāla un balles noslēgumā.

Jaunums bija, ka šogad nometnes dalībniekiem tika piešķirtas vairākas nominācijas, piemēram, visskaļākais, visjaukākais, vecākais, visslinkākais u.c. Bet visjaukākais jaunums bija skaista un krāsaina 3x3 nometnes gadagrāmata, ko veidoja nometnes vecākie jaunieši un ko mājās aizveda katrs nometnes dalībnieks.

Dace Birzgale-Lieģe vada rokdarbu nodarbību

Malve Eksta ar savu zīmējumu

2006

Dalībnieki: 56
No Anglijas, Īrijas, Latvijas, Itālijas
Vadītāja: Dace Birzgale-Lieģe

ATJAUNO LATVIEŠU SIMBOLUS STRAUMĒNOS

Varētu domāt, ka 3x3 ik gadu notiek viens un tas pats, taču tā nebūt nav – ir lietas, kas beidzas, bet ir lietas, kas rodas pilnīgi no jauna. Latvijas skolotāja Vintra Pūķe min četras lietas, ar ko 2006. gada 3x3 Straumēnos atšķīrās no citām.

Pirmkārt, šķiet, ka mazie nerātņi, kas iepriekšējos gados negribēja ne mācīties, ne dejot, ne īsti dziedāt, bija jau izauguši. Bez vecāku atgādinājuma un uzmundrinājuma paši ieradās gan uz mācību stundām, gan dziedāšanu un dejošanu. Līdz ar to darbs ieguva pavisam citu kvalitāti.

Otrkārt, prieks, ka gados vecāki jaunieši laiku pavadīja lietderīgi, Straumēnos atjaunojot latviešu simbolus. Tas ir projekts, kas tiks turpināts nākamajā gadā.

Treškārt, laiks lutināja. Saule virs Straumēniem spīdēja katru dienu.

Ceturtkārt, prieks par jaunajām ģimenēm, kas pievienojās 3x3.

Vintra Pūķe un Kristīne Niedre ir māsas, izglītības darbinieces no Liepājas, kas bija skolotājas 3x3 nometnē Straumēnos, šogad vienīgās no Latvijas. Vintra 3x3 nometnēs Anglijā strādājusi jau vairākus gadus.

Latvijas skolotājas iespaidi

„Kristīne strādāja ar četriem bērniem vecumā no četriem līdz deviņiem gadiņiem. Citās grupās bija arī mazāki dalībnieki, jaunākajam bija divi gadiņi. „Sapratu, ka te nu es nevarēšu pielietot parastās mācīšanas metodes. Bērni nerunāja latviski, bet mans uzdevums bija viņiem iemācīt latvisko dzīves izjūtu un neizbiedēt, liekot vasarā mācīties dažādus grūtus uzdevumus. Galu galā viņiem tā bija arī atpūta. Izvēlējos tematu „Emocijas". Tas mums ļāva gan runāt par emocionālām lietām, gan zīmēt un veidot, lai izteiktu savas sajūtas. Bērni iemācījās saprast, ko nozīmē vārdi „priecīgs", „bēdīgs"," stāsta Kristīne. No skolotājas tas prasīja lielu izdomu un prasmi piesaistīt mazo uzmanību. Turklāt Kristīnei ar bērniem bija jārunā angliski, jo latviski viņi mācēja tikvien kā „paldies", „lūdzu" un „labdien". Kristīne pārliecinājās, ka bērni, kaut arī runā tikai angliski, zina Latvijas himnu, pazīst karoga krāsas, gandrīz visi no viņiem ciemojušies Latvijā pie saviem radiem. Darbiņos, kurus gatavoja bērni, dominēja sarkanbaltsarkanās karoga krāsas."

No Liepājas rajona laikraksta „Kurzemes Vārds"

2007

Dalībnieki: 85
Vadītāja: Dace Birzgale-Lieģe
Tēma: Latviešu ēdieni un latviešu rakstu zīmes

BAŽĀM NAV PAMATA. DALĪBNIEKU SKAITS PIEAUG!

Nometne sākās ar svētbrīdi. Sekoja ikdiena. Mācību stundas un nodarbības, kurās mācījās izprast latviešu tradīcijas, paražas, kultūru un valodu. Katra klase pēc savām spējām apguva valodas iemaņas rakstīt, lasīt, runāt un klausīties. Cepa cepumus, ābolmaizes un kūkas, gatavoja rupjmaizes kārtojumu un spieda ābolu sulu. Pēcpusdienās sporta nodarbības, dziesmas un dejas. Arvien vairāk ir brīvprātīgo dejotāju, kuriem pietiek tikai dzirdēt mūziku, kad pareizie deju soļi jau paši ir klāt. Arī pieaugušie vienojās kopīgā dejā „Labi dzīvojam!".

Nobeiguma koncertā dalībnieki bija tautas tērpos. Bet uz vakara tradicionālo balli ne tikai kundzes, bet arī jaunkundzes ieradās balles kleitās un augstpapēžu kurpēs. Balli spēlēja brīnišķīgā Fišeru ģimene, un visiem bija jautri un labi! Iepriekšējā gadā nometnes vadītāji ar bažām skatījās, ka dalībnieku skaits, kaut nedaudz, tomēr sarūk. Šogad ar prieku secināja, ka bažām nav pamata, dalībnieku skaits pieaug!

2008

Laiks: 27. jūlijs – 2. augusts
Vadītājas: Dace Birzgale-Lieģe, Rita Harisona, Ingrīda Džeriņa, Monika Hola
Tēma: Dziesmu svētki
Valodas stundas: Andris Ozols, Ilze Kadeģe
Nodarbību vadītāji: Rita Harisona, Ingrīda Džeriņa, Libby Burns, Jo Grīnberga

LATVIJAS VĒSTNIEKS LAIŽAS 3X3 DANČOS

Galvenā tēma bija Dziesmu svētki, bet bija vēl viens mērķis – mācīt bērniem un arī pieaugušajiem, kas to vēlas, izlasīt „Dievs, svētī Latviju" un citas dziesmas. Valodas stundas notika katru dienu divās grupās, kas atšķīrās pēc sarežģītības. Progress bija, noslēguma koncertā kāds dalībnieks pat atzina, ka ķ burts nekad vēl neesot tik labi izrunāts.

Radošas nodarbības saistījās ar Dziesmu svētku tēmu, ieskaitot spēles, zīmēšanu un rakstīšanu. Vispopulārākā spēle bērniem bija vainagu uzlikšana tautumeitai („Pin the vainags on the tautumeita"). Visas grupas apvienojās un darbojās kopā, nevis atsevišķās klasēs. Tā bija šī gada nokrāsa, un varēja just lielāku kopības garu. Pēcpusdienās notika lietišķās mākslas nodarbības, peldēšana un sports. Jaunieši Meganas Daukstas vadībā sagatavoja nometnes gadagrāmatu, visas ģimenes dabūja eksemplāru, ko paņemt uz mājām par piemiņu. Pēc vakariņām bija dziedāšana ar Bobu, orķestra un kokļu mēģinājums. Vakara programmās – bingo spēle, Talantu vakars, dziesmas pie ugunskura. Vienā vakarā bija pastaiga pa mežu, vācot no dabas visu, kas sākas ar burtiem LATVIJA. Uzvarētāja komanda pat atradusi vainagu, kas palicis no Jāņiem.

Pāris dienas 3x3 piedalījās Dublinas deju kopas „Jampadracis" vadītāja Solveiga Slaidiņa ar meitām. Ļoti īsā laikā viņa iemācīja bērniem un pieaugušajiem dažas tautas dejas, ko visi bija gatavi parādīt noslēguma koncertā. Koncertā aktīvi piedalījās visi, arī ciemos ieradies Latvijas vēstnieks Lielbritānijā Indulis Bērziņš dejoja.

Pēc DV Fonda priekšsēža Ulda Reveliņa un vēstnieka Induļa Bērziņa uzrunām 3x3 saime nolaida karogu. Vakarā bija balle ar Fišeru ģimenes mūziku. Dacei un Bobam sacīja īpašu paldies par 23 gadu nepagurstošu muzicēšanu 3x3 nometnēs. Šis viņiem bija pēdējais gads nometnē. Dēls Kristaps piedzima tūlīt pēc tam, kad 3x3 Straumēnos bija nodibināta, tagad viņš ir pieaudzis vīrs. Viņš nometnē saderinājās ar Salliju (Sally), tas bija vēsturisks notikums 3x3 dzīvē.

2009

Laiks: 26. jūlijs – 2. augusts
Vadītājas: Rita Harisona, Ingrīda Džeriņa, Monika Hola
Dalībnieki: 58
Tēma: Latvijas pilsētas
Nodarbību vadītāji: Ivars Galdiņš, Rita Harisona, Monika Hola, Ingrīda Džeriņa, Ilze Kadeģe, Jānis Gravenieks, Megana Dauksta, Libija Grīnberga, Jo Grīnberga, Kristaps Fišers, Sallija Burns, Ināra Harisona

VECMĀMIŅAS STĀSTA PAR SAVĀM BĒRNĪBAS PILSĒTĀM LATVIJĀ

Svētdien, 26. jūlijā, gāza lietus, kad ar svētbrīdi tika atklāta 3x3 nometne un Gita Putce klātesošajiem sacīja, ka jāmācās strādāt kopā, tā, kā kopā turas mūsu pirksti. Lietus joprojām lija, kad pacēla karogu. Un lietains bija vēl nedēļu vēlāk, kad nometnes beigās karogu nolaida. Tā bija lietainākā 3x3 nometne, kāda jebkad pieredzēta. Garīgi tā bija saulainākā.

Šī bija pirmā nometne 24 gados, kad Bobs un Dace Fišeri nometnē neorganizēja mūzikas programmu, kaut viņi tomēr ieradās nometnē ceturtdienas vakarā.

Tēma nometnei bija mazās pilsētas Latvijā. No latviešu tūrisma biroja bija atvests ļoti daudz brošūru un tīmekļa materiālu, pēc kuriem bērni, sadalījušies grupās, nedēļu mācījās par kādu no pilsētām un nometnes nobeiguma koncertā rādīja savus skaisti zīmētos plakātus un katrs mēģināja klātesošos pārliecināt, lai tie apciemo viņu pilsētu. Lai tēmu padarītu uzskatāmāku, vecmāmiņas nometnes laikā stāstīja katra par savu bērnību pilsētā vai laukos, kur viņas uzaugušas Latvijas brīvības gados. Latvijas vēsturi brīnišķīgi ilustrēja dzīva glezna, kurā bērniem galvā bija cepures, kas rādīja attiecīgu okupācijas varu Latvijā.

Šajā gadā uzsvars bija likts uz latviešu dziesmām. Rita Harisona vadīja latviešu dziesmu karaoki, kas priecēja lielus un mazus, turklāt daudziem palīdzēja

iemācīties dziesmu vārdus. Arī rotaļas Monika Hola mācīja latviski ar angļu tulkojumu, tā mācot latviešu vārdus. Latviešu valodu bērni mācījās ne tikai valodas stundās un skatoties DVD filmas, bet arī pastaigā pa mežu, meklējot dažādu krāsu priekšmetus un mācoties krāsu nosaukumus.

Māsu Libijas un Jo Grīnbergu Daiļamtniecības pēcpusdienas bija ļoti iecienītas – varbūt vairāk nekā jebkad, jo sliktais laiks neļāva bērniem spēlēt bumbu spēles. Jaunais virziens daiļamatniecībā noteikti bija tamborēšana. Līdz nedēļas beigām meitenes un puiši dūšīgi tamborēja – daži ar adatām, daži ar pirkstiem. Tapa gan skaistas tamborētas puķes, gan draudzības rokassprādzes.

Talantu vakarā pirmajā vietā žūrija izvēlēja Ariannu Galdiņu, kas skaisti nodziedāja dziesmu no Disneja filmas „Mazā nāriņa". Taču arī visi pārējie talanti bija zvaigznes, tāpat kā visi, kas dziedāja un dejoja orķestra pavadījumā nometnes koncertā. Nometne beidzās ar balli, un danču zāle bija pilnāka nekā parasti, visi ar milzīgu sajūsmu dejoja latviešu un angļu tautasdejas.

2010

Laiks: 25. – 31. jūlijs
Vadītāja: Rita Harisona
Dalībnieki: 60

Nodarbību vadītāji: *Māksla un rokdarbi* – Jo Grīnberga un Libby Burns, *latviešu valoda* – Ilze Kadeģe un Jānis Gravenieks, *vakaru un sporta programmas* – Monika Hola, Rita Harisona, Ingrīda Džeriņa, Ināra Harisona

STRAUMĒNU 3X3 SVIN 25 GADU JUBILEJU

Šis bija Straumēnu jubilejas gads, 25. gadskārta, kopš te sekmīgi darbojas 3x3 nometne. To vada zinīgi dzimteni mīloši skolotāji, kuri dzīvo Anglijā, bet kuru sirds pieder Latvijai. Viņi izglīto latviešu bērnus un pusaudžus par Latvijas pagātni un tagadni.

Nometnes atklāšanā sekmīgai norisei svētību deva mācītāja Gita Putce, stāstot par mīlestības un draudzības spēku, ko demonstrēja ar gaismas spuldzi, kas silda un izstaro gaismu.

Skolotāji bija sarūpējuši daudz izglītojošu materiālu par dažādām tēmām. Viņi pacietīgi strādāja ar bērniem, un darba rezultāti bija skatāmi izstādē nobeiguma dienā. Rokdarbi un veidojumi no dažādas formas aplikācijām iepriecināja bērnus pašus un, protams, viņu vecākus un vecvecākus. Sižetu pamatā bija Latvijas arhitektūra – koka mājas, pilis, dažādu stilu celtnes kopš 12. gadu simteņa.

Latviešu arhitektūras un folkloras izzināšanā bērni tika iesaistīti arī vakaru programmās. Viņi prasmīgi būvēja senatnīgas mājas un fantāzijas pilis.

Nobeiguma koncertā skanēja latviešu dziesmas Stīva Vuda (Steve Woods) orķestra pavadījumā. Interesantas dejas un rotaļas bija mācījusi Rita Harisona.

Nometne beidzās ar 25 gadu jubilejas balli, danči „Och un Dough" jautrās mūzikas pavadījumā turpinājās līdz rīta gaismai. Daudzi bijušie 3x3 nometnieki jubileju svinēja ar lielu sajūsmu.

2011

Laiks: 24. – 30. jūlijs
Vadītājas: Monika Hola, Ingrīda Džeriņa, Ilze Kadeģe, Ināra Harisona, Jo Grīnberga, Rita Harisona

Dalībnieki: 67
Tēma: Daba

KLAUSĀS „ČIKĀGAS PIECĪŠU" JUBILEJAS KONCERTU

30. jūlijā Straumēnos notika leģendārās latviešu grupas „Čikāgas piecīši" koncerts, ko rīkoja Daugavas Vanagu fonds grupas 50 gadu jubilejas tūres ietvaros. Koncertu apmeklēja aptuveni 300 klausītāji, galvenokārt no Vidusanglijas. Bija iespēja noklausīties neskaitāmus „piecīšu" hītus, ieskaitot „Pazudušo dēlu", „Mūsu mīlestību", „Made in Latvia" un „Man garšo alus". Koncertā Straumēnos piedalījās arī bērni no Mansfīldas latviešu skolas un 3x3 nometnes dalībnieki.

ZVIEDRIJA 1985 – 1991

Informācija un fotogrāfijas:
Māris Slokenbergs
Kristīne Līpiņa
Nometņu programmas

Izmantotas publikācijas:
„Brīvā Latvija"
„Laiks"
Brošūra „3x3 =100"

NOMETNES VISTUVĀK LATVIJAI

Zviedrijā notikušas piecas 3x3 nometnes. Pirmā nometne bija plaši apmeklēta, taču tad dalībnieku skaits aizvien saruka. 1991. gadā, kad „dzelzs aizkars", kas šķīra no Latvijas, bija kritis, tautieši nolēma turpmāk 3x3 nometnes Zviedrijā nerīkot, jo uzskatīja, tā kā Latvija ir tik tuvu un samērā viegli sasniedzama, tad lielāka nozīme ir 3x3 nometnēm Latvijā, jo tur var pulcēties latvieši no visām trimdas zemēm.

Nometņu vadītāji

MĀRIS ROBERTS SLOKENBERGS

Mācītāja Roberta Slokenberga dēls, arī mācītājs un skolotājs. Oksfordas Universitātē Anglijā un Upsalas Universitātē Zviedrijā studējis teoloģiju, Stokholmas Universitātē pedagoģiju. Ticības mācības un angļu valodas skolotājs, direktors pieaugušo vidusskolā un Halstavikas skolā Zviedrijā.

Korporācijas Lettonia filistrs no 1957. gada. Brīvmūrnieku ordeņa biedrs no 1978. gada. Latvijas Zemnieku Savienības biedrs no 1959. gada. Bijis ELJA Skandināvijas nodaļas priekšnieks, biļetena „ELJA Informācija" redaktors. Darbojies ZLCP, Latviešu Palīdzības komitejā, Latvijas Nacionālajā fondā. Latviešu Atjaunošanās Komitejas Eiropas Centra delegāts, kultūras kongresa Kastaņolā organizētājs, laikraksta „Brīvā Latvija" izdevēju grupas loceklis. Eiropas Vasaras Skolas rīkotājs un direktors.

1993. gadā kopā ar zviedriem izveidojis Rīgas Ekonomikas augstskolu, līdz 2002. gadam bijis tās prorektors. Tad palīdzējis Justam Karlsonam uzcelt Berga viesnīcu, strādājis zviedru uzņēmumā „Telia Sonera", ir viesnīcas „Radi un Draugi" valdē. Bijis Rīgas Hanzas Rotari kluba dibinātājs un prezidents, Eiropas Kustības Latvijā viceprezidents, Brāļu kapu atjaunošanas biedrības valdes loceklis. Viens no neatkarīgās Rīgas Evaņģeliskās draudzes dibināšanas iniciatoriem 2009. gadā.

Publicējis rakstus par latviešu politiskiem un kulturāliem jautājumiem zviedru, angļu un trimdas latviešu presē. Latvijas Universitātes goda biedrs un Rīgas Ekonomikas augstskolas absolventu asociācijas goda biedrs. 2002. gadā apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni.

Organizējis un vadījis trīs no četrām 3x3 nometnēm Zviedrijā. PBLA Izglītības padomes loceklis, 3x3 kustības Zviedrijā vadītājs.

IMANTS EIHE

Dzimis 1939. gadā. Maģistra grāds dabaszinātnēs.

Strādājis par skolotāju. 1990. – 2006. gadā vadījis skolu apmaiņas programmu starp Frībergas skolu Danderīdā, Zviedrijā un Liepājas 6. vidusskolu. Iesaistījies Sundbībergas un Alūksnes pilsētu sadraudzības programmā, bijis vairāku humāno palīdzības akciju iniciators.

Jaunatnes nometņu vadītājs Skrubā. ZLCP valdes loceklis un Latviešu Palīdzības Komitejas padomnieks. Piedalījies Saeimas un referendumu vēlēšanu komisijās Latvijas vēstniecībā Stokholmā. Aktīvi piedalās Sundbībergas Lauvu klubā, kluba prezidents 2009. - 2010. gadā.

Spēlējis basketbolu sporta klubos „Rīga", „Baskets" un „Tālava". „Baskets" kluba ilggadīgs valdes loceklis un „Tālavas" priekšsēdis, komandas treneris un vadītājs.

Precējies ar Māru Eihi, dzimušu Runcis.

1985

Laiks un vieta: 24. – 30. jūnijs
Vedes tautskolā Elmsta ciematā 100 kilometrus uz ziemeļiem no Stokholmas

Vadītājs: Māris Slokenbergs

Dalībnieku skaits: 90
42 no tiem bērni

Lektori:

- *Latviskā identitāte* – Līga Ruperte
- *Vēstures seminārs* – Uldis Ģērmanis, Agnis Balodis
- *Politiskais seminārs* – Gunārs Pāvuls, Imants Freimanis
- *Latvju dainas* – Irēna Dunkele
- *Latviešu valoda* – Valentīna Lasmane
- *Tautisko rotu kalšana* – Kārlis Uskalis
- *Aušana* – Maija Ozoliņa
- *Latviskā virtuve* – Astrīda Teriņa
- *Skaitļotāji* – Andrejs Straubergs
- *Koris un kokles spēle* – Gaida Rulle

• *Bērnu nodarbības* – Regīna Kronberga, Šarlote Cērpa, palīdzes Laine Cekule un Mareta Laeva

Kopreferāti:
• Andris Vītoliņš. *Latviešu kora mūzika*
• Līga Ruperte. *Iemesli, kas tautiešus piesaista vai atraida no latviešu sabiedrības (pētījuma rezultāti)*
• Juris Kaža. *Latvietība un jaunā tehnoloģija*
• Diāna Krūmiņa. *Veco latviešu meistaru dabas skati*

NEAIZMIRSTAMA NEDĒĻA BALTIJAS JŪRAS KRASTĀ

Pirmo 3x3 nometni Zviedrijā, Vedē, skaistā pilsētiņā Baltijas jūras kratsā, atklāja 3x3 kustības izveidotāja Līga Ruperte. Dalībnieku kopā ar lektoriem bija gandrīz simts. Telpu trūkuma dēļ nevarēja uzņemt vairāk, citādi skaits būtu bijis vēl lielāks.

Programmā bija vienu dienu politiskais seminārs, ko vadīja ZLCP politiskie vadītāji Imants Freimanis un Gunārs Pāvuls, trīs dienas vēstures seminārs un seminārs par latvisko identitāti, un par latvju dainām vienu dienu. Ik rītu notika latviešu valodas kurss latviski vāji pratējiem.

Pēcpusdienās dalībnieki darbojās praktiskajās nodarbībās visas nedēļas garumā. Rotkalšanā Anglijas 3x3 rotkaļu meistara Kārļa Uskaļa vadībā kala Nameja gredzenus, saktas un citas etnogrāfiskas rotas. Astrīda Teriņa ar ceptiem speķa pīrāgiem, ūdens kliņģeriem un citiem latviskiem ēdieniem iepazīstināja dalībniekus ar latviskas virtuves īpatnībām.

Vakaros visi klausījās kopreferātus, pēc tam Ingrīda Leimane mācīja tautas dejas. Vienā vakarā 3x3 dalībniekus iepriecināja Stokholmas latviešu teātris ar fragmentiem no Blaumaņa „Indrāniem" un Jonesko „Krēsliem".

Saulainais laiks, skaistās telpas, bet par visu vairāk nometnes latviskais un draudzīgais gars darīja šo nometni neaizmirstamu un šķiršanos – ļoti grūtu.

Kopbilde

Karogs nometnes mastā

Nometnes vadītājs Māris Slokenbergs uzrunā dalībniekus

Karogu paceļot. Priekšplānā nometnes vadītājs Māris Slokenbergs

Folkloras pētniece, ievirzes „Latvju dainas" vadītāja Irēna Dunkele un nometnes vadītājs Māris Slokenbergs

Vēsturnieks Uldis Ģērmanis pēc referāta dala autogrāfus. No kreisās: Līga Ruperte, Ausma Pāvulāne, Viesturs Dinvietis, Vilnis Zaļkalns

Kafija ieviržu starplaikos. Pirmā no labās - Līga Ruperte

Latviskās virtuves vadītāja Astrīda Teriņa pavāra tērpu piemeklējusi arī nometnes vadītājam Mārim Slokenbergam

Tautiskie dančī vakarā

Andrejs Straubergs un Māris Slokenbergs iejutušies tautumeitu lomās, un Kārlis Uskalis stundu stāv domādams, kuru ņemt kamanās

Dziesmas nīkšanā. No kreisās Astrīda Teriņa, Vija Kalniņa, Ingrīda Cērpa, Andrejs Straubergs, Valdis Pāvulāns, Māris Slokenbergs, Ingrīda Leimane, Agnis Balodis, Dzintra Fonzova, stāv Laine Cekule

Christina Draviņa noslēgumā dāvina zāļu vainagu nometnes vadītājam Mārim Slokenbergam. Christina ir profesora Kārļa Draviņa sieva, zviedriete, kas perfekti runā latviski un jūtas kā latviete

1987

Laiks un vieta: 29. jūnijs – 5. jūlijs
Tālbija
Vadītājs: Māris Slokenbergs
Dalībnieku skaits: 25

Ievirzes, to vadītāji:
- *Rotkalšana* – Kārlis Uskalis
- *Latviskā virtuve* – Astrīda Teriņa
- *Datori* – Andrejs Straubergs
- *Latviešu valoda* – Valentīna Lasmane
- *Koris* – Gaida Rulle

Referāti:
- Aina Siksna. *Latviskās identitātes meklētāji latviešu jaunākajā dzejā*
- Andrejs Ozoliņš. *Socioloģija*
- Veronika Strēlerte. *Latviešu prese un apgādi*
- Valentīna Lasmane. *Bēgļi – atmiņas*
- Uldis Ģērmanis. *Politika*

TREJPAAUDŽU TUVINĀŠANĀS 3X3 TĀLBIJĀ

„Un raugi, mistiskie skaitļi īstenojās: 3x3 iedzīvinājās latviešu vasaras mītnē Tālbijā. Pirmā cipara simbols – trīs latviešu paaudzes – naktīs šņāca un krāca, svilpa divstāvu gultās. Veco paaudzi gan pārstāvēja tikai dažas vecmāmiņas. Pāris ģimnāzistes no Vācijas kopā ar diviem Zviedrijas „elpiniekiem" un ap pusducis pirmsskolas bērnu kopā ar latviešu aktīvistēm Šarloti un Dzintru bija trešās paaudzes kodols. Bet vidējā, tā sauktā zudusī paaudze, šķiet, beidzot ir atradusi savu pulcēšanās veidu un vietu, jo no tās veidojās pats kursu mugurkauls un visi svarīgie locekļi," tā „Brīvajā Latvijā" rakstīja Valentīna Lasmane.

Nometnes dalībnieku pulciņš nebija liels, bet draudzīgs. Rīkotāja Māra Slokenberga pieredzējusī acs pārskatīja šo „intīmo draudzīti" ar mīlestību un humoru. Šajā gadā bija maz iepriekš aicinātu referātu lasītāju, bet katrs nometnes dalībnieks tika lūgts sagatavot mazu referātu par sevi pašu, par savu darbu vai par savām interesēm. Tas visus tuvināja jo vairāk.

Nez vai kāda latviešu sanākšana var iztikt bez dzejas, un Aina Siksna atklāja latviešu dzejnieku identitātes meklējumu ceļus, konstatēdama trimdas un dzimtenes dzejnieku lielo mijiedarbību. Dzejniece Veronika Strēlerte iepazīstināja ar latviešu periodikas daudzveidību. Diāna Krūmiņa no Eskilstūnas muzeja salīdzināja klasiskos latviešu gleznotāju darbus ar Zviedrijas un citu Eiropas tautu mākslu, starplaikos liekot klausītājiem kļūt par aktīviem māksliniekiem, plēšot un burzot papīra loksnes. Vēsturnieki Ģērmanis un Balodis apgaismoja šodienas politisko stāvokli. Atmiņas par latviešu kolonijas sākotni Zviedrijā stāstīja Valentīna Lasmane, bet Andrejs Ozoliņš savā stāstījumā nonāca pie atziņas, ka bez t.s. 110% latviešiem trimdai nepieciešami arī visi pārējie, un neviens nekad nevar justies lieks.

Kārļa Uskaļa darbnīcā cītīgi vīlēja un kniedēja gredzenus, saktas un auskarus. Modernā tehnikas ierīce – datori – papildināja bērnu nodarbības. Astrīdas Teriņas gādīgajās rokās virtuvē tapa viena latviskāka maltīte pēc otras. Visam pa vidu divas nelatvietes kādā klusākā stūrītī ar mācību grāmatu vai lugas eksemplāru klēpī pūlējās apgūt latviešu gramatikas un izrunas noslēpumus.

Vakari, gaiši kā jau Zviedrijā, ievilkās līdz rīta svīdumam, sākdamies ar tautisku dziedāšanu un dancošanu un beidzoties ar pastaigām, desu cepšanu un sarunām, kas tuvināja un stiprināja, rosināja un iedrošināja uz sirsnību un atklātību. Valentīna Lasmane rakstīja: „Kad nedēļa tuvojās beigām, gaiss virmoja no draudzīgām vēsmām, un tā vien liekas, ka Tālbijas mājā pie ārdurvju sliekšņa bija ieviesies vecais labais latviešu mājas gars, kas palīdzējis jaunmodīgajai 3x3 formulai iekļauties latviskās iemaņās un ieražās. Jātic, ka mūsu vidējā paaudze Zviedrijā ne tikai analizēs un kritizēs latviskās izpausmes, stāvēdama nomaļus, bet veidos un vadīs tās, un ka šis pozitīvais pasākums pēc iesakņošanās Tālbijā turpinās attīstīties nākamajā vasarā. Un kurš bija redzējis „prezidentu" Māri un Straubergu un Kārli dejojam ugunskura gaismā nobeiguma vakarā, tam šī aina būs iespiedusies atmiņā kā pierādījums latviešu radošajai jaunradei."

No dalībnieces Laimas Undzes dienasgrāmatas

Pēc karoga pacelšanas ar „Daugav's abas malas" devāmies telpās, lai noklausītos, ko mums stāstīs Dr. Ģērmanis. Dzirdējām viņa domas un atzinumus par kolaborācijas problemātiku. Izskanēja brīdinājums nepielaist kardinālo kļūdu un nebūt naiviem, kad darīšana ar kriminālu, viltīgu režīmu, kāds pašlaik valda mūsu dzimtenē. Dr. Ģērmanis nebūt nenoraidīja ciemošanos Latvijā un satikšanos ar radiem un draugiem,

šādi kontakti pat ļoti vēlami. Referāts gan uzskaitīja nevēlamo izturēšanos, bet vēlamo stratēģiju neizklāstīja. Piekrītu referentam, ka latvieši līdz šim bijuši milzīgi darbīgi uz visām pusēm bez pamatīgas, teorētiskas bāzes savai darbībai.

Pēcpusdienā nevingrinājāmies latviskās virtuves mākās kā citudien, jo abas ar Ainu Siksnu brīvprātīgi pieteicāmies braukt līdz uz Rutku tēva māju pārvest Tālbijai novēlētās latviešu grāmatas.

Vakarā pēc pamatīgas dziedāšanas Kārļa Uskaļa vadībā atkārtojām deju „Jaunais stūris". Kamēr citi elpu vilka, devāmies meklēt izdevīgu vietu zīmēšanai, bet uzbāzīgo odu dēļ nekas nesanāca. Diāna Krūmiņa, kura mūs pavadīja, parādīja un pastāstīja par Jāņu zālēm šai ziemeļu zemē. Daudz lielāka dažādība kā pie mums Brēmenes apkārtnē! Pušķītis rasu podiņu ceļos mums līdz atpakaļ uz Vāciju.

Kad visi dienas darbi padarīti, atkal sanākam vakarēšanai omulīgajā virtuvē. Sanāca jo kupli un ilgi, kamēr rīta gaisma ausa...

1988

Laiks un vieta: 3 – 10. jūlijs
Tālbija
Vadītājs: Māris Slokenbergs
Dalībnieku skaits: 32

3X3 REIZINĀŠANAS LAIKS

No Valentīnas Lasmanes intervijas ar mācītāju Brigitu Vēveri laikrakstā „Brīvā Latvija"

- Vai tev tagad skaidrs, kas īsti ir 3x3?

- Protams. 3x3 ir 9. Tikai šis „deviņi" neparādās uzreiz. Tas kļūst redzams tikai pēc reizināšanas. Pašā reizināšanas laikā tas tikai veidojas, top. Nometne ir šis reizināšanas laiks. „Deviņi" kā rezultāts būs jūtams tikai tad, kad mēs atstāsim nometni un pārbrauksim katrs savās mājās.

- Kāda ir šī savstarpējā papildināšanās?

- Mēs esam te kā liela ģimene. Kopā pulcējamies pie karoga rītos un vakaros. Kopā strādājam – taisām rotas, klausāmies priekšlasījumus gan par Latvijas vēstures ceļa zīmēm, gan par valodu un literatūru. Skatāmies filmas par Latvijas šodienu. Katru dienu dziedam, dejojam. Viss latviski, un tas man ļoti svarīgi, jo mana latviešu valoda nav tik perfekta, kad man jārunā latviešu draudzē.

- Tu kā mācītāja droši vien esi piedalījusies citās nometnēs ar dažādiem cilvēkiem. Kas šai nometnei īpatnējs?

- Esmu bijusi ev.luteriskās jauniešu iesvētes nometnēs, kuras caurstrāvo kristīgās pamatmācības. Tā man šeit pietrūkst. Man šķiet, ka baznīca ir svarīga daļa latviešu kultūrā. Varbūt sevišķi tagad.

- Tu pieminēji filmas. Kādas tās bija?

- Vislielāko saviļņojumu mums sagādāja Ievas Milleres pārvestā videofilma tieši no Rīgas par 14. jūnija mītiņu pie Brīvības pieminekļa. Redzētais pārsteidza un satrauca līdz asarām. Labā profesionālā līmenī bija no Anglijas televīzijas aizgūtā filma ar intervētajiem t.s. brīvības cīnītājiem Latvijā.

- Kas no visas plašās programmas tevi personīgi visvairāk rosināja?

- Lielais pārsteigums man bija pašā atklāšanas vakarā, kad „vilcējas" dziedāja. Viņu dziedāto „Turku pupu" nekad neaizmirsīšu. Mani ļoti aizrauj arī rotu darināšana. Mans amats ir tik ļoti intelektuāls, un es daudz nestrādāja ar rokām. Man tā bija kā atklāsme, kad es varēju pati ar savām rokām uztaisīt sev latviskus auskarus."

1990

Laiks un vieta: 23 – 29. jūlijs
Tālbija
Vadītājs: Māris Slokenbergs
Dalībnieku skaits: 22
Lektori un ieviržu vadītāji:

- Kārlis Kangeris
- Baiba Kangere
- Diāna Krūmiņa
- *Keramika* – Sandra Konstante
- *Mūzika* – Edgars Liepiņš un Kristīne Līpiņa
- *Datori* – Andrejs Straubergs

EDGARS LIEPIŅŠ SĒŅO TĀLBIJAS MEŽOS

Par jautrību un saviesīgo dzīvi gādāja pazīstamais aktieris un dziedātājs Edgars Liepiņš un skaistuma karaliene Kristīne Līpiņa no Rīgas.

Edgars bija liels sēņotājs, agri rītā izstaigāja mežus un brokastīs visus cienāja ar paša salasītām ceptām sēnēm.

Uz Tālbijas skatuves Kristīne Līpiņa un Edgars Liepiņš. Viņu uzstāšanās tautiešiem gāja ļoti pie sirds

1991

Laiks un vieta: 1 – 7. jūlijs
Tālbija
Vadītājs: Imants Eihe
Dalībnieku skaits: 20
Lektori un ieviržu vadītāji:
- *Politiskais stāvoklis Latvijā* – Uldis Ģērmanis
- *Vēstures seminārs* – Kārlis Kangeris
- *Valodas seminārs* – Baiba Kangere, Valentīna Lasmane

NOMETNĒ CIEMOJAS RĪGAS MĒRS

Programmā bija kopreferāti par latviešu valodu un vēsturi un praktiskās ievirzes – rotu kalšana, skaitļotāji, radio raidījumi.

Politikas seminārā vēsturnieks Uldis Ģērmanis ar sev raksturīgo humoru un asprātību analizēja politisko stāvokli Latvijā. Kārlis Kangeris Vēstures seminārā deva pārskatu par vācu okupācijas laiku un arhīviem un to, kāda informācija tajos atrodama. Valodas semināra vadītājas bija Baiba Kangere un Valentīna Lasmane, kura stāstīja arī par savu grāmatu „Pāri jūrai". Nometni apciemoja Rīgas pilsētas galva Andris Teikmanis un referēja par Rīgu šodien.

Vakaros dziedāšana, sports, politiskās diskusijas. Sestdienas vakarā – zaļumballe. Dziedāja un spēlēja muzikanti Edgars Silaraups un Aldis Langbaums no Liepājas.

Nometnē bija vairāki dalībnieki no Latvijas, un tas brīvās pasaules latviešiem deva iespēju iepazīties tuvāk ar tautiešiem, kas ilgus gadus bijuši aiz „dzelzs aizkara".

Kādas dalībnieces īsa dienasgrāmata par 3x3 nometni Tālbijā-91

Pirmdiena, 1. jūlijs

Pirmās vakariņas notika plkst. 18.00. Pēc tam uzvilkām karogu, ar ko arī Imants Eiche atklāja nometni. Pirmo reizi dzirdējām mūsu muzikantu spēli. Vakars pagāja svinot Imantus un dzerot alu.

Otrdiena, 2. jūlijs

Pēc brokastīm braucām uz Eskilstūnu. Ar māklas muzeju un Rādemaheres smēdēm mūs iepazīstināja Diāna Krūmiņa. Pēc eksotiskā „lunča" smēdēs ekskursija turpinājās Turšhellā, kur apskatījām senlaiku ēkas, baznīcu, bibliotēku un blusu tirgu. Pēc vakariņām – Valentīnas Lasmanes referāts „Pāri jūrai".

Trešdiena, 3. jūlijs

Rīta cēlienā Baibas un Kārļa Kangeru referāti par valodu un vēsturi. Pēc agrām pusdienām – izbrauciens uz Millesgarden. Zigrīda Runce, kura sešus gadus kārtojusi Kārļa Millesa arhīvu, pastāstīja mums par viņa dzīvi un darbību. Vakarpusē – Rīgas pilsētas Tautas deputātu padomes priekšsēdētāja Andra Teikmaņa stāstījums. Pēc tam – ikvakara alus dzeršana un danči.

Ceturtdiena, 4. jūlijs

Priekšpusdienā – turpinājums Baibas un Kārļa referātiem. Fantastiskas pusdienas (cepta vista un saldējums)!!! Pēcpusdienā – bērniem pelde jaukā ezeriņā, kurš izskatās kā laipna acs meža ielokā. Imants Gross stāstīja par Latvijas pārstāvniecības darbību Zviedrijā. Vēlāk interesenti noskatījās Z. Vidiņa filmas. Gaidītais rotkalis Vilnis Grants tomēr neatbrauca. Mūzika neskanēja tāpēc, ka „Liepājas Prāģeri" bija pilsētā.

Piektdiena, 5. jūlijs

Dažas entuziastes mācās taisīt Nameja gredzenu, un kāda dabas mīļotāja (Lidijas tantes personā) sameklēja mežā pa ērcei. Bērniem kārtējā pelde ezerā. Pēc vakariņām vēsturnieka Ulža Ģērmaņa lekcija par blēdīšanos. Pēc pusnakts jaunieši (izņemot Lidijas un Martas tanti un bērnus) dejoja un dziedāja latviešu dziesmas.

Sestdiena, 6. jūlijs

Rīta pusē rotu kalšanas nodarbības sudrabā un vienlaicīgi Baibas un Kārļa lekcijas. Vēlāk notiek mājas uzkopšana, pucēšanās, pīrāgu cepšana. Bērniem – atkal peldēšanās. 17.00 Imants atklāja atvadu zaļumballi ar viesiem. Ieva arī atbraukusi ar savu meitiņu Pētru. Mūzika un dejas līdz rītam.

No brošūras "3x3=100"

FRANCIJA (ABRENE) 1988 – 1992

Informācija un fotogrāfijas:
Ģirts Zēgners
Mārtiņš Zandbergs
Ingrīda Cāzere
Edīte Bērziņa
Nometņu programmas, avīzes

Izmantotas publikācijas:
„Brīvā Latvija"
E.Veidemane „Vīrieši manā mūžā"

Chateau de La Ville au Maire – pils Francijā, ko latvieši nosauca par Abreni

Norāde uz Latviešu tautas augstskolu

NOMETNES VIETA – LATVIEŠU TAUTAS AUGSTSKOLA ABRENĒ

Latviešu tautas augstskola Abrene atradās Luāras upes ielejā, skaistā Francijas pilī, ko bija nopirkuši latvieši. Laikā no 1987. līdz 1995. gadam tur notika četras 3x3 nometnes.

Abrene bija svarīgs atbalsta punkts latviešiem ārzemēs, kur Latvijas trešās atmodas laikā trimdas un Latvijas latvieši varēja sastapties un viens no otra mācīties. Ingrīda Cāzere, divu nometņu vadītāja, saka: „Šīs nometnes notika Latvijas Trešās atmodas laikā un īsi pēc tam, kad Latvija bija atguvusi neatkarību. Tas bija satriecošs laiks, kad visi runāja par Latvijas ideju, par to, kāda būs jaunā Latvija. Tas bija laiks, kad uz Abreni brauca daudzi un dažādi cilvēki, kas tolaik bija virzītāji un darītāji Latvijā. Daži no tiem tik tiešām bija nozīmīgi Trešās tautas atmodas darbinieki. Mēs dzīvojām līdzi pārmaiņām Latvijā, un tāpēc šīm 3x3 nometnēm bija īpaša nozīme. Tas bija latviešu forums ārzemēs, kur varēja runāt brīvāk nekā tobrīd Latvijā."

Ģirts un Velga Zēgneri ar dēliem Jāni un Daini Abrenes atklāšanā 1986. gadā

Kas ir 3x3?

3x3 ir nometne latvisko zināšanu papildināšanai
3x3 ir nometne latvisko ģimeņu audzināšanai
3x3 ir nometne latviskās kopības veicināšanai
3x3 ir nometne v i s ā m latviešu paaudzēm

3x3 nometnē ir tā, it kā tu būtu vienā laikā ...

... zinātniskā konferencē
... ģimenes godos
... jaunatnes kongresā

No aicinājuma uz pirmo 3x3 nometni Abrenē

Nometņu vadītāji

JĀNIS MĀRTIŅŠ ZANDBERGS

Mārtiņš Zanbergs 70.-tajos gados bija ALJA un ELJA priekšsēdis. Līdz 90.-to gadu sākumam aktīvi piedalījies politiskās demonstrācijās Berlīnē, Madridē un Vīnē, pievienojies trimdas LSDSP izveidotai pagrīdes kustībai un sadarbojies ar Zviedrijas izlūkdienestu. 1990. – 1995. gadā Latviešu Centra Minsterē valdes priekšsēdis.

Profesionālajā dzīvē skolotājs. Mācījis matemātiku Linkolna augstskolā Klīvlandē ASV, 1973. – 1995. gadā strādājis Minsteres Latviešu ģimnāzijā Vācijā par fizikas un matemātikas skolotāju un direktora vietnieku. 1990. gadā organizējis skolotāju konferenci Minstere-Rīga.

Kopš 1997. gada dzīvo Latvijā. Bijis viesnīcas „Radi un draugi" komercdirektors, 2002.–2004. gadā padomnieks drošības jautājumos Valsts prezidentei Vairai

Vīķei-Freibergai. Starptautiskās Rīgas sākumskolas dibinātājs un līdz 2007. gadam tās direktors. 2009. gadā ievēlēts par deputātu Rīgas Domē no Pilsoniskās Savienības saraksta.

Divdesmit gadus bijis Minsteres Latviešu jauktā kora diriģents, Latvijā izveidojis Mārtiņkori, kurā dzied bijušie minsterieši un citi trimdas latvieši. Latviešiem populāras dziesmas apkopojis „Mārtiņa dziesmu grāmatā", kas izdota ASV un Latvijā. Trīsreiz piedalījies 2x2 nometnēs ASV kā dalībnieks un lektors un trīsreiz 3x3 nometnēs – Garezerā (ASV) bija dalībnieks, Abrenē (Francijā) vadītājs un Engurē (Latvijā) dalībnieks.

ĢIRTS ZĒGNERS

Dzimis Eslingenā, Vācijā. Studējis medicīnu, ārsts – onkologs.

Precējies ar Velgu (dzim. Zaļkalni), ģimenē izauguši 3 bērni – Dainis, Jānis, Sarma. 2003. gadā ar ģimeni pārcēlies no Vācijas uz Latviju.

Trimdā aktīvi darbojies ELJA un LSDSP Ārzemju Komitejā. Studentu korporācijas Lettonia biedrs. Viens no dibinātājiem iniciatīvas grupai ELJA50, kas apvieno agrākos ELJA aktīvistus, kuri tagad veido dažādus projektus demokrātijas veicināšanai Latvijā.

INGRĪDA CĀZERE

Dzimusi Amerikā. Mācījusies latviešu skolā Mineapolē. Bakalaura grāds žurnālistikā un vācu valodā Minesotas Universitātē un maģistra grāds teātra zinātnē Dienvidilinoijas Universitātē. Studiju gados strādājusi par redaktori amerikāņu laikrakstos „Minnesota Daily", „Toledo Blade" un „St. Paul Dispatch". Vienlaikus darbojusies DV organizācijā un Mineapoles Latviešu skolā, spēlējusi latviešu teātra ansambļos, dejojusi tautas deju grupā „Pērkonītis", rakstījusi laikrakstam „Laiks" un žurnālam „Treji vārti".

1986. – 1987. gadā redaktora asistente laikrakstā „Brīvā Latvija" Vācijā. Pēc tam producente, moderatore, komentētāja un pasaules ziņu redaktore radio „Brīvā Eiropa" latviešu redakcijā Vācijā. Kad radio pārcēlās uz Prāgu, iemācījusies jaunu amatu – tehnisko tekstu rakstītāja. Strādājusi vairākās firmās Vācijā, kopš pārcelšanās uz Latviju 2000. gadā strādā firmā „Exigen Services".

Brīvā laika nodarbošanās scenāriju rakstīšana dokumentālajām filmām un muzikālo raidījumu veidošana radiostacijā „Radio Nord". Piedalījusies televīzijas raidījumu un dokumentālo filmu „Grüß Gott, Riga! Grüß Gott, Lettland" (Dievspalīdz, Rīga! Dievspalīdz, Latvija!), „Fredijs Kvinns: Hamburga - Rīga", „Oh la la, c'est la vie", „Bānīša priekšnieka mazmeitas stāsti" veidošanā. Jaunākais projekts – filma „Rīga – Bandžula – Skarboro: Pa latviešu sapņu pēdām" par Tobāgo un Gambiju, kurp 17. gadsimtā devās kurzemnieki.

Par 3x3 Ingrīda saka: „3x3 ir vieta, kur tiekas fascinējoši latvieši, lai piedalītos fascinējošās pārrunās un nodarbotos ar fascinējošām lietām! Es nemaz nepārspīlēju. Esmu piedalījusies 3x3 nometnēs gan Eiropā, gan Amerikā, un varu teikt, ka katra pavadītā diena bija interesanta. 3x3 nometnēs satiekas nevis pasīvi cilvēki, kuri sēž rokām klēpī un kritizē citus. Tur tiekas domātāji un darītāji."

1988

3×3
ABRENĒ

Laiks: 8. – 15. jūlijs
Vadītājs: Mārtiņš Zandbergs
Administrācija: *reģistrācija*
Viktorija Zandberga, *programmas pārzine*
Ilze Kļaviņa, *administrators* Austris Grasis
Dalībnieki: 51
Nometnes grafiskā zīme: Aija Buka
Tēma: Latgale

Ekumēniskais dievkalpojums: monsinjors Dr. Andrejs Brumanis un mācītājs Paulis Kļaviņš

Lektori un ieviržu vadītāji:
- *Literatūra* – Ieva Lešinska
- *Politika* – Ģirts Zēgners
- *Folklora* – Austris Grasis
- *Rotkalšana* – Lilita Spure, Māra Pelše
- *Latviskā virtuve* – Silvija Andernovica (Austrālija)
- *Podniecība* – Marga Sleja (Anglija)
- *Aušana* – Rasma Budiņa
- *Koktēlniecība* – S. Sapietis
- *Franču valoda* – Sigrida Reine (ASV)
- *½x½* – Aina Bērziņa
- *Diskusijas* – Paulis Kļaviņš, monsinjors Andrejs Brumanis, Alberts Spoģis, Austris Grasis, Dr. Jānis Trapāns, Dr. Ģirts Zēgners, Jānis Kramēns, Anna Kļaviņa

Koplekcijas:
- Paulis Kļaviņš. *Latvijas ev.luteriskās baznīcas kustība „Atdzimšana un Atjaunošanās"*

- Alberts Spoģis. *Ieskats latgaļu grāmatniecībā*
- Andrejs Brumanis. *Katoļu baznīcas stāvoklis Latvijā*
- Alberts Spoģis. *Latgaļu rakstura īpatnības*
- Jānis Trapāns. *Latviešu partizāni, pretestība un rietumu izlūkdienestu darbība Latvijā 1945 – 1954*

SENPRŪŠU DZIESMA UN DAUDZ MAZU, GAIŠU LATVIEŠU GALVIŅU

Deviņi lektori lasīja lekcijas, vadīja diskusijas, divas meistares mācīja rotkalšanu un podniecību. Bija gaidīts lielāks dalībnieku skaits, tāpēc teorētiskajā daļā par literatūru, folkloru, vēsturi un politiku stāstīja visiem, citādi grupas būtu bijušas par mazām.

Garīdznieki Andrejs Brumanis un Paulis Kļaviņš stāstīja par baznīcu stāvokli Latvijā, Austris Grasis – par latviešu folkloru, vēsturnieks Jānis Trapāns no „Radio Brīvā Eiropa" – par vēsturi. Alberts Spoģis stāstīja par Latgali, politisko stāvokli Baltijā izvērtēja Ģirts Zēgners, Jānis Trapāns un Jānis Kramēns. Par lauksaimniecības vidusskolu Malnavā, Latgalē, stāstīja Anna Kļaviņa. Mārtiņš Zandbergs visus vadīja pa latviešu dziesmu takām.

Sevišķa interese bija par Latvijas pašreizējā stāvokļa analīzi. Latvijas Rakstnieku savienības 1988. gada 2. jūnija plēnuma rezolūcijā un Mavrika Vulfsona runā – dokumentos, kuru fotokopijas nometnes dalībnieki varēja saņemt, – bija jūtama brīvības ausma. Dzīvas diskusijas izraisījās pēc Pauļa Kļaviņa referāta par to, kā trimda var atbalstīt un ietekmēt attīstību Latvijā. Par mērķi tika atzīta latviešu tautas, valodas un kultūras saglabāšana un brīvas Latvijas izcīnīšana.

Vakaros rādīja filmas par demonstrācijām Latvijā, katoļu svētkiem Aglonā. Pēdējā vakarā bija ugunskurs, katram pie tā bija jāuzstājas. Nometnes dalībnieks Ivars Graudums „Brīvajā Latvijā" raksta, ka visdziļāko iespaidu atstājis Austra Graša priekšnesums: senprūšu dziesma ģitāras pavadījumā (vārdus tai sarakstījis Austrumprūsijas vācietis Podels, mūziku komponējis Austris pats). Vai tā nebija pirmā reize, kad pēc gadu simteņiem uz brīdi starp baltiem atskanēja dziesma šajā senajā valodā? Vislielāko prieku sagādājušas daudzās mazās, gaišās galviņas – bērni, kuri savā starpā runāja latviski un tikai latviski, un lielās ģimenes. „Pirmo reizi pēc gadiem jutu pamatotas un reālas cerības mūsu pārdzīvošanai, " viņš raksta.

Kopbilde

Pēc ekumēniskā dievkalpojuma, ko vadīja mācītāji Andrejs Brumanis un Paulis Kļaviņš (abi stāv labajā pusē)

Gājiens uz Huismes baznīcu. Priekšplānā Kristaps Grasis un Ģirts Zēgners ar dēliem

Diskusiju vada Jānis Trapāns, Ģirts Zēgners un Jānis Kramēns

Diskusijā, kas turpinās pēc diskusijas, – Jānis Trapāns, Austris Grasis, Ģirts Zēgners

Mazo nometnieku audzinātāja Edīte Bērziņa sarunāja ekskursiju pie vietējā fermera. Bērni ne tikai redzēja, kā cep maizīti, bet paši arī pamīcīja mīklu

Ekskursanti ar silto maizīti

Dainis mācās slaukt govi

Bērniem prieks izmēģināt sēdēt zirgam mugurā

Nodarbības pils pagalmā

Mālu darbi Kalvenē. Priekšplānā stāv Viktorija Zandberga, pa labi Spoģa kundze, vidū Iveta Āva-Kramēna

Pusdienas svaigā gaisā pils dārzā

Trīs „sprīdītes" – Velga Zēgnere, Ilona Uskale un Iveta Āva-Kramēna

Kamīnzālē pirms nometnes noslēguma vakariņām

Nometnes noslēguma vakarā. Pie kamīna – pils saimnieks Austris Grasis

1989

3×3 ABRENĒ

Laiks: 12. – 20. jūlijs
Vadītājs: Ģirts Zēgners
Palīgi: Iveta Āva-Kramēna, Velga Zēgnere
Dalībnieki: 58
No Vācijas, ASV, Latvijas, Austrālijas, Anglijas, Kanādas, Brazīlijas, Francijas
Starp dalībniekiem 17 bērni
No Latvijas 18 dalībnieki ar 6 bērniem
Nometnes grafiskā zīme: Aija Buka
Tēma: Trīs latviešu tautas atmodas

Brīvdabas dievkalpojums: Paulis Kļaviņš

Lektori un ieviržu vadītāji:
- *Paneļdiskusija „Kā trimda var atbalstīt attīstību Latvijā"* – Paulis Kļaviņš
- *Paneļdiskusija „Latviskās izglītības problēmas trimdā un Latvijā"* – Līga Ruperte (ASV)
- *Vitrāža* – Tenis Grasis (Latvija)
- *Rotkalšana* – Kārlis Uskalis
- *Koklēšana un tautisko cimdu adīšana* – Ilze Kļaviņa
- *Mēbeļu restaurēšana* – Pēteris Priedītis (Abrene/ Bonna)
- *Bērnu 1x1 nodarbības* – Indra Miesniece, Ineta Bebre, Ilze Kļaviņa
- *Bērnu mākslas nodarbības* – Inta Grase

Referāti:
- Jānis Trapāns. *Tautas atmoda un latviešu tautas apziņas pamati; Latviešu politiskā trimda un Latvijas neatkarības ideja*
- Austris Grasis. *Bez mošanās nav pamošanās*
- Ģirts Zēgners. *Latvija 1989. gadā*
- Valdis Turins. *Neformālās kustības attīstība Latvijā līdz LTF izveidošanai; LTF un lūzums neformālās kustības attīstībā Latvijā*
- Jānis Dinevičs (Latvija). *Latvijas enerģētika un enerģētiķi; LTF darbība pēc dibināšanas kongresa*
- Anta Bergmane. *Helsinki-86 un tās loma Latvijas atdzimšanas procesā; Latvijas Republikas pilsoņu komitejas*
- Viola Lāzo (Latvija). *Latvijas televīzija*
- Kārlis Vahšteins (Latvija). *Latvijas Radio*
- Viktors Lorencs (Latvija). *Latvijas kino; Pārdomas par kādu neuzrakstītu darbu, vai kāda ir patiesība par 1940. gadu*
- Līga Ruperte (ASV). *Latvietība un tās iegūšana*
- Valters Nollendorfs. *Baltiešu trimdas literatūras trimdinieciskums*
- Ausma Medne (Austrālija). *Atis Kronvalds kā sabiedrisks darbinieks; Merķeļa iespaids uz latviešu tautas atmodu; Māras Zālītes poēma „Tiesa"*

PROGRAMMU IESPAIDO KUPLAIS DALĪBNIEKU PULKS NO LATVIJAS

Nometnes īpatnība bija kuplais dalībnieku skaits no Latvijas: kā baudītāji – ģimenes ar bērniem, kā strādātāji – oficiālās programmas veicēji un lektori. Tas daudzējādi iespaidoja nometnes programmu. Notika divas paneļdiskusijas: Līgas Rupertes vadītā „Latviskās izglītības problēmas trimdā un Latvijā" un Pauļa Kļaviņa vadītā „Kā trimda var atbalstīt attīstību Latvijā?". Guntars Stinka no Latvijas jauniešu apvienības „Tēvzemei un Brīvībai" bija atvedis fotogrāfijas un videofilmu par pēdējo mēnešu notikumiem Liepājā. Inta Grase ar audzēkņu zīmējumu izstādi parādīja, kā Latvijas bērni redz Latvijas tautas atmodu. Latvijas Nacionālās operas solists Kārlis Miesnieks koncertā dziedāja tautasdziesmas. Latvijas televīzijas žurnālisti Viola Lāzo un Kārlis Vahšteins kā dāvanu bija atveduši savu videofilmu par Latvijai nelikumīgi atrauto Abrenes apriņķi. Viola saņēma videokameru no Austrālijas latvieša Valtera Medņa, lai šeit varētu filmēt Latvijas televīzijai.

Viedokļu apmaiņa paneļdiskusijās bija intensīva, reizēm pat asa. Visasāk sadūrās pirms gada no Latvijas izceļojušā filozofa, viena no Latvijas neformālās kustības līderiem Valda Turina uzskati un LTF lektoru grupas vadītāja Jāņa Dineviča un Latvijas radošās inteliģences pārstāvja Viktora Lorenca LTF vērtējums.

Bez lekcijām un diskusijām bija vēl citi notikumi: praktiskas apmācības latviešu valodā, šķēršļu gājiens un kvizs par tautas atmodu – jauna latviešu spēle „Kas kas ko!", atpūta un izbraukums pa Luāras ieleju. Vakaru programmā: literārs vakars, ugunskurs, paneļdiskusijas, kopīga dziedāšana, jaunākie Latvijas videoieraksti, Francijas revolūcijas svinības, balle.

Bērnudārzā ar bērniem darbojās Rīgas bērnudārza „Auseklītis" vadītāja Indra Miesniece, bērnu mākslas nodarbības vadīja Inta Grase, Rīgas Mazās ģildes bērnu zīmēšanas studijas skolotāja. Latviešu valodas lietošanu veicināja Latvijas bērnu līdzdalība. Bija kopīga dziedāšana, rotaļas un pasaku lasīšana, izbraukums ar 1920. gada tvaika vilcienu uz 17. gadsimta franču kardināla Rišeljē pili.

Nometnes vadītājs Ģirts Zēgners pēc 20 gadiem atceras: „Mums pašiem un vēl vairāk mūsu bērniem Abrenē ļoti patika. Braucot projām, līdz pat Parīzei, tas ir apmēram divas stundas, viņi raudāja..."

Kopbilde

Nometnes atklāšanā. No kreisās Austris Grasis, Līga Ruperte, Kārlis Uskalis, Jānis Trapāns, Rasma Trapāne

Austris Grasis saņem dāvanu no Latvijas

Brigita Stroda, Austris Grasis, Līga Ruperte un Ilze Kļaviņa

Ar plašiem tautas svētkiem Francija atzīmēja franču revolūcijas 200 gadus, kas kulminēja ar iespaidīgām Francijas nacionālajām svinībām Bastīlijas ieņemšanas 200. gadadienā 14. jūlijā. Šajā dienā svētki arī 3x3 nometnē. Plīvo Francijas un Latvijas karogi

Līga Ruperte Abrenes pils logā

Diskusiju vada Jānis Dinevičs, Paulis Kļaviņš un Pēteris Priedītis

Austra Graša priekšnesumu klausās Ivars Graudums un Līga Ruperte

Velga Zēgnere ar nometnes jauno paaudzi pēc noņemšanas sakārto Latvijas karogu

Dzied Tenis Grasis, Ilze Kļaviņa un Uldis Grasis, spēlē Austris Grasis

Bērni rāda, ko uzzīmējuši

Dziesma vieno visus. Ulda un Austra Grašu dziesmai pievienojas arī Latvijas viesi Kārlis Vahšteins, Viola Lāzo un Tenis Grasis, sēžot dzied Ausma Medne

Kangars un Melnais bruņinieks bērnu zīmējumos

Noslēgumā vadītāji dala pārsteiguma dāvanas. Pārsteigums ir neviltots. No kreisās Jānis Trapāns, Jānis Dinevičs, Līga Ruperte, Ģirts Zēgners, Austris Grasis

Nometnes karogu nolaiž Jānis Dinevičs un Līga Ruperte

1991

3×3
ABRENĒ

Laiks: 4. – 11. augusts
Vadītāja: Ingrīda Cāzere
Administratore: Iveta Āva-Kramēna
Dalībnieki: 75
Nometnes grafiskā zīme: Aija Buka
Tēma: Latvija šodien un rīt – valsts politiskā, sabiedriskā un kulturālā attīstība

Lekcijas un ievirzes, to vadītāji:

• *Latvija ceļā uz neatkarību: aktuālas problēmas un to risinājumi* – Romualds Ražuks (Latvija), Inguna Ebela (Latvija)
• *Latvijas vēsture un politika* – Odisejs Kostanda (Latvija), Jānis Arveds Trapāns (Minhene)
• *Latvijas kultūras attīstība: latviešu dzejas panorāma. Humanitārās kultūras problemātika: kā atjaunot Latvijā iznīdētās kultūras struktūras?* – Leons Briedis (Latvija)
• *Latviešu folklora kā padomnieks mūsdienu dzīvē* – Māra Mellēna (Latvija), Austris Grasis (Abrene/Bonna)
• *Vitrāžu māksla* – Tenis Grasis (Latvija)
• *Rotkalšana* – Jānis Brants (Latvija)
• *Dziedāšana* – Austris Grasis
• *Franču valodas īskurss* – Ilze Tērmane (Lielbritānija)
• *Bērnu mākslas nodarbības* – Inta Grase (Latvija)

Referāti:

• Romualds Ražuks. *LTF darbs un nākotnes uzdevumi*
• Odisejs Kostanda. *Janvāra notikumi Latvijā un Lietuvā*

• Jānis Arveds Trapāns. *Kā darbojas zinātniskas organizācijas Rietumos?*
• Egils Levits. *Tiesiskas valsts veidošana Latvijā*
• Inguna Ebela. *Bērnu traģiskais liktenis Latvijā*
• Egils Levits, Romualds Ražuks. *Latvijas pagaidu pamatlikuma projekts: vai šāda konstitūcija ir derīga?*
• Leons Briedis. *Humanitārās kultūras attīstība Latvijā*
• Freds Launags. *Partizānu kustība Latvijā*
• Jānis Arveds Trapāns, Odisejs Kostanda. *Vēsture un mēs*

LATVIJAS NEATKARĪBAS ATGŪŠANAS PRIEKŠVAKARS

3x3 Abrenē notika tikai dažas dienas pirms Latvijas neatkarības atgūšanas. Šī tematika bija nometnes vadmotīvs, tas bija galvenais temats gan referātu vakaros un diskusijās, gan literārajā un ugunskura vakarā, gan kinovakarā ar Latvijas videolenšu skatīšanos. Bija ieradusies kupla lektoru saime no Latvijas, to skaitā LTF priekšsēdis Romualds Ražuks, starptautiskās organizācijas „Glābiet bērnus" Latvijas nodaļas vadītāja Inguna Ebela, dzejnieks un žurnāla „Grāmata" redaktors Leons Briedis, folkloriste Māra Mellēna, Augstākās Padomes deputāts Odisejs Kostanda. No trimdas zemēm kā lektori un diskusiju vadītāji piedalījās vēsturnieks Jānis Arveds Trapāns, jurists un politologs Egils Levits, Bonnas universitātes baltu valodu lektors Austris Grasis, literāts Freds Launags, ārsts un politiskais aktīvists Ģirts Zēgners, Čikāgas Universitātes mācībspēks Ādolfs Sprūdžs. „Vai Latvijā šodien notiek patiess progress vai kaunīga mīņāšanās uz vietas?" bija galvenais jautājums politiskajai paneļdiskusijai, ko ar asprātību vadīja Dr. Jānis Arveds Trapāns. Izskanēja atziņa, ka Latvijā kopš 1990. gada 4. maija neatkarības atjaunošanas deklarācijas nav panākts gaidītais progress, un tajā lielu lomu spēlē apstāklis, ka Latvijas varas iestādēs joprojāms strādā daudz vecā režīma funkcionāru – komunistu, reformkomunistu vai to piekritēju.

Notika gan praktiskas apmācības latviešu valodā, gan franču valodas īskursi pusstundu dienā, kuros bija iespēja iemācīties elementāras frāzes franču valodā, piemēram, „Labdien!", „Labvakar!", „Jūs esat šarmanta!". Nometnes dalībnieki devās eksursijā uz pasaulslavenajām Luāras ielejas pilīm, kā arī vīna un šampanieša pagrabiem.

Vienlaikus ar 3x3 notika arī pirmā Abrenes Vasaras skola. Daļa sarīkojumu bija kopīgi, tā maksimāli iesaistot visas paaudzes.

Nometnes avīze „Abrenes Lāsītes". Redaktori Jānis Dainis un Juris Putriņš

Ar smaidu: no „Abrenes Lāsītes" redakcijas intervijas ar Abrenes pils un 3x3 vadību

Red.: Jautājums Austrim Grasim, Latviešu tautas augstskolas direktoram un Abrenes pilskungam: Kāda ir visvēlamākā sadzīves forma kā pilī, tā arī Latvijā?

A.G.: Vissvarīgāk ir tīra Abrene, bet, runājot par sadzīves veidu pilī un arī Latvijā, domāju, ka vispiemērotāk ir visur demokratūra.

Red.: Paldies, direktorpilskung! Viens papildjautājums: vai Abrenes 4 gadu pastāvēšanas laikā tuvā franču atomspēkstacija ir atstājusi kādu vērā ņemamu iespaidu?

A.G.: Jā, protams, radiācijas iedarbība ir stipri manāma. Galvenais, auglība ir paaugstinājusies vismaz par 30-50%. To pierāda daudzu bērnu piedzimšana 9 mēnešus pēc kursiem Abrenē.

Red.: Jautājums Ingrīdai Cāzerei, 3x3 organizatorei un vadītājai. Vai Jūs, lūdzu, varētu paskaidrot lasītājiem 3x3 matemātiku?

I.C.: Jā, mēģināšu, lai gan šī ir sarežģīta problēma. Trīsreiztrīs ir apmēram seši vai septiņi, iespējams, arī vairāk. Kā ziniet, mana specialitāte nav matemātika; es esmu žurnāliste!

Red.: Sirsnīgs paldies. Tagad viss ir skaidrs! Viens papildjautājums: Jūs esat no Mineapoles, ASV. Pašlaik vedat vētrainu dzīvi Minhenē, Bavārijā. Bieži braucat uz Bonnu un Abreni. Vai esat apsvērusi domu pilnīgi pārcelties uz dzīvi Abrenes pilī, vai nav bijis attiecīgs direktora pilskunga A.G. aicinājums?

I.C.: Jā, ziniet, tik intīmu jautājumu grūti atbildēt. Gandrīz vai jānosarkst! Tomēr mēģināšu. Principā jā. Vienīgais traucējums tas, ka esmu pieradusi pie ķeizarienei – ha, ha, ziniet, nomen est omen – pienācīga dzīves veida: esmu pieradusi iepirkties par dolāriem, markām, frankiem utt., tad jau ar vienu grasi man nepietiks.

Red.: Sirsnīgs paldies! Vēlam jums abiem dievpalīgu!

Kopbilde

Nometnes atklāšanā Rasma un Jānis Trapāni, Inguna Ebela, Romualds Ražuks, Austris Grasis un Ingrīda Cāzere

Apspriežas Ģirts Zēgners, Inguna Ebela, Romualds Ražuks un Ingrīda Cāzere

Politisko diskusiju vada Egils Levits, Ģirts Zēgners un Romualds Ražuks

3x3 politiskā „elite": Juris Putriņš, Egils Levits, Jānis Trapāns, Romualds Ražuks, Odisejs Kostanda

Sarunu Abrenes bibliotēkā vada Ādolfs Sprūdžs, Jānis Trapāns un Leons Briedis

Latviskajā virtuvē pie pīrāgu mīklas tikuši nometnes bērni

Putriņu ģimene. Viņa igauniete, viņš - latvietis. Juris ir nometnes avīzes redaktors

Vakara pārrunas

Velga un Iveta ar savām jaunākajām atvasēm

Bērni kopā ar Silviju Brūmani dodas pastaigā

Austris Grasis vada dziedāšanu

Noslēguma vakarā. Pirmā no labās folkloriste Māra Mellēna no Latvijas, trešā – Daira Cilne

1992

3×3
ABRENĒ

Laiks: 19. – 25. jūlijs
Vadītāja: Ingrīda Cāzere
Dalībnieki: 98
No Latvijas 69
Nometnes grafiskā zīme: Aija Buka
Ievirzes, to vadītāji:

- *Latvijas politiskā attīstība un trimdas loma tajā* – Augstākās Padomes deputāts, vēsturnieks Odidejs Kostanda (Latvija), PBLA valdes priekšsēdis Gunārs Meirovics, laikraksta „Atmoda" redaktore Elita Veidemane (Latvija)
- *Latvijas ekonomiskā attīstība* – Augstākās Padomes deputāte Valentīna Zeile (Latvija), uzņēmējs Jānis Gobiņš (Latvija)
- *Latviešu folklora un mēs* – folkloristi Māra Mellēna (Latvija) un Austris Grasis
- *Rotkalšana* - Lilita Spure (ASV)
- *Tautas mūzikas instrumentu darināšana* – Māris Jansons (Latvija)
- *Dziedāšana* – Austris Grasis
- *Tautas dejas* – Sniedze Grīnberga
- *Bērnudārzs* – Rūta Smilškalne
- *Auto vadīšanas kursi* – Ivars Smilškalns

DIVI AUTOBUSI AR DALĪBNIEKIEM NO LATVIJAS

3x3 nometnes Abrenē zīmīgas ar to, ka tajās pulcējās latvieši no daudzām pasaules zemēm: Latvijas, Francijas, Vācijas, Zviedrijas, Anglijas, Itālijas, Igaunijas, Amerikas, Kanādas un Austrālijas. Dalībnieku skaits no dzimtenes pastāvīgi auga, 1992. gadā ieradās divi autobusi no Latvijas! Deputāti, uzņēmēji, kultūras darbinieki, tautsaimnieki un arhitekti.

Viena no populārākajām bija tautsaimniecības ievirze, kuru vadīja deputāte un tautsaimniece Valentīna Zeile. Lekcijas lasīja uzņēmējs Jānis Gobiņš, sociologs Māris Mellēns un Ekonomisko reformu ministrijas privatizācijas bloka daļas vadītājs Eduards Lazdiņš.

Viens no savdabīgākajiem sarīkojumiem bija veltīts senajai kurzemnieku kolonijai Gambijai. Dalībnieki ēda vakariņas Gambijas gaumē, redzēja diapozitīvus no bijušās hercoga Jēkaba Āfrikas kolonijas apmeklējuma, dzirdēja gambiešu mūziku. Bija izbraukums uz tuvējām pilīm un vietējo vīnu garšošana. Latvijas latvieši brauca arī ekskursijā uz Parīzi.

Krietni pastrādāja tautas mūzikas instrumentu meistara Māra Jansona vadītajā ievirzē – nedēļas laikā bija izgatavotas vairākas kokles.

Nometnes vadītāja Ingrīda Cāzere „Brīvajā Latvijā" atzina, ka šī 3x3 nometne ar plašo Latvijas latviešu līdzdalību bija eksperiments. Viena daļa ciemiņu no Latvijas cītīgi piedalījās nometnes nodarbībās, bet daļa bija atbraukusi tūrisma un izklaides braucienā. Tas raisīja pārrunas par to, ka nākamreiz varētu rīkot tūrisma braucienu atsevišķi no 3x3.

Citāds skatījums un redzējums

„Viss jau būtu labi šajā Francijas Abrenē, ja atbraucējiem no Latvijas agresīvi neuzmāktos ar „tūdaliņu" pasākumiem. Protams, ar mēru viss ir labi, arī patriotiski saukļi un lekcijas, taču, ja tas atkārtojas no dienas dienā, tad arī nacionāli noskaņotā laikraksta „Atmoda" kolektīvam sāka „piegriezties" ausekļoti asarainie „bērnu rīti" un tematiskās pēcpusdienas.

Lai Francijas gaiss, savienots ar uzspīlēti latviskām padarīšanām, beigu beigās neizraisītu alerģiju, mums atlika tikai viena darbība: pieslēgties pie „sistēmas". Un – jo intensīvāk, jo labāk. „Sistēma" nozīmēja palielu stikla muciņu, kas bija pildīta ar franču vīnu. Tuvējos veikalos tādu muciņu – gan lielāku, gan mazāku, turklāt par apsveicami zemu cenu – bija neizsakāmi daudz. Un tas mūs, protams, priecēja. Mēs – Igors (Siliņš), Niks (Matvejevs) un vēl citi atpūsties griboši cilvēki – vienkārši zvilnējām zem gobām un dzērām vīnu. Dažreiz vīnā vārījām austeres. Katrā ziņā tā bija daudz patīkamāka nodarbe par sēdēšanu patriotiskās lekcijās. (..)

Īsinot Abrenes vakarus, mēs nolēmām iekrist kādā neprātīgā avantūrā. Iekrāvuši mikriņā Nika kontrabasu un Igora ģitāru, mēs devāmies uz netālo Šinonu, kur, kā bijām izpētījuši, atradās vairāki krodziņi. Terases bija ļaužu pilnas, un Igora ideja bija patiesi spoža: uzspēlēt un uzdziedāt krodziņos sēdētājiem. Protams, par naudu. (..)

Pēdējais Abrenes vakars pienāca pavisam nemanāmi un ātri. Aizmirsās „tūdaliņu" aktivitātes un Austra Graša rūkoņa par Igora un Nika negaidīto ierašanos un nemaksāšanu par pils „pakalpojumiem". Atvadas bija mazliet skumjas: Igors un Niks dziedāja, un dažam klausītājam acis kļuva valgas."

No Elitas Veidemanes grāmatas „Vīrieši manā mūžā"

Kopbilde

Nometnes atklāšanā Odisejs Kostanda, Valentīna Zeile, Ingrīda Cāzere, Austris Grasis

Valentīnas Zeiles vadītās ievirzes klausītāji

Diskusiju Abrenes bibliotēkā vada Odisejs Kostanda, Elita Veidemane un Māris Mellēns

Visi uz noslēguma uzstāšanos!

Noslēguma priekšnesumā

Teātris nometnes noslēgumā

Teātris nometnes noslēgumā

KANĀDA 2002 – 2003

Informācija un fotogrāfijas:
Aija Mazsīle-Lagzdiņa

DIVAS NOMETNES SIDRABENES LATVIETĪBAS CIETOKSNĪ

2000. gadā trīs Toronto dzīvojošām latvietēm radās ideja sarīkot 3x3 nometni Kanādā. Aija Mazsīle-Lagzdiņa un Aija Abene jau kopš 1980.-iem gadiem bija apmeklējušas un strādājušas Katskiļu 3x3 nometnēs. Kopā ar Māru Gobu visas trīs sāka gatavoties lielajam darbam: izplatīja stāstu par 3x3 nometnēm Ontario novada sabiedrībai un vāca līdzekļus, kā arī izveidoja interesantu programmu.

Tika piesaistīti gan vieslektori no ASV un Latvijas, gan pašu vietējie talanti. Nepieciešamos saimnieciskos darbus veica šīs trīs dāmas ar savām labām pusēm: Aija Mazsīle-Lagzdiņa un Andris Lagzdiņš, Māra un Normunds Gobas un Aija Abene un Ēriks Mikelšteins.

Vieta, kur rīkot Kanādas 3x3 nometni, bija pati par sevi saprotama. Apmēram 60 kilometru attālumā no Toronto, Sv. Andreja draudzes lauku īpašumā ir gan piemērotas telpas nodarbībām, gan iespējas guldināt un paēdināt apmēram simts nometnes dalībniekus un darbiniekus. Nozīme bija arī pieradumam, jo Sidrabenē kopš 1950.-tajiem gadiem bija notikušas latviešu bērnu nometnes, un tāpat kā Ziemeļamerikas 3x3 kustībā, Kanādas nometnes novietojums palika pastāvīgs.

Draudze savā īpašumā Sidrabeni iegādājās 1953. gadā. Nosaukums „Sidrabene" tika izvēlēts ar noteiktu nodomu, un šo izvēli skaidroja tā: „Kā Sidrabenes pils bija brīvo zemgaļu cietoksnis līdz Simtgadu cīņas beigām, tā Sidrabenes bērnu nometne lai visilgāk ir latvietības cietoksnis, glabājot latviešu valodu un citas tautas tradīcijas". Šis paskaidrojums, novietots uz plāksnes jau 1950.-tajos gados, ļoti zīmīgi sakrita arī ar 3x3 devīzēm.

Nometņu vadītāji

AIJA MAZSĪLE-LAGZDIŅA UN ANDRIS LAGZDIŅŠ

Sidrabene ir spēlējusi liktenīgu lomu Aijas un Andra dzīvēs. Abi kā bērni bija pavadījuši vasaras Sidrabenes bērnu nometnē. Andris no Hamiltonas un Aija no Toronto viens otru atpazinuši universitātes gados un apprecējušies. Izaudzinājuši dēlu Āri, kurš jau no autiņu vecuma tika vests uz 3x3 nometni Katskiļos.

Aija ir pedagoģe, strādājusi ar skolotājiem, pieaugušajiem, pusaudžiem un bērniem Toronto un Latvijā, mācījusi angļu valodu un lasīšanu, veikusi arī skolas bibliotekāres pienākumus. Andris vada Toronto Latviešu kredītsabiedrību.

Abi ziedo laiku Toronto latviešu un Sidrabenes sabiedriskajiem darbiem, kā arī dejo Toronto tautas deju grupā „Dižais dancis".

MĀRA UN NORMUNDS GOBAS

Māra un Normunds Gobas dzīvo Toronto. Māra strādā valsts darbā par klientu attiecību menedžeri informācijas tehnoloģiju nozarē. Normunds, pēc amata mežkopis, ir iesaistījies vairākās latviešu organizācijās, pildot kasiera un administratora pienākumus. Nodarbojas ar gaisa fotogrāfiju projektiem.

Abi aktīvi piedalās vietējās latviešu sabiedrības dzīvē un dažādos sabiedrības pasākumos, dejo tautas deju grupā „Dižais dancis" un mācās tautastērpu un rotu gatavošanu gan pie vietējiem daiļamatniekiem, gan joprojām 3x3 nometnēs.

AIJA ABENE UN ĒRIKS MIKELŠTEINS

Aija dzimusi Filadelfijā, ASV, bet Ēriks Toronto, Kanādā. Abi auguši latviskā vidē, apmeklējuši latviešu skolas. Aija dziedājusi, sportojusi, spēlējusi un dancojusi, kā arī aktīvi piedalījusies latviešu jaunatnes un citās organizācijās ASV, Kanādā un Eiropā. Ēriks sportojis un aktīvi darbojies Toronto Latviešu centra dzīvē un latviešu skautu kustībā.

Aija un Ēriks ir precējušies kopš 1986. gada, ģimenē aug divi bērni – Daina un Kalvis.

Aija kopš 2004. gada dzīvo Latvijā un Ēriks viņai piebiedrojās 2007. gadā.

2002

Laiks: 30. jūnijs – 7. jūlijs
Dalībnieki: 108
Vadība:
Aija Mazsīle-Lagzdiņa – *nometnes vadītāja,*
Māra Goba – *administratore,*
Aija Abene – *vakara programmu vadītāja,* Ēriks Mikelšteins – *saimnieks*,
Rasma Gaile – *galvenā saimniece*
Tēma: No Sidrabenes uz Beverīnu

Ievirzes, to vadītāji:
- *Reliģija* – Ilze Kuplēna-Juarte (Ewart)
- *Folklora. Dzīvā latvietība* – Lilita Spure (ASV), Amanda Jātniece (ASV), Dace Veinberga
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa, Lilija Treimane
- *Keramika* – Ilze Pavasara, Velga Jansone
- *Rotkalšana* – Crystal Rasa, Elizabete Ludvika
- *Koka intarsija* – Zigurds Oldens
- *Arheoloģija* – Guntis Zemītis (Latvija)
- *Literatūra* – Anita Liepiņa
- *Latviskā virtuve* – Kārlis Blūms
- *Grozu pīšana* – Daina Daugaviete

Citas nodarbes:
- *Koris* – Jānis Beloglāzovs, Iveta Bertovska
- *Koklēšana* – Māra Zariņa
- *Lietišķā māksla. Daiļamatnieku izstāde un tirdziņš* – Elzas Avotas un Otīlijas Mežules izkārtojums
- *Bērnu programma* – Austris Siliņš

DZĪVĀ UN BAGĀTĀ 3X3 NEDĒĻA SIDRABENĒ

No Sidrabenes uz Beverīnu – tāda devīze pirmajai 3x3 nometnei Kanādā tika dota saistībā ar pazīstamā Latvijas arheologa un vēsturnieka Gunta Zemīša līdzdalību programmā. Guntis savā ievirzē izsekoja zemgaļu pēdām cauri Zemgalei, līvu zemei, pie latgaļiem un arī pie kuršiem. Viņš stāstīja par saviem pētījumiem, par senlietām kapos un par izrakumiem hercoga Jēkaba pilī.

Daudzveidīgas iespējas dalībniekiem piedāvāja darbošanās arī citās nometnes ievirzēs.

Reliģijas ievirzes vadītāja mācītāja Ilze Kuplēna-Juarte kopš trešā bērna piedzimšanas jau 17 gadus nopietni nodarbojas ar garīgās izaugsmes jautājumiem, to, ko sauc par spiritualitāti. No tā viņa smeļas spēku un atjaunošanu, lai pēc tam labprāt paietu citiem līdz kādu gabaliņu viņu dzīves meklējumos Dieva vadībā. Šoreiz viņa bija līdzgājēja tiem, kas to vēlējās 3x3 nometnes laikā.

Lilita Spure, rotkale un mākslas skolotāja no Čikāgas, dziļas intereses dēļ pašmācības ceļā ir apguvusi daudz no folkloras, jo tas viņai licies svarīgi. Piesaistot vēl citas vadītājas un pieaicinot līdzdarboties arī dalībniekus, Folkloras ievirzē tika izveidota ļoti „dzīva" nedēļa.

Bijusī moderno valodu skolotāja un joprojām „Jaunās Gaitas" prozas redaktore Anita Liepiņa Literatūras ievirzē bija pieaicinājusi četrus prozas rakstniekus – Indru Gubiņu, Ingrīdu Vīksni, Ainu Zemdegu no Kanādas un Andri Kolbergu no Latvijas. Un ievirzes dalībnieki, gluži kā Moljēra lugas varonis, varēja iesaukties: „Labais! Es jau vairāk nekā četrdesmit gadus esmu runājis prozu, un to nemaz nezināju!"

Latviskās virtuves ievirzi vadīja Kārlis Blūms – jauns zellis no Toronto, kurš mīl virtuves mākslu. Kārlis Sidrabenē gādā maltīti ne tikai nometņotājiem, bet arī draudzes īpašuma labvēļiem. 3x3 nometnes ievirzē Kārlis bija pieaicinājis vietējās slavenās saimnieces, kuras dalījās savos latviskās virtuves noslēpumos.

Koka intarsija, ko mācīja Zigurds Oldens no Toronto apkārtnes, ir koka mozaīkas veids. Zigurds 20 gados pašmācības ceļā ir izveidojis savu tehniku, kurā lieto kaltiņus. Darbs prasa lielu pacietību, bet ievirzes dalībnieki pārliecinājās, ka rezultāts ir to vērts.

Bez ievirzēm bija arī citas vērtīgas un interesantas iespējas, piemēram, klausīties referātu ciklu ar dažādiem lektoriem (Kārlis Liepiņš, Juris Dreifelds, Atis Zakatistovs), pavadīt laiku zaļumos, Dārza svētkos vai KasparDienu pasaku valstībā, vai literārajā vakarā. Savas nodarbes bija Cālīšiem (dalībniekiem līdz 3 gadu vecumam), Stariņiem (3-8 gadi) un ½x½ (9-13 gadi).

Nometnes un ieviržu vadītāji

Kopbilde

Pirmās 3x3 nometnes Kanādā atklāšana

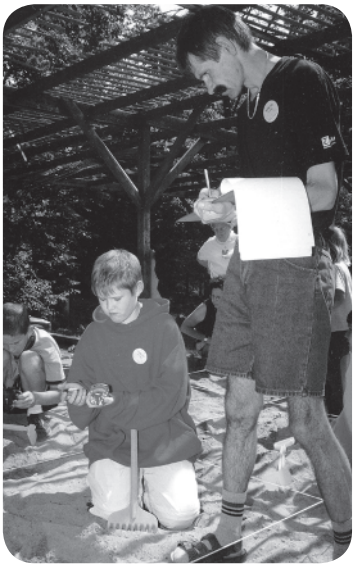
Nometnes jaunākie – Cālīši, Stariņi un ½x½

Rīta meditāciju vada mācītāja Ilze Kuplēna-Juarte (Ewart)

Šķēršļu gājienu „No Sidrabenes uz Beverīnu" izveidoja ilggadējais skautu vadītājs Laimonis Goba. Dalībnieki dūšīgi izpilda uzdevumus

Guntis Zemītis vada arheoloģisko izrakumu Sidrabenes Cāļu Kalnā

Keramikas ievirzē mālu apstrādi māca Ilze Pavasara un Velga Jansone

Folkloristes Lilita Spure un Amanda Jātniece vada pārrunas par folkloras nozīmi šodien

Jāņa Beloglāzova vadītais nometnes koris

2003

Laiks: 29. jūnijs – 6. jūlijs
Dalībnieki: 85
Vadība:
Aija Mazsīle-Lagzdiņa,
Māra Goba, Aija Abene;
saimnieciskie vadītāji
Ēriks Mikelšteins,
Rasma Gaile, Kārlis Blūms

Tēma: Latvija – Baltija – Eiropa

Daudzinājums: Veiksme

Ievirzes, to vadītāji:
- *Politika* – Elma Miniāte
- *Literatūra* – Anita Liepiņa
- *Bērni – ģimenē un latviskā vidē* – Baiba Bredovska, Zaiga Mikelšteina
- *Rokdarbi* – Zinta Enzeliņa
- *Keramika* – Ilze Pavasara
- *Koka intarsija* – Zigurds Oldens
- *Reliģija* – Silvija Zalta-Sīpoliņa
- *Folklora* – Lilita Spure (ASV), Dace Veinberga
- *Latviskā virtuve* – Dzidra Stirāja (Anglija)
- *Vitrāža* – Anda Sīpoliņa, Andris Lagzdiņš
- *Grozu pīšana* – Daina Daugaviete
- *Rotkalšana* – Crystal Rasa, Elizabete Ludvika

Citas nodarbes:
- *Koris* – Jānis Beloglāzovs, Iveta Bertovska
- *Latviski dančі* – Lilija un Edgars Lipori (Latvija)
- *Kokļu gatavošana* – Visvaldis Freimanis
- *Bērnu programma* – Inta Malēja-Giforda (Gifford)

KUSTĪBA!

Otrā (un pēdējā) 3x3 Kanādā notika 2003. gadā. Vadība nemainījās, arī vieta tā pati – Sidrabene.

Uzsvars šajā nometnē bija uz bērnu programmu, kuru veidoja un papildināja Edgars un Lilija Lipori no Latvijas. Nometnes vadītāja Aija Mazsīle-Lagzdiņa atzīst, ka viņu devums bija unikāls – abi talanti strādāja dienām un naktīm, sagatavojot bērnu teātri, vadot latviskus dančus, kā arī daudzinājumu. Pie nīkšanas Edgars mudināja dziedāšanu ar saukli KUSTĪBA!.

Tā kā nometnes temats bija „Latvija – Baltija – Eiropa", plaša bija Politikas ievirzes sarunu tematika: Kā varam turpināt palīdzību Latvijai, dzīvodami Kanādā; Latvija un Eiropas Savienība: skats nākotnē ar nelielu pagātnes piegaršu; Latvija poli-etniskā pasaulē; Latvieši un krievi, vienoti Latvijai? u.c. Plašs arī lektoru loks: Alīde Forstmane, Tadeušs Puisāns, Jānis Dombrovskis, Haralds Otto, Mirdza Baltais, Juris Dreifelds, Jānis Langins. Nometnes viesis bija Latvijas vēstnieks Kanādā Atis Sjanīts, viņa priekšlasījums bija par Latviju Eiropā.

Kopbilde

Nometnes un ieviržu vadītāji

Kokļu gatavošana

Mācītāja Silvija Zalta-Sīpoliņa vada Svecīšu dievkalpojumu

Latviskajos dančos Lilijas un Edgara Liporu vadībā piedalās visas paaudzes

Nometnes dalībnieki Liporu vadībā dodas uz Daudzinājumu Veiksmei

Politikas ievirzes vadītāja, ilggadēja Latviešu Nacionālās Apvienības Kanādā un DV valdes locekle Elma Miniāte un lektors profesors Juris Dreifelds

Šķēršļu gājiens. Lāčplēsis kaujā ar Melno Bruņinieku

Latviskās virtuves ievirzē cepa pīrāgus, ūdens kliņģerus, biezpiena un ābolu maizītes. Ievirzes vadītāja Dzidra Stirāja ir pazīstama pavāre un ilggadēja Sidrabenes kafejnīcas vadītāja

Vakara programmā jautri visiem

Rokdarbu ievirzes dalībnieki ar saviem darbiem. Vadītāja Zinta Enzeliņa no Toronto, ilgus gadus nodarbojusies ar tautastērpu gatavošanu, prot visu, kas saistīts ar tautas tērpu tekstiliem. Nometnē viņai talkā nāca etnogrāfe Otīlija Mežule

Kopsavilkums: dalībnieku skaits un vadītāji

GAREZERA 3X3, ASV

Gads	Dalībnieku skaits	Vadītāji
1981	160	Līga Ruperte
1982	260	Līga Ruperte
1983	224	Līga Ruperte
1984	107	Sandra Kronīte-Sīpola
1985	200	Arnolds un Līga Ruperti
1986	300	Arnolds Ruperts
1987	275	Sandra Kronīte-Sīpola
1988	200	Līga Ruperte
1989	225	Arnolds Ruperts
1990	208	Anita Medne
1991	231	Ieva Johnson
1992	188	Ieva Johnson
1993	120	Ieva Johnson
1994	152	Ieva Johnson
1995	150	Ieva Johnson
1996	140	Ieva Johnson
1997	149	Ieva Johnson
1998	145	Ieva Johnson
1999	118	Ieva Johnson
2000	115	Amanda Jātniece
2001	112	Amanda Jātniece
2002	110	Amanda Jātniece
2003	106	Rita Šulca
2004	106	Rita Šulca
2005	125	Maija Zaeska, Ilze Kļaviņa
2006	100	Maija Zaeska, Ilze Kļaviņa
2007	127	Maija Zaeska, Ilze Kļaviņa
2008	125	Maija Zaeska
2009	155	Maija Zaeska
2010	178	Maija Zaeska
2011	174	Maija Zaeska

RIETUMKRASTA 3X3, ASV

Gads	Dalībnieku skaits	Vadītāji
1982	50	Ivars Mičuls
1983	60	Ivars Mičuls
1984	-	Nometne nenotika
1985	23	Dace Garuta
1986	32	Dace Garuta
1987	54	Rita Petričeka
1988	80	Rita Petričeka

KATSKIĻU 3X3, ASV

Gads	Dalībnieku skaits	Vadītāji
1983	160	Ingrīda Mieme, Māra Buka
1984	170	Māra Buka
1985	184	Māra Buka
1986	160	Māra Buka
1987	180	Maija Laiviņa
1988	225	Maija Laiviņa
1989	170	Maija Laiviņa
1990	205	Aira Bunga
1991	192	Māra Buka
1992	181	Māra Buka
1993	180	Nora Aivara
1994	185	Nora Aivara
1995	174	Taina Laiviņa
1996	152	Taina Laiviņa
1997	149	Taina Laiviņa
1998	100	Taina Laiviņa
1999	280	Ingrīda Jansone
2000	261	Ingrīda Jansone
2001	239	Ingrīda Jansone
2002	200	Ingrīda Jansone
2003	135	Māra Buka, Ingrīda Mieme
2004	197	Ingrīda Jansone

2005	189	Ingrīda Jansone, Laila Medne
2006	145	Ingrīda Jansone, Laila Medne
2007	145	Aina Berķe
2008	100	Taina Laiviņa
2009	112	Taina Laiviņa
2010	75	Taina Laiviņa
2011	104	Helēna Vīksniņa

AUSTRĀLIJAS 3X3

Gads	Dalībnieku skaits	Vadītāji
1983	88	Viesturs Karnups
1984	109	Arturs Jānis Eglājs
1985	42	Juris Ruņģis
1986	69	Andra Kīna
1987	96	Miķelis Dancis
1988	106	Andrejs Upenieks
1989	79	Māra un Arnis Siksnas
1990	95	Uldis Ozoliņš
1991	74	Juris Ruņģis, Andrejs Upenieks
1992	86	Inta un Juris Skābes
1993	49	Dzintra Briede, Maruta Karnupa
1994	40	Māra un Arnis Siksnas
1995	99	Anita Andersone
1996	69	Ruta Ošiņa, Ivars Apelis
1997	85	Rudīte un Andis Bērziņi
1998	81	Linda Ozere, Jānis Čečiņš
1999	75	Ieva Šaulis, Māra Siksna
2000	137	Ilze un Viktors Švarci, Irēne un Andris Ziedari
2001	76	Rudīte un Andis Bērziņi
2002	71	Māra un Arnis Siksnas
2003	-	Saiets nenotika
2004	50	Māris Bruzgulis
2005	99	Irēne un Andris Ziedari
2006	94	Viktorija Mačēna
2007	71	Rudīte un Andis Bērziņi
2008	100	Anita Andersone
2009	110	Sandra Dragūna, Anne Audette, Linda un Andis Graudiņi
2010	66	Lilita Daenke
2011	72	Irēne un Andris Ziedari

ALMĒLIJAS 3X3, ANGLIJA (LATVIEŠU VALODĀ)

Gads	Dalībnieku skaits	Vadītāji
1983	70	Laima Spīkmane-Brauna, Dzidra Purmale, Jānis Zaķis
1984	85	Gunta Krūmiņa, Laima Spīkmane-Brauna
1985	84	Jana Jēruma-Grīnberga
1986	99	Ilona Uskale
1987	93	Laima Spīkmane-Brauna, Gundega Miervalde, Gundega Millere
1988	69	Dace Sondore
1989	100	Gunta Krūmiņa
1990	96	Gundega Miervalde
1991	105	Mudīte Turciņa
1992	-	Nometne nenotika
1993	75	Jana Jēruma-Grīnberga
1994	71	Pēteris Bude
1995	78	Dzintra Vīksne
1996	69	Gundega Millere, Laima Spīkmane-Brauna
1997	91	Laimons Grīnbergs

ALMĒLIJAS 3X3 STRAUMĒNOS

1998	86	Laimons Grīnbergs
1999	90	Pēteris Pētersons, Aivars Sinka, Laimons Grīnbergs
2000	60	Daina Vītola
2001	49	Pēteris Pētersons, Aivars Sinka, Dzintra Vīksne
2002	62	Daina Vītola
2003	45	Laimons un Dzintra Grīnbergi

STRAUMĒNU 3X3, ANGLIJA (ANGĻU VALODĀ)

Gads	Dalībnieku skaits	Vadītāji
1987	49	Jānis Zaķis
1988	101	Jānis Zaķis
1989	126	Jānis Zaķis
1990	92	Roberts Laurs
1991	100	Roberts Laurs
1992	67	Daina Moloja (Molloy)
1993	40	Daina Moloja-Lazdiņa
1994	60	Daina Moloja-Lazdiņa
1995	83	Ingrīda Daniela (Daniel)
1996	56	Ingrīda Daniela
1997	92	Grietiņa Albāte, Ligita Krieva, Dace Fišere (Fissher), Anna Eksta
1998	90	Dace Fišere, Anna Eksta, Grietiņa Albāte, Rita Harisona (Harrison)
1999	76	Grietiņa Albāte, Anna Eksta, Dace Fišere, Rita Harisona
2000	78	Grietiņa Albāte, Anna Eksta, Dace Fišere, Rita Harisona
2001	68	Dace Birzgale-Lieģe
2002	75	Dace Birzgale-Lieģe
2003	85	Anna Eksta
2004	76	Anna Eksta
2005	61	Dace Birzgale-Lieģe, Anna Eksta
2006	56	Dace Birzgale-Lieģe
2007	85	Dace Birzgale-Lieģe
2008		Dace Birzgale-Lieģe, Rita Harisona, Ingrīda Džeriņa, Monika Hola (Hall)
2009	58	Rita Harisona, Ingrīda Džeriņa, Monika Hola
2010	60	Rita Harisona
2011	67	Monika Hola, Ingrīda Džeriņa, Ilze Kadeģe, Ināra Harisona

ZVIEDRIJAS 3X3

Gads	Dalībnieku skaits	Vadītāji
1985	90	Māris Slokenbergs
1986	-	Nometne nenotika
1987	25	Māris Slokenbergs
1988	32	Māris Slokenbergs
1989	-	Nometne nenotika
1990	22	Māris Slokenbergs
1991	20	Imants Eihe

ABRENES 3X3, FRANCIJA

Gads	Dalībnieku skaits	Vadītāji
1988	51	Mārtiņš Zandbergs
1989	58	Ģirts Zēgners
1990	-	Nometne nenotika
1991	75	Ingrīda Cāzere
1992	98	Ingrīda Cāzere

KANĀDAS 3X3

Gads	Dalībnieku skaits	Vadītāji
2002	108	Aija Mazsīle-Lagzdiņa, Māra Goba, Aija Abene
2003	85	Aija Mazsīle-Lagzdiņa, Māra Goba, Aija Abene

3×3 saiets arī Īrijā!

3X3 ĪRIJĀ 2012. GADA JĀŅU LAIKĀ

2012. gadā no 17. līdz 24. jūnijam Viklova kalnos pie Dublinas notika pirmais 3x3 Īrijā.

3x3 vadības lokā strādāja Latvijas vēstnieks Īrijā Pēteris Kārlis Elferts, 3x3 Īrijā padomes priekšsēde Ilze Ceiča, LBĪ priekšsēdētājs Kārlis Briedis, Baiba Kalniņa no Studio Nr 6, teātra studijas „Cita Bedre" režisore Dace Ziemele, avīzes „Sveiks!" redaktore Sandra Bondarevska un 3x3 nometņu izveidotāja un koordinatore Līga Ruperte no ASV. Konkursā par avīzes nosaukumu uzvarēja Ieva Rubule, iesakot avīzi saukt par „Trejlapi".

Saietā Zaļajā salā piedalījās 83 dalībnieki no Zviedrijas, ASV, Kanādas, Lielbritānijas, Latvijas un Īrijas. Nometņotāji darbojās 14 ievirzēs. Nometnei cauri vijās Jāņu mācība, jo Īrijas pirmajai 3x3 nedēļa pirms Jāņiem tika izvēlēta ar īpašu nolūku.

KĀ DZIMA IDEJA PAR 3X3 ĪRIJĀ

Ilze Ceiča jau deviņus gadus dzīvo Īrijā, audzina trīs bērnus un aizrautīgi organizē sabiedrisko dzīvi turienes latviešiem. Doma par bērnu nometnes rīkošanu radās jau pirms pāris gadiem, jo Īrijā pietrūkst bērnu un ģimeņu aktivitāšu. Ir latviešu skoliņas, bet tās ir dažas stundas, un pietrūkst tā īpašā valdzinājuma, kas piemīt nometnēm. Bija doma rīkot kaut ko līdzīgu 3x3 nometnēm, pasmeļoties no tām ideju, bet radīt kaut ko citu, jo nelikās reāla iespēja šeit rīkot īstu 3x3. Un tad nāca diezgan negaidīts priekšlikums no Latvijas vēstnieka Pētera Kārļa Elferta rīkot Īrijā pavisam īstu 3x3. Ilze nevilcinājās ar atbildi un uzreiz piekrita priekšlikumam, jo kādēļ izdomāt jaunu divriteni, ja vecais ir gadiem pārbaudīta vērtība un strādā nevainojami. Lai gūtu pieredzi un zināšanas nometnes rīkošanā, PBLA deva iespēju Ilzei 2011. gadā apmeklēt 3x3 saietu Latvijā, Liepnā.

„2011. gada jūlijā manā dzīvē bija neaizmirstama, notikumiem un iespaidiem bagāta nedēļa Liepnā, 3x3 ģimeņu saietā. Piedzīvotais pilnīgi noteikti pārspēja visas manas pārdrošākās cerības. Es šeit vienkopus satiku tik daudz pozitīvu cilvēku, kuri jūtas lepni par to, ka ir latvieši, ka pilnīgi aizmirsās līdz šim citur sastaptais negatīvisms, nīgrums un neiecietība. Ar prieku konstatēju, ka 3x3 ir vieta, kur izzūd mūsu pašu uzceltās robežas starp latviešiem Latvijā un latviešiem ārzemēs, kur netiek ņemti vērā ne tituli, ne ordeņi, kur pamatvērtības ir cilvēks, ģimene un latviskums.

Kaut arī man bija iespēja izbaudīt visas saieta piedāvātās vienreizīgās ieviržu un atpūtas iespējas kā dalībniecei, papildus tam visam bija arī milzīga atbildība. No tā bija atkarīgs, vai jau 2012. gadā arī Īrijā būs iespējama šāda saieta rīkošana.

Pirms došanās uz Liepnu man bija skaidrs, ka vēlos, lai pirmais 3x3 saiets Īrijā notiktu tieši nākamgad, pirmsjāņu nedēļā, jo Saulgriežu laiks ikvienam latvietim ir īpašs – šajā laikā ikviens no mums, lai kur arī būtu, vēlas atgriezties pie savām latviskajām saknēm. Ar gatavošanos Līgo svētkiem ikvienam dalībniekam būtu iespēja apgūt ļoti daudz prasmju – gan latvisko virtuvi, gan alus brūvēšanu, gan pirts prasmes, gan folkloru, gan zāļu zinības, gan rokdarbus un daudz ko citu. Iedeguši katrs savā sirdī Jāņuguns liesmu, mēs nodotu to tālāk saviem draugiem un mīļajiem, un tas būtu kā impulss latvietības saglabāšanai katrā ģimenē!

Tas nu ir izdevies – tiku uzņemta Latvijas 3x3 padomē, kā arī padomes sanāksmē vienbalsīgi nobalsots par 3x3 saieta rīkošanu Īrijā 2012. gada 17. – 24. jūnijā. Esmu pateicīga 3x3 vadībai par izrādīto uzticību, kas vienlaikus uzliek man arī milzīgu atbildību!

Varu pateikt pilnīgi noteikti – kaut arī izkaisīti pa visu plašo pasauli, mēs esam savas ļoti stiprās un viedās tautas daļa, un tikai apzinoties, ka esam latvieši, mēs spēsim saglabāt savu valodu, kultūru un tradīcijas, kam ir milzu vērtība. Esmu arī pārliecināta par to, ka 3x3 ir vieta, kur ikviens savā sirdī var sajust latvieša garu, lai, mīlot savu tautu, kādreiz paveroties iespējai, mēs pa vienam vien spētu atgriezties Latvijā kā savas tautas dēli un meitas.

Ilze Ceiča, 3x3 Īrijā vadītāja, 2011. gada rudenī

ATZINĪBA

DR. LĪGA RUPERTE – 2010. GADA PASAULES BRĪVO LATVIEŠU APVIENĪBAS BALVAS LAUREĀTE

Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) biedru organizācijas 2010. gadā PBLA balvu piešķīrušas Dr. Līgai Rupertei par viņas ieceri, ilggadīgo vadību un iejūtīgo līdzdalību, izveidojot un sekmējot 3x3 nometņu kustību, kas 30 gadu gājumā jau 180 reizes devusi iespēju 26 tūkstošiem latviešu izcelsmes ļaudīm no visām pasaules malām pavadīt laiku latviskā vidē, stiprināt viņu latviskās zināšanas un baudīt latvietības gaisotni.

Būdama padomdevēja jauniešiem un ģimenēm un darbodamās ASV latviešu izglītības jomā, 1980. gadu sākumā Līga Ruperte guva atziņu, ka latviskuma uzturēšanai trimdā nepietiek ar izveidoto izglītības sistēmu latviešu skolās, bet ir nepieciešams dot spēcīgu impulsu, kas veicinātu latviešu izcelsmes ļaužu sapratni par latvietības būtību. Īpaša vajadzība šādai motivācijai bija tieši pieaugušo starpā, jo bērniem un jauniešiem jau bija savas skolas un vasaras nometnes. Pēc viņas domām, šo robu varētu aizpildīt ar nometni nedēļas garumā, kurā visu paaudžu dalībnieki, uzturoties latviskā gaisotnē, padziļinātu latviskās dzīves zināšanas un gūtu jaunus draugus, tā stiprinot latviskās ģimenes un kopības izjūtu. Radās ideja izveidot šādas nometnes, ko nosauca par 3x3.

Līga Ruperte izrādīja īpašu veiksmi, īsā laikā pārliecinot latviešu organizācijas, lai tās atbalsta šādu 3x3 nometnes sarīkošanu. Pirmā nometne notika 1981. gadā Garezerā, ASV, viņas vadībā. Nākamajos gados 3x3 sēkliņa iesējās citās vietās ASV un drīz vien arī citās latviešu mītņu zemēs – Austrālijā, Kanādā, Francijā, Zviedrijā un 1990. gadā arī Latvijā. Dalībnieku vecums nav ierobežots, nometnēs piedalās gan individuāli, gan ģimenes trīs paaudžu sastāvā. Nometnēm ir kopīgi mērķi, pieeja, pamata idejas un darbības vadlīnijas. Atmosfēra ir neformāla un draudzīga, tur ir diskusijas, mijiedarbība, uzskatu dažādības iepazīšana, mācīšanās citam no cita. Līga Ruperte bija pirmo nometņu vadītāja, ir piedalījusies visās Latvijas 3x3 nometnēs kā lektore un turpina iespaidot šīs kustības attīstību kā dalībniece

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU APVIENĪBA

3x3 padomēs gan ASV, Austrālijā, gan Latvijā. Trīsreiztrīs māmuļas un lolotājas Līgas Rupertes neatlaidīgais un sekmīgais darbs latviskās dzīves ziņas kopšanas jomā ir unikāls un pelna visas latviešu sabiedrības pateicību.

Līga Ruperte (dzimusi Zirnīte 1932. gadā Daugavpilī), augstāko izglītību ieguvusi Mičiganas universitātē (University of Michigan), doktora grādu pedagoģijā saņemot 1973. gadā. Strādājusi kā skolotāja, skolu un aģentūru vadītāja, bijusi inspektore un audzinātāja latviešu vasaras vidusskolās ASV un Austrālijā, lektore un ieviržu vadītāja 2x2 un jaunatnes kursos. Kā Amerikas latviešu apvienības valdes locekle vadījusi Ārpusskolas izglītības biroju no 1977. gadam līdz 1993. gadam, ir arī vadījusi PBLA Izglītības padomi no 1979. līdz 2003. gadam. 1995. gadā nodibināja un līdz 2003. gadam vadīja Ģimenes atbalsta koordinācijas centru, kas palīdzēja daudzām latviešu sievietēm atgūt garīgo līdzsvaru un daudzmaz normālu ģimenes dzīvi pēcpadomju Latvijā.

Līga Ruperte ir precējusies ar Arnoldu Rupertu, ģimenē dēls Arnolds un trīs mazbērni – Anita, Arnolds un Andrejs.

Informācija no PBLA mājas lapas

LĪGA RUPERTE: VIENS CILVĒKS NEVAR RADĪT ŠĀDU FENOMENU

Par saņemto PBLA apbalvojumu Līga Ruperte saka:
„Es to 100% uztveru kā atzinību un apbalvojumu visai 3x3 kustībai un neskaitāmajiem ļaudīm, kas to ir radījuši. Tā tas tiešām ir, un to es esmu teikusi visur, kur mani apsveic, – viens cilvēks nevar radīt šādu fenomenu. Tas, ka man šī ideja radās un ar labu cilvēku palīdzību to spējām iedzīvināt, nenozīmē, ka balva par to visu ir man – TĀ IR MUMS VISIEM!!!!!"

PĒCVĀRDS

Man nav laimējies būt nevienā no 156 Trīsreiztrīs nometnēm ārpus Latvijas, kas notikušas kopš 1981. gada. Taču esmu strādājusi avīzes redakcijā sešpadsmit 3x3 nometnēs Latvijā. Arī 2008. gada Vadības loka nometnē Mazsalacā biju avīzes redaktore, tādēļ darba grupā, kas izdomāja un izplānoja 3x3 vēstures grāmatu (par Latvijas un ārpus Latvijas nometnēm), piedalījos tikai epizodiski. Taču, kad dalīja pienākumus, man sagadījās tas šķietami neizpildāmākais – savākt un apkopot materiālus par ārpus Latvijas nometnēm.

PAR TO, KĀ TAPA GRĀMATA, UN PALDIES VĀRDI

Uzdevums nebija vienkāršs un varbūt tiešām mazliet utopisks. Manā rīcībā bija tikai Līgas Rupertes rūpīgi sakārtotā „grāmatvedība" – visu nometņu saraksts, dalībnieku skaits un nometņu vadītāju vārdi, kā arī vairāku nometņu programmas, dažas fotogrāfijas un avīzes, kas bija nonākušas Latvijā kaut kad iepriekš, kad jau bijusi doma par šādas grāmatas veidošanu. To visu rūpīgi sašķiroju pa valstīm, pa nometnēm – katrai iekārtoju savu mapīti cerībā, ka vismaz daļu no tām aizpildīšu.

Mani palīgi bija koordinatori, kas bija uzņēmušies sazināties ar savu zemju nometņu vadītājiem – Biruta Abula un Līga Ruperte ASV, Juris Ruņģis Austrālijā, Aija Mazsīle-Lagzdiņa Kanādā. Viņi godam izdarīja savu uzdevumu – gan paši sagatavoja informāciju par sava laika nometnēm, gan pārsūtīja šo vēsti citiem. Brīnišķīgu atbalstu saņēmu no Maijas Laiviņas – viņas atsūtītais Katskiļu materiāls bija jau savas grāmatas vērts, tāpat no Arņa Siksnas un Anitas Andersones Austrālijā.

Tas bija daudz, bet tikpat daudz joprojām bija tukšo mapīšu 3x3 plauktā. Ķēros pie nometņu vadītāju un arī dalībnieku meklējumiem. Meklēju 3x3 mājas lapā, citur internetā, daudzus atradu draugiem.lv. Caur vieniem nonācu pie otrajiem un trešajiem. Daļa atsaucās, liela daļa – nē. Tas bija patiešām interesants savā ziņā mazliet kā detektīva darbs, un prieks bija par katru atrasto, kas varēja palīdzēt ar kādu fotogrāfiju vai rakstu rindu.

Atsaucās un palīdzēja Garezera nometņu vadītāja Maija Zaeska, Rietumkrasta vadītāja Rita Petričeka, avīzes redaktore Māra Celle un arī Biruta Zommere, Katskiļu vadītājas Taina Laiviņa, Ingrīda Jansone un Laila Medne, Austrālijas saietu vadītājas Viktorija Mačēna, Sandra Dragūna un fotogrāfs Ojārs Greste. Ar Francijas Abreni paveicās – sastapu gan Mārtiņu

3x3 avīzes redakcija gan Latvijas, gan ārpus Latvijas nometnēs ir kā nometnes sirds, kur saplūst informācija, sajūtas, emocijas, joki, dzīvesstāsti... 2009. gadā Kazdangas 3x3 avīzes „Austras koks" redakcija: (no kreisās) Jānis Supe, Uldis Siliņš, Rasma Zvejniece, Ieva Freinberga, Lolita Lūse

Zandbergu, gan Ģirtu Zēgneru, arī Ingrīda Cāzere atsūtīja materiālus gan par Abreni, gan ASV nometnēm, bet Edīte Bērziņa palīdzēja ar fotogrāfijām. Tāpat man veicās ar Zviedriju – Māris Slokenbergs sagādāja pirmo nometņu fotogrāfijas. Ne tik veiksmīgi bija Anglijas nometņu vadītāju meklējumi, paldies Aivaram Sinkam un Ilzei Grickus, kura LNPL priekšsēdes Lilijas Zobens uzdevumā bija savākusi visu iespējamo no Straumēnu arhīviem.

Liels bija mans pārsteigums daudzus bijušos ārpus Latvijas 3x3 vadītājus un dalībniekus atrast tepat Latvijā, kur viņi pārcēlušies uz dzīvi pilnībā vai daļēji. Ojārs un Māra Celles, Juris un Rita Petričeki, Ģirts Zēgners, Mārtiņš Zandbergs, Edīte Bērziņa, Māris Slokenbergs, Amanda Jātniece, Austris Grasis, Ingrīda Cāzere – tas, ko viņi te izdarījuši un dara, kā dzīvo un jūtas – ir atsevišķas grāmatas vērts stāsts.

Nākamais solis 3x3 informācijas meklējumos bija mēģinājumi sazināties ar tiem Latvijas cilvēkiem, kas bijuši viesi 3x3 nometnēs ārpus Latvijas. Atkal meklēju visiem iespējamiem ceļiem. Man par pārsteigumu, atbildēja retais. Bet tie, kas palīdzēja – tas bija brīnišķīgi. Bijusī Latvijas Radio žurnāliste Ligita Zandovska atnesa tieši tās Garezera nometnes fotogrāfijas, kuru trūka, bet Liepājas skolotājas Vintras Pūķes Anglijas nometņu fotogrāfijas bija īsts dārgums. Vienīgā fotogrāfija no Zviedrijas 90.-to gadu nometnēm nāca no bijušās Latvijas skaistumkaralienes, tagad uzņēmējas Kristīnes Līpiņas.

Ja kādu no palīdzētājiem neesmu nosaukusi, piedodiet. Jūsu visu pūles bija ļoti vērtas.

Mans 3x3 mapīšu plaukts un arī dators bija krietni papildinājies, taču joprojām bija daudz tukšo vietu.

Risinājumu radu bibliotēkā. Meklēju trimdas laikrakstus „Laiks", „Brīvā Latvija" un „Austrālijas Latvietis", lasīju arī 90.-to gadu „Latvijas Jaunatni" un „Skolu un Ģimeni". Ar katru nākamo rakstu, ko atradu, auga mans prieks un arī žurnālista pašapziņa, saprotot, kāda vēsturiska vērtība ir rindām, kas tiek nodrukātas laikrakstu un žurnālu lappusēs. Un cik tālredzīgi rīkojas Līga Ruperte, ik vasaru gādājot, lai par nometnēm (arī Latvijas) tiek uzrakstīts ārzemju latviešu presei. Paldies visiem, kas to darījuši.

Paldies vārdus pelnījis mans kolēģis ikdienas darbā un arī 3x3 nometņu redakcijās Jānis Supe, kurš palīdzēja tikt galā ar lielo daudzumu fotogrāfiju, visdažādākajos formātos un failos sūtītām. Jānis skenēja un kā vienmēr zināja, ko un kā ar tām darīt, lai padarītu derīgas.

Tā gada laikā – līdz 2009. gada vasarai, kā bijām vienojušies Mazsalacas nometnē, – bija izdevies izdarīt šķietami neiespējamo: savākt informāciju un fotogrāfijas par lielāko daļu 3x3 nometnēm ārpus Latvijas. Biju stingra un prasīga pret sevi un pret visiem, kas iesaistījās šajā darbā – noteicu termiņus, atgādināju un prasīju vēl un vēlreiz – bet tāds jau ir redaktora darbs. Paldies visiem, kas saprata, atbalstīja un nepameta.

Diemžēl izrādījās, ka Latvijas nometņu materiālu savākšana nebija sekmējusies kā plānots. Nebija skaidrs, ko darīt ar jau izdarīto – gaidīt Latvijas nometņu materiālus vai ārpus Latvijas 3x3 vēsturi izdot atsevišķā grāmatā. Taču nebija līdzekļu, lai grāmatu samaketētu un izdotu. Nebija arī vairs entuziasma iesākto turpināt, vienīgi skumjas par savu un citu laiku un pūlēm, kas tajā ieguldīts. Bet bija Līgas Rupertes neatlaidība un pārliecība, ka ir jāturpina, jāsaglabā jau izdarītais un jāveido grāmata par 3x3 ārpus Latvijas, ja arī Latvijas nometņu materiālu šobrīd nav. Līgas ideju finansiāli atbalstīja PBLA Kultūras fonds un Maksims Strunskis.

Un 2011. gadā darbs atsākās. Bija klāt nākušas vēl trīs gadu nometnes, par kurām informāciju meklēju nometņu un citās avīzēs, palīdzēja Līga Ruperte, Maija Zaeska, Dzidra Tropa, Gunārs Nāgels. Līga Ruperte uzrunāja arī ievada rakstu rakstītājus un rakstīja pati. Paldies viņai, Inesei Krūmiņai, Vairai Vīķei-Freibergai, Valteram Nollendorfam, Jānim Kukainim un Lilitai Spurei par atsaucību un 3x3 sirdsvārdiem.

Paldies Ditai Pencei par grāmatas maketa koncepciju, Agritai Krieviņai par 3x3 jostām, Jānim Supem par pacietīgo grāmatas samaketēšanu un Gundegai Kalendrai par grāmatas maketa sagatavošanu iespiešanai un grāmatas vāku.

Paldies manam vīram par sapratni, kāpēc desmitiem stundu brīvdienās un atvaļinājumos vairākus gadus esmu strādājusi pie šīs grāmatas.

Paldies vārdus būs pelnījuši arī visi tie, kas palīdzēs grāmatai tapt nodrukātai un tikt lasītai internetā. Paldies visiem, kas to lasīs, kas par to priecāsies, kam tas interesēs, kas no tās smelsies informāciju, zināšanas un pārliecību.

PAR PĀRSTEIGUMIEM UN IEGUVUMIEM

Ir gandarījums, ka tik daudzu cilvēku atsaucība nebūs bijusi velta un tapusi grāmata – liecība par vienu no interesantākajiem un spēcīgākajiem latvietības fenomeniem pasaulē – 3x3. Bet ne tikai šis gandarījums ir mans ieguvums vairāku gadu darbam.

Ieguvums ir cilvēki, ko esmu iepazinusi, pateicoties 3x3 vēstures vākšanai. Par vairākiem no viņiem nevarēju neuzrakstīt vairāk, un tā portālā www.lvportals.lv tapa stāsts par trimdas 3x3 latviešiem, kas atgriezušies, dzīvo un strādā Latvijā, saruna ar Austri Grasi par latviešu valodu, ar Greimu Andersonu par viņa Latvijas apstaigāšanu kā mīlestības apliecinājumu sievas dzimtenei, ar Mārtiņu Zandbergu par viņa sadedzināto „Mārtiņa dziesmu grāmatu". Daži no satiktajiem kļuvuši par labiem paziņām, un Māra Celle pat palīdzējusi papildināt manis pārraudzītā Augstākās tiesas muzeja krājumus. Vēl paspēju sastapt Ritu Petričeku, un man prieks, ka viņa redzēja kaut nelielu sākumu arī viņas darba piemiņai.

Arī trimdas latviešu pasaules atklāšana ir mans ieguvums. Maniem tuviniekiem liktenis nebija lēmis doties trimdā un arī citādi mani ceļi nebija daudz krustojušies ar latviešiem, kas dzīvo ārpus Latvijas. No tā, ko esmu izlasījusi un sarunās klausījusies, mans skatījums tapis plašāks un redzīgāks. Trimdas latviešu dzīvē redzu daudzu tā saukto latviešu stereotipu piepildījumu labākajā nozīmē. Latvietim vajadzīgs savs stūrīts zemes un māja kā sava pils – un latviešiem ir (vai bija) savi kopīgi īpašumi – Garezers, Katskiļi, Kursa Amerikā, Sidrabene Kanādā, Straumēni un Almēlija Anglijā, Abrene Francijā. Latvietim vajag gudrus tēva dēlus – un viņi skolo savus bērnus. Kaut daudzi vecākās paaudzes latvieši nemaz neiemācījās trimdas zemes valodu (par ko biju pārsteigta), trimdas otrā paaudze ir ar ļoti labu izglītību, labiem amatiem un sasniegumiem savā profesionālajā darbā. Latvieši ir dziedātāju tauta – un ir Dziesmu svētki ASV un Kanādā, Kultūras dienas Austrālijā, Bērnu dziesmu dienas Anglijā, kori, teātra trupas un deju kopas visur, kur ir latvieši. Interesanti, ka trimdas latvieši, stāstot par sevi, mazāk uzsver savu maizes darbu, bet vairāk – darbošanos latviešu sabiedrībā.

Zināju, kāda nozīme bijusi trimdas latviešiem Latvijas valstiskuma idejas un latvisko vērtību

saglabāšanā 50 gadus, kamēr Latvija bija okupāciju varā, taču dažas lietas skaidrāk izpratu tieši caur 3x3 latviešiem. To, ka latvietības uzturēšana ģimenē un trimdas sabiedrībā prasīja (un prasa) ne tikai stipru gribu, bet arī krietnus līdzekļus. Par trimdas latviešu samulsumu un apjukumu, Latvijai patiesi atgūstot neatkarību – kā mainīties trimdas organizācijām, vai braukt uz mājām, un kur ir īstās mājas? Un ko latviešiem nozīmēja (un nozīmē) atgriešanās Latvijā – sapņa piepildījumu, pienākumu vai otrādi – bēgšanu no latvietības pienākuma? Diemžēl trimdas latvieši, kas Latvijā atgriezās ar labu pieredzi un patiesu vēlmi darboties politikā, biznesā un citās jomās, Latvijā bija (un ir) maz izmantoti un dažkārt atstumti.

Un visbeidzot mans ieguvums ir 3x3 kopības saišu paplašināšana. Tas ir 3x3 īpašais spēks – cilvēks, ar ko satiecies 3x3, paliek savējais arī tad, kad nometnes nedēļa beigusies. Ja esi kādu 3x3 uzrunājis ar „Tu", tad arī pēc ilga laika un citos apstākļos satiekoties, vairs nespēsi viņam sacīt „Jūs". Šis „Tu" arī man bija kā 3x3 parole, rakstot vai zvanot gluži svešiem cilvēkiem, kurus nekad nebiju sastapusi. Un viņi atsaucās un palīdzēja, jo mūs vienoja 3x3.

Darbu beidzot, man ir sajūta, ka esmu pati bijusi vismaz vienā 3x3 Garezerā, Katskiļos, Rietumkrastā, Austrālijā, Abrenē... un, ja nu patiešām kādreiz gadītos tur būt, šķiet, pat zinātu, pa kuru taciņu iet un kuras durvis vērt, jo es taču tur nebūtu pirmoreiz.

Rasma Zvejniece, grāmatas redaktore

ŅEMIET PAR LABU. TAS IR LABĀKAIS, KO VARĒJĀM

Diemžēl visas nometņu mapītes tomēr neizdevās aizpildīt, un grāmatā ir lappuses, kurās par dažām nometnēm ir tikai dalībnieku skaits un vadītāji. Visvairāk balto laukumu palicis par Anglijas Straumēnu nometnēm. Diemžēl arī par vairākiem nometņu vadītājiem informācija ir skopa vai nav nemaz. Atliek cerēt, ka varbūt kādreiz grāmatu kāds turpinās un papildinās.

Grāmata ir unikāla ar plašo informācijas apjomu – laika, teritorijas un cilvēku ziņā. Informācijas avoti bija tik dažādi, bet iespējas visu pārbaudīt, saskaņot un noslīpēt – minimālas. Tādēļ neizbēgami grāmatā varētu būt neprecizitātes, nepilnības, tāpat varētu būt iebildumi par personvārdu, vietvārdu un dažādu nosaukumu latviskošanu vai gluži otrādi – nelatviskošanu. Arī vadītāju biogrāfijas ir dažādas un ne visi fakti tajās vairs atbilst šodienas realitātei. Mēs atvainojamies visiem, kuriem šķitīs, ka kaut kas nesaskan ar tiem skaitļiem un faktiem, kas ir viņiem. Taču nekas nav mūsu izgudrots, vienīgi informācija ir savākta no dažādiem avotiem un dažādos laika periodos.

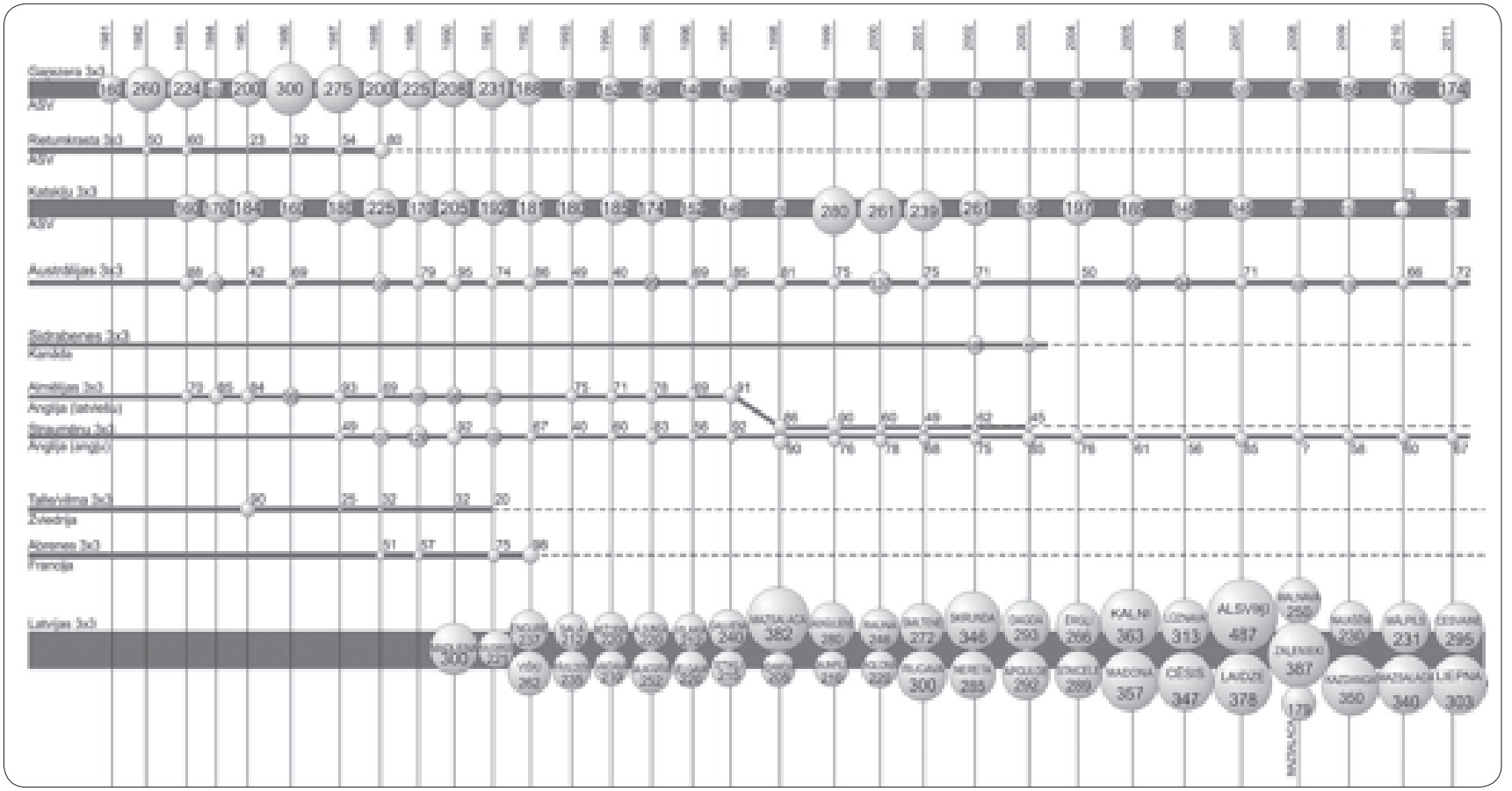
To visu apzinoties, mums brīžiem bija apmulsums, ko darīt, vai vispār darīt. Vienojāmies, ka svarīgākais šobrīd ir saglabāt šo milzīgo informācijas apjomu, jo tā būs vienīgā liecība par 3x3 ārpus Latvijas. Tādēļ – ņemiet par labu kā ir, tas ir labākais, ko mēs varējām. Priecāsimies, ka mums visiem kopā tomēr tik daudz un labi izdevies!

Un visbeidzot – šajā grāmatā apkopota 3x3 trīsdesmit gadu vēsture – līdz 2011.gadam. Bet viss turpinās – jau notikušas 2012. gada nometnes un klāt nākamās. Cerēsim un ticēsim, ka grāmatai kādreiz būs turpinājums – papildināta jau esošā informācija un klāt nāks jaunas 3x3 lappuses, un taps arī grāmata par Latvijas 3x3 vēsturi.

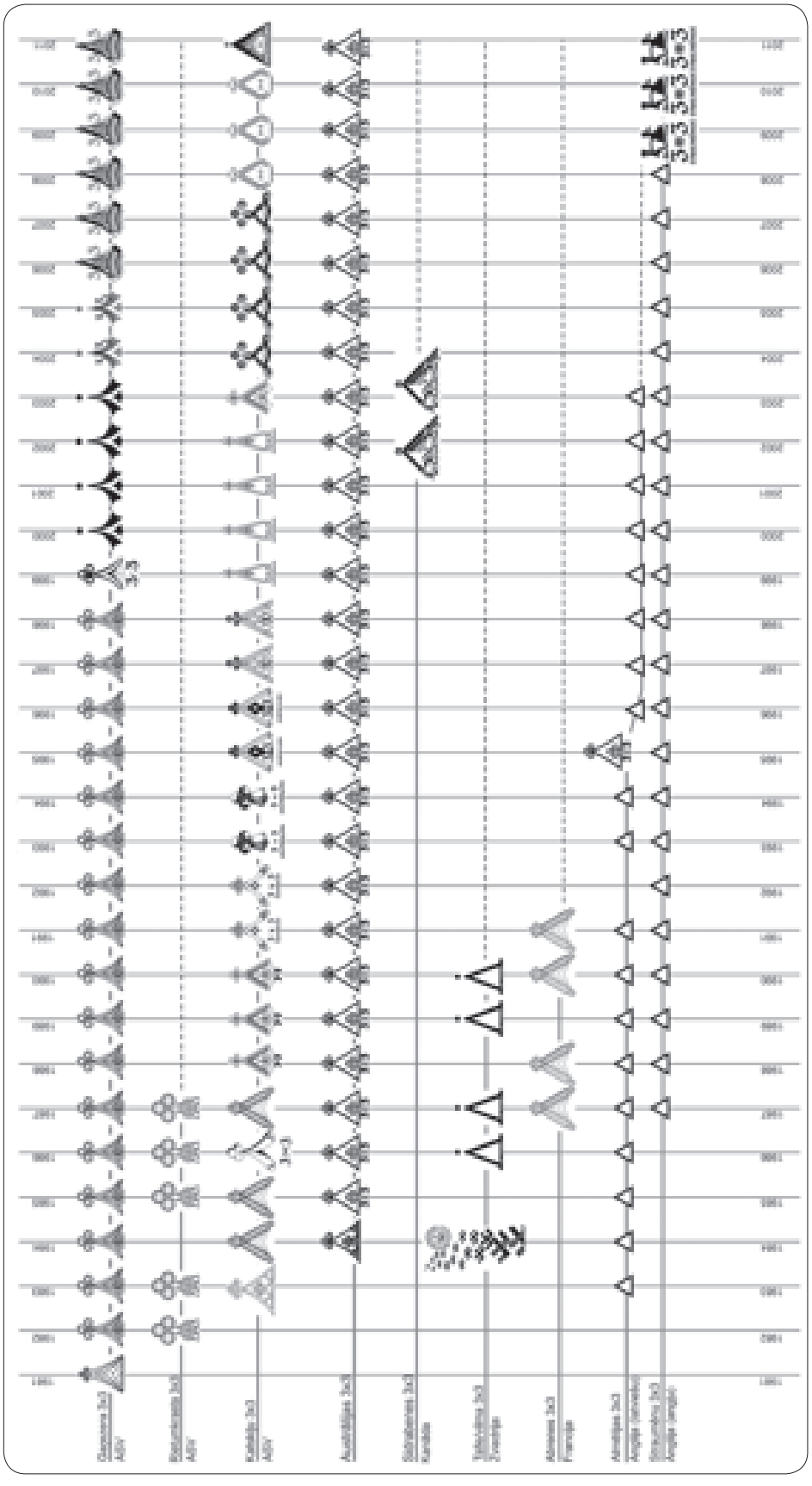
Rasma Zvejniece un Līga Ruperte
2012. gada rudenī

LATVIEŠU 3X3 NOMETNES LATVIJĀ UN PASAULĒ 1981-2011

Tabula veidota kā josta – velkos uzvilktas vietas, kur latvieši pulcējas. Tajos ieausts laiks – gadu pēc gada. Tur, kur krustojas vieta un laiks, iezīmētas mūsu pērles – 3x3. Šajā tabulā parādīts nometņu lielums ar dalībnieku skaitu. Sastādīja Agrita Krieviņa.

LATVIEŠU 3X3 NOMETNES PASAULĒ 1981-2011

SAĪSINĀJUMI

ALA – Amerikas Latviešu Apvienība
ALJA – Amerikas Latviešu Jaunatnes Apvienība
ALMA – Amerikas Latviešu Mākslinieku Apvienība
ANO – Apvienoto Nāciju Organizācija
ASV – Amerikas Savienotās Valstis
DLOA – Dienvidaustrālijas Latviešu Organizāciju Apvienība
DV – Daugavas Vanagi
DVF – Daugavas Vanagu Fonds
ELJA – Eiropas Latviešu Jaunatnes Apvienība
ES – Eiropas Savienība
GSS – Garezera Sagatavošanas skola
GVV – Garezera Vasaras vidusskola
ĪUMSIL – Īpašu uzdevumu ministrs sabiedrības integrācijas lietās
LAAJ – Latviešu Apvienība Austrālijā un Jaunzēlandē
LBĪ – Latviešu biedrība Īrijā
LJAA – Latviešu Jaunatnes Apvienība Austrālijā
LKF – Latvijas Kultūras Fonds
LNPL – Latviešu Nacionālā Padome Lielbritānijā
LOAM – Latviešu Organizāciju Apvienība Minesotā
LR – Latvijas Republika
LSDSP – Latvijas Sociāldemokrātiskā Strādnieku partija
LTF – Latvijas Tautas Fronte
LU – Latvijas Universitāte
PBLA – Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība
PBLA KF – Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības Kultūras fonds
PSRS – Padomju Sociālistisko Republiku Savienība
VDK – Valsts Drošības Komiteja
VĻKJS – Vissavienības Ļeņina Komunistiskās Jaunatnes Savienība
ZLCP – Zviedrijas Latviešu Centrālā Padome

PERSONU RĀDĪTĀJS

A

Aija ABENE - 135, 300, 301, 303, 308
Sandors ABENS - 27, 28, 29, 31, 34, 42, 143
Biruta ABULA - 21, 30, 33, 35, 37, 38, 57, 58, 59, 73, 75, 77, 166, 168, 311
Edvīns ADĪTĀJS - 88, 90
Jānis AGARS - 94
Zinta AISTARE - 148
Raits AISTARS - 58
Nora AIVARA - 101, 102, 108, 124, 125, 154, 306
Ilze AKERBERGA - 56
Grietiņa ALBĀTE - 264, 268, 269, 270, 308
Maggie ALBĀTS - 267, 268
Maira ALBERTIŅA - 40
Rūsiņš ALBERTIŅŠ - 54
Līga ALDIŅA - 108
Linda ALFEROVA - 267
Irēna ALUNĀNE - 33
Aleksis (Aleksandrs) ALUNĀNS - 14, 25, 27, 33
Dzintra ALVERSONE - 161
Kārlis ALVERSONS - 118, 119
G.ANCĀNS - 127
Silvija ANDERNOVICA - 287
Anita ANDERSONE (dz.Apsīte) - 19, 169, 174, 176, 200, 201, 208, 214, 217, 220, 221, 223, 224, 226, 227, 228, 229, 307, 311
Inese ANDERSONE - 93
Jāna ANDERSONE - 174, 226
Lija ANDERSONE - 174
Andrejs ANDERSONS - 180
Greims (Graham) ANDERSONS - 174, 214, 215, 217, 229, 232, 312
Anita ANDREJEVA - 127, 128
Georgs ANDREJEVS - 127, 128, 129, 130, 141
Anna ANNUSA-HĀGENA - 41, 121, 122
Augusts ANNUSS - 41
Ivars ANTENS - 74
Anita APELE - 174, 178, 180, 182, 184, 186, 189, 202, 205, 213, 214, 215, 218, 219, 221, 226, 235
Ivars APELIS - 174, 178, 191, 192, 200, 202, 214, 215, 217, 220, 223, 226, 235, 307
Anna APERĀNE - 137
Dace APERĀNE - 120, 121, 135, 137
Jānis APERĀNS - 108
Zenta APĪNE - 30
Jānis APRUPS - 241
Rūdis ARNĪTIS - 242, 243, 244
Zinta ARUMA - 40
Guna ASONE - 59
Iveta ASONE - 59
ASPAZIJA - 82, 196
Gunārs ASTRA - 43, 95
Anne AUDETTE - 176, 177, 220, 228, 230, 307
Rasma AUGUSTE - 89
Gvīdo AUGUSTS - 34, 35, 88, 90, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 189, 190
Miķelis AUĢIS - 133, 156, 158
Andris AULICIEMS - 196, 199
Inese AUZIŅA-ŠMITE (Smith) - 265
Inga AUZIŅA - 77, 80, 82, 84
Alda AVENA - 74
Pēteris AVENS - 74
Valdemārs AVENS - 72
Elza AVOTA - 301
Maija AVOTIŅA - 253

Ā

Kārlis ĀBELE - 210
Ināra ĀBOLIŅA - 269
Inita ĀBOLIŅA - 169, 234, 235
Skaidrīte ĀBOLIŅA - 92, 93, 95
Mārtiņš ĀBOLIŅŠ - 44
Roberts ĀBOLIŅŠ - 93, 95, 96
Centis ĀBOLS - 186
Ausma ĀDAMSONE - 241, 242, 243, 244, 245
Rita ĀPŠE - 82, 84
Inta ĀRIŅA-IVENA - 244, 251, 264
R.ĀRUMS - 51
Kārlis ĀTRENS - 235
Iveta ĀVA-KRAMĒNA - 289, 290, 293, 296

B

Nikolajs BALABKINS - 56
Lidija BALODE - 92, 93, 94
Nora BALODE - 42
Zenta BALODE - 184
Agnis BALODIS - 37, 278, 280, 281
Jānis BALODIS - 213
Uldis BALODIS - 39
Mirdza BALTAIS - 304
Inta BALTGALVE - 194, 195, 196
Olga BALTMANE - 61, 62, 63, 75, 77
Ruta BANDERA - 193
Anda BANIKOS - 200
Pēteris BANKOVSKIS - 46, 47
Pola BARNETE - 97
Krišjānis BARONS - 33, 34, 35, 40, 110, 182, 243
Anita BATARAGA - 124, 159, 164
Laima BAUMANE - 210
Maija BAUMANE - 106, 108, 110, 111, 112, 114, 116, 122, 123, 124, 130
Aivars BAUMANIS - 52, 53
Arturs BAUMANIS - 34, 39
Vilnis BAUMANIS - 121, 122
Rebeka BAUMGARTE - 82, 83, 84
Lidija BĀLĒNA - 108, 110, 111, 112, 114, 116, 118, 120, 122, 123, 124, 129
Ineta BEBRE - 290
Inga BEBRE - 167
Vija BEINERTE - 193
Anda BEITĀNE - 138, 139
Lidija BEKLEŠOVA - 180
Sergejs BEKLEŠOVS - 180
Dace BEKŠTEINA - 134, 135
Ojārs BEĶERIS - 44
Aija BELDAVA - 34, 49, 50, 120
Āris BELDAVS - 72
Vidvuds BELDAVS - 72
Jānis BELOGLĀZOVS - 111, 301, 303
Vizma BELŠEVICA - 210
Viktors BENDRUPS - 180
Juris BEŅĶIS - 180
Lilita BERGA - 129, 151, 152, 156, 158, 159, 161, 163
Anta BERGMANE - 290
Persijs BERGS - 44
Pauls BERKOLDS - 47, 82, 83, 84
Aina BERĶE - 101, 103, 147, 151, 152, 307
Maiguta BERNŠTEINA - 184
Jūlijs BERNŠTEINS - 184
Iveta BERTOVSKA - 301, 303
Gunta BĒRDA - 57, 59, 61, 63, 65, 66, 68, 69, 70
Aelita BĒRZIŅA - 196, 204, 211, 215
Aina BĒRZIŅA- 287
Āva BĒRZIŅA - 70, 72
Edīte BĒRZIŅA - 285, 289, 311
Ilze BĒRZIŅA - 49, 51, 54, 103, 106, 112, 123, 124, 125, 127, 129
Laima BĒRZIŅA - 242, 244
Lūcija BĒRZIŅA - 186, 189, 241, 244
Rudīte BĒRZIŅA (dz.Cabulis) - 174, 175, 196, 204, 205, 207, 208, 211, 214, 217, 223, 224, 307

Andis BĒRZIŅŠ - 174, 175, 196, 198, 204, 205, 208, 211, 214, 223, 224, 307
Arvīds BĒRZIŅŠ - 241, 244
Guntis BĒRZIŅŠ - 242
Indulis BĒRZIŅŠ - 274
Ivars BĒRZIŅŠ - 108, 120
Pauls BĒRZKALNS - 65, 66, 67
Gunārs BĒRZZARIŅŠ - 200, 204, 211
Andrejs BIČEVSKIS - 208
Baiba BIČOLE - 108, 110, 127, 135
Hedviga BIERNE - 108, 110, 111, 112, 114, 115, 116, 118, 120, 122
Margarieta BIEZAITE - 186, 191, 196
Ēriks BIEZAITIS - 186
Lidija BIKIŅA - 207
Vilnis BIRNBAUMS - 145, 151
Gita BIRZGALE - 247
Ilze BIRZGALE - 246
Dace BIRZGALE-LIEĢE - 264, 269, 270, 272, 273, 274, 308
Rasma BIRZGALE - 131
Inese BIRZNIECE - 121, 122
Ingrīda BITE - 266
Modris BITE - 244, 245, 246, 266
Daiga BITINIECE - 19
Rūdolfs BLAUMANIS - 97, 205, 279
Ansis BLĀĶIS - 97
Rolands BLEZŪRS - 240
Ieva BLUĶE - 88, 89, 90
Marks BLUĶIS - 95, 97
Uldis BLUĶIS - 30, 37, 46, 47, 60, 65, 66, 67, 145
Marta BLUMBERGA - 106, 123, 124, 125
Mirdza BLŪMA - 178
Kārlis BLŪMS - 301, 303
Daina BOGDANOVIČA - 226, 232
Pēteris BOLŠAITIS - 56, 131, 135
Daina BOLŠTEINA - 58
Elita BOMIKA (Bhowmick) - 251
Sandra BONDAREVSKA - 19, 309
Edgars BONDARS - 131
Jānis BRANTS - 293
Iveta BRAUNA - 207, 208, 209
Alfrēds BRAUNFELDS - 108, 114
Mārtiņš BRAUNS - 247, 248
Zigrīda BRĀLE - 70, 71
Baiba BREDOVSKA - 63, 303
Roberts BRENNERS - 193, 233
Viktors BRENNERS - 193, 233, 234, 235, 236
Sandra BREŅĶE - 77
Kārlis BRĒMANIS - 205, 206, 207, 211
Dzintra BRIEDE - 173, 182, 194, 198, 307
Kārlis BRIEDIS - 309
Leons BRIEDIS - 293, 294, 295
Pēteris BRIEDIS - 68
Anna BRIGADERE - 143, 196
Laima BRYDEN - 250, 256
Andrejs BRUMANIS - 287, 288
Inese BRUNIŅA - 92, 93
Māris BRUZGULIS - 176, 202, 203, 214, 215, 307
Silvija BRŪMANE - 295
Ilona BRŪVERE - 214, 217, 226, 234
Klāra BRŪVERE - 226, 234
Olafs BRŪVERS - 40
Paulīne BUCHANAN - 253, 259
Andra BUDE - 249
Pēteris BUDE - 240, 249, 307
Rasma BUDIŅA - 257, 258, 266, 267, 287
Melānija BUGNIUSA - 242, 243
Aija BUKA (Buka-Schmidt) - 101, 103, 110, 111, 112, 114, 116, 118, 120, 121, 123, 127, 129, 130, 132, 143, 287, 290, 293, 296
Māra BUKA - 101, 104, 108, 110, 111, 112, 115, 116, 120, 121, 123, 127, 130, 132, 143, 154, 306
Elvīra BULA - 108
Ilze BULA - 101, 103, 108, 110, 111, 123, 127, 141, 143, 154
Maira BUNDŽA - 13, 37, 80, 82, 84, 160, 163, 166
Aira BUNGA - 101, 102, 103, 104, 108, 110, 111, 114, 118, 120, 121, 123, 124, 147, 148, 154, 306
Jānis BUNGA - 120, 122
Vigo BURĢIS - 57, 60
Indra BURKOVSKA - 205, 206
Libby BURNS - 274, 275
Sallija BURNS - 274
Sandra BURVIKOVA - 41, 44, 46, 48
Fricis BŪMANIS - 108, 109, 110, 111, 112, 114, 116, 118, 120

C

Alberts CAUNE - 100
Jānis CAUNE - 186, 196, 204, 205
Marģers CAUNE - 48, 49, 51, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 82, 84
Juris CĀLĪTIS - 108
Ingrīda CĀZERE - 21, 37, 39, 59, 60, 99, 285, 286, 287, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 308, 311
Ilze CEIČA - 19, 309
Laine CEKULE - 279, 280
Dace CELINSKA - 191, 192
Rasma CELINSKA - 205
Māra CELLE - 85, 86, 87, 88, 90, 91, 92, 95, 96, 97, 311, 312
Ojārs CELLE - 25, 37, 39, 59, 60, 88, 90, 91, 96, 97, 311
Rasma CELMA - 209, 211
M.CELMIŅA - 34
A.CELMIŅŠ - 34
Dace CERA - 33, 34, 35, 36, 59
Kalvis CERS - 75, 76, 159
Ingrīda CĒRPA - 280
Irēna CĒRPA - 257, 270
Šarlote CĒRPA - 279
Krista CICKOVSKA - 82, 83, 84
Dace CIGUZE - 259, 260
Ģirts CIGUZIS - 259
Daira CILNE - 88, 89, 91, 296
Gunta CIMBULE - 111, 112, 114
Ilva CIMDIŅA - 65, 66
Ilze CIMMERMANE - 123
Andrejs CĪRULIS - 46, 47, 48

Č

Aleksandrs ČAKS - 189, 243
Jānis ČEČIŅŠ - 175, 178, 205, 206, 210, 211, 214, 215, 217, 218, 220, 223, 307

D

Lilita DAENKE (Daenke-Šulcs) - 177, 196, 231, 232, 233, 307
Daina DAGNIJA - 97
Jānis DAINIS - 294
Pēteris DAJEVSKIS - 152, 153
Miķelis Reinis DANCIS - 172, 186, 187, 188, 198, 234, 307
Ingrīda DANIELA (Daniel) - 264, 267, 268, 269, 308
Sandra DAŅILĒVIČA - 196, 199
Skaidrīte DARIUSA - 171, 178, 180, 186, 194, 195, 202
Daina DAUGAVIETE - 301, 303
Megana DAUKSTA - 269, 274
Vanda DAUKSTA - 33
Ieva DAUKŠA - 25, 27
Andris DAVIDONS - 20
I.DĀBOLIŅA - 34
Inta DĀLE - 246, 247
Raimonds DĀLE - 245, 246, 247
Antra DĀRZIŅA - 193
Dace DĀRZIŅA - 225, 235
Andris DĀRZIŅŠ - 223
Markus DELVERS - 111
Emīls DĒLIŅŠ - 178, 179
Juris DILEVKO - 25, 27
Jānis DIMANTS - 69
Liene DINDONE - 46, 75, 76
Jānis DINEVIČS - 290, 291, 292, 293
Viesturs DINVIETIS - 280
Maira DIŽGALVE - 133, 138, 141, 143, 145, 148, 151, 152
Erasmus DJURA - 98

Lidija DOMBROVSKA-LARSENA - 184
Egons DOMBROVSKIS - 259
Guntis DOMBROVSKIS - 61
Jānis DOMBROVSKIS - 304
Vaira DORTIŅA - 207, 208
Juris DRAGUNS - 151
Sandra DRAGŪNA - 169, 176, 214, 228, 229, 230, 307, 311
Kristīna DRAVIŅA (Christina Dravin) - 280
Kārlis DRAVIŅŠ - 280
Marta DREIFELDE-BARKĀNE - 247
Juris DREIFELDS - 30, 54, 56, 67, 301, 304, 305
Valda DREIMANE - 72, 108, 124, 131
Haralds DREVA - 91, 93
Rita DRONE - 56, 57
Aiva DRUKOVSKA - 118, 120
Alnis DRUVA - 210
Ruta DRUVA - 210
Staņislavs DUĻEVSKIS - 110, 133
Irēna DUNKELE - 278, 280
Jānis DŪŠELIS - 178, 179, 180, 184, 185, 186, 189, 190, 191, 193, 194, 195, 196, 203, 204, 205, 206, 214, 215
Ieva DZELZGALVE - 152
Ints DZELZGALVIS - 151, 156, 159, 163, 164, 165, 166
Dzintra DZENE - 166
Sigrīda DZENE - 164
Visvaldis DZENIS - 127, 128, 164
Zīle DZENĪTE - 103, 134, 136, 138, 141, 143, 144, 147, 151, 152
Uldis DZENOVSKIS - 191
Anita DZIRNE - 114
Ingrīda DŽERIŅA - 264, 270, 274, 275, 308
Rustijs DŽONSONS - 156

E

Inguna EBELA - 293, 294, 295
Biruta EGLĀJA - 180
Artūrs Jānis EGLĀJS - 171, 180, 307
Liāna EGLĪTE - 159
Sarma EGLĪTE - 124, 125
Anšlavs EGLĪTIS - 242, 243
Ēriks EGLĪTIS - 232
Imants EIHE - 278, 283, 308
Māra EIHE (Runcis) - 278
Ruta EIHENFELDE - 57
Brigita EIHMANE - 129
Jānis EIHMANIS - 129
Alvis EIKSTRĒMS - 103, 152
Ina EKARDE - 119
Rolfs EKMANIS - 28
Anna EKSTA - 264, 268, 269, 270, 271, 272, 308
Malve EKSTA - 272
Silvija (Sylvie) EKSTA - 265
Valdis EKSTS - 243, 266, 269
Aldis ELBERTS - 210, 217, 218
Pēteris Kārlis ELFERTS - 94, 145, 309
Emīls ELSTIŅŠ - 96, 97
Anita ELVERTE - 218
Ilze EMBREKTE - 111
Laimonis EMBREKTS - 120
Zinta ENZELIŅA - 30, 33, 35, 37, 40, 44, 46, 47, 48, 49, 51, 54, 55, 56, 57, 59, 61, 63, 65, 66, 68, 70, 72, 73, 75, 77, 80, 82, 84, 301, 303, 305
Ingrīda ERDMANE - 81
Laura ERKMANE - 37
Māra ERKMANE - 35
Ilmārs ERKMANIS - 37
Ingrīda ERMANE - 58
Irma ERNSTONE - 244, 246, 247, 251
Vija ERNSTONE - 43
K.ERNSTONS - 246
Inta ERTNERE - 184
Voldemārs ERTNERS - 184
Valda EVERSONE - 178, 180
Vita EVERSONE -178
Andrievs EZERGAILIS - 63

F

Daira FALTENA - 97
Rasa FEJA (Fey) - 208
Gundega FELDMANE - 242
Anita FELKERE - 28, 37, 39
Korina FELKERE - 40
Dace FIŠERE (Fissher) - 264, 266, 267, 268, 269, 270, 273, 274, 308
Bobs FIŠERS (Fissher) - 266, 267, 269, 271, 273, 274
Kristaps FIŠERS (Fissher) - 274
Kristīna FOLDĀTE - 131
Dzintra FONZOVA - 280
Alīde FORSTMANE - 58, 304
Zigrīda FRANCE - 213
Roberts FRANKLINS - 69
Māra FREIBERGA - 57
Imants FREIBERGS - 34, 44, 119, 123, 229, 230
Verena FREIJA - 108
Elisa FREIMANE - 46, 97, 159
Lilija FREIMANE - 58
Imants FREIMANIS - 278, 279
Visvaldis FREIMANIS - 303
Ieva FREINBERGA - 78, 79, 311

G

Inguna G. - 88, 90, 92, 93, 94, 95
Reinis GABALIŅŠ - 247
Pēteris GAIBIŠELIS - 141
Rasma GAILE - 301, 303
Arianna GALDIŅA - 275
Ivars GALDIŅŠ - 274
Kārlis GALDIŅŠ - 269
Ivars GALIŅŠ - 41, 110
Pēteris GALIŅŠ - 152, 153
Ilona GALLAS - 77
Talia GALLAS - 77
Laila GANSTERT - 167
Dace GARUTA - 87, 90, 92, 93, 94, 306
Andis GARUTS - 93, 94
Dainis GARUTS - 93
Valdis GARUTS - 93
Lūcija GARŪTA - 243
Zigrīda GAUJENIECE - 112, 127
Inta GĀLE-KARPENTERE - 34, 48, 49, 50, 51, 56, 59, 138
Rita GĀLE (Gāle-Uibo) - 37, 108, 124, 127, 129, 131, 136, 166
Valdis GERTNERS - 199, 212
Līga GĒMUTE - 127, 130
Agris GINTERS - 47
Baiba GLASSFORDE - 30
Laimonis GOBA - 302
Māra GOBA - 80, 300, 301, 303, 308
Normunds GOBA - 300
Jānis GOBIŅŠ - 296, 297
Pauls GOBLE - 41
Bens GOLDŠMITS - 172
Anna GONSALEZA - 44, 46
Līga GONSALEZA - 44, 46, 74, 75
Franks GORDONS - 61, 148, 149
Mārīte GRANDOVSKA - 90
Agita GRANTA - 49, 51, 54, 55
Anguss GRANTS - 226
Ansis GRANTS - 33
Jānis GRANTS - 42, 44, 46, 75, 76
Vilnis GRANTS - 284
Inta GRASE - 290, 291, 293
Austris GRASIS - 21, 30, 31, 34, 35, 37, 38, 41, 42, 43, 48, 49, 51, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 67, 68, 77, 78, 79, 111, 112, 127, 132, 135, 137, 141, 143, 178, 179, 184, 185, 186, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 311, 312
Kristaps GRASIS - 288
Tenis GRASIS - 290, 292, 293
Uldis GRASIS - 185, 186, 292, 293
Jēkabs GRAUBIŅŠ - 40
Ināra GRAUDIŅA - 214, 229
Lelde GRAUDIŅA - 230
Linda GRAUDIŅA - 176, 210, 215, 223, 226, 228, 230, 307
Andis GRAUDIŅŠ - 176, 177, 210, 228, 230, 307

Māris GRAUDIŅŠ - 30, 52, 53, 180, 231, 232
Jānis GRAUDS - 195, 202, 203, 205
Ivars GRAUDUMS - 288, 292
Dauma GRAVA - 111
Ilga GRAVA - 88
Inese GRAVA - 27
Uldis GRAVA - 108, 110, 120
Jānis GRAVENIEKS - 274, 275
Laima GRĀMATIŅA - 49
Kārlis GRENCIONS - 14, 30, 40
M.GRENDZE - 40
Dagnija GRESTE - 200, 208, 214, 217, 219, 220, 223, 225, 232
Edgars GRESTE - 223, 225, 226, 229
Ojārs GRESTE - 169, 193, 199, 200, 208, 214, 215, 219, 220, 223, 225, 311
Ilze GRICKUS - 237, 263, 311
Gunārs GRIEZE - 88, 90
Tamāra GRIGULE - 242, 243, 244, 245, 246, 247
Olga GRIĶE - 72
Dzintra GRĪNBERGA-KELLETA - 239, 240, 250, 252, 254, 257, 258, 261, 307
Ilizane GRĪNBERGA - 82, 83, 84
Jo GRĪNBERGA - 264, 274, 275
Laila GRĪNBERGA - 251
Libija GRĪNBERGA - 274, 275
Maija GRĪNBERGA - 250, 254
Sniedze GRĪNBERGA - 296
Andris GRĪNBERGS - 239
Gints GRĪNBERGS - 151, 152, 159, 161, 166
Jānis GRĪNBERGS - 239
Laimons GRĪNBERGS - 239, 250, 252, 253, 254, 256, 257, 261, 307
Māris GRĪNBLATS - 204
Astra GRĪNVALDE - 108
Egils GRĪSLIS - 108
Aija GROSA - 217
Daina GROSA - 217, 220
Arnis GROSS - 210, 217, 229
Imants GROSS - 284
Inta GRUNDE - 103, 106, 134, 138, 141, 143, 144, 148, 154
Indra GUBIŅA - 124, 129, 301
Dace GULBE - 163, 166, 167
Ieva GULBE - 125, 127
Artis GULBIS - 250, 251, 268
Jānis GULBIS - 14, 19, 44, 45
Māra GULĒNA - 37
Voldemārs GULĒNS - 28, 129
Zane GUĻĀNE - 266
Inese GUSĀRE - 193
Marika GUSTOVSKA - 207, 208
Līga GŪTMANE - 120

Ģ

Uldis ĢĒRMANIS - 28, 278, 280, 281, 283, 284
Gunta ĢIGA - 111
Jānis ĢIKA - 164

H

Patriša HAMILA - 95
Baiba HARINGTONA - 236
Ināra HARISONA (Harisson) - 264, 274, 275, 308
Rita HARISONA (Harisson) - 264, 269, 270, 274, 275, 308
Rasma HAUSA (Howes) -193, 235
Ričards HĀGENS - 129, 135
Velta HĀKA (Hāka-Karlsone) - 129, 134, 135
Zenta HEIJSA - 148
Andris HEISTERS - 246, 266
Anita HERMANE - 200
Elza HESS - 166
Ilze HICKA (Hicks) - 246, 247, 251, 252, 257
Līga HICKA - 259
Laila HILDEBRANTE - 40
Mārtiņš HILDEBRANTS - 37
Māra HINCENBERGA - 90
Maija HINKLE - 131, 132, 135, 138, 141, 143, 145, 148, 151, 152, 159, 161, 162, 163, 166
Monika HOLA (Hall) - 264, 269, 274, 275, 308
Elga HOVELA - 127, 131

I

Maija IKSTRUMA - 95, 97
Baiba INDREVICA - 228, 229
Ingūne IRBE - 55, 57
Māris IRBE - 112
Astrīda IVASKA - 148
Ilga IVENA - 265

Ī

Ivars ĪJABS - 80, 163, 164, 165
Dainis ĪVĀNS - 246

J

Ilona JAKOBSONE (Jacobson) - 207, 211, 212
Margita JAKOVICA - 178
Viljams P.JANGS - 160
Anna JANSONE - 134, 145, 156, 157
Astrīda JANSONE - 79, 80, 141
H. JANSONE - 34
Inese JANSONE - 134
Ingrīda JANSONE (Ingrīda B.Jansone) - 19, 99, 101, 102, 103, 106, 125, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 135, 138, 140, 141, 144, 146, 147, 148, 150, 151, 152, 156, 159, 163, 166, 167, 306, 307, 311
Velga JANSONE - 30, 301, 303
Andrejs JANSONS - 25, 27, 34, 108, 110, 112, 116, 117, 134, 135, 137, 138, 139, 141, 145, 148, 151, 152, 153, 156, 157, 159, 162, 186
Māris JANSONS - 296, 297
Uldis JANSONS - 135, 148, 150
Kārla JAUDZEMA - 226
Andrejs JAUDZEMS - 226
Kalvis JAUNALKSNIS - 215, 236
Vitauts JAUNARĀJS - 56, 131
Pēteris JAUNKALVIS - 211
Jānis JAUNSUDRABIŅŠ - 13, 196
Daina JAUNTIRĀNE - 71, 77, 83
Māra JAUNTIRĀNE - 77
Amanda JĀTNIECE - 19, 24, 57, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 70, 72, 73, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 82, 84, 301, 303, 306, 311
Benita JĀTNIECE - 66, 68
Jānis JĀTNIEKS - 60
Tomass JĀTNIEKS - 67
Ārija JEFIMOVA - 241, 242, 243
Biruta JEFIMOVA - 242, 243
Indra JEFIMOVA - 240, 241
Rita JEFIMOVA - 241, 242, 243, 244, 247
Miervaldis JENČS - 145
Edvīns JĒKABSONS - 44
Inga JĒRUMA - 246, 247
Jāna JĒRUMA-GRĪNBERGA - 239, 241, 242, 243, 245, 246, 247, 248, 250, 252, 269, 307
Alberts JĒRUMS - 239
Ieva JOHNSON - 23, 35, 46, 48, 49, 51, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 75, 80, 82, 84, 306
Eižēns JONESKO - 279
Rons JUARTS (Ewart) - 242, 243
Juris JURĢIS - 247, 266, 267, 268
Andrejs JURJĀNS - 245
Marta JUŠKEVICA - 178

K

Ilze KADEĢE (Kadeģe-Sisona (Sisson)) - 264, 265, 266, 267, 274, 275, 308
Ieva KAINĀ - 186, 196, 200, 201, 204
Jānis KAINS - 235
Voldis KAINS - 226, 229, 231

Iveta KAIZERE - 197
Gundega KALENDRA - 312
Jānis KALMĪTE - 41
Ilze KALNĀRE - 246
Baiba KALNIŅA - 309
Ilze KALNIŅA - 111
Laima KALNIŅA - 121
Vija KALNIŅA - 280
Daumants KALNIŅŠ - 57, 59, 132, 133
Laimdots KALNIŅŠ - 213
Ojārs KALNIŅŠ - 37, 40, 41, 61, 134
Ivars KALNS-TĪMANS - 254
Biruta KALVE - 108, 109, 110, 111, 112
Larisa KAĻIŅA - 71
T.KAMŠA-ŠPERLA - 118
Ilze KANCĀNE - 137
Andis KANCĀNS 43
Baiba KANGERE - 282, 283, 284
Kārlis KANGERIS - 282, 283, 284
Džeina KANIGHEMA - 148
Maira KANIŅA - 106, 111, 112, 114, 116, 148
Ivars KANTS - 198
Dāvis KAŅEPS - 51
Debija KAPELE - 208, 210, 235
Lia KAPELE - 210
Zigurds KAPELIS - 209, 217, 220
Andris KAPUSTS - 63, 64, 65
Andris KARIKS - 205, 214, 235
Anete KARLSONE - 73, 152, 153
Anna KARLSONE - 74
Velta KARLSONE - 161
Justs KARLSONS - 278
Māris KARLSONS - 73, 74, 152, 154
Maruta KARNUPA (Tauriņa) - 171, 173, 178, 179, 189, 195, 198, 307
Roberts KARNUPS - 195
Viesturs Pauls KARNUPS - 170, 171, 178, 190, 194, 307
Irēne KARULE - 103, 116, 121
Konstantīns KARULIS - 103, 114
Liena KAUGARA - 37, 40, 46, 129, 130
Baiba KAUGARE - 110
Olga KAULIŅA - 44
Māra KAZIŅA - 229
Juris KAŽA - 279
Šarlote KAŽOCIŅA - 242
Indulis KAŽOCIŅŠ - 242
Anna KĀRKLE - 67, 68, 143, 151
Kristīne KĀRKLE - 67, 68, 143
Anta KĀRKLIŅA - 206
Rasma KĀRKLIŅA - 46
Arnis KĀRKLIŅŠ - 195, 235
Jānis KĀRKLIŅŠ - 110
Edgars KĀRKLIS - 67, 68, 143, 221
Jānis KĀRKLS - 41
Alda KĀRTERE (Carter) - 243
Paula KELLETA - 259
Pauls KELLETS - 240
Maija KILLERE - 127
Aleksandrs KIRŠTEINS - 48, 121, 122
Andra KĪNA (dz.Pārupe) - 172, 178, 184, 185, 189, 307
Maija KĪNA - 172, 178
Imants KĪNS - 172, 178, 184
Namejs KĪNS - 172, 185, 186
Biruta KLARKA - 205, 206
Brigita KLAUSA - 111
Uldis KLAUSS - 120, 143
Spodris KLAUVERTS - 171
Valdis KLĒTNIEKS - 65
Visvaldis KLĪVE - 37, 108
Anna KĻAVIŅA - 287, 288
Baiba KĻAVIŅA - 124
Berta KĻAVIŅA - 172
Gaida KĻAVIŅA - 40
Ilze KĻAVIŅA - 19, 24, 27, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 67, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 287, 290, 291, 292, 306
Sandra KĻAVIŅA (Kļaviņa-Pruzinska) - 40, 199, 200, 205
Sarma KĻAVIŅA - 148
Jānis KĻAVIŅŠ - 186
Juris KĻAVIŅŠ - 14, 25, 27, 28, 35, 37, 40, 41, 44, 45, 46, 48, 49, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 59, 61, 72, 73, 75, 77, 80, 82, 90, 91, 93, 133, 135
Paulis KĻAVIŅŠ - 245, 246, 247, 287, 288, 290, 291, 292
Pēteris KĻAVIŅŠ (jun, sen) - 191, 200, 201, 204, 206, 208, 211, 213, 217, 220, 221, 223, 226, 229
Aivars KĻAVIS - 44
Sams KNOCHS - 80, 82
Endrjū KOHENS (Cohen) - 172
Ērika KOKLE - 268
Pēteris KOKLE - 268
Tatjana KOĶE - 78
Andris KOLBERGS - 301
Irēna KOLUŽA - 244, 245
Kristīne KONRĀDE - 34
Sandra KONSTANTE - 282
Dace KOPLANDE - 48, 124, 223
Ēriks KORE - 46
Indra KORE - 235
Odisejs KOSTANDA - 293, 294, 295, 296, 298
Vidvuds KOŠKINS - 173, 202
Jānis KRAMĒNS - 287, 288
Herberts KRASTS - 110, 111, 112, 114, 116, 118, 120
Valdis KRĀSLAVIETIS - 34, 54
Anita KREČKO-STALE - 132
Jānis KRĒSLIŅŠ - 108, 110, 111, 124, 153
Ligita KRIEVA - 247, 257, 264, 268, 308
Agrita KRIEVIŅA - 312
Līga KRIĶE - 135
Kaira KRISTBERGA - 143
Fricis KRISTBERGS - 119, 121
Vita KRISTOVSKA - 178, 189, 191
Džems KRĪVS - 180
Regīna KRONBERGA - 279
Juris KRONBERGS - 108
Sandra KRONĪTE-SĪPOLA - 23, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 37, 39, 41, 44, 48, 306
Ēriks KRONĪTIS - 33, 35, 37, 40, 41, 44
Imants KRONĪTIS - 223
KRONVALDU Atis - 39, 41, 95, 290
Artūrs KROPLIJS (Arthur Cropley) - 223, 224
Renāte KRŪMALE - 127
Diāna KRŪMIŅA - 279, 281, 282, 283
Gunta KRŪMIŅA - 238, 241, 242, 243, 246, 247, 307
Inese KRŪMIŅA - 13, 14, 15, 19, 20, 59, 144, 145, 220, 221, 222, 312
Agris KRŪMIŅŠ - 241, 242, 246, 264
Bruno KRŪMIŅŠ - 186, 199
Ingus KRŪMIŅŠ - 221, 222
Jānis (Jānis Atis) KRŪMIŅŠ - 13, 15, 59, 144, 145, 146, 213, 220, 221
Kārlis KRŪMIŅŠ - 221, 222, 235
Pēteris KRŪMIŅŠ - 114, 116
Mārīte KRŪZE - 106, 120, 143
V.KUBULIŅA - 34
Kaija KUČERE - 173
Aija KUKAINE - 9, 10
Jānis KUKAINIS - 9, 10, 73, 312
Lonija KUKURA - 186
Juris KULAKOVS - 145
Ilze KUPLĒNA-JUARTE (Ewart) - 145, 159, 160, 163, 240, 241, 244, 245, 301, 302
Lilija KUPLĒNA - 241
Valdis KUPRIS - 92, 93
Janīna KURSĪTE - 60, 61, 75, 76, 134, 135, 156
Aija KUSIŅA-AUĢE (Kusiņa) - 118, 122, 145
Oļģerts KUTCERS - 14, 25, 27, 28, 30, 101, 112, 114, 116, 118, 120, 122, 123, 124, 125, 127, 129, 131, 132, 133
Nora KŪLA (Kūla-Priedīte) - 44, 63, 108, 116, 121, 127, 131

Ķ

Valda ĶENIŅA - 97
Gundars ĶENIŅŠ-KINGS - 93, 95, 97
Marija ĶEŅĢE - 241, 249
Dace ĶEZBERE - 77
Normunds ĶIETIS - 235
Hermīne ĶIPLOKA - 201
Austris ĶIRSIS - 97
Inga ĶIRSONE - 151
Māris ĶIRSONS - 30, 33, 35, 37, 40, 41, 42, 43, 54, 110, 114, 118, 119, 129, 138, 141, 151
Lūcija ĶUZĀNE - 13
Ilze ĶUZULE - 66

L

Ivika LAEVA - 244, 245
Mareta LAEVA - 279
Andra LAGZDIŅA-ZVĀRGULE - 120, 143, 144
Vineta LAGZDIŅA - 229
Andris LAGZDIŅŠ - 300, 303
Aleksandrs LAIME - 214
Inese LAINE - 193, 211
Iveta LAINE - 234
Maija LAIVIŅA - 99, 101, 102, 104, 107, 110, 112, 114, 115, 116, 118, 120, 121, 129, 131, 132, 143, 145, 159, 161, 164, 306, 311
Taina LAIVIŅA - 99, 101, 103, 118, 125, 127, 129, 130, 132, 143, 148, 151, 153, 156, 159, 160, 161, 163, 164, 306, 307, 311
Roberts LAIVIŅŠ - 118, 119, 125, 127, 132, 134, 156, 159, 161, 163, 165
Māris LAĶIS - 193
Aristids LAMBERGS - 110
Marta LANDMANE - 248
Aldis LANGBAUMS - 283
Jānis LANGINS - 304
Anna LAPIŅA-SPARLING - 80
Zelma LAPIŅA - 111, 123
Rolands LAPPUĶE - 43, 93, 94
Valentīna LASMANE - 278, 281, 282, 283
Elvīra LATIŠA - 202, 205, 207, 214
Ainars LATKOVSKIS - 221
Leonīds LATKOVSKIS - 33
Mārtiņš LATSONS - 37
Imants LAUGALIS - 245
Freds LAUNAGS - 294
Hendriks LAURS - 94
Jānis LAURS - 204, 205, 223
Roberts LAURS - 264, 266, 267, 269, 308
Māra LAZDA - 56, 57
Paulis LAZDA - 39, 56, 57, 61
Lilija LAZDIŅA - 58
Eduards LAZDIŅŠ - 297
Astra LĀCE - 180, 181, 184, 186, 189, 191, 193, 194, 196, 198, 199, 200, 202, 204, 205, 207, 209, 211, 212, 214, 217, 220, 223, 226, 228, 231, 234
Uģis LĀMA - 63, 65, 66, 68, 70, 72, 73, 75, 77
Uldis LĀMA - 212, 213
Jolanta LĀRMANE - 226, 227, 232, 233
Viola LĀZO - 290, 291, 293
Alberts LEGZDIŅŠ - 56, 136
Andra LEIMANE - 152, 156, 159, 160, 163, 166, 167
Ilga LEIMANE - 69
Ingrīda LEIMANE - 279, 280
Zigfrīds LEITA - 184
Iveta LEITASE - 231
Alfs LEITMANIS - 210
Dzintra LEJIŅA - 103, 124, 125
Jāzeps LELIS - 34, 40
Antra LELKEŠA - 147, 149
Maija LENIKA - 265, 266, 267, 269
Zane LEŠČINSKA - 75, 77
Ieva LEŠINSKA - 287
Egils LEVITS - 294, 295
Miķelis LĒNBERGS - 129, 131
Imants LIEĢIS - 266, 267
Anna LIELKĀJA - 196
Rasma LIELMANE - 37, 38, 39, 44, 45, 67, 68
Jānis LIELMANIS - 44
Dina LIEPA - 229
Anita LIEPIŅA - 125, 178, 301, 303
Austra LIEPIŅA - 245
Ināra LIEPIŅA - 217, 218
Kaira LIEPIŅA - 118, 120, 122, 123, 124, 125, 127, 129, 131, 132, 134, 135, 138, 141, 143, 145
Krista LIEPIŅA - 103, 111, 125
Laila LIEPIŅA - 132
Valda LIEPIŅA - 200
Virgīnija LIEPIŅA - 217
Agris LIEPIŅŠ - 217, 218
Edgars LIEPIŅŠ - 282, 283
Elmārs LIEPIŅŠ - 178
Guntis LIEPIŅŠ - 59, 60, 63, 64, 69, 79, 127, 128, 178, 179
Juris LIEPIŅŠ - 182, 198
Kārlis LIEPIŅŠ - 301
Pēteris LIEPIŅŠ - 120, 121
Valdis LIEPIŅŠ - 120, 127, 128
Maija LIEPKALNE - 252
Krišs LIGERS - 244, 245
Ingrīda LIĢERE - 242
J. LIĢERS - 246
Ivars LINDBERGS - 37, 38, 60, 63
Ausma LINDE - 41, 43, 44, 58
Lilija LIPORE - 303, 304, 305
Edgars LIPORS - 303, 304, 305
Anda LĪCE - 205, 206, 207
Aina LĪDE - 189
Arnolds LĪGOTNIS - 58
Kristīne LĪPIŅA - 277, 282, 283, 311
Jumis LOČMELIS - 201
Helēna LOGINA - 184
Emma LOIDA (Lloyd) - 268
Rita LOIDA (Lloyd) - 267
Viktors LORENCS - 290, 291
Liene LUCĀNE - 156
Zinta LUCĀNE - 82, 83, 84
Elizabete LUDVIKA - 301, 303
Māris LUDVIKS - 41
Lolita LŪSE - 311
Arnolds LŪSIS - 41, 43
Ilmārs LŪSIS - 211
Jānis LŪSIS - 141

M

Raimonds MACATS - 199
Colvin MACPHERSON - 214
Ella MAČĒNA - 226
Viktorija MAČĒNA - 169, 176, 214, 215, 217, 219, 220, 221, 222, 223, 225, 226, 229, 307, 311
Andrejs MAČĒNS - 176, 214, 215, 223, 225, 226, 227, 229
Toms MAČĒNS - 226
Dzintra MAISAKA - 204
Vizma MAKSIŅA - 48
Inta MALĒJA-GIFORDA (Giffords) - 303
Austris MANGULIS - 165
Māris MANTENIEKS - 28, 41, 43, 93, 111
Dainis MARKOVSKIS - 234
Ņina MASIĻŪNE - 44
Jānis MATEUSS - 108, 112
Irēna MATISONE - 191
Ligita MATISONE - 58, 116, 122, 123, 124, 143
Marks MATTSONS - 93
Dace MATULE - 143
Niks MATVEJEVS - 297
Aija MAZSĪLE-LAGZDIŅA - 57, 299, 300, 301, 303, 304, 308, 311
Juris MAZUTIS - 27, 28, 32, 110, 112
Astra MĀLIŅA - 42, 75, 80
Ginta McNALLY - 10
Luīze McMANUS - 159
Iveta MEDENE - 231, 232
Andrejs MEDENIS - 203
Vidvuds MEDENIS - 231, 232

Aleksandra MEDNE - 199
Anita MEDNE - 23, 30, 41, 43, 45, 46, 47, 306
Ausma MEDNE - 31, 178, 179, 180, 182, 183, 186, 189, 191, 194, 195, 198, 199, 202, 206, 290, 293
Helēna MEDNE - 41, 46
Korīna MEDNE - 46
Laila MEDNE - 19, 99, 101, 102, 103, 105, 106, 127, 129, 130, 131, 134, 135, 137, 138, 141, 143, 144, 145, 146, 147, 151, 152, 154, 156, 159, 166, 167, 307, 311
Lidija MEDNE - 178, 189
Maija MEDNE - 103, 108, 110, 121, 130, 131, 161, 166
Aleksandrs (Saša) MEDNIS - 43, 44, 47
Alfons MEDNIS - 14, 28, 30, 33, 35, 37, 40, 41, 44, 45, 46, 48, 49, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 133, 141, 156, 158, 159, 163, 166
Edmunds MEDNIS - 25, 27, 28, 30, 35, 36, 37, 40, 59, 110, 111
Valters MEDNIS - 186, 291
Maija MEIRĀNE (Meirāne-Šlesere) - 72, 121, 124, 127, 153
Iluta MEIRĒNA - 82
Gunārs MEIROVICS - 296
Zigfrīds MEIROVICS - 95
Ņina MELBĀRDE-LAGZDIŅA - 120
Lauma MELLĒNA - 65
Māra MELLĒNA - 65, 66, 67, 293, 294, 296
Māris MELLĒNS - 297, 298
Anita MELLUPE - 234, 235
Valda MELNGAILE - 110
Emīls MELNGAILIS - 245
Ģederts MELNGAILIS - 95
Selga MENCE - 135, 137
Zenta MENNIKA - 80, 163, 164, 165
A.MEŽGAILE - 129
Silvija MEŽGAILE - 106, 131, 135, 144, 166
Ēriks MEŽGAILIS - 165
Ilmārs MEŽS - 49, 50, 54, 135
Otīlija MEŽULE - 25, 27, 30, 33, 301, 305
Māris MIČEREVSKIS - 75, 76
Nora MIČULE - 87, 88, 89, 91, 93
Ivars MIČULS - 87, 88, 89, 90, 91, 93, 306
Ingrīda MIEME - 101, 102, 106, 108, 110, 111, 112, 114, 115, 116, 120, 122, 127, 143, 154, 306
Gundega MIERVALDE - 239, 241, 243, 244, 245, 246, 247, 307
Andris MIERVALDIS - 243
Māris MIERVALDIS - 247, 248
Indra MIESNIECE - 290, 291
Kārlis MIESNIEKS - 291
R.MIEZĪTE - 34
Solveiga MIEZĪTE - 11, 25, 26, 28, 30, 37, 38, 44, 49, 50, 61, 66, 135, 151, 152, 159, 160, 162, 178, 198, 212, 213, 244, 245
Vija MIEZĪTE - 42
Ervīns MIEZĪTIS - 208
Zigurds (Zigis) MIEZĪTIS - 13, 25, 27, 28, 29, 31, 37, 38, 39, 43, 46, 48, 49, 51, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 79, 159, 162, 178, 186, 213, 244, 245, 247
Indra MIHAILOVSKA - 93
Jānis MIKĀNS - 48, 51, 52
Zaiga MIKELŠTEINA - 303
Ēriks MIKELŠTEINS - 134, 135, 152, 300, 301, 303
Anita MILLERE - 79
Gundega MILLERE - 239, 243, 244, 245, 249, 250, 251, 252, 254, 307
Ieva MILLERE - 282
Inga MILLERE - 251
Juris MILLERS - 127, 131, 134, 135
Kārlis MILLESS - 283
Augusts MILTS - 138
Elma MINIĀTE - 303, 305
Gundega MIŠELE - 37
I. MĪLENBAHA - 110
Dainis MJARTĀNS - 77, 78, 90, 159
Daina MOLOJA (Molloy) (Moloja-Lazdiņa) - 264, 266, 267, 268, 308
Astra MOORA - 234, 235
Māra MOORA - 236
Anika MOORA - 234
Daira Ruta MORUSA - 75, 77, 80, 82, 84
Jāzeps MOTIVĀNS - 49, 50
Annele MUIŽNIECE - 55
Lalita MUIŽNIECE - 33, 34, 37, 40, 56, 63, 72
Mirdza MUIŽNIECE - 178, 180, 184, 185, 186, 189, 191, 193, 199, 202, 203, 208, 214
Sarma MUIŽNIECE (arī Muižniece-Liepiņa) - 72, 77, 90, 91
Valdis MUIŽNIEKS - 35, 56
Ieva MUKTUPĀVELA - 247
Māris MUKTUPĀVELS - 191, 247, 248
Valdis MUKTUPĀVELS - 44, 45, 194, 195, 196, 247, 248
Ieva MUZIKANTE - 250, 268
Tālivaldis MUZIKANTS - 250, 268
Ringolds MUŽIKS - 246
Māra MŪRNIECE - 178

N

Velta NAMATĒVA - 26
Ilze NĀGELA (Šēberga-Nāgela) - 231, 234
Ervīns NĀGELS - 180
Gunārs NĀGELS - 169, 178, 180, 184, 186, 189, 193, 200, 210, 232, 233, 234, 312
Arvis NEGRASIS - 33, 35
Andra NEIBURGA - 248
Uldis NEIBURGS - 63
Maija NEIMANE - 117, 120, 122, 123, 133, 134
Agate NESAULE - 134, 135
Kristīne NIEDRE - 273
Rita NITECKA - 202, 210
Imanta NĪGALE - 143, 156, 157, 159, 163, 166
Krista NĪGALE - 159, 163
Uģis NĪGALS - 102, 103, 129, 134, 135, 138, 141, 145, 148, 151
Ilze NĪTS - 187
Uldis NOLLENDORFS - 97
Valters NOLLENDORFS - 12, 27, 28, 29, 30, 34, 35, 39, 40, 41, 48, 54, 55, 72, 80, 123, 290, 312
Haralds NORĪTIS - 213
Irēna NOVADNIECE - 266

O

Zigurds OLDENS - 301, 303
Andrejs OLTE - 57
Marks OPESKINS - 184
Andra OSE - 93
Ivars OSIS - 199
Izabella OSĪTE - 87, 88, 90, 91, 94, 97
Ruta OŠIŅA - 174, 202, 307
Aija OTTO - 267
Astrīde OTTO - 14, 61, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 75, 77, 80
Ēriks OTTO - 267
Haralds OTTO - 304
Linda OZERE - 175, 202, 204, 205, 206, 211, 217, 218, 223, 307
Mārīte OZERE - 46
Sarma OZMENA - 82
Ance OZOLA - 82, 84
B.OZOLA - 153
Larisa OZOLA - 71
Liene OZOLA - 41
Aina OZOLIŅA - 178
Gundega OZOLIŅA - 40
Irēna OZOLIŅA - 186
Irīna OZOLIŅA - 196, 204, 211, 241
Maija OZOLIŅA - 278
Zinta OZOLIŅA - 204

Andrejs OZOLIŅŠ - 210, 242, 264, 265, 266, 281
Pēteris OZOLIŅŠ - 40
Uldis OZOLIŅŠ - 173, 179, 184, 191, 193, 195, 199, 202, 204, 207, 210, 217, 226, 228, 229, 231, 233, 234, 307
Alberts OZOLS - 108, 110, 111, 112, 113, 116, 118, 120
Andris OZOLS - 274
Knuts OZOLS - 108
Māris OZOLS - 112
Raimonds OZOLS - 199

P

Vaira PAEGLE - 124, 131
Guntis PAKALNS - 77, 78, 79
PALIEPU Jānis - 30
Aleksandrs (Saša) PARIŅŠ - 14, 25, 27, 28, 30, 33, 35, 116, 118, 120, 122, 123, 124, 125, 127, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 138, 141, 143, 145, 148
Ruta PARRISA - 269
Mirdza PAUDRUPE - 27
Jānis PAUKŠE - 161
Ilze PAVASARA - 301, 303
Helmers PAVASARS - 245
Māra PAVĀRE - 120
Astra PAVLOVSKA - 37, 49
Ēriks PAVLOVSKIS - 108
Oļģerts PAVLOVSKIS - 25, 37, 38, 46, 90, 91, 108
Valdis PAVLOVSKIS - 44, 45, 90, 91, 95
Gunta PĀRUPE - 172, 178, 184
Egīls PĀRUPS - 178
Juris PĀRUPS - 184, 235
Ausma PĀVULĀNE - 280
Andris PĀVULĀNS - 280
Gunārs PĀVULS - 278, 279
Bruno PEČATS - 207
Maikls PEILINS - 226
Atis PELČERS - 118
Māra PELĒCE - 78
Rita PELĒCE - 71
Vija PELĒNA - 91
Olga PELŠA - 184, 191, 194, 195, 208, 210
Māra PELŠE - 287
Andris PELŠS - 138
Jānis PELŠS - 184
Dita PENCE - 312
Gundega PENIĶE - 13, 25, 27, 28, 30, 35, 40, 41, 43, 46, 48, 49, 51, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 77, 78, 80, 82, 84
Jānis PENIĶIS - 9, 13, 25, 28, 30, 34, 39, 41, 48, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 65, 67, 70, 72, 73, 75, 77, 80, 82, 84, 97
Marija PEREJMA - 226, 231, 232
Rita PETERSA - 118, 131, 134
Lilija PETREVICA - 93
Rita PETRIČEKA - 21, 85, 87, 88, 89, 90, 91, 94, 95, 96, 97, 306, 311, 312
Juris PETRIČEKS - 85, 87, 88, 90, 94, 96, 98, 311
Ramona PETRIKA - 250
Vera PETROVA - 231
Georgs PETROVS - 231
Rita PETROVSKA - 40
PĒRKONU Auseklis - 40
Heli PĒTERSONE - 250
Pēteris PĒTERSONS - 240, 249, 250, 251, 252, 254, 256, 258, 261, 307
Andrejs PILDEGOVIČS - 160
Pauls PILMANIS - 156, 159, 163, 166
Baiba PINNE - 44, 121, 125
Marģers PINNIS - 40, 111, 121, 125
Pēteris PIPASTS - 80
Ausma PIRKTIŅA - 58
Anda PIRVICA - 103, 106, 108, 111, 120
Andrejs PLAKĀNS - 34, 39
Pēteris PLAKIDIS - 204, 205
Imants PLATAIS - 148
Rasma PLATO - 138, 141, 144
Juris PLĒSUMS - 73
Alberts PLOSTIŅŠ - 147
Vilis PLŪDONIS - 196
Mārīte PLŪME - 77
Sandra PĻAVIŅA - 193
Juris PODNIEKS - 50, 51, 246
Māris PODNIEKS - 204, 235
Ādams POIKĀNS - 247
Aina POILOVA - 112
Elga PONE - 13, 25, 27, 30, 37, 40, 41, 44, 46, 48, 51, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 63, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 75, 76, 77, 79, 80, 82, 84
Gunta PONE - 44, 46
Jūlija PONE - 79
Sarma PONE (Pone-Osmen) - 58, 61, 84
Zinta PONE - 57, 58, 75, 77, 79, 137
Jānis POŅEMECKIS - 42, 46, 48, 49, 53
Ināra PORIETE - 69
Indulis PREISS - 35, 37, 40, 44, 48
Aina PRIEDĪTE - 161
Pēteris PRIEDĪTIS - 290, 292
Sarma PRIEDKALNE - 196
Jānis PRIEDKALNS - 67, 138, 186, 196, 204, 223, 225, 234
Tadeušs PUISĀNS - 33, 304
Īrisa PUĶE - 193
Alfrēds PUĶĪTE - 108
Margita PUĶĪTE - 186
Ruta PULIŅA - 33
Nauris PUNTULIS - 145
Anda PURENA - 210, 217, 223, 232
Ingus PURENS - 226
Māris PURĒNS - 200, 202, 204
Dagnija PURMALE - 103, 134, 135
Dzidra PURMALE - 238, 240, 241, 243, 246, 251, 252, 253, 265, 307
Aldis PURNIŅŠ - 196
Arvīds PURVIS - 178
Ieva PUŠMUCĀNE-KINEYKO - 163
Gita PUTCE - 274, 275
Kristīne PUTENE - 124
Mārtiņš PUTENIS - 124, 125, 127, 134
Rita PUTIŅA-PETERE - 60, 61
Kristīne PUTNE - 81
Aelita PUTNIŅA - 267
Aldis PUTNIŅŠ - 186
Eduards PUTNIŅŠ - 88, 90
Tālis PUTNIŅŠ - 226
Juris PUTRIŅŠ - 294, 295, 296
Valts PŪCE - 198, 199
Vintra PŪĶE - 237, 238, 251, 252, 254, 256, 257, 259, 260, 261, 263, 269, 270, 273, 311
Māris PŪLE - 267
Aina PŪLIŅA - 44
Alanda PŪLIŅA - 141
Edvīns PŪRIS - 148
Sarma PŪTELE (Pūteļu Sarma) - 35, 37, 38, 41

R

Inese RAČEVSKA - 134, 135, 136, 138, 141
Lilija RAISJĀNE - 93
Alfrēds RAISTERS - 88, 90
Ēriks RAISTERS - 153
Valdis RAKŪNS - 184
Zenta RAMANE - 101, 116, 118, 120, 122, 123
Crystal RASA - 301, 303
Anna RASMANE - 208
Aīda RANCĀNE - 63, 64, 65
Maruta RATERMANE - 89
Ilze RAUDSEPA - 97, 110
Juris RAUDSEPS - 166
Pauls RAUDSEPS - 82, 84
Romualds RAŽUKS - 293, 294, 295
Inese RĀCENE - 103, 134, 135, 144
Alekss RĀCENIS - 145
Mārtiņš RĀCENIS - 134, 135, 138, 141
Aija RĀMENA - 97

Ruta RĀVIŅA - 118, 119
Elza REINBERGA - 88
A.REINE - 116
Ināra REINE - 90, 91, 92, 93, 94
Sigrida REINE - 287
Mārtiņš REINFELDS - 231, 232
Romāns REINFELDS - 196
Aleksandra REISNERE - 234
Harijs REISNERS - 235
Līga REITERE - 82, 84, 166, 168
Ilga REIZNIECE - 20, 46, 47, 191, 200, 201, 202, 210, 226, 228
Dīvs REIZNIEKS - 226
Edmunds REKĒVICS - 93
Daila RENCE - 27
Anna RENOLDE - 97
Māra RENOLDE - 97
Gundega REPŠE - 13, 48, 135, 141
Karena RETSLEFA - 95
Uldis REVELIŅŠ - 274
Jānis RIEKSTIŅŠ - 28, 35
Paulīne RIEMERE - 258
Māra RIHTERE - 25
S.RIMKEITE - 97
Verners RINKUŠS - 25, 27, 30, 33, 35, 37, 40, 41, 59
Jānis RITENIS - 181, 182, 186, 189, 195, 205
Brigita RITMANE-OSE - 92, 93
Zigurds RITMANIS - 93, 95
Juta RITSOO - 111
Baiba RIVŽA - 19
Dzidra RODIŅA - 108, 114
Kārlis ROKPELNIS - 75, 76, 77, 232
Leksy ROMAN - 166
Aina ROMĀNE - 138, 166
Dainis ROMĀNS - 137
Imants RONIS - 189, 191, 194, 196, 202, 203
Erna ROŠĀNE - 108, 109
Aija ROZENTĀLA - 231, 232
Bruno ROZĪTIS - 110, 111
Ojārs ROZĪTIS - 243
Helmi ROŽANOVSKA - 129
Laima ROŽKALNE - 82, 84
Zane ROŽKALNE - 37, 44, 46, 48, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 63, 65, 70, 77, 80, 82, 84, 156, 159, 163
Lauris ROŽKALNS - 61, 63, 65, 70, 77, 80, 156, 159, 163
Ilga RUBENE - 76
Vija RUBENE - 141
Andris RUBENIS - 39
Mārtiņš RUBENIS - 94
Ojārs RUBENIS - 141
Baņuta RUBESA - 48, 110
Biruta RUBESA - 11
Brunis RUBESS - 11
Rendijs RUBĪNS - 47
Ieva RUBULE - 309
Sarmīte RUBULE - 259, 261, 270
Inta RUDAKA - 211
Baiba RUDZĪTE - 73
Aīda RULLE - 241, 244, 245, 247
Gaida RULLE - 278, 281
Brunis RULLIS - 243, 253
Leons RUMAKS - 108
Julieta RUMBERGA - 27, 30, 37, 70
Zigrīda RUNCE - 283
Inta RUNDE - 103
Dace RUŅĢE (dz.Miezīte) - 171
Lauma RUŅĢE - 178
Māra RUŅĢE - 172, 185
Sniedze RUŅĢE - 34, 72, 166
Valija RUŅĢE - 34, 48, 72
Vita RUŅĢE (dz. Kalme) - 171, 178, 180, 184, 188, 198, 234
Aivars RUŅĢIS - 30, 31, 34, 60, 72, 88
Dainis RUŅĢIS - 171
Guntars RUŅĢIS - 145
Juris (Juris Ivars) RUŅĢIS - 19, 43, 44, 45, 169, 170, 171, 179, 181, 182, 184, 185, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 198, 234, 235, 307, 311
Līga RUPERTE (dz.Zirnīte) - 7, 8, 10,11 ,12 ,13 ,14, 17, 19, 21, 22, 23, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 37, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 50, 54, 58, 79, 108, 110, 135, 170, 182, 183, 191, 192, 204, 211, 241, 264, 278, 279, 280, 290, 291, 292, 293, 306, 309, 310, 311, 312, 313
Arnolds RUPERTS - 8, 9, 10, 11, 13, 19, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 62, 108, 306, 310
Ilze RUPNERE - 106, 110, 112, 114, 116, 123, 124
Ints RUPNERS - 108, 124, 132, 156
Ludmila RUSKULE - 191
Laimdota RŪSE - 97
Daiga RŪTIŅA - 51, 54, 56, 59, 69, 75, 76, 77, 80, 82, 84, 151
Ilga RŪTIŅA - 75
Inta RŪTIŅA-ADAMOVIČA (arī Rūtiņa) - 25, 26, 30, 54
Zinta RŪTIŅA - 75, 76, 79, 82, 84
Andris RŪTIŅŠ - 14, 27, 29, 33, 34, 37, 39, 41, 43, 46, 48, 49, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 69, 73, 75, 76, 77, 80, 82, 84, 133, 151, 166
Guntis RŪTIŅŠ - 75, 82

S

Inga SAIVARE - 156
Juris SAIVARS - 104, 156, 159
Alīda SALIŅA - 156
Gunārs SALIŅŠ - 108, 110
Laris SALIŅŠ - 112, 121, 123, 124, 125, 126, 127, 129, 130, 131, 132, 134, 135, 138, 141, 143, 144, 145, 147, 148
Ligita SAMSONE - 161
S.SAPIETIS - 287
Māra SARKANA - 242
Mirdza SARKANBĀRDE - 95, 97
Līga SARKANE - 145
Dace SAULE - 81
V. SAULESKALNS - 186
Aivars SAULĪTIS - 204, 205
Mārtiņš SAUSIŅŠ - 78
Roberts SEBRIS - 93
Ruta SEBRIS - 93
Einārs SĒMANIS - 134
Ilze SĒRMOLIŅA - 125, 127, 129, 131, 134, 135, 138, 141, 143, 145, 151, 152
Varis SĒRMŪKSS - 93
Vija SIERIŅA - 178
Aina SIKSNA - 281, 282
Arnis SIKSNA - 19, 41, 47, 169, 172, 173, 178, 182, 183, 186, 189, 191, 192, 197, 198, 199, 200, 202, 204, 205, 207, 211, 212, 213, 214, 226, 228, 235, 307, 311
Māra SIKSNA (dz.Freidenfelde) - 172, 173, 178, 180, 182, 186, 189, 191, 192, 194, 199, 200, 202, 204, 205, 207, 208, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 226, 228, 230, 235, 307
Zinta SIKSNA - 43
Edgars SILARAUPS - 283
Silvija SILAVA - 196, 197, 198
Arnolds SILDEGS - 40
Astrīda SILGAILE - 101, 103, 104, 116, 118, 120, 121, 123, 124, 125, 127, 130, 132
Māra SILGAILE - 134, 135, 141
Ausma SILIŅA - 25, 27, 30, 111, 112, 114, 161
Ruta SILIŅA - 40
Agnis SILIŅŠ - 124, 125, 127, 161
Austris SILIŅŠ - 301
Gunārs SILIŅŠ - 72
Guntis SILIŅŠ - 40
Igors SILIŅŠ - 297
Jānis SILIŅŠ - 217
Leonīds SILIŅŠ - 37
Uldis SILIŅŠ - 13, 169, 178, 180, 181, 182, 184, 311
Reijs SILMANS - 269

Aldis SILS - 204, 205, 211
Guna SIMONE - 88, 89, 90, 94, 98
Lauma SIMONE - 89
Aldis SIMSONS - 164
Rasma SINĀTE - 23
Aivars SINKA - 237, 240, 249, 250, 251, 252, 254, 256, 258, 259, 261, 307, 311
Elīza SINKA - 251
Juris SINKA - 240
Māra SINKA - 250
Kristīna SĪMANE - 68, 69
Lita SĪMANE - 64
Anda SĪPOLIŅA - 148, 303
Aldis SĪPOLIŅŠ - 156
L.SĪPOLIŅŠ - 110
Atis SJANĪTS - 304
Kārlis SKALBE - 270
Inta SKĀBE - 173, 186, 188, 190, 196, 197, 198, 307
Juris SKĀBE - 173, 188, 189, 190, 196, 198, 307
Sarmīte SKERITA - 97
Žanis SKUDRA - 95
Indra SKUJA - 131
Zigmunds SKUJIŅŠ - 51, 52, 53, 124, 191, 192
Bruno SKULTE - 136, 137
R.SKULTE - 106
Solveiga SLAIDIŅA - 274
Emma SLAKTERE - 108, 109, 110, 111, 112, 114, 116, 118
Marga SLEJA - 287
Pēteris SLIEDE - 125
Sandra SLOKENBERGA - 124, 125
Ivars SLOKENBERGS - 124, 125
Māris (Roberts) SLOKENBERGS - 277, 278, 279, 280, 281, 282, 308, 311
Roberts SLOKENBERGS - 278
Rūta SMILŠKALNE - 296
Ivars SMILŠKALNS - 296
Laila SMITHENA - 40
Dace SONDORE - 240, 243, 244, 245, 246, 247, 307
Bernds SONDORS - 245
Anda SPALVIŅA - 120, 122, 123, 124, 125, 127, 131, 132, 134, 135, 138, 141, 143, 148
Valdis SPALVIŅŠ - 122, 123, 131, 132, 134, 135, 138, 141, 143
Ojārs SPĀRĪTIS - 198
Ilgvars SPILNERS - 27, 28, 30, 37, 38, 39, 46, 47, 108, 110, 120, 180, 181
Laima SPĪKMANE-BRAUNA - 238, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 251, 307
Marija SPOĢE - 289
Vija SPOĢE (Spoģe-Erdmane) - 191, 228, 229
Alberts SPOĢIS - 287, 288
Elza SPROĢE - 30, 40
Gunta SPROĢE - 223
Ādolfs SPRŪDŽS - 294, 295
Dagnija SPUNTELE-LAPIŅA - 148
Atis SPURE - 93
Lilita SPURE - 14, 35, 37, 40, 41, 42, 44, 46, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 59, 61, 63, 65, 66, 67, 69, 70, 72, 73, 75, 77, 80, 82, 84, 92, 93, 152, 287, 296, 301, 303, 312
Rihards SPURIS - 33, 35, 41, 44, 57, 58
Anna STAFECKA - 138
Helmī STALTE - 54, 55, 125, 126, 203, 207, 208, 209
Julgī STALTE - 54, 55, 125, 126
Dainis STALTS - 207, 208, 209
Dāvis STALTS - 15, 220, 221
Luanna STAKA - 46
Aivars STAŠKO - 30, 42, 110, 112, 114, 119, 127, 129, 130, 131, 152
Dagnija STAŠKO - 13, 25, 27, 29, 95, 103, 110, 111, 114, 115, 116, 118, 119, 143
Kārlis STAŠKO - 27
Astrīda STĀNKE (Stahnke) - 34, 72, 82, 84
Brita STEPE - 159, 163, 164
Uldis STEPE - 136, 138, 139, 143, 144, 148, 151
Guntars STINKA - 291
Alfrēds STINKULS - 94, 95
Dzidra STIRĀJA - 303, 305
Ināra STOTA - 110
Baiba STRADA - 90
Andrejs STRAUBERGS - 278, 280, 281, 282
Mirdza STRAUSA - 101, 108, 110, 111, 114
Andris STRAUTMANIS - 51
Oļģerts STRAUTS - 186
Jurita STRAZDA - 47
Zigrīda STRAZDA - 191
Pēteris STRAZDS - 186, 196, 231, 232
Līga STREIPA - 37
Kārlis STREIPS - 37, 39, 48, 73
Veronika STRĒLERTE - 196, 281
Vilnis STRĒLNIEKS - 80
Brigita STRODA - 184, 186, 194, 291
Silvija STRODE - 210
Maksims STRUNSKIS - 312
Viktors STRUNSKIS - 40
Sarma STUBEROVSKA - 152
Jānis STUDENTS - 145, 159
Daira STUMBRA - 92
Lelde STUMBRE - 214, 215, 221
Olafs STUMBRS - 37, 38, 95, 151, 186
Jānis SUPE - 311, 312
Anda SŪNA-KUKA (Cook) - 106, 124, 153, 156, 158
Herta SŪNA - 207, 212
Kristīna SŪNA - 132, 134
Biruta SŪRMANE - 137
Dzintars SVENNE - 241
Jasmīna SVENNE - 245
Mārcis SVENNE - 243, 244
Konstantīns SVENTECKIS - 48
Izanda SVILĀNE - 137, 141
Karmena SVILĀNE - 137
Sarma SVILĀNE - 145, 151
Francis SVILĀNS - 193
Markus SVILĀNS - 136
Miķelis SVILĀNS - 135, 137, 138, 141, 145, 147, 151
Paulis SVILĀNS - 143
Tomass SVILĀNS - 143
Žanete SVJATSKA - 267

Š

Vladas ŠAKALIS - 94
Dana ŠALTANE - 83
Harijs ŠAMILA - 39
Arnolds ŠAULIS - 175, 207
Zelma ŠAULIS - 182, 207, 208
Ieva ŠAULIS (dz. Freidenfelde) - 175, 176, 199, 200, 207, 208, 212, 307
Jānis ŠIRMANIS - 259
Laura ŠĶĒLA - 159, 160
Inta ŠĶIŅĶE - 124
Jānis ŠĶIŅĶIS - 123, 164
Ilze ŠĶIPSNA - 208
Laura ŠMIDHENE - 70
Guntis ŠMIDHENS - 51, 120, 121
Irēne ŠMITA - 211
Maruta ŠMITA - 180
Dzidra ŠMITE - 149
Zane ŠMITE - 191, 257, 269
Audris ŠMITS - 211
Normunds ŠNĒ - 199
Mārtiņš ŠTAUVERS - 46, 97, 119, 132, 166
Rūdolfs ŠTEINERS - 252
Mirdza ŠTRAUHMANE - 101, 103, 116, 120
Mirdza ŠTRAUSA - 37, 38
Arvīds ŠTRĀLS - 51
Eleonora ŠTURMA - 40, 112, 118, 129, 141
Arnolds ŠTURMS - 118, 129
Rita ŠULCA - 24, 67, 69, 70, 306
Herberts ŠULCS - 196

Sanita ŠŪMANE - 151
Laila ŠVALBE - 70, 73, 75, 77, 80, 82, 84
Ilze ŠVARCA - 66, 176, 200, 204, 205, 207, 209, 210, 307
Māra ŠVARCA - 65, 66
Tālis ŠVARCS - 234, 235
Viktors ŠVARCS - 176, 200, 208, 209, 210, 307
Aija ŠVĀNA - 86, 98
Imants ŠVĀNS - 95, 98
Valdemārs ŠVĀNS - 95, 98
Guntis ŠVĪTIŅŠ - 58
Beatrise (Bite) ŠVOLMANE - 210, 217, 226
Andis ŠVOLMANIS - 210, 217, 226

T

Aivars TABŪNS - 65, 67
Gunārs TAMSONS - 244
Dace TAUBE - 88
Ilze TAURIŅA-BARONA - 90, 91, 93, 96, 97
Iveta TĀLE - 49, 199
Maija TEBĒCE - 191, 212, 217, 219
Rasma TEIKMANE - 213
Andris TEIKMANIS - 283
Astrīda TERIŅA - 278, 279, 280, 281
Ilze TĒRMANE - 293
Ingrīda TĒRMANE - 241
Aleksandrs TĒRMANIS - 241
Velta TOMA - 13
Valdis TOMANIS - 223
Ilze TOMASA - 186, 189, 191, 204, 231, 234
Lilija TOMASA - 108, 109, 110, 111, 112, 114, 115, 116, 118, 120, 121, 123, 124, 125, 127, 129, 130, 132, 134, 135, 138, 141, 144
Ģertrūde TOMAŠŪNA - 70
Andris TOMAŠŪNS - 70
Daumants TOMSONS - 49, 52, 54, 55, 56, 57, 59, 61, 66, 122, 133
Valdemārs TONE - 245
Māra TRAPĀNE (Soikāne-Trapāne) - 88, 89, 94, 112
Rasma TRAPĀNE (Soikāne-Trapāne) - 79, 291, 295
Andris TRAPĀNS - 88, 89
Jānis (Jānis Arveds) TRAPĀNS - 61, 287, 288, 289, 290, 291, 293, 294, 295
Vija TREIBERGA - 59
Linda TREIJA - 61, 69, 70, 73, 77, 79, 80, 151
Lilija TREIMANE - 25, 27, 30, 33, 41, 46, 47, 49, 301
Anna TRIANTISA - 269
Dzidra TROPA - 21, 39, 76, 80, 312
Inita TRUMEKALNE - 141
Māra TUPESE - 11
Indulis TUPESIS - 88, 90
Jānis TUPESIS (Tupešu Jānis) - 25, 33, 40, 41, 88, 89, 90
Daila TUPURIŅA - 129
Maira TURAIDA - 215
Jānis TURBADS - 48
Mudīte TURCIŅA - 240, 246, 247, 248, 307
Juris TURCIŅŠ - 247
Valdis TURINS - 290, 291

U

Māris UBĀNS - 88, 181, 182, 183, 186, 189
Kārlis ULLIS - 90
Kārlis ULMANIS - 196
Ramona UMBLIJA - 191, 192
Laima UNDZE - 281
Biruta Daina UPATNIECE (Eglāja) - 171
Juris UPATNIEKS - 30
Ojārs UPATNIEKS - 33, 35
Dzidra UPĀNE - 94, 96
Kaija UPENIECE - 195, 226
Maija UPENIECE - 195
Sane UPENIECE (dz. Āboliņa) - 172, 186, 190
Vēsma UPENIECE - 226
Andrejs UPENIEKS - 172, 180, 186, 188, 189, 190, 191, 192, 194, 195, 196, 307
Anda URŠTEINA-JUBERTE - 112, 113
Ilona USKALE - 237, 239, 241, 242, 243, 244, 290, 307
Līvija USKALE - 241
Zinta USKALE - 243
Kārlis USKALIS - 239, 241, 242, 243, 247, 278, 279, 280, 281, 282, 290, 291
Inta UŠKĀNE - 223, 225
Artūrs UŠKĀNS - 211, 212, 213, 223, 225
Matīss UŠKĀNS - 223, 225
Pēteris UŠPELIS - 138, 139, 140
Inga UTENA - 247, 248

V

Kārlis VAHŠTEINS - 290, 291, 293
Juris VALAINIS - 55, 74
Krišjānis VALDEMĀRS - 94
Ilze VALDMANE - 137
Valdis VALEINIS - 245
Gundega VALIANA - 93, 97
Hermīne VALTERA - 196
Nora VALTERE - 108, 111
Gatis VALTERS - 221
Daina VANAGA - 212, 213
Māra VANAGA - 193
Rita VANAGA - 264, 266
Zenta VANAGA - 111
Ivars VASKIS - 69
Ojārs VĀCIETIS - 199
Agra VĀGNERE - 141
Kristīne VĀGNERE - 19
Solveiga VĀRNA - 141
Anita VĀRSBERGA-PĀŽA - 138
Vilis VĀRSBERGS - 40, 41, 43, 46, 110
Aina VĀVERE - 182, 186, 194, 195, 211, 212
Elita VEIDEMANE - 285, 296, 297, 298
Dace VEINBERGA - 51, 55, 65, 66, 75, 76, 301, 303
Andrejs VEISBERGS - 78
Ilze VEITNERE - 54
Pārsla VEKMANE - 246
Imants VEKMANIS - 246
Līga VESKA - 207
Brigita VĒVERE - 282
Zigurds VIDIŅŠ - 284
G.VILCIŅA - 34
Valda VILĪTE - 269
Sarmīte VILKA - 25, 27, 33, 35, 37
Bitīte VINKLERE - 34, 110
A.VINTERS - 30
Pēteris VIŅĶELIS - 60, 61, 135
Edvards VIRZA - 148, 196
Aleksandrs VITTANDS - 55, 60
Aristīds VĪGNERS - 200, 210, 234
Dzintra VĪKSNE (dz. Bankevics) - 237, 239, 250, 251, 252, 254, 258, 259, 307
Ilze VĪKSNE - 250, 251, 256, 259
Ingrīda VĪKSNE - 301
Laila VĪKSNE - 251, 254
Brigita VĪKSNIŅA-ANDERSONE (Vīksniņa) - 105, 131, 132, 134, 135, 138, 143, 152, 156, 158, 159, 160, 163, 166
Helēna VĪKSNIŅA - 103, 163, 166, 167, 307
Maija VĪKSNIŅA - 106, 116
Rita VĪKSNIŅA - 226
Juris VĪKSNIŅŠ - 116, 131
Vaira VĪĶE-FREIBERGA - 10, 19, 34, 44, 45, 61, 119, 123, 160, 215, 228, 229, 230, 231, 287, 312
Ērika VĪLIPSONE - 243, 247
Ruta VĪTIŅA - 205, 206
Daina VĪTOLA - 240, 244, 251, 252, 254, 257, 258, 259, 307
Selga VĪTOLA - 159, 160

Andris VĪTOLIŅŠ - 279
Lauma VLASOVA - 72
Indra VOGEL - 77
Matt VOGEL - 77
Zinta VOGEL - 77
Sarmīte VOITKĀNE - 54
Eduards VOITKUNS - 180, 182, 186, 187, 196, 197
Arturs M.VOITKUS - 110
Vera VOLGEMŪTE-ROZĪTE - 143
Aija VORMANE (Warman) - 264, 266
Stīvs VUDS (Steve Woods) - 275
Linda VULFA - 223
Raitis VULFS - 269
Mavriks VULFSONS - 288
Vija VURSTNERE - 35, 37, 40, 59

Z

Paulīne ZADVINSKA - 43
Zigfrīds ZADVINSKIS - 33, 59, 60, 74
Maija ZAESKA (dz.Sproģe) - 10, 13, 21, 24, 66, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 77, 80, 82, 84, 306, 311, 312
Vilis ZAESKA - 24
Atis ZAKATISTOVS - 65, 66, 67, 301
Elīna ZAĶE - 241, 242, 243, 244, 246, 264
Zane ZAĶE - 264, 266
Auseklis ZAĶIS - 103, 114, 118
Jānis ZAĶIS - 240, 241, 243, 244, 247, 264, 265, 266, 307, 308
Paulīne ZALĀNE - 61
Silvija ZALTA-SĪPOLIŅA - 303, 304
Auseklis ZAĻINSKIS - 37, 39, 46
Vilnis ZAĻKALNS - 280
Kārlis ZAMURS - 111
Gita ZANDBERGA - 30
Viktorija ZANDBERGA - 287, 289
Mārīte ZANDBERGA-BURNS - 161
Aivars ZANDBERGS - 103, 107, 143, 144, 152, 153, 156, 159, 160, 163, 164, 166, 167
Laimonis ZANDBERGS - 118
Mārtiņš (Jānis) ZANDBERGS - 30, 31, 285, 286, 287, 288, 308, 311, 312
Ligita ZANDOVSKA - 21, 50, 51, 311
Ieva ZARIŅA - 159
Inga ZARIŅA - 163
Kornēlija ZARIŅA - 111
Māra ZARIŅA - 301
Aleksandrs ZARIŅŠ - 180, 181, 182, 184, 185, 186, 189, 194, 195, 197, 204
Ilgonis ZARIŅŠ - 123
Juris ZARIŅŠ - 266
Rihards ZARIŅŠ - 108, 111, 124
Viesturs ZARIŅŠ - 159, 160, 162
Valdis ZATLERS - 78
Evita ZĀLĪTE - 204
Māra ZĀLĪTE - 13, 48, 65, 66, 67, 186, 242, 290
Ilgvars ZĀRAKS - 220, 221
Pēteris ZĀRDS - 67
Valentīna ZEILE - 296, 297, 298
Māra ZELTIŅA - 72, 73, 75, 77, 80, 82, 84
Rasa ZELTIŅA - 72, 77
Jānis ZELTIŅŠ - 55
Aina ZEMDEGA - 301
V.ZEMESARĀJA - 34
Biruta ZEMĪTE - 220, 221
Ieva ZEMĪTE - 80, 82, 83, 84
Vaira ZEMĪTE - 220
Guntis ZEMĪTIS - 55, 56, 127, 128, 145, 301, 302
Harijs ZEMĪTIS - 257, 258, 270
Juris ZEMĪTIS - 93, 169
Jānis ZEMJĀNIS - 97
Ilga ZEMZARE - 25, 35
Valdis ZEPS - 12, 27, 33, 34, 37, 39, 40, 44, 48
Velga ZĒGNERE (dz.Zaļkalne) - 286, 287, 290, 292, 296
Ģirts ZĒGNERS - 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 293, 294, 295, 308, 311
Anna ZIEDARE - 22, 170, 172, 176, 177, 223
Baiba ZIEDARE - 217
Irēne ZIEDARE - 19, 176, 204, 205, 209, 210, 212, 214, 217, 218, 223, 226, 229, 231, 233, 234, 235, 236, 307
Vaira ZIEDARE - 235
Andris ZIEDARS - 176, 209, 210, 217, 218, 226, 234, 235, 236, 307
Jēkabs ZIEDARS - 217
Māra ZIEDIŅA - 110
Dz.ZIEDONE - 107
Imants ZIEDONIS - 13
Dace ZIEMELE - 309
Guntis ZIEMELIS - 186
Olga ZIEMIŅA-KURĒNS - 161
Harijs ZIKMANIS - 134, 135, 138, 141, 143, 145, 151
Zanda ZILAOTE - 83
Jānis ZIRNIS - 19
Māra ZIRNĪTE - 120, 121
Baiba ZIVTIŅA - 254
Ruta ZIVTIŅA - 252
Kārlis ZIVTIŅŠ - 251, 254
Pauls ZIVTIŅŠ - 259
Pēteris ZIVTIŅŠ - 254
Roberts ZIVTIŅŠ - 250
Roberts ZĪLE - 60, 61
Izolde ZĪVERTE-PREISA - 111
Andra ZOBENS-ĪSTA (East) - 254
Lilija ZOBENS - 239, 245, 249, 250, 251, 252, 253, 266, 267, 311
Kārlis ZOBS - 30
Andra ZOMMERE - 25, 26, 40, 46
Biruta ZOMMERE - 85, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 311
Roberts ZUIKA - 27
Vija ZUNTAKA-BĒRZIŅA - 143, 144
Lauma ZUŠĒVICA - 40, 41, 44, 48, 69, 108, 134
Rute ZVAIGZNE - 186, 204
Mārtiņš ZVANERS - 51, 52, 54
Andra ZVĀRGULE - 143
Rasma ZVEJNIECE - 9, 311, 313
Jānis ZVIŅĢELIS - 56
Franciska ZVIRBULE - 191

Ž

Juris ŽAGARIŅŠ - 166
Anna ŽĪGURE - 226, 228
Jānis ŽUGOVS - 196, 198